IOAN DAN

"PROCESUL" MAREsALULUI ION ANTONESCU

Maresalul Ion Antonescu, conducatorul statului (1940-1944)

Editor: Lucian BORLEANU Consilier editorial: Constantin ZAMFIR

Redactor: G. Z.

Tehnoredactare: Dragos DUMITRESCU Coperta: Mona SANDU

f

Copyright © Editura Lucman - 2005

Tiraj: 1 000 exemplare

Comenzile pot fi trimise pe adresa editurii:

Editura Lucman,

Bucuresti, Bd. Al. I. Cuza nr. 91, Sector 1

Telefon/fax: 021.223.77.55

e-mail: comenzi@lucman.ro

www.lucman.ro

ISBN: 973-723-036-1

IOAN DAN

"PROCESUL"

MAREsALULUI ION ANTONESCU

BUCUREsTI 2005

- Editie revizuita si îmbunatatita -

Istoria va pastra pentru totdeauna numele Maresalului Ion Antonescu în Panteonul Eroilor Neamului,

ca pe un mare patriot, care si-a dedicat viata cauzei poporului român.

Autorul

PREFAŢA

Editura LUGMAN îsi face un nou titlu de onoare si responsabilitate patriotica, republicând volumul PROCESUL MAREsALULUI Antonescu, semnat de eminentul jurist militar, generalul (r.) Ioan Dan, într-o editie revizuita si îmbunatatita.

Este vorba, la prima vedere, de procesul asa-zisUor "criminali de razboi" români în frunte cu maresalul Ion Antonescu, intentat de regimul iudeo-korninternist instalat în România postbelica de Stcdin, drapat conjunctural în uniforma paupera a dictaturii proletariatului, analizat de un magistrat militar, prin natura profesiei, auster, sever, lucid si de maxima probitate.

Spun la prima vedere atât titlul volumului, cât si profesia autorului sugerând o analiza juridica a acelui eveniment de rusinoasa si infamanta slugarnicie a unui caricatural Tribunal al Poporului, neconstitutional, inventie ad-hoc a ocupantului sovietic, a ordonantelor lui din România, dirijate de comandoul de import: Ana Pauker-Robinshon, colonel sovietic, Bwah Tescovici, zis Teohari Georgescu, Luka Lazlo, zis Vasile Luca, maior NKVD, Ioska Broitman, zis Iosif Kisinevski, agent sovietic, comandau facând lege printr-o faradelege la care s-au asociat, din oportunism, lasitate si spaima, o seama de autohtoni patronati de fostul rege Mihai de HohenzoUeim-Sigmaringen.

PROCESUL MAREsALULUI ANTONESCU al lui Ioan Dan este o analiza pluridisciplinara a guvernarii maresalului Antonescu, pornind de la fiecare capat de acuzare care i s-a adus acestuia si principalilor lui colaboratori: profesorul universitar Mihai Antonescu, vicepresedinte al Consiliului de Ministri, ministru de Externe; generalul Constantin L. Vasiliu; profesorul universitar Gheorghe Alexianu, fost guvernator al Transnistriei.

IO AN DAN

De fapt, volumul cladit pe o documentatie impresionanta: politica, economica, sociala, militara, se constituie într-un amplu proces al pseudoprocesului intentat de invadatorul bolsevic României si reprezentantului ei emblematic, maresalul Antonescu.

De la acest proces al procesului se ramifica prin documente de arhiva, buna parte necunoscute marelui public, argumentele care conduc la exemplificarea rolului criminal, antinational, terorist, jucat în anii 1945-1964 de asa-zisa justitie populam, instrument al dictaturii proletariatului, subordonata organelor represive conduse 95% de alogeni, agenti sovietici de calibrul lui Grunberg Boris, zis Nicolschi Alexandru, facut general de securitate, sau Pantiusa Bodnarenho, zis Pintilie Gheorghe, alt general de securitate; Erdei Ioszef Butika Prancisc, Eindhorn Wilhelm si lista se poate lungi de la vârf pâna la unitatile teritoriale de tip raional, însumând autorii genocidului savârsit împotriva poporului român pentru a-l deznationaliza, gubemiza si, în subtext, ca razbunare talmudica.

Publicând raspunsurile Maresalului la acuzele aberante, nici una tinând de dreptul penal, toate de ordin politic, autorul întregeste

'personalitatea Ălarescdvdui, de dimensiunea istoriei, fixând-O în

istorie, restituind-o unei contemporaneitati mioape, intoxicata, debusolata, asaltata de opuscule alternative schiloade, arme resapate ale aceleiasi Oculte, atunci deghizata în lideri ai proletariatului, astazi cosmetizata în elitisti, globalisti si cosmppolitisti

Lectura atenta a acestei carti este cutremuratoare. în acelasi timp, pilduitoare.

Ca si întelesurile ei.

Aici nu este vorba numai de tragedia unuia din românii care au facut istorie la nwel european, punându-si viata chezas pentru idealul fundamental, statul national unitar, indivizibil si suveran, România Mare. Caruia i-a slujit în trei razboaie, din cele patru care l-au întregit. Aici nu este vorba numai de un organizator statal unicat în istoria noastra moderna, de un strateg de recunoastere europeana înca din primul razboi mondial. Aid nu este vorba numai de un ofiter de o demnitate ireductibila, la nivelul anticilor între care se înscrie superlativ Decebal. Nici de sentintele lui sintetizând un dat al istoriei nationale, rostite în fata celor care, atunci, faceau fara rabat, jocurile pe continent, încercând sa ne umileasca. Nici de taria de caracter care l-a facut inflexibil, la toate presiunile exercitate de o Germanie ajunsa la apogeul puterii.

"PROCESUL" MAREsALULUI ION ANTONESCU 7

Aid este vorba de însasi tragedia poporului român aflat, asa cum a zis Mihai Antonescu în memoriul sau, eu îi spun «testament politic», între doua posibilitati de destin. Refuzându-se, prin Maresal, destinului iudeo-bolsevic, temporar, a fost învins de aceasta monstruoasa malformatie antiumana, suportându-i bestialitatea, ororile si genocidul.

Maresalul este simbolul martirajului României.

Este meritul generalului magistrat (r.) Ioan Dan de a-lfi pus în lumina stralucitoare a adevarului.

Dupa cum marele merit al autorului este acela de a fi pus în pagina un registru amplu de documente care infirma acuzele infamante de asa-zis holocaust savârsit asupra evreilor de armata si autoritatile românesti în cel de-al doilea razboi mondial, "Holocaust" initiat si patronat de Maresal.

PROCESUL MAREsALULUI ANTONESCU este pentru români si istoria lor contemporana actul de justitie facut de un magistrat militar, care întregeste superlativ demersurile de gen întreprinse de acei istorici care nu se lasa intimidati de penibile presiuni interne si externe, menite sa perpetueze la infinit falsificarea adevarului, incriminarea poporului cu scopul de a stoarce compensatii pentru urmasi ai unor victime imaginare sau, la tejghetarie politica a obtine reacordarea cetateniei unui contingent masiv de exilanti, în situatia unor tensiuni între Israel si Lumea Araba, exilanti care s-ar întoarce cu toate utilitatile financiare si organizatorice menite sa-i instaleze ca patura posedanta si dirigenta, facând din România un Kibut.

Specialist în dreptul penal, procesual penal, civil, procesual civil, aparator al ofiterilor trimisi abuziv în judecata între anii 1996-2000 din interese politice, membru în Fundatia Revolutiei Române ca luptator cu merite deosebite, generalul magistrat (r) Ioan Dan asigura volumului PROCESUL chezasia adevarului necontrafacut conjunctural, coirferindu-i dreptul de a fi un argument de prima mâna în bataia pentru restituirea, întru istorie, a uneia dintre personalitatile reprezentative ale neamului: Maresalul Ion Antonescu.

Maresalul Ion Antomsou sadit m dreptul imprescriptM al

Basarabiei si Bucovinei de a fi ale Ţarii Mama

Radu THEODORU\

CUVÂNT INTRODUCTIV

Procesul judiciar înscenat maresalului Ion Antonescu s-a desfasurat în luna mai 1946, în conditiile cu totul deosebite în care se afla România la sfârsitul celui de Al doilea razboi mondial.

Era perioda în care se bucura de mare publicitate judecarea criminalilor de razboi, fie de catre tribunale internationale, fie de catre tribunale nationale.

Notiunea de "crime de razboi" nu avea o definitie clara si unitara printr-o legislatie anterioara razboiului. Aceasta situatie a facut posibila definirea " crimei de razboi" de catre tarile învingatoare, în functie de interesele fortelor politice aflate la putere.

Asa se face ca s-a ajuns sa fie considerate crime de razboi în afara faptelor de încalcare a normelor internationale referitoare la purtarea razboiului si alte acte de guvernare ale conducatorilor tarilor învinse sau care au fost considerate învinse.

Este semnificativ faptul ca nici o personalitate din tarile învingatoare, cu exceptia unor asa numiti "colaborationisti", nu a fost condamnata pentru crime de razboi.

Nu mi-am propus sa relatez si sa examinez cazuri în care Aliatii au încalcat normele internationale referitoare la ducerea razboiului, pe care, evident, nu le-a condamnat nici un tribunal. Doresc însa sa-mi exprim parerea ca justitia pe care o face învingatorul nu poate fi dreapta si nici impartiala.

Situatia deosebita în care se afla România dupa cel de-Al doilea

razboi mondial a fost determinata de cel putin doua cauze si anume: - Conferinta de pace nu a recunoscut tarii noastre statutul de tara cobeligeranta, cu toate ca, din punct de vedere al aportului adus la înfrângerea fascismului, s-a clasat pe locul patru;

- România a intrat în sfera de influenta a URSS, influenta care s-a materializat într-o dominatie pe toate planurile. Noile forte politice care se înfiripau cu sprijinul Moscovei au organizat toate procesele judiciare împotriva asa numitilor criminali de razboi si vinovati de dezastrul tarii, urmarind si prin aceasta doua obiective majore.

în primul rând, s-a urmarit ca prin aceste procese sa se dea satisfactie deplina Uniunii Sovietice, ai carei conducatori nu-iputeau ierta pe cei care au luptat împotriva lor, chiar daca au facut-o în virtutea dreptului sacru al apararii integritatii teritoriale a tarii.

în al doilea rând, prin procesele judiciare intentate împotriva tuturor celor care au luptat împotriva bolsevismului, ori aveau alte conceptii politice, noile forte au urmarit si realizat monopolizarea puterii în tara si lichidarea tuturor celor care se opuneau sau care s-ar fi putut opune.

Mai trebuie sa mentionez faptul ca, în România, listele "criminalilor de razboi" erau întocmite de Comisia Aliata de Control (Sovietica). Nu cunosc nici un caz în care o persoana trecuta pe aceste liste sa fi fost achitata de asa numitul Tribunal al Poporului. Despre ce judecata putea fi vorba, vom vedea în cuprinsul lucrarii.

Acestea au fost împrejurarile în care a fost judecat, condamnat si executat maresalul Ion Antonescu. Despre acest proces, ca de altfel si despre alte mari procese din acele vremuri, opinia publica nu a stiut decât ceea ce s-a scris în presa aservita noilor forte politice.

Este adevarat ca, în anul 1946, a fost publicata o carte intitulata Procesul Marii Tradari Nationale, stenograma dezbaterilor de la Tribunalul Poporului asupra guvernului Antonescu.

Cartea nu are autor, iar dupa stiinta mea a avut o circulatie restrânsa. în ultimele doua decenii nu mai putea fi gasita nici în bibliotecile publice. Ea a constituit, însa, sursa principala de inspiratie pentru putinii scriitori care s-au încumetat sa abordeze, macar partial, subiectul "Maresalul Ion Antonescu ".

Nu am reusit sa citesc aceasta carte decât dupa Revolutia din decembrie 1989, când am obtinut un exemplar xeroxat.

Scopul declarat al publicarii cartii respective a fost dorinta ca Ţara sa cunoasca adevarul în legatura cu cei vinovati de " crime de razboi si de dezastrul tarii".

"PROCESUL" MAREsALULUI ION ANTONESCU 11

în primul rând, este redat integral actul de acuzare întocmit de asa numitii acuzatori publici. Toate actele de guvernare a României din perioada 1940-1944 sunt prezentate drept crime de razboi si acte de tradare a intereselor poporului român.

Cea mai grava crima de razboi si de tradare a intereselor poporului român a fost considerata razboiul anti-sovietic, fara a se face nici o referire la faptul ca, în vara anului 1940, Uniunea Sovietica a pus stapânire în mod samavolnic pe o importanta parte a teritoriului României.

Ce contine de fapt si ce posibilitati ne ofera aceasta carte pentru cunoasterea adevarului?

Pentru a se demonstra " dezastrul" la care a fost adusa România de guvernul Antonescu, au fost prezentate datele oficiale ale pierderilor materiale si umane suferite de tara noastra în cel de-al doilea razboi mondial, atât pe frontul de Est cât si pe cel de Vest. Nu se recunoaste ca România nu a urmarit prin participarea la razboi, în ambele lui faze, anexarea de teritorii ce nu-i apartineau, ci exclusiv eliberarea teritoriilor nationale ocupate prin abuz în vara anului 1940.

Cât de mult tineau "acuzatorii publici" la interesele poporului român rezulta cu pregnanta din împrejurarea ca unul din capitolele actului de acuzare este intitulat "Diversiunea în jurul Ardealului de Nord", din care citez primul alineat, deosebit de semnificativ dupa opinia mea:

"Una din cele mai infame atitudini ale guvernului Antonescu a fost pozitia luata în chestiunea Ardealului de Nord. S-a agitat aceasta chestiune, facându-se din ea o diversiune care rivalizeaza cu diversiunea evreiasca. S-a întretinut în tara ideea Ardealului numai cu scopul ca sa se uite crima razboiului contra URSS. S-a întretinut ura fata de populatia maghiara".

lata numai o mostra a modului în care vedeau autorii procesului

interesele poporului român, pe care au avut nerusinarea sa sustina ca

le apara:

Asa numitul act de acuzare este strabatut de la început pâna la sfârsit de invective si acuzatii nefondate adresate guvernului Antonescu si de fraze bombastice, lipsite de continut si de suport probator.

Un act de acuzare, oricât de bine ar fi ticluit, nu constituie o proba injustitie.

Sunt apoi redate interogatoriile stenografiate ale acuzatilor: Ion Antonescu, Mihai Antonescu, general Constantin Pantazi, Constantin Vasiliu, Tîtus Dragos, Gheorghe Dobre, Ion Marinescu, Traian Braileanu, Dumitru Popescu, Constantin Petrovicescu, Constantin Busila, Nicolae Mares, Petre Tomescu, Gheorghe Alexianu, Radu Lecca si Eugen Cristescu.

La toate zecile de întrebari încrucisate adresate atât de presedintele completului de judecata cât si de catre "acuzatorii publici", cei în cauza au raspuns cu demnitate, iar aceste raspunsuri, care nu au putut fi combatute, nu ofera posibilitatea retinerii în sarcina inculpatilor comiterea vreunei infractiuni.

Exasperati de lipsa de eficienta a interogatoriilor, "acuzatorii publici" recurgeau la fel defel de întrebari care se doreau a fi încuietoare, dar care esuau la fel ca si celelalte.

Un singur exemplu:

Acuzatorul public I. Stoican, dupa 56 de întrebari adresate de presedinte maresalului Ion Antonescu, a avut urmatoarea interventie: " Va rog sa binevoiti apune întrebarea acuzatului: Ce cauta cu trupele la Stalingrad? "

Ma rezum în acest moment sa redau, fara comentarii, prima parte a raspunsului dat de maresalul Ion Antonescu la aceasta întrebare, care exprima, de fapt, esenta întregului proces:

"Când o tara se gaseste într-un razboi, armata acestei tari trebuie sa mearga pâna în fundul pamântului ca sa câstige razboiul. Este unul din principiile capitale care s-au aplicat de la romani si pâna astazi".

si acest raspuns, la fel ca si celelalte, a ramas fara replica.

Cu privire la aceasta problema voi reveni mai pe larg în cuprinsul lucrarii

In continuare, în cartea mentionata au fost redate stenogramele depozitiilor martorilor: George Bratianu, Dinu Bratianu si Iuliu Maniu.

Acesti martori, desi au exprimat unele divergente de pareri pe probleme de ordin politic, divergente firesti de altfel, nu au furnizat date pe baza carora sa poata fi retinute în sarcina acuzatilor crime de razboi. în fond, martorii au confirmat declaratiile celor judecati.

în finalul cartii sunt redate stenogramele rechizitoriilor orale sustinute de "acuzatoriipublici": Dumitru Saracu, Constantin Dobrian si Vasile Stoican.

Aceste rechizitorii reproduc si detaliaza actul de acuzare si nu pot fi apreciate decât ca discursuri cu caracter politic. Oricum, ele nu au caracter de proba a vinovatiei acuzatilor.

Pretinsele probe de vinovatie, la care fac referiri, vor fi analizate în detaliu în cuprinsul lucrarii.

Cel, sau cei care s-au ocupat de selectarea actelor dosarului pentru a fi publicate au omis cu buna stiinta sentinta de condamnare. O sentinta trebuie sa constituie o sinteza a dosarului, în care sunt prezentate faptele, probele din care ele rezulta, argumentarea respingerii unor probe si sustineri ale apararii, analiza textelor de lege ce urmeaza a fi aplicate si demonstrarea ca faptele retinute se încadreaza în articolele de lege invocate si altele.

Sentinta pronuntata în aceasta cauza este de fapt o caricatura de sentinta. Oricarui jurist i-arfifost rusine sa publice o asemenea hotarâre judecatoreasca.

Aceasta prezentare a procesului intentat maresalului Ion Antonescu si colaboratorilor sai nu ofera, din punct de vedere juridic, posibilitatea cunoasterii adevarului si formarii unei convingeri cu privire la vinovatia sau nevinovatia penala a personalitatilor în cauza.

Evenimentele istorice au fost prezentate si interpretate în mod denaturat, prin prisma nu a intereselor poporului român si a adevarului istoric, ci prin prisma intereselor unei puteri straine si a exponentilor acesteia din tara noastra.

Adevarul nu poate fi cunoscut numai prin prezentarea actelor de acuzare si a depozitiilor facute de trei martori, care nici ei nu au confirmat acuzatiile. în acest proces istoric, au fost audiati zeci de martori despre ale caror depozitii nu se vorbeste nimic. Probele scrise, în principal stenogramele sedintelor Consiliului de Ministri au fost prezentate trunchiat, iar interpretarea data nu corespunde adevarului.

Nu au fost prezentate stenogramele pledoariilor aparatorilor, apararile formulate de acuzati si nici memoriile depuse de acestia dupa dezbateri. Solicitarea dreptului de a depune aceste memorii a fost motivata prin aceea ca, în timpul dezbaterilor judiciare, acuzatii nu au avut posibilitatea sa se apere în mod corespunzator.

Unele probe scrise care nu conveneau acuzarii nu au fost prezentate.

în aceste conditii nu putem vorbi de adevar.

Convingerea ca opiniei publice nu i s-a oferit posibilitatea cunoasterii realitatii în legatura cu procesul maresalului Ion Antonescu am dobândit-o dupa ce am examinat piesele dosarului acestei cauze deosebit de importante, dosar care se compune din câteva zeci de volume.

Examinând piesele dosarului am intentionat sa fac o prezentare numai a procesului prin prisma unei analize strict juridice, obiective, a legalitatii ori nelegalitatii masurilor si hotarârilor adoptate în cursul acelui proces istoric. Având însa în vedere ca procesul maresalului Ion Antonescu nu este un eveniment izolat al acelor timpuri, nu se poate vorbi de el fara o succinta prezentare a cadrului politic si legislativ în care s-a desfasurat.

In consecinta, lucrarea de fata nu are la baza numai analiza pieselor dosarului penal, ci si o trecere în revista a principalelor acte legislative si a altor acte normative din perioada de început al comunismului în România, precum si date din alte procese politice.

în legatura cu personalitatea maresalului Ion Antonescu au fost publicate unele lucrari, dar o analiza juridica a " cazului" Ion Antonescu nu s-a facut pâna în prezent, iar o serie de documente si date aflate în dosarul penal nu au ajuns la cunostinta publicului.

Ca jurist m-am straduit sa pastrez o atitudine pe cât posibil neutra, neinfluentata de sentimente si sa las cititorului posibilitatea sa aprecieze singur faptele. Nu am reusit însa sa evit unele concluzii cu caracter juridic, dar acestea sunt opinii strict personale.

Singura în masura si în dr 121j94b ept sa se pronunte prin hotarâri cu putere de lege este Justitia ca institutie si nutresc speranta ca o va face.

Un proces judiciar de importanta celui intentat Maresalului, care s-a desfasurat în conditiile unui total dispret fata de legi si în mod deosebit fata de Constitutia României, nu poate sa ramâna în istorie ca definitiv judecat. Acelasi lucru se poate spune si despre alte mari procese politice din acele vremuri deosebit de vitrege ale istoriei noastre.

Iii anii 1963-1964 au fost emise o serie de decrete de gratiere individuala a detinutilor politici, decrete care i-a cuprins, în final, pe toti acesti detinuti. S-a vrut sa se creeze aparenta ca regimul comunist nu mai are adversari în România si ca lupta de clasa, care pâna atunci s-a tot ascutit, ar fi încetat.

"PROCESUL" MAREsALULUI ION ANTONESGU 15

A urmat Plenara Partidului Comunist Român care a "înfierat" abuzurile si ilegalitatile din trecut, de parca nu aceste abuzuri si ilegalitati au stat la baza nasterii si consolidarii regimului comunist.

Daca " înfierarea " ar fi fost sincera, ar fi fost normal sa urmeze cel putin urmatoarele masuri:

-Amnistierea, nu numai gratierea tuturor condamnatilor politici si, mai mult, restituirea bunurilor confiscate, macar a celor imobile;

- Tragerea la raspundere penala a celor vinovati de comiterea abuzurilor si ilegalitatilor " înfierate ", ca o garantie ca nu se vor repeta.

Asa ceva nu s-a întâmplat pâna în decembrie 1989.

Ceva s-a întâmplat totusi.

Prin intermediul justitiei s-au declarat si judecat o serie de recursuri extraordinare, ajungându-se la achitarea unor persoane condamnate în anii anteriori.

O prima categorie de persoane care au beneficiat de aceste rejudecari a constituit-o fostii activisti de frunte ai partidului unic, cum ar fi: Lucretiu Patrascanu, Vasile Luca si altii, care au fost considerati " victime " ale abuzurilor si ilegalitatilor din trecut, dar care, în realitate, au fost victime ale luptei pentru putere din interiorul partidului, considerati deviatori de la linia politica a Partidului Muncitoresc Român.

O alta categorie a constituit-o o serie de oameni de litere care, realmente, au fost victime ale abuzurilor.

în conjunctura favorabila de atunci, Procuratura a actionat cu recurs extraordinar în favoarea si a altor persoane condamnate pe nedrept, care au formulat memorii sau chiar din oficiu.

Pâna unde putea merge abuzul în epoca regimului de "democratie populara" este ilustrat de unul din cazurile de care am luat cunostinta dupa anul 1965.

Este vorba de cazul inginerului Paul Loncear care, ministru al industriei grele, s-a plâns în repetate rânduri lui Gheorghe Gheorghiu Dej ca, în lipsa lui, Securitatea îi întoarce casa pe dos, cerându-i insistent sa-i atraga atentia ministrului de Interne Alexandru Draghici, sa înceteze cu asemenea practici. Toate aceste demersuri au ramas fara rezultat.

Cu ocazia inaugurarii santierului Combinatului Siderurgic Galati, la festivitate a luat parte o delegatie de partid si de stat înfrunte cu

Gh. Gheorghiu Dej. La înapoierea spre Bucuresti, în trenul prezidential, dupa " cinstirea " evenimentului, PaulLoncear a reluat reprosurile la adresa Securitatii, având si o iesire violenta fata de Gh. Gheorghiu Dej.

La scurt timp dupa acel incident, Paul Loncear a fost arestat de Securitate, înscenându-i-se un proces politic pentru " manifestari dusmanoase la adresa regimului democrat popular", evident fara referire la incidentul mentionat.

Dupa anul 1965, cineva si-a amintit de acest proces si Paul Loncear, pe atunci inginer la o uzina din Bocsa Româna, judetul Caras-Severin, a fost chemat la Directia Procuraturilor Militare solicitându-i-se sa-si formuleze un memoriu de recurs extraordinar.

Paul Loncear a refuzat initial sa formuleze un asemenea memoriu motivând ca îi este teama ca, daca va fi reabilitat penal, ar fi posibil sa i se dea din nou o functie de "de raspundere", ceea ce în nici un caz nu mai doreste.

Cele mai grave abuzuri care au marcat decisiv destinele României, abuzurile din perioada 1945-1950 si, în special, cele savârsite prin intermediul asa zisului " Tribunal al Poporului", nu aufost abordate pâna în prezent în mod public.

Aceasta asa zisa instanta de judecata a condamnat la moarte sau la munca silnica pe viata tot ce a avut România mai bun în domeniul politic, militar si cultural. S-a lovit în elita natiunii române, singura care s-ar fi putut opune bolsevizarii tarii. A urmat elita taranimii si toti cei care prezentau un potential pericol pentru noul regim politic adus cu tancurile din Rasarit.

Ce a urmat s-a vazut, dar marele public de astazi nu cunoaste întreaga drama a României din acele vremuri.

Prin aceasta lucrare mi-am propus, nu sa fac literatura si nici politica, ci sa-mi aduc o modesta contributie la mai buna cunoastere a realitatii.

Dosarul Maresalului Ion Antonescu, precum si alte date de care am luat cunostinta, mi-au oferit aceasta posibilitate.

Autorul

DATE BIOGRAFICE

Maresalul Ion Antonescu s-a nascut la data de 2 iunie 1882, la Pitesti, dintr-o familie de militari si agricultori, în care s-a cultivat, din generatie în generatie, patriotismul si cele mai desavârsite virtuti.

înclinat spre armata, intra, în anul 1898, la scoala de fii de militari din Craiova, de unde trece apoi, în 1902, la scoala pregatitoare de ofiteri de infanterie si cavalerie.

în 1904 este înaintat în gradul de sublocotenent, începându-si activitatea de ofiter la Regimentul l-Rosiori.

în 1911, având gradul de locotenent, este admis primul în scoala superioara de razboi, unde se remarca prin fermitatea caracterului sau si mai ales prin claritatea si judecata hotarârilor sale.

în 1913, cu gradul de capitan, îl gasim ca sef al biroului operatii, în statul major al Diviziei I de cavalerie, calitate în care se distinge în operatiunile din Bulgaria, ceea ce îi aduce cea mai înalta distinctie de atunci, "Virtutea Militara" de aur, acordata numai la doi ofiteri, pe întreaga armata.

în anii 1914 si 1915, în functia de comandant al escadronului de elevi de la scoala Militara de Cavalerie, dezvolta si înalta educatia morala si virtutile ostasesti ale viitorilor ofiteri în cel mai înalt grad.

Deosebit de concludente cu privire la personalitatea elevului si apoi a ofiterului Ion Antonescu sunt notarile facute de comandantii sai în foile calificative anuale.

în iunie 1904, capitanul Praporgescu nota: "Antonescu a fost tot timpul exemplul camarazilor sai... Inteligent si judecata sanatoasa. Exceptional de bun instructor, îi prevad un viitor stralucit în arma ", iar capitanul Sturdza nota tot atunci ca: "Elevul Antonescu a fost un elev

foarte bun, el a îndeplinit functia de sergent major la scoala militara. El a fost prezentat M. S. Regelui la inspectie, ca un elev deosebit de bun ".

sefUl de Stat Major al diviziei, maiorul Oprescu mentiona în octombrie 1906, între altele, în legatura cu Ion Antonescu: "Acest ofiter a îndeplinit foarte bine toate însarcinarile ce i s-au dat, atât în birou, cât si la companie. Ofiter serios, staruitor, cu judecata sanatoasa, se poate conta pe el în toate împrejurarile", iar comandantul scolii militare, locotenent colonelul Bassarabescu, a consemnat ca: ,^4 facut cursurile scoalei într-un mod cu totul distins. Posedând inteligenta, staruinta si constiinta... Se desemneaza ca un element excelent pentru arma sa. A fost clasificat întâiul din promotia sa".

în acelasi mod elogios este caracterizat de comandantii sai si în anul 1909. Citez din cele mai semnificative aprecieri:

" Ofiter eminent sub toate raporturile. Se distinge în toate actiunile sale si desfasoara o energie extraordinara. Exceptional de inteligent si constiincios. Foarte bun instructor si calaret îndraznet. Iubeste mult calul. Excelent camarad. Conduita exemplara. în fine, este un oftter de mare valoare pe care se poate conta în orice împrejurare. îi prevad un viitor stralucit".

"Foarte disciplinat. Are simtul datoriei foarte dezvoltat. Conduce pe inferiori cu tact si blândete. Are autoritate. Excelent camarad. Cu mult simt al onoarei si cu mult curaj militar. Are curajul raspunderii. Foarte devotat. Este demn, moral si integru. Are o conduita exemplara ".

în anul 1911 Ion Antonescu este înaintat în grad în mod exceptional, iar în propunerea facuta în acest sens, locotenent colonelul Scarlatescu, înlocuitorul comandantului scolii Superioare de Razboi, mentioneaza, între altele, la 30 octombrie 1911, urmatoarele:

"Inteligenta vie, judecata dreapta si bine formata. La studiu s-a aplecat în mod cu totul distins. La aplicatiunile tactice a dat rezultate excelente. Poseda un fond suficient de cultura generala si o instructiune militara superioara.

în lucrarile sale multa logica si personalitate.

Pe timpul concentrarii de instructie si manevrelor din acest an, a fost atasat la Divizia I-a de Rosiori, în serviciul de Stat Major, unde prin modul de conducere si de îndeplinire a serviciului si mai ales în

recunoasteri s-a distins în mod exceptional Poseda o educatie militara cu desavârsire distinsa, foarte disciplinat si cu simtul datoriei. Camarad excelent.

Curajos si cu un spirit de initiativa oportun.

Fiind un ofiter distins sub toate raporturile si întrunind fara nici o rezerva conditiunile ort. 32 si 23 din Legea si Regulamentul înaintarilor, îl propun, în interesul armei din care face parte, pentru înaintare exceptionala.

îl caracterizez în acelasi timp cu aptitudini speciale pentru serviciul de Stat Major".

în anul 1916, desi numai capitan, este întrebuintat ca sef al biroului operatiilor, al armatei de nord, care înregistreaza cele mai frumoase victorii în prima parte a campaniei din Transilvania. în noiembrie acelasi an trece ca sef al Biroului de Operatii al Armatei I.

Pentru modul stralucit al colaborarii la pregatirea si executarea operatiilor acestei armate, a fost decorat "Proprio Moto" si felicitat de catre regele Ferdinand.

La 10 noiembrie acelasi an trece ca sef al biroului operatii la grupul de armata "General Prezan", pregatind batalia de la Bucuresti, a carei conceptie constituie una din cele mai maiestrite si îndraznete operatiuni de razboi. înaintat la gradul de maior este trecut ca sef al biroului operatiilor din Marele Cartier General, unde ramâne pâna la sfârsitul razboiului.

în aprilie 1917 este trimis la Petrograd ca delegat al Marelui Cartier General, pentru a stabili, în acord cu generalul Alexiev, planul colaborarii ruso-române, iar cu generalul Kerenski, planul aprovizionarilor, dotarii si raporturilor cu armata rusa.

în anul 1919 este trimis la Constantinopol si Belgrad ca delegat al Marelui Cartier General român, pentru a discuta planul de operatii contra Ungariei, dupa care aduce armata româna la victorie, cu ocuparea Budapestei si potolirea revoltei bolsevice a lui Bella Kuhn.

Activitatea sa în Marele Cartier General îi da satisfactia de a vedea încoronate de succes colaborarea sa în pregatirea si executarea planului care a dus armata româna la cea mai stralucita victorie "Marasesti 1917".

Pentru aceasta stralucita victorie (cum am mai spus) este decorat "Proprio Moto" de catre regele Ferdinand cu ordinul Mihai Viteazul. Cu aceasta ocazie i-a adresat urmatoarele cuvinte:

‚J.ntonescu, regele, mai mult ca oricare altul din tara, stie cât îti datoreaza România Mare. Meritai de mult aceasta recunoastere publica. Am scapat însa ocaziile. Sunt fericit însa ca a venit aceasta zt\

Cu privire la rolul deosebit pe care 1-a avut Ion Antonescu în razboi, deosebit de concludente sunt si notarile facute la 14 august 1918 de catre Subseful Marelui Cartier General, generalul Lupascu:

"... este capul sectiei operatiilor din Marele Cartier General al Armatei, unde a legat numele sau de întreaga activitate operativa a Armatei, devenind unul din principalele si importantele motoare ale activitatii Marelui Cartier General.

în noianul activitatii foarte priceputa, devotata, energica si foarte rodnica se disting urmatoarele opere de cea mai mare importanta:

1. Planul de operatii al ofensivei din Iulie;

2. Planul defensiv fi întreaga activitate de conducere pe timpul

bataliilor de la Marasesti si Trotus, dovedind o deosebita aptitudine de prevedere si oportunitate cu aprecierea situatiilor si propunerea la timp a mijloacelor;

3. Proiectul de dezarmare a armatei ruse;

4. Proiectul de ocupare a Basarabiei;

5. Proiectul de rezistenta dupa Armistitiul de la Focsani.
Aceste opere capitale ar fi suficiente pentru aproba capacitatea

superioara a acestui eminent ofiter pentru comandament si serviciu de Stat Major, pe care le-am distins înca din scoala de razboi si care s-au cristalizat printr-o experienta solida în razboiul actual.

Este incontestabil ca activitatea acestui ofiter în timpul razboiului a contribuit în foarte mare parte la dobândirea succeselor noastre si la îndiguirea nesucceselor noastre, precum si la întrebuintarea rodnica

a slabelor si putinelor noastre mijloace.

Cu toata convingerea mea proprie, ma unesc cu aprecierile tuturor sefilor sai din razboi, d-nii generali Prezan, Christescu si Zadic, pentru a caracteriza pe locotenent colonelul Antonescu, ca o mare valoare militara a Armatei noastre, care merita si este în interesul ostirei ca

sa ajunga cât mai repede în treptele superioare ale ierarhiei Comandamentului si a functiunilor de Stat Major.

Merita hotarât o înaintare exceptionala repede în toate gradele si functiunile".

Urmarind, în continuare, activitatea si evolutia lui Ion Antonescu, vom constata ca, având gradul de colonel, dupa un stagiu de 4 luni în armata franceza, urmeaza un curs de informatii la Versailles.

Face parte, apoi, din delegatia României care pune bazele tratatului de alianta cu Polonia.

în anul 1920 ia parte ca delegat al României la Conferinta de pace, pledând în comisia reparatiilor cauza româna cu o competenta care a atras atentia personalitatilor marcante straine.

în septembrie 1922 este numit atasat militar în Franta, iar în noiembrie 1922 este trecut în aceeasi calitate în Anglia si Franta, pâna în noiembrie 1926, când este rechemat în tara.

în anul 1923 este însarcinat a discuta la Londra, cu Lloyd Georg, chestiunea României în legatura cu situatia din Balcani, iar în septembrie 1924 îl întâlnim la Geneva în misiune speciala din partea guvernului român.

Rapoartele sale, de la Londra si Geneva, prezentau cu o luciditate exceptionala realitatea situatiei internationale, în mod concis astfel: " Cine îsi reazema granitele pe Geneva si securitatea colectiva le va pierde ". Cât de profunda si realista a fost aceasta concluzie, au demonstrat-o, cu prisosinta, evenimentele care au urmat.

în noiembrie 1926 trece la Comanda Regimentului 9 - Rosiori "Principesa Elena", unde ramâne pâna în iulie 1927, când este numit comandant al scolii Superioare de Razboi.

Pâna în 1929 reuseste sa puna bazele unei noi reorganizari, a acestei scoli si pregatirii ofiterilor elevi. în acelasi timp este numit si

secretar general al Ministerului Apararii Nationale.

De la 1 aprilie 1929 pâna în iulie 1931 comanda, pe rând, Brigazile 5, 8 si 6 Cavalerie.

în iulie 1931, cu gradul de general, revine la conducerea scolii Superioare de Razboi, unde ramâne pâna în iulie 1933.

Aceasta perioada se caracterizeaza printr-o imprimare definitiva a caracterului sau ferm. Un suflet nou strabate în toate domeniile de pregatire, o munca uriasa, depusa pentru a imprima viitorilor conducatori de mari unitati puterea exemplului. De la pregatirea pur teoretica, lipsita de viata, din trecut, se trece la pregatirea în teren, la otelirea caracterelor si fermitatea hotarârilor.

A insuflat dinamismul sau, cu o putere exemplara, tuturor celor care au lucrat cu el, zi si noapte, si care s-au legat de el pentru totdeauna.

în iulie 1933 trece la comanda Diviziei a 3-a, unde pune în aplicare doctrina noua profesata cu atâta convingere la scoala Superioara de Razboi.

Pastrând si comanda diviziei, este numit în decembrie, acelasi an, ca sef al Marelui Stat Major al Armatei, unde ramâne pâna în decembrie 1934.

Desi numai timp de un an, totusi cu aceeasi vigoare neobosita si adânc cunoscator al problemelor în legatura cu armata noastra, trece la un vast proiect de reorganizare, care avea sa duca la recladirea institutiei pe care o vedea neglijata si în prada unui pasivism condamnabil, în special, pune cu toata energia chestiunea înzestrarii armatei si pregatirii ei tehnice, de razboi, ca unul care îsi dadea seama perfect ca situatia din Europa merge cu pasi repezi spre o radicala transformare.

Spiritul sau cinstit, dinamic, n-a putut rasturna înclinatiile spre solutii sovaielnice, temporizatoare. A demisionat, motivând ca nu doreste sa-si lege numele de prabusirea granitelor, care devenea inevitabila.

în Foaia Calificativa pe anul 1937, sub semnatura Inspectoratului General de Armata, general I. Prodan, gasim urmatoarele însemnari:

" Generalul Antonescu comanda Divizia a 3-a de Infanterie, în mod remarcabil, din toate punctele de vedere.

Ofiter general, care are toate însusirile, virtutile si capacitatea, TVCMOSCUte de întreaga ostire - ca un strateg emerit, un fin tactician si un organizator de forta.

Trecând prin fata ochilor mei toate Corpurile de Armata, în calitate de Inspector General de Armata (2 si 3) - nu am dat peste un statut de serviciu atât de stralucit, ca al generalului Antonescu.

în timp de pace, în toate însarcinarile si comenzile avute, de la primul grad pâna la cel de general, a fost totdeauna întâiul, ales dintre alesi, satisfacând cu prisosinta si chiar peste asteptari toate misiunile ce i s-au dat.

în timp de razboi a fost inspiratorul si animatorul fara egal al marilor înfaptuiri, ce au dus la împlinirea idealului national si pentru care nu avem destule cuvinte pentru a-ifi recunoscatori.

Datorita probitatii modestiei si a caracterului sau integru, nu a vrut sa puna Steaua de General, desi i se oferise la Tisa, înaintea camarazilor sai.

Câta demnitate, câta cinste ostaseasca!!!

Memoriul sau o dovedeste din plin ca este un ofiter de mare valoare si un caracter; totusi au fost idei razlete, ce au facut opinie separata; au gresit si au ispasit.

Adus în fruntea Marelui Stat Major, a avut o activitate prodigioasa; a recladit Marele Stat Major la propriu si la figurat, antrenând ofiterii de Stat Major pentru adevarata lor menire.

Ceea ce îl caracterizeaza în mod deosebit pe generalul Antonescu este vasta sa cultura profesionala si generala; o educatiune aleasa, un înalt simt al demnitatii, un spirit de initiativa, un caracter hotarât si mai ales un mare curaj al raspunderii.

Este omul care lasa urme ce nu se sterg; este ofiterul care radiaza încredere în jurul sau, este ostasul cu cea mai mare experienta de razboi; este seful cel mai întovarasit de virtuti, cred singurul general din Armata Româna, cel mai bine pregatit, care sa rezolve orice problema politico-militara, sau orice situatie, oricât de superior ar fi comandamentul.

Numai cei ce au facut razboiul si acei ce l-au apropiat si, în urma, îsi pot da seama de ce ascendent se bucura Generalul Antonescu, de energia sa constanta, de judecata sa clara si de sinceritatea cu care îsi expune convingerile sale.

Este o fire independenta, un caracter, un adevarat conducator ce

judm YQpede si just, un sef!!

De la acest valoros ofiter superior, ostirea a cules roade si renume; de la acest distins general va obtine, cred, servicii poate si mai mari, caci pe lânga sufletul sau mare, e înzestrat cu acea puternica si bine afirmata însusire exceptionala, vointa de a birui.

Propun ca, în mod cu totul exceptional, sa fie înaintat la gradul de General de Divizie si sa i se încredinteze comanda de Corp de Armata, Inspectoratul Cavaleriei sau orice alta înalta însarcinare sau misiune, fiind ostasul de cea mai mare nadejde a Ţarii".

în noiembrie 1937, generalul Antonescu este chemat la conducerea Ministerului Apararii Nationale, iar dupa patru luni este trecut la comanda Corpului 3 Armata, a carui comanda i se ia, datorita atitudinii sale deschise împotriva politicii duse de regele Carol II.

La 9 iulie 1940 este arestat si închis la manastirea Bistrita pâna la 2 septembrie 1940.

Evenimentele petrecute în cea de a doua parte a anului 1940, care au dus România în pragul prabusirii, îl aduc la conducerea statului, pe care îl va fauri dupa modelul sau, pentru care a luptat si n-a plecat capul timp de 40 de ani.

La 21 august 1941 este înaltat la gradul de maresal al României.

Aceste date le-am extras dintr-o biografie oficiala publicata în

Editura Dacia în 1941 si din foile calificative anuale, începând cu scoala de ofiteri, pâna la gradul de general, documente aflate în dosarul penal judecat de asa zisul tribunal al poporului.

Daca biografia oficiala, publicata în timp de Ion Antonescu era conducatorul statului, ar putea fi suspicionata de partinire si eventual de elogieri exagerate, mentiunile din foile calificative, ale elevului, ofiterului si generalului Ion Antonescu, întocmite de comandantii sai de pe diferite trepte, în timpuri în care era greu de prevazut ca va ajunge într-o functie atât de înalta, sunt în afara oricarei suspiciuni si în afara oricarui interes de exagerare a calitatilor personale.

Constatând însa ca între biografia oficiala si aprecierile comandantilor sai exista o perfecta concordanta, nu putem concluziona decât ca: tot ce s-a scris în legatura cu personalitatea lui Ion Antonescu nu constituie decât oglinda fidela a calitatilor exceptionale care s-au regasit

în acest om, pe parcursul întregii sale existente.

Dovezi cu privire la personalitatea de exceptie a Maresalului Antonescu se desprind din toate documentele, declaratiile, memoriile aflate în dosarul penal, la care ma voi referi atunci când voi analiza faptele pentru care a fost acuzat si apoi condamnat.

Nu pot însa încheia acest scurt capitol, fara a ma referi si analiza unele documente, care, dat fiind caracterul lor mai general, nu îsi vor putea gasi locul în capitolele ce urmeaza.

Un prim asemenea document, aflat la dosar, îl reprezinta interviul acordat de generalul Ion Antonescu ziarului "Tribuna" din Roma, reprodus în ziarul "Universul" nr. 205, din 1 august 1941, intitulat Renasterea României, luat de domnul Terranova.

"Pot sa spun, scrie domnul Terranova, cu toata siguranta afir-matiunilor mele, ca Ion Antonescu este iubit de poporul sau. si aceasta afirmatiune este cu atât mai adevarata, cu cât eu însumi, la Bucuresti si pretutindeni în România, pe unde am calatorit în aceste zile, am putut constata cu câta încredere, cu cât entuziasm, cu ce spirit de veneratie este pronuntat numele lui Ion Antonescu, mai ales atunci când el se confunda cu victorioasele evenimente ale acestui razboi sfânt împotriva bolsevismului, alaturi de puterile Axei. Fiindca generalul Antonescu reprezinta România curata, liberata de toate acele nefaste influente care o facusera atât de penibil cunoscuta în strainatate si care o agitau în interior[1]'.

‚yLui Ion Antonescu, conducatorul acestei batrâne tari latine, îi revine meritul de a fi anulat pericolul bolsevic de pe pamânturile românesti, care acum s-au înapoiat pentru totdeauna în sânul Patriei Mume. Conducatorul este un muncitor neobosit si inteligent, comandant suprem al unei armate victorioase, el nu neglijeaza celelalte probleme vitale pentru interesul Natiunii, ajutandu-se de contributia esentiala a vice-presedinteluide Consiliu,profesorulMihaiAntonescu".

"Lumea, mi-a spus imediat conducatorul, începe în sfârsit sa-si schimbe opinia falsa pe care o avea despre poporul român, opinie care se datoreste desigur activitatii nu prea limpezi a fostelor guvernari ale tarii, oameni corupti si care nu oglindeau adevaratul spirit al poporului român. Daca însa se va tine seama de faptul ca acest popor a dat

dovada în decursul veacurilor de a fi un popor capabil, chiar în mijlocul nesfârsitelor si grelelor adversitati ale istoriei sale, de a-si mentine nu numai integritatea teritoriala, ci de a-si pastra nestirbite personalitatea, limba, obiceiurile, fara sa piarda o clipa din vedere marea si glorioasa sa origine latina, se poate usor întelege, cum dintr-o stare

de dezagregare morala, el s-a putut ridica numaidecât, cu mai multa putere, cu mai multa energie".

Crezul politic al generalului Ion Antonescu, rezulta cu deosebita pregnanta din declaratiile facute ziarului german "WEST DEUTSCHER BEOBACHTER", reproduse în ziarul "Universul" din 18 octombrie 1940:

" /. La ce data si în ce scop ati început sa va ocupati de chestiuni politice?

Daca prin chestiuni politice întelegeti forma de cultura, atunci trebuie sa va raspund ca m-am ocupat de politica de la începutul studiilor mele. Daca prin chestiuni politice întelegeti atitudini de constiinta si forme patriotice de viata, atunci trebuie sa va raspund, de asemeni, ca m-am ocupat de chestiuni politice înca de pe vremea educatiei mele, când am primit de la familia mea cultul patriei, si al demnitatii românesti ca fundament al vietii.

Daca prin chestiuni politice întelegeti cunoasterea realitatii si organizarea politica a statului, atunci de aceasta am început sa ma ocup în timpul razboiului, când, în calitatea de sef al operatiunilor Marelui Cartier General, am avut în mâinile mele întreaga retea a statului.

Atunci mi-am dat seama de viciile organizarii noastre si de atunci am început, în cadrul carierei mele de militar, sa lupt pentru înnoirea metodelor si pentru schimbarea sistemelor politice pe care se rezema armata. Când în 1933, ca sef al Marelui Stat Major, purtam pe umerii mei raspunderea apararii tarii, am denuntat public aceste vicii ale structurii noastre politice si am cerut formal schimbarea ei radicala.

Am fost silit sa plec de la Marele Stat Major, pentru ca nu voiam sa-mi leg numele de prabusirea granitelor pe care, de atunci, am prevazut-o si de întorsatura tragica a istoriei noastre, pe care din nefericire n-am putut-o împiedica.

- Restabilirea mândriei românesti, înlaturarea regimului de tiranie politica, eliberarea tineretului si folosirea Miscarii legionare în actiunea de reconstructie a statului, a constituit primul meu coman dament.

- Stabilirea unei pozitii internationale realizarii ferme si credin cioase, pentru a putea asigura propasirea tarii, angrenarea sa într-un sistem unitar de organizare internationala, au constituit al doilea punct esential al scopurilor mele.

-înjghebarea unui program de justitie reparatoare, care sa refaca încrederea poporului roman în el însusi, prin sanctionarea trecutului, a constituit cea de a treia preocupare.

- Refacerea societatii românesti, atât din punct de vedere economic, cât si din punct de vedere moral si spiritual, întemeierea unui regim de munca, de ordine, de sacrificiu si de colaborare onesta a tuturor fortelor curate ale neamului, formau al patrulea tel".

"încercarile mele de uniune nationala, pe care le-am întreprins în 1938 în cadrul guvernului Goga, nu au dat rezultate ".

"De aceea am sfatuit pe Rege sa nu intre în lupta cu Corneliu Codreanu. I-am spus în aceasta privinta textual: Garda de Fier este o realitate în viata românească, si în politica, ca si în lupta, trebuie sa se tie seama de realitati. Cine nu face astfel este un înfrânt. De aceea nu te pot sfatui si nici nu te pot lasa sa intri în lupta cu Codreanu, fiindca în spatele lui se gaseste tineretul, cu tot ce are mai curat si mai patriot, iar în spatele tineretului sta Natiunea si ea te va învinge.

Asa a si fost, nu putea fi altfel".

Credinta ca Miscarea legionara constituia o forta, care putea fi folosita în interesul Ţarii, au avut-o si alte personalitati politice ale vremii. Este cazul lui Iuliu Maniu, care cu toate deosebirile de pareri politice pe care le avea si pe care si le-a expus cu multa claritate în fata instantei de judecata, a încheiat o alianta electorala cu Corneliu Codreanu.

Se impune însa precizarea, bine cunoscuta de altfel, ca, în momentul în care a constatat ca Miscarea legionara a fost sau s-a transformat pe parcurs într-o organizatie de tip fascist, cu evidente tendinte rasiale, ca actiunile acesteia au devenit destabilizatoare, culminând cu încercarea de rebeliune din ianuarie 1941, Ion Antonescu nu a ezitat în a o reprima cu toata fermitatea si de a-i elimina pe legionari din toate Structurile statului. Nu trebuie sa uitam nici faptul ca aceasta reprimare si eliminare a legionarilor din viata publica a tarii, maresalul Ion Antonescu a înfaptuit-o în conditiile în care Garda de Fier si membrii sai se bucurau de simpatia si sprijinul celui de al III-lea Reich, în frunte cu Adolf Hitler, aflat în plina ascensiune spre apogeul puterii.

Mai mult, în acel timp în România se afla misiunea militara germana, precum si trupe militare germane.

Toate acestea demonstreaza o data în plus, nu numai caracterul ferm si hotarât al maresalului Ion Antonescu, dar si prestigiul de care se bucura si pe plan international.

Pentru a nu lasa fara acoperire afirmatia de mai sus cu privire la temporara apropiere între Iuliu Maniu si Corneliu Codreanu, voi reda un extras al declaratiei de martor, data de Iuliu Maniu în procesul intentat lui Corneliu Zelea Codreanu (dosar nr. 759/1938 al Tribunalului Militar al Corpului 2 Armata Sectia I, voi. I, pag. 357).

"Cunosc pe acuzatul Corneliu Codreanu. într-adevar ideologia noastra este opusa de a miscarii legionare si a conducatorului ei. Partidul nostru este un partid democratic si tine de vechile lui ideologii si eu însumi sunt un fanatic al democratiei, pentru ca stiu ce a facut democratia în Grecia, în Anglia, în Franta. Acuzatul este un totalitar, este pentru dictatura. Eu sunt în contra oricarei dictaturi. Eu sunt pentru alianta cu Franta si Anglia, iar Codreanu pentru alianta cu Germania. Partidul lui Codreanu este antisemit, noi nu. N-am împartasit vreodata laude, lupta noastra fiind alta.

Am facut pactul de neagresiune în alegeri, pentru ca m-am convins de sinceritatea si loialitatea acuzatului Codreanu. Acuzatul este si el pentru demnitatea natiunii, ca si mine, si tine de mentinerea acestei demnitati în stat. Partidul nostru este nationalist si am gasit aceleasi idei si la Codreanu.

Noi suntem nationalisti constructivi, iar ei nationalisti persecu-tivi, admitând si ideea persecutiei, ceea ce eu nu admit. Am crezut ca îmbinând aceste idei se va putea face o alianta. Cred ca, fara onoare si cinste în viata publica si particulara, nu se poate ca un stat sa dainuiasca. E o conceptie politica carene-a îndemnat sa facem acest pact'.

,JDaca as fi observat ca acuzatul lucreaza contra intereselor de stat, pentru o revolutie, întâi eu n-as fi stat de vorba cu el si nici nu m-asfi asociat cu eF\

Faptul ca maresalul Antonescu nu a avut nimic comun cu ideologia legionara, fascista, va rezulta cu prisosinta din toate probele pe care le vom analiza în cuprinsul lucrarii.

* * *

Am prezentat succint personalitatea maresalului Ion Antonescu prin prisma vietii si activitatii sale de pâna la 6 septembrie 1940, viata si activitate ce se caracterizeaza prin dragostea netarmurita fata de Ţara si poporul sau, printr-o munca neobosita pusa în slujba integritatii, independentei si suveranitatii României. Pentru perioada 6 septembrie 1940 - 23 august 1944, când a îndeplinit functia suprema de conducator al statului, este necesara o analiza mai profunda, deoarece, perioada celor 4 ani, de guvernare, a fost si mai este denumita "dictatura antonesciana", ori "dictatura militaro-fascista", iar actele de guvernare ale maresalului au fost considerate "acte de tradare a intereselor nationale", "crime de razboi".

Analiza pe care încerc sa o fac are la baza numai documentele aflatoare la dosarul penal si în mod deosebit acele documente, care, pâna în prezent, nu au fost aduse la cunostinta publicului. Cititorul îsi va putea forma propria convingere cu privire la cel putin trei aspecte esentiale si anume:

- daca preluarea puterii de catre Ion Antonescu poate fi apreciata ca fiind o lovitura de stat;

- daca guvernarea maresalului poate fi apreciata drept dictatura militara ori fascista;

- daca actele de guvernare ale maresalului Ion Antonescu sunt sau nu în contradictie cu întreaga sa activitate de pâna atunci, caracte rizata prin slujirea cu credinta a Patriei si a poporului român. De asemenea, daca cei care l-au judecat si condamnat aveau dreptul sa o faca, daca au existat temeiuri, de drept si de fapt, de a fi condamnat si, în fine, daca judecata a fost dreapta.

Dar întrucât maresalul Ion Antonescu nu a fost judecat singur, se cuvine sa-i amintim macar si pe cei care au fost judecati odata cu el si condamnati pentru vina de a fi facut parte din guvernul condus de maresal.

-Antonescu Mihai - de ani 42, avocat, profesor universitar, fost vice-presedinte al Consiliului de Ministri si ministru al Afacerilor Externe, condamnat la moarte si executat;

- Horia Sima - de ani 39, fost vice-presedinte al Consiliului de
Ministri pâna la rebeliunea legionara din ianuarie 1941, dupa care a fugit în Germania, condamnat, în lipsa, la moarte, pedeapsa neexecu tata. A fost inclus în cauza pentru a se da o coloratura legionaro-fas-cista procesului;

- Pantazi Constantin - de ani 58, fost general de Corp de Armata si ministru al Apararii Nationale, condamnat la moarte, dar nu a fost executat. Din dosar nu rezulta motivele neexecutarii, dar este posibil ca i s-a comutat pedeapsa în detentiune grea pe viata;

- Vasiliu Z. Constantin - de ani 65, fost general de Corp de Armata si subsecretar de stat la Ministerul de Interne, condamnat la moarte si executat;

- Titus Dragos - de ani 50, fost subsecretar de stat la Ministerul Românizarii, condamnat la 15 ani munca silnica;

- Dobre Gheorghe - de ani 61, fost general, fost ministru al înzestrarii Armatei, condamnat la detentiune grea pe viata;

- Marinescu Ioan - de ani 59, fost avocat, industrias, si ministru al Economiei Nationale si al Justitiei, condamnat la 20 ani temnita

grea;

- Braileanu Traian - de ani 63, profesor universitar, fost ministru al Economiei Nationale, condamnat la 20 ani detentiune riguroasa;

- Popescu Dumitru - de ani 63, general, fost ministru de Interne, condamnat la 10 ani închisoare corectionala;

- Petrovicescu Constantin - de ani 65, general, fost ministru de Interne, condamnat la detentiune grea pe viata;

- Danulescu Constantin - de ani 46, fost subsecretar de stat la Ministerul Muncii, condamnat în lipsa la munca silnica pe viata;

- Busila Constantin - de ani 69, profesor, fost ministru al Comu nicatiilor, condamnat la 10 ani închisoare corectionala;

- Mares Nicolae - de ani 69, inginer, fost ministru al Agriculturii, condamnat la 10 ani închisoare corectionala;

- Tomescu Petre - de ani 56, medic, fost ministru al Sanatatii, condamnat la 15 ani munca silnica;

- Dumitriuc Vasile - disparut - fost subsecretar de stat la Ministerul Economiei Nationale, condamnat, în lipsa, la detentiune grea pe viata;

- Sturza Mihail - de ani 60, disparut, fost ministru al Afacerilor Externe, condamnat, în lipsa, la moarte, pedeapsa neexecutata;

- ▬▬▬

ACTE PREPARATORII

între momentul în care în psihicul unui infractor se schiteaza ideea comiterii infractiunii si acela în care are loc consumarea acesteia pot exista - mai ales în cazul acelor infractiuni ce nu sunt executate de îndata ce au fost concepute - mai multe etape. Dupa ce a conceput ideea infractiunii si a luat hotarârea de a o savârsi, infractorul îsi pregateste mijloacele de actiune. Aceasta etapa, care nu este înca a executarii, este denumita faza actelor preparatorii.

Am întitulat acest capitol Acte preparatorii deoarece, dupa 23 august 1944, împotriva României s-au savârsit cele mai grave infractiuni menite sa duca la subjugarea totala a poporului român. Aceasta "opera" a fost minutios pregatita. Pentru ca un popor sa poata fi supus, este necesar ca, mai întâi, sa fie lipsit de toate personalitatile cele mai de seama, care ar fi în masura sa-1 organizeze si sa conduca lupta de rezistenta împotriva cotropitorului... Actiunea de anihilare si chiar de distrugere fizica a personalitatilor marcante ale României s-a realizat prin înscenarea unor procese judiciare. Primii care au fost târâti în asemenea procese au fost generalii si ofiterii cei mai competenti ai armatei noastre, apoi oamenii politici ai vremii, dupa care au urmat intelectualii de vaza, cei care au lucrat în Siguranta Statului si în Politie si toti cei care, prin pozitia lor speciala, ar fi putut sa se opuna procesului de bolsevizare a tarii.

Pentru realizarea unei asemenea actiuni de distrugere era nevoie de instrumente adecvate, constând nu numai în legi, dar si în instante judecatoresti, dispuse nu sa judece, ci numai sa condamne. Prin mijloace legale nu puteau fi confectionate asemenea instrumente. Legile si corpul magistratilor existenti în România la acea data nu puteau fi utilizate pentru savârsirea crimelor si abuzurilor preconizate. Acesta

este si motivul pentru care, în prima faza, s-a preconizat judecarea de catre bolsevici a personalitatilor române. Numai asa se explica faptul ca maresalul Ion Antonescu si principalii sai colaboratori au fost predati rusilor si au fost trimisi la Moscova în stare de arest, timp de peste 20 de luni. între timp, în România începuse sa functioneze faimosul "tribunal al poporului", care executa cu scrupulozitate ordinele noii puteri pusa în slujba Uniunii Sovietice. în aceste conditii nu este de mirare ca Stalin a preferat ca maresalul Antonescu si alte personalitati marcante ale României sa fie judecate de "românii" aflati în slujba bolsevismului.

Un prim act preparator si cel mai odios, din care au decurs apoi si altele, îl constituie "Conventia de armistitiu între guvernul român, pe de o parte, si guvernele Uniunii Sovietice, Regatului Unit si Statelor Unite ale Americii, pe de alta parte", întocmit si semnat la Moscova la 12 septembrie 1944. Este actul de supunere totala a României, Uniunii Sovietice. Nu cred ca în istoria moderna a relatiilor dintre state se mai poate gasi o asemenea conventie îngrozitoare. Conventie,

este un fel de a spune, pentru ca, orice conventie trebuie sa contina

atât obligatii cât si drepturi, pentru fiecare din partile semnatare. Aceasta "conventie" de armistitiu nu prevede pentru România nici un drept, ci numai obligatii.

Redau textul integral al "Conventiei" pentru ca cititorul sa-si poata face propria convingere cu privire la caracterul acesteia si sa înteleaga mai bine de ce a trebuit sa fie înlaturat maresalul Ion Antonescu de la încheierea armistitiului, pe care dorea de mult timp sa-1 realizeze, dar nu putea accepta conditiile înrobitoare impuse de bolsevici.

"Guvernul si înaltul Comandament al României, recunoscând faptul înfrângerii României în razboiul împotriva Uniunii Republicilor Socialiste Sovietice, Regatului Unit si Statelor Unite ale Americii si celorlalte Natiuni Unite, accepta conditiunile armistitiului prezentate de catre Guvernele susmentionatelor trei Puteri Aliate, lucrând în

interesele tuturor Natiunilor Unite.

Pe baza celor de mai sus, reprezentantii Guvernului si înaltului Comandament Român, Ministru de Stat si Ministru de Justitie L. Patrascanu, Ministru Subsecretar de Stat al Afacerilor Interne, Adjutant al Majestatii Sale Regelui României, General D. Damaceanu,

Principele stirbey si d-l. G. Popp, având depline puteri, pe de o parte, si reprezentantul înaltului Comandament Aliat (Sovietic) Maresal al Uniunii Sovietice R. Ya Malinowski, deplin împuternicit pentru aceasta de catre Guvernele Uniunii Sovietice, Regatului Unit si Statelor Unite aleAmericii, lucrând în interesul tuturor Natiunilor Unite, pe de alta parte, au semnat urmatoarele conditiuni:

1. Cu începere de la 24 august 1944, ora 4 a.m. România a înce tat cu totul operatiunile militare împotriva Uniunii Republicilor Socialiste Sovietice, pe toate teatrele de razboi, a iesit din razboiul împotriva Natiunilor Unite, a rupt relatiunile cu Germania si satelitii sai, a intrat în razboi si va duce razboiul alaturi de Puterile Aliate împotriva Germaniei si Ungariei, cu scopul de a restaura independenta si suvera nitatea României, pentru care scop va pune la dispozitie nu mai putin de 12 divizii de infanterie, împreuna cu serviciile tehnice auxiliare.

Operatiunile militare din partea fortelor armate române, cuprinzând fortele navale si aeriene împotriva Germaniei si Ungariei, vor fi purtate sub conducerea generala a înaltului Comandament Aliat (Sovietic).

2. Guvernul si haitul Comandament al României se obliga sa ia masuri pentru dezarmarea si internarea fortelor armate ale Germaniei si Ungariei, aflate pe teritoriul României, ca si pentru internarea cetatenilor celor doua State mentionate, care îsi au resedinta acolo (vezi anexa la ort. 2).

3. Guvernul si înaltul Comandament al României vor asigura fortelor sovietice si a celorlalti aliati, înlesniri pentru libera lor miscare pe teritoriul României, în orice directie, daca este cerut de catre situa tia militara, Guvernul si înaltul Comandament al României acordând orice concurs posibil pentru o astfel de miscare, prin mijloacele lor proprii de comunicatie si pe cheltuiala lor, pe pamânt, pe apa si în aer (vezi anexa la art. 3).

4. Se restabileste frontiera de Stat între Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice si România, stabilita prin acordul sovieto-român din 28Iunie 1940".

5. Guvernul Român si înaltul Comandament al României vor preda imediat înaltului Comandament Aliat (Sovietic), pentru înapoierea

1. Pentru sovietici si acceptarea fortuita[1] {fortata n.r.) a unui ultimatum este acord (n.a.).

în tara lor, pe toti prizonierii de razboi sovietici si aliati, aflati în mâinile lor, precum si pe toti cetatenii internati si pe cei adusi cu sila în România.

Din momentul semnarii conditiunilor de pace si pâna la repatriere, Guvernul si înaltul Comandament Român se obliga sa asigure, pe socoteala sa, tuturor prizonierilor de razboi, sovietici si aliati, precum si cetatenilor internati sau adusi cu sila, persoanelor stramutate si refugiatilor, hrana potrivita, îmbracaminte si asistenta medicala, conform cu cerintele sanitare, ca si mijloacele de transport pentru reîntoarcerea acestor persoane în tara lor proprie.

6. Guvernul român va elibera imediat, Jara distinctie de cetatenie sau nationalitate, pe toate persoanele arestate din cauza activitatii lor în favoarea Natiunilor Unite sau pentru simpatiile lor pentru cauza Natiunilor Unite sau din cauza originei lor rasiale si va desfiinta orice legislatie discriminatorie si restrictiunile impuse din aceasta cauza.

7. Guvernul si înaltul Comandament Român se obliga sa remita ca trofee în mâinile înaltului Comandament Aliat (Sovietic), orice material de razboi al Germaniei si al satelitilor ei, aflat pe teritoriul român, inclusiv vasele flotei germane si ale satelitilor ei, aflate în apele românesti.

8. Guvernul si înaltul Comandament Român se obliga sa nu per mita exportul sau exproprierea a oricarei forme de proprietate (inclu siv obiecte de valoare si bani) apartinând Germaniei, Ungariei, natio nalilor lor, sau persoanelor cu resedinta în teritoriile lor, sau în teri toriile ocupate de ele fara autorizatia înaltului Comandament Aliat (Sovietic). Guvernul si înaltul Comandament Român vor pastra aceste bunuri în conditiile ce urmeaza a se stabili de înaltul Comandament Aliat (Sovietic).

9. Guvernul si înaltul Comandament Român se obliga sa remita înaltului Comandament Aliat (Sovietic), pentru folosinta acestuia pe întreaga perioada de razboi împotriva Germaniei si Ungariei si în interesul general al Aliatilor, toate vasele care apartin sau au apar tinut Natiunilor Unite, aflate în porturi românesti, indiferent la dispo-

litia cui s-ar afla; Ulterior aceste vase urmeaza sa fie restituite proprietarilor lor.

Guvernul Român poarta întreaga raspundere materiala pentru orice stricaciune sau distrugere a bunurilor susmentionate, pâna în momentul predarii lor înaltului Comandament Aliat (Sovietic).

10. Guvernul Român trebuie sa faca în mod regulat, în moneda românească, platile cerute de înaltul Comandament Aliat (Sovietic) pentru îndeplinirea functiunilor sale si în caz de necesitate va asigura folosinta, pe teritoriul românesc, a întreprinderilor industriale si de transport, a mijloacelor de comunicatie, statiunilor generatoare de energie, întreprinderilor si instalatiilor de utilitate publica, depozi telor de combustibil, petrol, alimente si alte materiale sau servicii, în acord cu instructiunile date de catre înaltul Comandament Aliat (Sovietic) pentru folosirea lor, în interesul general al aliatilor (vezi anexa la ort. 10).

11. Pierderile pricinuite Uniunii Sovietice prin operatiunile mili tare si prin ocuparea de catre România a teritoriului sovietic vor fi despagubite de România fata de Uniunea Sovietica, însa luând în consideratie ca România nu numai ca s-a retras din razboi, dar a declarat razboi si, în fapt, duce razboi contra Germaniei si Ungariei. Partile sunt de acord ca compensatiile pentru pierderile mentionate sa nu fie platite în întregime de România, ci numai în parte, si anume

la suma de 300 milioane dolari ai Statelor Unite, platibili în curs de

6 ani, în marfuri (produse petrolifere, cereale, materiale lemnoase, vase maritime si fluviale, diverse masini, etc).

România va plati despagubiri pentru pierderile pricinuite în România proprietatilor celorlalte State Aliate si nationalilor lor, pe timpul razboiului, despagubiri a caror suma va fi fixata la o data ulterioara (vezi anexa la art. 11).

12. Guvernul Român se obliga ca în termenele indicate de catre înaltul Comandament Aliat (Sovietic) sa restituie Uniunii Sovietice, în desavârsita buna stare, toate valorile si materialele luate de pe terito riile ei, în timpul razboiului, apartinând Statului, organizatilor publice si cooperative, întreprinderilor, institutiilor sau cetatenilor particu lari, precum: utilajul fabricilor si uzinelor, locomotive, vagoane de cai ferate, tractoare, auto-vehicule, monumente istorice, valori de muzeu si orice alte bunuri.

13. Guvernul Român se obliga sa restabileasca toate drepturile legale si interesele Natiunilor Unite si ale nationalilor lor, pe terito riul român, asa cum existau înainte de razboi si sa le restituie proprie tatea în desavârsita buna stare.

14. Guvernul si înaltul Comandament Român se obliga sa cola
boreze cu înaltul Comandament Aliat (Sovietic) la arestarea si jude
carea persoanelor acuzate de crime de razboi.

15. Guvernul Român se obliga sa dizolve imediat toate organi
zatiile prohitleriste de tip fascist aflate pe teritoriul românesc, atât cele
politice, militare sau paramilitare, cât si orice alte organizatii care
duc propaganda ostila Natiunilor Unite si în special Uniunii Sovietice,
nepermitând în viitor existenta unor organizatii de acest fel.

16. Tiparirea, importul si raspândirea în România a publicatiilor
periodice si neperiodice, prezentarea spectacolelor de teatru si a
filmelor, functionarea statiunilordeTFF, posta, telegraf si telefon, vor
fi efectuate în acord cu înaltul Comandament Aliat (Sovietic) (vezi
anexa la ort. 16).

17. Administratia civila românească este restabilita pe întregul
teritoriu al României, pâna la o distanta de linia frontului de mini
mum 50-100 km. (depinzând de conditiile terenului), organele admi
nistrative românesti obligându-se, sa duca la îndeplinire în interesul
restabilirii pacii si securitatii, instructiunile si ordinele înaltului Coman
dament Aliat (Sovietic), date de catre el, în scopul de a asigura exe
cutia acestor conditiuni de armistitiu.

18. Se va înfiinta o Comisie Aliata de Control care va lua asupra
sa, pâna la încheierea pacii, reglementarea si controlul executarii
prezentelor conditiuni, sub conducerea generala si ordinele înaltului
Comandament Aliat (Sovietic), lucrând în numele Puterilor Aliate (vezi
anexa la ort. 18).

19. Guvernele aliate socotesc hotarârea Arbitrajului de la Viena,
cu privire la Transilvania, ca nula si neavenita si sunt de acord ca
Transilvania (sau cea mai mare parte a ei) sa fie restituita României
sub conditia confirmarii prin Tratatul de Pace si Guvernul Sovietic
este de acord ca fortele sovietice sa ia parte în acest scop, în operati
uni militare, conjugate cu România, contra Germaniei si Ungariei.

20. Prezentele conditiuni intra în vigoare în momentul semnarii lor.
Facut la Moscova, în patru exemplare, fiecare în limbile româna,

rusa si engleza, textele rus si englez fiind autentice. 12 septembrie 1944

Din însarcinarea Guvernului si înaltului Comandament al României Lucretiu Patrascanu G-ral. Adj. Damaceanu B. stirbey G. Popp

Din însarcinarea Guvernelor Statelor Unite ale Americii, Uniunii Republicilor Socialiste Sovietice si Regatului Unit Malinowski

Anexa la Conventiunea de Armistitiu între Guvernul Român pe de o parte si Guvernele Uniunii Sovietice, Regatului Unit si Statelor Unite ale Americii, pe de alta parte

A. Anexa la art. 2

Masurile prevazute la art. 2 al Conventiei referitoare la internarea cetatenilor germani si unguri, actualmente aflându-se în teritoriul român, nu se aplica cetatenilor de origine evreiasca ai acestor tari.

B. Anexa la art. 3

Prin cooperarea Guvernului Român si a înaltului Comandament Român, mentionata în art. 3 al acestei Conventiuni, se întelege punerea la dispozitia înaltului Comandament Aliat (Sovietic) pentru deplina folosinta cum va socoti de cuviinta pe durata armistitiului a tuturor constructiilor si instalatiilor românesti militare, aeriene si navale, porturi, cheiuri, cazarmi, magazii, câmpuri de aviatie, mijloace de comunicatii, statiuni meteorologice, care ar putea fi cerute pentru nevoi militare, în desavârsita buna stare si cu personalul necesar pentru întretinerea lor.

C. Anexa la art. 10

Guvernul Român va retrage si rascumpara, în limitele de timp si potrivit conditiunilor pe care înaltul Comandament Aliat (Sovietic) le va specifica, toate monedele detinute, în teritoriul românesc si emise de înaltul Comandament Aliat (Sovietic) si va înmâna moneda astfel retrasa fara plata înaltului Comandament Aliat (Sovietic).

D. Anexa la art. 11

Baza pentru aranjamentul platilor de compensatii prevazute în art. 11 al prezentei Conventii va fi dolarul american la paritatea sa aur din ziua semnarii acestei conventii, adica 35 de dolari pentru o uncie de aur.

E. Anexa la art. 16

Guvernul Român se obliga ca transmiterile tara fir, corespondenta telegrafica si postala, corespondenta cifrata si prin curier, precum si comunicarile telefonice cu tarile straine ale Ambasadelor, Legatiunilor si Consulatelor aflatoare în România sa fie dirijate potrivit modului stabilit de înaltul Comandament Aliat (Sovietic).

F. Anexa la art. 18

Controlul cu privire la exacta executiune a clauzelor de armistitiu este încredintat Comisiunii Aliate de Control, care va fi stabilita în conformitate cu art. 18 al Conventiei de Armistitiu.

Guvernul Român si organele sale vor îndeplini toate instructiunile Comisiunii Aliate de Control care decurg din Conventia de Armistitiu.

Comisiunea Aliata de Control va instaura organe sau sectiuni, împuterni-cindu-le respectiv cu executarea de diferite functiuni.

în plus, Comisiunea Aliata de Control va putea sa aiba functionari în diferite parti ale României.

Comisia Aliata de Control va avea sediul sau în Bucuresti.

Moscova, 12 Septembrie 1944.

Iata deci libertatea ce ne-a fost adusa de armata rosie "eliberatoare". Cei care au trait în acele vremuri îsi mai amintesc desigur ca, multi ani, dupa acel fatidic an 1944 pentru România, la sarbatorile comuniste, lozinca cea mai frecvent scandata era: "Stalin si poporul rus libertate ne-au adus".

Am tinut sa redau în întregime acest act al subjugarii totale a României, pentru ca, din simpla lui lectura, oricine îsi poate da seama, de caracterul lui odios. Nu intentionam sa fac o analiza a fiecarei clauze în parte, dar nu pot sa nu fac unele consideratii de principiu a acestei "Conventii".

O prima constatare este aceea ca atât Anglia cât si Statele Unite ale Americii, prin împuternicirile date, au lasat România la discretia unui maresal al Uniunii Sovietice. în aceste conditii nu cred ca îi putem condamna prea mult pe cei care au semnat din partea româna acest document, mai ales ca totul s-a desfasurat la Moscova. De unde sa stie atunci poporul român ca aliatii sai traditionali îl vândusera bolsevicilor? Câte sperante si-au pus românii, în anii care au urmat, ca americanii, englezii si francezii nu ne vor lasa în ghearele bolsevismului si ca vor veni sa ne elibereze. Câti români au platit cu libertatea si chiar cu viata aceasta speranta desarta.

0 alta consecinta a acestei conventii o constituie faptul ca Guvernul României a fost transformat într-un simplu executant al ordinelor înaltului Comandament Aliat (Sovietic), iar conducerea efectiva a tarii a fost preluata de Comisia Aliata de Control, la care chiar daca nu se mai mentioneaza în paranteza "sovietica", tot sovietica a fost.

Odiosenia acestei "Conventii" rezida si în faptul ca pentru partea româna nu sunt stipulate decât obligatii, fara nici un drept. Nici chiar în problema elementara a oricarui armistitiu, problema prizonierilor, nu s-au prevazut clauze care sa contina obligatii reciproce. S-a prevazut obligatia partii române de a elibera imediat toti prizonierii sovietici, de a le asigura hrana, îmbracamintea, asistenta medicala si transportul, toate pe cheltuiala României, pâna la înapoierea în tara lor. Despre prizonierii români aflati în Uniunea Sovietica nici o vorba. Nu mai vorbim de faptul ca trupele sovietice au continuat sa faca prizonieri, militari români care încetasera lupta, si dupa 23 august 1944. Mai mult, chiar, dupa încheierea Tratatului de Pace multi prizonieri români au continuat sa fie tinuti în captivitate în URSS si obligati la munca, în conditii din cele mai grele. Multi nu s-au mai întors în tara.

Ce am mai putea spune despre faptul ca România, cu întregul sau potential economic, militar si strategic, a fost pusa la dispozitia armatei sovietice, în mod gratuit, iar maresalul Antonescu a fost condamnat la moarte, printre altele pentru ca ar fi aservit tara Germaniei, când se stia ca nimic din ce s-a dat germanilor nu s-a dat în mod gratuit. Dar, la aceasta problema ma voi referi în capitolele urmatoare.

Culmea este ca, dupa ce întreaga tara a fost pusa la dispozitia armatei sovietice, partea româna a fost obligata si sa faca în moneda româneasca toate platile cerute de înaltul Comandament Aliat (Sovietic).

Articolul 11 al Conventiei obliga România sa plateasca despagubiri, pentru pierderile suferite în România, proprietatilor celorlalte State Aliate si nationalilor lor pe timpul razboiului.

Dupa cum se stie, industria petrolifera din România se afla, în mare parte, în proprietatea anglo-americanilor. în timpul razboiului, prin bombardamente si acte de diversiune s-au produs unele distrugeri în sectorul petrolifer. Cine a produs aceste distrugeri? Anglo-ameri-canii, prin bombardamente, si agentii bolsevici prin acte de diversiune. Cine a fost obligat sa plateasca daunele? România. Echitabil, nu?

Cum a fost rezolvata problema monedei sovietice aflata pe teritoriul României? Cum putea fi altfel, decât tot pe baza acelorasi principii ale eticii si echitatii socialiste. Deci, potrivit prevederilor anexei la art. 10 al "conventiei" guvernul român a fost obligat sa retraga si sa rascumpere toate monedele detinute pe teritoriul românesc si emise de

înaltul Comandament Aliat (Sovietic) si apoi sa o înmâneze fara plata acelui înalt Comandament.

Cu alte cuvinte, guvernul român a cumparat moneda sovietica aflata în România, dupa care a facut-o cadou înaltului Comandament Sovietic.

Dar, poate cea mai catastrofala prevedere pentru România o constituie cea continuta de art. 14, potrivit careia, partea româna, nu numai ca recunoaste dreptul de jurisdictie al partii sovietice asupra cetatenilor români, dar se si obliga sa colaboreze la arestarea si judecarea tuturor persoanelor acuzate de crime de razboi. în viziunea bolsevicilor, criminali de razboi erau toti cei care au luptat împotriva Uniunii Sovietice. Prin aceasta, o mare parte a cetatenilor români si în mod deosebit comandantii militari, oamenii politici si toti cei care au ocupat diferite functii de stat în perioada 1940-1944, au fost lasati la discretia unei puteri straine si ostile.

Aceasta dispozitie se afla la originea celor mai mari abuzuri judiciare din istoria României.

Evident, poporul român a simtit din plin aceasta subjugare totala, la care s-au adaugat numeroasele abuzuri si faradelegi pe care a trebuit sa le suporte din partea militarilor sovietici "eliberatori". Acestia au savârsit pe teritoriul României numeroase jafuri, omucideri, violuri si alte asemenea nelegiuiri. Soldatul sovietic te dezbraca de palton si te descalta în plina strada. Nu mai vorbesc de predilectia pe care o aveau pentru ceasuri. Putem oare uita faptul ca familiile românesti trebuiau sa-si ascunda femeile si fetele din calea "eliberatorilor" lipsiti de scrupule?

Am tinut sa fac aceste precizari nu împins de sentimente de ura fata de un popor sau o natiune, sentimente de care sunt strain, ci numai din dorinta de a explica reactia legitima a multor cetateni români, de riposta, uneori violenta, fata de asemenea abuzuri. Era firesc ca poporul român, atât de pasnic si ospitalier, sa nu suporte sa fie batjocorit la el acasa.

O dovada a acestei reactii legitime o constituie faptul ca, la 10 ianuarie 1945, s-a emis Legea nr. 10, pentru sanctionarea infractiunilor savârsite împotriva elementelor si bunurilor puterilor aliate si asociate, dar care, apreciindu-se ca insuficient de severa, a fost înlocuita

cu Legea nr. 157 (Decretul nr. 1042 din 15 mai 1947, publicat în Monitorul Oficial nr. 115 din 23 mai 1947).

Dupa ce defineste ca ^unt socotite elemente ale armatelor puterilor aliate si asociate, în sensul prezentei legi, militarii si functionarii care apartin acestor armate" se trece la incriminarea faptelor savârsite împotriva lor pentru care s-au prevazut pedepse deosebit de severe, mult mai mari fata de cele prevazute în Codul penal. Din continutul acestei legi, rezulta ca onoarea, integritatea corporala si viata elementelor armatelor aliate, a se întelege sovietice, aveau o valoare de 10-15 ori mai mare decât a cetateanului român, aflat, formal, la el acasa.

Spre exemplu, injuria si calomnia unui militar sovietic se pedepsea, potrivit legii mentionate, cu închisoare corectionala de la 5 la 15 ani fata de 3 luni la 1 an, cât se prevedea în Codul penal. Vatamarea grava a integritatii corporale, cu intentie, se sanctiona cu munca silnica, de la 3 la 20 de ani, fata de 6 luni la 2 ani închisoare corectionala, cât prevede Codul penal.

Spre deosebire de Codul penal, legea mentionata prevedea acelasi regim sanctionator pentru autori, complici, instigatori si tainuitori, precum si pentru tentativa. Tot prin derogare de la prevederile Codului penal, chiar daca se constatau în favoarea inculpatului circumstante atenuante, pedeapsa aplicata nu putea fi scazuta sub minimum prevazut pentru infractiunea respectiva.

Dar Legea 157/1947 contine si norme de procedura penala prin care era anihilat nu numai orice drept si posibilitati de aparare, dar si independenta judecatorilor.

Astfel:

Art 16: "Ordonantele de neurmarire si hotarârile de achitare vor fi trimise în copie Ministerului Justitiei, care va putea ordona o cercetare.

Daca Ministerul Justitiei socoteste ca achitarea a fost pronuntata cu rea credinta, sau afosî urmarea unei vadit gresite aprecieri a faptelor va putea aplica magistratilor una din pedepsele prevazute de legea de organizare judecatoreasca sau de trimitere în judecata''''.

Art. 22: "Cercetarea învinuitilor se va face sub stare de arest; retinerea sub stare de arest nu este supusa confirmarii"'.

Art. 25: Jnstanta, apreciind, poate proceda la judecata pe baza actelor încheiate la primele cercetari, sau poate ordona chemarea martorilor pe care-i gaseste necesarV.

Se mai prevedea ca citarea martorilor se face în ziua sesizarii, iar judecata va începe obligator în cel mult 48 de ore de la sesizare, practic, putine sanse de a avea martori la proces.

Ce putea face magistratul, în aceste conditii în care, prin lege, era amenintat cu închisoare în cazul în care ar pronunta o hotarâre de achitare? în afara de cazul, în care am pretinde ca magistratii acelor vremuri sa fi fost eroi, nu putea decât sa condamne, chiar daca avea îndoieli cu privire la vinovatia inculpatului. Dar, chiar daca un asemenea magistrat ar fi fost dispus sa faca un act de eroism si ar fi pronuntat achitarea, o asemenea solutie nu putea ramâne în picioare atât timp cât puterea administrativa avea drept de cenzura.

* *

*

Revenind la tema "actelor preparatorii" constatam ca pentru subordonarea totala a organelor statului român puterii sovietice au fost emise o serie de acte normative. Nu îmi propun sa trec în revista toate acele acte normative, în primul rând pentru ca nu am avut posibilitatea sa consult în întregime Colectiile de legi din acele timpuri si în al doilea rând, pentru ca am avut sansa sa descopar câteva, deosebit de concludente si, dupa parerea mea, suficiente pentru a demonstra ideea expusa.

în primul rând ma voi referi la Legea nr. 486 pentru purificarea administratiilor publice" (Decretul nr. 1837 din 7 octombrie 1944, publicat în Monitorul Oficial nr. 233, din 8 octombrie 1944). Nu pot sa nu remarc graba bolsevicilor de a "purifica" România, tinând seama de faptul ca aceasta lege a fost emisa la mai putin de o luna de la semnarea armistitiului.

Art. II: "Vor fi licentiati din serviciu jara nici o indemnizatie, indiferent de data la care au fost numiti, încadrati sau angajati functionarii care:

a) în executarea serviciului au avut o atitudine abuziva, ori o tinuta nedemna;

b) S-au pus sub orice forma în slujba unor interese straine de acelea ale natiunii române".

La litera c se vorbeste de cei care au actionat în organizatii politice sau paramilitare, legionare, fasciste sau hitleriste.

O prima constatare, care se impune, este aceea ca în aceasta lege se opereaza cu termeni atât de generali, încât, cu exceptia eventualilor comunisti sau simpatizantilor comunisti, orice functionar putea fi dat afara din serviciu. în viziunea bolsevicilor, orice atitudine anticomunista era taxata ca abuziva ori nedemna, iar tot ce era antisovietic era considerat strain de interesele natiunii române.

Pentru aplicarea prevederilor acestei legi au fost constituite comisii pe ministere si institutii ale caror concluzii aprobate de ministrul sau seful institutiei, potrivit art. V, alineatul 2 "nu vor putea fi atacate sau contestate pe nici o cale".

Cu toate ca s-a prevazut aplicabilitatea despozitiilor acestei legi si organelor de justitie, în fapt nu a putut fi aplicata magistratilor, care,

potrivit constitutiei, se bucurau de inamovibilitate si de Stabilitate.

Dar, pentru puterea comunista care se înfiripa, acesta nu a fost un obstacol insurmontabil, astfel ca, prin Legea nr. 640,,pentru instituirea unui regim tranzitoriu de organizare judecatoreasca" (Decretul nr. 2443 din 18 decembrie 1944, publicat în Monitorul Oficial nr. 294, din 19 decembrie 1944), este "rezolvata" si problema magistratilor.

Lecturarea numai a articolelor V si VI din aceasta lege este suficienta pentru a ne convinge ca ea constituie lovitura de gratie data justitiei române.

Art. V: ,J>âna la 1 septembrie 1945, numirile, transferarile si înaintarile în magistratura se vor face fara a se mai lua avizul Consiliului superior al magistraturii.

Se suspenda darea notelor calificative pentru magistrati".

Art. VI: "Pe timp de 4 luni de la intrarea în vigoare a prezentei dispozitiuni, se suspenda inamovibilitatea membrilor Corpului judecatoresc, inclusiv stabilitatea lor.

In acest timp, ministrul Justitiei va avea atât dreptul de a aplica motivat masuri disciplinare, pe baza de fapte constatate prin ancheta disciplinara regulat facuta, cât si dreptul de apune în disponibilitate

pe orice magistrat, jara aratare de motive sijara ca aceasta categorie depuneri în disponibilitate sa albe caracter disciplinar".

Lecturând o asemenea lege esti tentat sa clasifici ca cea mai neconstitutionala si cea mai odioasa lege, dar nu trebuie sa ne grabim, deoarece asa cum am vazut si cum vom vedea în continuare, au existat numeroase alte legiuiri ale regimului comunist, care, în fapt, sunt nelegiuiri, si este foarte greu de facut un clasament în functie de raul si suferintele pe care le-au adus poporului român.

Despre aceasta lege putem spune ca a anulat independenta magistratilor si supunerea lor numai legii si ca termenul de 4 luni de suspendare a inamovibilitatii si stabilitatii magistratilor a fost prelungit succesiv pâna la permanentizarea lui pe toata perioada guvernarii comuniste. Din acel moment magistratura a fost pusa în subordinea si la discretia puterii executive, care, pe parcurs, s-a transformat în forta conducatoare a partidului unic. Consecintele nefaste ale subjugarii justitiei s-au vazut si, în parte, doresc sa le concretizez si în prezenta lucrare.

Dar preluarea unor atributii de stricta specialitate ale puterii judecatoresti de catre guvern începuse înca din prima parte a lunii octombrie 1944.

Deosebit de semnificativa în acest sens este Legea 488 (Decretul 1850 din 10 octombrie 1944, publicat în Monitorul Oficial nr. 235 din 11 octombrie 1944) care se compune din 2 articole în care se prevede ca:

"Ari. 1: Consiliul de Ministri va putea dispune luarea oricaror masuri privative de libertate, în vederea stabilirii responsabilitatii politice si penale împotriva autorilor si complicilor morali si materiali ai dezastrului tarii, în special în legatura cu razboiul purtat alaturi de Germania hitlerista împotriva Natiunilor Unite (a se citi Uniunii Sovietice).

Art. 2: Se vor putea lua, pe aceeasi cale, orice masuri asiguratoare asupra bunurilor acestor persoane".

Aceasta lege a fost numai începutul acapararii de catre guvern a unor atributii jurisdictionale, pentru ca, guvernul neavând organe proprii de arestare, cercetare, trimitere în judecata si de judecare, s-au emis alte legi, care au creat asemenea organe proprii, distincte de organele judiciare limitativ prevazute în constitutie. Astfel, au luat fiinta, pe

lânga guvern, corpul asa zisilor acuzatori publici si asa zisul tribunal al poporului, care au arestat, cercetat si condamnat pe toti cei nominalizati de Consiliul de Ministri. Victimele acestei jurisdictii au fost oamenii din elita vietii politice românesti si vârfurile armatei române, care, prin activitatea desfasurata pâna la 23 august 1944, au demonstrat ca îsi iubesc tara pe care au încercat sa si-o apere chiar si împotriva marelui vecin de la rasarit.

Aceste masuri au fost puse în aplicare dupa 6 martie 1945 de catre primul guvern "de concentrare democratica".

Actul care a stat la baza reprimarii si anihilarii principalelor personalitati politice si militare ale României 1-a constituit Legea nr. 312 pentru "urmarirea si sanctionarea celor vinovati de dezastrul tarii sau de crime de razboi (Decretul nr. 1318, din 21 aprilie 1945, publicat în Monitorul Oficial nr. 94 din 24 aprilie 1935). Examinând aceasta lege, nu poti sa nu ramâi cu convingerea ca a fost redactata la Moscova, atât de evident este faptul ca cei vizati ca vinovati sunt cei care au luptat împotriva Uniunii Sovietice. Cu alte cuvinte, este legea învingatorului împotriva celor învinsi. In asemenea conditii nu poate fi vorba de justitie, ci de o razbunare patimasa.

Legea contine atât dispozitii de drept penal material, respectiv, dispozitii prin care sunt incriminate anumite fapte, pentru care se prevad si pedepsele, precum si dispozitii de drept procesual penal, prin care se constituie organe extraordinare de cercetare si judecata, reglementându-se si procedura de urmat.

Originea sovietica a acestei legi rezulta cât se poate de evident înca din primele articole.

Astfel art. 1 îi considera vinovati de dezastrul tarii pe cei care "Militând pentru hitlerism sau fascism si având raspunderea politica efectiva, au permis intrarea armatelor germane pe teritoriul tarii" precum si cei care "Dupa 6 Septembrie 1940, au militat pentru pregatirea sau desavârsirea faptelor de mai sus prin grai, prin scris sau prin orice alte mijloace".

Pentru moment, ma voi rezuma a afirma ca venirea trupelor germane în România nu numai ca nu a constituit un dezastru, dar a fost singura garantie a mentinerii Moldovei si Transilvaniei de Sud, în granitele tarii. Dezastrul s-a produs abia atunci când tara a fost invadata

în întregime de trupele sovietice.

în art. 2 sunt incriminate o serie de fapte, considerate ca au adus dezastrul tarii prin crime de razboi. La litera a sunt considerati vinovati de asemenea "crime" cei care ,^iu hotarât declararea sau continuarea razboiului contra Uniunii Republicilor Socialiste Sovietice si Natiunilor Unite".

Este oare posibil ca un stat sa-si interzica, singur, dreptul de a lupta împotriva cotropitorilor si pentru reîntregirea teritoriului sau stramosesc? Evident ca nu este posibil acest lucru, motiv pentru care mi-am permis sa fac afirmatia ca Legea 312/1945 este de origine sovietica, de altfel ca si celelalte mentionate anterior.

Argumentul principal care atesta originea straina de neamul românesc a acestei legi îl constituie faptul ca, prin dispozitiile ei, au fost încalcate, în mod flagrant, norme si principii de baza ale Constitutiei României, în vigoare la acea data.

în primul rând prin aceasta lege s-a încalcat în mod flagrant principiul separatiei puterilor în stat, consacrat în mod expres prin art. 33 si 34 ale Constitutiei României, din 1923, repusa în vigoare dupa 23 august 1944. Contrar acestui principiu, puterea executiva, respectiv guvernul si-a creat organe proprii de cercetare penala - Corpul acuzatorilor publici - si de judecata - tribunalul poporului.

însasi înfiintarea "tribunalului poporului", ca instanta extraordinara, a fost un act vadit neconstitutional. Constitutia mentionata prevede în art. 101-107, în mod limitativ, care sunt organele judecatoresti prin care se realizeaza justitia, interzicând în mod expres înfiintarea de instante de judecata extraordinare.

A fost încalcat si principiul Constitutional al neretroactivitatii legilor penale, consacrat în art. 14 si concretizat în art. 2 din Codul penal în vigoare la acea data. Potrivit acestui principiu, o lege penala nu poate fi aplicata decât faptelor savârsite dupa data intrarii în vigoare a

legii respective. Este un principiu elementar si logic de a nu se pedepsi o persoana pentru o fapta care la data comiterii ei nu era incriminata ca infractiune si deci era permisa din punct de vedere legal. Este atât de simplu si de drept acest principiu, încât nici nu mai trebuie demonstrata justetea lui.

Dar, în perioada guvernarii comuniste, nu a fost singura lege prin care a fost încalcat acest principiu. Pentru a demonstra consecintele deosebit de grave ale nerespectarii principiului neretroactivitatii legii penale, ma voi referi la un exemplu din practica legislativa si judiciara a anilor '50.

Dupa ce, cu ajutorul Legii 312/1945, regimul comunist reusise sa-i arunce în închisori pe toti oamenii politici de vaza, pe toti comandantii militari cu vederi anticomuniste si în general - pe toti cei care, în timpul razboiului antisovietic, au ocupat functii importante în stat, regimul comunist a constatat ca au fost scapati din vedere cei care au ocupat functii, mai mult sau mai putin importante, în Politie si Siguranta Statului si care nu au putut fi considerati "criminali de razbot ori "vinovati de dezastrul tari?[1].

Pentru "rezolvarea" acestei probleme, a fost introdus în Codul penal art. 193/1. Ca a fost introdus este impropriu spus, deoarece, acest articol nu a figurat niciodata în Codurile penale aflate la dispozitia juristilor si a publicului. Acest text, aparut în 1952, din spusele

unor juristi mai vârstnici, avea caracter Secret sl Se pastra îtl Casa de

fier a procurorului-sef si a presedintelui instantei de judecata. Nu am gasit textul oficial în nici o colectie de legi sau alte acte normative, ci numai o transcriere neoficiala. Denumirea infractiunii pe care o prevedea art. 193/1 era "activitate intensa contra clasei muncitoare si miscarii revolutionare" si se referea la fapte, mai precis la activitatile normale de serviciu desfasurate în Politie sau Siguranta Statului, pâna la 23 august 1944.

Unele exemple merita a fi cunoscute.

în vara anului 1939, la Focsani a fost descoperit, arestat si apoi condamnat la 17 ani închisoare corectionala, de catre instantele militare de judecata, spionul sovietic Babenco Simion, care, fiind dotat cu harta României, pistol, busola si un cod cifrat, avea misiunea de a culege si transmite sovieticilor informatii cu caracter militar.

în vara anului 1951, toti cei care au contribuit la descoperirea, arestarea si cercetarea acestui dusman al României au fost arestati de organele de securitate. Este vorba de Toia Gheorghe si Pavelescu Grigore - cetateni din Focsani, Milea Ignat, fostul sef al politiei Focsani si subalternii acestuia, Ionescu Gabriel, Dumitru Constantin,

Constantinescu Nicolae, Neagu Teodor, Bucur Gheorghe si Bivol Grigore. Neexistând un text de lege penala în baza caruia sa poata fi condamnati, desi fusesera arestati si probabil ca se mai gaseau si alti arestati în situatii similare, s-a gasit formula emiterii art. 193/1, cu caracter retroactiv. Toti cei mentionati au fost condamnati la 30 noiembrie 1954 la pedepse cuprinse între 6 ani temnita grea si 3 ani si 3 luni închisoare corectionala.

Este interesant de aflat si ce s-a întâmplat cu spionul Babenco, dupa 23 august 1944. Acest lucru îl aflam din necrologul publicat în ziarul "România Libera" din 4 iulie 1971:

‚Jn ziua de 2 iulie a.c, dupa o lunga si grea suferinta, a încetat din viata tovarasul Simion Babenco, membru al Partidului Comunist Roman, din anul 1939. Nascut la 19 martie 1912, Simion Babenco a fost animat înca din tinerete de idealurile comunistilor, de munca si lupta lor pentru triumful cauzei socialismului..."

Se arata în continuare ca, pentru activitatea sa antifascista, a fost condamnat de catre "organele represive ale statului burghezo-mosieresc" ca, dupa 23 august 1944, a îndeplinit diferite sarcini de raspundere în aparatul de partid si de stat si ca "m semn de pretuire a meritelor sale..." ‚&fost distins cu ordine si medalii ale Republicii Socialiste Romania[ii]. Nu se spune, însa, nimic despre locul de nastere si despre eventualele locuri de munca înainte de razboi.

Daca Milea Ignat si ceilalti mentionati au fost condamnati pentru ca si-au permis ca, si în slujba tarii fiind, sa-1 prinda si sa-1 aresteze pe tovarasul spion Babenco, alti functionari ai politiei si sigurantei au fost condamnati numai pentru ca si-au îndeplinit atributiile obisnuite de serviciu.

Astfel, colonelul Grigore Liviu - fost sef al Centrului Serviciului Secret de Informatii nr. 4 Timisoara si subalternii sai Cojocaru Dumitru, Manolescu Gheorghe si Sebosan Aurel, au fost condamnati, în anul 1956, prin aplicarea art. 193/1, la pedepse între 4 si 6 ani detentie grea

si confiscarea averii pentru faptul ca, în functiile pe care le-au îndeplinit, au cules, centralizat si raportat centrului S.S.I. Bucuresti date cu privire la activitatea comunista din raza lor de activitate, în conditiile în care activitatea partidului comunist era interzisa prin lege, fiind vorba de o agentura straina, ostila României. De altfel, cazul Babenco

este suficient de edificator cu privire la preocuparile pe care le aveau comunistii în România.

în anul 1955, fostii agenti din politia Constanta, Iliescu Iordan, Petrescu Octavian, Suslanescu Ovidiu, Cristea Gheorghe, Iliescu Carol, Ionescu Petre si Negoescu Constantin, au fost condamnati, în baza aceluiasi text secret de lege, la pedepse cuprinse între 3 si 6 ani detentiune grea, pentru ca au întreprins actiuni împotriva elementelor comuniste, întocmind rapoarte, note si efectuând razii, patrulari cu prilejul zilelor de 1 mai si 7 noiembrie.

Cazuri asemanatoare au fost numeroase, dar ma opresc la cele în care am fost sesizati dupa revolutia din decembrie 1989 si în care procurorul general a actionat cu recurs extraordinar, iar Curtea Suprema de Justitie i-a achitat pe toti cei în cauza, fiind înlaturata si confiscarea averilor.

Reluând în discutie prevederile Legii nr. 312/1945, este cazul sa mai mentionez ca, desi Constitutia, prin art. 103 garanta dreptul la recurs în toate cauzele, art. 14 din aceasta lege îl limita la doua motive si anume: reaua compunere a instantei si gresita aplicare a pedepsei.

Cu alte cuvinte, nu se putea declara recurs extraordinar decât în cazul în care completul de judecata ar fi fost compus din mai putin sau mai mult de 9 membri, cât se prevedea în lege, ori daca se aplicau alte pedepse decât cele prevazute. Nici un drept de recurs pentru gresita aplicare a legii, pentru cazurile de condamnare, fara ca vinovatia sa fie dovedita, sau pentru neconstitutionalitatea instantei de judecata si a legii aplicate.

Fara a epuiza toate aspectele de neconstitutionalitate a legii 312/1945, mentionez, în final, împrejurarea ca însusi modul în care a fost adoptata constituie o încalcare a Constitutiei, în sensul ca nu a fost consultat Consiliul legislativ, asa cum prevedea art 76 al Constitutiei. Nu este greu de înteles de ce a fost evitat consiliul legislativ. Acest consiliu, format din magistrati eminenti, nu ar fi putut aviza o lege profund anticonstitutionala.

înainte de a încheia acest capitol al "actelor preparatorii" pentru adevarul istoric se cuvine sa mentionez ca, în anul 1946, asa zisul tribunal al poporului si-a încetat activitatea si existenta, dar prevederile

legii 312/1945 au continuat sa fie aplicate de Tribunalul Capitalei -Sectia I Penala.

Din anul 1952 procesele cu caracter politic au fost date în competenta procuraturilor si tribunalelor militare, nou înfiintate pentru unitatile Ministerului de Interne, care au functionat în paralel cu justitia militara, traditionala, având în competenta numai infractiuni politice si cele savârsite de militari din cadrul Ministerului de Interne.

în anul 1955, când, practic, toate marile procese politice au fost judecate, justitia militara a fost unificata, încetând sa mai existe o justitie distincta, numai pentru Ministerul de Interne si pentru infractiunile cu caracter politic.

Comunistii bolsevici au fost mult mai inventivi decât infractorii de rând, procedând direct la savârsirea infractiunilor si abia apoi au cautat mijloacele "legale" prin care sa li se dea o fata legala. în realitate, este vorba de cele mai mari samavolnicii pe care o autoritate de stat le-a putut savârsi vreodata împotriva propriilor cetateni.

Ma voi referi la internarile fortate în lagare de munca, ori dislocarea din localitatile de domiciliu si stabilirea de domiciliu obligatoriu. Asemenea faradelegi au început prin anii 1948-49, fara sa existe nici o reglementare prin acte normative. Ulterior, începând cu anul 1950, s-a cautat ca aceste abuzuri sa fie acoperite prin emiterea unor acte normative, unul mai constitutional decât altul. Am vorbit deja despre politisti, jandarmi si cei care au lucrat în Siguranta Starului, care au început sa fie arestati, tot în perioada mentionata, pentru ca, abia în anul 1954, sa fie confectionat acel faimos articol 193/1, cu caracter retroactiv, pe baza caruia au fost condamnati de instantele judecatoresti, care în multe cazuri nu au facut altceva decât sa pronunte pedepse echivalente ca durata, cu perioada arestarii ilegale. Asemenea procese au început prin anul 1954, dupa detentii abuzive dispuse cu 3-4 ani în urma. Comunistii bolsevici si-au dat însa seama ca, pe filiera justitiei, nu vor reusi sa-i izoleze pe toti cei care, direct sau indirect,

îsi manifestau ostilitatea fata de comunisti. Oricât a fost de aservita

justitia, procesele penale trebuiau sa se desfasoare, cât de cât, în conformitate cu prevederile Codului de procedura penala - administrari de probe, sedinte publice, prezenta aparatorilor, o individualizare a pedepselor dupa criterii bine stabilite si altele. Era necesar, deci, sa fie

gasite alte forme de privare de libertate a oamenilor, care sa evite procedurile obisnuite de judecare, incomode prin publicarea lor si prin faptul ca ele constituiau un mijloc prin care si alte organe ale statului, mai putin abuzive decât cele ale Ministerului de Interne ar fi fost angrenate într-o "opera" de distrugere si împilare, pe care numai unele persoane din cadrul Ministerului de Interne erau capabile sa o înteleaga si sa o realizeze. Asa au aparut internarile administrative la munca fortata, stramutarile de familii, domiciliul obligator.

Prima reglementare a pedepsei administrative cu privarea de libertate apare în anul 1950, dupa ce mii de persoane se aflau deja în asa zisele colonii de munca, în realitate adevarate lagare de concentrare si de exterminare.

Primul act îl constituie asa zisul decret nr. 6 din 14 ianuarie 1950. Spun asa zisul decret, pentru ca, în realitate, el este un act normativ emis de Ministerul de Interne si contrasemnat de Ministerul de Justitie, deci avem de-a face cu un ordin al ministrului, intitulat impropriu decret. Dar, la ce te poti astepta de la ministrii care si-au facut studiile ia scoala activitatii clandestine bolsevice? Sa trecem, deci, peste chestiunile de forma si sa patrundem în continutul acestui decret, pentru a vedea cine putea fi pedepsit administrativ, la munca fortata si la privare de libertate.

" Cei care, prin faptele lor sau manifestarile lor, direct sau indirect, primejduiesc sau încearca sa îngreuneze construirea socialismului în Republica Populara Româna, precum si cei care, în acelasi mod, defaimeaza puterea de stat sau organele sale, daca aceste fapte nu constituie sau nu pot constitui, prin analogie, infractiuni.

Condamnatii pentru infractiuni împotriva Republicii Populare Române care, la expirarea executarii pedepsei, nu se dovedesc a fi reeducati".

Se observa cu usurinta mâna de jurist a celui care a redactat acest decret-ordin, care, ca mod de redactare, este caracteristic normelor legale cu caracter represiv promulgate de comunistii din acele vremuri. Este vorba de caracterul imprecis, general, care permite ca aria de aplicare sa fie aproape nelimitata.

O lege este buna atunci când continutul ei da loc la cât mai putine posibilitati de interpretare. Cu alte cuvinte, legiuitorul trebuie sa fie

acela care stabileste cât mai exact conditiile în care se aplica legea respectiva, de natura sa restrânga cât mai mult posibil arbitrariul în procesul de realizare a justitiei. Magistratul aplica legea si nu creeaza legi. în procesul de aplicare a legilor, prin interpretare, se poate ajunge la adaugiri si la solutii diferentiate, neunitare, în cazuri similare, ceea ce, evident, este inechitabil.

Comunistii nu aveau însa nevoie de legi bune, ci de legi represive, în continutul carora sa încapa orice, în functie de interesele "clasei dominante". De altfel, comunistii nu au ascuns ca, atât legile cât si aplicarea lor, au caracter de clasa. Asa au fost învatate generatii întregi de juristi. Principiul partinitatii legilor era considerat un principiu nou, superior principiilor burgheze. în practica, magistratii nu prea au respectat acest principiu, care este vadit potrivnic notiunii de justitie.

în decretul pe care îl examinam, prin formulari ca: "... prin faptele lor sau manifestarile lor, direct sau indirect, primejduiesc sau încearca sa primejduiasca... ", "... îngreuneaza sau încearca sa îngreuneze construirea socialismului...", se oferea posibilitatea pedepsirii oricarei persoane care nu era agreata de noua conducere si chiar la rafuieli personale. Daca îl suparai pe un membru de partid si mai ales daca acesta avea o oarecare functie de raspundere, se putea interpreta ca, indirect, ai încercat sa primejduiesti regimul democrat popular ori construirea socialismului. Arbitrariul în aplicarea acestui act normativ a oferit mari posibilitati si pentru proliferarea coruptiei.

O dovada a faptului ca regimul democrat-popular nu avea încredere deplina injustitie, cu toate masurile luate de a fi aservita, o constituie prevederea potrivit careia ministrul de Interne putea aplica pedepse administrative privative de libertate de pâna la 5 ani si condamnatilor pentru infractiuni contra securitatii statului, care si-au ispasit pedeapsa, dar "nu se dovedesc a fi reeducati". Mai trebuie mentionat ca cei condamnati pentru asemenea infractiuni, denumiti contra-revolutionari, executau pedepsele aplicate de instante pâna la ultima zi, fara nici un fel de reduceri. Pentru ei nu exista institutia liberarii conditionate. Cu toate acestea, daca securitatea aprecia ca pedeapsa aplicata de instanta de judecata este mica, propunea prelungirea pedepselor, cu perioade de pâna la 5 ani. Cine si când aprecia daca un asemenea condamnat s-a dovedit a fi sau a nu fi reeducat? Reeducarea

însenina convertirea, a demonstra ca te-ai convins de, justetea politicii partidului si statului".

Pentru oamenii care au trait si alte vremuri era greu, daca nu imposibil, sa se convinga de asa ceva. Pentru supravietuire, însa, a fost necesara o convertire macar formala. Dar, represiunea avea dublu scop si anume: "reeducarea" speciala, respectiv a persoanelor asupra carora se exercita în mod direct represiunea si "reeducarea" generala, respectiv a întregii colectivitati, prin puterea exemplului. si astfel, încet, încet, prin sacrificarea celor mai proeminente personalitati, prin suferinta a zeci, poate sute de mii de oameni, s-a ajuns ca societatea românească sa fie "reeducata". S-a ajuns la ceea ce pe buna dreptate se spune, la cea mai grea asuprire a perioadei regimului totalitar, asupra sufletelor, teroarea de a trai într-o lume a minciunii, în care, pentru a-ti putea asigura existenta, erai nevoit, în viata publica, sa spui altceva decât ceea ce gândesti.

în anul 1952, prin decretul nr. 257 a fost abrogat decretul nr. 6/1950. Dar nu va grabiti sa credeti ca prin aceasta a luat sfârsit samavolnicia, pentru ca nu s-a întâmplat acest lucru. Dimpotriva, a fost amplificata si mai perfectionata. Prin acest nou decret a fost largita mult sfera de aplicabilitate a masurilor administrative represive. Intre noile categorii de persoane supuse internarilor, erau prevazuti:

- cadre active ale fostelor grupari si partide fasciste si burghezo-mosieresti erau toate cele existente pâna la instaurarea dictaturii proletariatului - astfel cum sunt exemplificate în noul decret - Partidul National Ţaranesc, Partidul National Liberal, Partidul Titelist, Partidul Tatarascian, Bejenist si altele.

Ce se întelegea prin "cadre active" stabileau organele de securitate.

- rudele tradatorilor de patrie si spionii care au fugit peste granita din 1945 (tata si copii majori barbati);

- rudele elementelor dusmanoase regimului nostru, care au fugit peste granita înainte de 1944 (tata si copii majori barbati).

îll Viziunea Organelor de securitate de atunci, românii plecati în strainatate înainte de anul 1944 erau elemente dusmanoase, iar cei plecati dupa 1944 erau considerati tradatori. Nu se prevedea nici o exceptie, în functie de motivele plecarii în strainatate si nici daca rudele din tara mai aveau sau nu legaturi cu ei.

"PROCESUL" MAREsALULUI ION ANTONESGU 55

Prin hotarârea Consiliului de Ministri nr. 337 din 11 martie 1954, cu privire la persoanele internate s-au dispus urmatoarele:

- punerea în libertate a celor reeducati;

- stabilirea de domiciliu obligator pentru cei nereeducati;

- trimiterea la cercetari si apoi în judecata a persoanelor pentru care se va stabili ca ar fi comis infractiuni.

La 1 iulie 1954, din circa 22 000 de persoane internate administrativ, s-au emis mandate de arestare numai pentru 1 600, care au fost cercetate pâna în februarie 1956. în final, au fost trimise în judecata 509 persoane, celelalte fiind puse în libertate. Restul de 109 au fost deci retinute nejustificat, timp de aproape doi ani. Nu am gasit situatia celor judecati, din care, în mod sigur, o parte au fost achitati.

Nu stiu ce s-a întâmplat cu internarile administrative în perioada anilor 1954-1958, dar se pare ca au fost sistate, fortându-se, în schimb, condamnarea de catre instantele de judecata a persoanelor incomode pentru regimul democrat-popular. Se pare însa ca activitatea instantelor de judecata nu a dat satisfactie, deoarece prin decretul nr. 89 din 17 februarie 1958 se reînfiinteaza locurile de munca obligatorie, în care puteau fi internate, ca o pedeapsa administrativa, aplicata de ministrul de Interne, persoanele care, prin faptele sau manifestarile lor, primejduiau ordinea în stat, daca nu constituiau infractiuni".

Prin acest nou decret a fost anihilat riscul care exista, ca instantele de judecata sesizate cu fapte de uneltire contra ordinii sociale sa aiba ultimul cuvânt. în caz de achitare, ministrul de Interne aplica o pedeapsa administrativa de pâna la 2 ani privare de libertate.

Din referatul întocmit de o comisie însarcinata în anul 1968 sa faca cercetari cu privire la abuzurile si ilegalitatile din trecut, rezulta o serie de date interesante. Pentru moment, ma rezum în a arata ca s-a constatat ca, în perioada 1945-1964, au fost cercetate pentru infractiuni contra securitatii statului, 107 294 persoane, din care 73 310 au fost condamnate, iar 18 455 au fost achitate, fata de restul dispunân-

du-se solutii de scoatere de sub urmarire penala.

Este locul sa mentionam ca, în perioada respectiva, arestarea preventiva si trimiterea în judecata pentru infractiuni contra securitatii statului nu erau dispuse de catre procurorii militari. Asa se explica numarul relativ mare al achitarilor pronuntate de tribunalele militare.

Acest lucru nu a putut fi ignorat de conducerea Securitatii Statului. Consider ca si acest lucru a determinat instituirea unor pedepse pe care sa le aplice ministrul de Interne.

în anii 1963 si 1964 au fost gratiati toti condamnatii pentru infractiuni politice si probabil tot de atunci au încetat sa mai existe colonii de munca obligatorie. Socialismul învinsese si la sate, prin terminarea colectivizarii agriculturii. Astfel a ajuns taranimea, pe baza "liberului consimtamânt", pe drumul socialismului trasat de Lenin.

Am vazut la început cum, prin actele normative emise dupa 23 august 1944, erau încalcate în mod flagrant prevederile Constitutiei din acel timp, care însa a fost abrogata în anul 1948, prin aparitia Constitutiei Republicii Populare Române. Era de asteptat ca aceasta noua constitutie, elaborata si emisa de regimul comunist, sa fie respectata. Nu a fost sa fie asa, deoarece revolutia democrat-populara a continuat sa se desfasoare pe baza principiului potrivit caruia revolutia nu cunoaste lege. Comunistii si-au încalcat si propriile lor legi. Nimic nu le putea sta în cale.

Constitutia din anul 1948 prevedea în art. 28, ca: Nimeni nu poate fi arestat sau retinut mai mult de 48 de orejara un mandat al parchetului, al organelor de instructie abilitate de lege sau autorizarea instantelor judecatoresti conform prevederilor legit\ iar art. 30 consacra faptul ca: "Nimeni nu poate fi condamnat si tinut a executa o pedeapsa decât în baza hotarârilor judecatoresti în conformitate cu legea ".

Aceleasi norme erau prevazute si în Constitutia din anul 1952. Cât de respectate au fost aceste prevederi, am vazut. Toate decretele, H.C.M.-urile si ordinele ministrului de Interne, care reglementau pedepsele administrative, munca obligatorie, domiciliul fortat, erau profund anticonstitutionale, dar acest lucru nu deranja pe nimeni din conducerea tarii. Zeci de mii de oameni au fost privati de libertate perioade de pâna la 5 ani, pe baza unui simplu ordin al ministrului, sau cum vom vedea în continuare, pe baza de tabele ori simple adrese, iar perioada

de detentie în aresturile securitatii, premergatoare întocmirii formelor

de internare, perioada care putea dura ani de zile, nici nu era scazuta din durata pedepsei administrative. Ca urmare, multi oameni au fost tinuti în detentie, ani de zile, tara nici o baza.

în anul 1952, ministrul Afacerilor Interne Draghici Alexandru a emis decizia nr. 744 din 25 august, din care primele doua articole aveau urmatorul continut:

^Art 1 -Se înfiinteaza Comisia Ministerului Afacerilor Interne cu sarcina de a lua hotarâri pentru internarea în colonii de munca, în conformitate cu prevederile H.C.M. 1554/52 si a Decretului Marii Adunari Nationale a R.P.R. nr. 258/1952, pe baza propunerilor Directiei Generale a Securitatii Statului si a Directiei Generale a Militiei.

Art. 2 - Comisia va fi formata din:

1. Ministru Adjunct - General locotenent de securitate Pintilie Gheorghe[1];

2. General maior de securitate Nicolski Alexandru[2];

3. Colonel de securitate Corin Aurel;

4. Locotenent colonel de militie Erdei Iosif;

5. Maior de securitate Marin Vintila;

6. Maior de securitate Butica Francisc;

7. Maior de securitate Eindhorn Wilhelm".

Nu ma pot abtine sa nu remarc compozitia nationala a acestei comisii, care asigura rezolvarea fara scrupule a propunerilor. Probabil si aceasta constituia o regula de baza a politicii bolsevice, ca cei care sunt pusi sa aplice represiunea sa fie cât mai putin legati sufleteste de poporul care trebuie reprimat.

O alta constatare vine sa confirme aceasta ipoteza si anume faptul ca masurile administrative, la care m-am referit, au fost aplicate în cea mai mare parte cetatenilor români de nationalitate româna si în foarte mica masura, împotriva unor etnici maghiari, care au facut parte din gruparile fascisto-hortiste. împotriva etnicilor sârbi s-au luat masuri de dislocare din zona de frontiera cu Iugoslavia, în perioada în care relatiile României cu aceasta tara nu erau amicale. împotriva etnicilor de origine germana nu au mai fost necesare masuri, deoarece, la ordinul Moscovei, imediat dupa razboi, au fost deportati, aproape toti, în U.R.S.S., la munca fortata, de unde s-au înapoiat dupa ani de zile, gata "reeducati", adica învatati ca orice vorba nepotrivita te poate costa libertatea.

1. Pantiusa Bodnarenco (n.a.).

2. Griimberg Boris (n.a.).

Cu câta atentie erau examinate propunerile de catre aceasta comisie, rezulta dintr-un exemplu pe care îl am la dispozitie. Prin decizia nr. 678 din 14 august 1952, semnata de presedintele comisiei, Bodnarenco Pantiusa, alias Pintilie Gheorghe, s-a dispus internarea pe timp de 24 de luni a unui numar de 456 persoane din "evidenta speciala".

Pentru a avea o imagine cât mai exacta cu privire la aceste internari, redau continutul unui asemenea dosar. Este vorba de dosarul operativ nr. 54.066, privitor la Ardeanu Aurel, din comuna Rapoltul Mare, judetul Hunedoara, taran cu gospodarie individuala, proprietar a 3 hectare teren arabil si tata a trei copii. A fost internat la 5 iunie 1950, pe baza unei fise personale, întocmita de serviciul judetean de securitate Deva, în care s-au consemnat urmatoarele:

Antecedente politice - Pâna în anul 1941 a fost un înfocat adept al Partidului National Liberal si al lui Bratianu. Din anul 1941 pâna la 23 august 1944 a continuat sa aibe aceleasi idei nationaliste si a fost presedintele acestui partid. De la 23 august 1944, pâna la 6 martie 1945 a continuat cu aceasta politica. Dupa 6 martie 1945, la alegerile din noiembrie 1946, a dus o intensa propaganda în favoarea acestui partid.

Caracterizare - Este un element care nutreste si în prezent idei nationaliste, este un dusman al actualului regim. Lanseaza diferite zvonuri, întretine legaturi cu elementele reactionare din comuna.

Observatiuni - Dupa 23 august, a activat în P.N.L. "Bratianu", iar în anul 1946 în timpul alegerilor a organizat bande de batausi cu care a atacat sectia de votare din comuna.

Se propune internarea pe timp de 2 ani.

Nu exista nici o proba cu privire la pretinsa atacare a sectiei de votare si nici cu privire macar la numele elementelor reactionare din comuna cu care ar fi mentinut legaturi. Este foarte posibil ca taranul nostru sa-si fi mentinut relatiile de prietenie, din care unele probabil aveau la baza si convingerile politice comune. Pentru regimul demo-crat-popular era periculos sa se întâlneasca si sa stea de vorba doi oameni care în trecut au facut parte din acelasi partid, zis burghezo-mosieresc, or doi fosti politisti, fosti comisari si asa mai departe. Era firesc, ca relatiile dintre oameni sa se bazeze în primul rând pe o activitate comuna, politica ori profesionala din trecut. Era firesc, dar pentru noul regim

era periculos, pentru ca peste tot se vedeau numai dusmani care uneltesc. Sub acest aspect, Securitatea era destul de bine informata, deoarece cea mai mare parte a poporului român nu a dorit comunism si nu agrea aceasta ideologie. Acest lucru nu i-a împiedicat pe comunisti sa obtina o victorie în "primele alegeri libere" din toamna anului 1946. Nu am participat la acele alegeri, neavând vârsta corespunzatoare, dar oamenii între care am trait stiu ca au votat cu ochiul, casa ori cumpana si în nici un caz cu soarele. Cu toate acestea, victorios a iesit soarele (de la rasarit bineînteles).

Am vazut deci cât de grave au fost faptele pentru care a fost internat gospodarul Ardeanu Aurel, care si-a permis sa aibe alte conceptii decât cele comuniste.

Pentru regimul democrat-popular nu erau periculosi numai cei care au facut politica în trecut, ci si cei care, chiar daca nu au avut nici un fel de preocupari de ordin politic, au facut imprudenta sa faca studii în tari occidentale.

Un astfel de exemplu îl constituie Stanescu F. Ioan, arestat de securitate de la domiciliu, în noaptea de 25 mai 1949 si tinut în subsolul M.A.I. pâna în septembrie 1949, când a fost depus la Penitenciarul Jilava, apoi la Târgsor si, în final, la Penitenciarul Fagaras. Impunatoarea cetate a Fagarasului, pe care o putem vedea astazi ca muzeu, era transformata, în acele vremuri, în loc de supliciu pentru multe personalitati marcante din trecut. A fost pus în libertate la 9 ianuarie 1954, dupa o detentie de aproape 5 ani, fara sa fie condamnat. Din biletul de liberare nu rezulta decât ca a fost internat de catre Directia Generala a Securitatii Statului, cu ordinul nr. 114.203/1951, de la 22 septembrie 1949, fara a rezulta motivele si fara a exista dosar. Este clar ca, din anul 1949 pâna în 1951, a fost tinut arestat fara nici un document si ca perioada în care a fost tinut în beciul M.A.I. nici nu i-a fost pusa la socoteala (4 luni).

Sa vedem însa cine a fost Stanescu F. Ioan. în rezumat: a urmat §i absolvit Facultatea de Medicina din Paris, ca bursier militar; asistent universitar la aceeasi facultate în anii 1928-1930, apoi medic legist- sef de lucrari la Institutul de Medicina-Legala "Dr. Mina Minovici", din Bucuresti, pâna la arestare. Membru al mai multor societati stiintifice din strainatate.

Nici macar în biletul de liberare, de altfel singurul document care exista si care ne-a fost prezentat de fiul sau, nu s-a putut mentiona motivul pentru care a fost tinut în stare de arest timp de 5 ani. Asemenea situatii au fost numeroase.

Dupa cum am mai aratat, prin anul 1968, noua conducere a Partidului Comunist Român a luat masuri sa se faca o cercetare cu privire la abuzurile si ilegalitatile din trecut. Comisia constituita în acest scop a stabilit grave ilegalitati. Materialele întocmite de comisia respectiva ofera posibilitatea ca, în prezent, sa fie reconstituite multe din gravele abuzuri savârsite în perioada anilor 1945-1964. Ma voi rezuma însa, sa redau numai unele din constatarile de atunci.

Este vorba de nota intitulata Cazul Salcia (la Salcia a functionat unul din lagarele de munca fortata).

Referindu-se la fostul ministru al Afacerilor Interne, Draghici Alexandru, în nota se mentiona:

"Atitudinea abuziva a lui Draghici Alexandru si practicile sale de a imprima si la subordonati o asemenea comportare reiese si din

aceea ca, ori de câte ori s-au sesizat SOmaVOlnicU sl ilegalitati Savar-

site de unele cadre M.A.I., el a luat apararea elementelor criminale si abuzive din subordinea sa''''.

Se expune situatia, în care, în aprilie-mai 1952, cu ocazia unei vizite pe santierul canalului Dunare-Marea Neagra, Draghici Alexandru a fost nemultumit de regimul prea blând pe care îl aveau detinutii si a dat dispozitii pentru înasprirea la maximum a acestuia.

Comisia consemneaza în continuare: "... personalul de conducere si de paza au luat asemenea masuri de înasprire a regimului, încât s-a ajuns la crime, atrocitati barbare, supunând pe internati si detinuti la un regim de teroare si exterminare ".

"Datorita tratamentului inuman la care erau supusi, unii din cei internati si-au pierdut chiar viata. Astfel, numai la fosta colonie de munca «Salcia», în perioada iunie 1952-martie 1953, au decedat 63 detinuti, un mare numar au fost raniti, iar altii s-au ales cu infirmitati foarte grave, pentru toata viata, consecinta folosirii unor metode barbare, vadit inumane".

Pentru exemplificarea celor de mai sus, în nota a fost redata urmatoarea situatie:

în perioada în care Securitatea s-a separat de Ministerul Afacerilor Interne, penitenciarele si coloniile de munca nu mai erau în subordinea securitatii. Ministrul de Interne, de atunci, Pavel stefan, a luat masuri energice de cercetare si de trimitere în judecata a celor vinovati, în frunte cu comandantul coloniei, care, împreuna cu alti 6 subordonati, a fost condamnat de tribunalul militar la munca silnica pe viata, iar ceilalti vinovati, în numar de 27, au fost condamnati la diferite pedepse cuprinse între 5 si 25 ani munca silnica.

Ulterior, când cele doua ministere s-au contopit din nou, Draghici Alexandru a trimis un ofiter, din subordinea sa, la penitenciarul unde erau detinuti condamnatii respectivi, pentru a-i determina sa formuleze cereri de gratiere individuala, cu indicatia de a mentiona în cererile respective ca nu au facut altceva decât îndeplinirea obligatiilor de serviciu care le reveneau. Cu alte cuvinte, si-au facut datoria.

Pe baza acestor cereri, la propunerea lui Alexandru Draghici, toti cei mentionati, condamnati pentru crime si atrocitati au fost gratiati. Mai mult, au fost reîncadrati în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, obtinând si recunoasterea vechimii neîntrerupte în serviciu. Drept recunostinta pentru "suferintele" îndurate, seful lor suprem i-a gratificat si cu câte o suma de bani, echivalentul a trei salarii, precum si cu un concediu, pe care si l-au efectuat la o casa de odihna a ministerului, gratuit, pentru refacerea starii fizice.

Aceasta grija deosebita a fostului ministru de Interne, Alexandru Draghici, mi se pare normala, daca avem în vedere faptul ca subalternii sai au comis fapte deosebit de grave împotriva vietii si integritatii corporale a unor persoane, ca urmare a ordinelor sale date în numele "revolutiei". Cercetari mai recente au scos la iveala si alte asasinate comise la ordinul lui Alexandru Draghici, ramase nepedepsite pâna în prezent.

Iata cine este unul din cei numiti, în anul 1945, în corpul acuzatorilor publici pentru cercetarea si trimiterea în judecata a pretinsilor criminali de razboi. Notiunea de criminali de pace înca nu a aparut în

nici o l^ge, dar omorul este pedepsit de legile oricarui stat.

Putem afirma ca, în cea mai mare parte, comisia de cercetare a abuzurilor si ilegalitatilor si-a facut datoria sub aspectul constatarii faptelor, pe care le-au apreciat cum se cuvine si anume samavolnicii si chiar crime. Sub acest aspect nu avem ce sa-i reprosam. Trebuie

însa sa spunem ca misiunea acestei comisii a fost usurata de existenta la Procuratura Generala a unor constatari înca din anul 1953, dar care, în afara procesului intentat personalului de la colonia de munca "Salcia", nu s-a finalizat prin alte masuri.

De altfel, nici în anul 1968, faptele de o gravitate deosebita nu au fost tratate în mod corespunzator, respectiv prin trimiterea în judecata a celor vinovati, ca singura solutie legala. Cei vinovati, în frunte cu Draghici Alexandru, Nicolski Alexandru si Pintilie Gheorghe, au fost "criticati", dar au fost lasati sa beneficieze linistiti de pensiile substantiale, în calitatea lor de fosti mari demnitari si de comunisti din ilegalitate.

Membrii comisiei de cercetare si-au dat seama ca s-au schimbat numai conducatorii regimului comunist, nu si sistemul care a facut posibile atrocitatile constatate. De altfel, raspunderea revenea partidului de guvernamânt, din a carui conducere suprema au facut parte si multi din noii conducatori în frunte cu Nicolae Ceausescu, în perioada în care s-au comis atrocitatile.

Asa se explica faptul ca în lucrarea sinteza prezentata de comisie, dupa ce se arata ca, în perioada anilor 1950-58, elementele dusmanoase din tara si din strainatate si-au intensificat activitatea ostila contra regimului democrat-popular si ca în aceste conditii "...se impunea ca organele de partid si de stat sa initieze masuri energice pentru a preveni si zadarnici orice încercare de a atenta la cuceririle revolutionare ale clasei muncitoare. Socotim, deci justificata de principiu luarea unor masuri de a împiedica elementele reactionare sa întreprinda actiuni dusmanoase, inclusiv internarea în unitati de munca, împotriva acelor persoane care, în mod real, prezentau pericol pentru securitatea statului".

S-a aratat ca modul în care au fost concepute decretele si hotarârile în cauza, prin continutul lor larg si generic "au avut consecinte negative injusta aplicare a dispozitiunilor din actele normative respective, fiind în acelasi timp în contradictie flagranta cu prevederile constitutionale".

Cât de ilegale si arbitrare erau unele masuri care se luau rezulta si din urmatorul exemplu: 300 de studenti si studente de la Facultatea

de Medicina din Bucuresti au fost internati, în anul 1951, în lagarul de triere "Rahova", timp de trei luni, deoarece, neavând manuale de specialitate la facultate, frecventau Biblioteca franceza, unde studiau. Era deci periculos pentru statul democrat-popular ca cineva sa studieze, chiar si medicina, dupa manuale capitaliste.

Se mai dau unele cifre exemplificative ale taranilor internati pentru ca refuzau sa se înscrie în gospodariile agricole colective - din Arges 233 tarani, din Bucuresti 141, Galati 147 si asa mai departe.

împotriva deciziilor de internare nu exista nici o cale de atac. O parte din cei lezati în drepturile lor s-au adresat Procuraturii Generale. Procurorii au luat în serios prevederile legii de organizare, care îi abilitau sa supravegheze penitenciarele si alte locuri de detinere si, în consecinta, au facut o serie întreaga de constatari cu privire la încalcarea legilor. Ca urmare, la Procuratura Generala s-a facut un studiu în anul 1953. Referatul este datat 7 august 1953, iar în arhiva veche a Directiei Procuraturilor Militare se mai gaseste numai exemplarul 3, pe care se afla o mentiune cu creionul, în sensul ca, la 11 august 1953, a fost predat la cerere. Nu rezulta unde a fost predat, dar procurorul general, în numele caruia s-a întocmit referatul, nu-1 putea preda decât conducerii partidului si, eventual, unul din exemplare, ministrului Afacerilor Interne. Oricum, aceasta sesizare a forurilor supreme ale Partidului Muncitoresc nu a avut nici un efect, deoarece abuzurile semnalate au continuat sa se comita.

Referatul reda "... unele abuzuri si încalcari a legalitatii populam savârsite de catre unele organe de securitate, militie, penitenciare, lagare si colonii".

Un prim capitol al acestei informari se refera la activitatea organelor de securitate. Se arata ca procuratura nu cunoaste decretul în baza caruia se emit ordinele de internare administrativa, iar abuzurile au fost apreciate numai pe baza situatiilor de fapt constatate.

Pentru internarea unei persoane într-o colonie de munca, organele D.G.S.S. procedeaza mai întâi la retinerea si cercetarea acesteia. Durata acestei retineri este de la o luna la 4 ani si chiar mai mult, timp ce nu era socotit în decizia sau ordinul de internare administrativa.

Se da ca exemplu cazul internatului Cretu Ion, cu nr. matricol 18 594, din colonia Bicaz, care a fost arestat la 23 iunie 1948 si tinut

fara forme legale pâna la 9 septembrie 1952, când, prin procesul-ver-bal nr. 1/1952, a fost internat pe timp de 60 de luni, respectiv 5 ani. La emiterea ordinului de internare nu s-a tinut seama de cei 4 ani si 6 luni de retinere anterioara.

Se mentioneaza faptul ca astfel de cazuri au fost constatate de organele procuraturii la toate coloniile de munca.

Din examinarea dosarelor de internare a rezultat ca pentru foarte multi nu exista nici o proba de vinovatie, iar o parte din internati nu aveau dosare si nici macar fise. Mai mult, unele persoane au fost internate datorita unor simple potriviri de nume.

Unele exemple sunt deosebit de semnificative.

Bogdan Vasile, taran mijlocas, dosar nr. 1611, internat pe 24 luni, în locul legionarului cu acelasi nume, fost sef de garnizoana legionara si care era liber, având serviciul la C.F.R. - Regiunea Stalin.

Ionescu Nicolae, din comuna Breaza-Prahova, a fost internat în locul lui Ionescu Nicolae, cârciumar din Ploiesti.

Bascarau Teodor, plugar, cu trei copii, a fost internat pe timp de

24 luni, în locul unchiului sau, cu acelasi nume, fost sef de garnizoana

legionara.

Gherman Ion, taran sarac, internat în anul 1952, pe timp de 5 ani, pentru ca ar fi fost membru P.N.Ţ. "Maniu," în comitetul judetean dupa anul 1944. în realitate, el a fost simplu membru al P.N.Ţ., pâna în anul 1938. în continuare a fost pe front si apoi prizonier în U.R.S.S. pâna în toamna anului 1945. în februarie 1946, s-a înscris în P.C.R.

Lazar Constantin, din comuna Cocioc, regiunea Bucuresti, a fost internat, timp de 6 luni, fara nici un motiv. La dosar nu se afla decât declaratia lui, prin care recunostea ca s-a certat cu un tractorist. Probabil, acel tractorist era membru al P.C.R.

Rades Gheorghe, dosar nr. 131.787, desi i s-a prelungit internarea cu 24 luni, a fost pus totusi în libertate din ordinul Directiei Lagare si Colonii, în locul altui internat cu numele de Rades Gheorghe, caruia îi expirase internarea, dar a fost tinut pentru a executa majorarea pedepsei data primului Rades Gheorghe.

Pe lânga faptul ca multi internati erau tinuti fara dosare si fara fise, în foarte multe cazuri dosarele erau incomplete. Nu rezulta data arestarii, durata internarii si nici decizia pe baza careia a fost internat,

dosarele fiind compuse numai din coperti pe care se aflau înscrise numai datele de stare civila. Se dau exemple de asemenea dosare: 13.298, 108.350, 98.893, 108.555, 80.923 si altele.

în lagarul Peninsula, la sfârsitul anului 1952, s-au gasit 2 292 internati, asa numiti contrarevolutionari, a caror pedeapsa nu se cunostea de catre biroul lagarului, deoarece nu li se transmisesera dosarele de la D.G.S.S. si nici alte acte din care sa rezulte durata internarii. Astfel de situatii s-au constatat si în lagarele Capul Midia si Coasta Gales.

Procuratura analizeaza apoi modul în care organele de securitate efectuau cercetarile în vederea internarilor în lagarele de munca fortata.

Bratu Oprea si fratele sau Bratu Florea - dosarele 8623 si 8624, au fost internati pe câte 5 ani pentru faptul ca, în anul 1938, ar fi fost înscrisi în partidul Goga-Cuza, detinând si functii de conducere.

Organul de cercetare i-a constrâns sa declare, unul împotriva celuilalt, ca ar fi facut parte din comitetul orasenesc. Semnaturile celor în cauza nu mai semanau cu actuala lor semnatura, dar ei au recunoscut în fata procurorului militar ca au semnat acele declaratii, aratând însa ca acele declaratii sunt deformate, deoarece, când au semnat, erau batuti peste mâini.

Guta stefan, ajutor mecanic, fost membru al P.S.D., a declarat ca a fost batut de organul de securitate, din orasul Sibiu, pentru a recunoaste ca a facut parte din gruparea Titel Petrescu.

Lefter stefan, frânar la C.F.R., având 4 copii, a fost internat, în august 1952, pe timp de 5 ani pentru ca a figurat pe procesul-verbal de constituire a comitetului judetean P.S.D.I. Dorohoi. Organul de securitate judetean, constatând ca cel în cauza nu a facut parte din conducerea judeteana a partidului respectiv, a propus sa fie internat pe timp de 6 luni, dar decizia a fost data de comisia centrala pe timp de 5 ani.

în luna august 1952, la centrul de triere Bragadiru au fost depuse 100 persoane, care au fost adunate si puse sa semneze, pe loc, declaratii sumare, dupa dictarea organelor de securitate, împrejurare confirmata procurorului militar si de catre locotenentul Apostol Gheorghe, comandantul centrului respectiv.

în dosarul 190/952 privitor pe CiobotaruNicolae, învinuit de savârsirea unor crime împotriva umanitatii, martorul Cimpoiesu Vasile, muncitor, nu si-a recunoscut declaratiile luate de organul de securitate

Suceava, sustinând ca semnaturile nu-i apartin. Procurorul militar comparând semnaturile date de martor cu cele de pe declaratiile întocmite în numele sau, concluzioneaza ca nu apartin aceleiasi persoane.

în dosarul 116/953 privitor pe Berber Israel, dentist din Tecuci, martorul principal, fiind reaudiat la Procuratura Generala a revenit asupra declaratiilor date la Securitatea Tecuci, relatând ca a fost retinut timp de 2 zile si amenintat cu închisoarea, daca nu face declaratii acuzatoare la adresa celui în cauza.

Dupa înapoierea la Tecuci, martorul a fost retinut din nou de organele de securitate.

Se concluzioneaza, la acest capitol, ca asemenea cazuri de cerce
tari abuzive din partea unor organe de securitate au fost semnalate în
nenumarate rânduri. *

Urmeaza capitolul intitulat "internari fara forme legale (securitate)" în care sunt examinate cazuri concrete de internari fara forme, dar si cazuri de retineri si dupa expirarea pedepselor fara forme de prelungire, chiar si în situatiile în care lagarele de munca înaintau la timp, la Ministerul Securitatii Statului, propunerile pentru aprobarea punerii în libertate.

Se arata ca, la 20 iulie 1953, numai în penitenciare se aflau detinute ilegal 1 199 persoane, din care:

- 901 detinute pe baza de adrese la dispozitia M.S.S. pentru
cercetari;

- 62 condamnati contrarevolutionari cu pedepsele expirate;

- 197 internati M.S.S. cu pedepse expirate;

- 39 internati M.S.S. fara decizii.

Este necesar sa fac precizarea ca era vorba numai de situatia din penitenciare, nu si din lagarele de munca fortata, unde numarul detinutilor era incomparabil mai mare.

Se trece apoi, la capitolul II"Din activitatea unor organe de militie", aratându-se ca Directia Generala a Militiei face, de asemenea, numeroase internari pe baza unui ordin 01000, care nu este cunoscut de Procuratura Generala.

La cererea Procuraturii Generale cu nr. 100.397 din 19 ianuarie 1953, D.G.M. a refuzat sa trimita acel ordin. Cererea a fost reînnoita, dar fara rezultat.

Cerându-se la D.G.M. relatii în legatura cu internarile, ca urmare a reclamatiilor adresate Procuraturii Generale, s-a raspuns cu nr. 526 din 18 februarie 1953 si cu alte 3 adrese din aceeasi perioada "ca nu se pot da nici un fel de date".

Procurorul care a întocmit referatul mentioneaza ca D.G.M., din iulie 1953 "nu mai raspunde la cererile noastre de acest fel, nici sub forma de mai sus", iar, verbal, generalul maior Dragan a comunicat ca D.G.M. "nu mai da în scris nici chiar raspunsuri negative".

Sunt apoi redate o serie întreaga de abuzuri ale organelor de militie, care nu erau cu nimic mai putin grave decât cele comise de organele de securitate. Se vorbeste de retineri ilegale în vederea internarilor, perioade îndelungate, pentru ca, în final, propunerile de internare sa fie respinse; de numeroase internari nejustificate chiar si sub aspectul criteriilor stabilite de D.G.M.; retineri peste termenele stabilite; cercetari abuzive; perchezitii ilegale; confiscari ilegale de bunuri; neexecu-tarea unor mandate de executare a unor pedepse privative de libertate, emise de instantele de judecata, pentru infractiuni de drept comun; ca sefii unor organe de militie refuza, fara drept, executarea unor asemenea mandate; nerestituirea unor bunuri personale, de valoare, ale unor detinuti, cu ocazia punerii lor în libertate.

Nu stiu daca o minte mai ascutita ar putea inventa si alte categorii de abuzuri, desi sunt convins ca gama acestora nu a putut fi epuizata într-un referat al procuraturii. De altfel, chiar procuratura a simtit nevoia sa nu-i supere prea mult pe potentatii regimului comunist motivându-si atitudinea prin scopul de a contribui la îmbunatatirea muncii si pentru ca "abuzurile si încalcarile legalitatii populare sunt de natura sa compromita orânduirea noastra de stat si, de aceea, propun sa se ia masuri corespunzatoare ca aceste organe sa respecte în toate împrejurarile legalitatea noastra populara".

Nu se stie cine a vazut acest referat si cât de mult a fost impresionata conducerea partidului unic de guvernamânt de suferintele imense la care era supus poporul român, dar un lucru este sigur si anume ca abuzurile si încalcarea legalitatii, din viziunea procuraturii, nu constituiau altceva decât punerea în aplicare a principiului luptei de clasa si a "vigilentei revolutionare", promovate cu atâta insistenta de partid.

Sa vedem, însa, unele din exemplele de abuzuri ale organelor de militie, pentru ca, un exemplu concret este oricând mai concludent decât oricât de multe argumente teoretice. De altfel, nici nu mi-am propus sa fac filosofie.

Rotaru Dina din Bucuresti a fost internata de organele de militie pe timp de 12 luni, fiind banuita ca ar practica prostitutia. Dupa ce si-a executat predeapsa si a fost pusa în libertate, la începutul anului 1953 s-a înapoiat la domiciliul sau împreuna cu copilul mic pe care îl avea, dar a constatat ca locuinta sa era ocupata de un ofiter de militie. Disperata, femeia s-a înapoiat la Penitenciarul Vacaresti, unde a cerut conducerii penitenciarului sa fie primita înapoi, deoarece nu mai are unde locui.

La verificarea centrului de triere Bragadiru, procurorul a gasit internata o fata tânara, cu motivarea ca ar fi practicat prostitutia clandestina. La controlul ginecologic efectuat de doctor Popescu Georgeta, s-a constatat ca fata era virgina.

Dirinea Marin a fost internat pentru ca avea antecedente penale, dar, din anul 1949, nu a mai comis nici o infractiune si se afla angajat ca normator la santierul Casa Scânteii, unde primise diploma de onoare pentru merite în munca.

S-au constatat numeroase cazuri când internatii erau detinuti în lagar peste termenul stabilit, din cauza ca D.G.M. nu comunica la timp avizul cerut de Colonii pentru eliberare, desi biroul grefei îl cerea cu cel putin 2 luni înainte de expirarea pedepsei. Se dau numeroase exemple.

Ţaranul sarac Moldoveanu Ion, în vârsta de 60 de ani, având o familie compusa din 5 persoane, a fost dislocat împreuna cu întreaga familie la 7 iunie 1952 din comuna Reteag, judetul Cluj, în comuna Cocomianca, judetul Calarasi, confiscându-i-se foi întregime mica avere, pe motiv ca fiul sau, Moldoveanu Alexandru, ar fi savârsit fapte care contravin disciplinei militare, cu toate ca Directia Militiei Regiunii Cluj a raportat ca nu este cazul de dislocare. D.G.M. a raspuns "sa execute ordinul fara a mai discuta".

In finalul capitolului referitor la organele de militie, se mentioneaza ca multe organe de militie nu permit procurorilor sa supravegheze cercetarile ori sa efectueze alte verificari cu privire la respectarea legalitatii.

Abuzurile nu au încetat, dar "creierele" de la Ministerul Afacerilor Interne au încercat sa le "legalizeze" prin atragerea procurorilor militari la semnarea unor acte prin care se dispunea arestarea pe termene nelimitate a persoanelor care nu intrau în gratiile Securitatii. Aceasta încercare rezulta din sesizarea Procuraturii Generale - cabinet nr. 647/C. 14 din 9 decembrie 1953, semnata de procurorul general Augustin Alexa, adresata Consiliului de Ministri, transmisa lui Gheorghiu-Dej prin intermediul lui Gheorghe Apostol.

Redau continutul acestei sesizari:

"în ultimele zile am primit de la unitatile de procuraturi militare pentru unitatile M.A.I. formulare completate, prezentate de organele M.A.I., pe care în partea de jos este tiparita si functia de «Procuror General», iar pe altele «Procuror».

Maiorul Chirtu de la unitatea 0123, loctiitorul directorului directiei de anchete din M.A.I., s-a prezentat la Procuratura Teritoriala Bucuresti, cerând procurorului maior Dumitrescu sa semneze un astfel de exemplar completat, pe locul functiei de Procuror General. Când

procurorul Lhunitrescu i-a spus ca nu are instructiuni privind aplicarea

acestui procedeu, maiorul Chirtu i-a raspuns ca poate sa semneze, fiindca aceasta s-a stabilit de comun acord cu tov. Procuror General.

în afara de faptul ca continutul acestui formular este contrar prevederilor Constitutiei si Codului de Procedura Penala, consider procedeul acesta instituit de catre organele M.A.I., fara consultarea Procuraturii Generale si raspândit la organele în subordine, precum si informarea propriilor organe, dupa cum reiese din cele spuse de maiorul Chirtu, necorespunzator realitatii, fapt pe care aceste organe l-au transmis si în unitatile de procuratura, ca un procedeu ilegal si nejust

Prin acest procedeu organele M.A.I. se substituie organelor Procuraturii, creeaza confuzie si deruta atât la organele M.A.I. cât si la unitatile de procuratura.

Negasindu-lpe tov. Draghici, l-am întrebat despre acest lucru pe tov. Pintilie (care a semnat astfel de exemplare completate), dar n-a fost în masura sa-mi dea vreo lamurire.

Propun desfiintarea acestui procedeu".

La aceasta sesizare a fost anexata o nota "Asupra regimului legal al retinerilor si arestarilor", în care sunt reproduse prevederile constitutionale

si ale Codului de Procedura Penala. Exista si un exemplar al formularului respectiv, intitulat "Ordonanta de arestare, perchezitie si retinere sub paza", care contine urmatoarele:

Jn urma studierii materialelor primite la M.A.I. referitor la activitatea dusmanoasa a lui... " urmeaza numele, prenumele si toate celelalte date de stare civila. ,+A.m constatat ca (numele si prenumele) a savârsit infractiunea prevazuta de art.... din Codul Penal al R.P.R."

,fentru prevenirea sustragerii infractorului de sub ancheta si judecata, ordonam: Arestarea numitului..., efectuarea perchezitiei si retinerea lui sub paza. Semneaza Director, Se aproba - Ministerul Afacerilor Interne", iar în dreapta jos "Procuror General" sau Procurorul, care nu confirma, nu aproba, ci pur si simplu, în viziunea lui Bodnarenco Pantiusa, semna ca un fel de martor asistent. Jos se mentioneaza data.

Procuratura, însa, nu s-a lasat atrasa în aceasta capcana si trebuie sa spun ca acest lucru se datoreaza atât procurorilor militari, care au refuzat sa semneze, si în mod decisiv fostului procuror general AugUStin Alexa, care, fiind membru al CC. al P.C.R., a avut autoritatea politica de natura a-i permite sa-i înfrunte pe cei de la Interne, macar în ce priveste abuzurile de care a luat cunostinta.

Cele doua documente de la Procuratura Generala, la care m-am referit si în mod sigur mai exista si altele, infirma teza sustinuta în anul 1968, în sensul ca forurile conducatoare ale partidului nu ar fi cunoscut abuzurile si ilegalitatile pe care le comiteau organele Ministerului de Interne.

Este interesant sa aruncam o privire si în intimitatea fostului Minister al Afacerilor Interne, mai precis în tenebrele din care s-au nascut marile procese politice ale acelor vremuri. Aceasta posibilitate ne este oferita de declaratia unui fost magistrat militar, care, dupa ce a fost utilizat de noua putere instaurata dupa 23 august 1944, a fost aruncat si el în închisoare, pentru o vina penala inexistenta. Declaratia este ampla, dar ma vad nevoit sa o redau integral, pentru a lasa citito-mlui posibilitatea sa aprecieze ce este important, si ce nu, din aceasta declaratie.

"Subscrisul IORGU POPESCU - retinut la dispozitia D.G. Securitatii în Penitenciarul Jilava, declar:

Am solicitat azi domnului Lt. col. procuror Diaconescu sa ia act ca, de la 20 iulie 1951, sunt izolat în sensul cel mai absolut al izolarii si ca, în mod special, cred eu, mi s-a taiat orice posibilitate de a reclama organelor de resort ca detin detalii asupra unor acte si fapte relative la atitudinea deviationista, expres antisovietica si tradatoare a Domnului Col. Dulgheru M., în principal, si numai în subsidiar a Domnului General Maior Nicolski A., ambii din M.A.I. Dir. Gen. a Securitatii Statului, ca si a unor ofiteri subalterni la care ma voiu referi mai jos, ori persoanele care se leaga de cele ce expun. Redau în rezumat si partial materialul ce cred necesar pentru luarea în considerare a acestei afaceri.

Ţin sa precizez ca am socotit de a mea datorie sa fac aceasta declaratie cu totul independent de afacerea pentru care banuiesc ca sunt retinut si, daca actele si faptele ce relev se împletesc cu acelea pentru care am fost cercetat, aceasta este o întâmplare datorita careia le-am aflat si ca nu vin sa le relatez pentru vreun scop personal.

în mod cronologic, trebuie sa se retina ca, înca înainte de 23 august 1944, am avut legaturi si am colaborat cu unii membrii ai P.C.R. si apoi cu un Resort Special Superior Comunist, aceasta din urma dirijându-ma zilnic si total în întreaga mea activitate pâna în preajma arestarii mele si cu care asa am pierdut legatura definitiv.

în ilegalitate denuntasem activitatea tradatoare a avocatului P. Schraier - fost ministru dupa 23 August 1944, activitate manifestata ca agent informator al Serviciului Special de Informantii în afacerea grupului de evrei si comunisti prinsi cu telefoane clandestine si a grupului din cunoscuta afacere Dan Lazarovici, când a fost si agent informator al M. St. Major B. St. Col. Almageanu. Fiind retinut ca martor în afacerea Dan Lazarovici în 1945, am dat o declaratie în totalitatea ei inexacta, fiind amenintat cu moartea de Col. Mag. Radu Ionescu, Director General de Siguranta Statului, instrument al lui Schraier, Subsecretar de Stat atunci si colaborator înainte de 23 aug. 1944 la Serv. Sp. Informatii, având interese comune.

Acuzatorul public H. Leibovici serban, desi moralmente angajat ca membru de Partid si ruda apropiata a victimei D. Lazarovici, din spirit de oportunism - s-a facut instrumentul lui P. Schraier în condi-tiuni ce nu se leaga cu ce voesc sa relevez, decât ca atunci când am

denuntat pe P. Schraier ca, desi este ministru în functiune, a fost agent informator al S. Sp. Inf. - Col. R. Ionescu si M. St. Major col. Almageanu, înainte de 23 aug. 1944, adica tradator al cauzei comuniste, m-a silit sa dau o declaratie care se putea interpreta în favoarea lui P. Schraier.

Acuzatorul public sef Avram Bunaciu, fiind de fata, a contribuit la sugestia pentru o declaratie oarecare, favorabila, si amândoi mi-au cerut sa pastrez secret acest fapt si la cercetari sa nu mai pomenesc de el. Faptul retin ca a fost relevat la P.C.R. de ajutoarea acuzatoare publica Lucretia Vexler Pascu, dar în contra ei s-au ridicat Dnii A. Bunaciu si H. Leibovici serban, înfatisând-o ca intriganta si au îndepartat-o si asa cazul P. Schraier a ramas secret.

Eu l-am relevat cu detalii si imediat Resortului Special Superior Comunist/R.S.S.C, cu care lucram si care mi-a cerut sa pastrez secretul dar, în continuare, sa urmaresc actiunea tradatoare a lui P. Schraier pe care, în scurt timp dupa liberarea mea, l-am dovedit ca activând cu sprijinul Serviciului de Spionaj al unui Stat strain.

Organele Resortului respectiv, din motive tehnice pe care le voiu detalia în alte ordine de idei, au cerut referinte chiar lui H. Leibovici-serban si Dl. Bunaciu Avram, care au referat faptul P. Schraier ca ceva banal, lipsit de importanta «chiar fata de declaratia lui Iorgu Popescu negativa» si la o asa explicatie Resortul respectiv le-a imputat numai greseala de a nu fi raportat cazul la P.C.R., chiar negativ. Aceste organe cerând referinte si asupra activitatii tradatoare a lui P. Schraier s-au dezinformat, ca respectivii au informat pe P. Schraier ca este suspectat pentru spionaj, iar acesta, ca urmare, de îndata, a disparut din tara.

Cu aceasta ocaziune am avut o explicatie cu Dl. Avram Bunaciu, care mi-a adus aspre imputari si mai ales dupa 17 sept. 1947, repetate în martie 1949 - de o maniera mai categorica si significativa.

Am raportat, verbal si scris, Resortului Special Superior Comunist/R.S.S.C. si aceste detalii, dar tot din motive tehnice mentionate -nu s-a dat cuvenita importanta faptelor si au ramas fara urmari.

în vara 1947 am fost sesizat de Buhaner Abraham ca P. Schraier a fost vazut la Nuremberg (sau la Munchen) la brat cu Dl. Inspector Dulgheru M. - atunci membru în Comisia de Repatriere din Germa-nia-Austria si exact în timpul când P. Schraier era urmarit si când ar fi disparut, fugind în Elvetia prin bunavointa lui Dulgheru M.

Am aratat acea împrejurare sub rezerva verificarii si cu ocazia unor referinte asupra lui Dulgheru M., atunci când i se încredinta functiunile importante în Siguranta Statului - Securitate - si ca unul ce lucrase la ordinele mele.

Am dat aceste referinte cu specificarea ca retin faptele prin relatarile col. mag. Vladuta I. - fost Presedinte al Comisiei de Repatriere din Germania-Austria, în care activase Dulgheru M. Mi se precizase ca col. M. Dulgheru citise, la Viena, telegrama Guvernului R.P.R. pentru urmarirea si prinderea fostului ministru P. Schraier si ca, în mod inexplicabil, s-a desprins de Comisiune, lucrând numai atunci izolat la Munchen (sau Nuremberg-Possan), atunci când a fost vazut la brat cu P. Schraier si când se întelege ca i-ar fi înlesnit fuga.

Tot prin acele referinte precizam având ca izvor pe lt. col. Nicolaide Grigore, acesta tot Presedinte al Comisiei de Repatriere Germania-Austria, ca col. Dulgheru M. a avut o activitate suspecta - în contact cu Serv. Spionaj si C. Informatii ale unor State Straine, complectând informatiile date de col. Mag. Vladuta Ion, tot atât de favorabile si grave sau mai grave si precise.

Din motive tehnice ce voiu preciza numai organului final superior de cercetare, si banuiam ca si prin eventuala indiscretie a D-lor General Maior de Securitate Nicolski Alex. si General Maior de Militie Popescu N. sau Avram Bunaciu, aceste referinte defavorabile la adresa Col. Dulgheru M. au ajuns la cunostinta D-sale, care, cu ocazia procesului Iuliu Maniu - de fata fiind General Maior Magistrat Al. Petrescu, mi-a spus «Coane Iorgule, îti multumesc pentru referinte, astâmpara-te».

Am relatat R.S.S. Comunist si aceste ultime împrejurari si am primit dispozitiuni sa ma ocup de urmare scuzând motivele tehnice în care se divulgase referintele mele, dar care ma costa atât de scump.

în continuare prin A. Sturdza - complice cu Schraier si declara (sic.) oficialmente tradatoare, disparuta în strainatate - mi s-a confirmat legatura dintre P. Scnraier si col. Dulgheru, deoarece ea mi-a spus ca nu poate obtine libertatea complicelui ei, Maior Lupoaia Ion, arestat de mine pentru actiune subversiva si deferit judecatii, decât la înapoierea lui Dulgheru M. de la Viena, ca numai prin el este posibil si asa a fost. Maior Lupoaia I. a fost eliberat de Gl. Maior Petrescu A. numai

cu avizul lui M. Dulgheru, A. Nicolski, Popescu N. si a disparut imediat, fugind în strainatate, pe aceeasi ruta cu P. Schraier, colaboratorul lor.

A. Sturdza, desi organizase rapirea lui Iuliu Maniu si Ilie Lazar servise ca martora a cauzei acestora si se relevase fapta ei col. Dulgheru M., A. Nicolski, N. Popescu, A. Bunaciu a fost în masura sa fuga în Franta pe aceeasi ruta si profitând tot de deficienta motivelor tehnice la care ma refer.

în timpul procesului Pop-Bujoiu am primit vizita suspecta a provocatoarei Dna st. Tomescu, zis Tomsa, care, în alta ordine de idei, a fost capacitata, mi-a marturisit ca sotul ei st. Tomescu-Tomsa, condamnat în afacerea Dan Lazarovici si "evadat" la ordinul lui P. Schraier - cu stiinta lui serban Leibovici H. si Bunaciu Avram si sub pretextul ca fac o agentura de informatii în favoarea M. Af. Interne - formula sub care a fost lasat liber si achitat si col. Almageanu si Dumitrescu D. de la Trib. Poporului - unele detalii.

Cunosteam oficial acele detalii din împrejurarea ca am participat si eu la tocmeala care a avut loc, ca Trib. Poporului sa poata achita pe col. Almageanu, dar pentru actiunea lui P. Schraier - Dna Tomescu îmi confirma faptul ca P. Schraier este complice cu Tomescu, lt. col. Almageanu, col. R. Ionescu, ba mai mult faptul ca din acea colaborare Tomescu st. si Schraier P. activând în grupul spionilor Pop-Bujoiu, au încasat si cheltuit suma de 1 miliard lei vechi si 30 000 lei stabilizati, bani platiti de organizatia de spionaj straina si grupul tradatorilor români din acel proces.

Cum stiam de fuga lui P. Schraier, am întrebat pe Dna Tomescu ce va face în viitor fara P. Schraier si mi-a raspuns ca actiunea lor este sustinuta în aceeasi masura de catre Dl. A. Bunaciu, iar la replica mea ca Dl. A. Bunaciu trece la Presedintia Consiliului, mi-a raspuns ca, în locul lui P. Schraier, au pe col. M. Dulgheru. «Conul Misu nu misca nimic fara sotul meu care se straduieste sa-1 releve ca mare politist prin câteva afaceri bomba, gen. Gl. Anton si colaboreaza apoi, exact

în conditiunile lui P. Schraier pe dublu tablou».

Am staruit sa ma angreneze si pe mine în aceasta afacere, demonstrându-i ca fac orice pentru bani, fiind sarac lipit, si am obtinut numai promisiunea cu replica expresa ca «Conul Misu Dulgheru nu te are la stomac, chiar el m-a trimis sa te provoc la acest trafic de influenta

[redacted]pentru a te aresta». A renuntat promitându-mi ca va activa pentru a câstiga încrederea lui M. Dulgheru sau indiferenta acestuia, ratând asa misiunea ei cu care venise la mine acasa.

Referitor la «executorul testamentar» al lui P. Schraier, cum numea Dan Tomescu pe Dl. col. M. Dulgheru, urmeaza a da o serie de detalii la cercetarea propriu-zisa a cauzei ce prezint prin aceasta declaratie - precizând ca sunt în masura sa dovedesc o activitate sustinuta de separare a P.C. de masele largi populare si de compromitere a Securitatii Poporului si prin o serie de procese în care, în mod vadit si fals, releva actul de provocare - specialitatea lui Tomescu si Almageanu si care au loc si prin buna întelegere a gl. mag. Petrescu A., dupa cum rezulta din împrejurari.

Pentru a se lua în considerare declaratia mea de la prima citire, rog a se verifica în ce ordine de idei col. M. Dulgheru a chemat pe ing. Mihai Ionescu, spion calificat - detinut în afacerea petrolistilor -pendinte la M. Af. Interne Securitate, în cabinetul D-sale de lucru, a cautat în dulapul sau cu acte si a tratat pe Ing. Ionescu cu o tigara CHESTERFIELD simbolic - fiind spion anglo-american, 1-a încurajat la rezistenta vorbindu-i significativ ca si afacerea lui are o solutie favorabila - lasându-i a întelege - sosirea americanilor si creindu-i, în subsidiar, mijloace speciale de trai - în cele mai bune conditiuni -cum numai detinutii de acest gen au astfel de exceptionale tratamente.

în executarea însarcinarii referitor la P. Schraier am cautat sa stabilesc si alte indicii de legatura cu Col. M. Dulgheru si între altele, ce voiu detalia la timpul sau, i-am trimis un evreu mason 32, acasa, sa-i solicite concursul sau pentru obtinerea gratierii unui frate condamnat pentru devize, cu mentiunea ca vine la recomandatia lui P. Schraier, ce o va confirma si pe cale directa, dar ca urgenta afacerii 1-a determinat sa i se adreseze direct Dl. Col. Dulgheru care a primit pe acest evreu la locuinta sa, la ora 2 noaptea, promitându-i un aviz favorabil. Daca nu ma însel, se prevala si de faptul ca rugamintea mai vine si din partea unui ministru din Statul Israel. în orice caz a fost servit de urgenta si mi s-a confirmat faptul. Era mason gradul 32-33, avantajat si ulterior la ancheta afacerii masoneriei.

în conditiuni similare am procedat cu H. Leibovici serban, dar cu alte efecte. De asemenea cazul se repeta cu col. M. Dulgheru, în legatura cu afacerea Stier si Pusca-Lusting.

La un ultim contact cu delegatul Resortului Sp. S.C. cu care lucram, din cauza unor deficiente tehnice, mi-a recomandat sa ma adresez direct Dl. Teohari Georgescu, atunci ministru al Af. Interne, care are dispozitiuni în acest sens, ca si în trecut. Bazat pe aceasta indicatiune si pe materialul documentar ce posedam, am redactat un memoriu detaliat si un memoriu pretext de audienta.

în afara de actiunea deviatorista ce semnalam în chip mai alarmant ca în trecut, aveam si o serie de cauze care interesa Siguranta Statului, dar care nu le mai mentionez ca ele nu mai sunt actuale.

Din acest material relev pe acel referitor la fapte, acte si atitudini care m-au determinat ca în mod alarmant sa provoc chiar cercetare si m-am si prezentat la Cab. M.A.I. având audienta la Dl. Teohari Georgescu - atunci ministru - care ma cunostea bine, direct si prin Resortul Sp. S.C. si care avea indicatiune speciala. M-am înscris la audienta cu formula: «Pentru lichidarea unei însarcinari mai vechi -urgente si dupa indicatiuni speciale cunoscute D-sale». Aceasta formula a silit pe dl. sef de Cabinet M.A.I. din Iunie 1951 Sa nu Ceara

detalii si sa raporteze imediat Dl. Teohari Georgescu. Imediat a venit si nota raspuns: «Cunosc - sa lase adresa sau numarul de. telefon si va fi chemat», semn ca dl. Teohari Georgescu a înteles de unde vin si cu ce vin. Cum însa în circa 30 zile nu am fost chemat, am revenit la Cabinet, dar am fost bruscat, sa astept - nu pot sa reamintesc nota D-lui Ministru. Am mai asteptat, iar la 13 iulie 1951, am adresat Dl. Teohari Georgescu o scrisoare recomandata, sub forma unui memoriu banal, dar asa redactat ca întelegea ca trebuie sa ma primeasca urgent si neconditionat.

Urmarea acestei scrisori recomandate a fost arestarea mea la 20 iulie 1951, când am distrus materialul documentar în total, adica acel care privea actiunea deviationista si acel privitor la Dl. Col. Dulgheru M.

Fie ca dl. Col. Dulgheru pe care-1 stiam tot asa de intim prieten CU Dl, Teohari Georgescu, ca si cu P. Schraier, a fost de acord sa-mi bareze calea sub o formula generala, fie ca a facut-o din imbold personal, dar mi-a barat-o, si asa actiunea deviationista de la M.A.I. a ramas necunoscuta de atunci. Revenind la formula arestarii era ca fost în cadrele S.S.I., dar, care nu-1 scuza, fiindca nu a arestat pe altii cu

activitati concrete si importante, a fost mai sârguincios în a aresta pe sofeuri - bucatari - gardieni, bucatarese - frizeri etc.

Am vazut clar ca testamentul lui P. Schraier se împlinea sub o formula care facea ca însusi Resortul Sp. S.C. sa nu se amestece direct, si acest fapt s-a întâmplat asa ca mai târziu în mod inconstient mi-a confirmat-o ofiterul anchetator Dl. Lt. Major Lupan din Securitate - ca «ne-a trebuit pretextul ca patul îti era asternut».

Ca procuror al Presid. Cons. Min. al M. Af. Interne, al M.A.I. si al Cdt. M. Capitalei, functiuni ce am împlinit simultan pentru afacerile importante si speciale, am colaborat fatal si cu Comisia Aliata de Control si cu alte Resorturi Speciale Comuniste si asa am avut ocaziu-nea a cunoaste lucrarile la care ma refer, material informativ, note, referinte, persoane etc.

Las la o parte sila cu care unele persoane ale M.A.I. colaborau cu CA. Control, aprecieri injurioase la ofiterii sovietici si insist asupra faptelor cari angajau autoritatea în sine, dar cari, fiind compromitatoare, au intrat în memoriul meu de atunci astfel:

A. Ca referinte scrise, predate de persoana A. sau B. prin Corn. Aliata de Control, revenind spre verificare sau cercetare la Securitate, erau aratate în original sau în continut persoanei vizate cu indicatiunea ca vin de la CA. Control si cu numele persoanei care a dat acele refe rinte, cum am dat un exemplu mai sus chiar cu persoana mea.

B. Ca referinta venita prin CA. Control sau prin alte Resorturi Sp. S. Comuniste sunt bagatelizate în mod expres, sub masca neprice perii, scaparii, greselii, etc, învederând sabotajul.

C Ca asemenea note sau referinte sunt expres si în scop de sabotaj, inversate în continut, întoarse contra denuntatorilor, etc.

Pentru aceasta faza, mentionez câteva exemple care ilustreaza carenta unora, reaua credinta a altora, nepriceperea etc, dar toate prejudiciaza Securitatea.

1). Nota privitoare la O. Radulescu, venind de la CA. Control si repetata detaliat la Dl. Gl. Maior Nicolski Alex. relevând o afacere speciala de spionaj si înalta tradare, care a si fost solutionata injustitie cu peste 20 ani munca silnica la un grup de persoane - dovedeste seriozitatea ei - asa cum eu dovedesc ca afacerea, în parte a fost compromisa - adica ar fi putut produce efecte mai certe si serioase. Ma supara

însa faptul ca am fost eu indicat ca autor al notelor - direct condamnatilor si daca nu corespunde realitatii, ca eu nu am dat aceste - nu înteleg nici sistemul în sine. Am înteles straduinta Dl. sef Anchetator Dulgheru M. de a obtine chiar prin schingiuirea cercetatilor - materialul care sa ma angajeze ca infractor contra Sig. Statului si fiindca nu a reusit aceasta, s-a multumit cu o compromitere a mea sub aspect penal ordinar - la care reactionând prompt chiar prin CA. Control, m-am ales totusi cu compromiterea aparenta si ireala si cu o nota-fîla Nr. 1 din dosarul care justifica la nevoe arestarea mea.

2). O alta nota sau referinta privitoare pe M. Constantinescu cu data prin Com. A. Control si prin Dl. Gen. Maior Nicolski este pusa în verificare si Dl. sef Anchetator Dulgheru indica învinuitului de unde vine, contracareaza actiunea ce continea în favoarea învinuitului - compromite totalitatea afacerii. As fi înteles ca nu era primul act de sabotaj, dar nu înteleg de ce m-a indicat ca autor al acestei note sau referinte, fiindca eu nu am nici o tangenta cu afacerea. Am vazut însa ca, stiind ca mi-era prieten - ne cunoscusem la o masa comuna cu M. Constantinescu - sa ma compromita fata de acesta - sa încerce a ma angaja penal si poate ca sa fie fila no. 2 la justificarea aparenta a arestarii mele. Nu înteleg cum ramâne cu secretul profesional si cu constiinta datoriei sau sabotarea Conventiei Armistitiu.

3). Un referat venind de la CA. Control semnala ca Dnii Gl. Maior Popescu Nicolae-Gl. Maior Nicolski A.-Col. Dulgheru-Bunaciu Avram - M. Jianu si Teohari Georgescu au instaurat un sistem de a da normative vizibile la sentintele judecatoresti - de adnotare, substantiala sau totala, inverse a solutiei judecatorilor. Se referea ca daca sistemul nu este comunist, de ce nu se îngrijesc ca cel putin sa nu ramâna notele în dosar la dispozitia publicului - note ce au facut sa transpire la posturile de radio-emisiune streine si nu cumva este si un sistem de sabotaj al magistratilor si al Dl. Gl. Mag. Petrescu Alex.-Col. Grigoriu-Gl. Dan Pascu etc? Nu m-ar fi interesat deloc afacerea, nici Când era magistrat, nici ca avocat - nu ma viza - nu ma interesa nici existenta acestui sistem putin ortodox, dar ma interesa de ce daca nu s-a renuntat la sistem - am fost eu indicat ca autor al acelui referat.

4). Un referat lung - note informative - venite prin CA. Control si Dl. Gl. Maior Nicolski A. unele, se pare ale informatorilor M.A.I. - Lt.

Col. Mag. Georgescu I. si Lt. Col. Mag. Sfetcu D., care au fost si exceptati de Dl. Col. Dulgheru de la arestare - mentinuti în servicii -au fost divulgati deopotriva, adica si acele persoane si acele ale M.A.I. direct persoanelor vizate din lotul Lt. Col. Mag. Paul Dumitru. M-ar fi interesat mai putin ca un ofiter superior anchetator, intim colaborator al anchetatorului sef. Col. Dulgheru a aratat dosarul secret al Securitatii infractorilor, caz fara precedent - ca s-a abandonat cai de cercetare revelatoare, ori ca ofiterul anchetator ar fi zis: «Ce va pot face? se amesteca Corn. Aliata Control. V-au denuntat prietenii si colegii vostri» si nu înteleg prin care fapt ofiterul era îndreptatit sa ma indice si pe mine printre autorii acelor referinte - referate - note etc. Ofiterul anchetator ar fi avut normativul sa se tocmeasca cu învinuitii asupra carui capitol din acuzatii trebuie sa se fixeze - ca lui îi este indiferent care capitol - oricare ar fi «trebuie însa sa-i agate sub un pretext din acestea». Las la o parte si acest mod de a se scuza fata de infractori, dar sa se vada ca din acele cai a ales pe cea mai favorabila infractorilor, aceea care compromite ideea de justitie si da apa la moara clevetirilor de data aceasta îndrituiti a cleveti. Prietenii au fost special ocrotiti si scutiti de deranjul anchetei.

5). Alte note - referate - tot de la CA. Control direct si prin Dl. Gl. Maior Nicolski - referitoare la Bucurescu Ion, incriminând activitati ale acestuia de înalta tradare, calificata dupa referintele ing. M. Ionescu, implicat direct în diverse afaceri - este «internat administrativ» cu un regim de favoare. Se compromite expres si în total continutul acelui material dupa însasi aratarile lui I. Bucurescu - se divulga persoanei vizate - se ocrotesc alte persoane vizate - poate fiindca afacerea are legatura cu tigarile CHESTERFIELD ale Dl. Col. Dulgheru, dar nu înteleg de ce ma denunta anchetatorul fata de I. Bucurescu ca autor al acelui referat sau note. Culmea este faptul ca s-a plasmuit o declaratie ca scrisa si subscrisa de mine, ca, prin santaj, sa obtina în fine din partea lui I. Bucurescu niste aprecieri demente si fara continut la

adresa mea, fila 3-4 din dosarul care justifica arestarea mea. A trebuit

sa ne batem si, în fine, I. Bucurescu sa retracteze tot ce a scris despre mine, dar asta fata de colegi si nu fata de Securitate pâna acum. Nu voi putea întelege cum a putut asterne musamaua peste afacerile de pur spionaj, care se degaja din acele note ale C. Aliate Control în sen-

sul cunoscut de mine numai de la I. Bucurescu - dar sunt în masura a le dovedi si eu si faptul ca Dl. Col. Dulgheru socoteste faptul ca vin de la C.A.C. ca un amestec nejust si ca nu s-a straduit sa vada cel putin cum se pot musamaliza mai elegant si complect. Eu sunt azi în masura sa discut cu Dl. Col. Dulgheru M. si Dl. Gl. Maior Nicolski, rând cu rând din acele note si sa arate ce au facut sau de ce nu au facut, ce nu au facut si care din ei nu a facut.

Pe marginea acestui punct, relev fiindca am revenit la afacerea CHESTERFIELD, sa se constate din ce interese nu a fost denuntata si Dna Ionescu (nu sotia) concubina Ing. Ionescu sau cumnatul acesteia, maior de securitate, asa cum se desprinde din convorbirea cu Ing. M. Ionescu relatata de informatorul acestei afaceri - cum se dovedeste.

6). Din declaratia Ing. M. Ionescu s-a desprins pentru Dl. sef. anchetator Col. Dulgheru M. ca, între altele, cele 14 000 000 lei, cheltuiti de Rica Georgescu pentru spionaj la Politia Judiciara Militara înainte de 23 aug. 1944, au facut sa angajeze ca profitori o serie de informatori ai acestei baze informative. între acestia figureaza Etty ioanovici, fratele ei ioanovici - Trandafirescu C, care se pretind membri P.C.R. si care se declara ca au primit câte 60 000 lui în 1943/44 pentru informatiile date bazei de spionaj Rica Georgescu. Ei au calitatea de a acuza, la ordin si fals, în afacerea Dan Lazarovici. Am înteles sa nu fac legatura cu cauza personala, dar nu am înteles de ce am fost crunt batut de Dl. Lt. Maj. Securitate Lupan si 2 Slt. Subalterni, în iunie 1952, ca sa nu compromit si aceste persoane!! Ancheta se facea sub ochiul si mâna vigilentei a Col. Dulgheru si Tomescu st. zis Tomsa, detinut si provocator profesionist, în a compromite regimul. Cu ocazia arestarii cadrelor S.S.I. din iulie 1951, între 1 200 detinuti circa 1 000 erau muncitori - functionari marunti, necrutati de vigilenta Dlui. Col. Dulgheru si lt. maj. Lupan cu 20 ofiteri subalterni, care faceau mare caz pentru orice asemenea nimic sau un informator cât de mic ce s-ar fi desprins din lucrari si nu numai ca se sesizeaza când este vorba de acei de mai sus si de altii, dar sunt si schingiuit ca Ion Bucurescu figura în declaratia Ing. M. Ionescu.

în aceeasi ordine de idei relev pe Bun Pavel, Grigorescu Marius, Lates Ion, Slabeck M., informatori profesionisti, si de ocazie, ce se desprind nu dintr-o declaratie patimasa a mea sau a altui infractor or

[redacted] informator al CA. Control, dar se desprind din lucrarile oficiale ale S.S.P. dinainte de 23 august 1944. Mai ales Bun Pavel a fost pivotul tam-tam-ului si reclamei ce sta la baza ascensiunii D-lui Avram Bunaciu, eliberat de mine în 1944, în conditiuni speciale cu mari eforturi si este la dosar declaratia lui Bun Pavel în care precizeaza ca a fost silit de col. Almageanu si Tomsa Tomescu st. de la M. St. M sa devina informatorul lor, contra propriului sau unchi - si ca nimeni scapând de sub mâna acestora, retracta declaratiile în baza carora am putut reusi sa eliberez pe Dl. Avram Bunaciu. Bun Pavel nu era un simplu informator, ci un fals colaborator al lui Sîrbu Alex. (Lazeschi Sasa) functionarul (caporalul camuflat) M. St. M. cu care au urzit un fals complot în contra Maresalului Antonescu pentru a justifica galoane pentru Col. Almageanu - col. R. Ionescu - fonduri consumate pentru Almageanu - Tomescu st. si pretext sau patul asternut fantomei organizatiei comuniste ce construiau în stricta colaborare cu P. Schraier, ca pe baza ei sa compromita personalitati comuniste din ilegalitate ce concurau la portofolii ministeriale pe P. Schraier, în preajma actului de la 23 aug. 1944.

Trib. Regional Bucuresti a dat 10-12 ani închisoare cu sentintele definitive pentru simpla recrutare de informatori si pentru informatorii recrutati (lotul Sasa Purcherson Rolando) si nu am înteles de ce acelas vigilent sef anchetator Col. Dulgheru nu se sesizeaza de cazul Bun Pavel etc. etc, dar pune sa ma schingiuiasca ca sa nu-i compromit pe acestia! Are declaratiile date care obliga partile, dar contravine intereselor lui Almageanu-Tomescu st., mâna «dreapta» a Dlui col. Dulgheru care «nu face nimic fara el», cum relata Dna Tomsa. Are scrisoarea lui Trandafirescu C. din ziua arestarii, în 9 februarie 1944, când se adresa mamei sale, bucuros ca, la Malmaison, a gasit pe prietenul nasului sau, R. Georgescu din baza de spionaj Bucuresti, pentru care continua a activa - sa activeze si mama, iar pentru buna afacere, îi trimite 10 000 lei. Acesta a fost folosit de P. Schraier-Bunaciu-Leibovici spre a monta acuzarea în lotul D. Lazarovici - acesta mi-a declarat fata de martori ca doreste sa retracteze falsele declaratii care ma angajau pe mine oarecum si faptul nu intereseaza pe Dl. Lt. Lupan! Nu intereseaza nici scrisoarea data de Etty Ioanovici prin sefa sa din gruparea sionista Dna Veinberg N. prin care se scuza fata de mine în termenii: «Capitane,

am dat declaratia contra D-tale fiindca nu ai înteles sa sustii si Dta declaratiile baietilor (Trandafirescu-Bun Pavel-Lates Ion) care au tras pe D-ta, desi stiu ca te-ai purtat frumos si ai intervenit sa nu fie batuti de Tomescu st., care nu s-a conformat si ca esti nevinovat.» Daca aceasta nu interesa, de ce nu macar faptul ca Etty Ioanovici era dupa 23 aug. 1944, circa 2 ani secretara particulara la Rica Georgescu - Director general atunci al Soc. Româno-Americana - sefiil bandei de spionaj antisovietic, cum afirma securitatea în lucrarile sale!

Daca col. Dulgheru-lt. maj. Lupan nu se sesizau de declaratiile din dosar din care se desprinde ca pe fata col. Almageanu i-a dat lapte, 1 000 lei si a internat în spitalul Zerlendy pe Lates Ion, informatorul M. St. M., cu care a continuat activitatea din spital, care colaborase cu Sîrbu Alex, (Lazeschi Sasa), Tomescu st. în afacerea Dan Lazarovici si care la judecata a fost în mod special si cu tâlc ocrotit de condamnare, prin simbolica «disjungere». Dar am învederat lt. maj. Lupan si faptul ca în afara de false marturii în colaborare cu P. Schraier - ag. M. St. M. si S.S.I. acest Lates Ion a fost atât de naiv sa înainteze o scrisoare prin care îmi cerea o suma de cea. 6-7 000 000 lei, ca sa nu dea declaratii contra mea, scrisoare pe care o posed si care sta la baza memoriului pe baza caruia dl. col. Necrasov, presedintele CA. Control a omologat scoaterea mea din lucrarile criminalilor de razboi la aparitia Legii 207/1947. Sau macar de ce se simtea obligat dl. slt. anchetator sa înjure birjareste si pe dl. col. Necrasov. Ofiterul se va identifica prin lt. Lupan.

Nu interesa pe anchetator faptul ca pentru a se da sentinta tocmai pentru col. Almageanu, Tomescu st., acuzatorul public Mocanu Gh., presat de P. Schraier-A. Bunaciu, etc. a dispus sa treaca sub tacere ca altfel rechizitoriul nu putea duce la sentinta respectiva urmatoarele:

a. - Ca col. Almageanu, dupa sistemul si brevetul sau împrumu
tat, si col. Dulgheru M., cu subalternii sai la comanda CI. din zona de
operatiuni, pe frontul de Est a provocat demascarea si uciderea prin

aplicarea ordonantei a unor partizani sovietici - declaratia Gherasim

Creanga-Popescu-Dorobantu st. Declaratiile ar fi fost recusute la dosar, dupa darea sentintei favorabile lui Almageanu - un fals.

b. Ca col. Almageanu, omul de încredere al Oest Ministerium
German din Galati si al lui Taster - a comandat Centrul Galati (E.

Statistic) cel mai important în pregatirea razboiului antisovietic la recomandarea si cu sprijinul Gestapo - care a recompensat material pe col. Almageanu si prietenul sau col. R. Ionescu, atunci seful Parchetului Militar Galati.

c. Ca a trebuit sa treaca sub tacere ca nu s-a cercetat faptul ca col. Almageanu si col. R. Ionescu au fost desemnati personal de maresalul Antonescu, care-1 cunostea si aprecia - sa cerceteze modul scandalos în care, în fine, se sesiza si el ca ar fi disparut 4 evrei din Galati. Col. R. Ionescu si Almageanu au musamalizat aceasta afacere, ocrotind pe alti colaboratori ai lor mai mici din Galati. Aceasta afacere cunoscuta sub numele de «afacerea Stancov» s-a tratat separat, reusind a se solutiona prin «clasare» si azi. Citisem, ocazional, lucrarile prin col. R. Ionescu si am relevat cazul în declaratia mea partea ultima care mi s-a restituit expres sa se poata achita col. Almageanu, dar faptul ca nu s-a cercetat atunci, nici la Securitate nu intereseaza?

d. Idem s-a dispus în osebit dosar afacerea Marcovici si Mihailov - grupul Bacau-Roman - retinuta la ordinul lui P. Schraier Leibovici, numai pe numele Tomescu st. si Sîrbu Alex. pentru a nu încarca par tida col. Almageanu, mai ales ca se învedera faptul ca Tomescu st. a facut cercetari pe cont propriu - avea calitatea de anchetator tagaduita în sentinta, din oportunism si nestiinta. Precizez ca afacerea s-ar fi clasat în 1950 pe baza cercetarilor favorabile facute de Securitate ca raspuns la raportul lui Tomescu st. si Sîrbu Alex. si aici s-a speculat faptul ca reclamantii au fost în ilegalitate, siliti a fi informatori - cali tate care nu le mai convine azi si asa au retractat declaratiile ca au fost batuti. Usura si partida col. Almageanu.

e. Se înlatura declaratiile si se repun dupa judecata acele ce releva faptul ca dezertorul Teodorescu a fost schingiuit la B.S. M.St.M. col. Almageanu - de Tomescu st. si alti subalterni ai col. Almageanu facându-se o vaga aluzie ca «ar fi fapta de drept comun». D.L. 1246/1944 si toate declaratiile de amnestie urmatoare chiar D.M.J. interpretativa

si expunerea de motive arata expres ca dezertorii sunt socotiti detinuti

politici - au sabotat razboiul antisovietic, deci nevinovata justificare a acuzatorilor publici era nejuridica si scutea judecata de dovada represiunii organizate la M.St.M. B.col Almageanu, schingiuiri sistem Dulgheru.

f. Se face osebit dosar pentru col. R Ionescu, diluând participarea si culpabilitatea sa, chiar dupa arestarea lui, prin aportul P. Schraier, Ac. public Moiseanu, serban Leibovici, H. Mocanu Pompilian, V. Banescu, unii interesati material, altii fosti colaboratori si subalterni ai col. R. Ionescu, tratament ce se aplica si col. Almageanu în masura în care au putut fata de declaratiile mele. Nu interesa pe lt. Lupan si ceilalti ca acel fapt era posibil numai prin înlaturarea unei parti din declaratia mea, pe care am depus-o dovada la memoriul care sta la baza solutionarii col. sovietic Necrasov pe care-1 înjura Dl. anchetator si mai ales pe mine, care staruiam sa dovedesc ca serban Leibovici a fost si corupt materialmente în cauza, el care, spre deosebire de cei lalti, avea si interesul rudeniei cu victima.

g. Se trec sub tacere dovezile învederând ca col. Almageanu-st. Tomescu controlau justitia prin agentii lor trimisi la presedinte, pe din dos (Dorobantu st.) sa influenteze sentintele cum au influentat, sub amenintarea mobilizarii pe front si pe membrii din Comisia D. Lazarovici. Idem ca a avut un delegat special al Parchetului Militar Bucuresti, pe cpt. mag. Camil Minai, care primea diurna spre a con trola, sub aspect juridic, referatele întocmite de B.St. M. Col. Almageanu, ca se folosise de el chiar în afacerea D. Lazarovici, renuntând suspect la concursul acestuia în favoarea prietenului lor col. R. Ionescu, ca sesizase Justitia cu dosare întocmite efectiv si exclusiv de organele B.St. M. Col. Almageanu, acesta semnând vizibil si grandios declara tiile, adresele etc. si constatând calitatea de anchetator la judecata el care avea 4 ofiteri superiori care se ocupau în principal cu anchete (... Junian-Hondoca, Ern ...), chit ca erau depreciati si condamnati de Tomescu st. sau faptul ca col. Almageanu în dispretul uzantei, sub pre decesorul sau col. Marinescu si-a largit competinta în materie politica, situatie legala, dar pentru care se straduia sa obtina si omologarea ofi ciala de la M.A.N. si avea interesul de a-si mari fondul informativ.

Cronologic, urmarind ideea principala, revin la aceea ca se sabotau interesele CA. Control si col. Dulgherii M. în dorinta de a satisface pe col. Almageanu St. prin a ma angaja pe mine cu orice pret nesocoteste si continutul altor note, referinte sau referate astfel:

7). O nota privind pe Golidescu agent S.S.I. (P. Fagaras) se cerceteaza în sprijinul acestuia cât priveste colaborarea lui cu Morelka

Golidescu - sotia sa de mai târziu - condamnata în URSS la 15 ani deportare în zona N. Lubliana. Ar fi o latura ce nu ma interesa, dar nu stiu prin ce ordine de idei, Ag. Golidescu tinea sa ma acuze ca cu Brutucescu Horia... Alexandrescu V, Palins, Cucu si altii as fi responsabil de arestarea ei si condamnarea în URSS.

M-a surprins mult de unde stia ag. Golidescu sentinta ce s-ar fi dat în URSS si care, daca corespunde realitatii, ea treabuia sa cuprinda si pe sot. Un informator îmi transmite din Picioara (URSS) ca numita se gaseste acolo, ca se plânge de sefii ei ca au denuntat-o, nu de mine, care nu i-am fost sef, ci am anchetat-o, înainte de 1944, pentru spionaj si activitate antisovietica. Este de lamurit daca nu a facut cineva sa creada, anume Golidescu, ce crede si pentru care urma sa ne batem la puscarie pe nedrept. Eu am fost anchetat de Tribunalul Sovietic pentru ca as fi favorizat sau colaborat înainte si dupa 23 aug. 1944 la spionaj în favoarea englezilor si în detrimentul URSS si RPR - ancheta pe care nu o cunosteam decât eu si din care am fost declarat neculpabil.

Aceasta în legatura si cu alt colaborator al numitei, anume Ribinski Alex. - Spitek - arestat în conditiuni suspecte si condamnat în URSS. Pentru acest fapt am fost chestionat de Dl. Dr. P. Groza personal, cunoscându-1 sub alt aspect, ca erou al romanului sau La umbra celulei si am mai fost chestionat si de organele sovietice, dar nu pricep cum unii detinuti S.S.I. între care si Golidescu faceau aluzii la adresa mea!

Nu am înteles nici interventia diplomatica a Poloniei cerând rela-tiuni pentru Ribinski A. - Spetek - cu referire la persoana mea - ca ar fi fost arestat în fata casei mele, ca si cum, daca aveam un amestec, eram atât de naiv sa se faca la casa mea.

Cu aceeasi ocaziune am fost chestionat si de dl. Gl. Maior Nicolski A. care facea aluzii stravezii - determinându-ma la o iesire care m-a costat ceva, în paralel administrându-mi si diferite probe de rezistenta ca aceea de a se introduce manifeste subversive în cutia cu scrisori de acasa, a mi se adresa anonime subversive de a mi se pro-pune rapirea lui I. Maniu si Ilie Lazar, etc. probe la care am raspuns

prin sesizarea oficiala a Securitatii, care nu s-a sesizat expres si ostentativ actiunii în care se vedea în clar sistemul brevet agentura col. Almageanu-Tomescu-R Schraier, însa si paralelismul si legatura între ele nu trebuie lasat nelamurit.

8). Note privind pe Dorobantii st., zis Dimache, fac ca acesta sa afle ca s-ar fi speculat un schimb de devize cu M. Constantinescu afacerea Cîrje - ca sa ma pomenesc cu col. Almageanu! ca ma îmbie sa confirm participarea mea la actiunea informativa C.A.C. din simplul fapt ca, cu ocazia unei anchete în materie de aplicarea armistitiului, care erau exclusiv în sarcina mea pentru întreg teritoriul tarii - cunoscusem pe unii ofiteri sovietici cu care colaborau oficial si care, conform conventiei de Armistitiu, ma controlau oficial. în acelasi timp îmi oferea sa arbitrez un conflict între el si Dorobantu st., zis Dimache - implicati, ziceau ei, în o afacere de spionaj americana sau engleza - grupul Cîrje si Soc. Româno-Americana. M-am adresat ofiterului vizat din C.A.C. cerând lamuriri si acesta s-a formalizat, probabil, ca, a doua zi, am fost chemat de P. Schraier, care mi-a transmis prin Avram Bunaciu ca sa las în pace pe col. Almageanu si grupul sau, care constituie o agentura de informatii în favoarea M. Af. Interne. Am avut indicii de aceasta si am replicat ca Tomescu st. si Dumitrescu D. au fost condamnati si au evadat în ziua pronuntarii, nu pot deci activa, când Dl. A. Bunaciu mi-a confirmat ca evadarea a fost cu cântec, adica liberati la ordinul P. Schraier, cu avizul tuturor organelor de resort cu conditiunea de a activa sub ordinele Col. Almageanu, pentru care se facuse eforturile expuse spre a putea fi achitat, singurul substrat de altfel.

între timp, am mai avut ocazia sa ordon arestarea lui Tomescu st.-Creanga Gherasim-Sladek M., Sîrbu Alex., Dumitrescu st. toti subalterni ai col. Almageanu, care activau sub ordinele acestuia, am fost împiedicat de Dl. A. Bunaciu, care transmitea ordinele oficiale superioare. Grupul Almageanu nu a fost corect în totalitatea lui, fiindca având actiuni duble, au pus mai mult pe teza partidei de spionaj adversa si cu tot sprijinul în acoperire ce avea de la P. Schraier, interesat si la fructe materiale: de la col. Enulescu fost subaltern al col. Almageanu, devenit sef al Serv. Inf. M. St. Major R.P.R., a col. Popescu

Nicolae, devenit sef al Sigurantei, cointeresati la restaurantul lui

Almageanu (Pajura Neagra) a trebuit sa fie arestat Cîrje - arestat si condamnat pentru înalta tradare Tomescu st. si Creanga Gherasim. si de data aceasta am raportat când mi-am atras neplaceri din partea celor interesati ca si cu orice ocaziune în care ca procuror refuzam sa iau act

de actiuni provocatoare ale agentului col. Almageanu. Dovada colaborarea intensa si daca unul este tradator sunt complici toti ceilalti.

Retin ca le-am raspuns cu contra-problema din care cu greu s-au putut descurca, cu tot concursul M. Af. Int., dar preocuparea lor continua a fost de a ma compromite cu orice pret, oficializând un denunt ca as fi acumulat avere care consta într-o garsoniera vânduta în scop de camuflare unui evreu, casa copiilor care ar fi fost etatizata sub temeiul ca ar fi a mea, camuflata - chestiune pe care m-a pisat mereu si dl. lt. major Lupan - alte chestiuni pur particulare din viata de familie, dar în scop de compromitere ca aceea ca tind a fi ginerele d-nei A. Pauker si alte asemenea prapastioase informatii cu care bombardau organele de resort si presa de opozitie - direct si indirect.

Tot asa m-au angajat în probleme de care eram complect strain determinând, prin colaboratorii lor, denunturi compromitatoare ca acela al lui N. Penescu în afacerea Iuliu Maniu - M. Popovici si alte asemenea, la care, dupa fuga lui P. Schraier, au angajat voit sau nevoit pe dl. Bunaciu Avram, mai ales în urma unui raspuns obraznic ce am adresat acestuia. Colaborarea apare ca evidenta.

Daca dl. lt. maj. Lupan si ceilalti anchetatori, sub ochiul dl. col. Dulgheru M., nu au luat în seama aceste dovedite arestari ale mele, în schimb au batut pe Dorobantu st. ca sa obtina implicarea mea în afacerea D. Lazarovici prin declaratie silita si apoi prin capacitarea cu tocmeala a acestuia (Isaia-Sîrbu).

P. Schraier în permanenta promitea agenturii Almageanu-Tomescu ca se va revizui în favoarea lor sentinta de condamnare în afacerea D. Lazarovici si cu orice pret spre satisfacere, ma vor implica pe mine, masura ce a tintit permanent si a realizat ca executor testamentar pe dl. col. Dulgheru, cu toate ca, sesizat în timp util de toate aceste manevre, am depus memoriul si documentele de sub rezolutia col. Necrasov - care în temeiul legii nr. 207/1947 clarifica definitiv situatia mea în cazul D. Lazarovici.

Relev ca a mai fost o încercare în cursul anului 1950 când s-a încercat implicarea mea pe o cale ocolita - dar, de data aceasta fiind M. Justitiei însusi Dl. Avram Bunaciu, care stia rezolutia CA. Control - col. Necrasov - a solutionat cauza prin a 4-a clasare, mai ales ca urmator adresei exprese a C.A.C. ca sunt definitiv scos din cauza,

fusesem primit recent în Colegiul Avocatilor Bucuresti. Au mai depus felurite anonime si false plângeri care au avut aceeasi solutie - toate strânse însa si prin bunavointa fostului Procuror General Bîlcu - angajata în favoarea agenturei Almageanu, dar solutionata cu rezolutia Dl. Proc. Gen. R.P.R. Voitinovici tot prin formula «clasare la arhiva». în aceasta situatie m-au facut sa reactionez cu documente si am pus capat chestiunei, aflând ca s-a produs cererea de îndreptarea sentintei în defavoarea agenturei Almageanu, situatia care stiam ca se crease si prin tabelul tranzitoriu al Legii 207/1947, sub controlul CA. Control, de unde a izvorât necesitatea pentru agentura Almageanu de a se razbuna si dl. col. M. Dulgheru i-a dat curs.

9). Fiindca alunec spre cauze mai subiective, revin la cronologia faptelor, învederând ca sub obladuirea Securitatii au început actiuni de compromitere a lui st. Dorobantu, pe care-1 socoteau afiliatul meu si, când acesta s-a plâns oficial de provocarea organizata de agentura Almageanu prin Sîrbu Alex. (Lazeski Sasa), acest fapt a fost calificat de Resortul Sp.S.C. drept obraznicie si a ordonat arestarea lui Sîrbu A. Sîrbu Al. a primit însa de la Securitate 15 000 lei.si haine, încarcerat în Penitenciarul Fagaras, pentru a raspunde ordinului R.S.S.C. dar, în acelasi timp recompensându-1 cu un regim special si ocrotindu-1 indirect în afacerea penala în care era angajat. Acasa Sîrbu A. a motivat ca se duce si face pe arestatul la ordinul sovieticilor, fapt ce m-a determinat sa ma sesizez ca era o afirmatie tendentioasa si injusta, dar relevarea acestei propagande antisovietice de certificarea unui amestec dupa încheierea tratatului de pace cu R.P.R., ce asemenea nu intereseaza pe Dl. anchetator sef col. Dulgheru si ajutoarele sale si dispune sa fiu schingiuit si timorat pentru atacuri. întelegeam sa fiu batut oricât de grav, ca sa dau declaratii în contra mea însumi, cum au procedat cu st. Dorobantu, dar eu, repet, am fost corupt si de repetate ori batut, nu pentru a declara, ci ca sa nu declar. Repet aceasta fiindca agentura Almageanu a facut cererea, în credinta ca eu si Dorobantu st. sau unul din noi activam în folosul URSS, si alte asemenea aberatii care nu intereseaza nici de data aceasta organele de ancheta, care raspund cu o ploaie de înjuraturi si la adresa sovieticilor, în sensul ca lipsesc si ca de data aceasta, ne mai având amestec, nu mai are cine sa ma ajute, ca si când pâna aici m-au ajutat. si de unde aceasta idee la un slt. anchetator?

De la Tomescu st., care era în spatele sau în camera alaturata, unde fusese zarit si col. Dulgheru ca si în serile când am fost batut. în plus au fost instruiti martorii acuzarii în cunostinta de material pe care acesta nu putea sa-1 stie, exemplu: nicaieri nu sta vreo afirmatie ca Etty Ioanovici mi-a adresat o scrisoare care o angajeaza si atunci nu se poate întelege afirmatia ofiterului anchetator: «Etty declara ca în acea scrisoare nu a spus adevarul», ori nu avea cum sa declare când anchetatorul însusi nu stia de scrisoare decât daca a avut dosarul care sta la baza deciziei C.A.C. col. Necrasov, unde se afla documentul si anchetatorul a determinat-o cum sa se apere ca si pe ceilalti. Confuzia agenturii Almageanu vine de la faptul ca serban Leibovici stia ca urmator reclamatiei mele la CA. Control, se interesase de cauza un ofiter sovietic si probabil le-a spus complicilor din grupul Almageanu sau anchetatorului ca am fost înjurat, împreuna cu ofiterul sovietic, sub pretext ca acum îmi lipseste: «A murit!». «Daca erai bun, te pastra si acum», zice lt. maj. Lupan. Ma surprinde cum serban Leibovici nu a informat grupul si de faptul ca, tot asa, în urma declaratiei mele s-a

interesat si un trimis al Misiunii Engleze - fiindca si acestia intrau în

C.A.C. dupa reclamatia mea ca sunt izolat, spre deosebire de alti detinuti, nu în închisoare, ci într-o camera speciala, confirmând amenintarea col. R. Ionescu ca, urmator odinului P. Schraier, pot foarte usor sa dispar, daca îi angajez în cauza - întelegerea între H. Leibovici-Col. Dulgheru-P. Schraier-Almageanu este dovedita deci.

10). Nu intereseaza Securitatea si sunt batut ca sa nu mai scot o vorba relativ si la faptul ca Tomescu st., fiind în celula cu unii detinuti politici pentru actiuni în favoarea lagarului advers, i-a determinat pe acestia sa ascunda adevarul în totalitatea lui sau în parte si sa declare o legenda verosimila care sa multumeasca Securitatea. Ca asa au dispozitiuni din afara si asa a salvat multa lume - scotând de la fiecare caz avantagii personale când se vor întoarce vremurile cum doreste el. Cunosc numeroase cazuri si nu interesau pe anchetator când i-am reclamat!

Am declarat ca dovedesc cu act scris si cu constatarea unui ofiter de securitate superior, eventual dl. gl. Mazuru, ca Tomescu st. asa s-a comportat fata de un detinut cu care îl pusese dl. sef anchetator col. Dulgheru, zice-se, sa-1 traga de limba sau sa-1 determine la marturisiri.

Nu au voit anchetatorii sa le dau act scris pentru aceasta, fiindca com-promitea pe Tomescu st. care a fost crezut pe simpla afirmatie ca nu stie nimic, iar eu transportat de la garsoniera la o celula cu regim foarte sever si neaudiat timp de 5 luni - ca am reusit sa compromit si de data aceasta pe st. Tomescu. Crezusem ca s-a prabusit definitiv, ca a învatat si col. Dulgheru ceva cu ocazia asta, dar observ ca a reusit sa convinga contrar chiar pe dl. gl. Securitate Mazuru care, la speta, n-a actionat just, apreciind aceasta din faptul ca, în loc sa fie pe banca tradatorilor, st. Tomescu în scurta vreme apare ca provocator în alte celule si la Jilava cu regim exceptional si fara precedent, iar afacerea principala a ramas compromisa. Dovedesc însa ca a fost compromisa si cercetarea, în sens ca infractorul vizat care pastra dovada scrisa a minciunii sale, a fost pus în garda si am constatat ca, dupa circum scrierea complicitatilor si tratamentului nemodificat al respectivului infractor, care are un regim de favoare exceptional. Aceasta fiindca este problema masonica si este detinut din conducerea suprema a masoneriei, care s-a angajat cu titluri viitoare pentru Tomsa st. si sunt sigur si pentru ai sai cum am procedat si fata de alti anchetatori în alte cauze, oferindu-mi chiar mie asemenea onoruri în 1944, când am refuzat.

Nu am înteles cum a fost convins dl. gl. Mazuru sa renunte la rezultate sigure în acea cauza, dar îmi explic cum s-a cusut întreaga afacere si daca s-a sistat prematur controlul casei si telefonului acelui detinut este fiindca se poate ca este o afacere fals combinata de la început, dupa brevetul st. Tomsa.

Asemenea actiuni binevoitoare am înregistrat a fi avut loc din partea anchetatorilor si fata de alti masoni - în special acei de grad mare ca si grupul rotaristilor. Voiu reveni cu detalii la acest capitol.

11). Nu intereseaza pe dl. col. Dulgheru anchetator sef ca st. Tomescu, dupa ce consuma miliarde si "apare acuzat principal în lotul urmator" în afacerea Pop-Bujoiu, daca nu mai apare în adevaratul lot II sau oricare altul ca infractor, lumea discuta în închisori si afara, în tara si în strainatate, ca lotul I însusi este o înscenare sau alte aprecieri? Nu intereseaza nici pe magistratul respectiv acest aspect? Ar fi omeneste scuzabil daca faptul nu s-ar repeta cu nerusinarea care ma face sa afirm ca este un sabotaj organizat si iata exemple: Dupa procesele cu tam-tam Pop-Bujoi - Vlad Ţepes - Crucea Alba F.D.C.

Laura Saulescu - Gl. Anton - gl. Carlaont - Tomescu - etc. în care apare ca «infractor lotul II acum martor la acuzarii» la nici unul din aceste procese nu apare cu lotul II sau altul spre comentarea avocatilor -detinutilor etc. Este culmea ca toate aceste procese se refera la actiuni care nu se conciliaza în timp nici între ele macar câte 2 din toate. S-au facut aceste observatiuni cu voce tare, de aparare si de inculpati în unele din aceste procese si Securitatea, care stie si aude tot, de data asta, nu stie si nu aude nimic si sistemul continua. Este usor de vazut cui foloseste si în nici un caz Partidului RPR sau Securitatii. Sabotajul este organizat.

Redau un accent mai grav al afacerii care învedereaza pentru anchetator ca aceste lucruri au loc studiat si organizat, tolerat de Securitate si magistrati sau brevetul agenturii Almageanu este infailibil ca acesta nu sesizeaza si sabotajul se consuma în serie si iata exemplul:

în procesul gl. Anton, fost comandant de jandarmi, apare Tomescu st. cu catuse la mâini si la picioare si în plus cu o bila sau ghiulea, care nu s-a mai vazut de un secol prin puscarii, dar asa întelege Securitatea sa arate periculozitatea lui Tomescu st. care, de data aceasta, face o demonstratie publica - cu joc de scena în sedinta publica, care releva gesturi studiate - a stârnit râsul tuturor si al magistratilor si a fost evidentiat expres de aparare, dar Securitatea întârzie sa se sesizeze.

Ţipa apararea ca Tomescu st. are o detentiune care acopera condamnarea lui ca criminal de razboi (chiar condamnare mica si cu evadare la ordin), ca acopera si pedeapsa pentru evadare (desi nu a fost niciodata judecat pentru evadare pâna azi), ca este dupa presa un mare criminal implicat în toate procesele cu tam-tam, ca martor al acuzarii în lotul I, acuzat în lotul II niciodata sau disjuns numai odata si apoi achitat si atunci de ce are ghiuleaua de picioare?

Nimeni nu raspunde, nici nu se sesizeaza si panorama continua mereu mai intens sub patronajul responsabililor. Dar interesant este faptul ca el care nu a fost (zice col. Almageanu) nici soldat, furier,

curier» aau delegat la Corpul Jandarmeriei în 1944, acuza în proces ca

era delegat se chestioneze pe prizonierii anglo-americani si atunci a pus bazele colaborarii si spionajului cu col. englez E. - împreuna cu gl. Anton - atunci sef de Stat Major al Jandarmeriei si alte nazbâtii. Gl. Anton arata cu stupefactie surprinderea lui fata de aceasta

odioasa aparitie - se apara cu gest de scârba - asistenta îl aproba pe tacute, evenimentul poate a depasit hotarele tarii, dar nimeni nu se sesizeaza cum dl. col. Dulgheru M. lucreaza dupa brevetul agenturei Schraier-Almageanu-Tomsa.

însusi Tomescu st. facea gesturi hilariante ca apoi, în pauza, sa afirme ca aceea este «marfa de export» - da ce poate - i se cere prea mult - nu este vina lui ca este si criminal repetat si martor si disjuns si achitat si nejudecat etc, etc, toate acestea "prind odata bine", zice el, si în definitiv el nu prejudiciaza nici pe împricinati, fiindca doar magistratii nu sunt orbi ca sa nu vada adevarul. si are dreptate Tomescu st. care este si foarte inteligent.

Scena s-a repetat în absenta lui în cauza Gl. Carlaont, care s-a aparat speculând aceasta situatie si învederând o ordinara însce-nare-provocare, cu complicitatea Securitatii. A fost achitat, însusi presedintele consimtind public ca se vede provocarea.

Scena se repeta în apararea lui Tomescu - o ruda a lui st. Tomescu, care speculeaza ca acest sarpe Tomescu-Tomsa este asa cum a fost relevat în cazul Gl. Anton-Carlaont etc, etc, dar nu 1-a crutat nici pe el ca ruda. In zadar, ca nu vede Securitatea nici aceasta sau vede mereu, dar tace. Ma întreb pe cine serveste atunci Tomescu? Securitatea-RPR-Par-tidul? Nu. O vede oricine si pentru asta nu trebuie sa fie specialist, nici adversar cum ar zice ca sunt eu - trebuie numai buna credinta si bun simt. Admit ca Securitatea nu a vazut - nu a auzit - nu i s-a spus - nu crede - ofiterii respectabili si magistratii sunt începatori - admit orice motiv, dar nu mai admit ca eu sa relev faptul - apasat si cu dovezi, dezinteresat si ofiterii anchetatori sa ma bata ca sa tac.

S-a asigurat banda de complicitate organelor de resort în toate sensurile si sus si jos. Ridic aceasta acuzare si o sustin ca fiind organizata în iulie 1947 - dar începe de sus si prin fostul ministru Schraier. Voiu reveni cu detalii anchetatorului fiind dupa luarea în considerare a acestei declaratii. Fac rezerve si relativ la deficiente tehnice chiar în sânul Resortului Sp. SC, cu care colaboram atunci, care nici nu a înteles, nici nu a aparut modestia mea când am cerut trecerea în rezerva din «scârba si oboseala», cum ziceam în raportul pe care nu 1-a vazut serios nici unul din acei responsabili, desi a fost solutionat de 2 ministri care puteau si trebuia sa vada.

Din expresiile raportului se desprindea clar ca eu cedez voit în fata unui complot organizat pentru înlaturarea mea din scena cu orice pret, ca cedez fiindca o voieste chiar cine nu ma asteptam si care nu prea târziu s-a manifestat ca deviationist oficial. Am încercat atunci timid si din umbra sa deschid ochii organelor de resort, dar sabotajul la M.F.A. era organizat ca si la M.A.I. si, dupa insistente explicate si dezinteresate la Resortul SSC, am demobilizat constient ca raul este inevitabil, cum a si fost. Asupra acestui punct de vedere înteleg a insista mai mult numai în fata unui delegat al Resortului SSC.

12). Revenind la cronologia faptelor, nu a interesat pe dl. lt. anchetator, pe dl. col. Dulgheru, pe dl. gl. Mazuru, în special, ca Tomescu st. afirma catre detinuti ca si-a asigurat complicitatea multor ofiteri din Securitate. Eu am raportat ofiterilor care zice-se m-au anchetat, le puteam si pot sa le dovedesc faptul daca macar acum intereseaza. Nu am fost mirat nici când am aflat cum unii ofiteri anchetatori tin la aprecierile detinutilor. «Nu-i asa ca m-am purtat frumos?» Unii de

coniventa cu infractorii dorm paziti de infractor, daca vine controlul,

unii discuta despre Calul Troian - despre impotenta - altii stau si tipa ostentativ daca vine controlul, altii citesc ziare sau carti pentru a consuma timpul notat fals pe declaratie cu complicitatea infractorului, etc, etc. Personal nu am avut noroc de unul din acestia. în orice caz sunt lucruri mai firesti, mai omenesti posibil decât sa activeze în rau, desi afirm eu ca ar exista si sabotaj prin pasivitate, atât sus cât si mai jos la cei mici.

Am raportat cazul în care puteam si cred ca înca pot face dovada, cu toate ca a fost pus în garda infractorul si recompensat Tomescu st.

Precizez ca acele mai sus evidentiate în rezumat si pur schematic sunt în parte fapte pentru care am pontat dovezile la 20 iulie 1951, afara de cele survenite si acumulate dupa arestarea mea pâna azi si cu toate ca am circulat foarte putin si strâns încadrat.

Dl. col. Dulgheru la 20 iulie 1951, în public, s-a scapat adre-sându-mi-se cu cuvintele: «Sunt suparat pe tine din 1947», fapt pentru care m-a facut sa cred ca se refera la referintele ce dadusem prin referintele luate de la col. Vladuta si col. Nicolaide, sau ca el este strain de complotul pentru îndepartarea mea din 1947 si crede în aspectul

aparent al declaratiei N. Penescu - când m-am oferit sa-1 lamuresc definitiv si a promis ca «vom sta de vorba».

Incidental reactionând, dupa câteva clipe, cu copia scrisorii recomandate trimise dlui. Teohari Georgescu, i-am spus «Poftiti, cititi!». Dupa ce a citit scrisoarea copie, însusi si-a dat în petec zicând «stiu», când eu cunoscând raporturile sale de intimitate cu dl. Teohari Georgescu am vazut ca stie si i-am atras atentia sa nu se uite la sensul aparent al scrisorii copii, care compare ca o cerere de serviciu - asta e un pretext de audienta, dar i-am spus sa citeasca atent, sensul simbolic se va desprinde usor si cuvântul Resort din scrisoare spune totul, este chiar edificator si pentru referintele din 1947 ce-i provoca suparare a. Daca nu întelegea dl. col. Dulgheru M., trebuia sa ceara explicatii si eu eram prizonierul sau si cu consemnul ca îi pot explica totul si l-as fi lamurit. A facut ochii mai mari ca de obicei exprimându-si surpriza în sensul ca nu a banuit sa fiu atât de curat, a propos de Resort.

Dovada ca a înteles este ca si-a exprimat imediat grija ca, daca am salvat sau distrus materialul, asigurându-1 ca în parte este bucatele, pe acoperisul casei unde am fugit de oamenii lui, fiind surprins în casa cu materialul care-1 viza personal, o parte este în burta ca l-am înghitit si, daca era mai vigilent, el sau ofiterii care m-au arestat cu cele 20-30 ajutoare, aveam înca în buzunar un document pe care l-am folosit în closet dupa ce am vorbit cu col. Dulgheru cum dovedesc cu Burluciu D. care mi-a cerut hârtie si a citit în fuga pasagii.

Nu numai ca col. Dulgheru a înteles, dar a comentat memoriul scrisoare cu dl. lt. maj. Lupan, care mi-a confirmat dupa un an ca au fost mai destepti ei ca au vazut Resortul, ma putea scoate din mâinile lor înainte de a-mi aranja un pat moale la «celula de exterminare». Sunt sigur si am indicii ca 1-a comentat si cu Dl. T. Georgescu si le-a convenit sa se faca ca nu înteleg, în orice caz eu m-am manifestat public, înca din iulie 1951, în cadrul celulei, ca am a denunta o actiune devia-tionista în sânul M.A.I., dar nu am reusit sa o fac decât prin atitudinea legalista a Dlui lt. col. Procuror Diaconescu Gh., care mi-a dat posibilitatea aceasta, pentru care eu afirm ca înca nu este tardiv si ca un argument în plus în evidentierea seriozitatii problemei ce ridic - subscriu ca primesc pedeapsa cu moartea, daca nu-mi dovedesc aceasta declaratie,

conditionat numai de faptul ca, dupa ce se ia în considerare continutul sau, la efectuarea dovezilor, socotesc necesar un delegat al Resortului SSC.

Dl. col. Dulgheru-lt. maj. Lupan au înteles scrisoarea si au pus-o în plicul corp delicte ca un act banal atunci când eu am iesit la raport si am vrut sa sesizez M.A.I. ca am a denunta o afacere grava.

Am înteles, fiindca dupa ce am terminat cu «ancheta» a 1 200 de functionari si muncitori din Cadrele S.S.I. din care nu a scos absolut nici o declaratie defavorabila mie, lt. maj. Lupan M. a purces la o metoda speciala de a instiga masele contra mea. Unii erau instigati ca le prelungeste detentiunea, fiindca se întârzie cu «verificarea» unor «persoane proeminente» ca mine, iar pe altii instigându-i sub formula «loviti în cei mari» pe teza luptei de clasa si, în fine, pe altii sub formula ca eu sunt dintre oamenii regimului. «Calaul lui Iuliu Maniu - Sumanele Negre» etc. circulau tot felul de injurii - aprecieri si bruscari - etc. si nu mi le-am explicat decât atunci când unul din instrumentele lor ag. stefanescu si-a dat în petec cu expresia «Dl. col. Dulgheru si Dl. col. Lupan cauta pe asasinii lui Dan Lazarovici» - l-au cautat si nu au gasit nici o declaratie care sa angajeze SSI în afacerea asta, în afara de M.StM. - chiar complicate agenturei Almageanu. Col. Traian Borcescu n-a retractat declaratia mincinoasa data în instanta si care acum la verificarea SSI îl angaja, întorcându-se în contra lui ca s-a ocupat si de probleme comuniste.

Rezultatul a fost, în ciuda lor, negativ, dar precizez ca lt. maj. Lupan cauta asasinii lui Dan Lazarovici în iulie 1951 si nu stia despre ce este vorba, cum mi-a marturisit si a citit în fata mea pentru prima data acest dosar în iulie 1952, scapându-se cu expresia «stiam ca trebuie sa fie asa» si repetând frazele din notele lui Almageanu. Dovada colaborarii perfecte.

Am fost adus la 22 febr. 1952 la M.Af.Int si un domn lt. în prezenta unui domn maior mi-a cerut consimtamântul la o opera de colaborare cu Securitatea, afirmând ca am fost adus de catre conducerea suprema a Securitatii care a apreciat colaborarea mea cu Guvernul si Partidul în trecut, sa nu ma dezic si ca asta înseamna libertatea mea, având unele mici verificari de pus la punct. Am fost naucit de întorsatura afacerii - de trecerea de la regimul de exterminare precisa la un regim de favoare. Am raspuns repede cu un stat de serviciu, dar abia

azi am înteles ca mi s-a întins o cursa. Am voit sa vada cum reactionez, daca dau peste opera deviationista trasata de banda Tomescu, ma angajez si eu pe linia tradatoare când ramân câstigat cauzei si se termina litigiul aparent cu banda.

Eram dupa 6 luni de curata «exterminare», slabit cu 34 kg, grav bolnav si nu am parat inteligent, fiindca trebuia chiar proforma sa consimt a trece pe linia tradatoare, când totul era în regula. Am demonstrat exact contrar dând lovitura mortala lui Tomescu st., când a urmat o pauza de 14 zile si deodata apar în scena scula Dl. col. Dulgheru-amorul lt. maj. Lupan, care, dupa ce se vede în ce ape ma scald, ma abandoneaza pentru 5 luni cu un regim groaznic. Azi îmi explic ca Resortul lucrase ca sa fie scos la suprafata si prin conducerea Securitatii - cred prin dl. gl. Nicolski, am fost adus pentru colaborarea amintita si ca s-a interpus dl. col. Dulgheru instrumentul agen-turei Almageanu-Tomsa - aceasta mai ales ca în lipsa mea a putut motiva situatia mea agravata cum dorea si s-au straduit sa o motiveze prin bataie.

Soarta mea fusese prescrisa de anchetatorul-sef, dar trebuia si

pretext si probe si la gasit în implicarea mea în afacerea Dan

Lazarovici prin falsificarea de «noi probe» si prin înlaturarea apararii mele. Toate le înteleg, dar nu-mi explic de ce ofiterii anchetatori au procedat cum au procedat. Am fost primit de un domn slt. blond cu parul rosu si cu dinti de aur si în vârsta pentru acest grad - cu o ploaie de ofense ca-mi permit sa administrez probe compromitatoare pentru P. Schraier, serban Leibovici, Bunaciu Avram, Etty Ibanovici, Trandafirescu C, Bun Pavel, Lates Ion, Tomescu etc, etc. De asemenea când am facut dovezile din care ar rezulta ca însusi Dan Lazarovici a fost un informator al Serv. M. St. M., instrument al lui R Schraier, colaborator al grupului sionist si Felderman. Interesant este ca nu cunostea nici un rând din dosarul de mii de pagini ce apare de data aceasta pe masa de ancheta. îmi cere sa renunt la acele dovezi si nu m-ar fi mirat, daca mi-ar fi cerut si sa recunosc ca eu sunt asasinul, m-a mirat faptul ca acest aspect al vinovatiei mele nu-1 interesa, ci, ca sa ma reduca la tacere, sa nu compromit persoanele vizate. Fiindca nu-1 interesa atât si am refuzat declarând lupta deschisa, a trecut la înjuraturi si apoi la bataie. A aparut un alt tip sportiv boxer, cunoscut de la verificarea SSI, îmbracat civil, care s-a dat drept maior, superior al slt.

anchetator si care nu stia nici un rând din dosar. Zarisem pe col. Dulgheru si pe Tomescu din camera alaturata. într-un scenariu propriu si special pregatit a început o bataie crunta, cum îsi închipuiau ei ca a fost batut Dan Lazarovici si o declaratie pretext în care au scris ce au voit, dar nimic în defavoarea mea si mai interesant ca nu mi-au cerut nici sa le semnez, au ramas asa. Am fost schingiuit în toate formele, mi-a rupt dintii, o coasta, timpanele sparte si numai ca sa nu declar, iar nu sa declar ceva.

Este interesant de redat ce cuvinte au cazut la acea bataie crunta, ca gesturile nu conteaza penttru cauza scop a acestei declaratii.

«Sentinta ta este semnata». «Securitatea ordona nu judeca». «Este sortit la o celula de exterminare special pregatita». «Ne-a trebuit sa obtinem arestarea ta, ca restul vine de la sine». «Protectorii tai au murit». «Resortul a murit, nu au voie sa se amestece». «Te-am-nvelit-n foi de vita». «Sa te mai scape sovieticii si acum», «Exista o singura scapare». «Pofteste si mai compromite-ne», etc, etc, toate cu înjuraturile respecive. Am desprins clar aspectul deviationist-antisovietic, în special, si tradator, în general, dar era ceva diabolic regisat si ofiterii îsi jucau fals rolul, afara de bataus.

Aveau si frica ca se aud tipetele mele, deci era ceva neautorizat si am tipat mai tare reusind sa scap, dar cum am cerut raportul Cdt. Garda - Cdt. Arest, Of. Serviciu, Medic, toate pe rând regulamentar si cuviincios, nu am avut raspuns, erau toti complici. Fiindca am insistat si, datorita unui soldat istet, în fine, s-au sesizat si a aparut lt. maj. Lupan în chip de înger nevinovat, anchetând aceste neauzite grozavii foarte grav, regretând ca el a lipsit din garnizoana si ofiterii si-au facut de cap, dar acum ia el afacerea în mâna si a început a citi dosarul, tinân-du-ma nopti întregi degeaba lânga el. Dupa ce au disparut semnele violentei, a început el cercetarea dovedind ca nu a înteles nimic din dosar. Treptat a început si el cu înjuraturi si se vede ca intervenise ceva special ca lucra contrar vointei lui de a ancheta acest «caz delicat», ca, în fme, Sa treaca si el personal la bataie. Mi-a luat o declaratie cerând

sa semnez si am notat fara ca el sa vada semnul violentei inelar (s.k.) pe fiecare declaratie. Mi-a dat sa înteleg si apoi facându-ma ca nu înteleg mi-a spus inelar sa renunt de a mai compromite alte persoane, sa fiu inteligent sa ma refer exclusiv la întrebari - ca de aceia am fost

batut, ca de ce am apucat pe un drum nevoit de oficialitate, ca altii au înteles, ca de ce nu am sesizat ca eu sunt bun si definitiv împachetat si sa ma resemnez etc, etc.

Fiindca nu reusea sa scoata ce a dorit, s-a multumit ca nu am mai spus nimic despre altii si mi-a spus ca ma paraseste si «te voiu lucra pe baza declaratiei vechi» si «ai trecut în istoric», «ti s-a fixat 20 ani» etc.

Se desprindea clar ca actiunea acestor anchetatori incorecti era dirijata. De atunci au trecut 6 luni în care nu stiu ce s-a facut cu acest dosar, ca el nu apare în instanta, si nici la Procuratura nu am fost chemat.

Prin memoriul baza Deciziei CA. Control Gl. Necrasov prin care am fost scos definitiv din lucrarile criminalilor de razboi bazat pe documentele depuse, pe verificarile efectuate de SSI, MAN, MAI si Parchetul General, mentionam persoanele la care fac aluzie, dupa câte stiu s-au luat si sanctiuni - atunci s-a hotarât si îndreptarea sentintei grupului Almageanu - totusi mi s-a cerut sa nu compromit acele persoane si pentru asta am fost schingiuit.

Dosarul grupului Almageanu lipseste de la Curtea Suprema din oct. 1951 pana azi - 14 termene - fiindca trebuiau ticluite forme de implicarea mea si usurarea situatiei unora din acel grup.

Col. Almageanu a afirmat la 31.01.1953 fata de martorul Dumitrescu Dtr. (Jilava) ca dosarul a fost la Moscova si cer sa fie întrebat de unde si cum stia acest fapt care corespunde adevarului, asa stabilindu-se raportul de complicitate la care ma refer - colaborarea cu grupul col. Dulgheru.

Exista si un paralelism perfect între modul de actiune al grupului Schraier-Almageanu-Tomescu si dl. col. Dulgheru, asa ca oricât as voi sa nu pomenesc nimic de cauza personala nu pot fiindca:

a) si unii si altii au batut. Dl. col. Dulgheru era inspector coordonator si în colaborare cu Dir. Stroescu, Ag. stefanescu Gica, comisar Belt, care au violat pe Adriana Georgescu si au schingiuit pe Tetu, Flueras, Iacob Maglasu etc. toate în «Organizatia» I, care si-au aratat

ranile în sedinta la judecata, fiind fotografiati de CA. Control si M.

Justitiei a aprobat avortul oficialmente, fiind primul caz în analele Justitiei si au comutat pedeapsa victimei Adriana Georgescu.

Toate acestea s-au întâmplat sub autoritatea si mandatul meu, desi nu i-am putut vedea destul decât în sedinta. Am atras atentiunea

dl. col. Dulgheru, dl. dir. Nicolski, dl. Bunaciu, cu aceleasi efecte ca si în 1944, când atrageam atentia nebagat în seama de col. Almageanu-Tomescu. De unde atunci autoritatea morala de a ma învinui azi de fapte similare?

b) si unii si altii au avut morti suspecte sau ucisi în cercetari. în Organzatia S.N. am fost chemat sa vad hainele lui Gavrila Olteanu, care se pretindea ca ar fi fost otravit cu stricnina si nu se arata ca în buzunar ar fi avut cutia cu stricnina, o cutie de 15/10 cm, fara nici-o urma pe haina - în disproportie cu buzunarul - imposibil sa o fi sca pat la perchezitie. Am aratat fatis indignarea mea d-lui dir. Nicolski AL, dl. Bunaciu Avram si mi-am declinat orice raspundere de la un al doilea Dan Lazarovici, cum le-am spus. Nu am putut nici sa-1 vad, pâna azi nici o cercetare nu s-a facut, nu a fost dat în judecata nici plantonul care nu a facut bine perchezitia, fiindca nu era asa de sigur.

Am mai avut de atunci multi batuti, raniti si morti sub autoritatea si mandatul meu de arestare.

c) si unii si altii faceau arestari abuzive. Dl. col, Dulgheru a cul minat prin a efectua arestari cu mandate de arestare emise în numele meu, dar cu semnatura mea în fals (gl. Aldea, gl. Marinescu Gica, gl. Marin, gl. Eftimescu, gl. Zarzari, etc, etc).

Dl. col. Dulgheru a arestat oameni cu mandate semnate de mine, zice d-sa. la 1 si 2 ani dupa ce eram trecut în rezerva. Am fost întâmpinat la închisori de detinuti gata sa ma bata si am scapat facând dovada ca nu eram în functiune la acea data si mandatele sunt false (Ag. Dumitrescu Dtru-Jilava).

Numeroase cazuri de arestari abuzive pentru care mi s-a cerut si a trebuit sa dau ulterior mandate în acoperire, fara nici o justificare însa si m-au silit sa dau.

Au fost rapiti în chip misterios si sechestrati mii si mii de persoane, depozitati în diferite închisori secrete si pentru care, spre legalizare, am reusit sa-mi prezinte târziu un tabel - le-am dat mandate; din ei au murit, au fost schingiuiti, etc, dar niciodata nu am putut sa vad pe nimeni sau sa stiu unde este.

d) si unii si altii au facut descinderi si perchezitii cu autorizatia mea data pe pretextul fals si au procedat abuziv. Am gasit câteva mii de persoane arestate de Insp. Dulgheru si ajutoarele sale, care la jude-

cata sau cu alta ocaziune au depus plângeri asupra modului cum li s-a controlat domiciliile, cum li s-au luat obiectele ilegal fara restituire, importante sume de bani, au fost bruscati, etc, etc. Sute de asemenea declaratii am dirijat M. Af. Int. si nu am vazut nici o reclamatiune luata în considerare.

e) S-au efectuat arestari pentru care nici eu nu eram în drept sa le autorizez, fie dupa gradul infractorilor sau presupusilor infractori, fie dupa functiune, ca generali, fosti ministri pentru activitatea lor cu fostii ministri, deputati, senatori în functiune înainte de a li se fi ridi cat imunitatea diplomatica, care nu s-a ridicat nici azi. Nu i-am vazut niciodata, nu mi s-au prezentat niciodata acte justificative, nici ulte rior, cu toate ca am insistat si la dl. Nicolski A. si Bunaciu Avram. Iuliu Maniu a fost arestat cu mandat pentru 3 zile - eu nu l-am prelun git - au fost procurori speciali numiti cu gradul de generali, nu depin deau de mine, ci de C. M. Casare si Justitie si când acesta a reclamat cerând sa i se prezinte un procuror, nu l-au gasit. Nu mai aveau încre derea dlui Bunaciu Avram, totusi nu a gasit un «procuror» cum cerea Maniu, decât pe mine si m-a trimis gardat de dl. gl. Nicolski A. ca sa aud pe Iuliu Maniu reclamând ca a fost si este arestat fara forme legale, chiar daca trebuia sa fie arestat si aceasta a speculat-o si în sedinta publica cu o asistenta de gen international.

f) si unii si altii controlau Justitia la darea solutiilor pentru fixa rea sanctiunilor sau menajarea unor persoane si apararea altora.

Se desprinde pecetea, brevetul, sistemul comun de lucru.

Asa apar procesele constituite prin actele grupului Almageanu si acele ulterior anchetelor dlui col. Dulgheru. La fiecare, alaturi de provocarea vizibila, gasim «disjungeri» cu tâlc, laturi cu tâlc, dar mai ales lipsa de fond. Se multumesc cu procedura spre exemplu ca tradatorul A. a luat contact cu spionul B., în tren, în tramvai, la curse, etc, dar se opresc toti aci: nu rezulta majoritatea cauzelor, un fond, adica ce material a predat tradatorul A. sau a primit de la Spionul B.

Am facut atent pentru aceasta pe dl. col. Dulgheru, gl. maior Nicolski, A. Bunaciu, gl. Popescu N., gl. mag. Petrescu Alex. etc, ca si pentru provocarea vizibila si nu m-a luat nimeni în seama, dar nu fiecare întâmplator, ci premeditat.

în afacerea «Sumanele Negre» am gasit o batjocura de lucrare, foi volante la flecare din acesti domni de resort, abia le-am grupat si fara nici un concurs sau singurul concurs al Dir. Gen. Pol. si Sigurantei a fost sa organizeze un fîlaj al meu, o tentativa de paruiala a mea, pretext de presa care nu le-a mers, apoi o provocare de a rapi pe Ilie Lazar cu stiinta mea. Ce sunt aceste acte? Eu le-am spus si le spun acte de sabotaj, acte de deviatiune, acte tradatoare ca si actele de mai sus de paralelism cum aratam si care se mai spun si acte de stângism.

La «Org. 8 Nov. 1945» când am colaborat cu Insp. Dulgheru aceleasi acte am gasit si atunci când am aratat dlui ministru T. Georgescu ca lipseste dovada accentului antisovietic al tulburarilor, s-a oferit sa o faca si a facut-o prin dl. A. Bunaciu, Dulgheru, Sepeanu, Mihalcea, etc, ca am fost pur si simplu asaltat de muncitorii de la C.G.M. si ofiterii panduri - trimisi de numitii, caci eu am stabilit ca erau martori de fapt, martori buni, dar fusesera instruiti sa afirme în plus ca s-a strigat: «Traiasca Hiro-Hito», «Jos URSS», ca au vazut steaguri cu crucea încârligata, cu garda de fier si o serie de lozinci care stârnesc ilaritatea.

Am atras atentia dlui Avram Bunaciu asupra acestui fapt ca exagerarea este daunatoare fiind un proces controlat mult de CA. Control si de litigiu între marile puteri si am primit ordin sa-1 las asa.

Tot asa mi-a cerut dl. Bunaciu A. ca sa citesc lucrarile procesului Iuliu Maniu, pe care eu le cunosteam mai bine ca d-sa si, citindu-le, am ramas stupefiat asupra modului cum s-a lucrat, cum s-au consemnat rezultatele si caraghioslâcul ce deriva din unele scene cu dublu tais. Am spus textual ca-mi este rusine sa intru cu un astfel de dosar în sedinta, este mai slab ca toate de pâna aci. Erau multi profitori în acel grup de cercetare si s-au întrunit si s-au scandalizat si m-au operat. Eu nu m-am lasat si prin Resortul SSC am dispus îndreptarea unor rele cum am facut în toate procesele de pâna aci. De data asta era clar ca eu i-am lucrat. Cazul a ajuns la CA. Control si a fost un mare scandal. De jos în sus si de sus în jos se simteau prost, nu fiindca i-am adus eu la realitate, ci fiindca nici unul nu putea «întelege» amestecul CA. Control dupa 17 sept. 1947, data tratatului de pace si au luat pozitie.

întâmplator un fost colaborator col. Petrovici, care, dupa 17 sept. 1947, a îndraznit sa se amestece sa ceara un mic contra-serviciu, a plecat

rusinat de la Dl. Avram Bunaciu si tot întâmplator am «constatat» ca dl. gl. Popescu N. îl taxa si de «inoportun» si de «tâmpit». O actiune a CA. Control de care tot întâmplator am luat cunostinta la Pres. Cons. Min. era taxata la MAI ca lipsita de pricepere, imixtiune.

Prin Resortul SSC, care banuiam ca mai pastra respect C.A.C., am aflat si de alte actiuni de sabotare a masurilor cerute de C.A.C. ba ca dl. Avram Bunaciu a spus-o expres mai anumitor persoane ca C.A.C. nu mai are amestec legal.

Fiindca trebuia un presedinte care sa judece pe Iuliu Maniu am fost si eu consultat asupra persoanei dl. gl. mag. Petrescu Alex., când am spus ca tehnic profesional este cel mai bine ales, politic nu stiu, este mason, moral se vorbeste de sperturi si a fost trecut în rezerva pentru un dosar relativ de incorectitudini.

Mi s-a raspuns ca este un vechi prieten al dlui Teohari Georgescu si P. Schraier, ca, în ilegalitate, a adus mari servicii P.C. - desi gras platite prin P. Schraier si ca ei îl prefera, daca eu sunt în masura sa-1 fac sa primeasca, ca pare suparat pe ei.

Am primit însarcinarea si m-am dus sa-1 conving, dar era convins - stiu era o cursa abila - si l-am adus când si hainele îi erau facute la M.A.I.

C.A.C. a opinat exact în felul în care am opinat eu, coincidenta stranie, aceasta m-a costat foarte mult si m-au banuit ca prin Resort SSC sau prin alt mod am informat C.A.C. de unde o totala pornire contra mea.

Lucrurile mai stau si altfel cum nu este locul a detaila, dar cu aceasta s-a dispus stergerea mea de pe D.R. de avansare pe temeiul ca eram un accidentat de razboi mentinut exceptional si nu pot fi avansat deloc.

Prin R.S.S.C. m-am plâns în toate felurile si peste tot, dar fara rezultate, decât aceia ca mi s-a confirmat în scris ca nu am un amestec ilicit în afacerea Iuliu Maniu si ca C.A.C.col. Necrasov a decis scoaterea mea definitiva din lucrarile Criminalilor de razboi, tabelul Legii 207/1947.

în afacerea «... (Prosonul Iasi)» nu stiu cine a reclamat la C.A.C. ca dl. Bunaciu A., la ordinul lui Patrascanu Lucretiu, au sicanat prezentarea martorilor la proces, ca au bagatelizat procesul în sine etc,

stiu ca mi s-a cerut relatiuni si am afirmat ca este adevarat, de unde potopul pe capul meu organizat si continuat pâna azi.

Coincidea cu referinte asupra afacerii de devize în numele dlui Teohari Georgescu, cu 4 000 dolari prin Guader A. în dauna unui polonez, asupra confiscarii ilicite de medalii prin Guader A. în folosul M.A.I., afaceri la pasapoarte, cadouri diferite, arme exceptional de valoroase, tantieme de la întreprinderi capitaliste, izolarea de marele public, cheltuieli, atmosfera de tip burghez, toate în jurul persoanei dlui Avram Bunaciu, care m-a chestionat pentru fiecare caz insistent si i-am spus ca nu stiu nimic, nu m-a întrebat nimeni, nu am dat relatiuni nici la Resortul S.S.C., dar nu sunt nici asa prost dându-i a întelege ca, întâmplator, stiu tot.

Expresiunea «nu sunt asa de prost» am auzit-o de la dl. gl. mag. Petrescu A. care ma tragea de limba, ceea ce învedereaza ca era un ciclu perfect: - Schraier, Bunaciu, gl. Petrescu, Dulgheru, etc, dar nu este cazul a detaila, ci l-am mentionat spre a vedea ca poate nu întâmplator Justitia Militara nu vede deficientele semnalate mai sus.

La aceasta se asociaza si gl. Pascu Dan, caruia i-am strigat în Cabinetul sau ca spertul îl priveste numai pe el si pe dl. gl. Petrescu, sa nu-1 caute la mine, astfel ca era lesne de înteles de ce m-am hotarât sa demobilizez, dupa ce am facut ultima încercare printr-o nota la dl. gl. Petrescu Grivita, dar si aici m-am lovit de Ortinski, care era de tipul lui Bulz, colaboratorul dlui col. Dulgheru.

Aceasta era atmosfera la M.A.I. când am scris eu în raportul meu ca cer sa plec «scârbit si obosit», dar a urmat o adâncire a acestui mod de a fi.

Exact ca Tito, fostii colaboratori ai C.A.C. au fost înlaturati din functiuni, trecuti pe linii secundare, loviti sub diferite pretexte si, tot asa ca Tito în Iugoslavia, nu a întârziat izolarea si apoi arestarea lor cu precadere. De aceea ziceam ca din 1 200 functionari SSI, unii erau muncitori, functionari marunti, ca în cap erau fosti colaboratori oficiali ai C.A.C. (Gl. S., Gl. B., Ing. C, Dir. M., Maior P, etc.) si ei au ramas în pozitia cea mai grea, fiindca poate nici nu le convine sa reactioneze într-un fel sau izolati ermetic, fiindca ei nu au posibilitatea sa o faca, cum stiu un caz precis la Fagaras.

Este si aceasta o metoda, în orice caz eu îmi dovedesc atest punct sub pedeapsa capitala, daca nu ar fi adevarat ce este adevarat, accentuat expres antisovietic al actiunii persoanelor pe care le vizez - în aceasta declaratie este dovedit. I-am mentionat în legatura cu cauza personala numai fiindca, întâmplator dar fals, ei m-au tratat ca pe unul din acestia. Aici are de spus un cuvânt dl. gl. Nicolski, care stie mai multe si m-a surprins ca nu a ajuns la aceleasi concluziuni ca mine, dar nu a ajuns.

Ca sa-mi explic o aparenta inconsecventa precizez ca acest din urma aspect al declaratiei nu l-as fi înfatisat dlui Teohari Georgescu, daca as fi fost primit în audienta din iunie 1951, vroiam sa vad cum reactioneaza numai si aveam pregatit un memoriu pentru Comand. Sovietic, cu deosebire asupra deficientelor de ordin tehnic la Resortul SSC de mai sus datorita carora am fost la timp arestat si târât într-o afacere ca sa nu mai am cuvânt, cum nici nu am avut timp de 1 1/2 ani si deviationismul de la MAI, deci, ar fi fost mai din timp descoperit.

Din acest punct de vedere fac rezerve însemnate pentru Comand.

Sovietic care are drept legtim de control, contrar opiniunii deviationis-tilor mentionati si este vorba de o latura care priveste strict si exclusiv Comand. Sovietic, aceasta asupra careia fac rezerve.

Revenind la ordinea cronologica, remarc ca, în paralel cu înlaturarea elementelor la care ma refeream, s-au angajat la M.A.I. persoane direct dubioase, mai ales în jurul dlui gl. Dobre si în jurul profitorilor din colectivul de cercetare al lui Iuliu Maniu.

Tot în legatura cu celebra «verificare» a S.S.I. remarc persoane care au fost trecute la Canalul Dunare M. Neagra cu un regim de favoare (lt. col. St, Dir. T. M., Dir. B., etc.) care probabil sunt în gratiile dl. col. Dulgheru, fiindca d-sa a preluat verificarea ca responsabil si care sunt printre sabotori sau care nu merita regimul de favoare.

Unii scumpi ai dlui col. Dulgheru (M. St. N. T.B. etc.) au fost scosi din cauza, iar altii nearestati (S.D., G.I., N.P., etc.) si unul care împrastia deviza «negati afaceri cu comunistii si trageti pe cei morti sau spuneti ca a ars arhiva» (N.S.B.I.) azi am auzit ca ar fi liber.

Cercetari privind anumite persoane (V.T., I.M.S., M.C., B.B. etc.) care veneau din partea CA. Control înainte de 17 sept. 1947 sau de la

Comd. Sovietic dupa acea data, au fost expres ratate sub sefia dl. col. Dulgheru, cu deosebire acele privind persoane cu suprafata politica.

Voiu reda mai jos aspecte care mi-au scapat urmarind prin recitire declaratia de fata:

Referintele mele defavorabile la însarcinarea dl. col. Dulgheru la care ma refer la pag. 4 de mai sus, era firesc sa nu aiba un efect bun alaturi de amicii sai dl. gl. Nicolski, gl. Popescu Nic, Avram Bunaciu, Teohari Georgescu etc, asa cum nici la reactivarea dlui gl. mag. Petrescu Alex. - mason - nu a avut efect nici chiar avizul CA. Control, care corespundea cu al meu (coincidenta totala), fiindca în ambele cazuri CA. Control era în lichidare la aceasta data si faptele s-au consumat cu consecintele aratate.

Cu referire la precizarile lt. col. Nicolae Gr. nu a fost ascultat anume ca sa poata fi însarcinat.

în iul. 1951 Securitatea mi-a întins o ultima cursa, putin înainte de arestarea mea si ma opresc cu acest prilej a releva si modul de lucru. Tomescu st. fiind moralmente obligat fata de gl. Carlaont a facut greseala în a-1 antrena într-o afacere neserioasa, care s-a solutionat prin achitarea lui de Trib. Militar. Cu aceasta 1-a angajat fata de Securitate putin si cum avea firesc în perspectiva redeschiderea procesului la criminalii de razboi - Tomescu st. s-a hotarât sa-si serveasca prietenul si 1-a recomandat Securitatii ca ar fi o persoana minunata pentru ca, în jurul ei, sa grefeze o serie de «loturi de partizani în munti». A trimis si la mine dna gl. Carlaont sa ma angajeze, dar nu i-a mers, i-am dat o buna lectie. Ulterior, la arest am constatat ca numitul «fugit la calugarie» este persoana luata cu simbol în loturile de partizani ce se constituie prin Tomescu st. în celulele M.A. si Jilava.

Este locul a preciza ca beau câte o ziua cu gl. Dragalina la o cârciuma unde venea regulat si tot asa în jurul lor stiam ca se comanda loturi ca având pe acesta partizan sef. Operatia a continuat si dupa moartea gl. Dragalina si as întreba pe dl. col. Dulgheru si dl. gl. mag. Petrescu cum este posibil aceasta si cine este servit cu astfel de procese?

Complectând aratarile de la pag. 5 de mai sus precizez ca A. Sturdza în aceeasi saptamâna îmi propunea rapirea lui Iuliu Maniu si Ilie Lazar. S-a ordonat arestarea ei de R.S.S.C si nu numai ca apare ca martora apararii Maniu!, dar este ocrotita sa dispara în strainatate

[redacted] de Securitate, care ar fi recrutat pe numita si pe Lupoaie E., concubinul ei cu un simplu pretext. Interesant ca odata cu divulgarea referintelor am primit amenintarea dlui col. Dulgheru si mi s-a întins cursa cu rapirea lui Maniu, ceea ce presupune cercetarea celor vizati.

Daca eu am fost batut grav pentru o imixtiune artificiala într-o crima de razboi, m-am întrebat de ce nu procedeaza asa sever si fara de scrupule cu alte cauze cu colorit de spionaj-masonerie, etc. si dau un exemplu: Semo Ilie, care a împroscat cu noroi în URSS, printr-o brosura raspândita în mii de exemplare, a facut fraude de la Ferometal si fiind mason grad 33 a avut legaturi suspecte cu americanii-tur-cii-englezii etc, de ce nu a fost tratat la fel? Rezulta a fi avut un regim de favoare sau poate s-a lasat intimidat de pretinsele alibi sau de participarea binevoitoare a acelui trio: Holban-Simono-Zamfir?

Revenind la cele specificate la poz. 8 precizez ca nu din vina mea Resortul St. C. m-a facut cunoscut si este aci o defectiune care trebuie cercetata si în sânul resortului, daca nu este vreo coniventa cu grupul col. Dulgheru sau o înselatorie pura a unui organ anumit cum banuiesc.

interventia mea cu scrisoarea recomandata la dl. Teohari Georgescu era determinata de alte indicii ca P. Schraier lucreaza din umbra, o doamna ma prevenise ca detinea în jurul dlui A. Bunaciu detaliul ca voiu fi arestat, or persoana aceasta era un om de afaceri al lui P. Schraier si A. Bunaciu - care le aducea tantieme de la întreprinderi capitaliste si dupa etatizare.

Banuiala legaturii actuale era în concordanta si cu alte indicii si s-a confirmat cu profetia dlui M.C., s-a confirmat prin arestarea mea în decurs de 7 zile (pag. 8).

Revenind la pag. 9 pct. 1 precizez ca în cazul O. Radulescu în nota originala CA. Control era implicat direct dl. gl. mag. Petrescu dupa câte stiu ca m-a pus în garda înainte de a veni dosarul si ca a intervenit la dl. col. Dulgheru sa se schimbe acea declaratie. S-a schimbat ca am aparut eu compromis si a fost definitiv scos din orice implicare dl. gl. mag. Petrescu A, indicat COpartas în nota C.A.C. si care era incompatibil si sa judece cazul, fiindca era un învinuit ca si în alte asemenea spete.

La pag. 11 pct. 4 precizez ca nota angaja sever pe col. Enulescu, gl. Georgescu etc, si se referea la o afacere de spionaj valabila si cu

referire la persoane care au ramas nearestate fara a se mai fi verificat materialul venit de la CA. Control. Dar interesant este ca nota predata prin dl. gl. maior Nicolski în aceasta situatie nu mai are alt sens decât a asigura pe cei vizati ca autorul notei sunt eu, fiindca asa îmi imputa infractorii în închisoare când i-am întâlnit. Cer sa se identifice ofiterul anchetator pentru cele vizate la pct. 4 pag. 11, dar mai ales sa se vada daca nu a avut un normator de la dl. col. Dulgheru sau altcineva.

în concluzie regret ca valoarea acestei declaratii este poate diminuata si de un aspect subiectiv al cauzei si ar putea presupune un spirit de razbunare, dar învederez ca dovedesc ca acest memoriu era pregatit înainte de 20 iulie 1951 arestarea mea, cu dovezile respective.

Sunt în masura sa dovedesc rând cu rînd cele afirmate si sa amplific fiecare cauza, cunoscându-se ca am si alte asemenea cazuri.

Pentru afacerile ce se refera la Resortul S.S.C. si CA. Control înteleg a face detalii revelatorii numai fata de un delegat al acestor resorturi sau numai fata de delegatul Comand. Sovietic din R.P.R., existent dupa 17 sept. 1947, pentru paza cailor de comunicatii conform tratatului de pace, ce solicit a fi sesizat si aceasta numai fiindca dat fiind pozitia persoanelor ce discut, numai asa am garantia obiectivitatii.

Dovedesc toate cele de mai sus cu martorii ce voiu indica si pentru care tin a face un interogator special pentru anchetator.

Drept care sustin si semnez propriu

2 februarie 1953 ss.Iorgu Popescu

închisoarea Jilava

Cât adevar se exprima în aceasta declaratie, din simpla ei lecturare, nu ne putem da seama, dar, coroborând-o cu evenimentele care au urmat, unele persoane la care s-a facut referire, au fost arestate, altele au fugit în strainatate, iar altele, desi au ramas în libertate, importanta lor în conducerea de partid si de stat, a scazut treptat, pâna la înlaturarea lor diplomatica.

Din cele relatate în declaratie, se desprinde, însa, tradarea intereselor nationale pe toate planurile, fie în favoarea Vestului, fie în favoarea Estului, iar din conflictul de interese dintre cele doua categorii de tradatori, au rezultat rafuielile din interiorul partidului, rezol-

vate din punct de vedere politic prin lansarea actiunii împotriva devia-torilor de la linia partidului. Asa se explica excluderea din partid si arestarea lui Lucretiu Patrascanu, Ana Pauker, Vasile Luca si altii. Tot asa se explica si destituirea ministrului Afacerilor Interne, Teohari Georgescu, si trecerea hii, pe linie moarta, precum si alte asemenea masuri.

Mai rezulta, implicit ca, în timp ce securitatea poporului, aresta si interna în lagare de munca fortata zeci de mii de oameni nevinovati, adevaratii dusmani ai tarii actionau nestingheriti, iar când erau demascati reuseau sa dispara în strainatate, nu fara complicitatea autoritatilor.

Mai mult, însasi masura internarii în lagare era folosita si pentru a salva pe unii tradatori de la cercetare si trimitere în judecata. Dupa cum am vazut, în asemenea situatii, se operau internari în conditii de favoare. Existau deci si asemenea arestari si interventii.

Rezulta însa un lucru deosebit de important si anume, aprecierile unui magistrat, din acele vremuri, cu privire la cel putin cele mai mari doua procese politice ale timpului, prin importanta persoanelor implicate. Este vorba de procesele Maresalului Antonescu si Iuliu Maniu. Importanta deosebita ma determina sa redau din nou, dar în extras aceste aprecieri.

‚J2un Pavel nu era un simplu informator, ci un fals colaborator al lui Sîrbu Alexandru (Lazeschi Sasa, functionarul caporal camuflat M.St.M.) cu care au urzit un fals complot în contra Maresalului Antonescu...".

"Tot asa mi-a cerut dl. Bunaciu Avram ca sa citesc lucrarile procesului Iuliu Maniu, pe care eu le cunosteam mai bine ca d-sa. si, citindu-le, am ramas stupefiat asupra modului cum s-a lucrat, cum s-au consemnat rezultatele si caraghioslâcul ce deriva din unele scene cu dublu tais. Am spus textual ca-mi este rusine sa intru cu un astfel de dosar în sedinta, este mai slab ca toate pâna acf\

Este fara îndoiala ca Petrescu Iorgu ar fi fost în masura sa detalieze succintele aprecieri, dar, trebuie sa tinem seama de faptul ca în acele vremuri, atacarea acestor procese nu putea sa-ti atraga în nici un caz simpatia autoritatilor.

în legatura cu Maresalul Antonescu, mai rezulta si faptul ca acesta, atunci când lua cunostinta de unele abuzuri, dadea dispozitii de

cercetare si evident de tragere la raspundere a vinovatilor, chiar daca persoanele lezate erau evrei. Este vorba de desemnarea celor doi magistrati militari de a cerceta "modul scandalos" în care au disparut 4 evrei din Galati si de ordinul dat de Maresal de a se cerceta conditiile în care a decedat Lazarovici Dan, în arestul sigurantei, caz care s-a finalizat prin trimiterea în judecata a vinovatilor.

Am avut ocazia, pe la începutul anilor '70, sa stau de vorba cu Popescu Iorgu, care formulase un memoriu prin care ne solicita sa cercetam si sa stabilim ca el nu are nici o vina în legatura cu moartea lui Lazarovici Dan. Recunostea ca, în calitate de procuror militar, a emis mandat de arestare a celui în cauza, care era urmarit pentru activitate comunista, dar, în realitate, el desfasura activitate sionista. Nu a participat la cercetarea acestuia si nu stie în ce împrejurari a decedat, în apararea lui, invoca dosarul în care au fost condamnati adevaratii vinovati, dosar pe care nu am reusit sa-1 gasim.

Popescu Iorgu a sustinut ca, dupa 23 august 1944, ca procuror militar în fostul regim burghezo-mosieresc, a fost în permanenta santajat cu cazul Lazarovici Dan si, în final, a fost arestat si condamnat, dar numai dupa ce a îndeplinit o serie de însarcinari delicate.

PREGĂTIREA sI DESFĂsURAREA DEZBATERILOR

în vederea constituirii corpului acuzatorilor publici si a tribunalului poporului, s-au emis o serie de documente, pe care le voi prezenta în ordinea lor cronologica.

La 25 aprilire 1945, Consiliul de Ministri - Cabinetul primului ministru, cu nr. 14, comunica ministrului Justitiei urmatoarele:

"în compunerea guvernului de concentrare democratica, constituit la 6 martie 1945, intra urmatoarele grupari politice reprezentate prin domnii:

- Frontul Plugarilor - reprezentat prin D-nii Dr. Petru Groza, Prof. Mihail Ralea si Romulus Zaroni;

- Partidul Liberal - reprezentat prin D-l. Gh. Tatarascu, Dumitru Alimanisteanu si Ing. P. Bejan;

- Partidul Comunist - reprezentat prin D-nii Lucretiu Patrascanu, Gh. Gheorghiu-Dej si Teohari Georgescu;

- Partidul Social Democrat - reprezentat prin D-nii stefan Voitec, Lotar Balaceanu si Ing. T. Ionescu;

- Confederatia Generala a Muncii - reprezentata prin D-l. Prof. Ing. C. Nicolau;

- Partidul National Ţaranesc - reprezentat prin D-l. Anton Alexandrescu;

- Uniunea Patriotica - reprezentata prin Prof. Petre Constantinescu-Iasi, Prof. dr. D. Bagdasar si Preot C. Burducea".

"PROCESUL" MAREsALULUI ION ANTONESCU 111

La 27 aprilie 1945, regele Mihai I emite urmatorul decret:

"Prin gratia lui Dumnezeu si vointa nationala

Rege al României La toti de fata si viitor sanatate.

Vazând raportul Ministrului Secretar de Stat la Departamentul Justitiei nr. 41.525 din 25 aprilie 1945, Am decretat si decretam:

Art. I. Se numesc acuzatori publici pe lânga Tribunalul Poporului pentru judecarea celor vinovati de dezastrul tarii sau de crime de razboi, urmatorii:

1 - Avram Bunaciu 12 - Alexandra Sidorovici - inginer

2 - Ion Raiciu 13 - Camil Suciu - functionar public

3 - Vasile Stoican 14 - Alexandru Draghici - muncitor

4 - M. Mayo 15 - Dumitru Saracu - muncitor

5 - Constantin Vîcol 16 - Ion Pora - magistrat

6 - Stroie Botez 17- stefan Ralescu - magistrat

7 - Ioan D. Ioan

8 - Petre Grozdea

9 - Mihai Popilian

10- Constantin Mocanu

11- M. Leibovici, toti avocati din Bucuresti

Art. II. Domnul Ministru al Justitiei este însarcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentului Decret.

Data în Bucuresti, la 27 aprilie 1945"

MIHAI

Toate formatiunile politice care au intrat în compunerea guvernului "de concentrare democratica" au numit câte 5 persoane pentru a face parte din completul de judecata la tribunalul poporului. Ministrul Justitiei a format primul complet de judecata din doi magistrati si din

Astfel, prin decizia din 25 iunie 1945 a ministrului Justitiei, Lucretiu Patrascanu, a fost constituit primul complet format din:

Alexandru A. Voitinovid -judecator, Vasile V. Bâzu -judecator, Nita Vasile - muncitor - partidul comunist, Gheorghe Ionescu - constructor, Partidul National Liberal, Constantin Lapusneanu - profesor

- Partidul National Ţaranesc, Ioan Pauna - muncitor - Partidul Social Democrat, Dumbrava lovita - Frontul Plugarilor, Constantin Titulescu

- muncitor, Confederatia Generala a Muncii, Nicolae Dinulescu

- Uniunea Patriotica.

Prima tragere din urna a componentilor completului de judecata s-a facut la 2 mai 1945, dar ulterior au fost necesare si alte asemenea operatiuni pentru înlocuirea, din anumite motive, a unor membri.

Astfel, la 12 mai 1945, reprezentantul P.N.Ţ. Petre Bruteanu motivând ca "nu se poate prezenta pentru a depune juramântul si a lua parte la judecarea cauzelor fiind bolnav", a fost înlocuit cu un alt reprezentant al P.N.Ţ., Constantin Lapusneanu.

La 20 iunie 1945 este înlocuit si Stelian Nitulescu (Uniunea Patriotica), care, "cere sa fie înlocuit din aceasta demnitate, fiind bolnav", cu Nicolae Dinulescu.

La 9 iulie 1945, Gheorghe Ionescu - P.N.L. cere sa fie înlocuit întrucât este bolnav. Este înlocuit cu Gheorghe stefanescu - expert contabil.

La 14 iulie 1945 cere si Gheorghe stefanescu sa fie înlocuit ca fiind bolnav si este înlocuit cu un alt reprezentant al P.N.L. - Remus Dragomirescu - avocat.

La 11 februarie 1946 este înlocuit si judecatorul Vasile Bâzu -decedat, cu judecatorul Costache Bâlcu.

Acuzatorii publici si componentii completului de judecata de la tribunalul poporului s-au dovedit deosebit de zelosi în judecarea si condamnarea celor dati pe mâna lor de catre guvern. Astfel, pâna în aprilie 1946, timp de aproximativ 9 luni, au reusit sa judece 15 asa zise loturi de inculpati, ceea ce a însemnat, pentru câteva sute de cetateni români, drumul închisorilor si chiar drumul fara întoarcere al eternitatii. Majoritatea au fost militari ai armatei si jandarmeriei si functionari de stat care, fie au participat la razboiul antisovietic, fie au îndeplinit diverse însarcinari administrative în Basarabia eliberata ori

în Transnistria. Daca ar fi fost cu adevarat vinovati de crime de razboi, este greu de crezut ca justitia constitutionala a României nu i-ar fi condamnat, dar, evident, dupa o judecata dreapta. Cum însa, în viziunea bolsevicilor, ei nu trebuiau sa fie judecati, ci numai condamnati, a fost inventat tribunalul poporului si acuzatorii publici, care s-a vazut cât de expeditivi au fost.

în luna aprilie 1946 se întâmpla un lucru la care putini se mai asteptau. S-au înapoiat de la Moscova, în stare de arest, maresalul Ion Antonescu, Mihai Antonescu, Eugen Cristescu, Gheorghe Alexianu si alti membrii ai fostului guvern, pentru a fi condamnati la Bucuresti, unde, în mod neîndoielnic stia si Stalin ca exista un tribunal al poporului, care nu judeca, ci condamna. Astfel, a aparut necesitatea judecarii si a celui de al 16-lea lot.

Pentru realizarea acestui nou act de nedreptate au fost puse în miscare organismele cunoscute - acuzatorii publici si completul I de judecata al "Tribunalului Poporului".

Prin procesul verbal nr. 10 din 2 mai 1946 al Consiliului de Ministri care "... întrunit în sedinta plenara, luând în discutie actul de acuzare întocmit de D-nii acuzatori publici Vasile I. Stoican, A. Dobrian si Dumitru Saracu, împotriva acuzatilor Ion Antonescu s.a., în conformitate cu prevederile art. 8 al. 1 din Decretul-Legea nr. 312/1945, aproba actul de acuzare, iar în conformitate cu dispozitiu-nile art. 8 al. 2 din acelasi Decret-Lege, decide: Sesizarea Tribunalului Poporului pentru judecarea în conformitate cu dispozitiunile Decre-tului-Lege nr. 312/945 a tuturor acuzatilor cuprinsi în actul de acuzare".

Procesul verbal este semnat de membrii guvernului P. Groza, Gh. Tatarascu, L. Patrascanu, Gheorghiu-Dej, M. Ralea, P. Constanti-nescu-Iasi, Teohari Georgescu, R. Zaroni, gl. C. Vasiliu Rascanu, st. Voitec, Tudor Ionescu si M. Romniceanu.

Cu un an în urma, acuzatorul public sef Avram Bunaciu, respectiv la 28 mai 1945, cu nr. 1760, îl investeste pe acuzatorul public Ion Raiciu pentru "... a întreprinde cercetari, în ce priveste faptele pentru care sunt banuiti criminalii de razboi si vinovati de dezastrul tarii, contra urmatoarelor persoane prevazute în jurnalul Consiliului de Ministri nr. 188, publicat în Monitorul Oficial nr. 38 (partea I-a), pag. 1105 din 16

urmatoarelor persoane prevazute în jurnalul Consiliului de Ministri nr. 188, publicat în Monitorul Oficial nr. 38 (partea I-a), pag. 1105 din 16 februarie 1945, la nr. 1, 2, 3 si 88: Ion Antonescu, fost presedinte al Consiliului de Ministri, Mihai Antonescu, fost vice presedinte al Consiliului de Ministri, Ministru de Justitie si Ministru al Afacerilor Externe, G-ral Pantazi C-tin, fost Ministru al Apararii Nationale si G-ral Constantin Z. Vasiliu".

Rezulta în mod evident cum, atât cercetarea cât si trimiterea în judecata a fost dispusa de guvern, desi asemenea masuri sunt de competenta exclusiva a puterii judecatoresti. Deci asistam nu numai la o imixtiune a puterii executive în treburile puterii judecatoresti, dar, chiar la o acaparare a unora din atributiile Justitiei.

Mai rezulta, însa, ceva si anume ca prin însusi actul de investire a organului de ancheta, verdictul era dat atât timp cât persoanele împotriva carora se ordonase ancheta erau denumite "... criminali de razboi si vinovati de dezastrul tarii..."

în aceste conditii, ce sanse li se mai oferea acuzatilor în cursul procesului, care a început în ziua de 0 mai 1946, în localul Judecatoriei VIII Urbana din Str. stirbei Voda, nr. 115? Vom vedea chiar de la debutul dezbaterilor judiciare ca nu li s-a acordat nici o sansa, res-pingându-li-se incidentele ridicate, care erau atât de clare si întemeiate încât nici o instanta din lume, formata din magistrati adevarati si independenti, nu le putea respinge.

Incidentele au fost ridicate de avocatul Al. Antofîloiu pentru acuzatii Dumitru Popescu si Nicolae Mares, la care s-a raliat toata banca apararii (s-a omis probabil ca si aparatorii sa fie numiti de guvern), mai putin avocatii Miron Eliade si Paul Iliescu - aparatori alesi ai acuzatilor Alexianu Gheorghe si Petrovicescu Constantin, cât si aparatorul din oficiu av. Teodor Stanescu, al acuzatului Cristescu Eugen.

Incidentele ridicate se refereau la neconstitutionalitatea instantei de judecata. Constitutia României interzicea constituirea unor instante

de judecata extraordinare pentru judecarea unor anumite categorii de

infractiuni sau de persoane. Prin constituirea Tribunalului Poporului, toti cei judecati de aceasta instanta extraordinara, neconstitutionala, au fost lipsiti de dreptul de a fi judecati de judecatorii lor firesti. Existau instante de judecata legal constituite, pentru toate categoriile de per-

soane si de fapte.

S-a mai invocat, pe buna dreptate, violarea principiului separa-tiunii puterilor în stat, prin aceea ca trimiterea în judecata a fost dispusa de guvern. De asemenea, ca potrivit Constitutiei, nu se putea pronunta pedeapsa cu moartea si nici confiscarea averii.

Un alt motiv de neconstitutionalitate invocat, 1-a constituit neretro-activitatea legii penale. A fost încalcat si dreptul de recurs consfintit de Constitutie si materializat în prevederile codului de procedura penala, prin limitarea lui la doua motive formale.

în sfârsit s-a invocat, pe buna dreptate, incompetenta instantelor judiciare de a judeca fapte îndeplinite de ministri în exercitiul functiunii si a actelor de guvernamânt, astfel cum prevedeau dispozitiile art. 98 si 107 din Constitutie.

Cu privire la aceste incidente, presedintele completului Al. Voitinovici, potrivit celor consemnate în încheierea de sedinta, a decis urmatoarele:

"Ia act de incidentul de neconstitutionalitate, urmând sa fie solutionat de înalta Curte de Casatie si Justitie în sectiuni unite".

"Având în vedere ca, în ceea ce priveste incidentul de incompetenta ce s-a mai ridicat si anume ca Tribunalul Poporului nu este competent sa judece faptele îndeplinite de ministri în exercitiul functiunii si actele de guvernamânt, urmeaza a fi respinse pe consideratiunea ca, potrivit Legii nr. 312/945, fiinta Tribunalului Poporului este tocmai pentru a cerceta si sanctiona faptele celor cari au dus tara la dezastru prin faptele comise în calitatea lor de conducatori ai destinelor românesti, lege care a fost edictata în executarea conditiunilor de armistitiu".

Ce altceva am putea afirma despre aceste mentiuni, decât ca dezbaterile procesului au debutat cu un total dispret fata de Constitutia României si fata de normele legale prevazute în codul penal si de procedura penala, singurele care trebuie sa guverneze orice proces penal.

în primul rând, nu se putea, legal vorbind, trece la continuarea dezbaterilor judiciare pâna la solutionarea în fond a incidentelor ridicate. Cu alte cuvinte, cauza trebuia trimisa imediat la instanta suprema de judecata, singura competenta, la acea data, sa se pronunte asupra constitutionalitatii legilor. Numai în masura în care instanta suprema ar fi decis ca Decretul-Lege nr. 312/945 este constitutional, Tribunalul

Poporului ar fi putut sa continue judecata. Nu's-a procedat asa, deoarece nimeni nu îsi putea imagina ca instanta suprema de justitie, compusa din magistrati de profesie, nu din "elemente muncitoresti", ar fi putut ca, împotriva evidentei, sa fi apreciat drept constitutionala o lege care nesocotea legea fundamentala a tarii, prin fiecare paragraf pe care îl continea si prin însusi modul în care a fost pusa în vigoare.

Mai constatam ca domnul Al. Voitinovici recunoaste cu cinism ca toata mascarada proceselor judiciare organizate si desfasurate în baza decretului-lege 312/945 se facea în executarea obligatiilor asumate prin armistitiu si recunostea implicit supremația "conventiei" în fata Constitutiei tarii. Dar, chiar daca admitem supremația legilor si conventiilor internationale fata de legile interne, nu pot sa nu remarc faptul ca, prin decretul-lege mentionat, au fost depasite obligatiile asumate. în conventie nu s-a prevazut înfiintarea unor tribunale extraordinare si nici instituirea unei proceduri speciale, derogatorie de la normele legale, în vigoare.

Cine poate crede ca Stalin era interesat sa fie condamnati cei presupusi vinovati de dezastrul României? Este evident ca sub aceasta acuzatie au fost reprimati cei care au încercat sa se opuna patrunderii bolsevismului în România, deci cei care si-au slujit cu credinta patria.

Cu acelasi "profesionalism" a rezolvat Al. Voitinovici si cererea acuzatului Busila Constantin de a fi asistat de aparatorul ales, consemnând urmatoarele:

"... gaseste ca aceasta este transata, apararea fiind asigurata prin aparatorul numit din oficiu..."

Este un drept elementar al oricarui inculpat de a fi asistat de aparatorul pe care si-1 alege el. Numai în cazurile în care asistarea de catre un avocat este obligatorie, iar inculpatul nu si-a ales aparatorul, i se poate numi unul din oficiu, dar al carui mandat înceteaza, în orice faza a procesului, când se prezinta aparatorul ales.

Acestea fiind zise, s-a purces la efectuarea cercetarii judecatoresti, respectiv, la interogarea acuzatilor si la audierea martorilor acuzarii si ai apararii, faza considerata încheiata la sfârsitul zilei de 11 mai 1946, deci dupa 6 zile, de luni pâna sâmbata inclusiv.

în perioada celor 6 zile au fost interogati cei 16 acuzati prezenti în stare de arest si 57 martori. Facând un calcul sumar, acceptând ca

zilnic s-a lucrat efectiv, câte 12 ore, nu revine decât cel mult câte o ora pentru fiecare inculpat si martor, în medie. Practic, inculpatii au fost lipsiti de posibilitatea de a raspunde în mod complet la multiplele acuzatii ce li s-au adus si care priveau o activitate desfasurata pe parcursul a 4 ani.

în ultima zi a audierilor, 11 mai 1946, aparatorii acuzatilor, au solicitat audierea tuturor martorilor admisi de instanta si sa se emita mandate de aducere pentru martorii care nu s-au prezentat, iar pentru o parte din martorii lipsa, aparatorii s-au angajat sa-i aduca ei la termenul urmator. Este demn de retinut ca printre martorii solicitati si neaudiati figurau si o serie de lideri comunisti pentru a relata cât de "represiv" a fost regimul antonescian cu ei. Un asemenea exemplu îl constituie Lucretiu Patrascanu care, în timpul razboiului, desi i s-a fixat domiciliu obligator la Sinaia, obtinuse frecvent aprobari de a veni acasa la Bucuresti.

"Magistratul" Al. Voitinovici a rezolvat si aceasta problema, respingând cererile apararii cu motivarea ca:

"... Tribunalul Poporului, în majoritate, gasind ca din modul cum s-au administrat probele, sunt suficiente elemente pentru ca sa-si faca convingerea asupra faptelor, la care s-au tins de acuzati a stabili si deci urmeaza a constata probatoriul epuizat si prin consecinta a da cuvântul acuzarii pentru dezvoltarea rechizitoriului".

Aceasta dispozitie nu a fost semnata de judecatorul Costache Bâlcu, unul din cei doi magistrati de profesie din compunerea completului de judecata.

încercând sa fiu cât mai impartial, trebuie sa recunosc faptul ca în aceasta încheiere de sedinta s-a spus si un mare adevar prin constatarea potrivit careia "... sunt suficiente elemente pentru ca sa-si faca convingerea asupra faptelor..."

într-adevar, din depozitiile celor 57 martori audiati nu rezulta savârsirea nici uneia din infractiunile pentru care erau judecati cei în cauza. Dimpotriva, toti martorii, indiferent ca au fost propusi de acuzare sau de aparare, au facut depozitii în favoarea acuzatilor. Un fapt deosebit de semnificativ este acela ca un mare numar de martori sunt evrei, evident, nu din cei care ocupau functii importante în regimul comunist. Fara exceptie si acestia, dând dovada de o deosebita

corectitudine, au facut multe referiri favorabile acuzatilor, referiri care înlatura cu desavârsire probabilitatea de a aprecia guvernarea Maresalului ca fiind fascista ori antisemita.

Este sigur ca documentele aflate în dosarul penal nu redau cu fidelitate, în detaliu, modul în care s-a desfasurat procesul. Un lucru rezulta, însa, cât se poate de clar si anume ca, sentinta pronuntata nu a tinut seama nici de declaratiile inculpatilor, nici de depozitiile martorilor si cu atât mai putin de memoriile detaliate depuse în aparare. Exista posibilitatea ca o hotarâre judecatoreasca, legala, sa nu tina seama de apararile inculpatilor, dar este obligator ca acestea sa fie examinate si înlaturate motivat, cu probe certe de vinovatie. Hotarârea Tribunalului Poporului, pronuntata în aceasta cauza, a ignorat pur si simplu toate apararile formulate de acuzati.

Este vorba de hotarârea nr. 17 din 17 mai 1946 pronuntata de urmatorul complet de judecata: Alexandru Voitinovici si Bâlcu Costache -magistrati, Nita Vasile - din partea P.C.R., Remus Dragomirescu - din partea P.N.L., Ion Pauna - din partea P.S.D., Dumbrava Jovita - din partea Frontului Plugarilor, Constantin Tiulescu - din partea C.G.M., Niculae Dinulescu - din partea Uniunii Patriotice si Teodora Iorgulescu - din partea P.N.Ţ.

Pentru a nu fi suspicionat de partinire, voi reda textual partile din aceasta faimoasa hotarâre, care se refera la faptele retinute în sarcina Maresalului Ion Antonescu.

" Ca, înainte de a se trece la examinarea în parte a faptelor ce se pun în sarcina acuzatilor, Tribunalul Poporului expune urmatoarele consideratiuni generale:

Acuzatul Ion Antonescu, si cei care l-au sprijinit în politica sa, se fac vinovati de dezastrul tarii si crime de razboi, prin aceea ca au tradat interesele poporului român punându-se în slujba dusmanului fascist sihitlerist. Guvernul instituit de acuzatul Ion Antonescu, în urma loviturii de stat de la 6 septembrie 1940, si care a continuat cu remanierile succesive pâna la data 23 August 1944, nu a fost un guvern al poporului român, ci un guvern al intereselor germane, în România, care, prin intermediul guvernarii lui Ion Antonescu, a urmarit transformarea României într-o colonie germana.

"PROCESUL" MAREsALULUI ION ANTONESGU 119

Ca întreaga politica a dictaturii lui Ion Antonescu, sprijinita de acei care l-au secondat, se rezuma la realizarea acestui scop si deci întreg dezastrul tarii, cu toate consecintele pe care Ţara le suporta azi izvorasc din aceasta politica de subjugare a intereselor poporului român.

La data de 6 septembrie 1940, componenta guvernului Antonescu a avut un caracter mixt, legionari si reactionari fascisti înfeudati politicii hitleriste. Acestia aveau misiunea de a suprima, prin orice mijloace teroriste, orice rezistenta împotriva politicii de aservire fata de germani.

Acest lucru rezulta si din scrisoarea lui Himmler, adresata la 5 decembrie 1940 lui Horia Sima, pe atunci Vice Presedinte al Consiliului de Ministri, prin care scrisoare Himmler aproba împuscarea de catre miscarea legionara a oamenilor de stat, adversarii politici de aservire (n.n. o asemenea scrisoare nu se afla la dosar, astfel încât nu poate fi acceptata ca proba si, oricum, Maresalul nu a luat nici o masura de exterminare).

Faptul ca miscarea legionara, prin actele ei teroriste, care au culminat cu rebeliunea din ianuarie 1941, a depasit interesele germane în România, care prin caracterul ei anarhic, ameninta dezorganizarea totala a Statului, ceea ce nu corespundea scopurilor finale ale lui Hitler, care urmarea ca România sa-i serveasca drept baza militara si economica, bine organizata, pentru realizarea planurilor de agresiune în Balcani si contra U.R.S.S., rezulta din scrisoarea trimisa de generalul Hansen, seful misiunii militare germane în România, Curtii Martiale de Casare si Justitie, unde se judeca procesul rebeliunei si unde acesta era citat si din care scrisoare citam:

«Generalul Mehedinti m-a vizitat la 22 Ianuarie 1941 la hotel Ambasador, nu din îndemnul sau propriu, ci eu l-am rugat pentru aceasta vizita în mod expres. Am facut-o aceasta prin faptul ca legionarii au procedat la rebeliune, în mod evident în completa nestiinta sau chiar gresita interpretare a atitudinei armatei germane, care, în concordanta cu politica oficiala a Marelui Reich si directivele acestuia, era hotarâta sa pastreze, bineînteles o loialitate fata de Conducatorul Statului, General Ion Antonescu, care oferise lui Hitler încrederea neconditionata».

Datorita acestei oferte de încredere neconditionata facuta de acuzatul Ion Antonescu lui Hitler, acesta din urma admite înlaturarea grupului legionar si aproba dinainte masurile pe care Ion Antonescu le va lua în acest scop, Hitler având bineînteles grija sa adaposteasca în Germania pe conducatorii grupului legionar refugiati în urma rebeliunii, avea grija sa reaminteasca lui Ion Antonescu existenta acestei piese de schimb.

Dupa înlaturarea legionarilor, acuzatul Ion Antonescu n-a schimbat cu nimic din directivele politice de aservire a tarii fata de Germania, în toate sectoarele de activitate, fapt ce rezulta din apelul jacut de acesta în seara de 22 ianuarie 1941, cu care ocazie asigura continuitatea de aservire si fidelitate fata de Germania.

Ca fata de aceasta linie de politica generala trasata de guvernarea instaurata la data de 6 septembrie 1940, Tribunalul Poporului urmeaza a examina si analiza, pentru fiecare acuzat în parte, faptele puse în sarcina lor, prin actul de acuzare si masura în care ele se încadreaza în prevederile Legii 312/945.

în ce priveste acuzatul Ion Antonescu

1. Având în vedere actele si lucrarile din dosarul cauzei, depunerile martorilor audiati, atât în fata Cabinetului de Instructie, cât si în fata acestei instante, din care se constata urmatoarele:

în urma unei întrevederi dintre Mares si Codreanu, care a avut loc în toamna anului 1935, acuzatul Ion Antonscu se întâlneste de mai multe ori cu Corneliu Codreanu, în anii 1936 si 1937.

La finele anului 1937, acuzatul Ion Antonescu intra în guvernul Goga cu scopul de a obtine o coalitie a tuturor partidelor fasciste si în special a miscarii legionare.

Militarea pentru hitlerism si fascism a acuzatului Ion Antonescu se evidentiaza si din faptul ca atunci când, în anul 1938, Corneliu Codreanu a fost arestat, acuzatul Ion Antonescu, care pe atunci era Ministru al Apararii Nationale, se opune acelei arestari, dar nereusind, demisioneaza din guvern. în procesul ce a urmat, fiind propus martor în aparare de Codreanu, Ion Antonescu declara ca acuzatul

de atunci, Codreanu, a avut o foarte frumoasa atitudine în legatura cu sentimentele nationale.

Chiar din primul moment, dupa lovitura de stat, de la 6 septembrie 1940, Ion Antonescu evidentia caracterul hitlerist al guvernarii, al guvernarii dictatoriale instaurata, prin aceia ca, în primul Consiliu de Ministri de la 18 septembrie 1940, face declaratia:

«Noi ne-am asezat pe Axa Roma-Berlin, mergem suta la suta cu cea mai mare cinste în aceasta directie. Am pornit asa, nu ne mai uitam la dreapta sau la stânga».

Consecvent celor declarate mai sus, acuzatul Ion Antonescu instaureaza cel mai crunt regim de dictatura, cunoscut în istoria tarii noastre, la adapostul caruia acuzatul sa poata lucra nestingherit de nimeni.

Primul act de tradare nationala, pe care-l face acuzatul Ion Antonescu, este invitarea armatelor hitleriste sa intre pe teritoriul tarii, patrundere care începe la data de 12 octombrie 1940, pe baza conventiei din 15 septembrie 1940, intervenita între guvernul român si generalul von Tîppelschirch, ca reprezentant al comandamentului suprem german.

Acuzatul Ion Antonescu vazând ca aceasta încalcare a suveranitatii Statului produce consternare, în masa poporului român, înfatiseaza prezenta trupelor germane în tara sub formula de «misiune militara germana», menita sa dea concursul pentru dotarea si instruirea armatei române, desi chiar în documentul Tîppelschirch reiesea, în mod evident, ca ceea ce se urmarea era ocuparea militara a României de trupele germane si ca asa zisa instruire a armatei române nu era decât un pretext, întrucât efectivele aratate în chiar acest act depasesc cu mult efectivele necesare pentru instruire.

De altminteri, chiar de la început, pe poarta deschisa de acest acord, nemtii aduc în tara contingente din ce în ce mai masive, lucru ce rezulta si din documentele Marelui Stat Major.

Al doilea act de tradare a intereselor poporului român este

aderarea la pactul tripartit, care a avut loc la data de 23 noiembrie 1940.

Aceste fapte au fost facute fara consultarea poporului, dupa cum

rezulta din nota dictata de Ion Antonescu directorului de Cabinet

Militar, col. Davidescu Radu, asupra conversatiei avute cu Ribbentrop

la data de 12 februarie 1942, în care se subliniaza de acuzatul Ion Antonescu, ca la data de 6 septembrie 1940, când a luat conducerea Statului, singur si numai cu sprijinul lui Mihai Antonescu, fara ezitare a declarat ca politica ce trebuie dusa este aceea alaturi de Axa. în aceasta nota mai declara, în continuare, ce este unic în istoria popoarelor, ca doi oameni îndrazneti sa declare deschis, sa cheme poporul si sa lucreze într-o politica, care este natural sa para odioasa, pentru ca într-un an suferise cele mai grele si catastrofale lovituri, prabusirea frontierelor. Accentuând atunci ca nimeni nu poate pretinde ca a doua zi dupa catastrofa, sa iubeasca si sa se ralieze la popoarele care lovisera. Considerând ca din cele de mai sus expuse se desprind elementele constitutive ale crimei de dezastrul tarii prevazute de ort. 1 Ut. a. din legea 312/945 si sanctionate de art. 3 al. 1 din aceeasi lege, texte pe care Tribunalul Poporului le aplica în cauza si care au fost enuntate în sedinta publica.'

2. Având în vedere ca în ce priveste faptul ca si dupa data de 6 septembrie 1940 numitul acuzat a militat pentru pregatirea si desa vârsirea faptelor de mai sus, Tribunalul Poporului îsi face aceasta convingere si din discutiunile ce au avut loc în Consiliul de Ministri din 4 octombrie 1940, cu care ocazie acuzatul Ion Antonescu, anuntând sosirea trupelor germane în tara, a aratat ca trebuie facuta

0 propaganda, spre a nu se atrage revolta poporului, prezentând prezenta acestor trupe sub forma unei simple misiuni militare de instructie, care dupa câteva luni se vor întoarce în Germania.

Ca si acest fapt astfel stabilit se încadreaza în dispozitiunile art.

1 Ut. b. din Legea 312/945 si sanctionat de art. 3 alin. 1 din aceeasi lege, texte pe care de asemeni Tribunalul Poporului le aplica în cauza si cari au fost enuntate în sedinta publica.[2] *

3. Având în vedere, însa, ca activitatea politica, în detrimentul poporului român a acuzatului Ion Antonescu nu se opreste aici, ci împreuna cu cei din jurul sau, începe, dupa planurile stabilite de

1. Pentru acest prim capat de acuzare Maresalul Ion Antonescu a fost condamnat la detentiune grea pe viata si 10 ani degradare civica (n.a.).

2. si pentru acest al doilea capat de acuzare, care de fapt este identic cu primul, Maresalul a fost condamnat la detentiune grea pe viata si 10 ani degradare civica (n.a.).

comun acord cu conducatorul Germaniei hitleriste, AdolfHitler, pregatirea agresiunii contra popoarelor din Balcani si contra U.R.S.S., lucru ce rezulta atât din toata seria de sedinte ale Consiliului de Ministri, din perioada septembrie 1940-iunie 1941 (vezi stenograma Consiliului de Ministri din 18, 26 noiembrie 1940, 11 aprilie, 17 si 19 iunie 1941 si nota privind declaratiile lui Wilhelm Fabricius din 18 septembrie 1940), cum si din urmatoarele:

Intrarea trupelor germane în tara este una dintre primele actiuni criminale, care a avut drept consecinta aservirea României, în toate domeniile, politic, militar si economic, intereselor germane.

Pe plan militar, rostul acestei infiltratiuni a trupelor germane din tara noastra, a fost formarea unei baze militare de operatiuni în Balcani si concentrarea de forte masive în Moldova în vederea unui atac împotriva U.R.S.S.

Intentiunile germane în legatura cu acest atac reies din convorbirile ce au avut loc la 18 septembrie 1940 între Ministrul de Externe, Mihail Sturdza si Fabricius, Ministrul Germaniei la Bucuresti, a doua zi dupa acceptarea intrarii în tara a misiunii militare germane.

Rezultatul a fost ca trupele germane din Muntenia si Dobrogea au trecut în Bulgaria si au executat atacuri asupra Greciei, în primavara anului 1941, iar cele concentrate în Moldova au atacat U.R.S.S. la 22 iunie 1941.

Ca intentiunea agresiva fata de vecina noastra de la Rasarit a fost cunoscuta de acuzatul Ion Antonescu rezulta si din expunerile facute de acesta în Consiliul de Ministri de la 18 si 26 noiembrie 1940, când lasa sa se vada, destul de transparent, ca hotarârea de agresiune este luata si va fi pusa în lucrare în momentul oportun.

De asemenea, acest lucru mai rezulta si din declaratiile facute de acuzatul Ion Antonescu, în Consiliul de Ministri din 8 noiembrie 1940, când a declarat: «cu privire la chestiunea în legatura cu Rusia, aceasta este o problema mai vasta, mai complicata si ca ea va fi solutionata de Câ Mai mari si infinit mai puternici decât noi».

în aceasta epoca, cu toata tendinta de ostilitate din partea guvernului român, totusi guvernul U.R.S.S. ne întinde prieteneste mâna si propune strângerea relatiunilor economice si politice, lucru ce rezulta si din raportul din 4 decembrie 1940 al Ministrului României la Moscova,

Grigore Gafencu, în care se prevedea: ca primirea facuta de autoritatile sovietice delegatiei economice române la Moscova si o serie de atentiuni speciale, precum si atitudinea d-lui Mikoian, comisarul poporului pentru comertul exterior, în primele doua sedinte, denota o particulara bunavointa a guvernului sovietic fata de România.

La data de 5 aprilie 1941, Ministrul României la Berlin, dl. Bassie, raportând acuzatului Ion Antonescu cele discutate în întrevederea sa cu dl. Kanson, ambasadorul U.R.S.S. la Berlin, în care de asemeni s-au întrevazut posibilitatile de apropiere cu Uniunea Sovietica, acuzatul Ion Antonescu si guvernul sau raspund acestor agenti diplomatici din strainatate, sa respinga orice încercare de apropiere cu U.R.S.S. si sa evite discutiuni cari ar putea fi interpretate în sensul ca România s-ar îndeparta de politica sa alaturi de Axa.

Astfel, la data de 22 iunie 1941, când Hitler a declarat razboi contra U.R.S.S., gaseste România cu totul aservita politicei germane si aceasta prin fapta acuzatului Ion Antonescu si a celor ce l-au secondat în politica sa, comitând cea mai mare crima petrecuta în istoria poporului român, alaturându-se Germaniei Hitleriste, la agresiunea contra popoarelor din Rusia Sovietica, care doreau o colaborare pasnica cu poporul sau.

Aceasta crima a avut urmari dezastruoase si prin aceea ca nemtii au folosit armata noastra în cursul luptelor, în situatiunile cele mai primejdioase si deasupra puterilor omenesti; ca, în acelasi timp, acuzatul Ion Antonescu, în doua scrisori consecutive, îl asigura pe Hitler ca va merge pâna la capat cu actiunea ce a pornit în Rasarit, adaugând ca nu pune nici o conditiune si nu discuta cu nimic aceasta cooperare militara pe un nou teritoriu, iar mai departe arata ca va îndeplini misiunea militara prevazuta în scrisoarea lui Hitler si ca va asigura conditiunile în regiunea indicata.

în acelasi timp în ordinul dat de acuzatul Ion Antonescu catre Marile Unitati, porunceste: «Dorinta de a veni în tara pentru cei ce au avut concediu si asa 2isa preocupare de împlinire a altor idealuri nationale, vor fi socotite manifestari periculoase pentru disciplina militara si sanctionate ca atare». «Cer tuturor, de la general la soldat, sa-si ascuta vointa si hotarârea pentru ca, la momentul hotarât, sa poata da inamicului lovitura de moarte. Acesta trebuie sa fie crezul tuturor si

toti comandantii vor trebui sa-l dezvolte si insufla astfel subalternilor lor, încât orice propaganda inamica sa fie cu hotarâre si dispret respinsa, orice sovaiala sau rezerva sa fie denuntata si sanctionata fara îngaduinta».

Ca despre toate aceste lucruri este netagaduit, ca au avut cunostinta si membrii guvernului, dupa cum se stia de tara întreaga.

Ca, însa, nici unul dintre acestia n-au protestat într-un fel sau altul, împotriva celor aratate mai sus, nici unul din ei nu a gasit o tresarire de constiinta nationala care sa-l faca sa schiteze macar un gest de protest sau de desolidarizare fata de continuarea razboiului, ci, din contra, acuzatii din acest proces se întreceau în a se arata, cât mai fideli lui Hitler si Antonescu, de frica sa nu-si piarda avantagiile situatiilor lor si a se remarca în aportul ce fiecare aducea pentru adâncirea dezastrului tarii.

Având în vedere ca, în afara de acele aspecte ale dezastrului tarii ce nu se pot exprima în cifre, razboiul contra U.R.S.S., pornit si sustinut de Guvernul Antonescu, s-a soldat de noi cu urmatoarele pierderi de oameni si materiale: ostasi, ofiteri si subofiteri, în total 624 740 oameni, materiale de razboi -145 038 673 213 lei, pierderile suferite de CER. din cauza bombardamentelor aeriene - 100 578 150 000 lui, pagube suferite cu ocazia retragerii armatelor germane -37 480 000 000 lei, valoarea pierderilor suferite de industriile de petrol, numai de pe urma bombardamentelor - 29 367 000 000 lei.

* * *

Ca în urma agresiunii contra Rusiei Sovietice, dupa ce de Anglia s-a încercat sa se aduca la realitate zelul hitlerist al guvernului Antonescu, în ziua de 30 noiembrie 1941, transmite, prin Ministerul Statelor Unite, ultimatumul, în care, se arata ca, daca pâna la data de 5 decembrie 1941, Guvernul Român nu va fi oprit operatiunile mili-

iart $i nu va fi încetat orice participare activa la ostilitati, guvernul

britanic nu va avea alta alegere, decât aceea de a declara existenta unei stari de razboi între cele doua tari. Neprimind nici un raspuns pâna la termenul fixat, în ziua de 6 decembrie 1941, Legatiunea Statelor Unite notifica starea de razboi între Marea Britanie si România.

Starea de dependenta fata de germani, apoliticei externe, a guvernului Antonescu, reiese însa si mai evident din declaratia de razboi facuta de România Statelor Unite aleAmericii, în ziua de 12 decembrie 1944, fapt ce rezulta si din nota gasita în arhivele secrete ale lui Mihai Antonescu, în care se arata ca, chiar în dimineata aceleiasi zile, s-a prezentat Baronul Killinger, împreuna cu Bovas Scopa, ministrul Italiei si au stabilit de comun acord ca România sa declare razboi Statelor Unite.

si în fata acestei masuri, solidaritatea ministrilor din guvernul Antonescu este totala, atât pentru acei cari figurau în guvern la acea data, cât si pentru acei cari s-au succedat si cari, prin atitudinea avuta, au aprobat aceasta declarare de razboi, sau au aprobat continuarea razboiului în totalitatea lui.

Considerând ca, din toate cele expuse mai sus, se desprind elementele constitutive ale crimei de dezastrul tarii, prin savârsirea crimei de razboi, prevazuta de ort. 2 Ut. a. din legea 312/945 si sanctionata de ari. 3 alin. 2 din aceeasi lege, texte pe care Tribunalul Poporului le aplica în cauza si cari au fost enuntate în sedinta publica si în baza carora urmeaza a pronunta condamnarea acuzatului Ion Antonescu.[1]

4. Având în vedere ca în conducerea razboiului pornit împotriva U.R.S.S. acuzatul Ion Antonescu n-a respectat regulile internationale dând ordin de suprimarea populatiei civile în spatele frontului pe motiv ca acestia au fost partizani. Citam cazul represaliilor de la Odessa, când a sarit în aer cladirea în care se afla instalat Comandamentul Militar, cladire care fusese minata de trupele de operatie ale U.R.S.S. în retragere si nu de populatia civila.

Ca acest fapt constituie crima prevazuta de ari. 2 lit.b. din Legea 312/945 si sanctionata de ort. 3 alin. 2 din aceeasi lege, texte pe care Tribunalul le aplica în cauza si cari au fost enuntate în sedinta publica.[2]

5. Având în vedere ca, în ce priveste prizonierii de razboi, numi tul acuzat, a favorizat pe cei însarcinati cu supravegherea lor, de a fi supusi la un tratament inuman, acesti prizonieri fiind supusi la munci

grele, în cele mai rele conditiuni de hrana, echipament si cazarma-

1. Pentru aceste "acuze" Maresalul Ion Antonescu a fost condamnat la moarte si la 10 ani degradare civica (n.a.).

2. si pentru aceasta "infractiune" Maresalul a fost condamnat la moarte si la 10 ani degradare civica (n.a.).

ment, fapt ce rezulta din actele de instructie urmate în cauza (A se vedea hotarârea Tribunalului Poporului nr. 13/1945).

Ca, aceste fapte se încadreaza în dispozitiunile art. 2 lit. c. comb. cu art. 3 alin. 5 din legea 312/945 si sanctionata de art. 3 alin. 2 din suscitata lege, texte pe care Tribunalul Poporului le aplica în cauza.'

6. Ca, dupa cum s-a aratat mai sus, numitul acuzat a ordonat acte de teroare si suprimare asupra populatiei din teritoriul în care s-a purtat razboiul, sub pretext ca sunt partizani.

Ca si acest fapt se încadreaza în dispozitiunile art. 2 lit. d. din Legea 312/945 si sanctionata de art. 3 alin. 2 din aceeasi lege, texte pe care Tribunalul Poporului le aplica în cauza.[2]

7. Având în vedere ca acest acuzat, pentru a împiedica orice mis care de rezistenta împotriva politicii sale, a luat masuri ca toti lupta torii antifascisti sa fie internati în lagare, fapt care constituie elementele crimei de razboi prevazuta de art. 2 lit. e. din legea 312/945 si sanctio nata de art. 3 alin. 2. din aceeasi lege, texte pe care Tribunalul le

aplica în cauza.*

8. Ca numitul acuzat, în scop de persecutie politica si din motive rasiale, a ordonat deportarea populatiei evreiesti din Bucovina si Basarabia, cum si parte din vechiul regat în Transnistria, unde în cea mai mare parte a fost exterminata; citam masacrele de la Iasi, Golta, Odessa, Mostovoi, Moghilau, Scazinet, Pescioara, Slivina, Râbnita etc.

Considerând ca acest fapt, astfel cum rezulta din actele aflate în dosarul instructiei, constituie crima de dezastrul tarii prin savârsirea de crime de razboi, prevazuta de art. 2 lit. f din legea 231/945 si sanctionata de art. 3 alin. 2 din aceeasi lege, texte pe care Tribunalul Poporului le aplica în cauza si cari au fost enuntate în sedinta publica.[4]

1. Pentru aceste pretinse fapte Maresalul a fost condamnat la 20 ani temnita grea si 10 ani degradare civica (n.a.).

2. Pentru aceasta acuza Maresalul a fost condamnat la moarte si 10 ani degradare civica (n.a.).

3. Pentru aceasta noua "crima" Maresalul a fost condamnat la moarte si 10 ani degradare civica (n.a.).

4. Pedeapsa cu moartea si 10 ani degradare civica (n.a.).

9. Având în vedere ca în ce priveste crima prevazuta de ort. 2 Ut. g. din legea 312/945, constând înfaptui ca, comandantii, directorii, supraveghetorii si paznicii de închisori, lagare de prizonieri sau de internati politici, de lagare sau detasamente de munca obligatorie, au supus la tratamente neomenoase pe cei aflati sub puterea lor; citam cazul de la Tg. Jiu, Wapniarka etc, acuzatul Ion Antonescu se face vinovat de instigare la aceste crime, datorita fatisei sale atitudini politice fata de detinutii politici, de prizonierii si cei supusi la munci obligatorii.

Prin urmare, Tribunalul Poporului, facând în cauza aplicatiunea art. 2 lit. g., combinat cu art. 3 alin. 4 din legea 312/945 si art. 3 alin. 2 din aceeasi lege, urmeaza a pronunta condamnarea acuzatului Ion Antonescu si pentru aceasta crima.'

10. Ca pentru aceleasi considerente, Tribunalul Poporului gaseste ca acuzatul Ion Antonescu se face vinovat de crima prevazuta de art. 2 lit. h. comb. cu art. 3 alin. 4 din legea 312/945 si sanction ata de art. 3 alin. 2 din aceeasi lege, combinat cu art. 31 Cod penal sijacându-i în cauza aplicatiunea acestor texte de lege, urmeaza a pronunta condamnarea sa si pentru aceasta crima.[2]

11. Ca, de asemeni, pentru aceleasi consideratiuni aratate mai sus, Tribunalul Poporului gaseste ca tot atitudinei fatise a politicii antidemocrate a acuzatului Ion Antonescu, procurorii sau judecatorii civili sau militari au comis crima prevazuta de art. 2 lit. i. din legea 312/945 si prin consecinta facând aplicatiunea acestui text de lege, combinat cu art. 3 alin. 4 din aceeasi lege si art. 3 alin. 2 din legea 312/945, combinat cu art. 31 Cod penal, urmeaza a pronunta con damnarea acestui acuzat si pentru acest fapt.[3]

12. Considerând ca, dupa cum rezulta din actele de la dosarul cauzei, acuzatul Ion Antonescu a ordonat înfiintarea de ghetouri, lagare de internare pentru deportati din motive de persecutie politica si rasiala.[4]

13. Pedeapsa cu moartea si 10 ani degradare civica (n.a.).

14.20 ani temnita grea si 10 ani degradare civica (n.a.).

15.20 ani temnita grea si 10 ani degradare civica (n.a.).

16.Detentiune grea pe viata si 10 ani degradare civica (n.a.).

Ca acest fapt constituie elementele crimei prevazuta de art. 2 Ut. m. din legea 312/945 si sanctionata de art. 3 alin. 1 din aceeasi lege, texte pe care Tribunalul Poporului le aplica în cauza.

13. Având în vedere ca, în ceea ce priveste edictarea de legiuiri sau masuri nedrepte de conceptie hitlerista, legionara sau rasiala, crima prevazuta de art. 2 Ut. n. din legea 312/945, ce i se mai pune în sarcina acuzatului Ion Antonescu în aceasta privinta marturia cea mai vie este întreaga legislatie aparuta de la data de 6 septembrie 1940 pâna la 23 august 1944, din care se desprinde în mod vadit si

fara posibilitatea unei dezistari, a conceptiei hitleriste, legionara sau rasiala, ce a stat la baza acestei legislaturi.

Ca, prin urmare acuzatul Ion Antonescu facandu-se vinovat si de acest fapt, prevazut, dupa cum s-a aratat mai sus de art. 2 Ut. n. din legea 312/945 si sanctionat de art. 3 alin. 1 din aceeasi lege, Tribunalul Poporului face în cauza aplicatiunea acestor texte de lege si prin consecinta urmeaza a pronunta condamnarea sa.[1]

14. Ca, în fine, acuzatul Ion Antonescu, se mai face vinovat de crima prevazuta de art. 2 Ut. o. din legea 312/945 prin aceea ca s-a pus în slujba hitlerismului si a fascismului si a contribuit, prin fapte proprii, la realizarea scopurilor lor politice, si la aservirea vietii eco nomice a tarii în detrimentul intereselor poporului român.

Având în vedere ca acest fapt rezulta nu numai din cele expuse mai sus, dar acuzatul Ion Antonescu, si toti cei cari l-au sprijinit în politica sa, au contribuit prin fapte proprii la aservirea vietii economice a tarii în detrimentul intereselor poporului român, catre Germania hitlerista.

înainte însa ca aceasta aservire a vietii economice a tarii românesti sa aibe loc catre germani, guvernul Antonescu a luat o serie întreaga de pregatiri, începând întâi cu sistemul antisemitismului, lucru care a constituit un element determinant în dezastrul tarii.

Jefuirea populatiei evreiesti, organizata de guvernul Antonescu în perioada fascisto-hitlerista, a fost denumita «românizare». Ea s-a efectuat dupa un plan determinat de o serie de nelegiuiri cu caracter rasial, al carui scop era exploatarea evreilor pâna la saracire completa. Pe baza acestor legi s-au expropriat de la evrei, în perioada de la 6 septembrie 1940 pâna la 6 decembrie 1942, 486 185 ha bunuri agricole, un numar de 90 625 imobile si un numar de 1471 bunuri industriale.

1. 20 ani detentiune riguroasa si 10 ani degradare civica (n.a.).

Datorita acestei masuri de românizare, nemtii au reusit usor sa acapareze o mare parte din intreprinderile comerciale si industriale românesti.

Ca pentru realizarea scopurilor hitlerismului, organul cel mai diabolic de care s-a servit acuzatul Ion Antonescu, si întreg guvernul sau, a fost serviciul special de informatii, condus de Eugen Cristescu, care lucra în strânsa colaborare si dupa directivele Gestapoului de la Berlin. Acest serviciu însa, luând fiinta din initiativa lui Ion Antonescu, iar grozaviile faptelor erau cunoscute de întreg guvernul, care îsi dadea consimtamântul la tot ce se facea si care nu slujeau la altceva decât intereselor germane.

Aservirea vietii economice a tarii catre germani, consta si din faptul ca guvernul Antonescu a dus cea mai apriga prigoana împotriva muncitorilor, elementul cel mai activ de lupta împotriva regimului fascist. Numerosi muncitori patrioti, autori ai unor acte de rezistenta anti-hitlerista, au fost executati, iar altii au fost torturati, condamnati si retinuti ani de zile în închisori si lagare.

Tot guvernul dictatorial al lui Antonescu a rapit dreptul ntunci-

torilor de a se organiza în organizatiuni profesionale, luând masuri pentru militarizarea întreprinderilor si aceasta cu dublu scop:

I. de a suprima orice încercare de actiune revendicatoare sau patriotica

si

II. de a stoarce de la muncitori, prin munca excesiva, un cât mai mare randament în favoarea razboiului hitlerist.

Un aspect mai criminal al politicii anti-muncitoresti a guvernului Antonescu este trimiterea în Germania a muncitorilor români. si ca aceasta trimitere avea un dublu scop:

I. Pe de o parte se urmarea fascizarea muncitorimii românesti si

II. pe de alta parte, trimitea în dar brate românesti, pentru mari rea potentialului de razboi.

Având în vedere însa, ca guvernul Antonescu nu s-a marginit numai la muncitori, telurile sale de aservire totala a vietii economice românesti se evidentiaza apoi si prin masurile luate împotriva taranimii, urmarind subjugarea si exploatarea ei la maximum, pentru a aproviziona masina de razboi germana cu grâne românesti.

Mosierimea care participa, direct si indirect, la opera guvernului, era fericita de toate masurile luate, printr-o serie de legi speciale, asa numite pentru " încurajarea productiei agricole ". Ţaranii munceau pe latifundiile ciocoilor, erau platiti cu salarii de mizerie si pusi în imposibilitate, din cauza mobilizarii, de a parasi serviciul, fapt considerat ca acte de sabotaj si dezertiune din câmpul muncii. Cei care nu mai puteau îndura mizeria si teroarea si fugeau de pe mosiile unde erau tinuti, ca niste vite, erau înaintati Curtilor Martiale, schingiuiti si condamnati la ani de temnita.

Având în vedere însa ca principalul scop, urmarit de Germania, asa cum se marturisea de Hitler, în Mein Kampf, era sa se obtina vasalitatea Estului European, deci si a României, pentru a o transforma în colonie germana. Ea a fost împinsa la aceasta de ideea imperialismului german cu substrat exclusiv economic.

Dovada: ca dupa trupele germane care intrau în tara la 12 octombrie 1940, veneau economistii, financiarii, capitalistii, marii potentati ai industriei si comertului nemtesc.

Trupele germane destinate sa atace Balcanii, si apoi Rusia Sovietica, aveau nevoie de întretinere si în special aveau nevoie de petrolul românesc.

Vinovatia guvernului Antonescu pentru dezastrul ce a urmat, rezulta din acordurile încheiate cu Germania hitlerista, din discutiile din Consiliul de Ministri, din Consiliile economice si recunoasterile din raporturile ministerelor referitoare la contributiile facute de Statul Român, ca urmare a alaturarii de Axa si a participarii la razboiul contra U.R.S.S.

Gratie sprijinului dat acuzatului Ion Antonescu de acuzatii Marinescu Ion, Dimitriuc Vasile si întreg guvernul, Germania a pus stapânire pe întreaga noastra industrie petrolifera. Cu benzina si uleiurile românesti s-au miscat tancurile si avioanele hitleriste în Balcani, Africa si în Rusia. între 30 si 40% din consumul de produse petrolifere ale masinii de razboi germane, a fost acoperit prin darnicia

acuzatului Ion Antonescu si a complicilor sai. Zeci de mii de lucratori si functionari români au lucrat fara întrerupere din ordinul guvernului Antonescu, pentru a da, în fiecare an, între 3 si 4 milioane tone de petrol, armatelor hitleriste.

Zelul si tenacitatea cu care guvernulAntonescu a predat petrolul românesc, fara vreo compensare de natura economica, necesara vietii economice si intereselor reale ale tarii, si cinismul cu care încercau sa justifice exploatarea abuziva a rezervelor de petrol, rezulta din sedinta Consiliului de Ministri din 9 mai 1941, când Mihai Antonescu recunoaste ca societatea "Astra Româna " a extras petrol din perimetrul de rezerva al statului, a caror exploatare era interzisa, dar declara ca este de acord cu aceasta procedare, aratând atunci ca s-a facut interventie directa de la Berlin, pentru a nu se face dificultati societatii "Astra Româna " si sa se considere aceasta chestiune si pe plan politic, tinându-se seama de acord de la guvern la guvern, în vederea intensificarii productiei de petrol.

Alt exemplu de zel, îl constituie scrisoarea lui Antonescu catre Keitel, din 14 septembrie 1942 si protocolul din 11 ianuarie 1943.

Prin aceasta scrisoare Antonescu arata ca, numai în decurs de doua luni, a livrat Germaniei cantitatea enorma de 660 000 tone petrol

si 55 500 tone benzina pentru aviatie, iar prin protocolul aratat, guver-

nul se obligase sa livreze, în anul 1943, 4 milioane tone petrol

Prin avantajele acordate firmelor hitleriste, s-a împânzit economia românească cu societati germane, colectoare si distribuitoare de marfuri cu firme de export si import. Tot ce era destinat comertului intern si extern era vamuit de societatile: Solagra, Dunarea, Agromex etc.

Astfel, în anul 1943, 60% din import si 85% din export erau în mâinile societatilor hitleriste, care, cu capitalul de câteva zeci de milioane, controlau si vamuiau întreaga economie românească.

In industria metalurgica controlul era exercitat de Societatea Rogifer, iar în domeniul agricol de Societatea Solagra si filialele sale.

Toate aceste societati nu au dus nici un efort de capital, ci au utilizat capitalul românesc ce a constituit o sarcina foarte grea pentru poporul român, care a trebuit sa suporte jaful acestor întreprinderi, precum si consecintele dezorganizarii economice românesti si aceasta datorita servilismului si devotamentului cu care Antonescu si cei care l-au sprijini în politica sa le-au acordat Germaniei. Acest devotament se ilustreaza într-o serie de sedinte ale Consiliului de Ministri, tinute în zilele de 11 aprilie, 22 si 23 mai 1941.

Vazând si dispozitiunile art. 101 din Codul penal, dupa care Tribunalul Poporului urmeaza a stabili pedeapsa cea mai grava dintre pedepsele ce urmeaza a i se aplica.

Având în vedere si dispozitiunile art. 3 al. ultim si 16 din Legea 312/945, dupa care Tribunalul Poporului, odata cu pronuntarea pedepsei, urmeaza a dispune si confiscarea tuturor bunurilor aflate azi în patrimoniul condamnatului, în folosul Statului, cu titlul de despagubiri, precum si acelea iesite din patrimoniul sau dupa data de 23 august 1944; de asemenea dispune si confiscarea în folosul Statului si a tuturor bunurilor sau drepturilor apartinând sotiei si descendentilor condamnatului, dobândite dupa data de 6 septembrie 1940, cu exceptia celor dobândite prin succesiune.

(Pentru pretinsa infractiune prevazuta de art. 2 lit. o, din legea 312/945, s-a aplicat detentiunea grea pe viata si 10 ani degradare civica.)

Având în vedere ca, în ce priveste faptul prevazut de art. 2 lit. k din Legea 312/945, ce i se mai pune în sarcina prin actul de acuzare acuzatului Ion Antonescu, Tribunalul Poporului, din toata instructia urmata în cauza, constatând ca acest acuzat nu si-a însusit ilicit sau abuziv bunuri, private sau publice, din teritoriile în care s-a purtat razboiul, urmeaza a pronunta achitarea sa pentru acest fapt.

Ca, de asemenea si în ce priveste faptul prevazut de art. 2 lit. i, din Legea 312/945, ce ise mai pune în sarcina acuzatului Ion Antonescu, Tribunalul Poporului, din lipsa de dovezi, din care sa rezulte ca acest acuzat a realizat averi în mod ilicit cu ocazia participarii la conducerea razboiului ori profitând de legiuirile si masurile de fapt cu caracter hitlerist, legionar sau rasial, urmeaza a pronunta achitarea si pentru acest fapt.

Vazând si dispozitiunile art. 25pct. 1 din Codul penal, dupa care Tribunalul Poporului pe lânga pedepsele privative de libertate ce urmeaza a pronunta si în conformitate cu art. 3 alin. ultim, din Legea 312/945, urmeaza a aplica si degradatiunea civica, ca pedeapsa complementara pe timp de 10 ani".

* * *

Aceasta este odioasa hotarâre pronuntata de tot atât de odiosul Tribunal al Poporului, prin care unul din cei mai mari patrioti ai României a fost transformat în "tradator al intereselor poporului român", în "criminal de razboi", în "vinovat de dezastrul tarii" si în baza careia a fost asasinat în ziua de 1 iunie 1946.

Am tinut sa redau textul integral al partii din sentinta care îl priveste pe Maresalul Ion Antonescu, nu numai pentru ca, în capitolele care urmeaza, voi încerca sa demonstrez pe baza probelor din dosar si a altor date, pe care le cunosc din alte surse, netemeinicia acuzelor aduse, dar si pentru a da posibilitatea tuturor celor care cunosc realitatea, din diverse alte surse, necunoscute de mine, sa poata face o judecata dreapta Maresalului Ion Antonescu.

Pe de alta parte, redarea fidela a hotarârii ofera posibilitatea oricarui cititor si mai ales juristilor, de a-si forma propria convingere cu privire la o mostra de pretinsa sentinta judecatoreasca, în care abunda frazeologia goala, afirmatiile lipsite de suport probator, prin care se mistifica adevarul, se rastalmacesc fapte si acte, care, nu numai ca sunt lipsite de orice relevanta penala, dar constituie activitati desfasurate cu sârg în deplina concordanta cu interesele vitale ale României, din acele vremuri de restriste ale istoriei noastre.

Evident, au fost omise cu desavârsire toate probele aflate în dosar care demonstreaza lipsa de temei a acuzatiilor aduse Maresalului Ion Antonescu si tuturor colaboratorilor sai.

Hotarârea are si o parte pozitiva si anume aceea în care se recunoaste, prin forta lucrurilor, ca Maresalul Ion Antonescu nu a urmarit si nu a realizat nici un avantaj material pentru sine, nici ca urmare a purtarii razboiului, care pe multi i-a îmbogatit, si nici ca urmare a guvernarii tarii. Maresalul Ion Antonescu sau membrii familiei sale nu au fost nici macar actionari la una din numeroasele societati comerciale existente în perioada respectiva.

Aceasta demonstreaza odata în plus ca Maresalul nu era un om de afaceri, nu era animat de ambitii politice, ci pur si simplu, chiar si în decursul celor patru ani când s-a aflat la conducerea tarii, a ramas acelasi militar credincios patriei sale, în slujba careia si-a pus toata viata, tot ce a avut mai bun în el. Cum putea un asemenea om sa tradeze interesele poporului român si sa "aserveasca" România unei puteri

straine? Ce interese ar fi putut sa-1 împinga la asemenea faradelegi, având în vedere ca s-a recunoscut ca a fost strain de orice interese materiale?

Pretinsii judecatori care au motivat hotarârea nu si-au putut ascunde ura si patima de care au fost animati în judecarea acestui proces.

înainte de a trece la analizarea capetelor de acuzare, putem face unele constatari cu caracter general, deosebit de semnificative, cu privire la adevaratele motive care au dus la asasinarea Maresalului.

Din cele 14 pedepse aplicate Maresalului Ion Antonescu, 6 au constat în pedeapsa cu moartea. Aceste pedepse se refera la faptele incriminate de art. 2 literele a, b, d, e, f si g din legea 312/945. înainte însa, de a expune, pe scurt, continutul textelor respective, este cazul sa mentionez ca, din redactarea lor se desprinde, cu claritate, faptul ca "legea" respectiva a fost întocmita în asa fel încât toata activitatea de guvernare a Maresalului si a tuturor demnitarilor sa fie considerata infractiuni grave.

Astfel, sunt considerati vinovati de dezastrul tarii cei care „...

având raspunderea politica efectiva, au permis intrarea armatelor germane pe teritoriul tarii" si cei care "Dupa 6 septembrie 1940 au militat pentru pregatirea sau desavârsirea faptelor de mai sus". Este bine stiut ca, principalele demersuri si conventii prin care România s-a alaturat Germaniei s-au produs înainte de venirea la putere a Maresalului. Chiar si invitarea misiunii militare germane în tara noastra s-a facut anterior, respectiv în timpul guvernului Gigurtu, în august 1940. Cu toate acestea legea îl face raspunzator pe Maresal care, a "permis" dupa ce conventia era încheiata. Dar, cu privire la aceste probleme vom reveni mai în detaliu.

Mai departe, asa zisa lege 312/945 îi considera vinovati de dezastrul tarii prin comiterea de crime de razboi pe cei care "Au hotarât declararea si continuarea razboiului contra U.R.S.S. si Natiunilor Unite". Este clar ca Maresalul a declarat razboi U.R.S.S., dar nu si Natiunilor Unite, cum se mentioneaza. Lipseste din lege un singur lucru si anume mentionarea numelui Maresalului Ion Antonescu, situatie în care "legea" ar fi tinut loc si de sentinta si nu mai era nevoie de simulacrul de judecata ce a avut loc.

Maresalul Ion Antonescu a fost condamnat la moarte pentru ca: a declarat si a condus razboiul contra U.R.S.S.; n-ar fi respectat regulile internationale cu privire la conducerea razboiului; ar fi ordonat acte de teroare, cruzime sau de suprimare asupra populatiei din teritoriile în care s-a purtat razboiul; ar fi ordonat represiuni colective sau individuale în scop de persecutie politica sau din motive rasiale, asupra populatiei civile; ar fi ordonat munci excesive sau deplasari si transporturi de persoane în scopul exterminarii acestora; ar fi supus la rele tratamente pe cei aflati în lagare de prizonieri sau de internati politici.

Sintetizând, putem constata ca toate aceste pretinse fapte penale, se refera la activitati îndreptate împotriva U.R.S.S., a prizonierilor sovietici, a "luptatorilor antifascisti", care, în realitate, erau agentii bolsevici introdusi în tara noastra si a unei parti a populatiei evreiesti, dar nu pentru apartenenta la comunitatea evreiasca, deci nu din motive rasiale, ci pentru ca o parte însemnata a acestei populatii era fatis pro-sovietica.

Unde este "tradarea intereselor poporului român" mult repetata în sentinta de condamnare? Evident ca Maresalul nu a savârsit o asemenea tradare. Din toate acuzele care i s-au adus, nu este real decât faptul ca a declarat razboi U.R.S.S. si ca, în timp de razboi, a luat masurile necesare si legale de contracarare a activitatilor îndreptate împotriva statului român de catre agentii bolsevici si de catre comunistii din tara, indiferent de nationalitatea lor.

De altfel, sentinta se pronunta inechivoc în sensul ca Maresalul ar fi comis "... cea mai mare crima, petrecuta în istoria poporului român, alaturându-se Germaniei hitleriste, la agresiunea contra popoarelor din Rusia Sovietica...". Acesta este de fapt motivul pentru care Maresalul a fost asasinat. Pe marginea acestei acuzatii principale au fost tesute toate celelalte 13 învinuiri, una mai nereala decât alta.

Antisemitismul guvernului Antonescu a constituit, a doua acuzatie, în ordinea gravitatii. Este cea mai grava nedreptate ce i s-a facut Maresalului Ion Antonescu.

ÎNCEPUTUL GUVERNARII

Luarea puterii de catre generalul Ion Antonescu a fost apreciata drept o lovitura de stat, iar guvernarea sa drept o dictatura mili-taro-fascista. Dupa decembrie 1989, se poate spune adevarul si în legatura cu aceste probleme de istorie ale poporului nostru. Evident, este treaba istoricilor si politologilor sa faca o analiza completa si calificata, nu numai a momentului initial, dar si a întregii perioade cuprinse între 6 septembrie 1940 si 23 august 1944. Nu mi-am propus sa fac o astfel de analiza, dar ma consider dator sa prezint datele ce rezulta din dosarul penal.

Sa-1 ascultam, în primul rând, pe însusi Maresalul Ion Antonescu, care, la 26 aprilie 1946, la întrebarea pusa de acuzatorul public de a relata "cum s-a ajuns la formarea guvernului Dvs. si Horia Sima din septembrie 1940", a formulat urmatorul raspuns:

"In vara anului 1940 am fost închis la Bistrita de catre fostul rege Carol II, pentru ca am luat atitudine contra sa si a guvernului, scris si verbal, pentru politica facuta timp de 10 ani, care dusese la prabusirea catastrofala a tuturor granitelor noastre. 4-5 zile dupa scoaterea mea de la Bistrita si fara a fi luat contact cu factorii politici, care, direct sau indirect erau amestecati în raspunderile catastrofei, am fost chemat în ziua de 4 august la palat, la rege. La ora 11 am luat primul contact cu regele. Regele mi-a facut o expunere a situatiei poli-îice, a jacul apel la sentimentele mele de român si de soldat; mi-a cerut sa uit ceea ce a fost între noi si mi-a încredintat sa formez guvernul. Am raspuns regelui urmatoarele: «Majestate, m-ati acuzat sau numai m-ati banuit ca fac politica. Va declar si acum, dupa cum v-am declarat si în februarie 1938, când ati discutat si atunci formarea unui guvern

sub presedintia mea, ca acuzarea a fost nedreapta. Dovada este cum a fost si atunci, ca nu am oameni cu cine sa formez guvernul. Dat fiind ca împrejurarile sunt foarte grele, primesc mandatul majestatii voastre cu conditia sa încerc sa fac un guvern de uniune nationala. Cer pentru asta timp la ora 6 dupa amiaza, când voi aduce raspunsul majestatii voastre, daca pot sa-l fac sau nu». însotit de Dl. Mihai Antonescu am vazut pe Dl. Dinu Bratianu, Dl. I. Maniu, Dl. Cuza A. C. Am cautat si pe Dl. Horia Sima, dar nu l-am gasit. La toti pe care i-am vazut le-am propus formarea guvernului de uniune nationala. Toti au refuzat sa discute formarea acestui guvern si programul de guvernamânt înainte de abdicarea regelui.

M-am întors în seara zilei la palat si am depus mandatul afirmând regelui ca oamenii politici ai vechilor partide refuza concursul, iar Horia Sima nu pot sa-l gasesc. M-am jenat sa comunic regelui cererea partidelor, cu care de altfel eram de perfect acord, de abdicare. Regele m-a rugat sa mai încerc si mi-a reînnoit mandatul. Atunci am fost nevoit sa-i spun regelui conditiunile în care as putea primi reînnoirea mandatului. Aceste conditiuni erau similare cu cele pe care i le pusesem în 1938, când a încercat sa formeze primul guvern sub presedintia mea si anume, renuntarea la toate prerogativele regale, care le avea prin Constitutia din 1923 si cari fusese întarite, largite prin Constitutia de la 1938. I-am precizat sa renunte a mai fi capul armatei, seful puterii executive, de a mai avea initiativa legilor si de a se mai amesteca în Justitie. Nu i-am lasat decât prerogativele privitoare la decoratii, amnistie si primirea corpului diplomatic.

Regele, ca si în 1938, a acceptat totul, afara de prerogativa referitoare la armata. Nejacând nici o concesiune în aceasta privinta, la ora 4 dimineata am depus din nou mandatul. în fata acestei situatiuni regele mi-a reînnoit mandatul, acceptând si semnând decretul de acordarea deplinelor puteri în calitate de conducator al statului român.

In ziua de 5 septembrie 1940 am adus la cunostinta oamenilor

politici pe care-i vazusem în ajun, ceea ce obtinusem de la rege si

le-am cerut din nou concurs. Oamenii politici s-au mentinut pe linia din ajun. La ora 6 dupa amiaza m-am dus din nou la palat si am depus mandatul. Regele mi-a raspuns textual: «Nu te las, nu am pe altul, tara trebuie salvata!». Pâna la acea ora era liniste în capitala. M-am întors

la presedintie cu mandatul de a încerca sa fac un guvern tot de uniune nationala cu alte persoane. Cu alte cuvinte un guvern politic si de tehnicieni, recomandându-mi sa ma înteleg cu Horia Sima. La ora 8 când dadeam drumul la hârtiile urgente curente, a intrat Dl. Ovidiu Vladescu, pe care-l numisem secretar general si m-a întrebat: «D-le general, stiti ce se petrece?» Am raspuns: «Nu!» Dl. Vladescu mi-a spus: «Se trag focuri împrejurul presidentiei, palatului si postelor. In piata teatrului este o mare manifestatie, lumea striga: La Palat!» în timpul acesta am primit un telefon de la Giugurtu, care era prim-ministru demisionat si care m-a întrebat de asemenea, daca stiu ce se petrece, la care i-am raspuns, da, la care d-sa m-a întrebat ce am de gând sa fac si i-am raspuns întrebându-l: «Ce ai face d-ta în locul meu?» Dl. ministru Giugurtu mi-a raspuns: «Eu as trage!» I-am raspuns: «Poftim si trage d-ta, esti prim-ministru!» si i-am închis telefonul.

în timpul acesta a sosit la presidentie generalul Coroama, care era comandant militar al capitalei si pe care îl chemasem prin dl. Vladescu sau col. Elefterescu. întrebat de mine daca are trupele în dispozitiv si daca va trage, în caz ca va primi ordin, mi-a raspuns: «Am trupele în dispozitiv, însa nu trag». întrebat de ce, mi-a raspuns: «Pentru ca poporul are dreptate!». Era persoana de cea mai mare încredere pe care regele o pusese la comandamentul militar al capitalei, în timpul acesta a sosit dl. Vaier Pop, de asemenea una din putinele persoane politice care mai ramasese împrejurul regelui si care va avea în acea epoca contact zilnic cu palatul. Fiind foarte alarmat de cele ce se petreceau si de precipitarea atât de tragica a evenimentelor i-am spus: «Poftiti cu mine la palat!». înainte însa am chemat pe generalul Coroama si i-am spus: «Te rog repeta în fata d-lui Vaier Pop ceea ce mi-ai spus.» Dupa aceasta am plecat cu d-l Vaier Pop la palat, bineînteles prin focuri. Eram hotarât sa cer abdicarea regelui si i-am cerut sprijinul în aceasta privinta. Ajungând la palat, am vazut în primul rând pe voievodul Mihai, caruia i-am recomandat calm si i-am dat asigurari Ch VOi face totul ca sa încerc evitarea unui deznodamânt tragic al situatiunii. Am chemat toti aghiotantii regelui, carora le-am cerut parerea lor, la care toti au fost de acord si dupa aceea împreuna cu Urdareanu si cu Vaier Pop am intrat la rege. Dupa expunerea de 4 ceasuri, care se referea la atitudinea politica si morala a regelui din

timpul când era print mostenitor pâna în septembrie 1940, i-am amintit toate avertismentele scrise si verbale care i le-am dat, atât în timpul ca print mostenitor cât si rege si am conchis ca nu e alta salvare pentru neam si dinastie si pentru el personal decât sa abdice imediat. Regele a ascultat în mare liniste expunerea si cererea mea si dupa aceea a cerut avizul d-lui Vaier Pop. D-sa.fara ezitare, i-a aratat necesitatea de a abdica. Adresandu-se catre Col. Urdareanu i-a cerut si acestuia parerea în aceasta privinta. Col. Urdareanu cu care ma întelesesem în aceasta privinta, fara ezitare, i-a spus regelui sa abdice. Dupa aceea spunând regelui: «Desi Majestate nu mai aveti nici o prerogativa, totusi, pentru ca sa împing corectitudinea mea pâna la ultima limita, aveti majestate dreptul sa consultati pe cine vreti în noaptea aceasta, însa pâna la 6 dimineata trebuie actul de abdicare înainte ca capitala sa se destepte, pentru ca sa linistim poporul». Reamintesc ca, în seara de 5 septembrie 1940, cu ocazia manifestatiei din Piata Teatrului se raspândise în tara manifeste prin care se cerea abdicarea regelui. Ţara era unanima în aceasta privinta.

In cursul noptii regele a vazut, dupa stiinta mea, urmatoarele persoane: N. Iorga, C. Bratianu, Gheorghe Bratianu, I. Maniu, poate Mihalache, A. C. Cuza, M. Manoilescu, g-ral Paul Teodorescu, g-ral Mihail si poate si alte personalitati pe care nu le stiu. Toti i-au cerut abdicarea, afara, dupa câte mi s-a spus, de domnii generali Paul Teodorescu si Mihail. Pare ca acesta din urma i-arfi declarat regelui ca numai eu eram pentru abdicare si ca toata tara este cu regele. Din informatiile care mi-au venit imediat, pare ca regele a avut la un moment dat ideea sa formeze un guvern general Mihail. Comunicân-du-mi-se sa merg imediat la palat pentru a împiedica asta, pentru ca, daca se formeaza acest guvern, voi fi împuscat într-un sfert de ceas, am raspuns: «Nu am ce cauta la palat, astept scrisoarea regelui de abdicare!». Pentru ca sa împiedic ultimele ezitari ale regelui, i-am scris o scrisoare, care s-a publicat ulterior, prin care i-am cerut ferm

abdicarea $i i-am reamintii, ficând apel la sentimentele lui de român,

consecintele grave ce ar putea sa decurga, pentru neam si pentru dinastie, din faptul neabdicarii la timp.

La ora 6 dimineata, în ziua de 6 septembrie Col. Urdareanu m-a chemat la palat si mi-a încredintat scrisoarea de abdicare. La ora 8

voievodul Mihai a depus juramântul de rege. La ora 9 Piata Palatului era plina de lume, care, luând cunostinta de situatiune, s-a calmat.

Doua zile mai târziu, regele parasea tara cu un tren special, însotit de d-na Lupescu si dl. Urdareanu.

Dupa punerea la punct a acestui fapt, am început din nou consultarile pentru formarea guvernului de uniune nationala. în dimineata zilei de 6 septembrie sosea la Bucuresti si d-l Horia Sima, pe care d-l Mihai Antonescu si Rosianu, trimisi de mine din seara de 5, îl gasira la Brasov dechizat în cioban. Oamenii politici carora le-am spus, atât direct cât si prin d-nul Mihai Antonescu, care prin Gh. Bratianu avea legaturi continue cu Dinu Bratianu, ca, de fapt, rolul meu s-a terminat si ca ar trebui ca D-lor sa se înteleaga si sa ia conducerea tarii.

Nu am cerut concursul si nu am spus aceasta d-lor A. C. Cuza si Horia Sima. D-nii Bratianu Dinu si Maniu I. au refuzat sa dea direct sprijin, însa mi-au promis ca-mi da concursul prin elemente de valoare, într-adevar d-l Dinu Bratianu a autorizat pe Gh. Bratianu sa intre în

guvern si mi-a recomandat 4 sau 5 persoane, pe care le-am si folosit

pentru economia nationala, finante, Banca Nationala etc. D-l Maniu mi-a pus la dispozitie pe d-nii Mihail Popovici si Aurel Dobrescu, pe care i-am refuzat net. D-l Horia Sima mi-a cerut sa formez un guvern numai de legionari, afirmând ca partidele politice nu mai reprezinta nimic în tara. Nefiindde acord, am refuzat. Constatând dificultatile de a forma guvernul, am avut intentia sa depun din nou mandatul, lasând partidelor politice si legionarilor raspunderea si consecintele ei. în urma unor mari presiuni facute asupra mea de foarte multe persoane politice si din afara partidelor, am încercat sa stabilesc o armonie si de abia la 14 septembrie am reusit, dupa certuri foarte mari cu Horia Sima si cu Stoicanescu, sa formez un guvern în care toate posturile de economie nationala erau ocupate de elemente liberale, iar celelalte ministere cu importanta capitala pentru apararea tarii si linistea ei,

erau încredintate unor oameni din afara partidelor. Legionarii au

obtinut ministerul Sanatatii, Asigurarile sociale si românizarea, care s-a înfiintat dupa cererea lor si doi subsecretari de stat: unul la Finante si celalalt la Agricultura. Le-am mai dat, de asemenea, ministerul Educatiei Nationale.

în ceea ce priveste ministerul de Interne, pentru care au fost mari si violente discutiuni, am facut un compromis numindpe g-ral Petrovicescu (din rezerva), care era un legionar convins, dar si un mare devotat al meu de 30 ani. Este persoana care mi-a dat cea mai mare deceptie, pentru ca, în loc sa mearga, pe timpul guvernarii regimului legionar pe linia mea, a mers pe linia Horia Sima, afirmând tot timpul contrariul, în acelasi timp, pe baza marilor presiuni facute asupra mea, atât prin d-nul H. Sima, cât si prin mari demonstratii în capitala si în provincie, am fost nevoit sa supun regelui un decret constitutional prin care instituiam regimul legionar. Cu mari greutati am obtinut de la d-l H. Sima sa se multumeasca cu comanda legiunii, cu postul de vice-presedinte, recunoscându-ma ca sef al regimului legionar. Mi-am dat seama de la început ca aceasta dualitate - si am afirmat-o de atunci -va duce la catastrofa, daca unul din noi doi va fi de rea credinta. Catastrofa a venit, s-a lichidat prin rebeliunea din ianuarie 1941. Istoria va decide cine a fost de rea credinta. Bineînteles, pâna la aceasta rebeliune, s-au întâmplat o serie de fapte grave si foarte grave, care au determinat: interventia foarte justificata a sefilor celor 2 partide istorice, un schimb de scrisori cu d-l H. Sima, o serie de declaratii publice facute de mine si de atitudini luate în Consiliul de Ministri si multe rezolutii scrise prin care înfieram toate actele neregulate care se comiteau si ceream intrarea în ordine. Toate aceste fapte se vor explica la timpul lor. La strigatele de alarma date de d-IBratianu siManiu, le-am raspuns oferindu-le conducerea statului, pe baza faptului ca, având organizatiuni politice, erau mai în masura sa reziste curentului legionar, care facea ravagii în toata tara, eu stându-le la dispozitie cu armata. Scris si verbal, partidele politice, ca de obicei, s-au derobat".

înainte de a trece la analiza altor probe cu referire la luarea conducerii statului si la guvernarea Maresalului Ion Antonescu, nu pot sa nu constat sinceritatea deplina a acestei declaratii, curajul raspunderii

care 1-a caracterizat din primii ani de activitate, precum si capacitatea

deosebita de analiza si sinteza de care a fost capabil si în acele momente nespus de grele ale vietii sale.

Dar, întrucât aceasta declaratie a fost data în calitate de inculpat, iar oamenii de rea credinta ar putea sa o considere data pro-cauza, este

necesat sa vedem cum a înteles Maresalul sa guverneze si cum a privit el prezenta legionarilor în guvernul sau, înca în perioada în care nu se gândea decât la raspunderea ce îi revenea în fata neamului românesc si a istoriei sale.

La scurt timp dupa formarea guvernului, respectiv la 21 septembrie 1940, în sedinta Consiliului de Cabinet, a declarat:

"Dvs. stiti care este politica generala a statului, stiti liniile diriguitoare si aveti posibilitatea sa va luati toata initiativa în aceasta privinta, însa pe liniile mari diriguitoare ale politicii de stat. Acum trebuie sa pun la punct o chestiune cu dl. Sima. Ati vazut, noi am transformat statul într-un stat national legionar. Eu sunt seful regimului legionar, iar dl. Horia Sima este comandantul miscarii legionare. Cu dl. Sima suntem întelesi ca toata partea politica o face miscarea, în guvernare însa, partidul nu se amesteca decât dl. Horia Sima prin raporturile directe pe care le are d-sa si împreuna cautam sa dirijam statul în directiunea cutare sau cutare, cadem sau nu de acord, pâna acum am cazut de acord în toate problemele si cu siguranta ca tot asa se va întâmpla si de aici înainte.

Asa încât, acestea sunt raporturile noastre. Ati vazut ca deja a aparut comunicatul privitor pe cei ce se prezinta sub forma de legionar, etc. Va sa zica dvs. nu puteti sa suferiti în nici un fel si de la nimeni opresiunea si injonctiunea partidului, nici de sus, nici de jos, în conducerea departamentului dvs. sunteti responsabili si nu puteti sa spuneti ca a venit cutare si v-a sugerat cutare lucru. Sugestiunile se fac de dl. Sima si noi îl acceptam cu totii sau nu. Deci, nu au voie legionarii sa intre oricând în minister, cum s-a întâmplat la început. A fost o perioada romantica, explicabila, un tineret comprimat pâna la refuz si când i s-a dat drumul a sarit în sus si i-a pocnit pe multi. Acum însa, sa intram în ordine si legalitate ".

Comparând cele doua declaratii, una în calitate de inculpat, iar alta în calitate de conducator al statului, nu putem sa nu observam deplina lor concordanta, cu referire speciala la atitudinea Maresalului fata de miscarea legionara. Este evident ca nu a simpatizat fascismul si agentura lui din România, dar a vazut în miscarea legionara, care luase amploare, o forta reala, dar, dat fiind caracterul ei ocult, putea fi

deosebit de periculoasa. în lipsa altor forte politice reale de contrapondere, a preferat sa scoata miscarea legionara la lumina si sa o dirijeze spre servirea scopurilor majore ale tarii. Nu a reusit acest lucru, dar aceasta scoatere la lumina zilei i-a dat posibilitatea sa o desfiinteze definitiv ca forta din viata politica a tarii.

Este interesant de vazut ce au declarat la proces personalitatile politice de frunte ale acelor vremuri, tinând seama si de conditiile tensionate în care s-a desfasurat procesul si riscul la care se expunea orice persoana audiata în cazul în care facea depozitii în favoarea Maresalului Ion Antonescu. si totusi, cu toate aceste riscuri, nimeni nu a putut sa nu confirme, chiar daca uneori cu ezitari, declaratiile Maresalului.

Constantin I. Bratianu, sef al Partidului National Liberal, a declarat în fata Tribunalului Poporului:

"Înainte de a forma guvernul din 6 septembrie 1940 si înainte de abdicarea Regelui Carol, Maresalul Antonescu a venit la mine pentru formarea unui guvern de uniune nationala; am refuzat atâta vreme cât în fruntea statului se afla Regele Carol. Dupa ce a format guvernul,

m-a surprins ca nu a venit la mine sa ma consulte si atunci m-am dus

eu la Presedentie, unde m-am dus împreuna cu dl. Gh. Bratianu si am spus cu acea ocazie conditiunile în care se afla statul, întelegând sa-i dau concursul, aprobându-i colaborarea persoanelor liberale si, în general, orice persoana cu care ar avea relatiuni si legaturi economice ".

"în septembrie 1940 recomandam ca guvernul sa fie constituit de Maresalul Antonescu, ca omul cel mai indicat si aceasta a determinat aprobarea ca Leon si Creîeanu sa intre în guvern. Mai precis am fost de acord ca prietenii comuni ai nostri, Mihai Antonescu si Alex. Ottulescu sa intre în guvern.

Am dat acordul ca sef politic al d-lui Gh. Bratianu ca sa intre si sa participe în guvern ca vice-presedinte, dar din moment ce a fost numit Horia Sima, nu a mai intrat.

Dupa rebeliune nu am mai discutat problema guvernului, însa

am fost fa acord si eram de parere ca singurul Maresalul Antonescu

poate continua guvernarea si la acel moment socoteam util un guvern militar, fiindca eram în stare de revolutie ".

Gheorghe Bratianu, în fata aceleiasi instante de judecata a declarat, între altele:

"Acuzatul Mihai Antonescu a facut parte din cadrele partidului meu si a fost amic personal si politic.

între 6 si 14 septembrie 1940 am dus tratative cu Maresalul Antonescu, urmând a ocupa demnitatea de Ministru de Externe si vice-presedinte, dar am renuntat deoarece elementul legionar devenise preponderent.

Mi s-a propus a intra în guvern dupa rebeliunea din 1941, dar am refuzat, pentru ca toate cercurile politice raspunzatoare din tara erau de acord ca situatiunea reclama un guvern militar dupa 21 ianuarie 1941".

Din aceasta depozitie rezulta cu certitudine faptul ca lui Gh. Bratianu i s-a propus sa intre în guvern atât în momentul initial al formarii guvernului Ion Antonescu, precum si dupa rebeliunea legionara din ianuarie 1941, dar de fiecare data a refuzat. Motivele care l-au determinat sa refuze de fiecare data sunt însa discutabile. Fata de al doilea raspuns apare îndoielnic pretextul primului refuz, referitor la "preponderenta elementului legionar", mai ales ca preponderenta invocata nici nu era reala. Oricum, Mihai Antonescu, membru marcant al P.N.L. a facut parte de la început din guvern, iar dupa ianuarie 1941 a devenit al doilea om, ca importanta în guvern, prin numirea sa ca vice-presedinte, mentionând si portofoliul Afacerilor Externe.

Iuliu Maniu, seful Partidului National Ţaranesc, audiat ca martor în fata instantei a declarat:

"înainte de abdicarea Regelui Carol am avut o întrevedere cu acuzatul Ion Antonescu si ne-am hotarât ca nici unul dintre noi sa nu primim nici o însarcinare din partea fostului Rege. De asemenea Dinu Bratianu, Gheorghe Bratianu si cu Stelian Popescu. Cu ocazia acelei întrevederi am stabilit ca, daca Regele Carol va abdica, sa participam toti la guvern fara a preciza cine va fi prezident, d-l Maresal Antonescu rezervându-si Ministerul de Interne si cel de Razboi.

înainte de a sosi eu la Bucuresti, Regele Carol l-a chemat în audienta pe Ion Antonescu caruia i-a oferit sa formeze guvernul, ceea ce Ion Antonescu a refuzat, dat fiind întelegerea noastra de a nu primi nici o însarcinare din partea Regelui Carol. în aceeasi seara l-am întâlnit pe Maresalul Antonescu care mi-a comunicat rezultatele audientei avute si mi-a reconfirmat întelegerea avuta.

în aceeasi noapte a fost chemat din nou în audienta Maresalul Antonescu. Ce s-a întâmplat însa în acea noapte eu nu stiu. A doua zi am aflat ca Ion Antonescu a primit însarcinarea de a forma guvernul cu conditiunea de a fi conducatorul statului si de a i se transmite unele din prerogativele regale.

Dupa constituirea guvernului Antonescu am avut o întrevedere în cadrul careia mi-a cerut ca, în cazul când va alege persoane din cadrul P.N.Ţ., sa fiu de acord sa participe la guvernare. Am fost de acord, dar numai ca tehnicieni, nu colaboratori politici. In acest fel au fost numiti doi secretari generali: Dl. Gerota, imediat, si, mai târziu, dl. Grigore Popescu, tehnician în materie comerciala si industriala la Ministerul Aprovizionarii".

Pentru a demonstra tensiunea psihica în care s-a desfasurat procesul Maresalului Antonescu si timorarea la care au fost supuse persoanele audiate, prin întrebari vadit acuzatoare la adresa martorilor, voi reda fragmente ale depozitiei lui Iuliu Maniu, care reprezinta raspunsuri la întrebarile tendentioase ale instantei, raspunsuri care vin în contradictie cu depozitia facuta în mod liber, pâna la faza întrebarilor.

La întrebarea daca a înteles sa sprijine guvernul Antonescu:

‚JVu am înteles sa sprijin Guvernul Antonescu, dar dat fiind ca tara era în schimbare de regim si ca regele a fost gonit de pe tron, nu întelegeam, ca orice român sa fac greutati".

Este clar ca si prin acest raspuns, Iuliu Maniu a confirmat sprijinul acordat guvernului Maresalului, dar a considerat ca prudenta gasirea unei motivatii de circumstanta. Dar întrebarile agresive au continuat, la fel si raspunsurile echivoce.

"Ion Antonescu, neavând în spatele sau o formatiune politica, era natural ca echipa guvernamentala sa si-o formeze din alte formatiuni politice sau din oameni din afara partidelor si am fost chiar surprins de ce d-sa, ale carui idei fundamentale politice nu erau acelea ale legionarilor, s-a adresat totusi legionarilor pentru a forma QChipa guvernamentala si deci nu s-a adresat P.N.Ţ. sau P.N.L. pentru a-i da concurs. Câteva saptamâni înainte de constituirea guvernului din 6 septembrie 1940, la întrevederea ce am avut-o la d-sa acasa, am constatat ca era contra orientarii politice internationale alaturi de Germania si deci era de acord cu noi si nu cu legionarii.

Din punct de vedere al scopului de a mentine ordinea în stat, programul lui Ion Antonescu si al nostru era în perfecta concordanta.

Scopul Cartelului din 1937 cu legionarii a fost dublu; primul scop înlaturarea prin înfrângerea la alegeri a guvernului Tatarascu, ceea ce am realizat. Al doilea scop, fiindca eu în principiu sunt în contra oricarei actiuni subversive si ascunse, a fost de a scoate la suprafata acele forte legionare care lucrau în umbra pentru a le cunoaste si a le putea combate.

Maresalul Antonescu nu a avut intentiunea nici de a consacra Garda de Fier si nici dorinti personale nu l-au împins la guvernare ".

Trebuie sa recunoastem ca, în ciuda conditiilor vitrege în care a fost pus sa faca declaratii, Iuliu Maniu a avut taria si curajul de a face referiri deosebit de pozitive la adresa Maresalului Ion Antonescu, de natura sa infirme acuzatiile ce i s-au adus.

Deosebit de semnificative sunt consemnarile facute de Mihai Antonescu, în memoriul înaintat instantei de judecata, dupa încheierea dezbaterilor judiciare, în care face o analiza completa si obiectiva a evenimentelor care l-au adus în fruntea tarii pe Maresalul Ion Antonescu, si a perioadei care a urmat. Acest memoriu a fost scris în stare de detentie, cu creionul, pe hârtie de proasta calitate, în conditiile timpului limitat acordat ca o favoare. Spun toate acestea pentru a se întelege mai bine ca, din punct de vedere al redactarii, memoriul a avut de suferit, dar continutul lui este, dupa parerea mea, de o deosebita valoare istorica. De asemenea, mai doresc sa se înteleaga faptul ca un înscris cu creionul, dupa 44 ani de la redactare, iar unele mici portiuni nu au mai putut fi descifrate, este greu de lecturat.

Am intentionat initial sa redau pasaje din acest memoriu, pentru sustinerea unor idei, dar am ajuns la concluzia ca numai reproducerea lui integrala este de natura sa nu-i altereze substanta, iar pe de alta parte publicarea lui raspunde si ultimei dorinti exprimata de Mihai Antonescu înainte de a fi executat, când a cerut, între altele:

" Cer, daca e posibil, sa se publice apararea scrisa de mine si pusa la dosar, ma refer la ultimul memoriu depus de mine ".

Pâna în prezent aceasta ultima dorinta, ca si celelalte, nu a fost adusa la îndeplinire, deoarece, prin publicarea memoriului respectiv, cititorii s-ar fi convins de nevinovatia Maresalului Ion Antonescu si de

condamnarea lui abuziva. A sosit însa momentul ca cel putin în tara noastra sa fie cunoscut adevarul cu privire la acest asa zis proces judiciar. Iata deci, care sunt motivele pentru care ma simt obligat sa pun la dispozitia cititorului textul integral al memoriului, ultimul de altfel, redactat de Mihai Antonescu, care, pe lânga raspunderile politice pe care le-a avut, a fost, în primul rând, un eminent profesor universitar.

Onorate Domnule Presedinte,

Am onoarea a va depune odata cu aceasta notele de aparare ce înteleg sa fac în procesul supus dezbaterilor onor Tribunal Popular.

Va rog sa binevoiti a scuza forma în care prezint aceste note.

Va exprim multumiri pentru posibilitatea ce mi-ati dat ca sa-mi fac aceasta aparare în liniste.

Primiti va rog încredintarea stimei mele.

Mihai Antonescu

Domnule Presedinte,

Onorat Tribunal, Domnilor Acuzatori Publici,

Va rog sa-mi îngaduiti a începe printr-o precizare: în cursul pledoariei sale Dl. Balaceanu a pus problema morala a atitudinei fostilor colaboratori fata de Maresalul Antonescu. Indiferent de motivul care l-a determinat, eu sunt dator sa stabilesc de la început pozitia mea fata de Maresalul Antonescu.

Desi tânar, eu am slujit Ţara si pe Maresal timp de 4 ani. Am constiinta ca mi-am facut datoria.

stiu ca i-am spus Maresalului Antonescu tot ceea-ce socoteam ca serveste raspunderii noastre, mai ales în problemele sau masurile CarC Crcdtam Ca SUni kgatS de interesele permanente ale Ţarii. si aceasta într-o vreme când nu toti îsi faceau datoria de a-l informa.

Am vazut de la început misiunea Maresalului Antonescu ca o sarcina istorica într-un moment greu pentru România, atât din punct de vedere international, cât si intern.

în mai multe ocaziuni, în cursul guvernarii am spus public ca misiunea Maresalului Antonescu este "giratorul trecator al unui destin permanent", nu "un regim politic", ci o sinteza nationala în cel mai greu moment al istoriei noastre.

Am afirmat, în sfârsit, în cursul anului 1943, dorind ca si pe plan international sa poata fi înteles acest lucru si fara a tine seama de orice nemultumire germana, ca politica externa este alegerea între doua posibilitati istorice, o hotarâre între doua ipoteze de destin, pe când România nu avea decât una, voind cu alte cuvinte sa fac sa se stie si peste granite ca Regimul Maresalului Antonescu este un regim care împlineste misiunea trecatoare a epocii de razboi, ca nu este în serviciul nimanui - nici al vreunei tari streine, nici al vreunei ideologii, ci urmareste numai acest scop, de a scoate Ţara din perioada de razboi.

Misiunea aceasta istorica în epoca de razboi, am constiinta ca a fost împlinita de Maresal. Fiindca istoria nu se scrie dupa sfârsitul unei opere, ci dupa substanta si rezultatele ei efective.

De aceea, nu ma voi opri asupra sfârsitului acestei misiuni, adica 23 august 1944, întâi fiindca el va fi judecat de istorie, în al doilea rând fiindca, în dezbaterile acestui proces, s-a facut lumina si Ţara va putea sa judece pozitia morala a celora, dupa ce s-au ferit de raspundere, preocupate (sic) de pozitia personala sau de partid-au fost cei dintâi si la 23 august 1944 si în acest proces sa se desolidarizeze.

La capatul misiunii pe care Maresalul Antonescu a îndeplinit-o azi, când se pune în fata judecatii problema raspunderilor - despre care ma voi ocupa - eu am datoria sa precizez ca, daca m-am gasit alaturi de Maresal, în cursul ei, în împrejurarile grele de atunci - eu azi sunt dator sa raspund cel dintâi, dupa Maresal, de ceea ce s-a facut.

Pentru actele savârsite contra legilor razboiului, sau pentru crimele ce se vor fi savârsit pe teritoriul sovietic, eu pot sa platesc ca fost Ministru de Externe, dar consider, ca o expresie a constiintei mele pe care nimeni nu ma poate opri s-o marturisesc, ca am fost strein de

savârsirea lor. Maresalul Antonescu însusi a declarat ca nu se poate

solidariza cu crime si cu jafuri.

Cu aceasta lamurire, cred ca pot dezvolta apararea.

Procesul acesta nu este procesul Garzii de Fier, asa cum ar putea reiesi din actul de acuzare.

Pe banca acuzarii figureaza Maresalul Antonescu si alaturi de el câtiva fosti profesori, fosti generali, un agricultor si un industrias.

Acesta nu poate fi procesul Garzii de Fier. De altfel însasi prezenta Maresalului Antonescu aci, face ca procesul sa aiba acest caracter.

Ca om si ca militar, personalitatea Maresalului Antonescu este cunoscuta de toti.

A face azi o evocare a însusirilor lui este nefolositor, fiindca eu am convingerea ca Onor Tribunal stie ce reprezinta Maresalul Antonescu.

Institutiile si carierele noastre nu au creiate multe figuri si personalitati reprezentative care sa reuneasca, în meritele si însusirile lor, tot ceea ce a putut da mai bun, mai autentic spiritul românesc.

Pentru Armata si cariera ostaseasca, Maresalul Antonescu este o asemenea aparitie reprezentativa.

în 40 de ani de cariera el a reusit, prin meritele sale, sa se impuna nu numai ca figura cea mai reprezentativa a Armatei, dar ca o rezerva a Ţarii.

Momentul politic 1940

Actul de acuzare înfatiseaza luarea puterii de catre Maresalul Antonescu, în septembrie 1940, drept opera unei actiuni de tradare a poporului românesc, întreprinsa de catre Garda de Fier, cu sprijinul Germaniei si în folosul acesteia.

Este, cred, cea mai aspra nedreptate care se putea face unui om, al carui trecut, pus 40 de ani în serviciul Ţarii, nu putea în nici un caz sa-si împrumute numele si prestigiul pentru a prabusi ceea ce slujise o viata întreaga.

A desparti evenimentele cari au dus pe Maresalul Antonescu la conducerea Ţarii de împrejurarile interne si internationale de atunci, este nu a judeca si nu a face lumina.

IngadUitUmi Sa încerc a eVOCa aceste împrejurari. Fiindca procesul Maresalului Antonescu nu este judecarea unui om, ci este procesul unui moment politic.

în 1940, Maresalul Antonescu a luat guvernul dupa ce evenimentele internationale schimbasera profund asezarile Europene, iar Ţara

noastra îsi prabusise toata structura politica, pe care în 70 de ani o întemeiase vechea democratie românească.

Actul de acuzare învinovateste pe Maresalul Antonescu si regimul sau de a fi înstrainat România de la politica externa fireasca si corespunzatoare intereselor lui; de asemenea de a fi prabusit institutiile si ordinea democratica.

Aceasta învinovatire nu tine seama de realitatile istorice.

în septembrie 1940 întregul sistem european era prabusit.

Sud-Estul Europei, care constituia cheia de rezistenta a sistemului european fusese prabusit la Gotesberg.

Anglia si Franta n-au sprijinit efectiv securitatea sud-estului, iar lipsa unui sistem de securitate a rasaritului a facut ca Mica Antanta - Cehoslovacia, Jugoslavia si apoi si România, în urma - sa se gaseasca fara sprijin, neexistând un sistem de legatura cu centrul si cu URSS.

în lipsa întelegerii pentru crearea unui sistem European care sa poata stavili tendintele de razboi si dominatia Axei - Germania a câstigat la Gotesberg, opozitie de dominatie a Sud-Estului.

Astfel, libertatea si puterea de rezistenta a Sud-Estului au ajuns sa fie dominate pe rând de Germania, prin violenta sau presiune.

România s-a gasit în 1939/40 supusa acestei influente, careia regimul nostru politic de atunci i-a cedat, stabilind legaturi cu Germania.

Regele CarolIIa stabilit primele legaturi cu Germania, prin acte consecutive:

a) Repudierea garantiilor anglo-franceze.

b) primirea garantiei germane, facuta în iulie 1940 sub guvernul Argetoianu.

c) declararea adeziunii României la Axa, facuta tot atunci de guvernul Argetoianu.

d) Conventia Woltrat-Bujoi, care da Germaniei prioritate asupra petrolului românesc.

e) invitarea misiunii militare germane în România, facuta de guvernul Gigurtu în august 1940.

Este limpede ca aceste acte au schimbat total bazele politicii noastre externe si ca, în vara anului 1940, prin vointa regimurilor Regelui Carol II, România a fost nu numai asezata alaturi de Axa, dar legata

economiceste de Germania, si în parte militar, conventia petrolului si invitarea misiunii militare germane în România, constituind elementele acestei colaborari.

La aceasta trebuie sa adaugam ca tot atunci, dictatul de la Viena acceptat tot de regimul Regelui Carol II a modificat granitele României si a facut sa depinda securitatea sa de sistemul german.

Politica alaturea de Germania a fost întarita prin înca 3 factori:

a) prabusirea ultimelor elemente ale democratiei; b) înlocuirea lorprintr-un regim personal al Regelui Carol II; c) slabirea succesiva prin ele însile a partidelor politice; desfiintarea regimului Constitutional; creiarea Frontului Renasterii Nationale si a Partidului Nationalist chiar cu concursul principalelor personalitati din partidele acestea, au fost actele de înlaturare a ultimelor elemente ale democratiei românesti.

Chemarea Garzii de Fier la guvern, consacrarea ca partid de guvernamânt, în ultimul guvern al Frontului Renasterii Nationale, aceasta a constituit înlocuirea vechei democratiiprintr-un regim personal al Regelui Carol II.

Prin aceasta regele Carol II a adaogat legaturilor internationale cu Germania o baza de ordine interna pentru ca Garda de Fier era angajata la o politica de totala supunere fata de Germania.

Astfel, regimul regelui Carol IIpe de o parte a legat România de Germania si Axa, iar pe de alta parte a deschis drumul germanilor în Balcani, lucru la care a contribuit si Ungaria, care, prin actul de la Viena a asigurat dominatia politica si militara a germanilor în întreaga regiune, odata cu stapânirea Carpatilor, contra URSS.

Aceasta era situatia internationala si interna la începutul lui septembrie 1940.

Tot ce a urmat sub regimul Maresalului Antonescu nu a fost decât urmarea de neevitat a împrejurarilor anterioare.

Pe plan international România nu se mai putea sustrage angajamentelor sale cu atât mai mult cu cât se negociase sub regimul Regelui Carol II o alianta politica generala cu Germania si se începuse discutia chiar în vederea aderarii la Pactul Tripartit.

Pe plan intern, Maresalul Antonescu, asa cum a rezultat din chiar dezbaterile acestui proces, a încercat sa se reazimepe o formula de Uniune Nationala fara a izbuti.

sefii vechilor partide, cum au declarat-o aci, refuzau orice concurs Regelui Carol II.

Maresalul Antonescu se gasea în fata acestei situatii.

Partidele politice erau desorganizate; Garda de Fier, dupa ce fusese folosita de Regele Carol II ca sa slabeasca partidele politice se gasea, în septembrie 1940, singura forta politica iesita în strada, care aspira la obtinerea întreaga a puterii.

în aceasta situatie interna si internationala Maresalul Antonescu a aparut ca o solutie de aparare, care se impunea momentului politic.

Regele Carol II a facut apel la el însarcinându-l sa constituie guvernul sperând sa se salveze el însusi si ca va putea realiza, acor-dându-i depline puteri, o formula de guvernare.

sefii partidelor politice consultati de Maresalul Antonescu, asa cum a rezultat din însasi dezbaterile acestui proces si din declaratiile D-lor Iuliu Maniu si Gh. Bratianu, au refuzat concursul lor Regelui Carol II.

Regele Carol II, în fata acestei situatii, i-a recomandat el însusi în

seara de 6 septembrie constituirea unui guvern cu concursul legionarilor.

In aceste împrejurari, cum rezulta din însusi (sic) dezbaterile acestui proces, Maresalul Antonescu a constituit un guvern cu concursul Garzii de Fier, al elementelor ce i-aufost date de partide, - asa cum de asemenea a rezultat din dezbaterile acestui proces si cu elemente militare si - unii tehnicieni.

între 7-14 septembrie, Maresalul Antonescu savârseste o seama de reforme - Legea pentru cercetarea averilor fostilor demnitari; cercetarea contractelor neregulate ale statului; legea pentru revizuirea Consiliilor de Administratie a Societatilor, si alte reforme cu caracter general asteptate de Ţara si cari reprezentau o satisfactie fiind dorite de toti.

Garda de Fier a fost la 14 septembrie pusa în fata acestor înfaptuiri, cari au asigurat Maresalului A. din primul moment al guvernarii încrederea.

A

Intre septembrie 1940 si ianuarie 1941, Maresalul Antonescu a avut într-adevar în guvernul sau ministri legionari asa cum a explicat el însusi aci, aratând si motivele pentru care nu putea atunci sa faca altfel.

în ianuarie 1941, dupa rebeliune, a înlaturat de la guvern si a luat masuri represive în contra legionarilor cu sprijinul armatei.

Astfel, a fost desfiintata încercarea ce facusera legionarii de a introduce în România fascismul.

Onoratul Dl. Acuzator Public Stoican a acuzat regimul M.A. de hitlerism si ca ar fi fost în serviciul fascismului.

M.A. si regimul sau nu a slujit fascismul.

El a primit puterea de la Rege neavând nici o organizatie politica proprie.

Traditia de a se recurge la generali pentru constituirea de guverne în împrejurari grele este veche si a fost si în Ţara noastra folosita de mai multe ori.

si Dl. Iuliu Maniu a afirmat aci ca M.A. a fost dictator.

întâi, nu poate fi dictator cel care este numit sef de guvern de însusi regele si care este investit legal cu depline puteri prin chiar decretul de numire.

în al doilea rând, daca era dictator, pentru ce Dl. Iuliu Maniu i-a

dat concursul prin desemnarea unor colaboratori în guvernul

Maresalului.

Am considerat de datoria mea sa lamuresc acest lucru, fiindca altfel, afirmatia D-lui Maniu, facuta aci, ar putea sa reprezinte o grava acuza adusa Maresalului Antonescu.

Maresalul Antonescu reprezinta un regim de autoritate, ci nu de dictatura.

Misiunea lui?

Am aratat înca de la începutul acestei aparari ca misiunea M.A. este o misiune istorica, într-o perioada de razboi împlinind sarcina de a apara interesele nationale în aceasta faza tranzitoriu grea, pe care o reprezinta epoca 1940-1944.

Eln-avea nevoie de o consultare populara pentru a se numi formal democratic si nici nu era în interesul tarii sa recurga atunci la alegeri, cari, în septembrie 1940, ar fi putut, cu Garda de Fier la guvern, sa dea un parlament cu o numeroasa reprezentare legionara, întarind astfel Garda de Fier.

De altfel, ceea ce caracterizeaza regimurile asemanatoare aceluia al Maresalului A., este ca fiind misiuni trecatoare între regimuri

stabile - ele n-au nevoie de consultari populare obisnuite, sarcina lor fiind numai de a apara si mentine fortele natiunii în ceasuri grele, ci nu de a reforma, de a schimba, de a întemeia institutii noi.

Acesta este si motivul pentru care M.A. a recurs la consultarea populara prin plebiscite pentru a-si ratifica misiunea.

Aceste plebiscite au servit si pentru a-si întari pozitia sa chiar fata de Germani, cari staruiau în aducerea legionarilor la putere din nou.

Oricum plebiscitele au ratificat pozitia M.A. si misiunea lui.

Cari erau posibilitatile Maresalului Antonescu pentru a-si îndeplini aceasta misiune.

Pe plan international si intern Europa de Sud-Est si România însasi intrasera în faza de razboi. România se gasea sub presiunea Germaniei si nu i se putea sustrage total.

Maresalul Antonescu n-a avut posibilitatea, în acel moment, de a sustrage Ţara de la angajamentele anterioare si presiunea Germana, fiindca evenimentele s-au desfasurat cu o repeziciune care ne-a depasit.

Pe plan intern nu dispunea de fortele necesare unei asemenea actiuni de rezistenta a maselor, fiindca sefii de partide, cum au declarat-o chiar în cursul acestor desbateri - au refuzat sa-si ia raspunderea, fie direct, fie sprijinind pe fata pe Maresal. Mai mult chiar, dându-i un concurs tacit si o colaborare de guvern prin membrii desemnati sau autorizati sa ia parte la conducere, domniile lor l-au întarit si confirmat în convingerea si hotarârea ca nu avea de facut decât ceea ce a savârsit în împrejurarile de atunci.

Pe plan international de asemenea cum am spus nu se putea schimba situatiunea creiata de angajamentele internationale luate fata de Germania de fostul Rege Carol Usi de consecintele lor, fiindca România nu putea atunci sa se reazeme pentru a rezista Germaniei decât pe Uniunea Sovietica. Guvernul Regelui Carol II ca si o lunga atitudine politica facuse ca între URSSsi România sa existe o stare de raceala.

Totusi s-a facut si aceasta încercare.

La sfârsitul lui noiembrie 1940, ca urmare a unei convorbiri între

d. ministru Vîschinski si d. Gafencu ministrul nostru la Moscova, am dat instructia ministrului nostru sa arate ca România a dorit, doreste si va dori sa aiba cele mai bune relatii cu Uniunea Sovietica, fiind gata a începe chiar discutiuni.

Venirea misiunii militare germane în România, apoi trecerea trupelor germane spre Balcani si dislocarea unor unitati germane în zona petrolifera si în Moldova -fapte si împrejurari de care ma voi ocupa imediat si la cari de asemenea Maresalul Antonescu nu a putut opune rezistenta, cum voi explica, cred ca au fost de natura ca încercarea de apropiere fata de URSS, ce am facut eu însumi atunci, sa nu poata fi realizata, pozitiile câstigate de Germani în România fiind de natura sa ne lipseasca de libertatea de actiune, cari ar fi facut întelegerea practicabila, URSS, în asemenea împrejurari, nu putea sa dea ajutor României.

Maresalul Antonescu nu putea în împrejurarile de atunci decât sa faca toate sfortarile pentru a rezista cererilor germane, fie de ordin politic fie economice.

Astfel, când germanii au cerut sa reconstituie o "Legiune a Maresalului " tot cu concursul legionarilor si mai târziu un Partid National Socialist, nu a primit.

De asemenea, cum voi arata, a pus toate rezistentele la cererile economice germane, neexecutând nici angajamentele ce fusesera anterior luate de guvernul Glguriu.

Fara partid, cu o administratie improvizata, Maresalul Antonescu a facut totul pentru a combate întâi si a vindeca apoi starea bolnavicioasa pe care legionarii încercasera sa o aduca în viata publica, restabilind ordinea si sprijinul elementelor sanatoase ale Ţarii, astfel ca muncitorii au putut sa-si continue activitatea fructuoasa, sa-sifaca datoria, iar ordinea economica sa se dezvolte aproape normal.

A gasit tara fara nici un program economic, fara o statistica a materiilor prime, a rezervelor, a naturii capitalurilor si pozitia lor în productie; cu o organizare bancara si de credit lipsita de orice control sanatos al statului, într-un cuvânt economia Ţarii lipsita si de orice plan director si de o organizatie de control si îndrumare, administratia noastra fara initiativa, neputând împlini rolul ce revine statului, mai ales în împrejurarile de razboi.

Procurarea materiilor prime necesare productiei, organizarea transporturilor, stabilizarea preturilor, evitarea inflatiei, asigurarea creditelor - au constituit atunci masurile luate de guvernul sau pentru a evita prabusirea economica în perioada imediat urmatoare rebeliunii, când încrederea si siguranta muncii si a productiei fusesera zdruncinate.

Consolidarea acestor masuri în 1942 a facut ca ordinea noastra economica sa poata asigura Ţarii, desi într-o perioada de razboi, o stare pe care în aceeasi perioada, n-au avut-o alte tari europene.

Prin aceasta, Maresalul Antonescu si-a împlinit cea dintâi sarcina ce a revenit misiunii sale: a) în perioada de criza legionara a combatut si înlaturat aceste primejdii pentru Ţara; b) în perioada urmatoare a consolidat ordinea interna, asigurând nu numai linistea drepturilor, dar si ordinea economica.

Colaborarea militara cu Germania

a) venirea misiunii militare în România si trecerea trupelor ger
mane în Balcani;

b) intrarea în razboi a României;

c) regimul ocupatiei teritoriilor sovietice.

Actul de acuzare considera drept un act grav faptul ca sub regimul Maresalului Antonescu a fost adusa misiunea militara în România.

Am aratat împrejurarile din vara anului 1940 când guvernul Gigurtu a invitat misiunea militara în România.

în situatia internationala de atunci, pe care am amintit-o, astfel ca nu mai revin aci, Maresalul Antonescu nu se putea opune la venirea acestei misiuni. Ceea ce a putut face a fost sa reglementeze conditiile functionarii sale si acesta a fost scopul conventiei Tatarascu-Tempelhirsch, de care s-a vorbit în acest proces.

Este deci un act consecutiv politicei anterioare si al pozitiei ce câstigase Germania în 1940, consecinta garantiei germane, a alaturarii României la Axa si a actului de la Viena, ci nu o initiativa libera a Maresalului Antonescu sau o masura cu caracter politic luata de Maresal.

Cred ca este nedrept ca sa se atribuie Maresalului Antonescu

-pmtru acest act, pe care nu-l putea împiedica, vointa de a aservi Ţara Germaniei si cu atât mai putin de a o trada.

Actul de acuzare considera ca o grava vina a Maresalului Antonescu faptul de a fi admis trecerea trupelor germane pe teritoriul nostru spre Balcani.

Pentru a vedea daca este întemeiata aceasta acuzare, cred, ca este potrivit pe de o parte sa examinam conditiunile în care s-a produs; de alta sa dovedim ca Maresalul nu se putea opune la acest act.

în ianuarie, 1941, Hitler a invitat pe Maresalul Antonescu la Bergtesgaden. Invitatia s-a produs cu câteva zile numai, înainte de rebeliune.

Legionarii începusera o actiune de propaganda si agitatie, în întreaga Ţara, pregatitoare rebeliunii.

Aceasta pe plan intern. Pe plan international, situatia era aceasta:

Prin actul de la Viena, Germania savârsise, în realitate, primul pas pentru viitorul razboi în Balcani. Prin coridorul secuiesc dat Ungariei îsi asigura atît linia strategica a Carpatilor împotriva unei interventii militare din partea URSS, cât si inferioritatea strategica a României odata cu siguranta asupra petrolului românesc, adica o punte de dominatie asupra României.

Venirea misiunii militare în România constituise al doilea pas care trebuie legat de actul de la Viena si de garantia germana - toate primite de fostul Rege Carol II si anterioare venirii la guvern a Maresalului Antonescu.

în noiembrie 1940 se semnase la Berlin adeziunea României la Pactul Tripartit.

Cred ca este folositor sa amintesc si în aceasta privinta ca guvernele Regelui Carol II discutasera cu Germania, tot în vara anului 1940, un tratat politic general pe lânga garantia primita.

Adeziunea României la Pactul Tripartit nu era decât consecinta de o parte a situatiei ce se creiase pe plan international în raporturile germano-române prin aceste negocieri, ca si a angajamentelor luate atunci (alaturarea la Axa prin declaratie publica), de alta staruintele legionarilor care, aflându-se în guvern si având Ministerul de Externe, Sturza (legionar), voiau sa se realizeze neîntârziat aceasta adeziune.

în ianuarie 1941, invitat la Bergstengaden, Hitler cere Maresalului Antonescu sa-si dea consimtamântul la trecerea trupelor germane spre Balcani, spunând ca Ungaria si-a dat consimtamântul la aceasta

si trupele germane s-ar gasi la granita Ungariei.

In aceasta situatie interna si internationala, Maresalul Antonescu nu se putea opune, cu atât mai mult cu cât izbucnirea rebeliunii, a doua zi dupa întoarcerea Maresalului, facea imposibila orice rezistenta, tara fiind în plina dezordine legionara.

Trecerea trupelor germane pe teritoriul român nu poate apare astfel ca un act de initiativa românească sau de libera consimtire a Maresalului Antonescu, cu atât mai putin ca un act deliberativ contra aliatilor nostri din Balcani.

Ca dovada a acestei pozitii a Maresalului Antonescu si a guvernului sau este ca atunci când, putin mai târziu, ministrul Italiei la Bucuresti a venit sa ceara intrarea României în razboi alaturi de Axa împotriva Iugoslaviei, Maresalul Antonescu i-a raspuns ca acest act ar fi interpretat de URSS ca un act de provocatiune, dupa ce luase cunostinta de raspunsul ce-i dadusem ca România nu poate sa lupte în contra acelora lânga cari a luptat în razboiul trecut si lânga cari a stat 20 de ani ca aliata.

în primavara anului 1941, guvernul german a facut o serie de comunicari cu tendinta de a prezenta intentiile URSS privitoare la România ca rau voitoare. De asemenea, prin informatii militare tendentioase urmareau sa creeze impresia ca URSS ar ameninta România, urmând sa pregateasca conditiile morale pentru campania în contra URSS.

Sub pretextul dezvoltarii misiunii militare în România, germanii

au adus, cu prilejul trecerii trupelor spre Balcani, unitati pe cari le-au asezat în Moldova la granita URSS.

Actul de acuzare vorbeste de pregatirea razboiului în contra URSS înca din ianuarie 1941 si chiar din noiembrie 1940.

Acest lucru nu corespunde realitatii. Am amintit care a fost raspunsul dat de Maresalul Antonescu cu prilejul cererii formulate de ministrul Italiei, atunci când acesta a venit sa solicite cooperarea României la actiunea în Balcani. Daca în martie 1941 Maresalul Antonescu considera ca intrarea în razboi în contra Iugoslaviei este de natura sa constituie o provocare a URSS, sau sa fie interpretata ca atare de URSS, aceasta însemneaza ca în nici un caz si cu atât mai mult Maresalul Antonescu nu a pregatit atacarea Uniunii Sovietice fie si la aceasta data.

In mai 1941, Hitler a invitat pe Maresalul Antonescu pentru a-i anunta ca va face razboi URSS.

Maresalul Antonescu în fata acestei situatii, a trupelor germane aflatoare în România, a faptului ca România avea granita vecina cu URSS, stiind ca, prin începerea razboiului, se deschidea inevitabil problema Basarabiei si a Bucovinei, - trebuia sa-si dea asentimentul.

Nici nu ar fi putut sa n-ofaca, pentru ca, daca ar fi refuzat, germanii ar fi readus pe Horia Sima si regimul legionar.

între a participa la razboi /ara a se departa de scopurile nationale si între a lasa ca germanii si legionarii sa târasca tara într-un razboi total - care sa puna în serviciul Germaniei toate fortele si rezervele României - Maresalul Antonescu a preferat întâia solutie.

Aceasta explica pentru ce România a participat la actiunea în contra URSS.

Maresalul Antonescu si noi toti n-am înteles niciodata altfel sensul razboiului nostru.

Angajat în aceasta lupta, Maresalul Antonescu n-a mai putut decât sa limiteze efectivele si contributiile cerute de germani.

De asemenea, a trebuit, în intentia de a reduce numarul fortelor românesti, sa prefere ocuparea de catre armata noastra a teritoriului sovietic, în loc sa dea trupe care sa lupte.

Germanii cerusera ocuparea de fortele române si administrarea teritoriului sovietic pâna la Nipru, ceea ce Maresalul Antonescu nu a admis.

Dezbaterile acestui proces au aratat ca Onor Tribunal poate sa

judece daca Maresalul Antonescu a fost singurul care a crezut ca România trebuia sau nu sa ia parte la acest razboi.

S-a amintit în acest proces de scrisoarea pe care D-nii Dinu Bratianu si Iuliu Maniu, au adresat-o Maresalului Antonescu, scrisoare prin care ratificau intrarea în razboi a României - de care au avut cunostinta înainte de începerea lui, spunând în propriii termeni: " Ţara a înteles ca luptam pentru Basarabia si Bucovina ", iar în declaratia sa d-l Iuliu Maniu a spus ca bine a facut Maresalul Antonescu facând acest lucru.

Onor Tribunal poate sa judece daca este drept si potrivit ca Maresalul Antonescu si regimul sau sa poarte singur raspunderea acestui act, asupra caruia chiar înaintea acestui Onor Tribunal, dl. Iuliu Maniu a declarat ca bine a facut Maresalul Antonescu.

A discutat, azi daca s-a facut bine sau rau, refuzând Germaniei orice fel de participare de trupe românesti, fara a tine seama de conditiile ce ar fi putut suferi România din partea lui Hitler, cred ca nu este drept.

în fata nenorocirii care prin razboi a lovit atâtea familii trebuie sa le cerem iertare pentru suferintele lor.

Regimul ocupatiei teritoriilor sovietice de Armata noastra a fost fixat de Maresalul Antonescu, care a dat dispozitii sa se respecte institutiile locale, dreptul de munca si libertatea de a munci a populatiei.

Nici o dispozitie nu a fost contrar regulilor razboiului.

S-a lasat organizarea colhozurilor si a sovhozurilor în starea anterioara ocupatiei. S-au refacut fabrici si s-au asigurat astfel posibilitatea de munca ale muncitorilor sovietici.

Daca se vor fi savârsit unele greseli ale administratiei, acestea sunt inerente împrejurarilor în care a fost înfiintata, adica în vreme de razboi si cu un aparat administrativ foarte redus.

Actul de acuzare arata ca în teritoriul ocupat s-au savârsit crime.

Conditiile acestei acuzatii au fost explicate aci de fostul guvernator Alexianu.

Onor Tribunal poate constata ca aceste acte nu au fost savârsite de trupele române, nici de organele administratiei românesti.

Este stiut ca în prima perioada a ocupatiei, germanii au patruns în acest teritoriu prin formatiile S.S. Acestea au savârsit adevarate

acte de teroare, în special în contra populatiei evreiesti.

într-un singur caz autoritatile militare române au aplicat masuri de represiune atunci când localul comandamentului din Odesa a fost distrus prin explozie; cu acest prilej au fost ucisi ofiteri si elemente ale armatei instalate într-un imobil.

Fata de acest fapt grav s-au dat dispozitii de pedepsire.

Daca în timpul administrarii teritoriilor sovietice s-au putut savârsi unele acte neregulate, aceasta nu a fost rezultatul unor masuri de principiu, ci ratacirea unor elemente cari nu au respectat dispozitiile date.

J*ot sa asigur ca în nici un caz ele nu au constituit un sistem si nu au fost rezultatul unor instructii legale.

Dimpotriva Maresalul Antonescu a dat întotdeauna dispozitii formale ca sa fie respectate legile omeniei si chiar libertatea cetatenilor sovietici de a-si pastra convingerile politice.

Totusi, daca s-au savârsit acte în contra populatiei, a bunurilor acesteia sau a celor publice, Maresalul Antonescu si noi toti suntem datori sa cerem populatiei sovietice sa ierte si sa uite.

De asemenea, trebuie sa cerem populatiei evreiesti care a avut de suferit de pe urma conditiilor evacuarii în timpul iernii si sub presiunea razboiului - sa înteleaga ca masurile ce au fost luate, chiar

daca în înfaptuirea lor le-a adus suferinte si jertfe, aceasta n-afost în nici un caz din intentia Maresalului Antonescu.

si fata de aceste populatii, fata de familiile care au suferit pierderi nedrepte, Maresalul Antonescu si noi toti suntem datori sa exprimam respectul pentru suferintele ce au îndurat.

Colaborarea economica germano-româna

Actul de acuzare considera ca o vina a regimului Maresalului Antonescu colaborarea economica cu Germania, reafirmând ca aceasta ar fi fost contrara intereselor poporului român si, de asemenea, ca s-ar fi dat o însemnata contributie de razboi Germaniei.

în ceea ce priveste colaborarea economica - germano-româna din dezbaterile acestui proces s-a aratat ca guvernul nu a savârsit nici o injonctiune asupra întreprinderilor.

Maresalul Antonescu a stabilit principiul ca nici o infiltratie sau câstigare de noi pozitii germane sa nu fie facuta fara aprobarea guvernului.

Mai mult chiar, s-au restabilit în multe ocazii si s-au readus în patrimoniul românesc participatii care fusesera obtinute de germani.

Colaborarea româno-germana de ordin guvernamental a urmarit întotdeauna sa limiteze contributiile românesti cu toate presiunile germane.

La venirea Maresalului Antonescu la guvern, am gasit, pe lânga conventia Voltrat, un drept de a obtine integralitatea petrolului românesc. Totusi se poate constata ca, sub regimul Maresalului Antonescu, exploatarile de petrol nu au depasit o productie de 5 600 000 tone, pe când în 1936productia româna era de 8 milioane tone. De asemenea, consumul intern de petrol a sporit de la 1 800 000 tone în 1940 la 2 200 000tone,

în ceea ce priveste cerealele, la venirea la guvern a Maresalului Antonescu se gaseau în vigoare conventiile încheiate de guvernul Gigurtu-Manolescu, care obligau România sa dea Germaniei 600 000 tone grâu si 600 000 tone porumb.

Nu numai ca nu au fost executate, dar asa cum a aratat ca rezulta din datele statistice chiar dl. procuror general, în 1941 s-au exportat 79 vagoane cereale.

Din dezbaterile acestui proces, depozitia d-lui Ramniceanu, ca si din bilantul Bancii Nationale, Onor Tribunal poate constata ca, desi într-o perioada de razboi si contrar sistemului german practicat în întreaga Europa - am reusit sa aducem în perioada 1941-43, din Germania, în acoperirea schimburilor si platilor, nu numai marfuri decontate, dar chiar 6 vagoane aur, care au sporit zestrea metalica a Bancii Nationale limitând astfel inflatia.

în ceea ce priveste contributia de razboi, Onor Tribunal a putut vedea ca Maresalul Antonescu si noi toti cei ce avem raspunderea am facut totul pentru a o limita.

Petrolul nu a fost dat printr-un regim de constrângere aplicat societatilor, nici în privinta extractiilor, nici a productiei, nici a vânzarii, ci a fost cumparat de pe piata de germani, direct de la societati.

Petrolul livrat Germaniei a intrat în balanta schimburilor si a trebuit sa fie acoperit de Germania cu marfuri si chiar cu aur.

Am raspuns cu prilejul apararii verbale la acuzatiunile ridicate de d. Procuror gen. Stoican ca datele statistice ar arata alte cifre decât cele prezentate de noi sau de martori. Nu voi relua aci toate capitolele schimburilor ce au fost citate.

Rog Onor Tribunal sa retina numai ca, daca Germania a ridicat preturile la articolele industriale importante si noi am ridicat preturile - contrar obligatiilor luate anterior, vagonul de grâu trecând de la 55 000 lei în 1940 la 200 000 lei în 1943.

Chestiunea Rogifer

Actul de acuzare citeaza totusi ca un act de aservire economica

a României; Contractul Rogifer.

în 1941, sub presiunea si în timpul rebeliunii legionare, o delegatie a grupului Herman-Goring a cerut la Bucuresti în împrejurarile tulburi de atunci, interventia guvernului român pentru a se obtine numeroase participatii industriale si anume: 60%, apoi 50%, apoi 39% în

întreprinderile Malaxa; 23-26% la intreprinderile Resita, o importanta participatie la santierele Navale, Jacândpresiuni ca, daca nu se intra în aceasta colaborare, România nu poate sa se astepte sa primeasca materiile prime necesare industriei noastre metalurgice si siderurgice. Nu am primit aceste cereri, dar n-am putut sa ne sustragem de la orice colaborare Jara a expune aceasta industrie de a nu lucra, stiut fiind ca la acea data întreaga piata a materiilor prime era sub controlul Germaniei. S-a Jacut o societate de administrare si exploatare Rogifer, în care Statul român a intrat cu 50% si grupul german cu 50%, la actiunile de proprietate ale întreprinderilor Malaxa. Germanii nu si-au respectat obligatiunile si, împreuna cu gen. Dobre, am Jacut demersuri pentru rezilierea contractului, cum s-a aratat aci. si pentru ca motivele de ordin tehnic ale realizarii contractului, continuau sa fie discutate între parti, am adresat fostului Maresal Gb'ring o scrisoare cerându-i rezilierea contractului, considerând aceasta - asa cum o afirma însasi scrisoarea -ca o chestiune de raspundere personala, ceea ce am obtinut, înlaturând astfel si aceasta patrundere

germana trecatoare în economia noastra.

In împrejurarile politice de atunci presiunea economica germana care ne silea la colaborare -jara de care întreaga industrie metalurgica nu ar mai fi putut dispune de materii prime pentru a lucra - a fost suportata numai de intreprinderile Malaxa, care au suferit astfel o jertfa în folosul Ţarii.

Legile rasiste

Una din aceste greseli, la care însa de asemenea nici Maresalul Antonescu, nici România nu se putea sustrage - a fost ca sub regimul sau s-au facut legi rasiste si antisemite.

Consider însa ca si aceasta acuzare nu poate fi despartita nu numai de împrejurarile internationale, care au adus din nefericire atâtea VicîimQ în rândurile populatiei evreiesti din întreaga Europa, dar mai ales de împrejurarile si atmosfera creeata de unele miscari si partide antisemite în perioada 1933-40. De asemenea propaganda Cuzisto-legionara si incitarea la ura, care constituia programul si activitatea acestor organizatii.

Trebuie de asemenea amintit ca statutul evreilor a precedat regimul Maresalului Antonescu.

Actiunea antisemita legionara dezvoltata între sept. 1940 si ian. 1941, ale carei excese Maresalul Antonescu le-a reprimat-continuu propaganda sa si dupa 1941.

în aceste împrejurari a intervenit legea de expropriere din 1941 a bunurilor evreiesti.

Rog Onor Tribunal sa tina seama ca au fost treptat si în fapt reduse în aplicarea lor precum si greutatile întâmpinate de regimul Maresalului Antonescu în reprimarea abuzurilor, confiscarilor de avere prin violenta si altor excese legionare, pentru a nu desparti judecarea capetelor de acuzare privitoare la legile rasiale de atmosfera si împrejurarile de atunci.

Maresalul Antonescu, eu însumi, am facut tot ceea ce a fost posibil pentru ca bunurile expropriate sa nu fie înstrainate pâna la sfârsitul razboiului, asa ca, în realitate, legea de expropriere a bunurilor evreiesti a putut sa aduca numai unele sacrificii trecatoare, ci nu sa desfiinteze cu adevarat acest drept.

Alte legi din aceasta perioada au fost conduse de acelasi spirit, oricare au fost presiunile germane pentru introducerea unui regim de agravare a conditiei evreilor.

Recunosc si regret ca unii evrei au avut de suferit; si asa sub regimul nostru s-au facut acte care puteau uneori jigni spiritul de omenie de care Neamul nostru nu a fost niciodata strein.

Rezistente în politica Externa

Nu numai pe plan economic dar si pe plan diplomatic, actiunea de rezistenta a României fata de Germania a fost statornica.

înca de la prima vizita la Berlin si Roma, Maresalul Antonescu a

declarat ca România nu poate recunoaste ca definitiv actul de la Viena.

La 15 septembrie 1941 mi-am facut datoria de a notifica caducitatea actului de la Viena, atât guvenului german cât si celui italian, odata cu un memorandum asupra conditiei Românilor din Transilvania de Nord, a persecutiilor ce sufereau, odata cu declaratia ca România

se considera deslegata de actul de la Viena rezervându-si momentul când sa traga în fapt consecintele date de Ungaria, adica reocuparea Transilvaniei de Nord.

în 1942, am luat initiativa unei declaratii a drepturilor natiunilor mici si mijlocii europene urmarind afirmarea elementelor de organizare internationala libera declaratie care era potrivnica Pactului Tripartit.

Tot în 1942, guvernul român a luat pozitie contra imixtiunii guvernelor german si italian care prin comisia Hencke-Roggeri, în chestiunea Transilvaniei, urmareau o ancheta asupra drepturilor româno-un-gare, Maresalul Antonescu a declarat în scris ca nu este vasal, iar memorandumul înaintat ca protest celor doua guverne, contra acestei imixtiuni, declara ca România nu întelege sa se întoarca la regimul dictatorial din perioada Otomana.

Guvernul Maresalului Antonescu a facut în 1941/43 tot ce a putut pentru a ajuta populatia din Transilvania.

în chestiunea Dunarii, când, în 1942, Germania a cerut României

schimbarea Statutului Dunarii într-un statut germano-român la gurile

Dunarii si un director german la Directia Dunarii Maritime, am raspuns ca România nu întelege reglementarea regimului Dunarii decât la pace si odata cu regimul Marii Negre si nu întelege sa dea servituti internationale dupa ce i s-au atras servitutile sângelui.

Când la 25 decembrie 1942, ministrul german la Bucuresti încearca amenintarea readucerii legionarilor la guvern, desigur sub presiunea germana - anuntând plecarea din Germania a lui Horia Sima, am arestat 2 000 de capi legionari, iar la amenintarea ca acest fapt al arestarilor poate avea consecinte grave pentru România, am raspuns cerând predarea legionarilor fugiti în Germania si am trimis chiar lui Hitler declaratia ca "cuvântul Germaniei este patat si ca Neamul Românesc are dreptul sa-si pedepseasca singur tradatorii".

Rezistenta economica însasi nu a fost lipsita de greutati diplo-maticc, Maresalul Antonescu primind, în 1943, o scrisoare de injonctiuni de la Hitler, la care s-a raspuns prin a nu se face nici o concesie.

Din aceste câteva greutati si rezistente citate, au fost numeroase - cred ca Onor Tribunal poate vedea ca în nici un caz Regimul Antonescu nu a fost hitlerist sau în serviciul Germaniei.

Actiunea de propaganda

Actul de acuzare considera actiunea de propaganda drept o alta dovada a servirii hitlerismului si intereselor sale.

Propaganda noastra, cu exceptia exceselor rasiste din perioada legionara, a rezistat împotriva presiunilor germane facute zilnic prin somatii si de multe ori prin interventii diplomatice, si aceasta contra protocolului de propaganda de care s-a vorbit în proces.

Propaganda noastra nu a premers razboiului, ci i-a urmat.

Trebuie sa recunosc, totusi ca, în perioada razboiului, propaganda noastra civila si militara a adâncit neîntelegerea dintre URSS si România precum si eroarea comuna asupra rezultatelor comunismului si revolutiei sovietice si eu însumi m-am alaturat acestei propagande.

Mai ales ca fost profesor si tinând seama de misiunea educatoare si de cunoastere a adevarului pe care am avut-o în 19 ani de

învatamânt, eu ma simt dator sa spun azi, dupa cele ce am vazut eu însumi în URSS, ce reprezinta realitatea sovietica, nu numai ca Armata Sovietica poate sa ne ajute ca sa ne ferim în viitor de primejdii, cum ne-a ajutat ca sa ne reluam Transilvania, dar ca URSS dispune de institutii de la care noi putem lua învataminte.

Disciplina de munca pe care am vazut-o predominând în URSS ca adevar, sanatatea cadrelor formate în 30 de ani... despre cultura sovietica, care nu este formala, ci practica, ... marea experienta care a pus bazele unui nou sistem de banci si credite întemeiate de stat, precum si rezultatele mecanizarii agriculturii ca si faptul ca soldatul sovietic a luptat pentru Transilvania noastra - ma fac sa spun azi ca ma simt vinovat fata de URSS, care trebuie sa fie respectata.

si mai trebuie sa fac o recunoastere pentru ca, la vârsta mea, eu am curajul de a privi si înainte nu numai în urma si am datoria ca, rostind adevarul, sa încerc a atrage atentia pentru ca, în viitor, sa ne ferim de greutatile prin care a trecut tara între 1939/44.

Este adevarat ca m-am abatut în aceasta vreme de la pozitia pe care am stat 17 ani ca profesor si intelectual.

si o spun aceasta, oricare ar fi consecintele. Dar din respect pentru Universitatea careia am apartinut si fata de fostii mei studenti, lor trebuie sa marturisesc ca am facut aceasta din dorinta de a sprijini pe Maresalul Antonescu, dându-mi seama ca, fara misiunea lui istorica, Ţara s-ar fi putut prabusi.

în constiinta mea am înteles sa slujesc aceasta epoca tranzitorie, când România nu putea face altfel, dar n-am înteles niciodata sa parasesc adevarul convingerilor mele, ca n-am crezut în conceptia imperialista germana, ci întotdeauna într-o organizare internationala libera.

Fac apel la Maresalul Antonescu sa spuna daca, în momente hotarâtoare pentru evolutia razboiului, eu n-am urmat prin acte hotarâte aceasta convingere.

La capatul acestei experiente de zbucium în care am unit ceea ce 17 ani gândisem asupra ordinei internationale cu greutatile întâmpinate ca ministru de Externe, în vremuri grele eu cred ca am datoria de a

spune ca România a ajuns acolo si noi aici, fiindca Ţara noastra si

Sud-Estul au lipsit de o organizare internationala regionala si continentala realista si puternica si ca azi, când stim ce reprezinta armata URSS, când ne-am primit Transilvania cu sprijinul ei si nu mai putem starui în eroarea comuna asupra realitatii pe care o reprezinta, cred ca România, împreuna cu întreg Sud-Estul, trebuie sa intre într-un sistem regional care sa dea întregii Europe rasaritene siguranta în contra oricarei agresiuni si chezasia dezvoltarii fara nici o primejdie.

Numai astfel România va fi într-adevar ferita de o noua încercare ca aceea din 1939/40 si altii vor rândui locul nostru de azi.

Onor Tribunal

Procesul acesta nu este judecarea Maresalului Antonescu, a regimului sau, a celor ce au colaborat cu el.

Este procesul unei epoci din viata poporului nostru si a unei misiuni de ceasuri grele.

Azi si aceasta epoca si misiunea împlinita apartin istoriei.

Hotarârea dvs. va fi si ea tot o pagina de istorie, pe care o scriti nu numai pentru persoana noastra, dar si pentru cei ce vor purta raspunderile de mâine.

Hotarârea poate sa însemne un învatamânt negativ, represiv, oricât de moralizator, înseamna însa pentru cei ce vor veni teama de a nu gresi în viata, dar si îndemnul de a se abtine de la orice politica în ceasuri grele pentru Ţara.

Sentinta dvs. poate fi un învatamânt pozitiv, creator, dându-le convingerea ca servirea Ţarii este întotdeauna o datorie si ca abtinerea de la raspunderi în epocile de grea încercare sau lucrarea lor ocolita fara gând de slujire adevarata, numai din dorinta de a pastra pozitii personale sigure pentru sine sau partidul sau - aceasta constituie un act care, chiar daca nu este supus judecarii Tribunalului, nu poate scapa judecatii istoriei si constiintei publice.

Dvs. veti alege, care din aceste hotarâri raspunde dreptatii si asteptarilor poporului român.

Ingaduiti-mi sa va exprim credinta ca Maresalul Antonescu nu

poate fi pedepsit, fiindca el a slujit o epoca istorica ale carei conditii au fost create în afara de vointa sa, prin împrejurari internationale care au depasit vointa tuturor Românilor.

Mihai Antonescu 12 mai 1946

Ultima parte a memoriului ridica unele semne de întrebare. Este vorba de partea în care Mihai Antonescu "recunoaste" ca propaganda antisovietica nu ar fi avut la baza cunoasterea realitatii si dupa ce arata ca "... dupa cele ce am vazut eu însumi în URSS, ce reprezinta realitatea sovietica...", concluzioneaza ca: "... ma fac sa spun azi ca ma simt vinovat fata de URSS care trebuie sa fie respectata".

Pâna în prezent eu nu cunosc ce s-a întâmplat cu Maresalul Ion

Antonescu, si cu colaboratorii sai, în cele 20 de luni cât au fost tinuti în URSS, dar, dupa cele consemnate în ultima parte a memoriului depus de Mihai Antonescu, cât si din ultima parte a declaratiei data de Eugen Cristescu, fostul sef al Sigurantei Statului, declaratia elogioasa

la adresa URSS, pot fi trase unele concluzii, fara a avea însa, pretentia si certitudinea ca ele sunt conforme cu realitatea.

Astfel, s-ar putea deduce, ca, în perioada de captivitate în URSS, asupra fostilor conducatori ai României s-a exercitat o imensa actiune de intoxicare pentru a-i convinge de pretinsa superioritate a sistemului politic sovietic. Exista însa mari îndoieli ca s-ar fi reusit o asemenea convertire.

S-ar mai putea presupune ca, pe lânga actiunea de intoxicare, sovieticii i-ar fi determinat sa creada ca singura lor salvare ar reprezenta-o atitudinea pe care o vor avea la proces, fata de URSS. La aceasta concluzie ne conduce si împrejurarea ca Mihai Antonescu, ale carui elogii la adresa URSS au fost palide, a fost condamnat la moarte si executat, iar Eugen Cristescu, în ale carui declaratii, elogierea URSS a fost mai insistenta, desi a fost condamnat la moarte, nu a fost executat. Acestea însa pot fi simple speculatii logice.

Un singur lucru este însa cert si anume ca asupra Maresalului Ion Antonescu nu a avut nici un efect, nici eventuala încercare de intoxicare si nici eventualele încercari de timorare. El si-a pastrat, pâna în ultima clipa a vietii, verticalitatea si credinta nestramutata în poporul care 1-a nascut. S-a aparat cu o demnitate nemaiîntâlnita, dar nici nu a simtit nevoia sa aduca elogii de circumstanta nimanui.

Memoriul Maresalului Antonescu, întocmit la 15 mai 1946, îl voi prezenta în finalul lucrarii, ca ultimul cuvânt al acuzatului. El reprezinta un adevarat testament politic, iar prin sinceritatea care îl caracterizeaza, prin modul transant si documentat în care raspunde tuturor acuzatiilor ce i s-au adus, are o putere de convingere cu totul deosebita. Nu îl voi prezenta nici fragmentat în cuprinsul capitolelor, deoarece doresc sa dovedesc nevinovatia Maresalului Ion Antonescu, pe baza celorlalte probe existente la dosar, facând abstractie cu premeditare de apararile sale.

Din cele prezentate în acest capitol se desprind cu claritate urmatoarele constatari:

Maresalul Ion Antonescu nu a dorit puterea. El a acceptat-o si a primit-o din mâna regelui, dupa repetate insistente, într-un moment critic, în care, nici o forta politica, în afara legionarilor, nu dorea sa-si asume raspunderea preluarii guvernarii tarii.

Maresalului a acceptat sa formeze guvernul cu sprijinul legionarilor, numai dupa ce partidele politice traditionale i-au refuzat sprijinul în mod oficial.

Maresalul Ion Antonescu, acceptând participarea legionarilor la guvernare, a sperat ca îi va putea stapâni si dirija în directia slujirii intereselor tarii. La rândul lor, legionarii acceptând o participare mai mult simbolica la guvernare, au sperat ca, treptat, vor reusi sa acapareze întreaga putere în stat.

Nici una din cele doua sperante nu s-a realizat si, ca urmare, în mod inevitabil, s-a declansat conflictul deschis între Maresal si Garda de Fier, conflict în urma caruia miscarea legionara a fost desfiintata ca forta în viata politica a tarii.

Ce dovada mai elocventa ar putea exista ca Maresalul Ion Antonescu nu a avut nimic în comun cu fascismul, reprezentat la noi de miscarea legionara? Este evident ca o dovada mai concludenta nu poate exista.

Este clar deci ca Maresalul Ion Antonescu nu a ajuns conducator

al statului în urma vreunei lovituri de stat, ca guvernarea sa nu a fost fascista si nici dictatoriala. Unde s-a mai vazut un dictator care pe toata perioada guvernarii, în permanenta s-a consultat cu sefii partidelor politice carora, în repetate rânduri, le-a oferit preluarea puterii?

înainte de a încheia acest capitol, nu-mi pot reprima un gând si o întrebare care nu au nici o legatura cu subiectul acestei carti.

Am vazut ca începutul lunii septembrie 1940 a gasit România în plina revolta împotriva dictaturii fostului rege Carol II. Existau doua posibilitati: ori demonstrantii sa fie reprimati cu arme de foc si sa fie salvata dictatura, ori dictatorul sa fie convins ca trebuie sa abdice.

S-a gasit atunci un om caruia însusi regele i-a cerut sa salveze tara, si care, dupa propria marturisire, "i-a cerut voievodului Mihai sa fie calm", asigurându-1 ca "... voi face totul ca sa încerc evitarea unui

deznodamânt tragic al statiunii...". Acel om a reusit sa evite varsarile de sânge, convingând în primul rând pe aghiotantii regelui si apoi pe însusi regele ca singura solutie este abdicarea.

si acum întrebarea: "De ce nu am avut, si în decembrie 1989, un Ion Antonescu, iar dictatorul de ce nu a avut «aghiotanti» care sa

înteleaga si sa-1 convinga pe Ceausescu Nicolae ca singura solutie este demisia si nu gloantele?" Daca ar fi existat asemenea oameni, s-ar fi întâmplat, si în decembrie 1989, ca si în septembrie 1940, respectiv, plecarea dictatorului fara varsare de sânge.

Aceste doua momente istorice similare, dar cu rezolvari si consecinte diferite, ne obliga la aprecieri diferite si sub aspectul raspunderilor.

INTRAREA ARMATELOR GERMANE ÎN ROMÂNIA

Potrivit sentintei Tribunalului Poporului, "Primul act de tradare nationala, pe care-1 face acuzatul Ion Antonescu, este invitarea armatelor hitleriste sa intre pe teritoriul tarii".

Cu privire la aceasta acuzatie trebuie sa remarc de la început ca este în flagranta contradictie cu realitatea. în primul rând misiunea militara germana a fost invitata în România de fostul rege Carol II. Ca ea a sosit în tara dupa 6 septembrie 1940 este cu totul altceva. Este una sa inviti un strain în casa si alta sa accepti sa-ti intre în casa, iar în a doua situatie este una sa ai posibilitatea sa nu permiti intrarea si alta când nu ai aceasta posibilitate.

Dar venirea misiunii militare germane în România a fost determinata, realmente, si de un interes national, acela al instruirii si dotarii armatei române. Dar vom vedea, în continuare, ca venirea trupelor germane în România a raspuns si unui interes major national, constituind, în acele vremuri grele, singura garantie a stabilizarii frontierelor tarii.

Cine îsi poate imagina ca un om cum a fost Maresalul Ion Antonescu, care si-a pus întreaga viata în slujba apararii teritoriului national si care stia din propria experienta ce înseamna o ocupatie straina, ar fi putut invita sau accepta venirea unor trupe straine, fara a avea în vedere, în primul rând, interesul national?

Oricum, este clar pentru toata lumea ca, în cazul unui refuz din partea României, Germania ar fi procedat la ocuparea fortata si la transformarea tarii într-un asa zis protectorat german, echivalând cu subjugarea totala economica, politica si militara cu toate consecintele ce decurgeau din aceasta, atât pentru toti cetatenii tarii si mai ales cu consecinte dezastruoase pentru evreii din România.

Acest pretins prim act de tradare nationala a fost în realitate un act de salvare nationala.

Al doilea aspect al acestei acuzatii consta în permisiunea data trupelor germane de a trece în Balcani peste teritoriul tarii noastre.

înainte de a intra în detaliu, ma rezum în a afirma ca România nu se putea opune nici acestei cereri germane si ca aceasta cerere i-a fost adresata Maresalului Ion Antonescu în ianuarie 1941, când rebeliunea legionara era pregatita, iar în caz de refuz ar fi fost suficient ca germanii sa fi sprijinit rebeliunea si în desfasurarea ei, pentru ca ea sa reuseasca. Ar fi urmat instaurarea unui regim cu adevarat fascist-legio-nar, cu aceleasi consecinte pentru tara ca cele mentionate anterior.

Rezulta deci, din capul locului, ca aceasta acuzatie este total nefondata si de rea credinta. Trebuie, însa, sa demonstram acest lucru.

La întrebarea acuzatorului public "în ce conditiuni au fost aduse în tara trupele germane?", Maresalul Ion Antonescu a raspuns:

"Problema are doua aspecte diferite. Un prim aspect este acela al misiunii germane de instructie si al doilea aspect este acela al trecerii trupelor germane prin România în Balcani

în ceea ce priveste trupele de instructie am fost pus în septembrie 1940, ca si în privinta acordurilor economice si politice, în fata unui fapt împlinit. Regele Carol ceruse si obtinuse, dupa cum era de asteptat o misiune militara germana, justificata de necesitatea de a reorganiza si instrui armata româna pe bazele si dupa metodele germane. Faptul era destul de grav, pentru ca aceasta însemna un prim pas catre protectorat, care se putea evita, si mai ales catre umilinta tarii. în fond regele Carol, din cauza situatiunii în care se gasea fata de popor si de armata, avea nevoie de un alt punct de sprijin si a crezut ca-l gaseste în forta militara germana. Când am venit la conducerea statului, germanii, sprijiniti foarte tare de legionari, care si ei cautau sa se bizuiasca pe forte germane în România, mi-au reamintit de aceste angajamente si m-au întrebat când sa trimita misiunea germana. Bineînteles au fost aprige, discutiuni în privinta încheierii acordului care urma sa determine: misiunea acestor trupe si valoarea lor, raporturile cu autoritatile noastre si drepturile lor materiale. Prin aceasta Conventie am cautat sa obtin efective cât mai reduse, neamestecul în nici un fel de alte probleme decât în cele de instructie si drepturi cât

mai putine banesti. Pot sa afirm ca misiunea militara germana, condusa de g-ral Hansen, a fost foarte corecta si respectuoasa angajamentelor luate prin conventie. Impresia mea a fost ca g-ral Hansen era un militar desavârsit si nu aproba injunctiunile politice ale SS-ului german, sub a carui presiune directa si indirecta era pus si el. Am avut în special ocazia sa constat corectitudinea sa cu ocazia rebeliunii.

în ceea ce priveste trecerea trupelor germane prin România, am fost chemat, prin surprindere, prin ianuarie (mijloc) 1941, la Berchtesgaden unde am avut o întrevedere cu Fuhrerul. La acea epoca, la Bucuresti si în tara, era o enorma fierbere. Legionarii, pe baza avertismentului ce-l dadusem lui Horia Sima, la 7 ianuarie, cu ocazia brutalitatii cu care începuse actiunea în contra masonilor, ca ma voi prezenta în fata Ţarii si îi voi cere sa aleaga între linia mea de conducere si linia legionara, legionarii se înarmau si pregateau rebeliunea. Este perioada când mai ales am avut ocazia sa constat reaua credinta a g-ral Petrovicescu. în acelas timp toata lumea din Bucuresti si din tara era alarmata. Toti simteau ca se pune la cale ceva. Având încredere în g-ral Petrovicescu si în col Riosanu (subsecretar de stat al Sigurantei), marturisesc ca nu am crezut acest act, nemaipomenit în istorie, ca un guvern sa faca revolutie contra lui însusi si nu am luat lucrurile prea în serios, poate spre binele tarii. Nu am pus bazele pe aceste zvonuri, mai ales datorita faptului ca odata cu mine era invitat la întrevedere si H. Sima. Dupa ce sosise avionul german la Bucuresti dl. H. Sima s-a derobat, refuzând sa mearga. A fost un mare semnal de alarma pentru mine. Cu toate insistentele puse pe lânga el de dl. Fabritius, ministrul Germaniei la Bucuresti, pe care-l cred de buna credinta si de alti germani pentru care, regret ca nu pot sa am aceeasi opinie. Am plecat singur. La întrevederea cu Fuhrerul au participat d-nii Ribbentrop, maresalul Keitel, g-ral Jodl, seful de Stat Major al tuturor fortelor germane, alti 2-3 generali pe care nu-i cunosteam, dl. Fabritius si un domn care aparea pentru prima oara, Dl. Hitler recomandându-mi-l, Ml l-a pYmntaî spre surprinderea mea si a d-lui Fabritius ca noul ministru al Germaniei la Bucuresti, adaogându-ca este unul din cei mai buni prieteni ai sai si un om de mare încredere. stiam din nume ca dl. Kilinger era ministrul Germaniei în Slovacia si ca acolo se manifestase ca un mare si brutal sprijinitor al elementelor slovace naziste.

Era pentru mine al doilea avertisment, dat fiind luptele mari care existau între mine si legionari si insistenta lui H. Sima de a ramâne în tara în absenta mea.

Dupa prezentarea domnului Kilinger a început conferinta pentru care fusesem chemat. Spre surprinderea mea si contrar uzantelor (nu fusesem prevenit despre problema dupa cum ar fi trebuit), dupa ceg-ral Jodl a facut o expunere a situatiei militare în Europa, Hitler mi-a spus urmatoarele: «Italia se gaseste angajata în Albania de Sud într-o situatiune foarte periculoasa, careia nu mai poate sa-i faca fata cu fortele proprii. Germania trebuie sa alerge în ajutor. Va rog sa dati aprobarea ca trupele germane sa treaca prin România în Balcani. De altfel, aceste trupe se gasesc deja cu capetele lor de coloana la granita României cu Ungaria si Bulgaria ca si Ungaria si-au dat consimtamântul». Am întrebat: «De ce nu trec prin Serbia?» Mi s-a raspuns ca în Serbia este o situatiune politica dificila din cauza ca sunt elemente de opozitie care nu sunt de acord cu pactul încheiat între regentul Paul si guvernul sau cu Germania. Hitler a adaugat ca nu vrea sa provoace Serbia, însa la cea mai mica actiune politica contrara în Serbia, o va ocupa si pedepsi. Era pentru mine al treilea avertisment. Am obiectat atunci ca un ultim refugiu si încercare de a evita trecerea trupelor germane prin România, atitudinea Rusiei. Am reamintit Fuhrerului si celor prezenti la conferinta ca, în 1914, izbucnise razboiul general mondial pentru ca Austro-Ungaria a atacat Serbia si, drept raspuns, Rusia a mobilizat imediat. Am afirmat ca este posibil ca aceasta actiune a trupelor germane prin România sa declanseze, ca si în 1914, o actiune rusa, de data asta pe teritoriul român si deci sa antreneze armata româna, care era demobilizata si neorganizata nu numai la un conflict cu Rusia, dar chiar într-un conflict general în acelas timp am spus d-lui Hitler ca nu sunt pregatit si nici nu pot sa mobilizez armata româna, pentru ca ar fi un act de provocatiune fata de rusi. In consecinta nu poate conta si nu trebuie sa conteze pe o actiune a trupelor române, pentru acoperirea strategica a flancului trupelor germane care urmau sa se înfunde în Balcanii de Sud.

Totodata am spus d-lui Hitler ca o interventie similara si chiar mai grava se facuse la Bucuresti direct la mine de catre dl. Chigi, ministrul Italiei la Bucuresti. Dl. Chigi, cu putin timp înainte, fara sa-mi

spuie nimic despre o iminenta actiune germana în Balcani, mi-a cerut interventia armatei române în contra Serbiei, spunându-mi ca situatia Italiei în Albania de Sud este de asa natura ca, daca Serbia va face o actiune militara cât de mica în acel moment la granita Albaneza în contra flancului si spatelui trupelor italiene, armata italiana va fi pusa într-o situatie catastrofala. în acelasi timp mi-a afirmat ca Ungaria este gata sa intervina contra Serbiei. Raspunsul meu a fost categoric negativ, desi Serbia avusese o atitudine cu totul neloiala fata de România în momentul prabusirii granitelor ei, în vara anului 1940. Ea mobilizase forte numeroase în Banatul Sîrbesc si, dupa informatiile Statului Major, astepta momentul favorabil (intrarea trupelor rusesti în Moldova sau izbucnirea revolutiei în tara), pentru a ocupa Banatul Românesc.

Am justificat refuzul meu fata de Italia prin consideratiunea ca orice actiune militara româna în contra Serbiei sau în Balcani ar putea constitui un act de provocare pentru Rusia si deci riscurile tarii ar fi foarte mari.

Dl. Hitler mi-a afirmat ca are întelegere politica cu Rusia si mi-a dat asigurari ca nici o interventie rusa nu se va produce. Din partea mea insistând ca nu voi mobiliza armata si deci sa nu conteze pe o acoperire româneasca a flancului german. Am dat consimtamântul românesc, printr-un act de evidenta cu toate consecintele care ar fi urmat. Evenimentele care au precedat la Bucuresti (raporturile cu legionarii) întrevederea mea cu Hitler din mijlocul lui ianuarie si acelea care au urmat imediat dupa întoarcerea mea (rebeliunea) mi-au confirmat credinta ca, la Bucuresti, se pusese la cale, de coniventa, aceasta actiune, pentru ca sa serveasca ca un act depresiune asupra mea. Bineînteles, refuzul ar fi însemnat o victorie legionara, pentru ca misiunea militara germana din România, care avea peste 40 tancuri grele la dispozitie, ar fi ajutat violenta legionara si as fi fost înfrânt. Victoria legionara ar fi însemnat pentru poporul român ceea ce a însemnat pentru poporul jugoslav rezistenta lui; omorârea miseleste a întregii elite românesti, masacrarea evreilor si a tuturor cadrelor politice si opozitioniste. Gândind la aceasta eventualitate, am aplicat aceeasi cale, în contra sentimentelor mele si ale poporului român, pe care o apucase, în împrejurarile militare internationale aproape identice în 1877,

domnitorul Carol si Ion Bratianu. La acea data trupele rusesti au trecut pe teritoriul românesc, în contra întelegerii de la Livadia, si domnitorul, împreuna cu guvernul si armata au fost nevoite sa se retraga în Oltenia, lasând Moldova si Muntenia total la discretia rusilor. Consecintele au fost dezastruoase.

De data aceasta, dat fiind faptul ca am pus Germaniei conditiuni stricte, scrise, pe care le-a acceptat, în privinta atitudinei trupelor germane pe timpul trecerii pe teritoriul nostru, limita duratei stationarii acestor trupe în România si interzicerea totala de a se aproviziona din tara, au evitat o umilinta, un dezastru economic, perspectiva unui regim legionar si chiar protectorul german cu consecintele lui".

Singura aceasta declaratie documentara, si argumentata într-un mod magistral, ar fi fost suficienta pentru a se constata netemeinicia acuzatiei adusa Maresalului cu privire la pretinsa tradare nationala prin "invitarea" trupelor germane în România.

înainte de a prezenta si alte probe cu privire la aceasta problema gasesc necesar sa redau si raspunsul dat de Maresalul Ion Antonescu la întrebarea pusa de acuzatorul public: "Care au fost conversatiile politice si atitudinea sefilor politici, taranisti si liberali, în timpul si dupa rebeliune?".

"Dupa conversatia avuta cu dl. Hitler relativa la trecerea trupelor germane prin România în Balcani, era de datoria mea sapun la curent sefii partidelor politice si pe ministri straini acreditati la Bucuresti (pentru ca la epoca eram si ministru de Externe), despre hotarârile luate la Berichtesgaden. împrejurarile nu mi-au îngaduit. Sosind cu avionul, am aterizat la Brasov cu intentia de a ma repauza 2 zile la Predeal.

Nu am reusit, fiindca am fost chemat de urgenta la Bucuresti, comu-nicându-se prin telefon ca legionarii au ocupat, cu posturi înarmate, o serie de case împrejurul presidentiei si ca, din atitudinea lor în capitala $i în farâ, rezulta în mod evident ca au intentia sa ia conducerea statului cu forta. Plecând imediat la Bucuresti, am gasit, într-adevar, o situatiune extrem de grava. Demonstratii masive de strada, cu legionari organizati militareste si înarmati. Aceleasi demonstratii se desfasurau în toata tara. în seara zilei, o forta în valoare de 1 000 de legionari

înarmata s-a dirijat catre Presidentie cu intentia, probabil, de a urca în birourile mele. G-ral Steflea, seful meu de cabinet, pentru ca sa faca imposibila aceasta eventualitate, a asezat mitraliere pe scarile, culoarele si la intrarile Presidentiei. în acelas timp a baricadat scarile. în fata acestei situatiuni, grupul de legionari s-a marginit sa cânte cântece legionare si sa strige «Vrem conducator legionar». A început rebeliunea.

Dupa cum se stie, în primele 2 zile am fost total jficonjurat la Presidentie si toate geamurile localului au fost sparte de focurile de arma trase din grupurile legionare instalate în cladirile din jurul Presidentiei.

A S-a zi, dupa ce am avut fortele în mâna si dupa ce i-am prevenit în prealabil, am trecut la atac si rând pe rând am dezorganizat toate cuiburile întarite în cartierul înconjurator Presidentiei.

Dupa ce s-a terminat rebeliunea, am început restabilirea ordinei.

în timpul rebeliunei si în perioada care a precedat rebeliunei, perioada de acuta pregatire legionara, cunoscuta de toata lumea, oamenii politici, de toate categoriile, nu au manifestat absolut nici o atitudine. Mai târziu, dupa ce lucrurile au fost restabilite la normal si dupa ce opinia publica a capatat impresia ca înfrângerea legionara era definitiva, au început sa apara sfatuitorii. în timpul acesta supusesem regelui un nou decret constitutional, prin care suprimam regimul legionar, cu toate insistentele si protestele germane.

Oamenii politici la care am facut din nou apel, atât direct cât si prin declaratii publice, prin care ceream concursul si unirea tuturor, mi-au refuzat si de data aceasta concursul, multumindu-se sa-mi atraga atentia verbal, si mi separe chiar în scris, ca rebeliunea era sfârsitul fatal, prevazut de ei, al regimului legionar pe care-l înfiintasem la începutul guvernarii. Reamintesc ca la protestele pe care le facusera într-adevar în aceasta privinta, în septembrie 1940, le-am oferit insistent sa ia conducerea si sa faca d-lor guvern fara legionari. Bineînteles, dupa cum am spus si mai sus, au refuzat conducerea, nevrând sa ia riscul

unei guvernari în astfel de conditii.

Dupa rebeliune mi-au retras si concursul pe care mi-l daduse punându-mi la dispozitie specialisti pentru diferitele ministere economice si mi-au recomandat sa fac guvern de militari. Au refuzat sub pretext ca guvernul de militari este ultima carte pe care o joaca un Stat

si eu nu cred ca situatia politica este de asa natura încât sa impuna o solutie extrema atât de grava. Din cauza acestor discutiuni criza a durat aproape o saptamâna si am fost nevoit sa-ipun capat formând guvern de militari. Mai târziu am aflat ca, în timpul rebeliunii, dl. ing. Miclescu numit de mine mai târziu presedinte la Telefoane, caruia eu si neamul românesc îi datoreaza recunostinta, fiindca este unul dintre aceia care într-o foarte larga masura a contribuit la victoria de la Marasesti, mi-a povestit ca, vazând izolarea în care ma gaseam si indignat fiind de tacerea partidelor politice, a compus un manifest în care afirma ca partidele politice sunt în aceasta lupta cu legionarii; alaturarea de gen. Antonescu, pentru a înlatura nelinistea si nedumerirea în care se zbatea tara în acele momente. Ducându-se cu acest manifest la d-nii Bratianu si Maniu, pentru ca sa-l semneze, d-lor au refuzat, pentru motive pe care numai d-l Miclescu ar putea sa le spuna. Daca nu ma însel, o copie a acestui manifest, care n-a vazut publicitatea, se gaseste în arhiva statului. D-l Miclescu mi-a cerut sa nu fac uz de el si am respectat dorinta sa ".

Iata înca o dovada care ne arata cât de dictator si cât de legionar a fost Maresalul Ion Antonescu.

Revenind la problema venirii misiunii militare germane în România, am retinut ca la proces s-a facut mult caz de faptul ca Maresalul a dat dispozitii sa se desfasoare o propaganda prin care sa fie pregatita opinia publica în legatura cu prezenta unor trupe germane în tara. Cei care au judecat procesul au apreciat aceasta împrejurare ca deosebit de acuzatoare la adresa Maresalului. Dar au omis cu rea credinta examinarea fondului problemei, desi Maresalul le-a oferit toate datele necesare unei corecte aprecieri.

Dar nici macar acest aspect formal al propagandei nu au dorit sa-l examineze în esenta sa.

Am vazut ca venirea trupelor germane în România nu putea fi evitata si ea s-ar fi produs oricum, indiferent de pozitia conducatorului României. în aceasta situatie, Maresalul Ion Antonescu a facut tot posibilul ca aceasta prezenta a unor trupe straine în tara sa nu se transforme într-o ocupatie si ea sa profite, pe cât posibil, si tarii noastre.

Dar Maresalul stia ca poporul român nu îi iubea pe germani, deoarece ei au fost principalii vinovati de prabusirea atât de catastrofala a granitelor tarii, Dictatul de la Viena, prin care am pierdut Ardealul de Nord si pactul Ribbentrop-Molotov prin care ne-a fost rapita Basarabia si Bucovina).

Evident ca în aceste conditii era necesara pregatirea opiniei publice din tara, pentru a preveni eventuale actiuni de rezistenta populara, care ar fi dus la consecinte similare cu cele din Iugoslavia.

Ce a gândit Maresalul Ion Antonescu si ce a urmarit în acele momente, rezulta din stenograma sedintei Consiliului de Cabinet din 4 octombrie 1940, din care acuzarea a mentionat fragmente de fraze care puteau fi interpretate. De altfel, acesta a fost sistemul de prezentare fragmentara a probelor, prin care a fost alterat continutul lui real.

Sa vedem, însa, declaratiile complete facute de Maresal în cadrul acelei sedinte.

"Domnilor, trebuie sa începem o propaganda în ce priveste venirea Germanilor aici. Dv. stiti ca de când am venit aici eu am tratat,

fiindca am vrut sa consolidez pozitia României fata de Axa si am vrut sa tai Rusilor orice veleitati de cucerire a Moldovei si de prezenta în Dobrogea, prin prezenta Germanilor la noi. Am tratat si am ajuns la un sfârsit favorabil".

"în curând va sosi o comisie germana de câtiva ofiteri si poate chiar Duminica sa asiste la o manifestatie aviatica. Vor veni patru escadrile de aviatie pentru apararea teritoriului si o divizie motome-canizata cu cel mai modern material. Cumparam materialul si dupa ce personalul nostru este instruit, personalul german pleaca. Am pus în conventie 2-3 luni, cred ca este maximum de timp necesar instruirii personalului nostru.

Pentru aceasta trebuie sa înceapa sa functioneze propaganda, sa pregatim opinia publica si cu prezenta diviziei motorizate în Ţara Românească, cred ca taiem si Ungurilor si Rusilor orice îndoiala ca

Germanii sunt cu noi.

Am urmarit si un scop politic si necesitatea de a întari armata tarii. Bineînteles, daca mijloacele financiare vor permite, voi mai aduce înca o divizie motorizata; aviatie am cerut mult mai multa si cred ca o sa ne dea ".

Iata deci adevarul cu privire la venirea misiunii militare germane în România, adevar care exlude orice suspiciune de tradare a intereselor nationale.

La proces s-a insinuat ca motivul real al acestei actiuni l-ar fi constituit pregatirea "agresiunii" împotriva Uniunii Sovietice.

Este absurd sa se afirme ca, în anul 1940, Maresalul Antonescu se gândea sa atace URSS. Ca se gândea la recucerirea teritoriilor pierdute prin abuz de putere, este sigur, deoarece acesta a fost idealul sau de o viata, apararea integritatii teritoriale a tarii sale. Dar, este la fel de sigur, ca îsi dadea seama de faptul ca România singura nu putea realiza acest lucru, iar la momentul respectiv, nimeni nu stia ca Germania va ataca U.R.S.S.

Este un adevar ca prezenta unor trupe militare straine pe teritoriul unei tari nu este un lucru pozitiv si nu este privit cu simpatie de populatia tarii respective. Maresalul Ion Antonescu a reusit însa, prin fermitatea pozitiei sale, sa reglementeze cu conducatorii Germaniei, pâna la detaliu, regimul trupelor germane în România, astfel încât aceasta prezenta straina a fost mult mai usor de suportat decât orice alta prezenta straina din trecut si mai ales decât prezenta trupelor sovietice care a urmat dupa 23 august 1944. Ca dovada, nu au avut loc conflicte violente notabile între militarii germani si cetatenii tarii noastre si nu a fost necesara emiterea vreunei legi speciale prin care sa fie aparati germanii asa cum a fost necesar sa fie aparate, printr-o lege draconica, elementele armatei sovietice de furia populatiei indignata si profund lezata în interesele ei fundamentale de armata "eliberatoare".

Fara a intentiona sa ofensez pe nimeni, dar trebuie sa îmi exprim parerea ca diferenta de disciplina militara, de nivel de cultura si de civilizatie între armata rosie si armata germana a fost net în favoarea acesteia din urma, aceasta fiind si principala cauza a diferentei de atitudine a populatiei fata de cele doua armate.

îmi permit sa fac aceste afirmatii pe baza propriei mele experiente.

Am trait, sa spun asa, sub ambele armate. Am avut posibilitatea sa vad

comportarea civilizata a militarului german, atât în perioada în care România era aliata Germaniei, cât si dupa ce tara noastra a întors armele împotriva Germaniei si afirm ca atitudinea militarului german fata de populatie nu s-a schimbat cu nimic. Am trait într-o zona a

Transilvaniei, care, dupa 23 august 1944, a fost ocupata vremelnic de trupele germane si maghiare.

Mult trâmbitata rezistenta antifascista a populatiei României este o poveste de adormit copiii. Actele de diversiune care au loc în perioada respectiva nu au fost opera muncitorului român, ci a agentilor bolsevici si, eventual, si a altor agenti straini. Dar, despre "realismul" asa ziselor opere literare cu aceasta tematica, altii sunt mai în masura si mai competenti sa vorbeasca. Eu pot sa spun numai atât ca filmele, piesele de teatru si alte "opere" artistice, în care autorii s-au straduit sa prezinte cruzimea manifestata de politia si siguranta statului român, burghezo-mosieresc în reprimarea elementelor "progresiste" ale poporului mi-au provocat indignarea.

Revenind la trupele germane, nu putem afirma ca prezenta lor nu a provocat nici un fel de probleme în tara noastra. Dar vom vedea ca problemele au fost provocate cu concursul unor cetateni neloiali si necinstiti.

Maresalul Ion Antonescu, în conventiile încheiate, a stabilit cu rigurozitate ce produse si în ce cantitati au dreptul trupele germane sâ cumpere din România. Deci, sa cumpere, pentru ca nimic nu s-a dat acestor trupe fara plata.

Problemele ce s-au ivit în legatura cu trupele germane din România rezulta din telegrama adresata de Maresalul Antonescu lui Mihai Antonescu la 1 septembrie 1941, orele 19,30:

"Dispozitia si angajamentul a nu se mai face cumparaturi de germani la noi a mai fost luat - cei de jos nu au respectat dispozitiile luate de sus-necesitatea nu cunoaste lege - deci nu trebuie contat pe noile angajamente - trebuie sa ne aparam - masuri represive penale, pedeapsa cu moartea în contra acelora care vând strainilor ceea ce interzicem sa se vânda si controlul fabricatiei si al distributiei - am dat indicatii domnului Marinescu, în mâna, priceperea si energia lui sta solutionarea problemei - altfel tara se va goli de tot ce are si, în

iarna viitoare, dupa cum s-a golit si în iarna trecuta - administratia

este în primul rând de vina - daca nu ar fi coruptia, masurile luate de guvern, care sunt eficiente, ar fi executate si nu ne-arfugi nici bogatiile, nici marfurile - tâlhariile si gainariile se petrec si în noile provincii, cu toate masurile ce am luat-în special în Bucovina, unde toti jidanii

au început sa se întoarca si stau sub aripa protectoare apoliticii noastre - dar sa termin cu Odesa si vor vedea acesti tâlhari - te rog sa-mi prepari legislatia represiva ce te-am rugat sa faci în aceasta privinta ".

Asupra acestor probleme vom mai reveni, dar se cuvine sa mentionez si aici ca militarii germani nu aveau voie sa faca cumparaturi în România prin plata marfurilor în marci. Pentru cumparaturile strict necesare aprobate de Maresal, statul român le elibera moneda românească corespunzatoare, moneda a carei acoperire era asigurata de Germania prin livrarea cantitatii de aur catre Banca Nationala a României.

Cu toate acestea, militarii germani, fiind interesati sa se aprovizioneze din România si pentru familiile lor, reuseau cu usurinta sa gaseasca negustori care sa le vânda orice fel de marfuri cu plata în marci germane. Evident ca prin aceasta era afectata aprovizionarea populatiei tarii, dar în acelasi timp constituia o sursa de devize pentru negustori. O buna parte din negustori erau evrei, dar indignarea Maresalului nu avea nimic cu antisemitismul, deoarece nu era pornita din sentimente rasiste. Legislatia represiva la care se referea îi avea în vedere pe toti negustorii si pe toti functionarii statului care nu respectau reglementarile legale. Fara a intra în detalii, în acest capitol, nu poate fi vorba nici pe departe de represiune pe motive rasiale.

Exista o discrepanta enorma între regimul sau conditiile în care au stationat în tara noastra trupele germane si conditiile acordate trupelor sovietice. Acestora din urma, conform conventiei de armistitiu, li s-a pus la dispozitie întreaga tara fara plata, plus obligatia guvernului român "... sa faca în mod regulat în moneda românească platile cerute de înaltul Comandament Aliat (Sovietic)...".

Deci, germanii au suportat toate cheltuielile legate de stationarea si întretinerea trupelor lor din România, în timp ce sovieticii, pe lânga faptul ca nu plateau nimic, guvernul român era obligat sa le faca toate platile solicitate.

Las cititorul sa aprecieze singur, în care din cele doua situatii s-ar putea vorbi de tradarea intereselor nationale ale României. Personal înclin sa cred ca ambele situatii fiind fortuite[1], în nici unul din cazuri nu li se poate reprosa conducatorilor României ca ar fi tradat interesele

1. Aici cu întelesul de fortate (n.r.).

nationale. în primul caz, însa, este exclusa cu desavârsire o asemenea apreciere.

Cu toate acestea, faimosul Tribunal al Poporului a gasit de cuviinta ca pentru evenimentele expuse în acest capitol sa-1 condamne pe Maresalul Ion Antonescu pentru doua pretinse infractiuni la doua pedepse principale constând în detentiune grea pe viata.

Cele doua pretinse infractiuni au fost confectionate în art. 1 lit. a si b ale neconstitutionalei legi 312/945 cu urmatorul continut:

"Sunt vinovati de dezastrul tarii cei care;

Militând pentru hitlerism sau fascism si având raspunderea politica efectiva au permis intrarea armatelor germane pe teritoriul tarii;

Dupa 6 septembrie 1940, au militat pentru pregatirea sau desavârsirea faptelor de mai sus prin viu grai, prin scris sau prin orice alte mijloace ".

Chiar daca am admite, prin absurd, ca o lege care încalca

Constitutia tarii prin fiecare paragraf al sau ar trebui luata în seama,

faptele reprosate Maresalului Ion Antonescu nu întrunesc conditiile prevazute în textele mentionate.

Maresalul nu a militat nici pentru hitlerism, nici pentru fascism si de asemenea nu a militat nici pentru pregatirea sau desavârsirea asa ziselor fapte de mai sus.

Concluziile complete le voi expune, însa, în final, deoarece multe sunt valabile pentru toate acuzatiile aduse Maresalului.

Chiar daca am accepta ca un sef de stat poate fi judecat si condamnat drept criminal si vinovat de dezastrul tarii sale, numai pentru ca, în împrejurari grele, fara iesire pentru tara pe care o conduce, a încheiat o alianta cu o tara care, în final, a pierdut razboiul, eventuala lui vinovatie trebuie examinata si apreciata prin prisma tuturor prevederilor partii generale a Codului penal, care este sediul multor reglementari cum ar fi: vinovatia si formele vinovatiei, cauzele care ate-n\iea2â SaU agraveaza raspunderea penala, cauzele care înlatura caracterul penal al unor fapte, cauzele care înlatura raspunderea penala si altele. Magistratul care nu trece prin filtrul tuturor acestor reglementari orice fapta si orice persoana dedusa judecatii sale nu va putea realiza actul de dreptate al aplicarii corecte a legilor.

în cazul Maresalului Ion Antonescu, la judecarea capatului de acuzare constând în permiterea patrunderii trupelor germane pe teritoriul tarii noastre, trebuia, în mod obligator avute în vedere prevederile legii referitoare la starea de necesitate.

Potrivit legii penale din toate timpurile nu constituie infractiune fapta prevazuta de legea penala, daca a fost savârsita în stare de necesitate. Aceste prevederi legale trebuiau avute în vedere numai în situatia în care se stabilea ca Maresalul ar fi comis o fapta prevazuta de legea penala. în cazul acesta, însa, eSte stabilit în mod cert ca faptul de a te alia cu Germania si de a permite ca trupele acestei tari sa patrunda ori sa traverseze teritoriul României, nu era prevazut de legea penala ca infractiune. Dar, sa acceptam, în interesul unei analize cât mai complete, absurditatea legii ilegale nr. 312/945, ca Maresalul ar fi trebuit sa prevada ca în România vor ajunge la putere bolsevicii, si ca acestia vor incrimina retroactiv asemenea actiuni. Recunoscând deci aceasta absurditate, nu putem însa sa ignoram dispozitiile legale referitoare la starea de necesitate.

Este în stare de necesitate acela care savârseste fapta pentru a salva de la un pericol iminent si care nu putea fi înlaturat altfel, viata, integritatea corporala sau sanatatea sa, a altuia sau un bun important al sau ori al altuia sau un interes public.

în toamna anului 1940, Ion Antonescu se afla în situatia în care trupele germane se aflau la frontierele de Vest ale României, iar Germania avea interese deosebite în tara noastra, interese care reclamau prezenta trupelor ei în tara noastra. Maresalul avea doua alternative si anume, fie sa permita intrarea germanilor în România pe baza unor reglementari, care sa asigure conditii cât mai putin neplacute pentru tara, ori sa nu permita acest lucru, situatie în care conflictul armat cu Germania era inevitabil.

Maresalul a ales prima varianta, care am vazut ca, pe lânga unele inconveniente firesti, a adus tarii si unele avantaje în acele conditii

critice pentru tara noastra, avantaje atât de ordin economic, cât si de

natura politica si militara. Ar fi suficient sa ne referim la multele tone de aur primite de la germani si care au intrat în vistieria tarii si faptul ca, prin prezenta trupelor germane, care nu aveau nici o pretentie teritoriala asupra României, au fost descurajati inamicii nostri de la Est si

de la Vest, care asteptau orice moment prielnic de a ne mai rapi din teritoriul tarii.

Ce s-ar fi întâmplat daca Maresalul ar fi ales a doua varianta este usor de întrevazut. România ar fi fost ocupata cu forta armelor, tara ar fi fost transformata în teatru de razboi, iar vecinii nostri de la Apus, aliatii Germaniei, ar fi ocupat întreaga Transilvanie, cu tot cortegiul de tragedii, care s-a produs în Ardealul de Nord, pierdut de România prin Dictatul de la Viena. Nu stim care ar fi fost reactia URSS, dar în conditiile în care si aceasta tara se afla în relatii de întelegere cu Germania, era posibila ocuparea de catre aceasta a întregii Moldove, pâna la Carpati, asa cum jinduia de mult timp, si eventual a Dobrogei, pentru a-si asigura controlul exclusiv asupra gurilor Dunarii si asupra litoralului românesc al Marii Negre.

Maresalul Ion Antonescu, mare strateg militar, a avut în vedere cele doua alternative si toate implicatiile fiecaruia din ele. în nici un caz nu putea alege a doua varianta. Daca ar fi facut-o, abia atunci s-ar fi putut pune în discutie raspunderea lui pentru dezastrul adevarat al tarii, care în mod inevitabil s-ar fi produs.

Alegând prima varianta, Ion Antonescu nu a salvat de la un pericol iminent numai un interes public, ci interese mult mai mari, interesele vitale ale tarii sale. Este usor pentru orice om de buna credinta, chiar nejurist, sa constate corectitudinea acestei concluzii, potrivit careia Maresalul Ion Antonescu nu putea fi tras la raspundere penala pentru asemenea fapte.

Dar, ma vad nevoit sa repet înca o data ca Maresalul Ion Antonescu nu a comis nici o fapta prevazuta de legea penala, asa încât discutia pe tema starii de necesitate este pur teoretica, pe care am facut-o numai pentru a epuiza toate variantele juridice ale cazului.

Vorbind despre starea de necesitate, mi-am amintit de un caz petrecut cu câtiva ani în urma, pe care, pentru o mai buna întelegere, îl voi reda succint.

Într-O Zi, un militar, sofer pe un camion, s-a rasturnat în Dunare de pe podul plutitor de la Vadul Oii si a început scufundarea lenta atât a camionului cât si a militarului care, având un picior prins undeva la masina rasturnata nu s-a mai putut salva. în cele câteva minute care s-au scurs pâna la disparitia sub apa, militarul putea fi salvat într-un

singur mod si anume: daca cineva din cei prezenti ar fi avut curajul, si as spune inspiratia, sa-i taie piciorul imobilizat si de care era tras în mod lent în adâncurile Dunarii. Daca cineva ar fi facut acest lucru, în mod formal, savârsea o fapta prevazuta de legea penala - vatamare grava a integritatii corporale, dar, aflându-se într-un caz tipic de stare de necesitate, caracterul penal al faptei sale era înlaturat si deci nu putea fi tras la raspundere.

Concluzionând la acest capitol, sustin ca în mod cert, din punct de vedere juridic, Maresalul Ion Antonescu nu a comis nici o infractiune prin alianta cu Germania si prin acceptarea sosirii misiunii militare germane si a trupelor germane în România.

Dar, învingatorii, care îsi fac propria lege pe care o aplica învinsilor, pot orice, cu corectivul ca acest orice nu poate constitui si un act de justitie si nu poate fi impusa acceptarea lui si de catre cei învinsi sau chiar de catre cei neutri.

Noi românii nu vom putea accepta niciodata ca tragedia suferita de atâtia români târâti în fata asa zisului tribunal al poporului (al carui popor?), constituie acte de justitie si nu de razbunare patimasa, si care a facut mai mult rau României, decât însusi razboiul. Nu putem, pentru ca ar însemna sa spunem un mare neadevar si sa nu-i consideram eroi ai neamului nostru pe toti cei ce si-au dat viata în al doilea razboi mondial, care, indiferent daca au luptat pe frontul de Est sau pe cel de Vest, au facut-o pentru tara lor, care trebuie sa fie vesnic recunoscatoare.

* *

Nu trebuie sa se creada, însa, ca în colaborarea militara româ-no-germana, totul a decurs în conditii ideale. Daca aceasta colaborare s-ar fi desfasurat în conditiile unei camaraderii perfecte este putin probabil ca armata româna ar fi întors armele cu atâta hotarâre împotriva Germaniei si ca ar fi facut imensele sacrificii pe care le-a facut în raz-

boiul antifascist.

Aceasta întoarcere a armelor a generat multe discutii si chiar unele aprecieri negative la adresa poporului român. Parasirea unui aliat si întoarcerea armelor împotriva lui, poate într-adevar da loc la aprecieri negative. Poporul român nu este las si nici lipsit de loialitate

fata de aliati, atât timp cât acestia îsi respecta angajamentele luate fata de el si cât timp prestigiul si interesele lui nu sunt încalcate.

în dorinta de a contribui la o cât mai corecta apreciere a actului de întoarcere a armelor împotriva Germaniei fasciste, prezint doua

documente pe care le consider concludente.

Un prim document îl constituie scrisoarea lui Adolf Hitler catre

Maresalul Antonescu, din 05 octombrie 1941, "strict personal si secret", din care voi reda numai prima si ultima parte, deoarece continutul propriu zis are caracter pur tehnic, de strategie militara, care nu prezinta importanta în ce priveste problemele pe care le pun în discutie.

" Ca si în ultima perioada a campaniei, care a dus la marea victorie de nimicire de la Est de Kiev, trupele armatei IlI-a a dvs. care a luptat la Sud de Niprul inferior, a adus servicii valoroase operatiunii de ansamblu, în timp ce Armata IV-a a dvs. este angajata într-un atac puternic împotriva Odesei. Faptul ca dvs. nu v-ati exprimat nici o dorinta de a vi se da sprijin german pentru atacul Odesei, atunci când toate fortele germane erau prinse în lupte grele, îl apreciez cu deosebita multumire. Acum însa dupa victoria uriasa de la Kiev, în ideea de a usura trupei române atacul asupra Odesei si de a cruta acolo sânge, cred ca este necesar apune la dispozitia acestui front si alta artilerie grea, iar în functie de situatie si o divizie de infanterie dupa ce aceasta va deveni libera.

Bazat pe aceste consideratiuni, propun ca unitatile germane utilizate în prezent pe frontul de Nord-Vest, sa fie regrupate la C. 5 A si dupa sosirea întaririlor germane de artilerie sa se continue acolo atacul pâna ce Portul Odesa va putea fi batut cu artilerie.

Am însarcinat pe generalul Feldmarchall von Runstedtsa se puna în legatura cu dvs., Domnule Maresal Antonescu, pentru a aranja chestiunea ordinelor ce urmeaza a fi date fortelor române si germane de la Odesa de sub ordinele superioare ale dvs.

Cu rugamintea de a prezenta M. S. Regelui sentimentele mele alese, ramân legat din inima, cu salutare camaradereasca.

Al domniei voastre Adolf Hitler."

Din aceasta scrisoare rezulta modul în care a înteles armata româna sa lupte împotriva unui dusman comun si aprecierea de care s-a bucurat din partea conducatorului Germaniei.

Al doilea document îl constituie scrisoarea adresata de Maresalul Ion Antonescu, la 9 decembrie 1942, Feldmaresalului Manstein:

"Am luat la cunostinta cu adânca mâhnire de raportul din 3 decembrie 1942, pe care a fost sa vi-l adreseze Generalul Steflea si tin sa va exprim nemultumirea mea adânca pentru faptele ce vi s-au semnalat ca si pentru incomplecta satisfactie ce vi s-a acordat.

Nu numai ca îmi însusesc în totul cele ce generalul Steflea v-a raportat, dar tin înca de datoria mea fata de raspunderea istorica pe care o port si fata de contributia militara la razboiul actual al tarii ce o conduc, sa adaug urmatoarele:

1. România si-a oferit aproape totalitatea fortelor ei armate cu cele mai de seama cadre, cei mai tineri si mai bine instruiti soldati si

cel mai modern material de care am dispus ca, alaturi de armate germane, sa contribuie la zdrobirea bolsevismului, împlinind astfel un rol european foarte departat de modestele ei idealuri nationale si politice. Aceasta jertfa generoasa nu trebuie deci privita ca o obligatiune fara restrictiuni. Nimeni nu poate cere altceva decât ceea ce noi consimtim a da; între Germania si România, neexistând pâna la aceasta data nici o conventie, nici politica, nici militara. în calitate de conducator al Statului român si de comandant al armatei, am deci dreptul de a împiedica orice act care îmi poate compromite prestigiul indispensabil exercitarii functiilor mele si am datoria sa sustrag din fata oricarei molestari ofiterii si soldatii români, supusi unui tratament incompatibil cu onoarea si credintele tarii mele.

2. Cunoasteti contributia trupelor române din Esalonul lai arma tei române, care, cu exceptia operatiunilor de la Odesa si Don, au însângerat sub ordinele armatei a XI germana, pe care ati comandat-o de la Kertsch si Sevastopol.

Va sunt poate mai putin cunoscute operatiile corpului de armata G-ral Dragalina si ale trupelor din Caucaz, carora li se datoreste nu numai situatiei critice de la Donet, din iarna trecuta, dar si atingerea obiectivelor actuale, de pe Don, Volga si Muntii Caucazului.

Fara falsa modestie, cred ca nu exagerez daca afirm ca, jara prezenta trupelor românesti în iarna trecuta, Crimeea putea fi pierduta si situatia de la Donet ar fi putut duce, daca nu la pierderea, cel putin la amenintarea Ucrainei de la est de Cotul Niprului.

3. Fortele românesti din esalonul II au fost promise comandamentului suprem german în timpul grelei crize prin care a trecut armata germana pe frontul de Est în iarna trecuta. Am cerut în schimb numai ca unitatile române sa fie dotate la fel ca cele germane si sa fie transportate cu calea ferata pâna în apropierea frontului pentru economisirea echipamentului. S-au facut promisiuni, dar nu au fost respectate.

- Trupele românesti ale armatei a 3-a au facut 500-600 km. pe jos pentru a ajunge pe front, în timp ce trupele germane au fost duse cu trenul pâna la liniile de cap de cale ferata; ba mai mult, s-a dat ordin U. M. române ca din garile de debarcare sa le transporte pâna la pozitiile de lupta cu putinele camioane de care dispun;

- Drept dotatie moderna s-a dat diviziei blindate române 22 care grele germane si doua companii anticar, i s-a refuzat însa grupul de recunoastere, iar majoritatea - nu totalitatea - diviziilor române au primit ca unic mijloc modern de lupta contra carelor o baterie de 6piese anticar grele cu tractiune hipomobila.

4. Pentru ca sa arunce un discredit asupra trupelor române, în special ale armatei a 3-a, spre complecta D-voastra edificare va aduc la cunostinta urmatoarele:

- Comandamentul german, prin domnii generali Weichs si Hauffe, este responsabil de angajarea trupelor acestei armate în conditiuni cu totul dezavantajoase.

- Mi s-a afirmat ca frontul afectat armatei a 3-a române era pe Don ceea ce ar fi constituit o situatie favorabila.

- Recunoasterile noastre prealabile au constatat ca afirmarea nu era deloc exacta, inamicul având în mijlocul frontului armatei un Cap de Pod larg de 70 km. si adânc de 25 km.

- Toate observatoarele erau în mâna lui. Am cerut sa se lichideze acest cap de pod înaintea de intrarea trupelor noastre în sector. Mi s-a promis, dar nu s-a facut nimic. Am cerut atunci ca la intrarea trupelor noastre în linie sa coopereze împreuna cu trupele pe care le înlocuim pentru reducerea capului de pod. Mi s-a promis, dar nu s-a

realizat nimic. Din contra, în masura în care înlocuiam o unitate germana sau italiana, acestea dispareau fara macar sa previna si fara macar sa spuna unde se duc. Trupele noastre nu au gasit nici o organizare, nici o aparare antitanc, nici o retea de sârma, nici o baraca, si au trebuit sa se instaleze într-o zona fara paduri, cu foarte putine sate sau acoperiri naturale, total secatuita de alimente si furaje de trupele ce ne-au precedat în sector. Ceva mai mult, au fost luate si depozitele care se gaseau facute în sector, lasându-ne total numai la discretia aprovizionarilor care se aduceau cu caii istoviti si insuficienti hraniti de la circa 120 km.

Am cerut ca dupa intrarea în sector sa lichidam nu numai capul de pod, dar, printr-un efort comun, sa ocupam si regiunea paduroasa de la Nord de Don, care, dupa mine, era pozitia cheii apararii întregului front din Marele Cot al Donului, dar si propice adunarii în ascuns a unor forte masive inamice pentru executarea unui atac în stil mare.

Daca pregatirea angajarilor fortelor românesti a avut lipsurile aratate, nici executia nu s-a ridicat la un nivel superior;

- Armata a 3-a a fost întinsa pe un front de 156 Km, încât nu putea îndeplini decât o misiune de avantposturi (un batalion 4. 1/2 km) si nu a dispus ca rezerva decât de forte capabile cel mult sa opreasca mici patrunderi locale; cinci batalioane si doua divizionare din Divizia 15 infanterie si Divizia 7 Cavaleri pe jos (valoarea a 3 batalioane si un divizion de artilerie). Au mai fost aduse ulterior doua divizionare germane de vânatori de care, Nr. 611 si 670. Situatia se înrautatise si mai mult prin aceea ca Diviziile 13 si 14 infanterie, asupra carora s-a produs efortul atacului inamic, au fost în continuu atacate de la intrarea lor în front si pâna la începerea ofensivei sovietice. Divizia 13-a a fost atacata în intervalul de timp de la jumatatea lunei septembrie pâna la 18 noiembrie de 32 de ori, în zile si nopti adeseori consecutive. Divizia 14-a a fost si ea atacata în acelasi interval de timp de 17 ori.

De aici a rezultai ca la l9.XI-Div. 13 infanterie avea pierderi de 115 ofiteri si 3 648 trupa luptatoare. Pentru reactiuni ofensive grupuri de armate a concentrat în sectorul armatei a 3-a Divizia blindata româna si Diviziile 22 si 14 blindate germane, aceste doua din urma reduse la 25% din valoarea combativa normala. Anterior se

promisese de catre O.K.N. constituirea urmatoarelor rezerve deosebit de rezervele Armatei a 3-a; 4 divizii germane în zona Armatei a 3-a si 3 divizii române în regiunea Rostov (Corpul 6 armata). Nu s-a realizat nimic; Mai mult, la începutul lui noiembrie O.K.N. ne-a obligat sa introducem în front si Divizia 7 infanterie româna în locul unei div. italiene. Hrana, materialele de fortificatie, carburantii, munitiile, materialele necesare instalarii defensive etc. nu au ajuns niciodata sa atinga macar cifra promisiunilor, necum a nevoilor reale (date si documente se gasesc în însusi raportul Col. Fink).

Armata 4-a ale carei trupe în parte luptau neîntrerupt în luna ianuarie si-a epuizat si consumat fortele pastrând initial cu corpul 6 armata un front de 120 km. (de la 20 km. pâna la 120 km de devizie) si mentinând oamenii în linie pâna la limita extrema a puterilor omenesti de 90 pâna la 100 zile neîntrerupte si neîncetate lupte.

Daca în ziua de 20 noiembrie, când Armata 4-a româna a fost atacata, sectoarele diviziilor erau micsorate (de la 17pâna la 37 km) nu trebuie uitat ca valoarea a 3 divizii (Div. 1,2 si 3) era scazuta la circa 50%. Mentionez numai ca corpul 6 armata a consumat de la ianuarie pâna la noiembrie 1942, în afara de efectivele sale, înca 38 batalioane si 11 escadroane. Daca lipsurile materiale ale armatei a 4-a au fost, în general, mai mici decât ale Armatei a 3-a, lipsa combustibilului slabise oamenii pâna la epuizare (cazul ofiterilor si soldatilor decorati de G-ralHoth), iar lipsa de furaje adusese într-un hal de inanitie totala caii corpului 6 Armata, ceea ce explica pierderile de materiale de artilerie în luptele de la Sud Stalingrad. Inospitalitatea terenului în care a luptat Armata a 4-a este cunoscuta (lipsita total de resurse si acoperiri, clima grea si nenumarate boli).

5. Reusita ofensivei nu se datoreste deci lipsei de eficienta a Armatei a 3-a si a 4-a române, ci neprevederilor grupului de armate "B", unei alegeri mestesuguite din partea rusilor a zonelor de atac si concen trarilor masive de forte rusesti în cel mai desavârsit secret.

Comandamentul rus a aplicat efortul sau la Vest si la Sud de Stalingrad, zone carora grupul de armate "B" trebuia sa le acorde cu totul alta atentiune, evenimentele au aratat-o.

6. întârzierea constituirei comandamentului Don, provocata de neasteptata si neînchipuita rezistenta de la Stalingrad si din Caucaz

îsi are partea ei fatala de vina în tragicele evenimente traite. Nici pregatirea bataliei, nici conducerea ei nu a putut fi la înaltimea misiunii. Tristul rezultat ca si numirea D-vs. dupa pronuntarea dezastrului la un comandament fara titular o dovedesc;

Am aratat personal generalului Hauffe banuiala mea ca inamicul va dezlantui un atac pe directia Frolow-Rostov si pe directia Barmanzak-Kalalatsch, care erau cele doua axe de atac indicate, fiindca în afara de succese tactice locale, duceau si la consecinte grave strategice pe frontul germano-român din Caucaz de la Stalingrad si din Cotul Donului.

Grupul de armate von Weisch sau generalul Hauffe au subestimat valoarea inamicului si nu au luat în considerare, gasind exagerate toate aratarile mele.

J 7. Am, D-le maresal, un trecut nepatat de 40 ani închinati armatei si Ţarii în dreptate si onoare. Am facut în aceasta lunga cariera patru

' razboaie si patru revolutii. Nici în fata inamicului din afara, nici în fata celuia dinauntru nu am dezarmat niciodata. Am o raspundere politica si istorica si am o sacra datorie fata de ostasii mei. M-as dezonora, daca as lasa sa fie dezonorati. As fi un las, daca as tolera sa se comita lasitati în contra lor.jSunt informat în ultimul moment ca sunt soldati de ai mei care au luptat ca niste bravi si care sunt acum împuscati de soldatii Dvs. în încercuire. Sunt informat ca sunt ofiteri si subofiteri de ai nostri, carora le sunt smulse de la brâu revorverele si armele lor de lupta de catre soldati de ai D-vs., care au stat mult mai departe în spatele frontului sau de soldati de unitati de lucratori. De asemeni mi se raporteaza ca trupele române, aflate sub comandament german, sunt supuse unui tratament neomenos, pentru cucerirea satului DobrowsMy corpul 1 armata româna a primit ordin de la Grupul Holidt sa atace de 7 ori, pentru ca nu a reusit prima data, cauzându-se pierderi de 40 ofiteri, 15 subofiteri, 1 329 trupa.

Ce importanta tactica si strategica avea aceasta în ansamblul imens al frontului ca sa determine acest masacru? De ce se impun sacrificii inutile U. M. române când, în cazuri asemanatoare, trupele germane sunt crutate? Relev cazul detasamentului Courbier, care a fost trimis la Odesa pentru a ne ajuta sa spargem frontul defensiv. Detasamentul tinut 2-3 saptamâni în rezerva a atacat si, dupa 2 ore,

dupa ce a lasat pe teren câtiva ofiteri si 200 soldati, a oprit atacul si s-a retras fara sa mai încerce, sub cuvânt ca nu are mijloace necesare. Unul din comandantii germani nu s-a oprit sa marturiseasca ca tine sa faca " mea culpa "fata de infanteristul român, pe care-l credea pâna atunci slab luptator. Pe când la germani astfel de procedee sunt admise, generalul Holidt trimite soldatii nostri, fara sa le asigure sustinerea de foc si de mijloace masive, la masacru. Masacrarea cu vointa si pornire a unitatilor din corpul I armata român va produce un efect dezastruos asupra camaraderiei de arme româno-germane si este fara nici un folos militar pentru viitor. Sunt sigur ca veti fi de acord cu mine ca aceasta atitudine a comandamentului german nu este meritata de trupele române, care s-au batut cel putin tot atât de bine cum s-au batut trupele germane din sector. De ce daca soldatii Armatei a 3-a nu au reusit sa opreasca atacul rusesc "fiindca nu s-au batut cum trebuie ", nu au reusit nici unitatile germane; Diviziile 22 si 14 blindate si divizioanele 611 si 670 de vânatori de care, care au fost si ele literalmente zdrobite, desi au primit socul dupa ce actiunea inamicului pierduse din intensitate, datorita împrastierii si pierderilorsuferite în luptele cu noi? De ce acestia au fost bravi si ai nostrii au fost fugarii? Este cazul sa întreb ce au facut mai mult diviziile 62 si 294, de la care dupa comunicarea Fuhrerului primit la 23.XI, se astepta despresurarea grupului Lazar? Se uita probabil ca atacul s-a produs pe o ceata atât de deasa încât nici un armament pâna la tunurile grele nu au putut sa traga decât când inamicul a intrat în pozitie si în baterii. Din aceeasi cauza aviatia nu a putut interveni. Nu cred ca alte trupe cu organizare, încadrare, instructie si experienta egale cu a trupelor române ar fi putut face mai mult decât a facut armata a 3-a care, timp de 3 zile, si-a mentinut pozitiile, dar a trebuit sa cedeze, ca rezervele române si germane nu au putut nici macar stavili puhoiul rusesc, necum sa-l respinga.

8. Sunt informat de asemenea ca, pe când D-vs. încercati sa reconstituiti din oamenii ramasi noi unitati românesti, Dl. gen. Holidt a pulverizat Div. 9-a desfiintându-i comandamentul, risipind pe fractiuni unele din unitati cu valoare combativa înca suficienta si transformând altele în unitati de lucru. Mai sunt informat ca unitati germane iau fara nici un scrupul, cu o îndrazneala fara seaman, caii serviciilor

noastre si îi trec la ale lor, lasând pe ale noastre în drum. Sunt informat ca s-au luat serviciile noastre constituite si s-au trecut Diviziilor 62 si 294, care au sosit pe câmpul de lupta fara servicii. în sfârsit sunt informat Dl. Maresal ca Domnul Gl. Hollidt se poarta cu comandamentele noastre cu o brutalitate neadmisibila între oameni civilizati si între soldati cu simtamântul onoarei.

Acelasi domn G-ral, trecând atât peste cele mai reglementare principii de ierarhie militara si de ordine, în exercitare cu autoritate a comenzii, cât si peste cel mai elementar respect ce se datoreste unui aliat care face din toata inima si cu loialitate sacrificii imense pentru cauza comuna, fara sa fie obligat prin vreun angajament militar sau politic scris, a dat " ordin " Armatei a 3-a sa nu dea nici un ordin trupelor române decât prin intermediul dânsului si în acelasi timp a avertizat ca îsi rezerva dreptul de a aduce acestor ordine orice modificari va crede de cuviinta.

9. Domnul Maresal, în fata acestor fapte care în nici un caz nu nepoate dezonora pe noi, orice margine nu poate fi depasita si orice

onoare nu poate fi calcata în picioare.

Nu poate fi depasita si nu poate fi calcata - mai ales fata de un soldat - care, fara sa fie armat, cum sunteti înarmati, instruit cum sunteti instruiti, încadrat cum sunteti încadrati, s-a batut pâna acum cum s-a batut, s-a încarcat cu o nepieritoare glorie si la a carei interventie camaraderească si totala s-a recurs de multe ori, în ocazii grele si în momente critice pentru trupele germane. Când marile unitati române îsi pun la dispozitia trupelor germane, în aceeasi lupta, aviatia si cel mai modern material de artilerie de care dispun, cu toate ca dotatia lor este inferioara dotarii germane, si cu toate ca au aceeasi actiune, misiuni de aceeasi importanta; când marile unitati române actioneaza la Feodosia si asigura - cu pierderi enorme degajarea Diviziei 46 de la Kertsch; când alte 4 M. U. române alearga 300 km pe jos pe un ger de 30 de grade, ceea ce a dus la degerarea a 30% din oameni si moartea a 40% din caii artileriei lor, pentru a umple

spartura de la Donet, depasesc frontul german si fara tunuri patrund

30 km în adâncime; când alte mari unitati române, care mergeau la o alta destinatie, sunt oprite pe drum si aruncate în lupta, pentru a izgoni pe adversarul care sparsese frontul german si reuseste sa opreasca pe inamic si sa lege frontul (cazulDiv. 19 la Est de Novorosisk); când alte

patru Divizii române trec Donetul si Donul cu armatele a 4-a si I-a blindata germana si ajung în urmarirea inamicului pe Volga, prin lupte si marsuri neîntrerupte de zi si noapte de 800 km, la scara cu unitati blindate germane; când o armata are dosarele tuturor marilor si micilor unitati pline de nenumarate scrisori oficiale si de ordine de zi prin care se lauda atitudinea si se onoreaza bravura soldatului, ofiterului si comandantului român? Când aceeasi armata este citata de peste 100 ori în comunicatele Fuhrerului, când o armata pierde într-o singura batalie din 160 000 luptatori 60 000 oameni (din care rusii anunta numai 37 000 prizonieri) luptatorii acelei armate nu pot fi calificati drept fugari si lasi, cum nu au fost calificate de fugari unitatile germane, care, laDonet, au abandonat tot materialul motorizat, în iarna trecuta, când au fost silite sa se retraga la 100 km înapoi. Când o armata are în aceeasi lupta 3 generali, care nu se preda si cad, lipsiti de cartuse si de hrana alaturea de ultimul lui luptator si când un al patrulea general, tot în aceeasi lupta, moare cu ultimul om din ariergarda, lovit de un obuz de tun, tras drept în piept de un car

inamic: când în armata 3-a au fost divizii cari au pierdut morti în

lupta corp la corp 2 din 3 comandanti de regimente de infanterie, cinci din sapte comandanti de batalioane, doi din sase comandanti de divizionare si toti comandantii de companii si de baterii; când un comandant de brigada de artilerie trece la bateria în care era fiul sau, trage împreuna cu el ultimile proiectile si dupa aceia se sinucid împreuna; iar un comandant de regiment de artilerie grea moare în lupta la baioneta; când un comandant de batalion, dupa 5 zile de lupta continua, fara hrana si fara munitii si fara o secunda de gândire sare cu oamenii extenuati si scapa de la distrugere materialul de aviatie si aviatorii germani de la Oblinskaja; când în Divizia 2-a munte au fost oameni care, extenuati de lupte, au ajuns în asa hal de oboseala încât nu mai puteau apasa nici pe tragaci.

CândFuhrerul a cinstit si onorat cu cele mai mari distinctii Armata româna si când, dintre aliatii Dvs., noi am avut primul general decorat CU frunzele de stejar la Crucea de Cavaler al Crucii de Fier si primul ofiter decorat cu Crucea de cavaler al Crucii de Fier.

Aceasta armata nu poate fi tratata de armata de fugari, soldatii ei nu pot fi împuscati ca niste netrebnici, fara judecata si raspundere, de orice ofiter sau soldat german.

Au fost desigur, domnule Maresal si cazuri de defectiuni. Ele au fost si datorita faptului ca unele unitati de 10 luni stau pe ger cumplit sau în noroi si pe calduri caniculare numai pe linia întâia cu mâna pe tragaci, fiindca, din lipsa de rezerve, nu a putut niciodata fi trecute înapoi pentru repaus. Nu s-a întâmplat acelasi lucru cu trupele germane din frontul de Sud, care au fost trase uneori înapoi pentru repaus si refacere, unele chiar au fost transportate pe fronturi secundare sau în interior. Cazurile de defectiune raportate în totalitatea armatei au fost puse izolate. Ele au fost si sunt si în armata Dvs, în orice armata, dar numai eu singur sau comandamentele române au dreptul dupa o judecata, fie chiar sumara, dar numai dupa judecata, sa pedepseasca pe netrebnici.

Aveti si Dvs. soldati dezertori care ratacesc în spatele frontului si prin tara mea. Aveti altii cari s-au dedat la acte de contrabanda si jaf pe teritoriul nostru si altii care, nerespectând regulile circulatiei, au trecut peste pietoni fara sa lase urme, cum se trece peste un cârd de gâste. Au fost cazuri când soldatii germani au atacat cu revolverul pe soferii nostri prinsi izolati, i-au dat jos din masina si au fugit cu masina. Au fost soldati si subofiteri de-ai Dvs, carora le-am dat cea mai frateasca ospitalitate în tara si care, drept rasplata, au înarmat pe legionari în contra mea, i-au dirijat din umbra în actiunea lor criminala care tindea la rasturnarea regimului si la uciderea mea miseleasca si care, dupa rebeliune, au îmbracat pe capii rebelilor în haina soldatului si ofiterului german si i-au trecut peste granita ascunsi în camioanele germane sau amestecati printre soldatii germani. Au fost cazuri când soldatii Dvs. au fost prinsi vânzând materiale si arme militare populatiei noastre.

Totusi D-le Maresal, cu toate aceste multiple si grave fapte, care toate au fost aduse la cunostinta misiunii militare si legatiei germane, nimeni nu si-a îngaduit în aceasta tara sa generalizeze cazuri izolate, fiindca stia ca l-as fi executat.

Au fost defectiuni si la formatiunile germane pe timpul atacurilor rusesti de la 19 si 20.XI. Dovada marele numar de soldati germani razleti care s-au adunat la Moruzowkaja. în schimb pentru cât s-au vazut coloane românesti retragându-se din ordin sub urmarirea tancurilor rusesti, sau oameni izolati, care în majoritatea lor apartineau serviciilor si au fost luati de ofiteri germani drept fugari de pe front,

s-au aruncat soldatilor români epitetul de fugari. Nerecunoasterea reciproca a limbii a sporit confuzia. Nimeni de la noi nu si-a îngaduit sa pateze onoarea armatei germane cu calificativele cu care este dezonorata sub ochii impasibili si uneori din ordinul ofiterilor germani, armata noastra, fara a se cunoaste toate realitatile.

Comandanti si ofiteri germani, cu vointa sau dintr-o inexplicabila mentalitate, au tolerat unor soldati germani si i-au facut partasi cu ei în atitudinea luata de niste bravi ofiteri si soldati români de a caror înfrângere nu pot ei singuri fi vinovati si în fata carora nu se poate arunca blamul de oricine si cu atâta usurinta.

Eu am încrederea în loialitatea si spiritul de dreptate al Fuhrerului. Am aceasta încredere ca si noi am scris alaturea de Dvs. nenumarate pagini de glorie si sunt sigur ca Fuhrerul cu genialitate, loialitate si simtul dreptatii care-l caracterizeaza va întelege mâhnirea si revolta mea. Va lua masuri contra vinovatilor si va reabilita pe soldatul român ultragiat, când va cunoaste aceste fapte în adevarata lor lumina. Oricare ar fi judecata si aprecierea Dvs. va rog, D-le Maresal, nu numai ca camarad, dar si în virtutea raspunderii pe care o am fata de soldatii mei si de poporul meu, sa faceti sa înceteze cu un minut mai devreme aceasta stare de fapt si în privinta tratamentului soldatului român si în privinta comandantului lor. Soldatul român nu poate fi comandat decât de ofiterul si comandamentul român. El nu poate fi umilit de un strain, cu atât mai putin de un camarad de arme, chiar când greseste. El nu poate fi masacrat în atacuri inutile, cum nu au fost masacrate nici diviziile germane Nr. 62 si 294. El nu poate fi pedepsit decât de ofiterul român. De bravele noastre unitati nu poate dispune oricine dupa bunul sau plac, dupa cum nu poate dispune de ale Dvs. Constitutia Ţarii mele opreste acest lucru, dupa cum o opreste pentru Dvs. Constitutia si onoarea tarii Dvs. Eu sunt dator sa va previn ca, daca nu înceteaza aceasta atitudine si aceste fapte, voi awa de QXammat Situatia fortelor noastre în cadrul frontului Dvs. în acelasi timp îmi îngadui a va arata ceea ce soldatii si ofiterii germani ignoreaza, ca în lunga, dureroasa si glorioasa istorie de 2 000 de ani a poporului român, se gaseste cazul unic în istoria popoarelor când Voevodul, conducatorii si luptatorii au preferat, dupa ce au pierdut

ultima lupta de aparare, sa piara prin otravire împreuna cu capii si unitatile lor, decât sa se predea sau sa traiasca în robie si dezonoare. Poporul român de azi nu va fi, D-le Maresal, mai prejos de strabunii sai. Primiti va rog, Excelenta, salutul meu camaraderesc.

Maresal ION ANTONESCU

Se poate constata cu usurinta, citind aceste documente, prestigiul de care se bucura Maresalul Ion Antonescu, dar mai ales cât de apropiat era el de interesele tarii si ale armatei si cât suflet punea în apararea intereselor nationale. Acuzatiile care i s-au adus, în sensul ca s-ar fi pus în slujba Germaniei si ca ar fi tradat interesele României, apar înca o data ca simple, dar grave calomnii.

ALIANŢA CU GERMANIA

sI RĂZBOIUL ANTISOVIETIC

Dupa opinia celor care au pretins ca au judecat procesul Maresalului Ion Antonescu, acesta ar fi comis " cea mai mare crima petrecuta în istoria poporului român, alaturându-se Germaniei hitleriste, la agresiunea contra popoarelor din Rusia Sovietica, care doreau o colaborare pasnica cu poporul român ".

In legatura CU razboiul antisovietic sentinta de condamnare a

retinut în sarcina Maresalului 4 infractiuni. Una consta în ducerea razboiului respectiv pentru care a fost condamnat la moarte; o alta infractiune ar fi constat în faptul ca nu a respectat "regulile inter-îationale" dând ordin de suprimare a populatiei civile pe motiv ca 3-au partizani - condamnat la moarte; alta infractiune constând în aplicarea unui tratament "inuman" prizonierilor - condamnat la 20 de ani temnita grea si a patra constând în faptul ca ar fi ordonat acte de teroare si suprimare asupra populatiei din teritoriile în care s-a purtat razboiul, sub pretext ca sunt partizani - de fapt identica cu cea de a doua infractiune, pedepsit, de asemenea, cu moartea.

Patru infractiuni, una mai neîntemeiata decât alta, încadrate în prevederile art. 2 lit. a, b, c, si d din Legea 312/945.

Ar fi foarte simplu de combatut aceste infractiuni afirmând numai ca nu poate fi vorba de infractiune atunci când conducatorul unui stat se aliaza cu un alt stat mai puternic si împreuna cu acesta duce un razboi pentru eliberarea teritoriilor sale ce îi fusesera luate în mod tâlharesc de un al treilea stat. La celelalte trei pretinse infractiuni ar fi suficient sa constatam ca nu au fost dovedite cu nimic.

Pentru memoria si onoarea Maresalului Ion Antonescu nu avem, însa, dreptul sa ne rezumam la atât si sa nu relatam adevarul în întregime.

Astazi sunt bine cunoscute motivele care au determinat România (spun România, pentru ca razboiul antisovietic nu a fost razboiul Maresalului, ci razboiul sfânt al întregii tari) sa intre în alianta cu Germania si sa participe, alaturi de acesta, la razboiul contra U.R.S.S. si nu cred ca mai exista cineva în lume, cu exceptia sovieticilor, care sa mai poata acuza tara noastra pentru aceste actiuni.

Chiar daca aceste împrejurari sunt cunoscute, îmi voi permite a le face o prezentare succinta, numai pe baza documentelor aflate în dosarul penal, pentru a se vedea ca realitatea era cunoscuta si de cei care au rezolvat procesul, sau mai bine zis condamnarea Maresalului. Pentru ei însa nu avea nici o importanta adevarul, fiind simple unelte oarbe ale razbunarii bolsevice.

Ar trebui sa încep cu faptul ca alaturarea României la Germania era, în linii mari, realizata în momentul preluarii conducerii statului de catre Ion Antonescu. Ca sub Carol II au fost repudiate garantiile anglo-fran-ceze, ca, în iulie 1940, sub guvernul Argetoianu, au fost acceptate garantiile germane, ca exista deja conventia Woltrat-Bujoiu, care acorda Germaniei prioritate asupra petrolului românesc si, în sfârsit, ca misiunea militara germana a fost invitata în România, în august 1940, sub guvernul Gigurtu. Ar mai fi si alte lucruri de spus, dar nu gasesc necesar sa încerc sa departajez o vina inexistenta. Inexistenta, deoarece, departe de a constitui o crima de razboi si de dezastrul tarii, participarea alaturi de Germania în razboiul contra U.R.S.S. constituie una din marile epopei ale luptei poporului român pentru apararea integri-tatii teritoriale a tarii si pentru suveranitatea sa pe pamânturile stramosesti.

Actul de acuzare îl învinovateste pe Maresalul Ion Antonescu pentru ca ar fi înstrainat România de la politica externa fireasca si corespunzatoare intereselor lui, renuntând la aliatii sai traditionali, Anglia si Franta.

Dupa cum bine stim, aliatii nostri firesti si traditionali nu au schitat

nici un gest în sprijinul României, când, în vara anului 1940, în decurs

de 2 luni a fost obligata prin forta sa cedeze o mare parte din teritoriul sau Uniunii Sovietice, Basarabia si Bucovina si Ungariei, Ardealul de Nord, practic o jumatate a Transilvaniei. Anglia si Franta nu ne-au aparat, pentru ca nu erau în masura sa o faca, fiind ele însele în mare

pericol. Era firesc ca România sa renunte la garantiile acestor tari, din care una - Franta - a si fost cotropita, iar alta -Anglia era pe cale de a fi invadata. Practic România a renuntat la garantii care nu mai existau.

în aceste conditii, tara noastra s-a gasit la discretia a doua mari puteri - U.R.S.S., la Rasarit, si Germania, la Vest. Trebuia în mod fortuit[1] sa apeleze sau sa accepte garantiile si alianta cu una din aceste puteri. Putea România sa se alieze cu U.R.S.S. care ne rapise Basarabia si Bucovina si intentiona sa ocupe Moldova pâna la Carpati si sa-si asigure prezenta în Dobrogea, ceea ce ar fi însemnat pierderea si a acestei provincii? Dar, o alianta cu U.R.S.S. ar fi însemnat nemultumirea Germaniei, care era vital interesata de petrolul românesc si exista riscul real ca tara sa fie ocupata cu forta de germani, cu toate consecintele ce decurgeau din aceasta. Pe de alta parte regimul politic din U.R.S.S. nu prezenta nici o garantie, dimpotriva, bolsevismul provoca o puternica reactie de respingere din partea popoarelor din Estul Europei, care, presimteau pericolul unui regim comunist totalitar.

în aceste conditii este cât se poate de evident ca România nu avea

nici o posibilitate de a-si alege aliatii, iar singura sansa, în acel

moment, de supravietuire îi era oferita de alianta cu Germania, ceea ce Maresalul Ion Antonescu a si realizat, dupa ce bazele acestei aliante fusesera constituite de guvernele anterioare.

Faptul ca România s-a aliat cu Germania fascista, însa, nu îi poate atribui caracterul de fascist guvernarii din tara noastra. Am demonstrat nu numai ca Ion Antonescu nu a avut nimic comun cu ideologia fascista, dar si faptul ca el a fost acela care a înlaturat din viata politica a tarii miscarea legionara, care reprezenta de fapt o filiala a fascismului în România.

Mihai Antonescu, în memoriul sau, a aratat, pe buna dreptate, ca, în septembrie 1940, întregul sistem de securitate european era prabusit, ca Sud-Estul Europei, care reprezenta cheia de rezistenta a sistemului european, a ajuns sa fie dominat, pe rând, tara cu tara, de Germania, fie prin forta armata, fie prin presiuni. Anglia si

Franta nu au sprijinit efectiv securitatea Sud-Estului, iar mica Antanta - Cehoslovacia, Jugoslavia si, mai târziu, România, s-a vazut lipsita de orice sprijin si, practic, a încetat sa mai conteze ca sistem de securitate colectiva.

1. Aici cu sensul de fortat (n.r.).

La întrebarea acuzatorului public, daca a consultat partidele politice cu privire la declansarea razboiului contra U.R.S.S., Maresalul Ion Antonescu, a raspuns:

"Nu am avut nici un fel de tratative de colaborare cu partidele politice în privinta razboiului pentru Basarabia si Bucovina, fiindca eram, în primul rând, în stare permanenta de razboi - nedeclarat, cu rusii si fiindca toata tara, din manifestarile individuale si colective, era dornica si nerabdatoare sa se recucereasca cât mai repede Basarabia si Bucovina. Pot sa afirm si, la rigoare, sa si dovedesc ca, din contra, toata lumea constienta era chinuita de teama ca germanii nu vor face razboi Rusiei si se vor întelege cu Rusia pe spinarea noastra. Aceleasi motive a facut inutila prevenirea Consiliului de Ministri în privinta razboiului, deoarece toti ministrii, individual, ma întrebau, ori de câte ori aveau ocazia sa ma vada, când face Germania razboi împotriva Rusiei. Nu puteam sa le dau raspuns, fiindca nu stiam nimic. Toate încercarile facute indirect de Statul Major pe lânga misiunea militara germana si în special pe lânga seful ei g-ral Hansen, au ramas fara efect, g-ral Hansen afirmând necontenit ca Germania are raporturi de prietenie cu Rusia si chiar întelegere politica si, deci, nu va ataca niciodata Rusia. Totusi anumite pregatiri pe care germanii le faceau în Moldova de Nord, sosele, poduri, etc, prin organizatia Toth, organizatie pe care am gasit-o functionând la venirea mea la guvern, constituia pentru toti un indiciu ca Germania pregateste o actiune contra Rusiei, de aici sperantele si iluziile în care se zbateau toti în tara, în special basarabenii (300 000) refugiati la noi si moldovenii, care se simteau foarte amenintati prin prezenta rusilor la Prut si erau înspaimântati de zvonurile care circulau cu insistenta si care erau relative la întelegerea între rusi si germani.

N-am avut tratative cu partidele politice înainte de intrarea în razboi si din faptul ca nici eu n-am stiut, pâna la jumatatea lunii mai,

de hotarârea germana.

La aceasta epoca am fost chemat de catre Fu'hrer în Germania, dupa ce fusesera chemati si ceilalti sefi de state aliate Germaniei. Cu aceasta ocazie FUhrerul, ca de obicei, a facut, prin g-ral Jodl si d-l Ribbentrop, o expunere a situatiei militare si politice a Europei si mi-a

declarat textual: «M-am hotarât sa atac Rusia. Daca nu fac acum, Rusia va ataca Germania si România. M-am gândit sa fac apel la armata româna, stiind ca e nepregatita, dar cred ca, daca România nu va interveni, va deveni totusi, prin actiunea rusa, teatru de razboi, fiindca eu am nevoie de petrolul românesc si Rusia are interes sa împiedice aprovizionarea Germaniei din România si fiindca Rusia si-a manifestat, fata de noi, dorinta de a ocupa Moldova pâna la Carpati, gurile Dunarii si punctele strategice în Dobrogea». D-IHitler a adaugat ca vor participa la razboi: Finlanda, Ungaria, Bulgaria (indirect) si toate celelalte state ale Europei, în mod simbolic. D-l Hitler nu mi-a comunicat data intrarii în razboi. Mi-a cerut sa pastrez cea mai mare discretie în aceasta privinta, fiindca orice indiscretie ar putea sa ne coste foarte scump. Era, desigur, natural sa nu se faca indiscretiuni. G-ralul Hansen la Bucuresti persevera în atitudinea sa de a afirma ca Germania nu se mentine decât într-o atitudine defensiva fata de Rusia si nu pregateste nimic ofensiv. Cred, dat fiind secretul cu care lucrau germanii si cu care, în principiu, se lucreaza de toate statele în aceasta privinta, ca g-ral Hansen nu era într-adevar la curent cu ceea ce pusese la cale conducerea superioara germana.

Timpul trecând, am fost nevoit sa chem pe dl. Killinger si sa-l previn ca este absolut necesar sa fiu prevenit cu cel putin 10 zile înainte de data începerii actiunii militare, fiindca altfel voi fi surprins cu armata nemobilizata.

La 9 iunie, la Predeal, dl. Killinger într-o întrevedere care i-am acordat-o la cererea sa, mi-a spus.ferindu-se chiar de dl. MihaiAntonescu si de dl. Stetzer, care asistau la întrevedere: «Da, mi-ati cerut o data» - si cu creionul a însemnat 22 iunie pe o mica hârtie. Mi-a trecut hârtia si mi-a spus: «Aceasta este data!» A doua zi am trecut la mobilizarea armatei, care s-a facut în modul cel mai discret posibil, iar eu am plecat imediat în Moldova, lasând, pe ziua de 22 iunie, conducerea statului si a guvernului d-lui M. Antonescu, caruia i-am încredintat, tot cu

aceasta ocazie, Ministerul de Externe si al Propagandei. Numai d-sa

ar putea sa spuna ce atitudine au luat sefii politici în privinta razboiului. Pot însa sa afirm ca, în diferite memorii trimise mie sau predate personal de d-nii Bratianu si Maniu, semnate individual si uneori colectiv, niciodata dânsii n-au afirmat ca sunt contra razboiului. Pe

de alta parte, eu nu cunosc si, probabil, înca nimeni în aceasta tara n-a vazut nici un manifest facut de sefii partidelor politice, prin care d-lor ar fi afirmat pozitia pe care socoteau ca trebuie sa stea în acele împrejurari. De asemeni, nici eu si nici nimeni în aceasta tara nu a auzit vreo cuvântare în care sefii de partide, sau vreun element important sau secundar din partidele d-lor, sa fi luat vreo atitudine în aceasta privinta. Cunosc, însa, si pot dovedi ca toti acei mari si mici care, din timpuri mai vechi si în timpul razboiului, faceau parte din organismul politic al acestor partide, au aprobat, prin votul si semnatura lor la Plebicistul din octombrie 1941, actiunea militara românească. Ceva mai mult, într-unui din memoriile semnate de d-l Bratianu se afirma, textual, ca sunt de acord cu actiunea României pentru Basarabia, dar nu sunt de acord cu trecerea Nistrului. Un fapt în plus care, indirect, poate sa dovedeasca, de asemenea, ca sefii celor 2 partide, zise istorice, n-au gândit sa ia o atitudine contra razboiului este acela ca nici d-lor, nici un membru marcant sau secundar din organismele politice respective, nu a trimis la acea epoca, nici mai târziu, nici un articol la presa românească, prin care sa arate punctele de vedere, individual sau colectiv, în privinta razboiului sau sa afirme ca, personal sau partidul, sunt în contra razboiului. Exista din contra numeroase articole care au fost trimise atunci si tot timpul razboiului, de numeroase personalitati, din care se vede atitudinea fiecaruia si a grupurilor pe care le reprezenta, în privinta actiunii României.

Dupa trecerea Nistrului, începutul lui septembrie 1941 si în special dupa Odesa (16 octombrie 1941), dl. Bratianu, în special, a aratat de mai multe ori, direct si prin dl. Gh. Bratianu, ca nu gaseste justificata operatiunea dincolo de granitele Basarabiei. Ori de câte ori, si lucru se poate dovedi, acesti domni, direct sau prin trimisi (d-nii Mihalache, Lupu, Gh. Bratianu si altii) au intervenit în acest sens fie direct la mine, fie la dl. Mihai Antonescu, raspunsul meu a fost si verbal si scris, întotdeauna acelas: «Poftiti, luati conducerea Statului si

faceti actiunea pe care o socotiti utila si mai ales oportuna neamului

românesc, pentru ca eu, pentru considerente pe care vi le-am expus de atâtea ori, politice si militare, consider ca nu se poate face altfel. Ma retrag de la conducere si va dau tot concursul care, eventual, ati gasi de cuviinta sa mi-l cereti» ".

Revin la o idee expusa anterior si anume ca acestea sunt declaratiile Maresalului în calitate de inculpat, dar pe care eu nu le suspicionez nici de cea mai mica tendinta de denaturare a adevarului, deoarece ele sunt în concodanta cu celelalte probe aflate în dosar. Pentru a demonstra acest lucru, voi prezenta si alte probe.

în sedinta Consiliului de Ministri din 3 februarie 1941, Maresalul a spus, între altele:

"Dvs. cunoasteti si desigur ca ati urmarit eforturile pe care le-am facut pentru ca sa gasesc un punct de sprijin pentru tara noastra. L-am gasit la Roma si apoi, în mod definitiv, la Berlin. Astazi Ţara Româneasca nu mai este izolata, dupa propriile declaratii ale Fuhrerului, armata germana se va bate la frontierele noastre, când rusii vor începe sa ne atace. Aceasta este garantia neamului românesc, garantie care îi asigura linistea si datorita acestei linisti, am fi putut sa ne organizam în interior, daca as fi gasit alta întelegere la colaboratorii mei de ieri".

"Din aceasta cauza am cautat un sprijin politic si militar la singura forta militara, astazi existenta în Europa, care este Germania.

Germania, am spus si o repet, se va bate pentru frontierele românesti, desigur nu din cauza dragostei deosebite pentru neamul românesc, dar si pentru interesul pe care îl are aceasta tara sa fie ordine aici la noi, poporul sa poata munci în liniste, caci productia noastra este necesara si neamului românesc, dar mai ales necesara Germaniei si, în special, îi este necesar petrolul românesc. Germania deci are interes sa putem trai în liniste si acest interes trebuie speculat".

Ce faceau, în acest timp, pasnicele popoare sovietice, care, dupa opinia judecatorilor, doreau o colaborare pasnica cu România, iar conducerea tarii noastre "fascista" si agresiva dorea neaparat razboi? Vom vedea acest lucru, în urmatorul document:

Comandamentul Trupelor Germane ale Armatei de Uscat în România, la 9 iunie 1941, a emis Instructiuni pentru siguranta si apararea frontierelor României contra Rusiei, din care citez:

1. Situatia Generala

"în urma concetrarilor de forte rusesti mai puternice la frontierele române, este posibil ca Rusia sa încerce în acest an sa exploateze situatia Germaniei, care se afla angajata în lupta cu Anglia, în scopul de a pune stapânire, printr-un atac în Moldova, pe frontiera Carpatica la care râvneste de mult timp.

Din informatiile primite pâna acum rezulta ca un astfel de atac este prevazut catre sfârsitul lunii iunie.

Credincios angajamentelor luate de Reichul German, Fuhrerul si Comandamentul Suprem al Armatei Germane, a trimis forte puternice în România.

Aceste forte au misiunea ca, în cazul unui razboi impus României de catre Rusia, sa lupte cot la cot cu Armata Româna, pâna la victoria definitiva ".

2. Inamicul

Desfasurarea fortelor rusesti la frontiera româna se apropie de sfârsit.

Gruparea fortelor - având câte o grupare mai puternica (cuprinzând unitati motorizate, blindate si cavalerie) pe frontul Prut, mai jos de Iasi si Cernauti - permite un atac în cleste cu urmatoarele directii de înaintare...

Instructiunile sunt semnate de Comandant superior V. Schobert.

Daca, în ce priveste participarea României la razboi pentru eliberarea Basarabiei si Bucovinei nu au existat obiectiuni din partea nici unei forte politice din tara si cu atât mai putin din partea opiniei publice, toti fiind constienti ca pentru noi este vorba de un razboi de eliberare, dupa trecerea Nistrului au existat si opinii conform carora armata româna nu ar fi avut ce cauta peste limita de Est a Basarabiei.

Acest lucru elementar pentru un militar, dar mai greu de priceput de catre oamenii politici, a fost explicat deosebit de convingator si

plastic de Maresalul Ion Antonescu, atât la vremea respectiva, cât si în cadrul procesului, unde acest lucru a constituit una dintre cele mai grave acuzatii, care i s-au adus. Cum de a îndraznit sa calce pe pamântul sovietic? Pamântul românesc a putut fi calcat pe pasnica si blajina U.R.S.S., fara ca Stalin sa fie considerat criminal de razboi.

Iata raspunsul dat de Maresalul Ion Antonescu acestor critici, în sedinta Consiliului de Ministri din 5 septembrie 1941:

"în circumstantele internationale de azi, pe ce ne putem sprijini situatia noastra. Pe Germani.

Nu ne sprijinim pe Germania, suntem sfârtecati. Daca o faceam la timp, scapam Statul Român si în lupta pe care o purtam, puteam eu, când se bateau Germanii cu Rusii, dupa ce au luat Basarabia, puteam sa ma opresc? Puteam sa stau cu bratele încrucisate când Germanii se bateau cu Rusii si sa astept sa mi se dea Basarabia de catre Englezi? si daca am pornit la lupta, jara Germania nu ne puteam lua Basarabia. Bravura soldatului român? Priceperea generalului Antonescu? sunt mofturi...

Basarabia si Bucovina nu le puteam lua de la Rusi si, dupa ce le-am luat cu ajutorul Armatei Germane, puteam sa ma opresc la Nistru, puteam sa spun, eu mi-am luat partea mea, ma opresc aici?

Ar fi fost o dezonoare pentru noi sa ma fi dus pâna la Nistru si sa lefi spus nemtilor «La revedere!»

Vedeti în ce stare de decadenta se gaseste conducerea acestui stat, daca se gasesc, între conducatori, oameni cu astfel de mentalitate, care ne cer sa lasam pe nemti sa se bata si noi sa asteptam de la Englezi, Basarabia si Bucovina? "

Din memoriul Maresalului, a carui importanta impune redarea lui integrala, ma voi rezuma la acest capitol sa citez numai un fragment:

"Dar oricum ar fi interpretate aceste actiuni, pâna în Crimeea,

Caucaz si Stalingrad, ele nu pot fi încadrate în crime de razboi, fiindca sunt impuse de legile razboiului, care cer imperios când începi o actiune, sa o duci pâna la sfârsit, urmarind fortele inamice pâna la distrugerea lor totala.

Aceste legi au dus pe Scipione de la Roma pâna la Cartagina, pe Napoleon pâna la Moscova, pe Alexandru Ipâna la Paris, pe americani si englezi pâna la Tokio si Berlin ".

La aceste deosebit de concludente concluzii s-ar putea adauga multe. De ce nu a reprosat nimeni armatei sovietice ca nu s-au oprit în momentul în care au eliberat întregul teritoriu al U.R.S.S.? De ce nu a reprosat nimeni actiunea militara româna în Vest, care, dupa eliberarea teritoriului tarii, nu s-a oprit, ci a continuat lupta pâna la înfrângerea definitiva a Germaniei? Raspunsul nu poate fi altul decât cel dat de Maresalul Ion Antonescu, în sensul ca asa impun regulile oricarui razboi. Singur Maresalul Ion Antonescu a fost considerat criminal de razboi pentru ca a respectat legile general recunoscute ale razboiului. Este nu numai absurd, dar si odios, cum a fost tratat Maresalul, a carui nevinovatie este cât se poate de neîndoielnica.

Alte doua pretinse infractiuni pentru care Maresalul Ion Antonescu a fost condamnat la moarte, se refera la unul si acelasi fapt, constând în aceea ca ar fi dat ordin de suprimare a populatiei civile din teritoriile în care s-a purtat razboiul si se citeaza "cazul represaliilor de la Odesa, când a sarit în aer cladirea în care se afla instalat Comandamemtul Militar, cladire care fusese minata de trupele de operatii ale U.R.S.S. în retragere si nu de populatia civila". Este unicul caz care a putut fi citat, iar pentru demonstrarea caracterului ilegal al acestor represalii, se afirma, fara nici o argumentatie, ca explozia nu ar fi fost pusa la cale de partizani, ci de armata sovietica.

In legatura cu asa zisele masacre de la Odesa, la întrebarea acuzatorului public, Maresalul a expus urmatoarele:

"Faptele s-au petrecut în felul urmator: Dupa intrarea trupelor noastre în Odesa, populatia rusa, sub forma de partizani ascunsi în labirintul de catacombe pe care este asezat orasul si prin masini infernale, a continuat lupta dupa abandonarea orasului de catre trupele

rusesti. Atacul partizanilor producea zilnic victime printre ofiterii si soldatii români în Odesa. La câteva zile dupa ocuparea orasului o masina infernala a facut explozie într-o mare cladire lasata dinadins în perfecta ordine, pentru ca autoritatile române sa fie tentate sa o ocupe. G-ral Glogoveanu, care a cazut prima si marea victima a acestui atentat, a ocupat cladirea cu tot comandamentul, desi fusese avertizat insistent de cineva din populatia rusa, sa nu se instaleze, ca este pericol. Alesesem, cu mare grija, foarte buni si gospodari oameni pentru administrarea orasului si pentru comandamentele militare. Toti acestia fiind adunati la consfatuire în local, au sarit în aer, tocmai în momentul când erau cu totii întruniti. Câteva ceasuri mai târziu am primit comunicarea la Bucuresti. Se gasea în biroul meu d-na Perzicari-Davila, matusa aceluia pe care îl destinasem sa fie prefectul Odesei si care era un om de mâna întâi. Parasise o splendida situatie care o avea la Bucuresti, fiindca era directorul general alîntr. "Ford" în Ţara Românească, numai pentru pasiunea de a se dedica unei opere administrative pe care o vedea grandioasa. Era omul care avea pasiunea bunei administratii. A pierit si acesta. Se mai gasea în birou dl. Mihai Antonescu, asa mi-a reamintit d-sa cât am fost împreuna în Rusia. în momentul acela era la ora 8 sau 9 seara, îmi soseste si informatia amanuntita, ce se petrecuse si cererea de autorizare sa faca represalii. Cererea de represalii venea dupa avertismente succesive date populatiei din Odesa si rugamintelor care i se facea de a nu se asocia cu partizanii si de a-i denunta. Eram si într-o stare de spirit speciala, pentru ca vizitasem, în dimineata zilei, un spital în care am gasit printre altii un ofiter si trei sau patru soldati din echipa lui, amputati total de picioare si de brate si orbi. Ofiterul mi-a povestit ca cazuse victima unei masini infernale, pe care rusii, la parasirea unui sat, o lasase la clanta usii scolii. Ofiterul, având ordin sa pregateasca instalarea comandamentului unitatii sale în acea scoala, când a apasat pe clanta, masina infernala a explodat si ei au ajuns în starea în care

se gaseau. Cazuri similare, tot asa de brutale si total neîngaduite de

legile razboiului, au fost numeroase. Avem multi mutilati datorita acestui procedeu cât si actiunii partizanilor. Este usor de înteles ca o astfel de procedare provoaca, în mod fatal, ofiterilor si soldatilor, armatelor care sunt supuse, din partea inamicului, unui astfel de tratament,

o stare de enervare si un sentiment de razbunare care nu pot fi usor domolite. Numai cine a trait în vâltoarea focului si sub amenintarea permanenta a mortii, numai acela poate sa-si dea seama de aceasta stare de spirit, manifestata de toate armatele, fara nici o exceptie, în toate timpurile.

Mai primisem în aceeasi zi raportul prin care guvernatorul Basarabiei îmi arata ca, în timpul ocupatiei rusesti, se deportase din Basarabia 50 000 tarani români. La raport erau anexate si fotografiile cu numele acelora care fusesera gasiti în stare de putrefactie în pivnitele localurilor ocupate de autoritatile politienesti ruse, în timpul ocupatiei la Chisinau si în Cetatea Alba, daca nu ma însel.

Toate aceste elemente m-au determinat sa dau aprobarea ceruta, desi comandamentul local nu avea nevoie sa-mi ceara aceasta aprobare, pentru ca, la începutul razboiului, am dat anumite ordine de principiu, prin care, pe de o parte, atrageam atentia si faceam responsabile de orice eventuala neexecutare stricta a dispozitiunilor, ca trupele si ofiterii sa se poarte cu cea mai mare omenie si bunatate fata de populatia românească sau straina din teritoriile cucerite, cât sl fata de prizonieri, iar pe de alta parte le atrageam atentia sa respecte dreptul international si conventiile semnate de România la Haga si în alte parti si sa-si ia întotdeauna raspunderea actiunilor, pentru ca asa este cavalereste si asa este si drept, deoarece numai cine este la fata locului si traieste momentul fulgerator de fugitiv al actiunilor pe care le provoaca razboiul, poate sa judece situatia în totalitatea aspectelor ei si sa ia hotarârea. în calitatea de conducator al Statului si comandant de capetenie, nu trebuia sa fiu întrebat, în aceasta privinta, mai ales ca ma gaseam la Bucuresti de multa vreme. Aceasta nu însemneaza drept ca ma degajez de raspundere. Subliniez însa ca am dat aprobarea pentru represalii, iar nu pentru masacre. De altfel, aceasta masura speciala pentru Odesa se încadra într-o masura cu caracter general de aceeasi natura, luata pentru toata tara la începutul razboiului, într-adevar^ în tara se gaseau o multime de elemente, în locurile cele mai vulnerabile militare si economice (Valea Prahovei, Petrosani, Lupeni, Cugir, Bucuresti etc), elemente straine, dusmanoase, sau chiar românesti, organizate de serviciile de contrainformatii straine si chiar dotate cu mijloacele banesti si explozive, cu intentia de a comite acte

de sabotaj pentru distrugerea petrolului, fabricilor si depozitelor noastre esentiale. Documentarea suficienta se gaseste în aceasta privinta la serviciul de informatii al Marelui Stat Major si la serviciile noastre de siguranta. Pentru a evita actele de sabotaj, care ar fi dat pretext Germaniei sa ia singura masuri cu mijloacele lor de S.S., dispozitiuni de paza cailor ferate si a petrolului, în special, m-au determinat sa fac o comunicare publica prin care avertizam toate aceste organizatiuni de straini (unguri, greci etc.) ca, în caz de se vor comite acte de sabotaj sau asasinate, voi aplica represalii. Deci, masura luata la Odesa se încadra într-o dispozitiune cu caracter general, si era, dupa cum voi arata, autorizata de legile razboiului si de Conventia Haga. Nu am stiut niciodata ce s-a petrecut la Odesa, pentru ca nimeni nu m-a informat si nu stiu nici astazi. Nici ministrul de razboi, nici Statul Major, nici serviciile de informatii ale sigurantei, nici dl Alexianu si nici comandantul militar local nu m-a informat. Nimeni nu va putea afirma sau cel putin dovedi ca mi s-a facut vreo comunicare în aceasta privinta. în iulie sau iunie 1944 a venit la mine la presedentie, g-ral Pantazi si mi-a spus: «D-le maresal am dat dispozitii ca sa dispara cadavrele celor masacrati la Odesa!» I-am raspuns, imediat: «Ce este asta, Pantazi? Niciodata nu mi-ai vorbit de aceasta chestiune!», la care mi-a raspuns: «Nici eu n-am stiut, am aflat-o acum din brosura care a aparut la Stockolm si în care se afirma ca au fost masacrati 27 000!» Era a doua surprindere pentru mine, pentru ca nimeni nu-mi vorbise nici de aceasta brosura pâna atunci. I-am raspuns totusi imediat: «Nu se poate sa fie adevarat, îti dai d-ta seama ce însemneaza si cât timp îti trebuie sa aduni 27 000 oameni si câte mijloace sunt necesare sa-i omori în acelasi timp!» Totusi, foarte alarmat de fapt, am chemat imediat pe Dl. Alexianu si l-am întrebat: «Ce este asta, d-le Alexianu, ce este adevarat? De ce nu m-ai informat niciodata de cele ce s-au petrecut?» Dl. Alexianu mi-a raspuns textual: «Nu este adevarat, d-le maresal!» L-am întrebat:

ffttect câti s-au omorât exact?» Mi-a raspuns: «Maximum 600!» la

care i-am ripostat: «Bine, d-le Alexianu, chiar 600, de ce nu mi-ai spus la timp?» Bineînteles, oricare ar fi adevarul, dl. Alexianu nu poate fi facut raspunzator, decât numai de faptul ca a tinut ascunsa chestiunea la acea epoca, desi era numit guvernator al Transnistriei. Totusi nu se

instalase la Odesa si nu luase în primire regiunea de Sud, operatiunile militare se terminasera numai de câteva zile.

Când am fost la Moscova mi s-a prezentat si mi s-a impus, în conditiuni care nu sunt de demnitatea mea, a neamului românesc si chiar ale poporului rus, sa le fixez pentru istorie, sa iscalesc un protocol, în care, între altele, se afirma ca, la Odesa, s-au masacrat 225 000 de oameni. Data fiind exageratiunea, ca sa nu întrebuinteze alta expresie, am semnat, fiindca lucrul nu avea nici o valoare, absolut nici una, deoarece, la intrarea noastra în Odesa, în baza recensamântului facut si care exista, nu se mai gaseau decât 300 000 de oameni, ceea ce înseamna ca totalitatea populatiei din Odesa fusese masacrata în câteva ceasuri, ceea ce nu era exact si nici nu era posibil. Nu a existat de când este omenirea posibilitatea sa strângi 200 000 oameni, în acelasi loc si mai ales sa-i omori. Pentru aceasta ar trebui un câmp imens, mijloace de distrugere nenumarate si zile fara sfârsit. Pentru ca sa se vada, prin comparatie, valoarea afirmatiei, subliniez ca mai putin de 200 000 de oameni, la intrarea noastra în razboi, erau însirati pe un front care se întindea din Carpatii Bucovinei pâna la Marea Neagra. Un alt fapt care dovedeste inexactitatea acuzarii este si acela ca, câteva luni mai târziu, un alt protocol, în care se afirma, printre altele, de data aceasta ca, la Odesa, au fost masacrati 100 000. L-am semnat si pe acesta, atragându-le atentia ca o fac pentru ca mi se impune. Prin urmare, brosura de la Stockolm vorbea de 27 000 de oameni, primul protocol de 225 000 oameni si al doilea de 100 000 oameni. Care este adevarul în aceasta privinta nu-l cunosc nici astazi si poate ca nu se va cunoaste niciodata în mod strict. Daca subliniez faptul, o fac pentru istorie, pentru ca am datoria sa apar neamul românesc de o fapta care apasa foarte greu pe constiinta lui de-a pururi. Realitatea însa, care se va dovedi în documentele existente si în afirmarile pe care le vor face chiar rusii, este ca soldatul si ofiterul român, afara de rare exceptii inerente razboiului si întâlnite la toate

armatele, absolut la toate, în toate timpurile, soldatul si ofiterul român

s-au purtat cu o omenie demna de admirat si care îi face cinste. La toate inspectiile mele pe front, prima mea grija era sa întreb, toate comandamentele si toti sefii de autoritati (în Transnistria), cum se poarta soldatii si ofiterii cu populatia. Din ordinul meu, toate comandamentele

pe unde treceam, faceau cantine pentru copiii saraci, faceau troite, reparau biserici, botezau copiii si ajutau cu alimente pe cei lipsiti. Populatia rusa era fericita când împrejurarile faceau ca zona lor sa fie în sarcina româna, iar soldatii rusi cautau sectoarele românesti pentru ca sa se predea. în Transnistria am dat ordin d-lui Alexianu sa dea populatiei la colhozuri, drept plata a muncii lor, cantitati de alimente si de bani, mai mare decât primeau sub administratia rusa. Când am fost pentru prima oara la Odesa, în primavara anului 1942, am convocat pe toti sefii de autoritati rusi, de la rectorul de universitate si pâna la sefii celorlalte institutii mai mici, si în prezenta dl. Alexianu si a generalilor germani aflati la Odesa, cu diferite însarcinari oficiale, le-am declarat urmatoarele:

«Nu am venit aici în cuceritori, nu ne amestecam în ideologiile dvs. politice si sociale; sunteti liberi sa va închinati la orice zeu vreti; va dam posibilitatea sa va câstigati existenta ca si înainte si, daca se poate; chiar mai bine; nu va cerem servicii de nici un fel pentru noi, pentru ca nu vrem sa va expunem la represalii mai târziu; va cerem servicii numai pentru populatia dvs. Viata si libertatile dvs va sunt asigurate, garant pentru aceasta sunt eu; va cerem numai un singur lucru: sa nu faceti actiuni în contra noastra.»

Aceste declaratii au fost desigur imediat publicate si trebuie sa se gaseasca în documentarea Transnistriei. Cu aceeasi ocazie le-am cerut sa-mi arate toate nemultumirile si doleantele lor. Daca nu ma însel, rectorul universitatii a luat cuvântul si mi-a spus ca sunt foarte multumiti. Administratia si soldatii se poarta foarte bine. Cum am fost de mai multe ori la Odesa si în Transnistria, cu care ocazii vizitam întotdeauna cantinele copiilor si ale saracilor, spitalele, institutii care din ordinul meu toate se reparasera si se pusesera în conditii perfecte, profitam de ocazie sa vorbesc cu populatia. De multe ori fara prezenta d-lui Alexianu si a jandarmilor români si o rugam sa-mi spuie, fara teama de consecinte, toate pasurile si eventual toate plângerile

ce au deficuî. Niciodata nu mi s-a spus nimic. Din manifestarile mui-

timii, care se aduna întotdeauna în grupuri foarte mari, eram îndreptatit sa trag concluzia ca aceasta populatie era foarte multumita.

Bineînteles ca au fost si abuzuri si greseli, dar au fost si prefecti care au fost admirabili ca suflet si cinste si cu dorinta de a servi populatia

si de a ma multumi. Citez pe prefectii din Nord, care pot servi de model în orice timpuri si în orice tara. Pentru a termina si a raspunde la întrebarea care mi s-a pus în privinta persoanelor care poarta raspunderea celor ce s-au petrecut la Odesa, declar urmatoarele:

Este o tripla raspundere. O raspundere de fond, o'raspundere formala si o raspundere superioara. Raspunderea de fond o au aceia care au provocat razboiul si care au întrebuintat în razboi mijloace si actiuni neîngaduite de legile razboiului (partizani, înarmarea populatiei civile, masini infernale). Conferinta de la Haga autoriza statele beligerante, în astfel de cazuri, sa aplice represalii. De altfel, cutumele razboiului au stabilit în toate timpurile necesitatea represaliilor în astfel de cazuri, pentru ca numai asa se poate pune capat actiunilor de razboi incorecte si neloiale, care provoaca pierderea unor vieti puse în imposibilitate de a se apara cavalereste.

Responsabilitatea formala o are comandamentul local în cazul în care a depasit limita umana în aplicarea acestor represalii. Gasesc necesar sa arat ca lupta de la Odesa ne-a costat peste 47 000 de oameni. Aceasta lupta a durat aproape 2 luni. Cauza pierderilor numeroase si a duratei operatiunilor se datoreste mai mult faptului ca populatia civila din Odesa, conform ordinelor categorice primite de a se înarma, lupta si a continua lupta ca partizani, dupa retragerea armatelor regulate ruse (ceea ce este contrar legilor razboiului), a dat posibilitatea armatelor ruse regulate, care aparau Odesa, sa-si completeze zilnic efectivele, pe când noi le vedeam scazând impresionabil zilnic.

Raspunderea superioara o am eu, care am dat aprobarea care mi s-a cerut, desi conform legilor tarii nu trebuia sa mi se ceara. O am eu fiindca, conform traditiei si a regulilor legalizate, în toate timpurile trecute, comandantul a avut întotdeauna gloria reusirii unei actiuni, chiar când meritele au fost ale altora, dar a avut în acelasi timp si toata raspunderea nereusitei unei actiuni sau executarii unei actiuni regulate, chiar când toata vina este a altora.

Nu cer nici o favoare. Nu am cerut niciodata si nu am consimtit sa mi se faca ceva, pentru a nu lovi în interesele altora, nu cer sa nu fiu judecat, cer însa ca atunci când se judeca actiunea mea si a comadamentelor române sub acest raport, sa se judece si adversarii

nostri. S-au facut masacre la Odesa, dar s-au facut masacre si în tara. Zeci de mii de oameni, femei, batrâni si copii, fiinte nevinovate, au fost masacrate în orase si sate; au fost femei si copii mitraliati la munca câmpului. O documentare completa se gaseste în aceasta privinta la Marele Stat Major si la Cabinetul militar. Bombe omoratoare au cazut în cartiere de muncitori, în centrele de orase (Bucuresti, Pitesti, Ploiesti, Caracal, Turnu-Severin, Orsova, Timisoara, Arad, Simeria, Brasov, Constanta, Galati, Iasi, Piatra-Neamt, Buzau) si în numeroase alte orase. O bomba a explodat chiar în camera de lânga biroul meu în care dormeam la presidentie. Contrar legilor si angajamentelor internationale s-au bombardat centre fara nici o importanta militara si numeroase spitale, care aveau vizibil marcat pe acoperis semnul crucii rosii.

Nu era nici o justificare de represalii, fiindca România n-a participat cu aviatia ei la nici un bombardament al oraselor engleze, americane si ruse.

Desigur dl. Stalin, Roosevelt, Churchill, din al caror ordin sau aprobare s-au executat bombardamentele, nu pot fi considerati vinovati de excesele comise de aviatorii respectivi. Nu pot fi considerati vinovati, fiindca razboiul nu cunoaste nici o lege mai puternica, decât aceea care impune sefilor responsabili de a-l câstiga, oricare ar fi mijloacele puse în actiune".

Atât acuzatorii publici cât si presedintele completului de judecata au perseverat în a nu administra nici una din probele, constând în documente, la care a facut referire Maresalul Ion Antonescu în declaratiile sale. Era deosebit de utila pentru cei care ar fi dorit sa stabileasca adevarul documentatia guvernatorului Transnistriei si în special cea referitoare la recensamântul populatiei din Odesa imediat dupa instalarea autoritatilor române. Dar, chiar si în aceste conditii, demonstratia argumentata facuta de Maresal este deosebit de convingatoare în ce priveste nevinovatia sa. Pe de alta parte, argumentelor prezentate de

Maresalul Ion Antonescu, sentinta de condamnare nu a dat nici un

raspuns, iar motivarea hotarârii consta în simple afirmatii. O aparare care nu poate fi combatuta cu probe, duce inevitabil la declararea nevinovatiei celui acuzat. Acest lucru este însa valabil în fata organelor judiciare autentice, nu si în fata unor instante revolutionare, populare,

gen Tribunalul Poporului care, în realitate, a fost o anexa a guvernului "de concentrare democrata", anexa constituita nu pentru a judeca, ci pentru a condamna toate persoanele mentionate de Consiliul de Ministri.

* *

Ar mai fi de discutat, în cadrul acestui capitol, problema asa ziselor rele tratamente, ori a tratamentelor inumane aplicate prizonierilor de razboi. Problema este, însa, atât de vag si în termeni generali tratata, încât nu reclama nici un fel de contra proba. De altfel, acuzatorul public nu a fost în masura sa-i puna Maresalului o întrebare referitoare la prizonieri. Acesta nu a constituit un impediment pentru tribunalul poporului de a retine si aceasta infractiune si sa aplice o pedeapsa de 20 ani temnita grea, infractiune "demonstrata" printr-o singura fraza în care se arata ca "... numitul acuzat a favorizat pe acei însarcinati cu supravegherea lor de a fi supusi la un tratament inuman, acesti prizonieri fiind supusi la munci grele, în cele mai rele conditiuni de

hrana, echipament si cazarmament..." si ca acest lucru ar rezulta "din actele de instructie". Este un "model" de hotarâre judecatoreasca nemotivata. Cine nu a vazut aceasta hotarâre poate fi tentat sa creada ca ea nu exista. Ea constituie însa si o "inovatie" în stiinta dreptului, în sensul ca, "favorizând" pe paznicii prizonierilor, a devenit autor al aplicarii de rele tratamente. Nici o proba care sa sustina aceasta acuzatie.

Unele probe exista, totusi, la dosarul cauzei, dar, dupa cum vom vedea, ele nu numai ca nu confirma aceasta acuzatie, dar o infirma categoric. Astfel:

Colonel R. Davidescu, fostul sef al Cabinetului Militar al Consiliului de Ministri, fiind audiat ca martor, dupa ce relateaza ca, în calitatea respectiva a participat la toate sedintele guvernului, ca îl însotea pe Maresal în toate inspectiile, ca nota ordinele pe care le dadea si lua

masuri de transmitere mai departre, a declarat:

"stiu ca, de la începutul guvernarii, chiar si mai înainte pe când Ion Antonescu era sef al Marelui Stat Major si Ministru de Razboi, acesta a dat ordin sa se pastreze legalitatea si umanitatea. stiu ca, la

începutul razboiului, acuzatul Ion Antonescu a dat ordin Statului Major, ordine ca armata sa respecte legile internationale si sa se poarte uman si drept cu prizonierii si populatia; lua masuri aspre pentru aceasta.

De asemeni, am primit ordin sa se trimita ofiteri controlori pentru a inspecta starea prizonierilor în lagare si la munca câmpului si s-au luat masuri contra celor vinovati de abateri.

A vizitat personal lagarul de la Caracal, vorbind cu prizonierii si cu detinutii".[1]

în continuare martorul relateaza cazuri în care Maresalul a aplicat amenzi mari unor întreprinderi beneficiare, care nu dadeau hrana corespunzatoare prizonierilor pe care îi foloseau la munca. Mai arata ca prizonierii, originari din Transnistria, nu au fost tinuti în lagare, ci au fost lasati la domiciliile lor. De asemenea, a dat dispozitii ca ordinele lui sa nu fie executate daca nu sunt scrise.

Un alt martor, generalul Minai Racovita, a declarat între altele:

"La începutul razboiului am primit ordine scrise de la generalul Antonescu, ca armata nu face razboi cu populatia civila, sa fie bine tratata. De asemenea si prizonierii. Ordinul s-a repetat de mai multe ori ".

Martorul Ovidiu Vladescu a declarat ca Ion Antonescu a dat dispozitie ca numele sau sa nu fie întrebuintat în nici o împrejurare si a se face trafic de influenta. A dat instructiuni scrise ca subalternii sa nu execute ordine, chiar scrise, daca sunt contrare legii si sa se atraga atentia, chiar lui, daca da ordine ilegale. A luat masuri contra celor care faceau abuzuri, pâna la destituire.

Este concludenta declaratia data de generalul Pantazi Constantin, cu privire la prizonieri:

"Hrana si echipamentul cerut de Marele Stat Major au fost date de mine[2]. Aveam controlul lagarelor în privinta hranei. Din 1942 am alcatuit contractele de munca agricola tip - proprietarul obligat a plati hrana, 65 lei pe zi; ziua de munca 175 lei, din care jumatate,

1. Oare Stalin a vizitat vreun lagar de prizonieri români din Siberia sau din alte locuri?) (n.a.).

2. Era ministru de razboi (n.a.).

dreptul prizonierului, iar jumatate lagarului, pentru echiparea prizonierilor, întretinerea cu hrana si tutun pe tot timpul anului cât nu muncesc. Din zi munca plata (sic) alocatia de hrana a fost aceea a soldatului român, ea a urmat fluctuatiile crescânde ale alocatiei trupei românesti, exact în aceleasi conditiuni".

în problema prizonierilor ar mai trebui mentionate precizarile facute de însusi Maresalul Ion Antonescu în memoriul adresat instantei, în sensul ca lagarele de prizoneri au fost vizitate de mai multe ori de mitropoliti, în frunte cu mitropolitul Balan, de Nuntiul Papal, de seful Crucii Rosii Internationale. Toti i-au declarat ca le-au gasit foarte bine. De altfel, precizeaza Maresalul, a vizitat, personal, lagarele de la Calafat, Corbeni, Timis, Vladeni, Baneasa, Stoenesti si altele si a gasit cu totul alta situatie decât aceea aratata în actul de acuzare.

înainte de a încheia aceste capitol, al razboiului, sa vedem ce credinta 1-a animat pe Maresal, în aceasta actiune. Astfel, în Consiliul Economic din 6 februarie 1941, deci înainte de intrarea României în razboi, spunea:

/ " Germanii, probabil, ca vor reusi sa rezolve problema aceasta permanenta, care este amenintarea bolsevica ruseasca. Va transa poate aceasta chestiune. Odata transata aceasta problema, Germania este invincibila. De aceea avem nevoie sa fim pe aceasta linie, sa facem totul ca sa ne salvam Statul. Daca va fi învinsa Germania, credinta mea este ca anarhia va triumfa. Nu va triumfa Anglia ".

Acum lucrurile pot fi judecate în cunostinta de cauza. Pentru România, însa, mi se pare clar ca previziunile Maresalului s-au adeverit, cu singura eventuala corectura, în sensul ca, în loc de anarhie putem întrebuinta alti termeni - subjugarea tarii, totalitarism, dictatura bolsevica. Pentru evitarea unui asemenea deznodamând a luptat si si-a jertfit viata Maresalul Ion Antonescu. în fata poporului român el nu poate fi decât un erou, un martir.

Este locul, de asemenea, ca, înainte de a încheia acest capitol, sa ofer cititorilor noi dovezi care atesta faptul ca alianta cu Germania nu 1-a împiedicat pe Maresalul Ion Antonescu sa protejeze opozitia politica

[redacted] din tara, sa o sprijine în demersurile pe care aceasta le facea în mod clandestin pentru obtinerea ajutorului tarilor aliate antifasciste, având ca scop iesirea onorabila din razboi a României. Mai mult, pe lânga faptul ca maresalul a refuzat solicitarea lui Adolf Hitler de a-i aresta pe conducatorii PNŢ si PNL, seful statului i-a aparat atunci când germanii au descoperit legaturile lor cu Londra si Cairo.

în cadrul amplului interogatoriu la care a fost supus la ancheta, Eugen Cristescu, fost sef al Serviciului Secret de Informatii, a raspuns si la urmatoarea întrebare: "Ce rol aveati în legaturile ce le avea Antonescu cu partidele de opozitie?" Voi reda numai fragmente din lungul raspuns la aceasta întrebare, care mi se par mai semnificative:

"De la o bucata de vreme, dl. Maniu a început sa trimita, prin intermediul meu, unele informatiuni mai importante, pe care le avea din strainatate si care priveau diferite probleme de stat. Dl. Maniu chema la d-sa pe Maiorul Magistrat Iuliu Goruneanu, Consilier la Curtea de Apel din Timisoara, de unde îl cunostea si care era mobilizat la mine la serviciu. Ii dicta acestuia comunicarea, acesta mi-o aducea mie si eu o comunicam personal direct Maresalului Antonescu.

Pe aceasta cale, la un moment dat, dl. Maresal Antonescu mi-a ordonat sa transmit d-lui Maniu ca d-sa este ferm hotarât sa cedeze locul d-lui Maniu, daca d-sa garanteaza ca poate sa asigure o situatie mai buna pentru tara noastra. Am facut aceasta comunicare lui Maior Goruneanu, chiar în termenii fixati de dl. Maresal Antonescu si care îmi corectase personal comunicarea, astfel ca sa fie cât mai precisa si cât mai categorica.

Dl. Maniu nu mi-a dat raspuns imediat, ci a amânat câteva zile si apoi a chemat pe Maiorul Goruneanu, caruia i-a dictat raspunsul.

Acest raspuns era redactat în termeni echivoci, astfel ca sa nu rezulte direct nici o acceptare a propunerii D-lui Maresal Antonescu, dar nici un raspuns formal."

[redacted] "Legaturile cu dl. Maniu au continuat pe chestiunea tratativelor de armistitiu. Erau doua linii telegrafice pe care se lucra prin cifrul

Chastlain si Cristal, care fusesera rezervate de catre noi în cercetarea de la Jandarmerie si nedescoperite germanilor, cum si prin aparatul lui Chastlain, iar a doua linie prin cifrul pe care dl. Maniu îl avea cu Cairo si prin aparatul de care d-sa dispunea si despre care am vorbit în afacerea Turcanu.

Au venit pe aceasta cale conditiunile de armistitiu comunicate de Printul Barbu stirbey de la Cairo. Le-am adus la cunostinta d-lui Maresal Antonescu, care mi-a ordonat sa le prezint si d-lui Maniu, ca sa se pronunte în special asupra problemei cedarii teritoriului Basarabiei si Bucovinei. Prezentând aceste conditii d-lui Maniu la întrunirile conspirative care aveau loc cu d-sa, i-am cerut sa se pronunte asupra lor, daca pot fi acceptate sau nu, indicându-i ca, daca pentru Maresalul Antonescu, conditia colaborarii militare mai departe cu armata rusa împotriva Germaniei este desigur destul de delicata, d-sa om politic trebuie sa se pronunte în special asupra Conditiei de cesiuni teritoriale.

Dl. Maniu mi-a spus ca atât d-sa, cât si dl. Dinu Bratianu sunt împotriva cedarii de teritorii si ca el a facut istoria în aceasta tara si pe care acum la batrânete nu o poate umbri."

" stiam ca dl. Maniu dispune de doua aparate telegrafice de care aflasem pe cale informativa ca unul se gaseste instalat în Palatul Barbu stirbey. Prin aceste aparate mergeau o buna parte din mesagiile si ale Maresalului Antonescu si ale lui Maniu la Cairo si de acolo se primeau o serie de mesagii pentru Maniu si Maresalul Antonescu.

La un moment dat, germanii, prin aparatura lor tehnica de gonio-metrie, au stabilit existenta unui aparat telegrafic care lucra în fiecare dimineata la ora 7 la Cairo; ca acest aparat s-ar afla instalat în parcela dintre strada Luterana, Calea Victoriei si Ministerul Finan-

fefor. Cum germanii lucrau în aceste chestiuni împreuna cu ofiterul

sef al Radio-transmisiunilor de la Serviciul meu, eram tinut la curent cu toata aceasta operatiune. La un moment dat germanii au ajuns cu cercetarile care îi puneau în masura sa afirme ca aparatul reperat de ei de mai multa vreme s-ar gasi instalat în casa Printului Barbu stirbey

si cereau pentru a doua zi dimineata, dupa ultima verificare, care urma sa se faca în timpul transmisiunei, între orele 7-8 dimineata, o descindere la palatul stirbey. Deoarece descinderea urma sa se faca de catre ofiteri magistrati de la serviciul meu, la care trebuia sa asiste si germanii pentru ca asa se lucrase în toate celelalte cazuri, iar baza tehnica si informativa apartinea germanilor, am fost informat de catre ofiterul sef al transmisiunilor serviciului despre aceasta descoperire, care mi-a cerut autorizatia si echipa de magistrati pentru descinderea, a doua zi, în casa stirbey. Am indicat ofiterului sa nu comunice germanilor ca mi-a raportat acest lucru, ci sa staruie sa se continue verificarile si previziunile, pentru ca o perchezitiune în palatul stirbey, personalitate de seama în tara românească si fost Presedinte de Consiliu, daca ar fi dat gres si ar fi avut rezultat negativ, ar fi iesit un enorm scandal, ceea ce nu era de dorit si i-am indicat sa continue verificarile.

Am alergat imediat la dl. Maresal Antonescu caruia i-am raportat chestiunea, ceea ce a produs si asupra sa o foarte mare impresie si enervare, mai ales ca i-am afirmat ca stiu în mod pozitiv ca acel aparat este al d-lui Maniu, prin care se face legatura cu Cairo si ca trebuie salvata situatiunea de o maniera oarecare.

Dl. Maresal Antonescu a avut din nou izbucniri asupra lipsei de prevedere a d-luiManiu si cum situatiunea era extrem de delicata, ca puteam presupune ca germanii au facut în timpul verificarilor tehnice si supravegheri asupra Palatului stirbey, unde puteau constata vizite zilnice ale lui Maniu sau a unor intimi ai sai, trebuia sa gasesc si mai mult sa înlesnesc o solutiune pentru ca sa iesim din acest grav impas. Faptul ca Barbu stirbey se gasea la Cairo, unde ducea tratative de armistitiu, faptul ca presa engleza dintru început a lasat sa se faca o scurgere de informatiuni publice pe aceasta tema si faptul ca aparatul de telegrafie se gasea în însusi Palatul stirbey, dadea germanilor o extraordinara arma ca sa reactioneze violent împotriva noastra.

dm înlesnit situatiunea d'lui Maresal Antonescu propunându-i

ca nu este alta solutie decât sa avizez pe dl. Maniu ca, chiar în cursul noptii, aparatul si radiotelegrafistul sa fie ridicati din casa stirbey, transportati în alta parte, pentru ca, chiar daca germanii vor pretinde neaparat descinderea la Barbu stirbey, aparatul si radiotelegrafistul

sa nu poata fi gasiti acolo. Dl. Maresal Antonescu a admis propunerea mea si m-a autorizat sa iau contact cu dl. Maniu. Am luat contact într-adevar în cursul noptii si am spus d-lui Maniu cercetarile ce s-au Jacut si rezultatul la care s-a ajuns, rugându-l ca, chiar atunci noaptea, daca aparatul se gaseste în palatul stirbey sau în oricare locuinta din parcela de case indicate de germani sa fie imediat mutat, radiotelegrafistul ascuns, iar aparatul acesta cu aceeasi ora de lucru si cu aceeasi lungime de unda cunoscuta de germani, sa nu mai functioneze niciodata.

Deoarece îl avizasem în prealabil pe Chastlain despre aceasta descoperire, el vazuse situatia foarte grav si se astepta ca germanii, care în mai multe rânduri ceruse ca echipa sa fie transportata în Germania pentru cercetari, la care eu ma opusesem categoric, sa ceara de aceasta data în mod cominatoriu transportarea echipei în Germania, pe baza descoperirii ce avea sa se faca la Printul stirbey si a legaturilor cu Cairo, de unde venise si Chastlain. Cu aceasta oca-ziune, Chastlain mi-a indicat ca într-adevar acesta este un aparat si un telegrafist pe care el l-a trimis lui Maniu din Cairo si ca masura mea este bine venita, paralizând suspiciunile si constatarile germane. Totodata remarcându-i lui Chastlain cum se va putea continua de catre Maniu legatura cu Cairo, acesta mi-a marturisit ca mai este un aparat si un telegrafist pe care el l-a trimis lui Maniu si cu care Maniu poate lucra mai departe cu Cairo.

D-l Maniu, fara a-mi confirma existenta aparatului la stirbey, iar eu raspunzandu-i ca are al doilea aparat cu care sa lucreze cu Cairo, desi era foarte încurcat în discutii, a luat în cursul noptii masuri pentru mutarea aparatului si a telegrafistului.

A doua zi de dimineata la ora 7, la ora când aparatul lucra obisnuit cu Cairo, germanii asezându-se cu aparatul de verificare pe aceeasi lungime de unda, au constatat ca telegrafistul de la stirbey a fost chemat de Cairo i-a raspuns de prezenta si i-a dat o serie de indicative din care rezulta ca conversatia a fost amânata pe alta data. Aceasta operatiune o facea telegrafistul, însa el nu se mai afla acum în casa stirbey, ci în alt loc, de unde facuse numai legatura si nu mai continuase convorbirea.

Verificarile facute câteva zile în sir de catre germani, pe lungimea de unda si la ora indicata, au constatat ca numai Cairo cheama continuu pe cel de la Bucuresti, dar Bucurestiul nu mai raspunde. Prin urmare, masura ce o cerusem d-luiManiu se executase, însa numai în parte, dupa cum vom vedea mai târziu. Nu a întârziat si ofiterul de legatura de la Radiotransimiune mi-a comunicat ca aparatul de la stirbey nu mai lucreaza, desi Cairo îl cheama încontinuu, iar germanii au stabilit prin masuratori tehnice ca aparatul, chiar în dimineata când avusese ultima convorbire, nu se mai gasea în casa stirbey.

însa, germanii nu s-au lasat si imprudenta d-luiManiu le-a venit în ajutor pentru o noua descoperire a aparatului. Dupa o bucata de vreme, Turcanu a început sa lucreze din nou cu Cairo si ce este mai grav, la aceeasi ora, 7 dimineata si pe aceeasi lungime de unda. Dupa doua luni au stabilit casa în care se afla în parcul de case în dosul strazii Maria Rosetti si au avizat pe ofiterul meu de transmisiuni sa vina a doua zi dimineata la ora 6 într-un anumit punct stabilit, împreuna cu echipa tehnica româna cum si cu magistratul militar pentru o eventuala descindere, deoarece au descoperit un alt aparat, despre care nu stiau înca în ce directie lucreaza si ca poate sa fie vorba de un aparat polonez sau sovietic, din care se mai descoperise în acea vreme.

Deoarece stiam aranjamentul pe care îl facusem cu dl. Maniu ca aparatul sa nu mai lucreze, pentru ca poate fi prins de germani si contam în respectarea acestui angajament, mi-am închipuit ca nici nu mai poate fi vorba de vreunul din aparatele lui Maniu sau de radio-telegrafistii sai. Echipa româna a fost întâlnita de germani în punctul fixat, luata de acolo si dusa pe mai multe strazi si oprita în fata unei case, unde germanii au spus: «Aici este aparatul.»

S-au facut operatiile tehnice necesare, din care Turcanu care era chiar în curs de lucru, a simtit ca este filat, deoarece i se întrerupea si revenea curentul electric, operatie prin care se stabileste daca într-adevar aparatul se gaseste în casa indicata. Telegrafistul a demontat imediat aparatul si l-a ascuns în pod împreuna cu cifrele. A

urmat descinderea, a fost gasit aparatul în pod si a fost arestat

Turcanu si adus la sectia juridica a Serviciului. Fiind avizat imediat de ofiterul de transmisiuni, am dat ordin la sectia juridica ca nu se face absolut nici o cercetare pâna nu voi cerceta eu personal chestiunea. Am luat pe Turcanu din strada Plevnei, unde era închisoarea serviciului

si l-am transportat în strada Sf Ioan Nou, unde erau birourile sectiei juridice a Serviciului. L-am cercetat personal si, auzind cine sunt, mi-a facut imediat marturisiri complete, spunându-mi ca este acelasi aparat cu care a lucrat în casa stirbey si ca este aparatul prin care atât Maniu cât si unele mesagii ale guvernului fusese transmise la Cairo. De asemenea mai mi-a indicat ca, prin acest aparat, au fost transmise si primite peste 700 de mesagii, care însa erau prinse între timp de germani si le aveau notate pe toate. Am alergat la Maresalul Antonescu comunicându-i situatia. A avut din nou iesiri contra d-lui Maniu si a faptului ca d-sa nu a ascultat sfatul ce i-am dat, sa nu mai lucreze la acest aparat niciodata, ci dimpotriva lucrase în continuare la aceeasi ora si pe aceeasi lungime de unda.

Situatia de aceasta data în raport cu germanii devenea si mai grava, mai ales ca germanii stiau ca este acelasi aparat care a fost la stirbey, acelasi telegrafist si cereau cifrul.

Dupa îndelungate dezbateri cu Maresalul Antonescu d-sa a chemat pe Mihai Antonescu si i-a aratat descoperirea facuta si situatia grava la care ne expunem fata de germani, totusi am spus d-lui Maresal Antonescu ca nu exista alta solutie decât sa fac cercetarile personal si sa aranjez lucrurile de asa maniera ca germanii sa nu afle si mai ales sa nu aibe dovezi, desi aveau suspiciuni ca nu este acelasi aparat care a fost stabilit la stirbey, ca nu a avut nici o legatura cu Maniu, ci a avut o legatura conspirativa în Bucuresti pentru informatii de spionaj, iar ca radiotelegrafistul nu cunoaste identitatea acelei persoane cu care se întâlnea în fata Ministerului de Externe si de la care primea si caruia îi dadea mesagiile primite de la Cairo, adica în total sa nu stabileasca germanii ca acesta era un aparat prin care se faceau legaturi politice, ci numai legaturi de spionaj. si în plus, ceea ce era mai important sa fac asa ca germanii sa nu intre în posesia cifrului cu care lucrase Turcanu, pentru ca altfel ar fi putut descifra textul mesagiilor transmise si primite de la Cairo, în care se gasea si mesa-giul Maresalului Antonescu catre Generalul Wielson.

Am facut o scoala întreaga personal cu Turcanu si cu colonelul Radu Ionescu, pe care i-am învatat cum sa faca instructia acestei afaceri chiar în fata germanilor. L-am învatat pe Turcanu cum sa dea raspunsurile si sa nu iasa din cadrul lor, orice ar vrea sa faca germanii contra lor, care nu puteau decât doar sa-l ameninte. Am aranjat

cu Turcanu ca sa dea unul din cele trei cifruri pe care le avea si cu care nu se lucrase absolut deloc, astfel ca germanii nu puteau descifra mesagii. Ca acest cifru sa fie ascuns în casa în care a fost gasit Turcanu, ca Turcanu sa se lase batut de colonelul Radu Ionescu si în genere un teatru întreg, dupa care Turcanu trebuie sa indice locul în care se gasea ascuns cifrul Toate s-au petrecut dupa acest program. Germanii au fost încântati ca au intrat în posesia cifrului; l-au trimis la Berlin. Berlinul a facut nesfârsite încercari de descifrare, nu a putut descifra mesagiile si într-un târziu au restituit cifrul la Bucuresti, când afacerea îsi pierduse din valoarea ei."

"în ultima întrevedere pe care am avut-o cu dl. Maniu, cu câteva zile înainte de armistitiu, d-sa mi-a spus ca atât d-sa cât si Dinu Bratianu, cu care s-a înteles, sunt de parere ca Maresalul Antonescu sa fie acela care sa încheie armistitiul, iar ei cu toti prietenii lor politici vor sta în jurul Maresalului si-l vor ajuta la aceasta chestiune. De asemenea dl. Maniu mai spunea ca armistitiul fiind un act de ordin militar, trebuie încheiat de acela care a facut razboiul; ca armistitiul, fiind un act prin excelenta rapid, putea fi facut mai bine ca oricine de catre Maresalul Antonescu, care detine puterile si armata în mâinile lui, caprin acest fapt cât si prin trecerea pe care o avea la Hitler, Maresalul Antonescu poate paraliza o eventuala actiune germana în cazul armistitiului, si m-a rugat chiar personal sa starui la dl. Maresal Antonescu sa faca el armistitiul, caci ei îi vor da tot concursul.

Am adus toate acestea la cunostinta d-lui Maresal Antonescu.

Mai mentionez ca într-una din ultimele întrevederi cu dl. Maniu, d-sa mi-a comunicat ca, dupa rapoartele lui stirbey, rezulta ca Uniunea Sovietica a acceptat doua ameliorari asupra conditiilor de armistitiu si anume: ca daca armata noastra nu vrea sa întoarca armele

contra Germaniei si sa lupte mai departe, rusii se vor margini sa o

dezarmeze, si al doilea ca se va fixa în interiorul tarii o zona neutra pe care trupele rusesti nu vor intra. "

(Extrase din declaratia lui Eugen Cristescu la ancheta, declaratie aflata în Dosarul F.R 40010 voi. 10, filele 1-31, din arhiva Securitatii.)

* * *

Din relatarile facute de seful SSI la ancheta se pot trage importante concluzii cu privire la guvernarea maresalului Antonescu, usor de sezizat de cititori, motiv pentru care ma rezum la doua idei esentiale, confirmate de numeroase alte documente oficiale.

în primul rând se confirma aprecierea acelor cercetatori care considera guvernarea maresalului drept un regim de autoritate, absolut necesar în timp ce tara se afla în razboi si nu o dictatura militaro-fascista, cum a fost etichetata de istoriografia bolsevica.

în al doilea rând se confirma, înca o data, ca pretextul invocat pentru arestarea maresalului Antonescu - refuzul de a încheia armistitiul - este fals, fiind menit a contesta actul de tradare nationala comis de camarila casei regale, cu sprijinul regelui, în întelegere cu principalul inamic al României, la acel moment.

PROCESUL" MAREsALULUI ION ANTONESCU - IOAN DAN 2

CHESTIUNI CREsTINE PRIVITOARE LA EVREI

Este adevarat, cea mai mare nedreptate care i s-a facut Maresalului Ion Antonescu a constat în învinuirea ca ar fi tradat interesele nationale si ale poporului român. Afirm însa ca o nedreptate tot atât de mare i s-a facut si atunci când a fost învinuit de antisemitism, de reprimarea unor oameni pentru motive rasiale ori politice.

Nu este treaba mea si nici nu am de gând sa lamuresc când si de ce a aparut antisemitismul si de ce nu se vorbeste de sentimente de ura fata de alte nationalitati, nici chiar atunci când grupuri mari de oameni, altii decât evreii, au fost exterminate. Un lucru este cert si anume ca, în perioada de guvernare a Maresalului Ion Antonescu, Europa era bântuita de un antisemitism feroce, care, în tarile de sub influenta germana, s-a materializat în deportari masive în lagare de munca si de exterminare. România, condusa de Ion Antonescu, a fost unul din aliatii europeni, importanti ai Germaniei. Cu toate acestea, din teritoriile aflate sub jurisdictie româneasca, nu a fost trimis nici un evreu în lagarele naziste. Este un lucru arhicunoscut ca tara noastra a constituit un loc de refugiu pentru evreii din tarile vecine, în special pentru cei din Polonia si din teritoriile românesti ocupate de Ungaria. Emigrantii constituie o adevarata si complexa problema, în toate timpurile. Sa încercam sa ne imaginam ce probleme au ridicat pentru România emigrantii evrei, din tari nu prea prietene. România putea foarte usor sa scape de acesti emigranti incomozi prin predarea lor catre autoritatile germane, mai ales ca, nefiind cetateni români, tara noastra, formal, nu avea nici o

obligatie fata de ei. Nu s-a întâmplat asa; dimpotriva, emigrantii evrei, polonezi si altii, au fost tratati la fel cu refugiatii români

din teritoriile pierdute, sau dupa cum vom vedea, chiar mai bine. De asemenea, li s-a facilitat plecarea mai departe spre S.U.A^"Multi evrei din întreaga lume si mai ales urmasii emigrantilor din acele timpuri, nu ar trebui sa uite ca ei exista si pentru ca, în perioada de crunta prigoana fascista, a existat în Europa o tara numita România, condusa de un mare om - Maresalul Ion Antonescu. ~~

Poporul român nu a fost si nu este antisemit sau xenofob. Pe meleagurile noastre, alaturi de români, au convietuit si convietuiesc grupuri mari sau mai mici de alte etnii, în pace si întelegere, de la relatii de prietenie adevarata pâna la dragoste, care sta la baza a numeroase casatorii mixte.

Exista însa momente în istorie când interesele unui grup etnic vin în contradictie cu interesele nationalitatii majoritare si în mod fatal apar tensiuni si probleme.

Un asemenea moment istoric 1-a constituit si anul 1940, când România a fost împinsa în mod inevitabil în alianta cu Germania fascista. Aparent pentru evreii din România se întrevedeau vremuri grele, în aceste conditii, nu este de mirare ca multi evrei simpatizau si erau dispusi sa-i ajute pe inamicii României. Daca avem în vedere si înclinatiile multor evrei spre comunism, ne dam seama ca, între ei si conducerea statului român, nu puteau exista relatii cordiale. Cu toate acestea, Maresalul Ion Antonescu, desi a fost nevoit sa ia unele masuri, menite mai mult sa-i faca inofensivi pe evrei, sa-i izoleze pe cei suspecti sau dovediti cu activitati, cel putin neloiale, nu s-a gândit nici un moment la masuri radicale, de exterminare si nici nu a acceptat sa-i predea germanilor, tocmai pentru ca, fiind animat de un deosebit spirit umanitar si de dreptate, stia foarte bine ca lasarea evreilor pe mâna fascistilor însemna sa-i expuna la mari pericole, pe care el nu le accepta. Dimpotriva, sunt frecvente cazurile în care, atât Maresalul, cât si autoritatile din subordinea sa, au luat masuri de protejare a populatiei evreiesti împotriva unor excese.

îmi amintesc foarte bine ca, în acela timpuri, românii se mândreau si îl aprobau pe Maresal, care declara ca de viata evreilor nu se poate atinge. Discutii pe aceasta tema se purtau, mai ales atunci când s-a aflat de unele atrocitati comise împotriva evreilor aflati în Ardealul de Nord, cedat Ungariei. Am trait în preajma unor evrei, atât la Târgu

Mures, înainte de Dictatul de la Viena, cât si la Turda, unde ne-am refugiat si nu pot sa uit respectul reciproc, care exista între parintii mei si familiile de evrei din apropierea noastra, ca între noi copiii exista aceeasi armonie. Eram deosebit de necajiti atunci când copiii evrei, cu care ne jucam, refuzau sa primeasca de la noi o prajitura, de teama ca erau pregatite cu untura de porc.

Vremurile de razboi au fost grele pentru toata lumea. Toate natiunile si-au dat tributul de suferinte si de sânge. în sfera de influenta a Germaniei fasciste, evreii au avut de suferit mai mult, dar un lucru nu poate fi contestat si anume, ca România, desi plasata în sfera respectiva, a constituit pentru evrei o insula de salvare.

Am tinut sa fac aceasta scurta introducere, pentru ca mi se pare de neînteles, neîntemeiat si profimd nedrept, ca Maresalul Ion Antonescu sa fie etichetat drept antisemit si sa fie condamnat la moarte pentru ca i-ar fi persecutat si exterminat pe evrei. Este dovedit ca, daca au avut loc, pe teritoriile de sub jurisdictie românească, acte reprobabile împotriva evreilor, ele nu au fost opera autoritatilor statului nostru si nici a Maresalului Ion Antonescu.

Mi-am propus de la început sa redau în mod fidel continutul probelor aflate la dosar, pentru ca, indiferent de concluziile pe care îmi voi permite sa le formulez, sa ofer posibilitatea fiecarui cititor sa-si faca propriile convingeri.

Voi începe, cu relatarea modului în care Maresalul vedea problema evreilor de la noi din tara.

Astfel, în sedinta Consiliului de Ministri din 15 februarie 1941, Maresalul Ion Antonescu arata:

"în ceea ce priveste pe evrei, eu i-am împartit în mai multe categorii.

Mai întâi sunt cei care se gaseau în tara în 1913, bastinasii, pe care îi tratam într-un anumit fel si de care va fi vorba la urma, dupa ce vom fi curatat tara de ceilalti evrei.

Sunt apoi evreii veniti în Ţara Românească în timpul razboiului mondial Aici trebuie socotiti toti cei intrati în Muntenia, Moldova, Transilvania si Bucovina.

Pe urma sunt cei care au invadat tara dupa tratatul de pace din 1918, care i-a protejat si care ne-a impus, pentru ei, si pentru minoritatile etnice de la noi, un regim de favoare.

în sfârsit, sunt cei fara patrie - haimatlosii - cei intrati în tara la noi cu pasapoartele Nansen, ca si cei izgoniti din Germania, din Austria si din celelalte tari, la începutul acestui razboi. Sub fostul regim, acestia au invadat Ţara Românească. în drum spre Palestina si America, ei au gasit aici Arcadia ferice si s-au oprit la noi.

Acum trebuie sa facem operatiunea inversa si sa scoatem din tara de la noi, în primul rând, pe cei care au venit în urma.

Multi din ei s-au apucat de negot, multi au facut specula de devize la bursa neagra. Eu cunosc cazul unui evreu polonez, fost om de bursa la Varsovia, care, dupa doua saptamâni dupa ce s-a refugiat la noi, a dat o lovitura cu schimbul unor zloti la bursa neagra, în care a câstigat 5 milioane de lei. Lovitura a fost data chiar cu concursul unor reprezentanti ai autoritatilor românesti, pentru ca a gasit evreul acesta mai multi functionari pe care i-a platit.

V Pe urma sunt refugiatii polonezi, pentru care noi am facut enorma prostie sa le dam ajutoare de câte 100 lei de cap de familie si 50 lei de copil, pe când românilor nostri, refugiati din tinuturile cedate, le-am dat numai câte 50 lei de fiecare. Vedeti cât de pacatosi suntem. Românilor nostri refugiati le dam câte 50 lei pe zi, iar jidanilor veniti din Polonia, si polonezilor refugiati, le-am dat câte 100 lei de persoana \ si 50 lei de copil". J

Este lesne de înteles pentru orice om de buna credinta, cu ce probleme demografice, grele se confrunta tara dupa reducerea substantiala a teritoriului, când a trebuit sa suporte un mare surplus de populatie provenit, în primul rând, din românii refugiati din Ardealul de Nord, din Basarabia si Bucovina si din cele doua judete dobrogene, cedate Bulgariei si apoi din refugiatii evrei, polonezi si alte nationalitati.

Acestea sunt cauzele care au determinat preocuparea conducerii tarii noastre pentru a gasi solutii pentru iesirea din impasul respectiv. In nici un caz, aceste preocupari nu au aparut ca urmare a unor senti-

mente antisemite ori xenofobe.

Este, daca îmi este permis sa fac aceasta paralela, situatia actuala a unor tari europene avansate, spre care migreaza un mare numar de persoane nu numai din tarile fost comuniste, dar si din tari ale Africii si Asiei. La ordinea zilei în Europa se afla problema emigrantilor. Ea

este determinata de grave probleme de ordin social a caror rezolvare este cautata cu asiduitate de guvernele tarilor avansate. în nici un caz, nu poate fi vorba nici acum de resentimente de ordin national si rasial.

Problemele mult mai complexe, din acest punct de vedere, au aparut pentru România dupa începerea razboiului si dupa eliberarea Basarabiei si Bucovinei, când o parte din evreii din aceste provincii, cunoscuti cu sentimente pro-comuniste, s-au refugiat odata cu retragerea trupelor sovietice, alta parte a ramas pe loc, iar o parte s-a infiltrat spre teritoriul României.

Nu trebuie sa omitem nici ostilitatea manifestata de unii evrei fata de armata româna, în timpul retragerii din Basarabia si Bucovina, în vara anului 1940, cum si faptul ca au fost si evrei din România care s-au pus în mod efectiv în slujba U.R.S.S.

Toate acestea ne fac sa întelegem mai bine de ce a aparut în acele vremuri, în tara noastra, o problema a evreilor si de ce au aparut preocupari pentru rezolvarea ei. Vom vedea, însa, ca în România nu s-a pus niciodata, la nivelul conducerii tarii, problema exterminarii lor si nici macar problema de a fi cedata germanilor rezolvarea acestei probleme.

Este interesant de cunoscut si opinia lui Mihai Antonescu în aceasta privinta, expusa în sedinta Consiliului de Ministri din 8 iulie 1941:

" Cu riscul de a nu fi înteles de unii traditionalisti, care mai pot fi între dvs., eu sunt pentru migratiunea fortata a întregului element evreiesc din Basarabia si Bucovina, care trebuie azvârlit peste granita. De asemenea, sunt pentru migratiunea fortata a elementului ucrainean, care nu are ce cauta aici, în momentul acesta.

Numai pe aceasta baza putem scapa natiunea noastra de fenomene de infiltratie straina si de descompunerea care ne-a dus odata la prabusirea granitelor.

Nu se poate admite ca soldatii români sa fie din nou generosi cu toti acesti ticalosi, care îi raspund la ospitalitatea si generozitatea de

wacuri a românilor cu tradam, cu infamia si cu crima. La acestea

raspundem cu tot ce se cuvine. Chiar românii care au ajuns sa fie rataciti si au intrat în valul de anarhie si de întuneric al bolsevismului, chiar si acestia vor fi nimiciti fara crutare. Veti fi fara mila cu ei".

Din aceasta expunere, care poate fi apreciata ca dura, se pot desprinde unele idei deosebit de semnificative.

Se vorbeste de un anumit traditionalism la români, în sensul generozitatii si ospitalitatii manifestate în relatiile cu cei straini de neam.

Se vorbeste ca, la generozitatea românilor, li s-a raspuns cu tradare, infamie si crima.

Ca în acele conditii grele de razboi, tara era îndreptatita sa-si ia unele masuri de aparare si în interior.

Mai rezulta clar ca nu este vorba de antisemitism, având în vedere ca framântarile pentru gasirea unor solutii de aparare în interior nu se refera numai la evreii din Basarabia si Bucovina, ci si la ucrainieni si chiar si la românii comunisti, deci se refereau la toti acei care simpatizând cu U.R.S.S. si prezentau un potential pericol pentru siguranta României.

Astfel, a aparut necesitatea, impusa de razboi, ca evreii din Basarabia si Bucovina sa fie dislocati si concentrati în anumite locuri, pentru ca activitatea lor sa poata fi supravegheata. Nu doresc sa anticipez discutarea acestui subiect, dar afirm ca nu a fost vorba de lagare de concentrare, ci de un fel de libertate supravegheata. Privati de libertate, în adevaratul sens al cuvântului, au fost numai evreii comunisti, care au fost depusi în lagarul de la Vapniarka.

La 22 aprilie 1944 în sedinta Consiliului de Ministri, Maresalul Ion Antonescu, expunea urmatoarele:

" Vin la chestiunea evreiasca. Comandantii nemti au spus ca este imposibil sa se permita amestecul cu evreii prin toate partile. Desigur ca este o chestiune foarte delicata. Eu le-am spus evreilor de la început: atâta vreme cât n-am tara invadata, eu va apar. în ziua când tara mea va fi invadata, eu nu mai raspund de viata dvs. si a sosit, din nenorocire acel moment. Am dorit totusi sa-i apar, dar sa-i si folosesc.

Sunt mai multe probleme, mai multe solutii. îmi bat capul care din ele s-o adoptam, caci Bacaul este un oras evreiesc, Romanul, de asemenea. Pe cel de la Piatra Neamt i-am dus la Buhusi si am facut un centru evreiesc. La Roman si la Bacau forfotesc în toate partile. si desigur ca printre acestia sunt multi în serviciul inamicului, si au aparate de transmisiuni cu care informeaza pe englezi si rusi".

"Apoi, toate calauzele care duc pe rusi prin munti sunt evrei din Târgu-Neamt si din toata regiunea. Ca sa vedeti ce pacatoasa si cum se omoara singura aceasta rasa. Ne-am purtat cum ne-am purtat cu ei, le-am salvat viata. Am tras în români, ca sa-i salvez de la moarte, când erau legionarii si vedeti cu ce moneda ne platesc.

D-ta, domnule general Vasiliu, ai sa chemi pe seful comunitatii si sa-i spui exact ceea ce am spus eu- se omoara singura aceasta rasa ".

"Nu putem merge asa. Ne-au rugat si germanii si trebuie sa gasim o solutie; care este acea solutie? De aceea vreau sa ne consfa-tuim acum, sa vedem care este solutia cea mai umana si cu cele mai mici consecinte politice pentru noi. Nu ca ne bombardeaza, caci toti au spus si evreii spuneau, pe români nu-i bombardeaza, fiindca s-au purtat bine cu evreii. Ati vazut cum a fost recompensata purtarea buna cu evreii si va mai fi.

O solutie este sa-i luam din aceste orase si sa-i ducem în anumite târguri, sa scoatem toti românii de acolo si sa-i lasam sa traiasca

între ei. Noi sa-i alimentam numai. Ducem, prin serviciul de aprovizionare, si ei platesc. Muncesc numai între ei, fac croitorie, tâmplarie etc.

A doua solutie, sa-i strângem în Gheto, în fiecare oras. Sa spunem, aceasta este partea unde stati, sa nu mai iesiti de aici. Va aducem mâncare aici, faceti ce vreti, nu va omoram, nu va facem nimic.

A treia solutie, este sa-i luam de acolo si sa-i aducem catre tara. Dar este cea mai periculoasa si mai catastrofala pentru neamul românesc. Nu pot sa-i aduc. Au scapat multi si nu pot sa-i aduc si pe ceilalti, caci am credinta ca m-ar lua lumea cu pietre.

Una din aceste soluti trebuie aplicata ".

Dupa cum se poate constata, cautând cea mai umana solutie, în primavara anului 1944, Maresalul nu o gasise înca si nici nu va fi gasita pâna la sfârsitul guvernarii. Masurile luate, în toata perioada razboiului antisovietic, s-au referit numai la masuri cu caracter local, reclamate de Situatia operativa a razboiului, fara a fi determinate de motive de ordin rasial.

Pe tot parcursul acestor preocupari, atunci când se luau unele masuri cu caracter particular, a existat grija ca masurile respective sa nu-i afecteze, pe cât posibil, pe cei nevinovati.

La 5 septembrie 1941, la nici doua luni de la începerea razboiului, aparuse, deja, problema unor elemente straine, care prezentau pericol pentru spatele frontului, motiv pentru care Maresalul în sedinta de guvern a declarat:

"... am sa fac o opera de curatire totala si de evrei si de toti aceia care s-au strecurat la noi, fac aluzie la ucrainieni, greci, gagauti, evrei, care toti, încetul cu încetul, rând pe rând, trebuie sa fie evacuati".

în sedinta Consiliului de Ministri din 9 septembrie 1941, a avut loc o discutie foarte interesanta, din care, redau urmatoarele:

- Generalul N. Stoenescu - ministrul Finantelor:

"Sunt evrei care au fost detinuti în lagare, fara nici o ratiune".

- Generalul D. Popescu - ministrul Afacerilor Interne:

"Nu, nu, tot Marele Cartier General a ordonat internarile. Acum am format o comisie care a cercetat situatia, a pus în libertate 502 internati".

- Maresalul Ion Antonescu:

"Internarile acestea ne-au folosit, pentru ca daca n-am fi internat pe comunisti, cu camasa verde sau nu, si daca n-am fi internat si pe evrei, am fi avut foarte mult de luptat cu coloana a cincea bolsevica, care a fost foarte bine organizata - s-a facut dovada la noi în tara cu miliardele de lei pe care le-au avut sovietele.

De asemenea, daca n-ar fi fost represiunea din ianuarie, ar fi fost o nenorocire pentru tara. Atunci noi am dezarmat pe comunisti si pe legionari, adica acei cari erau comunisti sub camasa verde.

Sovietele au avut la noi foarte multi agenti platiti. S-au gasit la Legatia Ruseasca, foarte multi bani românesti arsi; s-au gasit si nearsi.

îndata ce s-a terminat cu Legatia Ruseasca, a scazut aceasta actiune. Pe masura ce se vor termina toate fondurile, nu vom mai avea actiune comunista în tara, pentru ca la noi nu era nimeni comunist doctrinar; toti erau platiti".

Fondurile la care se referea Maresalul nu s-au epuizat, însa, iar una din sursele de alimentare 1-a constituit asa numitul, Ajutor Rosu", la care multi evrei, evident din cei avuti, au cotizat tot timpul, iar dupa 23 august 1944, toti cei care au dovedit ca au contribuit la acel "ajutor"

au fost considerati comunisti din ilegalitate si s-au bucurat de asa numita pensie F.I.A.P., cu mult mai substantiala decât oricare alta pensie de stat. Este o dovada în plus ca comunistii de profesie au fost retribuiti, în continuare.

Mergând cu adevarul, pâna la capat, voi reda textual pct. 2 din telegrama adresata de Maresal lui Mihai Antonescu, la data de 1 septembrie 1941:

"Am dat ordin în privinta jidanilor - cine revine clandestin va fi împuscat' - în privinta celorlalti îti voi spune ce masuri voi lua - sunt însa informat ca si cu evreii din Iasi se petrece acelasi lucru - li se da zilnic drumul din lagare si apar obraznici, deci sustinuti de cineva puternic - la ocupatiile lor - populatia românească murmura. Este gresit sa se creada ca, cu astfel de slabiciuni, vor subscrie la împrumut. Mijloacele tari sunt acelea care îi vor face sa scoata bani, însa acele mijloace trebuie sa le întrebuinteze statul, nu comisarii, fiindca în acest caz nemernicii acestia au o spoiala de profit - statul pierde si jidanii domina ca întotdeauna. Le las viata, dar sa plateasca. Noi am platit pâna acum, iar ei ne-au stors viata. Se va termina însa cu sistemul. Tâlharii nu vor putea pâna la sfârsit sa-mi puna piedici în aceasta privinta, voi da totul peste cap si pe toti, ca sa repun pe român în drepturile lui strabune si sa-l refac stapân la el în casa ".

Aici apare ideea românizarii economiei, în primul rând pentru ca toate resursele sa poata fi concentrate în interesul tarii si a folosirii evreilor în acelasi scop. Vom vedea însa, la timpul potrivit, cum s-au aplicat aceste masuri, cât de rasiste si persecutive au fost.

Sa urmarim în continuare si alte documente ale vremii, aflate în dosarul penal si în care se vorbeste de evrei.

în sedinta Consiliului de Ministri din 15 aprilie 1941, a avut loc, între altele, urmatoarea dezbatere;

- Generalul Ion Antonescu - conducatorul statului: "Ne gasim într-o grea situatiune economica. De catre dusmanii neamului se face o intensa propaganda, aratându-se ca lipsa hranei

1. Nu stim câti au revenit, dar, de împuscat, nu a fost împuscat nici unul (n.a.).

se datoreste faptului ca o consuma trupele germane, ori o trimet în Germania. Dedesubtul acestei propagande sunt jidanii si top. ceilalti interesati ca, între noi si germani, raporturile sa se învenineze. Noi trebuie însa sa reactionam, aratând care este adevarul".

- Generalul Dumitru Popescu - ministrul Internelor:

"Ati dat ordin sa-l chem pe Fielderman. L-am chemat si i-am comunicat avertismentul dvs. A spus ca evreii dati în judecata pentru sabotaj reprezinta 15% din infractorii de acest fel".

- Generalul Ion Antonescu:
"Pentru ca sunt cei mai smecheri!"

- Generalul Dumitru Popescu:

"Fata de modul grav cum i-am vorbit, a luat dispozitiunea sa trimeata circulare la toti evreii, ca daca mai fac specula, se vor lua masuri drastice împotriva lor".

Intr-o sedinta din 19 noiembrie 1941, referitor la evrei, Ion Antonescu a spus:

"Evreii care au fost scosi din viata economica sunt pusi la munca. Daca nu pot s-o faca, platesc. Acela care nu are posibilitatea sa plateasca, plateste comunitatea, daca nu, este expediat din tara, pentru ca noi nu tinem paraziti în tara", iar mult mai târziu, la 22 aprilie 1944, dovada ca nu s-au prea aplicat masurile de a-i obliga la munca pe vrei, Maresalul spunea:

"Sa se face echipe de evrei. Românii lupta si evreii raspândesc panica în spatele frontului".

In sfârsit, înainte de a intra în analiza problemelor retinute ca infractiuni grave, în sentinta de condamnare, mai doresc sa redau o dis-CUtie Ce a awt loc fa sedinta Consiliului de Cabinet, din 14 februarie 1941:

- Generalul Iosif Iacobici - ministrul Apararii Nationale:
"Mai am o chestiune. La Sulina asteapta 3-4 000 de jidani, cari

urmeaza sa plece în Palestina, dar n-au vapor. Ministrul Angliei mi-a

dat asigurarea ca, daca acestia pleaca cu vaporul nostru «Regele Carol I», nu se va atinge nimeni de vas ".

- Generalul Ion Antonescu - conducatorul statului: "Daca ne dau garantie în scris, foarte bine".

Mai este nevoie de o precizare. Folosirea expresiei de, jidani" ar putea fi considerata ofensatoare la adresa evreilor. Trebuie precizat ca în limbajul curent se folosea mai frecvent expresia, jidan" fara, însa, nici o tenta de dispret. De altfel, dupa stiinta mea, în limba maghiara nici nu exista alt termen care sa-i denumeasca pe evrei, decât "zsido" (jido).

* * *

în continuare, dupa cum am vazut, sentinta de condamnare, inventeaza tot felul de infractiuni, una mai bizara si mai nedovedita decât alta, urmarind epuizarea tuturor literelor de la art. 2 din Legea 312/945, dar toate se învârt, de fapt, în jurul aceleiasi probleme si anume, a masurilor luate împotriva agentilor bolsevici si a tuturor celor care prezentau pericol pentru siguranta României. Astfel:

- "...a luat masuri ca toti luptatorii antifascisti sa fie internati în lagare... " (lit. e -pedeapsa cu moartea);

- "... a ordonat deportarea populatiei evreiesti din Bucovina si Basarabia, cum si parte din vechiul regat, în Transnistria, unde, în cea mai mare parte a fost exterminata: citam masacrele de la Iasi, Golta, Odesa, Mastovoi, Maghilau, Scazinet, Pecioara, Slivina, Râbnita etc... " (lit. f-pedeapsa cu moartea);

- "... comandantii, directorii, supraveghetorii si paznicii de închisori, lagare de prizonieri sau de internati politici, de lagare sau detasamente de munca obligatorie, au supus la tratamente neome-

noasepe cei aflati sub puterea lor; citam cazul de la Tg. Jiu, Wapmiarka

etc. Acuzatul Ion Antonescu se face vinovat de instigare la aceste crime datorita fatisei sale atitudini politice fata de detinutii politici, de prizonierii si acei supusi la munci obligatorii... " (lit. g - pedeapsa cu moartea);

- [redacted] "ca pentru aceleasi considerente Tribunalul Poporului gaseste
ca acuzatul Ion Antonescu se face vinovat si de crima prevazuta de ort. 2 Ut. h..." (20 ani temnita grea);

- " Ca de asemeni, pentru aceleasi consideratiuni aratate mai sus, Tribunalul Poporului gaseste ca tot datorita atitudinei fatise, a politicii antidemocrate a acuzatului Ion Antonescu, procurorii sau jude catorii, civili sau militari, au comis crima prevazuta de ari. 2 Ut. i..." (20 ani temnita grea);

- " Consider ca dupa cum rezulta din actele de la dosarul cauzei, acuzatul Ion Antonescu a ordonat înfiintarea de ghetouri, lagare de internare pentru deporiati din motive de persecutie politica si rasiala " (Ut. m - detentiunea grea pe viata);

- "Având în vedere ca, în ceea ce priveste edictarea de legiuiri sau masuri nedrepte de conceptie hitlerista, legionara sau rasiala, crima prevazuta de ari. 2 Ut. n..." (20 ani de detentiune riguroasa).

Am tinut sa repet, în forma mai concisa si mai grupata, aceste pretinse 7 infractiuni pentru a se putea sesiza mai usor caracterul lor pur enunciativ, fara nici un fel de trimitere la dovezi, iar la unele pur si simplu caracterul lor absurd. Sentinta este o rusine pentru orice magistrat. Ea nu ar surprinde daca ar fi fost pronuntata numai de judecatori populari, dar fiind vorba si de doi magistrati de profesie, din care primul a devenit apoi presedinte al Tribunalului Suprem, ea nu poate produce decât consternare oricarui jurist, dar si îngrijorarea, ca, în anumite momente istorice, zis revolutionare, s-ar mai putea repeta asemenea, judecati" si asemenea, "condamnari". Sa speram ca nu.

în realitate, este vorba de dislocarea unor populatii evreiesti si obligarea lor sa traiasca în anumite localitati, precum si de internarea în lagare a comunistilor, din care multi evrei, în conditiile în care activitatea comunista era interzisa prin lege, masuri impuse de situatia de razboi cu U.R.S.S. în care se afla România în acel timp. Elementele comuniste, bolsevice, platite de Moscova actionau pe toate caile sa submineze statul român, aflat într-o crâncena lupta pentru supravietuire. De altfel, dupa 23 august 1944, titlul cel mai mare de glorie îl constituia sa fi actionat în favoarea U.R.S.S. si împotriva României,

pe care bolsevicii de la noi au ajuns pâna acolo încât sa o defineasca stat imperialist în care nationalitatile ar fi fost asuprite.

Inexistenta infractiunilor mentionate poate fi demonstrata foarte simplu.

în primul rând, legea care le-a prevazut, dat fiind caracterul ei retroactiv si anticonstitutional, nu trebuie luata în seama din capul locului. Maresalul Ion Antonescu si colaboratorii sai trebuiau judecati, daca se aprecia necesar de catre instantele judiciare prevazute limitativ în Constitutia tarii si exclusiv pe baza legilor în vigoare în România si a normelor internationale, recunoscute de tara noastra, de la data comiterii pretinselor fapte penale.

în al doilea rând, facând abstractie de nulitatea legii aplicate, constatam ca faptele puse în sarcina Maresalului si a colaboratorilor sai, nu sunt dovedite cu nimic. Ele constituie simple afirmatii în actul de acuzare si în sentinta.

Luând pe rând cele 7 acuzatii, pentru a se fi putut retine ca dovedite, se impuneau urmatoarele:

Sa se indice concret, ce luptatori antifascisti au fost internati în lagare, pentru ce fapte, în ce conditii? Fara cel putin aceste fapte, nu se poate face nici o judecata. Nimic nu ne împiedica sa credem ca era vorba de agenti bolsevici, spioni, tradatori de tara, situatie în care nu putem vorbi decât de masuri legitime.

Cu privire la deportarea unor evrei, ma voi referi în detaliu, în alt context. Cu privire la faptul ca majoritatea evreilor deportati ar fi fost masacrati si exterminati, ar fi trebuit sa se prezinte dovezi cu privire la: ce s-a întâmplat cu evreii deportati în localitatile mentionate, daca au fost omorâti, câti, de catre cine, din al cui ordin si în ce conditii. Nici o asemenea dovada. Simple afirmatii, de genul celor aparute în presa din România, si din strainatate, imediat dupa 22 decembrie 1989, referitoare la "atrocitatile" comise de securitate - asasinate în masa, imense gropi comune, uciderea a peste 60 000 de persoane si

alte lucruri senzationale, de unde si ideea genocidului, care, în prima

faza a fost însusita si de justitie. Atât de intoxicata a fost opinia publica, încât cu greu s-a lasat convinsa ca doborârea dictaturii ceausiste a costat poporul român "numai" înjur de 1 000 de morti si înjur de 2 000 raniti. Este o jertfa tragica din partea poporului român, dar trebuie

sa recunoastem ca este cu totul alta situatie decât daca ar fi existat realmente 60 000 de morti.

Când sunt exemplificate localitatile în care ar fi avut loc masacrarea evreilor, sunt mentionate si Iasiul si Odesa.

în legatura cu uciderea unor evrei la Iasi, astazi se cunoaste si este dovedit ca nu se datoreaza autoritatilor de stat române. Este cert ca acele regretabile asasinate nu pot fi puse în sarcina Maresalului Ion Antonescu si a colaboratorilor sai.

De represaliile de la Odesa am vorbit si a rezultat în mod clar aceeasi concluzie.

Cu privire la celelalte localitati exemplificate, nu exista nici o dovada, iar un fapt nedovedit nu necesita a mai fi demonstrat ca nu exista. Daca s-ar fi dovedit ca în acele localitati au avut loc masacre, mai trebuiau dovedite si concretizate vinovatiile.

Nu este nici o dovada, daca au existat, în ce au constat si cine a aplicat "tratamente neomenoase" celor din închisori, lagare de prizonieri (acest lucru a mai fost retinut si în cadrul altei pretinse infractiuni si am demonstrat ca nu a existat asa ceva), sau de internati politici, din lagare sau detasamente de munca obligatorie. Se afirma, numai, în mod generic, faptul ca acele tratamente le-ar fi aplicat, toti începând cu directorii si comandantii si terminând cu paznicii. în continuare, luam cunostinta de o bizara inovatie juridica, potrivit careia o instigare la savârsirea unei infractiuni se poate realiza si printr-o fatisa atitudine politica. Este culmea absurditatii juridice. Ar însemna ca prin simpla manifestare a antipatiei fata de cineva, te faci vinovat de instigare la crima.

La "infractiunea" urmatoare (litera h) nu am alte comentarii de facut decât ca asistam la o alta nastrusnica inovatie. "Ca pentru aceleasi considerente se face vinovat si de crima prevazuta...".

La "infractiunea" de la litera i, era necesar sa se demonstreze ce crime au comis procurorii si judecatorii civili si militari, care procurori si judecatori, ca doar nu au putut fi toti criminali, ca apoi sa vedem si eventuala vina a altora. Dar, din redactarea sentintei rezulta ca Maresalul i-ar fi instigat pe toti procurorii si judecatorii, civili si militari, sa comita crima prevazuta de art. 2 lit. i din Legea 312/945, prin, va rog sa retineti din nou, "... datorita atitudinei fatise a politicei antidemocrate...".

La faimoasa litera i din textul citat se prevede:

"Procurorii sau judecatorii civili ori militari, care au ajutat sau savârsit - cu intentie - acte de teroare sau violenta.". Nu se explica nimic, nici macar ce se întelege prin acte de teroare.

Oricum, devine tot mai clar ca judecatorii poporului au fost convinsi ca poti sa pui în sarcina unei persoane savârsirea unei infractiuni, prin simpla enuntare a articolului de lege care prevede infractiunea respectiva.

La ordinul de înfiintare de lagare si ghetouri, ma voi referi mai în detaliu odata cu analiza deportarilor.

în ce priveste legislatia "... de conceptie hitlerista, legionara sau rasiala...", ea este demonstrata foarte "convingator" în sentinta prin fraza:

"... marturia cea mai vie este întreaga legislatie aparuta de la data de 6 septembrie 1940 pâna la 23 august 1944, din care se desprinde în mod vadit si jara posibilitatea unei dezis tari, a conceptiei hitleriste, legionara sau rasiala, ce a stat la baza acestei legislaturi". Este o fraza demna de o emisiune de satira si umor.

Este clar ca si Judecatorii" nu cunosteau semnificatia juridica a termenului "dezistare", pe care l-au plasat ca nuca în perete.

Au ramas deci, de discutat mai în detaliu, problema înfiintarii de ghetouri si lagare, a deportarii unor evrei si a unor legi "rasiale".

* * *

In lipsa unei documentatii în legatura cu ghetourile si deportarile, fara de care dosarul nu permite formarea unei opinii clare, singura posibilitate pe care o avem consta în a vedea explicatiile acuzatiilor si a depozitiile unor martori.

La întrebarea pusa de acuzatorul public: "Cine poarta raspunderea deportarilor din Basarabia si Bucovina si înfiintarii ghetourilor, Maresalul Ion Antonescu a raspuns:

"Nu au fost în Basarabia decât doua ghetouri. Unul înfiintat de nemti, pentru ca era zona lor de operatie, în apropiere de Balti, si al

doilea înfiintat, dupa dispozitia mea, la Chisinau. Nu a fost nici un ghetou în Bucovina si în restul tarii. în Transnistria' nu a fost nici un ghetou. Motivele care m-au determinat sa fac ghetoul de la Chisinau priveau siguranta politica si militara a tarii si siguranta lor proprie. Siguranta politica si militara: în confuziunea pe care o provocase începutul razboiului, multi evrei din Basarabia si Bucovina cautau sa se strecoare în tara si în special sa patrunda în Bucuresti. Informatiile Statului Major erau ca, în timpul ocupatiei rusesti, 1940-1941, multi evrei fusesera instruiti si dotati cu aparate de emisie si hotarâti sa ramâna în spatele trupelor ca agenti informatori. Faptul a fost verificat în timpul razboiului, când mai multe aparate din acestea au fost capturate de siguranta (contra-informatii) si de armata. Aparatele se gasesc în depozit si sunt de model foarte perfectionat. La patrunderea trupelor române în Basarabia, evreii (unii dintre ei) au cautat sa se strecoare printre unitati si în confuzia inerenta operatiunilor, ei au trecut la Vest de Prut. Mai târziu, parte din ei au fost gasiti la Bucuresti. Siguranta politica si militara a tarii reclama, în mod impe-

rios, împiedicarea cu orice pret a acestei actiuni. Era ceruta de necesitatea linistii tarii si asigurarii vietii soldatilor nostri. Din experienta razboiului din 1916, si chiar din experienta acestui razboi, pot sa afirm si sa dovedesc ca am platit cu foarte multe victime actiunea de spionaj întreprinsa în spatele si în mijlocul armatelor noastre, fiindca multe din deciziunile operative ale comandamentelor noastre militare erau cunoscute la timp de adversar si trupele noastre, pornind la atac, erau primite si distruse de un foc organizat din vreme. Se gaseste în armata româna un general cu numele de Savu. Acesta a fost în armata austro-ungara, în serviciul informatiilor. Dupa unire el a declarat ca toate telegramele noastre operative erau descifrate si atacurile hotarâte, cunoscute. în ultimul razboi aceasta actiune a spionajului a fost organizata pe o scara mult mai întinsa si cu mijloace mult mai perfectionate si mai periculoase. Datorita aparatelor de radio, siguranta militara impunea deci, comadamentelor de toate treptele si în special celui raspunzator de actiune în ansamblul ei, sa ia orice masura dictata de tehnica militara.

1. Administrata de români (n.a.).

De altfel, masura este atât de generalizata încât, atunci când frontul se stabilizeaza pentru o durata mai mult sau mai putin lunga, adversarii iau imediat dispozitiuni sa evacueze populatia civila din tot lungul frontului pe o adâncime de 20-40 km, si în unele cazuri au fost chiar mai multe. Asa au facut si rusii în 1940. Toata populatia din lungul Prutului si a frontierei provizorii din Bucovina, pâna în munti, pe o adâncime apreciabila, a fost total evacuata, asa încât teritoriul românesc ocupat de rusi avea aspect total pustiu, fapt constatat de toti si chiar de mine.

în aprilie 1944, când frontul s-a stabilizat din nou pe linia Iasi, Tg. Neamt, Gura Humorului, Orhei, etc. populatia românească ramasit în stapânirea ruseasca a fost total evacuata de pe o adâncime foarte mare. Toate încercarile facute din ordinul meu, de serviciile noastre de contra-informatii, pentru a stabili unde au fost dusi acesti oameni au ramas infructuoase. Chiar eu pe frontul românesc am aprobat di£ pozitiunea luata din proprie initiativa, conform principiilor, de comandamentele respective, de a evacua populatia românească din zona operatiilor diviziilor noastre din linia I-a, dând dispozitiuni ca sa nu fie trimise mai înapoi de 10 km; cât era necesar sa fie scoasa din zona focurilor de artilerie si sa fie lasata noaptea sa mearga la casele lor si la munca câmpului. Aceleasi principii de siguranta militara le-am respectat, când am hotarât punerea evreilor în ghetoul de la Chisinau si, în special, deplasarea lor în afara axelor de miscare strategica si tactica a trupelor germane si române care operau în Basarabia si trecusera în Ucraina.

O alta cauza care a determinat atât ghetourile, cât si deplasarea lor, a fost si una materiala. Târgurile din Basarabia (Calarasi, Hîncesti, Foltesti) si orasele Chisinau, Balti si Tighina, erau total distruse de bombardament si de foc, în special cartierele comerciale si cartierele evreiesti. în Chisinau numai în cartierele românesti aflate pe dealul orasului, casele erau aproape intacte. Populatia românească refuza total sa-i adapostească si pentru chestiunile de securitate pentru ei, cât mai ales pentru faptul ca populatia evreiasca, prin purtarea ei, provocase foarte multe nemultumiri printre români, tarani si oraseni, în timpul ocupatiei rusesti din 1940. A intervenit si necesitatea de a-i pune la adapost de o eventuala masacrare a lor. Se petrecuse la Iasi

un incident foarte grav de pe urma caruia au pierit miseleste si barbar 2 000 de evrei. Pentru a împiedica repetarea faptului, am fost personal la Iasi si am avertizat comadamentul german, care era comandantul militar al regiunei, de raspunderea care-i va reveni în cazul când crima se va repeta. Comandantul german a luat masuri si astfel s-a pus capat unui masacru evreiesc total, pus la cale de anumite elemente germane ajutate si împinse la aceasta actiune de elemente românesti. Unul dintre vinovatii români, singurul, a fost stabilit si trimis din ordinul meu în judecata. Pentru a se vedea spiritul general care domnea în acel timp, Tribunalul, dupa câte îmi amintesc l-a achitat, ceea ce m-a determinat sa-l trimit a doua oara în judecata. Nu stiu însa care a fost rezultatul. Am aflat mai târziu ca a murit pe front.

Reamintesc ca Bucovina, lasul, Balti, Soroca, Chisinau, Jîghina, erau de îndelungata vreme regiunile tarii în care miscarea nationalista si antievreiasca era foarte violenta si puternica. Dupa ce am intrat în Basarabia, germanii care au avut Mentiunea, la început, sa administreze aceasta regiune, cât si Bucovina, drept plata a ajutorului militar care ni-l dadea pentru reocuparea acestor teritorii si trimisese în acest timp o echipa numeroasa de agronomi si tehnicieni administrativi, în cap cu ministrul Bavarez Flaumer, secondatele un alt subsecretar de stat al carui nume îmi scapa. S-au instalat imediat la Cernauti si au distribuit personalul în toate judetele. A trebuit o lupta îndelungata, care a fost dusa de mine si de dl. Mihai Antonescu, pentru ca sa împiedicam aceasta actiune si am reusit dupa 3-4 luni. Dl. Flaumer a cerut d-lui Mihai Antonescu sa predam Germaniei pe toti evreii din Basarabia si Bucovina, la care ne-am opus. Concomitent s-a produs un alt fapt foarte grav. Aflându-ma la Tighina, în apropierea imediata afrontului si facându-mi în una din seri plimbarea catre Nistru, am auzit vaiete si împuscaturi în cetate. Cetatea era ocupata de germani. Eram cu Col. Elefterescu. M-am întors imediat acasa si l-am trimis sa vada ce se petrece. Col. Elefterescu a stabilit ca germanii împuscau evrei în santul cetatii L-am trimis imediat la generalul german Haufe sa-l avertizeze ca, daca nu da dispozitii sa înceteze aceasta crima comisa pe teritoriul românesc în contra unor cetateni români, ma adresez imediat telegrafic Fuhrerului. Generalul Haufe a luat dispozitiuni si faptul nu s-a mai repetat. Col. Elefterescu

poate sa dea amanunte în aceasta privinta (Col. Elefterescu nu a fost audiat, desi a fost cerut în aparare).

în sfârsit, eram informat ca se punea la cale, pe sub mâna, bineînteles, de aceleasi elemente un «Sfânt Bartolomeu» românesc. în situatiunea de dezorganizare în care ne gaseam atunci si absorbit de alte mari preocupari, nu aveam alta masura sa evit aceasta eventualitate decât strângând pe evrei în ghetou si transportându-i cât mai repede într-o regiune nedistrusa de razboi si în afara centrelor în care elementele nationaliste, antisemite, erau în fierbere. în afara de aceasta, regiunea aleasa era în afara axelor de miscare a trupelor germane si române, printre care se gaseau elemente, care ar fi dat orice concurs unei eventuale organizari clandestine a distrugerii evreilor.

Astfel fiind, raspunderea ghetoului de la Chisinau si deplasarii evreilor de la Cernauti, Baltisi Chisinau, în regiunea Moghilev, Râbnita, Wapniarka, O AM EU.

S-au întâmplat într-adevar nereguli atât în ghetoul de la Chisinau,

cât si în timpul deplasarii si în zona lor de cantonament în Trans-

nistria. Imediat ce mi-au fost semnalate, am fost personal si am vazut ghetoul de la Chisinau, iar câteva luni mai târziu am vizitat zonele în care evreii se gaseau dincolo de Nistru, la Râbnita, Rezina, Iampol, Moghilev. Aflând de jafurile din ghetoul de la Chisinau, am însarcinat pe cel mai sever general al armatei, Niculescu, sa f 616i84g aca ancheta. Dosarul anchetei exista. Ca o consecinta, colonelul de Stat Major Radulescu s-a împuscat si ajutorul lui, un capitan a fost judecat, degradat si trimis pe front ca soldat, unde a murit eroic.

Pentru evreii transportati în Transnistria, am dat personal de mai multe ori ordine verbale si, daca nu ma însel, chiar scrise, d-lui Alexianu, sa aiba grija si sa-i trateze cât mai bine posibil. Aceleasi ordine le-am dat si prefectilor respectivi cu ocazia vizitei ce am facut în acele regiuni. Pot sa afirm ca am vorbit atunci cu mai multi evrei care i-am gasit lucrând în fabrici de sapun si în alte industrii mici. Starea lor era foarte buna si toti cu care am vorbit, mi-au afirmat ca sunt multumiti.

Pentru a acoperi tara si organele noastre administrative de eventualele plângeri care le prevedeam, am autorizat si am invitat pe toti ministrii acreditati la Bucuresti, inclusiv acela care reprezenta

interesele Rusiei, pe toti ziaristii straini si pe reprezentantii Crucii Rosii Internationale, la noi, sa mearga, când vor si unde vor în Basarabia si Bucovina, în Transnistria si în Odesa si în toate lagarele de prizonieri rusi din tara, cu însotitor român sau fara, pentru a se informa si a constata tot ce vor. Aceeasi invitatie si autorizatie a fost facuta si data tuturor oamenilor politici români.

Dl. Alexianu si guvernatorii Basarabiei si Bucovinei, cât si sefii lagarelor din tara, aveau ordin sa lase acestor domni toata posibilitatea de investigatiune pe care eventual ar fi cerut-o. S-au organizat chiar trenuri speciale pentru aceste vizite. Nuntiul Papal. Presedintele Crucii Rosii Internationale si ministrul Elvetiei mi-au spus personal ca au constatat stari foarte bune. Daca nu ma însel copia unora din rapoartele facute de seful Crucii Rosii Internationale, si ministrul Elvetiei, venit în acest scop la Bucuresti, se gaseste în arhiva Ministerului de Externe ".

Aceasta, de fapt, nu este o declaratie de acuzat, ci este o expunere documentara a problemelor în legatura cu care a fost întrebat. Spre deosebire de sentinta, care este, în realitate, o parodie, expunerea Maresalului face trimitere la documente oficiale, care puteau fi procurate si atasate la dosar, precum si la martori, care puteau fi audiati, si în mod cert ar fi dus la confirmarea situatiei expuse. Cu toate acestea, nici una din probele mentionate nu au fost administrate de instanta de judecata, ceea ce demonstreaza, o data în plus, ca nu s-a urmarit aflarea adevarului, ci numai condamnarea. în aceasta situatie, potrivit principiului ca o aparare, care nu poate fi combatuta cu probe, trebuie acceptata ca exprimând adevarul.

Este interesant de stiut ce a declarat la proces seful comunitatii evreilor din România Filderman Willy, persoana cea mai autorizata sa relateze situatia evreilor din perioada de guvernare a Maresalului Ion Antonescu si în care acuzarea si-a pus mari sperante.

într-o prima parte a declaratiei expusa liber, fara întrebari, martorul a facut numai aprecieri pozitive la adresa persoanelor din guvern, în legatura cu pozitia si atitudinea lor fata de evrei. Astfel:

"în epoca legionara vizitam foarte des pe Ion Antonescu, caruia îi expuneam diferite doleante ale coreligionarilor mei. Gaseam foarte

multa solicitudine în ceea ce priveste situatiunile de fapt, însa nu aceeasi solicitudine în ceea ce priveste masurile de principiu".

"Din 1942 l-am cunoscut pe acuzatul Vasiliu, la care am fost trimis de Mihai Antonescu, caruia îi cerusem audienta. De la acea data, la 23 august, l-am vizitat de multe ori si am gasit totdeauna solicitudine, în cele mai multe cazuri pe care i le prezentam spre a fi rezolvate în folosul evreilor.

Atunci când evreii comunisti au fost deportati la Vapniarka, deoarece se facuse trimiteri care nu corespundeau criteriilor de trimitere, m-am dus la acuzatul Vasiliu aratându-i ca s-au strecurat erori; mi-a spus ca si el are aceleasi informatiuni si a numit o comisiune de triere si o parte din cei din lagarul de la Vapniarka au fost eliberati din lagar.

Am intervenit la Ion Antonescu, Mihai Antonescu, Dumitru Popescu si Vasiliu, pentru readucerea orfanilor din Transnistria si într-adevar au fost readusi în tara.

în iulie-august 1943, Ion Antonescu mi-a aprobat, în principiu, readucerea în tara a tuturor deportatilor din Transnistria. De fata era si Pichi Vasiliu, care a fost si el de acord.

înapoindu-ma de la Moghilau în august 1942, m-am dus la Pichi Vasiliu, am aratat situatia dezastruoasa a evreilor din Moghilau si din Transnistria, în general, si pe baza informatiilor culese acolo, am redactat un memoriu pe care Pichi Vasiliu, primindu-l, a luat masuri efective de îmbunatatire, facând interventiuni la guvernamântul Transnistriei".

Dupa ce a semnat declaratia, i s-au pus o serie de întrebari la care a dat urmatoarele raspunsuri:

"Eu am fost în Transnistria internat, în urma ordinului lui Ion

dntonescu si, la plecarea mea, mi s-a rezervat un compartiment în

tren, am fost însotiti de doi comisari. Mi s-a destinat o camera la Moghilau. Am plecat cu sotia. La reîntoarcere m-am reîntors însotit de un ofiter, pazit pentru a nu se întâmpla nimic. Toate aceste masuri s-au luat datorita acuzatului Vasiliu.

Ceilalti evrei erau dusi în vagoane pâna la granita, iar de acolo pe jos. La frontiera li se luau valorile si actele.

Fiind informat ca nemtii vor continua a trimite peste Bug evreii din Moghilau si, în genere, din Transnistria, am comunicat acest lucru acuzatului Alexianu, care mi-a fagaduit ca va opri aceasta operatiune si cred ca datorita lui nu au mai fost trimisi peste Bug, deoarece operatiunea a încetat.

Nu stiu cine a facut masacrele evreilor din Golta, deoarece aceste masacre erau facute si de germani si de români".

Cu privire la aceasta ultima precizare, este de remarcat caracterul ei ambigu. Deci, nu stie cine a facut masacrele de la Golta, dar nu este întrebat, daca s-au facut sau nu. Afirma ca masacre faceau si germanii si românii, dar nu i se cere si nu face nici o concretizare. Este, în mod evident, o afirmatie facuta de complezenta, pentru a linisti nervozitatea acuzarii manifestata în momentele în care, cu toate întrebarile insistente, nu rezultau raspunsuri acuzatoare. Dar chiar si asa, ce valoare poate avea o asemenea declaratie, fara nici o argumentare si fara acoperire.

în continuare martorul a declarat:

"Indirect m-am adresat în timpul razboiului acuzatului Cristescu[1], în diverse chestiuni în legatura cu evreii si întotdeauna am gasit bunavointa la el. Am fost câteodata chiar informat de d-sa de masurile ce se pregateau contra evreilor pentru a le preîntâmpina. stiu ca a fost un adversar al legionarilor si a avut de suferit din aceasta cauza. Nu cred ca acuzatul sa fi avut vreun amestec în chestiunea masacrelor[2], deportarilor si a pogromului de la Iasi. stiu ca a intervenit pentru suprimarea semnului distinctiv al evreilor. stiu ca a fost împotriva deportarii si a intervenit pentru aducerea mea în tara.

în toate chestiunile generale privitoare la evrei la care am apelat la Mihai Antonescu, am gasit totdeauna la el multa solicitudine. Mihai Antonescu a dat ordin de a nu se raspândi manifeste incitatoare contra evreilor pe care germanii le adusesera si voiau sa le difuzeze ".

1. seful serviciului secret de informatii (n.a.).

2. Care masacre? (n.a.).

Presedintele completului de judecata se grabeste din nou sa încheie declaratia, care nu decurgea în favoarea acuzarii si îl pune pe martor sa semneze. Se pun însa alte întrebari, iar prin raspunsurile date, declaratia a continuat.

"Mihai Antonescu a încuviintat ca delegatia Crucii Rosii Internationale sa viziteze lagarele, ghetourile si, în urma acestor vizite, s-au luat masuri pentru remediere, privitoare la îmbracaminte, alimentatie si medicamentele ce se puteau primi de catre internati.

Amjacut si alte interventii în folosul evreilor si am gasit întotdeauna solicitudine la Dumitru Popescu. Mentionez ca, datorita inter-ventiunii lui D. Popescu la Ministerul de Justitie, legea chiriilor a fost redactata de maniera de a beneficia de prelungirea contractelor si evreii.

Nu este exact ca datorita lui Lecca am capatat carnet de munca pentru toate rudele mele. Toti functionarii Federatiei evreiesti pe care eu o prezidam au fost preluati ca functionari la Centrala evreilor. Nu este adevarat ca eu as fi prezentat orice usurare în situatia evreilor ca datorita numai mie si ca în acest fel as fi determinat sa se trimita sume din America, importante. Toate sumele de bani trimise din America s-au întrebuintat exclusiv pentru cei saraci. Banii au fost trimisi prin Crucea Rosie Internationala si nu s-a dat o alta destinatie, ei fiind controlati de un comitet.

Taxele de carnete' au fost mai mici decât cele din 1943, deoarece Ion Antonescu dispusese ca suma totala pe tara sa fie de 250 milioane lei; totusi ulterior s-a ajuns la miliarde. Nu stiu ca, în anul 1942, s-a realizat pe toata tara numai 13 milioane lei pe carnete".

Apoi la alte întrebari ale acuzatilor, martorul este nevoit sa precizeze, între altele:

"...în general recunosc, erau multi evrei retinuti pentru munca la institutiile evreiesti. stiu ca era un ordin dat de Ion Antonescu ca toti evreii care plecau din orasul lor sa poata sa-si exercite profesiunea, în orele libere "."... O singura data am intervenit la Radu Lecca pentru carnete de munca într-un numar de 12 avocati si s-a satisfacut".

1. Este vorba de carnete de emigrare (n.a.).

în sfârsit, acuzarea a gasit întrebarea magica la care sa se dea un raspuns, cât de cât acuzator. Acest raspuns este:

"Rezultatul guvernarii Antonescu a fost moartea a 150 000 evrei bucovineni si basarabeni. Rectific si arat ca ar putea sa fie si mai multi. Dau aceasta cifra mai mica, deoarece se pretinde ca o parte din evrei au plecat înainte de intrarea trupelor românesti. Probabil ca repatrierea hotarâta de guvern, în 1943, se datoreste situatiei militare care capatase o alta întorsatura ".

Aceasta ultima parte a declaratiei, a carei formulare nu apartine martorului, demonstreaza în mod elocvent cât de mult a fost hartuit acest martor pentru a se scoate de la el ceva acuzator. Sub presiunea întrebarilor a dat o cifra de morti evrei datorita guvernarii Antonescu, dâr se pare ca cifra nu i-a multumit pe acuzatori, astfel ca dl. Filderman se repliaza imediat afirmând ca cifra ar putea fi si mai mare.

Este penibil acest joc cu cifrele si atribuirea lor conducerii României. Cine a facut recensamântul evreilor din cele doua provincii, înainte de invadarea lor de catre rusi, si cine a facut recensamântul lor dupa plecarea rusilor? Cine a facut recensamântul evreilor dupa ocuparea din nou de catre rusi a Basarabiei si Bucovinei? Fara aceste trei operatiuni nici estimativ nu se poate pune problema pierderilor în rândul evreilor. Dar, chiar daca am avea la dispozitie cele 3 cifre, din compararea lor nu am putea stabili numarul mortilor si cu atât mai putin ca s-ar datora guvernarii Antonescu. Cine poate sti câti evrei s-au retras cu trupele sovietice, câti din ei au patruns în interiorul României si au emigrat în occident? Câti dintre ei au murit din cauza razboiului, care a trecut de doua ori peste Basarabia si Bucovina, în ambele situatii fiind vorba de razboi crâncen? Câti au murit de batrânete sau de boli, pentru ca, în timpul razboiului, epidemiile de tifos exantematic erau frecvente si nu i-au ocolit nici pe evrei? Daca am cunoaste toate aceste cifre s-ar ridica problema unde sunt ceilalti, câti au fost asasinati, de catre cine, în ce împrejurari si abia atunci am putea vorbi de raspunderea penala a unor persoane.

Pentru Tribunalul Poporului, toate aceste operatiuni juridice, absolut obligatorii, în judecarea unor astfel de cazuri, au fost total straine, fie din ignoranta si atunci vinovatia Judecatorilor" rezida în faptul ca s-au angajat la o treaba pe care nu o pricepeau, fie din rea credinta si atunci vinovatia lor este incalificabila.

Pentru orice om de buna credinta este evidenta ata alba cu care a fost însailata sentinta de condamnare (în realitate o caricatura de sentinta) a Maresalului Ion Antonescu si a ministrilor sai.

* * *

Sa vedem cum stau lucrurile cu "... legiurile sau masurile nedrepte de concepte hitlerista, legionara sau rasiala...".

"Sentinta" nu ne ofera decât "... marturia cea mai vie este întreaga legislatie..." si considera ca este suficient sa condamni un om în baza art. 2 lit. n din Legea 312/945 la 20 ani detentiune riguroasa. De altfel, ca si la celelalte pretinse infractiuni, singura motivare consta în enuntarea textului de lege aplicat.

Din continutul celorlalte documente aflate la dosar, rezulta ca ar fi vorba de doua legi si anume: asa numita lege Iasinschi si legea românizarii economiei. La dosar nu sunt anexate si nu se stie ce contineau aceste legi.

Rezulta însa ca prima lege ar fi fost data de fostul ministru legionar al Sanatatii - Iasinschi Vasile, în care se prevedeau unele discriminari rasiale, din care am retinut: înlaturarea evreilor din învatamântul medical universitar si interdictia ca medicii români sa-i consulte pe evrei si medicii evrei pe români.

Dupa cum stim, ministri legionari nu au existat în guvernul Antonescu decât mai putin de cinci luni, dupa care au fost înlaturati si ei si miscarea legionara din viata politica a tarii. Exista probe certe ca atât legea Iasinschi, cât si alte masuri discriminatorii preconizate de legionari nu au fost aplicate niciodata.

Redau câteva declaratii de martori audiati în fata instantei de judecata:

- Bazil Teodorescu - medic evreu, declara ca, în casa la el, Mihai Antonescu s-a întâlnit de mai multe ori cu dl. Filderman si o data cu dl. Benvenisti. Nu stie ce au discutat.

"Am intervenit deseori la Mihai Antonescu si în chestiuni generale si particulare, în chestiuni evreiesti si întotdeauna am gasit la el cea mai mare solicitudine. De asemenea, am intervenit o data la Ion Antonescu pentru toti evreii aflati la Tulcin si acesta a spus ca nu a stiut ca nemtii sunt asa de bestii si a luat masuri ca acesti evrei sa fie adusi în tara ".

"Dl. Filderman mi-a adus manifeste provocatoare pe care le-am prezentat lui Mihai Antonescu pentru a preveni ca evreii sa nu sufere ".

"în calitate de profesor la Clinica nu am primit niciodata ordin de a nu primi pacienti evrei la spital.

Eu totdeauna am avut pacienti evrei si, pe timpul ministeriatului lui Iasinschi, am protestat la Ion Antonescu care m-a trimis la ministrul Iasinschi pentru a-i arata nejustetea dispozitiei ca medicii evrei sa nu consulte pacienti crestini si invers ".

- Dumitru Gerotta, fost secretar general la Ministerul Justitiei, din partea P.N.Ţ., declara ca a observat antagonism între Mihai Antonescu si legionari, opunea rezistenta la proiectele de legi cu caracter rasist propuse de legionari.

- Magheru Alice - evreica:

"în august 1940 am fost scoasa din serviciu de la Institutul Cantacuzino. La venirea guvernului Antonescu, sotul meu a obtinut, într-o audienta, aprobarea de principiu, pentru a fi reîncadrata. Din cauza ministrului Iasinschi, nu s-a putut realiza. Am fost reintegrata dupa venirea ministrului Tomescu (n. a. ianuarie 1941), cu ajutorul lui. Tot datorita lui, când era decan al Facultatii de Medicina, nu am fost eliminata din functia de asistenta.

Nu s-au respectat interdictiile de consultatie între evrei si crestini.

La Institutul Cantacuzino era o foarte mare generozitate în ceea ce priveste medicii evrei, care puteau lucra acolo, scapând de munca

obligatorie ".

- N. Lupu - profesor universitar declara ca dr. Tomescu a tole rat neaplicarea legii Iasinschi cu privire la consultatiile medicale.

[redacted]- Iacobici Iacob - medic: "în spital nu s-a aplicat niciodata legea Iasinschi".

în legatura cu faimoasa lege Iasinschi si cu privire la eventualele suferinte provocate de aceasta lege evreilor, nu mai exista alte dovezi.

Exista însa o depozitie "acuzatoare" facuta de Filderman Willy si anume:

"Legiuirile rasiale au fost facute sub ministeriatul lui Gruia, prim ministru fiind Gigurtu, însa situatia s-a agravat dupa 6 septembrie ".

La acest martor este evidenta framântarea sufleteasca la care a fost supus în timpul audierii. Constiinta îi dicta sa spuna adevarul si sa-i apere pe cei din boxa, care, la rândul lor, si ei l-au aparat atât pe el cât si pe coreligionarii lui si dorinta sau teama, prudenta, care îl îndemnau sa faca pe plac si instantei de judecata, spunând si câte ceva rau despre guvernul Antonescu.

Dl. Filderman W., poate sa fie cu constiinta împacata, deoarece acele lucruri rele pe care a fost nevoit sa le spuna, sunt atât de generale si imprecise încât nu au nici o valaoare probanta.

Acestea sunt toate aspectele care rezulta din dosar în legatura cu legea Iasinschi.

în legatura cu "legea românizarii", nu rezulta cine a promulgat-o, când si ce contine. Ideea românizarii, însa, a stat si în preocuparile Maresalului Ion Antonescu si ea se pare ca a constat în unele masuri, ca, treptat, activitatile economice sa fie preluate de la cetatenii de alte nationalitati, evident contra plata.

Sa urmarim conceptiile economice ale Maresalului Ion Antonescu, expuse în sedintele Consiliului de Ministri ori în Consiliul Economic.

07. februarie 1941

" 1. - Nu alterez fondul avutiilor românesti. 2. - Românizez viata economica a Statului. Va sa zica, nu alterez fondul bogatiilor românesti. în aceasta intra tot, si carbunele si petrolul si gazul metan, etc.

Al doilea principiu: românizez viata economica a Statului român. Dar, gonind capitalul evreiesc si capitalul strain, nu suntem în stare sa ocupam în întregime, pentru ca nu avem capitalul si tehnicienii necesari. si în viata sociala este ca si în viata individuala. Cine înghite prea multe deodata se intoxica si plesneste - iertati-mi expresia. Acest vid care ramâne si pe care nu-lpot umple, fiindca nu am posibilitatile necesare, îl tin la dispozitia Germaniei, cu respectarea principiului ca sa am posibilitatea de a fi conducatorul oricarei actiuni economice. Eu dictez în viata economica a Statului român, deci, în fiecare compartiment ca si în ansamblul unor compartimente de productie, eu trebuie sa am 50 plus unu la suta, ca sa am conducerea ".

"Românizarea aceasta are si ea doua aspecte: aspectul patrunderii elementului românesc în viata economica a Statului, în mod progresiv si succesiv, asa încât sa nu darâmam structura economica a statului si cu vointa sau inconstient sa provocam o catastrofa economica. Este apoi aspectul celalalt al purificarii atmosferei de elementele iudaice. Daca timpurile ar fi normale, eu as proceda în mod normal, la eliminarea din Statul român, în masa, a elementelor evreiesti, adica la izgonirea lor peste granita. Dar astazi nupots-ofac. Neuman nu pot sa fiu. N-am unde sa-i trimit si nici nu pot sa-i las sa moara de foame ".

în continuare a aratat ca are de gând ca si în capitala, cât si în alte orase mari, sa se formeze cartiere separate evreiesti.

"Atunci jidanii vor putea sa traiasca în mediul lor, cu comertul lor, cu sinagogile lor, etc. pâna când vor veni timpuri linistite...".

Apoi, referindu-se la rezolvarea globala a problemei evreilor, a spus:

"Dar aceasta este o problema pe care nu poate s-o rezolve neamul românesc singur, ci care se înlantuieste în spatiul continental si intercontinental si voiu vedea ce solutie se poate da acestei probleme cu timpul".

" Tot ce voi lua din comertul evreiesc nu voi confisca, ci voi rasplati

$i în J-10 ani tot comertul acesta trebuie sa intre în mâini românesti".

Se poate vedea clar ca ideile nationaliste ale Maresalului nu aveau în vedere, sub nici o forma, jaful si exterminarea.

Nici în problema tiganilor, care i-au dat mult de furca si mai ales au dat de fiirca populatiei, în timpul camuflajului, Maresalul nu s-a

gândit la solutii extreme, de tip fascist. în aceeasi sedinta, dupa ce s-a referit la frecventa infractiunilor grave ce se comit în timpul camuflajului, a spus:

"Toti tiganii din Bucuresti trebuie scosi. Dar înainte de a-i scoate, trebuie sa ne gândim unde îi ducem si ce facem cu ei. Solutia ar fi fost sa asteptam pâna ce se asaneaza baltile Dunarii, ca sa facem sate tiganesti acolo si sa-i ocupam cu pescuitul etc.

O alta solutie este sa intram în tratative cu proprietarii mari. în Baragan totdeauna a fost lipsa de brate de munca. Sa construim aceste sate, nu definitiv, dar sa facem niste case si baraci, organizatie sanitara, comert, cârciumi, etc.".

Cu o zi înainte, respectiv la 6 februarie 1941, în cadrul Consiliului Economic, Maresalul a expus urmatoarele:

" Tendinta mea este sa creez o proprietate mijlocie românească, pe care eu o consider celula de rezistenta a neamului românesc. Aceasta celula, aceasta proprietate mijlocie, românească, trebuie sa aiba între 25-50 hectare suprafata.

Cine va avea aceasta suprafata? Numai bunii lucratori, numai oamenii cei mai cinstiti si mai priceputi. Acestia vor forma si vor juca rolul vechilor mosneni ai neamului românesc. Dupa cum la orase burghezia face celula de rezistenta a neamului, tot asa la tara, celula de rezistenta a neamului o vor face acesti proprietari mijlocii, prin munca, prin priceperea, prin cinstea, prin lucrarile pe care le vor face. în felul acesta voi face si o selectionare între tarani. Toti taranii care nu-si îndeplinesc datoriile civice cum trebuie, datoriile militare, aceia pierd pamântul. Pamântul acesta trece, prin cumparare, în mâna altor cetateni, care pot sa-l puna în valoare în folosul comunitatii. Tot asa voi proceda si cu marii proprietari. Acei din marii proprietari care nu-si îngrijesc pamântul si care nu fac din el adevarate pepiniere de productie pentru Stat, acesti mari proprietari îsi pierd pamântul. Murii proprietari trebuie sa-si îngrijeasca pamântul, sa-l lucreze bine, sa înavuteasca tara aceasta. Acestea sunt principiile pe care le pun.

Deci, cu proprietatea evreiasca, sa stiti ca nu merg la împartirea ei în 1, 2, 3 hectare, ci merg la respectarea principiului pe care l-am aratat adineauri. Aceasta va fi baza ".

Daca cineva a considerat ca aceste principii si masuri au caracter rasist, s-a gândit, desigur, la faptul ca, desi evreii stapâneau mari proprietati funciare, nu s-a prea auzit de evrei plugari si nici proprietari evrei de pamânturi care sa se preocupe în mod deosebit de cultivarea la nivel superior a pamântului. Numai ca Maresalul Ion Antonescu a înteles sa nu excepteze pe evrei de la principiile expuse valabile si pentru români. Daca cineva considera aceasta persecutie rasiala este treaba lui.

în cadrul Consiliului de Aprovizionare din 4 decembrie 1941, Maresalul Ion Antonescu, referindu-se la actiunea de românizare, arata ca în prima si a doua etapa s-au realizat exproprierea imobilelor rurale si a imobilelor urbane, dar ca a treia este cea mai importanta: exproprierea industriilor.

"Când se va face aceasta expropriere nu stiu, evreii însa simt, fiindca îsi vând întreprinderile lor. Cui le vând? Le vând nemtilor, pentru ca stiu ca are sa le plateasca Statul român, daca le va expropria el. Am luat o serie de masuri ca sa putem fi siguri ca domnii acestia, cari au diferite industrii, nu le trec germanilor, asa cum ne-am pomenit cu un pachet de actiuni ale fabricilor de ciment, a fost trecut germanilor. Evreii le-au trecut germanilor ca sa nu fie expropriati de Statul român, asa cum s-a întâmplat cu bunurile rurale si bunurile urbane.

Cu sistemul acesta, pentru ca n-am fost pregatit sa execut si etapa a treia si cea mai importanta, s-ar putea sa ma trezesc mâine ca nu am a face cu evreii, pe care îi pot opera, ci cu germanii, cu care as putea sa ajung la un conflict politic".

Ar fi doua lucruri de spus, în legatura cu ideile si masurile expuse.

în primul rând apare evident ca actiunea de românizare nu îi afecta numai pe evrei, ci pe toti strainii care detineau proprietati în România.

In al doilea rând rezulta ca unii evrei, pentru a împiedica realizarea actiunii respective, preferau sa-si vânda proprietatile germanilor, deci dusmanilor lor de moarte, fara a se putea concepe ca, de la germani, datorita pozitiei lor dominante, ar fi obtinut mai mult în schimb decât de la Statul român. Pe lânga absurditatea faptului, el constituie o noua dovada a lipsei de loialitate fata de România.

O dovada a faptului ca Maresalul Ion Antonescu nu s-a gândit nici un moment sa jefuiasca pe nimeni, o constituie preocuparea permanenta pentru gasirea fondurilor necesare cumpararii proprietatilor detinute de straini. Astfel, în cadrul aceluiasi Consiliu de Aprovizionare a spus:

"Noi avem bani blocati la Londra, pe care nu-i putem folosi acum. Banii acestia de la Londra, însa, sunt si banii Bancii Nationale si atunci noi am putea trece la românizare pe aceasta cale.

Eu cred ca valoarea tuturor fondurilor de comert evreiesti din Ţara Românească reprezinta cam o suta miliarde lei. Noi avem la Londra dolari si aur în valoare de 16 miliarde dolari. Cu aceasta suma putem cumpara în Ţara Românească bunuri sa cumparam fonduri de Comert de 40-50 miliarde lei".

Este interesant de vazut ce s-a întâmplat cu proprietatile cumparate de Statul român de la evrei. Dupa 23 august 1944, toate aceste proprietati, repet, platite de stat, au fost restituite fostilor proprietari evrei fara plata. Deci, departe de a fi fost prejudiciati, ei si-au dublat averea. Dar acest câstig nu a fost de lunga durata, deoarece la 11 iunie 1948, statul democrat popular (nu militaro-fascist), a nationalizat, fara despagubiri, totul, în afara pamântului, pentru care se pregatea "planul cooperatist al lui Lenin".

Faceti, va rog, comparatia între actiunea de românizare a economiei, începuta de Maresalul Ion Antonescu, si nationalizarea facuta de comunisti si judecati!

Din putinele probe administrate în fata instantei, rezulta totusi ca membrii guvernului Antonescu, exceptându-i pe legionari, care au disparut în ianuarie 1941, nu numai ca nu au avut atitudinea ostila fata de evrei, ci, dimpotriva, au manifestat multa întelegere si bunavointa fata de acestia.

Generalul Arboc Ioan - fost comandant al subzistentelor si Ministru al Aprovizionarii, relateaza urmatoarele:

"... am primit ordin atât de la Ion Antonescu, cât si de la generalul Dobre de a nu furniza nimic nemtilorfara plata.

Din 1943-1944, s-au predat 1/6 din cantitatile de cereale stabilite ".

"Am primit ordinul Maresalului cât si a generalului Dobre de a preda îmbracaminte si pânza Centralei Evreilor.

S-a hotarât ca la eliberarea noilor cartele de alimente, populatia evreiasca sa plateasca, anticipat, un miliard lei - diferenta de cost a grâului din care se facea pâinea alba. S-au platit numai 5 milioane lei si am primit dispozitii sa nu mai încasez restul pâna la un miliard.

Mihai Antonescu avea atitudine de rezistenta fata de pretentiunile Germaniei, astfel ca. o conventie economica ce trebuia sa se încheie în noiembrie 1943 nu s-a mai putut încheia ".

Martorul Narii Constantin face o prezentare elogioasa acuzatului Braileanu Traian, fost si el ministru al economiei, membru al Academiei de stiinte Politice de la Universitatea Columbia - S.U.A., dupa care precizeaza:

"La Seminarul Pedagogic nu m-a determinat sa îndepartez profesorii evrei...", urmeaza apoi unele precizari care dovedesc din nou cât de tracasati erau martorii în timpul audierilor, pentru a-i determina, daca nu chiar sa-i acuze pe învinuiti, macar sa le mai scada din merite. Astfel, fraza citata continua si se încheie cu: "... dar nici nu putea sa ma determine si nici nu a încercat".

De altfel, atât de putin interesa instanta ce declara martorii încât nici nu le consemna datele de stare civila, conform formularului tip. La majoritatea martorilor li s-a consemnat numai numele si prenumele, ori numai numele, eventual profesia si la nici unul adresa. Acesta este motivul pentru care la unii martori nu pot indica datele necesare.

Astfel, martorul Margulius, a declarat:

"în timpul când evreii erau persecutati, NiculaeMares (n. a. fost ministru al Agriculturii), mi-a dat o mâna de ajutor intervenind sa capat autorizatiune de import si astfel am putut sa-mi continui comertul. Acest fapt s-a petrecut în anul 1942. în anul 1943 m-a ajutat sa obtin carnet de munca, pentru care mi se ceruse sute de mii de lei si eram amenintat cu deportarea în Transnistria. stiu ca ajuta pe multi coreligionari de ai mei, care apelau la bunatatea acestuia. Dând ajutor la multi evrei, cred ca acuzatul Mares Niculae nu nutrea sentimente antisemite sau hitleriste".

Un alt martor, Reiter I. declara ca, în anul 1941, a fost ajutat de acuzatul Ion Marinescu în sustinerea contestatiei pe care a facut-o la exproprierea bunurilor evreiesti.

Blum Isac relateaza ca a functionat la Centrala Evreilor ca sef de sectiune, pentru ca a avut mandat de la o organizatie sionista, dar apreciind ca Centrala Evreilor era o institutie nefasta pentru populatia evreiasca, dupa cinci luni, a demisionat. Nu stie ca acuzatul Busila sa fi avut manifestari antisemite.

Martorii Cristescu Ionescu Kerci si Erosz Iosif - functionari la U.G.I.R. fac depozitii pozitive la adresa acuzatilor Busila, Mares, Marinescu si precizeaza ca elementele evreiesti au fost mentinute în întreprindere.

Ce se poate desprinde din aceste succinte declaratii? Ca evreii, onorabili, cu o situatie stabila în tara noastra, au ramas la locurile lor de munca - în clinici, institutii, întreprinderi, comert, învatamânt, cu unele obligatii de a participa si ei la eforturile de razboi ale tarii. Nimeni nu a fost în masura sa relateze macar o împrejurare izolata în care Maresalul sau unul din ministrii sai sa fi manifestat atitudine fascista, antisemita. Exceptie au facut legionarii, pe care însusi Maresalul i-a reprimat, si cum, foarte justificat a declarat, i-a salvat în acest mod si pe evrei de prigoana legionara.

* * *

Pentru a nu lasa fara acoperire nici o afirmatie voi recurge la un alt exemplu, care nu este luat din dosarul Maresalului Ion Antonescu. Am afirmat ca atitudinea oficialitatilor antonesciene fata de evrei a fost diferita, în functie de atitudinea diversilor evrei fata de România. Au existat multi evrei, poate marea majoritate a celor stabiliti în România cu multe decenii în urma, care au pastrat o atitudine de loialitate fata de Statul român, chiar daca nu erau de acord cu politica dusa

la un moment dat. Fata de aceasta categorie de evrei, atât autoritatile

române, cât si cetatenii de nationalitate româna, au avut, cum era si firesc, o atitudine de totala bunavointa si întelegere, precum si în multe situatii, de protejare în fata unor abuzuri. Nu putini aparatori ai evreilor au fost chiar colaboratorii cei mai apropiati ai Maresalului

Antonescu. Loialitatea evreilor, din aceasta categorie, s-a manifestat si dupa 23 august 1944, când în cadrul proceselor judecate de tribunalul poporului, multi au facut depozitii în apararea celor judecati, indiferent daca au fost ministri, generali, jandarmi ori alti înalti functionari de stat. Asemenea atitudini merita a fi cunoscute si apreciate la justa lor valoare, cu atât mai mult cu cât, în conditiile anilor 1945,46 si urmatorii, a-i apara pe demnitarii de stat din perioada 1940-44, însenina, daca nu asumarea unor riscuri, cel putin acceptarea situatiei de a nu face pe plac noilor autoritati. Despre asemenea situatii vom mai vorbi.

Nu cred ca voi comite o nedreptate evreilor, daca voi prezenta unele exemple de evrei care au actionat împotriva României. Nu fac acest lucru pentru a stimula eventuale sentimente antisemite, ci numai pentru a prezenta argumente în plus, ca unele masuri de siguranta, luate în timp de razboi, fata de unele categorii de cetateni, nu au fost determinate de sentimente de ura de rasa. Este necesar sa încerc a face

aceasta demonstratie, deoarece însasi legea 312/945, conditioneaza

existenta unor infractiuni pe care le reglementeaza, de comiterea faptelor din motive de persecutie rasiala sau nationala, ori în scopul exterminarii unor grupuri nationale.

Un exemplu în sustinerea tezei mentionate îl constituie Nikolschi Alexandru. în legatura cu acest personaj, din documentele aflate în arhivele fostului Serviciu Special de Informatii rezulta urmatoarele:

Alexandr Sergheievici Nikolski - nascut la 2 iunie 1914, în Tiraspol, fiul lui Serghei si Ana (nascuta Grijeascu), de nationalitate rusa, absolvent a 10 clase, fost functionar în Sovietul orasenesc al municipiului Cernauti, de profesie mecanic telegraf-telefon.

în luna martie 1941, Nikolski a fost recrutat în serviciul de spionaj sovietic de catre Capitanul N.K.V.D. Andreev, pentru a fi trimis în România cu misiunea de a culege informatii despre trupele româ-no-germane, cantonate la Botosani, Buzau si Bucuresti, precum si asupra starii de spirit a populatiei din aceste orase.

Pentru îndeplinirea acestei misiuni de spionaj a fost instruit, în prealabil, asupra modului de executare a misiunii, de orientare în teren, asupra modului de comportare pentru a nu deveni suspect. De asemenea,

[redacted] a primit suma de 13 450 lei, ce urma sa o foloseasca pentru procurarea de îmbracaminte, hrana si transport.

înainte de a fi trimis în România i s-au dat acte de identitate false, pe numele de stefanescu Vasile (ordin de lasare la vatra de la Regimentul 2 transmisiuni, cu gradul de caporal, livret militar, ordin de chemare în caz de mobilizare, buletin de identitate si un certificat de buna purtare eliberat de Prefectura Politiei Bucuresti).

în noaptea de 26 mai 1941, Nikolski, cu sprijinul organelor sovietice, trece clandestin frontiera în România, iar în dimineata zilei urmatoare a fost prins de granicerii români în apropierea drumului de patrulare, în regiunea Hliseu-Ciut, judetul Dorohoi.

Fiind trimis în judecata, a fost condamnat la munca silnica pe viata prin Sentinta nr. 481, din 7 iulie 1941, a Curtii Martiale a Comandamentului IV Teritorial pentru crima de spionaj în favoarea U.R.S.S. A fost detinut în Penitenciarul Aiud pâna la 23 august 1944, dupa care este pus în libertate si, la fel ca multi alti dusmani ai României, a fost propulsat în functii de mare raspundere, cu misiunea, de data aceasta, de a face politica Moscovei la Bucuresti, deci tot o misiune sovietica, împotriva statului si poporului român.

Dar sa vedem ce rezulta din autobiografia lui Nikolski, aflata în dosarul de membru al partidului comunist din România, din arhiva fostului Consiliu Politic al Ministerului de Interne.

Nikolski Alexandru, fost Griinberg Boris, nascut la 2 iunie 1915 în Chisinau, de nationalitate evreu, casatorit cu Iozefina, nascuta Marcovici, absolvent al scolii medii, de profesie mecanic de transmisiuni, iar din aprilie 1945 subdirector în Directia Generala a Securitatii Poporului, membru al P.C.R. din 1937 (deci un membru al P.C.R. putea fi si un cetatean strain de România, sau poate mai ales cetatenii straini. Sa se mai spuna ca partidul comunist din România nu a fost o agentura straina, si ca scoaterea lui în afara legii ar fi fost un abuz).

în autobiografia din 14 octombrie 1944, Nikolski face urmatoarele precizari:

"în mai 1941 am plecat în România cu o misiune. Când am fost prins, ca sa-mi pot ascunde trecutul si misiunea, mi-am schimbat numele în Nikolski Alexandr Sergheievici, originar din Tiraspol. Sub

acest nume am fost cercetat de organele Biroului 2 Bucuresti si sub acest nume ma recomand pâna astazi".

Ce am mai putea spune despre onorabilul domn Nikolski, alias Griinberg, care a trait în România, sub un nume fals, pâna în vara anului 1992, beneficiind de pensia de general locotenent de securitate, pe care o obtinuse la vârsta de 47 ani. A murit subit în ziua în care trebuia sa se prezinte în fata procurorului militar pentru a da socoteala pentru gravele fapte comise împotriva poporului român pe vremea când facea parte din Comisia centrala de internari în lagarele de munca fortata si de exterminare.

Mai putem spune ca, în anul 1941, la ancheta si-a scris declaratia prin care recunostea faptele asa cum au fost retinute, în limba rusa. De altfel, granicerii români, care l-au legitimat, l-au retinut si predat biroului 2, pentru ca li s-a parut suspect un individ cu numele de stefanescu Vasile, caporal în rezerva a armatei române, care vorbea foarte rau româneste.

Mai putem spune ca din dosarul de partid rezulta si faptul ca despre Nikolski a dat relatii un alt general de securitate, Pintilie Gheorghe, alias Pantiusa Bodnarenco si, în acelasi timp, un alt membru de baza al partidului comunist din România.

Asa numitii luptatori antifascisti, în realitate dusmani ai României, nu numai a guvernarii de atunci, condamnati înainte de 23 august 1944 pentru spionaj în favoarea unei puteri straine, ori pentru înalta tradare de patrie, au devenit apoi demnitari de stat, în special în aparatul represiv, ori în aparatul partidului care a preluat puterea. Cineva ar putea sustine ca fostii spioni si tradatori de tara au devenit, în regimul democrat-popular, mari iubitori ai României si ca au actionat pentru propasirea acestei tari. Realitatea infirma, însa, o asemenea apreciere, deoarece tot ce au facut în continuare, în posturile importante pe care le-au ocupat, a fost împotriva tarii si a neamului românesc si în profitul unor puteri straine. Nu ma refer numai la evrei, ci si la românii care au cazut în ratacirea bolsevismului, cum spunea Minai Antonescu. Am aratat actiunea de distrugere a poporului român, începând cu cele mai valoroase vârfuri si terminând cu ultimul muncitor, care s-a opus ori putea sa gândeasca sa se opuna bolsevizarii tarii. Despre adevarata aservire economica a României unei puteri straine vom vorbi în

capitolul urmator. Aceasta a fost opera fostilor "luptatori antifascisti", deveniti conducatori ai României, indiferent de numele pe care l-au purtat si de nationalitatea careia apartineau.

Istoria acelor vremuri ne ofera numeroase asemenea exemple. Nu mi-am propus însa a cerceta autobiografiile tuturor "patriotilor" care, dupa 23 august 1944, au devenit conducatori de partid si de stat. Este însa o tema interesanta si importanta de studiu, pentru restabilirea adevarului istoric în toate detaliile lui. Eu ma rezum la unele exemple de care am luat cunostinta din documentele aflate în arhiva procuraturii.

Un asemenea exemplu îl constituie Dulgheru Misu, fost Dulbergher, care, dupa 23 august 1944, a devenit colonel de securitate si sef al directiei de cercetari din Ministerul de Interne, în perioada 1948-1952, arestat de organele Ministerului Afacerilor Interne la 26 noiembrie 1952, fiind învinuit de savârsirea crimei de înalta tradare, în legatura cu aceste învinuiri nu am avut la dispozitie decât un referat al Procuraturii Generale a R.P.R. - Directia II, un exemplar al

mandatului de arestare si ale unor declaratii date de Dulberger Misu.

Din aceste documente nu rezulta în mod clar daca Dulberger Misu a tradat numai comunismul sau numai statul român, ori si una si alta.

Nu am înteles niciodata ce au avut în comun evreii cu comunismul. Am vazut întotdeauna o contradictie între înclinatiile lor recunoscute de liber întreprinzatori si ideologia comunista. Aceasta parere mi-a fost întarita de faptul ca, pe masura "consolidarii" socialismului, tot mai multi evrei au emigrat în tarile capitaliste.

Din referatul procuraturii rezulta ca "... Dulgheru Misu a folosit postul ce-1 detinea în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pentru a scapa o serie de dusmani ai poporului muncitor de la sanctiuni si ca a cautat prin orice mijloace sa le micsoreze raspunderea".

Se face referire la un grup de arestati, preluati de la fostul S.S.I. în 1950, denumit "Grupul Comertului Exterior" în care figura si un oarecare Chrisoghelos Andrei. Se arata ca, desi rezultau date ca acesta a desfasurat si activitati de spionaj, a dat dispozitii anchetatorilor din subordine, sa-1 cerceteze numai pentru sabotaj, iar în final li s-au retinut în sarcina numai infractiuni de drept comun - mita si trafic de valuta. Ulterior, reluându-se cercetarile, s-a stabilit ca cel în cauza a furnizat informatii unor agenti straini si a fost condamnat pentru aceste fapte.

Un alt caz la care se face referire este faptul ca Dulgherii Misu a cautat sa-i scape de raspundere pe Lucretiu Patrascanu, Remus Kofler, stefanescu Alexandru si Emil Kalmanovici, propunând chiar punerea în libertate a acestuia din urma.

în sfârsit, în referat se mai arata ca:

"în timp ce conducea Directia de Cercetari din M.A.I., învinuitul Dulgheru Misu a aflat despre faptul ca fostul maior Antoniu Samuel a desconspirat ancheta privind grupul de spioni si uneltitori aflati în slujba statului Israel, dând informatii despre mersul anchetei sorei sale, Ana Segal si varului Dascalu Eduard. Aceste informatii i-au ajuns prin Iancu Melania, la Legatia statului Israel din Bucuresti".

Desi a cunoscut aceasta situatie, Dulgheru Misu nu a informat conducerea M.A.I. pentru a se lua masuri de arestare si cercetare a ofiterului.

Ulterior, Antoniu Samuel a fost condamnat la 4 ani închisoare pentru infractiunea de neglijenta fata de siguranta statului.

Sunt interesante si unele declaratii facute de Dulgheru Misu din care redau urmatoarele:

" Este însa adevarat ca, în autobiografiile mele date atât la P.M.R. cât si la M.A.L, nu am aratat în întregime totul si am trecut cu usurinta peste unele perioade din viata mea... ".

în concret nu arata peste ce perioade a trecut cu usurinta, refe-rindu-se numai la faptul ca nu a facut parte dintr-o familie prea saraca.

"In perioada însa în care am functionat în M.A.I. (siguranta si apoi securitate) am comis o serie de greseli si neglijente grave pe care le-am vazut abia în timpul anchetei, în timpul detentiei mele am reflectat asupra lor si îmi dau seama de raul pe care l-am pricinuit".

Apoi trece la unele fapte concrete pe care le recunoaste în spirit autocritic.

In legatura cu cazul Alexandru Dulbergher arata ca:

"în calitatea pe care o aveam de col. de securitate ar fi trebuit sa anunt ca el a obtinut actele si ca pleaca în Statul Israel, nu am facut acest lucru si l-am ascuns forurilor conducatoare si de acest fapt sunt vinovat si nu ar fi trebuit sa tin seama ca este unchiul meu ".

Se refera în continuare la ancheta grupului Patrascanu, Kofier, stefanescu, Kalmanovici si altii:

"Am muncit în aceasta ancheta cu foarte multa usurinta, cele mai importante piese, adica scrisorile lui Kalmanovici catre Kofler din perioada razboiului nu au fost citite si analizate de mine, nu le-am cunoscut...".

Foarte ciudata omisiune, pe care însa o împarte cu superiorii sai.

" Trebuie sa arat ca acest dosar a stat peste un an de zile la Dl. Gl. Nikolschi si, desi cunostea impasul în care ne gaseam cu ancheta, nu mi-a atras atentia asupra importantei acestor scrisori. Nu caut sa scuz cu nimic vinovatia mea, ea ramâne si sunt constient de ea. De asemenea faptul ca, desi am cerut Lt maj. Vînatoriu, anchetatorul Victoriei Sîrbu si a lui Kofier, sa întocmeasca note pentru a le putea verifica prin diferiti activisti - note pe care le-am prezentat D-lui Ministru Adj. Pintilie, pentru a vedea ce posibilitati avem de verificare, iar Dl. Ministru Adj. mi-a spus textual: «Vipera (Vîctorita Sîrbu) minte, eu cunosc situatia!» "

Revenind la referatul procuraturii observam si alte constatari interesante.

"La perchezitia facuta de autoritati în fichetul lui Dulgheru Misu, aflat în biroul sau, s-a gasit o declaratie a lui Eugen Cristescu, care arata legaturile lui stefanescu Alexandru cu Rica Georgescu si Emil Kalmanovici. Aceasta declaratie a fost tinuta înfichet timp de 5 ani, fara a fi exploatata în ancheta privind pe stefanescu Alexandru si ceilalti".

Se mai arata ca:

"Martorul cpt. AnghelMircea, în declaratia data la Procuratura, arata ca Lena Constante, fiind anchetata de el, a recunoscut de buna voie activitatea de spionaj pe care a desfasurat-o împreuna cu Lucretiu Patrascanu, Zilber si altii. Acelasi martor arata ca, Lena Constante, fiiyia Ck&YI/lQta de Dulgheru Misu, în biroul sau, ulterior si-a retractat declaratiile, iar martorul a fost schimbat la o alta ancheta ".

Dulgher Misu îsi încheie memoriul într-un adevarat spirit demagogic, dar ne ofera si unele date interesante. El, dupa ce arata ca relatarile lui

nu ar fi complete fara a arata si cauzele care au dus la savârsirea "acestor greseli si neglijente grave", se refera la doua categorii de cauze principale:

"Educatiape care am primit-o de la vechea societate, cu o mentalitate nenorocita si cu un bagaj întreg de rele... "

Iata deci, cum tot vechea societate 1-a educat pentru a trada interesele tarii.

"Sistemul de munca existent în D.G.S.S. cu o centralizare excesiva este suficient, cred, sa arat ca nici un Comandant Regional nu avea dreptul sa aresteze, sa puna în libertate, sa trimita în justitie sau sa încadreze în vreun ordin administrativ decât cu aprobarea Directiei Generale. Din aceasta cauza toate copiile dosarelor erau trimise la Bucuresti, adica la Directia pe care o conduceam eu, iar în penultima analiza ajungeau la mine, unele din ele le rezolvam singur, iar altele le prezentam D-lor General Nikolski sau Mazuru, iar unele D-lui Ministru Adj. Pintilie.

In aceasta situatie am fost permanent aglomerat cu «zeci si zeci de dosare care trebuiau citite si rezolvate» ".

Pentru a mai drege putin criticile aduse conducerii M.A.I., Dulbergher Misu, mentioneaza ca, dupa descoperirea devierii de dreapta si înlocuirea ministrului Teohari Georgescu cu Alexandru Draghici, organizarea a fost mai buna, în sensul ca aparatul central a fost descongestionat. Probabil ca acest lucru s-a produs prin acordarea dreptului sefilor de regiuni M.A.I. de a aresta, trimite în judecata, de a interna în lagarele de munca fortata si stabilirea de domicilii obligatorii, fara alte aprobari.

Am tinut sa relatez aceste câteva aspecte din intimitatea fostului M.A.I. si a Directiei Generale a Securitatii Statului, pentru a se vedea, înca o data, cine erau "luptatorii antifascisti" pe care Maresalul Anto-nescu s-a vazut nevoit sa-i izoleze, pentru motive reale de siguranta a

statului. Se mai poate vedea si cu ce s-au ocupat acesti "patrioti" dupa

ce au preluat puterea în România.

Este semnificativ si faptul ca preocuparea lor fundamentala a fost reprimarea a zeci de mii de cetateni onesti, pentru simplul motiv ca nu iubeau regimul de democratie populara. în acelasi timp, pe adevaratii

dusmani ai tarii, spioni si tradatori, proveniti tot din cei "persecutati" de vechiul regim, i-au menajat cât s-a putut, chiar si atunci când activitatea lor infractionala devenea notorie.

Este interesant ca Dulgheru (Dulbergher) Misu a fost arestat la 19 mai 1953 în baza mandatului semnat de procurorul militar al fortelor armate, Colonel Rosman Rudolf, nu al M.A.L

în cauza privitoare pe Dulgheru Misu a fost audiat ca martor si fostul maior de securitate Antoniu Samoila, care a declarat, între altele ca:

"într-o duminica am invitat-o la mine acasa pe Ana Segal Cu acea ocazie am avut o discutie cu caracter violent cu sora mea, care m-a acuzat ca as fi unealta a regimului care face antisemitism, prin faptul ca fruntasii sionisti sunt arestati doar pentru simplul motiv ca sunt evrei, ca sunt sionisti, fara a avea vreo alta vina.

Eu atunci enervat i-am raspuns ca sunt o banda de spioni mârsavi, care au facut spionaj înca tocmai pentru aceia pe care-i înjurau în toate prilejurile, adica pentru englezi si ca vor ispasi ticalosia lor".

Apoi se refera la o discutie avuta în vara anului 1951 cu varul sau, Dascalu Eduard, care i-a spus ca doreste sa plece în Israel.

"M-a întrebat daca eu cred ca ar avea vreo sansa de plecare având în vedere faptul ca este frate cu Dascalu Anghel, fost fruntas sionist si mai ales ca tensiunea dintre guvernul român si Israel ar fi crescut, deoarece au mai fost arestati si alti fruntasi sionisti. Eu care nu stiam ca au mai fost arestati si altii, el mi-a precizat ca a fost arestat si avocatul Edgar Kanner. Când am auzit de numele lui Kanner am spus: «Atâtapaguba!» în limba idis".

* * *

Din cele expuse în acest capitol rezulta cu pregnanta o serie de concluzii de natura sa lamureasca si acuzatiile care i-au fost aduse Maresalului Ion Antonescu, acuzatii ce deriva din asa numitul antisemitism si rasism.

Rezulta în primul rând ca masurile represive si de siguranta luate de autoritatile antonesciene si împotriva unor evrei, constituie reactii firesti si legitime ale statului împotriva celor care, aflati în slujba

inamicului, actionau împotriva interselor României. Cazul lui Griimberg Boris nu este singular. în lucrarea de fata nu mi-am propus sa fac o prezentare a tuturor evreilor care, în timpul razboiului, au fost condamnati pentru spionaj în favoarea U.R.S.S. si în dauna României, numiti patrioti dupa 23 august 1944, denumire care le-a deschis calea spre cele mai importante functii publice. Ce au facut acesti fosti patrioti în functiile pe care le-au acaparat am vazut. Au facut un adevarat genocid împotriva poporului român (Draghici, Bodnarenco Pantiusa, Grumberg Boris, Dulberger Misu si altii), dar nimeni nu a vorbit si nu vorbeste de antiromânism.

Antisemitismul este însa agitat de flecare data când autoritatile de stat iau masuri împotriva unor evrei care uita ca ospitalitatea unei tari trebuie rasplatita cu loialitate, nu cu tradare.

Agitarea antisemitismului îi dezavantajeaza în primul rând pe evreii onesti, care desfasoara activitati corecte si care nu au interesul sa-si atraga antipatii.

In încheierea acestui capitol, voi prezenta marturia unei personalitati autorizate, reprezentata prin domnul A. Safran - în prezent mare rabin al Genevei si fost rabin al României, într-o perioada în care se cuprinde si perioada celor patru ani de guvernare a Maresalului Ion Antonescu. Este inexplicabil cum domnul Safran nu a fost audiat în cadrul procesului intentat Maresalului, dat fiind ca, dupa stiinta mea, domnia sa a domiciliat în România cel putin pâna în anul 1947. Nu a fost audiat, desi era cel mai în masura sa contribuie la stabilirea adevarului, în aceasta situatie suntem tentati sa gasim noi unele explicatii, dar care nu au la baza decât simple deductii:

Este posibil ca domnul Safran sa nu fi acceptat sa-si încarce constiinta cu acuzatii neîntemeiate la adresa Maresalului Ion Antonescu, iar pentru a-1 apara, în viziunea celor care l-au judecat, nu avea rost sa fie audiat Fac aceasta deductie si datorita faptului ca, în conditiile lipsei probelor de vinovatie, era deosebit de important un asemenea martor.

Avem însa la dispozitie memoriile domnului Alexandre Safran, consemnate în Cartea intitulata Resisting the storm - România 1940-1947 - Memoirs, aparuta în anul 1987. Cartea nu se constituie într-un elogiu adus Maresalului Ion Antonescu, dar contine si unele

întâmplari din viata autorului, din care se pot trage concluzii importante cu privire la personalitatea Maresalului. Redau câteva pasaje din aceasta carte:

"începânddin 30 august 1940, exista sentimentul ca nu mai exista nici o forma de autoritate centrala în tara, unde domnea peste tot haosul. Era chiar ziua în care trupele române fusesera retrase din Transnistria de Nord. Violenta campanie dirijata contra autoritatii regale atinsese paroxismul. în 6 septembrie, dr. Filderman îmi telefona pentru a ma preveni ca foarte importante noutati vor fi anuntate. Câteva minute mai târziu la radio abdicarea lui Carol al II-lea era oficiala. Generalul Ion Antonescu prelua puterea. Cu Filderman si reprezentantii Organizatiei sioniste am reusit sa intru foarte repede în contact cu generalul Antonescu. Parea foarte îngrijorat sa restabileasca ordinea. I-am cerut sa faca în asa fel încât sa asigure protectia membrilor comunitatii noastre pentru ca dramele recente sa nu se mai repete ".

"L-am întâlnit pe generalul Antonescu în mai multe rânduri. Semana cu un vulcan gata sa erupa. în unele zile, rare, trebuie sa spun, el se arata, dimpotriva, moderat si curtenitor. Uneori îi lasam cererile noastre în scris ".

"La 21 ianuarie 1941 a izbucnit revolta legionarilor. în acest 21 ianuarie, eu eram la biroul meu, la parterul imobilului Federatiei, strada Burghelea... La orele 4 si jumatate d.m. mai multi evrei ajunsesera cu rasuflarea taiata. Ei fugisera de la sediul comunitatii, unde 10 persoane tocmai fusesera arestate... Sotia mea, când s-a apropiat de casa, legionarii au iesit în fuga si au înconjurat-o... Legionarii, în timpul acesta, îi promiteau luiSarah sa o elibereze, daca ea le spune unde sunt... Ei strigau ca marele rabin este un corupt, un comunist, seful comunistilor din tara asta si ca trebuie sa-l pedepseasca... Cât despre mine, eu eram înca la (familia) Fein, de unde am reusit sâ-l avertizez pe generalul Antonescu de ceea ce se petrecea în strada Burghelea, implorându-l sa intervina. Trebuie sa spun ca el a facut-o si dadu ordinul ca sa fie eliberati prizonierii, daca nu, el va trimite armata sa ia cladirea cu asalt... Legionarii eliberara, în sfârsit, prizonierii lor".

"începând din iulie 1941, purtatul stelei galbene a fost decretat în diverse provincii, în timp ce nici un ordin în acest sens nu ajunsese înca la Bucuresti... în Bucuresti s-a scurs un timp relativ scurt între ordin si contraordin.

Filderman a început prin a contacta, imediat, pe maresalul Antonescu despre acest subiect, de asemeni pe prefectul politiei... eu am scris patriarhuhrir-Nicodim, apoi m-am dus sa-l vad... El mi-a promis sa intervina pe lânga maresal pentru ca aceasta masura sa fie abolita. Eu, deja în mod normal, îl alertasem pe acesta din urma si îi expusesem nenumaratele pericole la care sunt supusi evreii. El nu avea aerul de a lua foarte în serios plângerile mele - dar ordinul de a purta steaua galbena fu totusi anulat".

Sunt traduceri neoficiale, dar sunt sigur ca fondul problemelor nu a fost alterat.

Din aceste câteva extrase rezulta eu claritate ca Maresalul Ion Antonescu, nu numai ca nu a fost antisemit, dar ori de câte ori i s-a solicitat a întins o mâna protectoare în favoarea comunitatii evreilor din România. Se confirma, de asemenea, de o persoana, autorizata, ca în perioada exceselor legionare împotriva evreilor, cel care i-a aparat si salvat a fost Maresalul. Deci, nici vorba de ura de rasa si cu atât mai putin de masuri menite sa duca la represiuni pe motive rasiale.

Mai este demn de retinut si usurinta cu care conducatorii Comunitatii evreilor din România puteau intra în contact direct cu conducatorul tarii, respectiv cu Maresalul Ion Antonescu, care, chiar daca lasa impresia ca nu da prea mare importanta doleantelor acestora, le rezolva favorabil. De altfel, ce importanta prezenta pentru Maresal daca evreii poarta sau nu steaua galbena, în conditiile în care tara pe care o conducea se confrunta cu probleme deosebit de grave si de importante. Dar, cu toate aparentele, convins fiind de inutilitatea purtarii stelei galbene de catre evrei si mai ales de pericolul la care sunt expusi acestia, n-a ezitat sa revoce ordinul dat. Câta solicitudine si câta putere de munca putea avea Maresalul, daca, în conditiile în care tara era angajata în razboi, iar el era si comandantul suprem, efectiv, al armatei, mai avea timpul si puterea de a se ocupa si de asemenea probleme? De recunostinta, însa, din partea celor pe care i-a ajutat nu a avut parte nici dupa moartea sa.

Mai rezulta un lucrur foarte important si anume ca Ion Antonescu a preluat conducerea într-un moment în care în tara era haos si dezordine si ca prima lui preocupare a fost sa restabileasca ordinea, lucru pe care nu 1-a facut prin forta, ori prin reprimarea adversarilor, asa cum procedeaza orice dictator. Simpla prezenta în fruntea tarii a generalului Ion Antonescu, personalitate de prestigiu si recunoscuta ca atare de întreaga tara, a fost de natura sa aduca linistea atât de necesara unei tari aflata în fierbere.

Despre masurile luate împotriva unor categorii de evrei, masuri care nu îi vizau numai pe evrei si în nici un caz nu urmareau exterminarea lor, vom mai vorbi în capitolele urmatoare.

* * *

în dosarul în care a fost condamnat maresalul Antonescu nu am gasit documente sau alte probe care sa elucideze asa numitul "pogrom de la Iasi", o tragedie incontestabila a numerosi evrei. Dosarul nu ne ofera date cu privire la numarul real al mortilor si nici cu privire la cei vinovati.

în cursul interogatoriului la care a fost supus Eugen Cristescu - fostul sef al SSI -, de catre acuzatorul public Dumitru Saracu, s-a pus si urmatoarea întrebare: "Ce rol a jucat Serviciul în masacrele de la Iasi si cine este responsabil în aceasta chestiune?"

Redau raspunsul integral la aceasta chestiune:

"în timpul când s-a petrecut pogromul de la Iasi, Esalonul Serviciului si eu personal ma gaseam în comuna Sofracesti, de lânga Roman. Am auzit despre incidentele de la Iasi si într-o zi au fost invitati la mine la masa colonelul Dinulescu, seful Sectiei a Ii-a de la Marele Cartier General, It. col. Gheorghe Petrescu si cu alti opt sau zece ofiteri de la Sectia a Ii-a.

în timpul mesei colonelul Dinulescu mi-a relatat despre incidentele grave petrecute la Iasi, despre care arata ca le-au savârsit germanii, cum si de o actiune de salvare a celorlalti evrei, care ramasesera nemacelariti la Iasi, actiune care ar fi desfasurat-o Sectia a Ii-a din Marele Stat Major si anume îmi afirma ca a luat în primire trenurile cu evrei

evacuati din Iasi, ca a încredintat transportul lor în Muntenia, locot. colonelului Gh. Petrescu. Ca acesta a gasit pe evrei într-o stare deplorabila, înghesuiti în vagoane, unii dintre ei chiar morti si ca a fost nevoit sa opreasca trenul în drum sa le dea posibilitatea sa se spele si sa se hraneasca, continuând apoi transportul mai departe.

în modul cum colonelul Dinulescu expunea lucrurile, rezulta ca sectia a Ii-a a Marelui Stat Major a facut o opera salvatoare pentru evreii din Iasi. întrebând cine a fost însarcinat cu ancheta acestui incident si care sunt rezultatele anchetei, mi-a raspuns ca a fost însarcinat Generalul Topor, Mare Pretor al Jandarmeriei de pe lânga Marele Cartier General si ancheta este în curs, însa constatari clare în aceasta chestiune nu sunt. Judecând dupa aceea lucrurile, stiu ca o asemenea masura de evacuare a evreilor din Moldova era comandata de Generalul Racovita la Bacau, s-a cerut de catre acesta îndepartarea din Moldova a tuturor evreilor, aflati în spatele frontului, ca periculosi operatiunilor, si transportarea lor în Muntenia. Aceasta problema a fost discutata de mai multe ori de Maresalul Antonescu si s-a discutat chiar la o conferinta de ordine publica de la Presedintie, unde, împreuna cu Generalul Vasiliu, am fost de parere ca asemenea masuri sunt foarte greu de aplicat, capot da nastere la mari dificultati, asa cum s-a întâmplat cu operatiunea de la Iasi si ca serviciul meu îsi ia obligatia de a face o actiune contrainformativa la Armata a 4-a si celelalte comandamente de armata, pentru a paraliza eventual orice actiune de spionaj sau tradare, astfel ca masura transportarii evreilor sa fie abandonata.

In urma acestor discutiuni Maresalul Antonescu a renuntat sa aprobe masura ceruta de Generalul Racovita. Din aceasta expunere si din istoricul acestor fapte sunt nevoit sa trag concluzia ca masura îndepartarii evreilor de la Iasi a trebuit sa fie propusa si studiata în prealabil de catre Marele Cartier General, recte Sectia a Ii-a, care se ocupa cu informatii si contra informatii. Ca desigur au existat referate, cereri si aprobari asupra acestei masuri, si cu siguranta ca, dupa ce s-a obtinut aprobarea, Marele Cartier a dat ordin organelor de Politie si Jandarmeriei ca sa desavârseasca în teren masura; ca Marele Cartier stia ca la Iasi sunt trupe germane, ca lasiul este un punct de tranzit al trupelor germane spre Nordul Basarabiei; ca Marele Cartier mai stia

[redacted]ca germanii au o deosebita atractie asupra lagarelor unde erau internati sau adunati evrei si trebuia sa aiba si o actiune de prevedere în aceasta privinta, odata cu strângerea evreilor de la Iasi.

stiu iarasi ca însusi Maresalul Antonescu nu a fost lamurit asupra cauzelor care au provocat incidentele sângeroase de la Iasi si ca s-au aplicat mai multe sanctiuni organelor politienesti si de Jandarmerie."

în continuare Eugen Cristescu prezinta argumente din care rezulta ca Serviciul sau nu a fost implicat în evenimentele respective. în finalul raspunsului sau, relateaza:

"Stramutându-se Esalonul mai târziu la Iasi, mi-au parvenit o serie de informatiuni, din care rezultau ca acei care au instigat si informat trupele germane ca se gaseste un mare grup de evrei strânsi laolalta la Iasi, care urmau sa fie transportati, au fost o echipa de legionari, care, dupa incidente, au disparut de la Iasi. Mai târziu am identificat pe o serie de legionari agenti ai SD-ului german care functiona clandestin în România, sub conducerea unui german Kurthauer, care traia sub diferite înfatisari si pasapoarte în România si-mi amintesc ca seful acestui grup era un legionar cu numele de Marinescu sau Martinescu, a carui internare în lagar am cerut-o eu mai târziu. "

în lipsa altor probe nu am posibilitatea sa îmi exprim o parere concludenta si pertinenta. Tragedia ramâne, dar, discutii în ce priveste vinovatiile pot fi continuate, iar cercetarile pot fi aprofundate.

RELAŢIILE ECONOMICE ROMÂNO-GERMANE

în legatura cu relatiile economice care s-au stabilit între România si Germania, relatii între doua state suverane, "tribunalul poporului" a inventat o noua infractiune grava în sarcina Maresalului Ion Antonescu si a ministrilor care au facut parte din guvernul sau, indiferent daca au avut sau nu vreo legatura cu economia.

Pretinsa infractiune ar fi constat în aceea ca "... s-a pus în slujba hitlerismului si a fascismului si a contribuit, prin faptele proprii, la realizarea scopurilor lor politice si la aservirea vietii economice a tarii în detrimentul intereselor poporului român". Este, de fapt, o reproducere ad-literam a textului art. 2 lit. o din Legea 312/945, pentru care i s-a aplicat pedeapsa temnita grea pe viata.

Pentru a demonstra absurditatea acestei învinuiri, ma vad nevoit sa repet unele pasaje ale sentintei.

Dupa ce este reprodus de doua ori textul articolului mentionat, se afirma:

"înainte, însa, ca aceasta aservire a vietii economice a tarii românesti, guvernul Antonescu a luat o serie întreaga de pregatiri, începând întâi cu sistemul antisemitismului, lucru care a constituit un element determinant în dezastrul tarii".

Deci, face ce face, sentinta si indiferent de ce fapte este vorba, revine în mod obsesiv la aceeasi problema a antisemitismului. Dar, absurditatea acestei învinuiri este data de legatura de cauzalitate care se face între antisemitism si dezastrul tarii. Antisemitismul, element determinant în dezastrul tarii, întrece orice masura a bunului simt. Cu alte cuvinte, daca Maresalul nu i-a iubit pe evrei, înseamna ca a tradat

interesele poporului român si a dus tara la dezastru. Interesanta logica. Nu mai vorbim de faptul ca lipsa de simpatie fata de evrei, nu înseamna neaparat antisemitism. Daca toti conducatorii statelor europene ar fi promovat antisemitismul, asa cum 1-a promovat Maresalul Ion Antonescu, nu ar fi avut loc nici un masacru si nici un evreu nu ar fi murit în camere de gazare. în afara de antibolsevism, Maresalul nu poate fi învinuit de nici un alt sentiment de ura fata de cineva. Probabil ca nu ar fi fost nici macar antibolsevic, daca imperiul sovietic nu ar fi furat o parte din teritoriul României.

Sa revenim însa, la "sentinta".

Se arata, în continuare, ca jefuirea populatiei evreiesti a fost denumita românizare, ca printr-o serie de nelegiuiri cu caracter rasial s-a urmarit exploatarea evreilor pâna la saracirea completa.

Ca nu a fost vorba de nici o jefuire a populatiei evreiesti, am vazut. Ca nelegiuirile cu caracter rasial nu au existat, am vazut de asemenea.

în continuare se arata ca, de la evrei, au fost expropriate 486 185

hectare, 90 625 imobile si 1 471 bunuri industriale.

Desi nu se indica sursa acestor date, presupunem ca ele sunt reale. Ma vad nevoit sa repet ca tot ce s-a expropriat, a fost platit integral. Cineva ar putea pune întrebarea: "Câti evrei au detinut suprafata de aproape o jumatate de milion hectare si câti din ei erau agricultori? Eu nu sunt în masura sa raspund la aceasta întrebare.

Se trece apoi la "înfierarea" Serviciului Special de Informatii condus de Eugen Cristescu, care ar fi fost "organul cel mai diabolic de care s-a servit acuzatul Ion Antonescu ...", pentru realizarea scopurilor hitleriste, "... iar grozaviile faptelor erau cunoscute de întreg guvernul, care îsi dadea consimtamântul la tot ce se facea".

Fraze goale, lipsite de continut si de corespondent cu realitatea. Pentru bolsevici, însa, tot ce servea interesele statului român a fost diabolic.

Nu este locul aici de a discuta mai mult, în legatura cu S.S.l.-ul, deoarece nu are nici o legatura cu "aservirea economica". Doresc numai sa mentionez ca, dupa ce a luat cunostinta de actul de acuzare, Eugen Cristescu a declarat ca i-au venit în minte celebrele cuvinte ale lui Jan Jaures:

"Daca ar trebui sa ma judec dupa valul de ura si încriminari ce s-au ridicat împotriva mea, ar trebui, fara îndoiala, sa cad în pacatul megalomaniei".

"Sentinta " ne ofera, în continuare, un sir de alte absurditati. Se afirma ca aservirea vietii economice catre germani s-ar fi realizat si printr-o apriga prigoana împotriva muncitorilor. în continuare înca se face precizarea ca este vorba de "... muncitori-patrioti, autori ai unor acte de rezistenta... ". Astazi ne dam seama ce înseamna sa fii muncitor-patriot si anume sa fii în slujba bolsevismului si sa-ti tradezi tara în favoarea lor, iar prin "acte de rezistenta", se înteleg acte de diversiune constând în explozii, incendii, acte de tradare de patrie. Asemenea fapte îi caracteriza pe "eroii" asa ziselor opere literare si cinematografice ale perioadei comuniste. Nu ma îndoiesc de faptul ca era vorba de muncitori-patrioti de genul spionului bolsevic Simion Babenco, despre care am vorbit în capitolele anterioare si despre " emul" Nikolski si altii ca ei.

în sedintele Consiliului de Ministri din 10 si 20 decembrie 1940 s-a discutat, între altele, si de un incendiu la Societatea "Standard", când au ars 100 de vagoane benzina usoara pentru aviatie si de un incendiu de la moara"Dacia", din Iasi, unde au ars mai multe vagoane de cereale.

în legatura cu asemenea "acte de rezistenta", Maresalul Ion Antonescu a spus:

"Fara arestarea agresorului nu putem face nimic. Sa nu mai lasati infractiunile nepedepsite, caci se întinde focul pe Ţara. Nu vedeti ca focul se întinde din ce în ce în mai multe locuri? ".

Au fost prinsi si arestati o serie de spioni bolsevici, infiltrati sau parasutati în România.

Acestia au fost "patriotii" a caror reprimare o deplânge tribunalul poporului.

Aflam, în continuare, ca "un aspect mai criminal al politiceî^nti-muncitoresti a guvernului Antonescu este trimiterea în Germania a muncitorilor români", afirmându-se ca acest lucru a avut scopul fascizarii muncitorilor români, precum si oferirea de brate de munca pentru marirea potentialului de razboi.

La dosar nu se gaseste o documentare a acestei probleme, dar, în sedinta Consiliului de Ministri din 27 noiembrie 1941, pe aceasta tema, s-a purtat urmatoarea discutie:

- Maresalul Ion Antonescu - "Am primit o mare tartina de la domnul Dinu Bratianu, care mi-a spus ca ucenicii pe care i-am trimis în Germania au sa se transforme în national-socialisti si au sa rastoarne Statul. Ei bine, daca 10 000 de români pot sa rastoarne 20 milioane, atunci slabi mai sunt acesti 20 milioane si merita sa fie rasturnati".

- Dr. C. Danulescu - Subsecretar de Stat la Ministerul Muncii: "Noi le trimitem acestor copii si preoti si profesori, le trimitem si bucatari".

- Maresalul Ion Antonescu: "Pe raspunderea mea sa le trimi teti, pentru ca avem nevoie de oameni care sa învete bine. Nu-mi închipui ca au sa fie germanii oameni de rea credinta, ca sa-i cheme pe acesti ucenici, ca sa-i învete cum sa rastoarne Statul. Au destule greutati pe umerii lor, au toata Europa în spate, ca sa caute sa mai dezorganizeze singurul Stat, care a mai ramas organizat în Europa si care suntem noi"'.

Iata, deci, cât de "criminala" a fost aceasta actiune. Multa lume are cunostinta, însa, ca din acei ucenici trimisi la specializare în Germania au rezultat cei mai buni specialisti, oameni de baza în industria noastra, atât prin contributia personala, cât si prin transmiterea cunostintelor dobândite si generatiilor urmatoare de muncitori.

Se merge mai departe cu aberatiile si se afirma ca legea pentru încurajarea productiei agricole ar fi reprezentat un mijloc de asuprire a taranimii, pentru ca ultima problema a acestei pretinse infractiuni sa se refere la faptul ca petrolul românesc a alimentat masina de razboi

hitlerista, împotriva U.R.S.S. De data aceasta nu pot gasi alta apreciere decât ca se afirma cea mai mare minciuna si anume: "... guvernul Antonescu, a predat petrolul românesc fara vreo compensare de natura economica..."

Ajungând deci, la mult trâmbitata aservire economica a României fata de Germania sa urmarim, din expunerile Maresalului Ion Antonescu în sedintele Consiliului de Ministri, ori ale Consiliului Economic, care au fost principiile pe care s-au bazat relatiile economice româno-ger-mane si perseverenta manifestata pentru respectarea lor.

Voi începe cu sedinta din 3 octombrie 1940, din care actul de acuzare citeaza afirmatiile Maresalului: "... la maximum dau Germaniei", în realitate afirmatia a fost urmatoarea:

" Generalul este român, moare român, deci mai întâi satisface nevoile neamului si ceea ce ramâne, la maximum dau Germaniei... ".

La 10 decembrie 1940:

"în primul rând generalul Antonescu nu va consimti si nu consimte sa altereze fondul bogatiilor românesti. Deci, orice angajament economic de orice natura ar fi si oricum s-ar numi el - conventie, tratat, protocol - trebuie sa respecte principiul de baza ca Generalul Antonescu prin aceasta nu trage nici o polita asupra viitorului. în aceasta privinta este un principiu net si categoric pe care l-am pus în

scrisorile de la Bistrita si pe care germanii l-au admis.

Al doilea punct, tot principal, a fost ca neamul românesc, oricare ar fi regimul lui politic, întelege sa-si rezerve dirijarea economiei sale nationale. Deci, oricare ar fi limita de patrundere în domeniul industrial, în domeniul agricol sau cel capitalist, România întelege, în toate aceste domenii, oricare ar fi patrunderea, germana sau italiana, la noi, întelege sa pastreze dirijarea economiei sale nationale".

La 3 februarie 1941, dupa ce a facut o expunere a motivelor care au impus alianta cu Germania, Maresalul a spus:

"Paralel cu baza politica stabilita pentru Statul Român, am cautat si o baza economica. Dvs. cunoasteti lipsurile în care se zbate acest nenorocit popor si am gasit întelegere la Berlin si am facut un acord economic, care nrezinta toate avantajele pentru Ţara Românească.

Nu am neglijat nimic din avutia românească".

La 14 februraie 1941:

"întelegerea mea cu nemtii este urmatoarea în aceasta privinta: Ei nu pot patrunde în activitatea economica a Neamului Românesc

decât numai atât cât tolereaza generalul Antonescu. si daca au patruns mai mult, în orice domeniu si dau ordin sa se retraga, ei trebuie sa se retraga.

Chestiunea este clarificata si în acest punct de vedere, asa încât nu ma sperii, daca au patruns în unele lucrari, caci îi fac sa dea înapoi, ca în multe pâna acum. Au vrut sa cumpere Malaxa. Ausschnit, dar le-am spus: «Halt! si halt a fost!» ".

Prin aceasta pozitie ferma, caracteristica, pe care a avut-o Maresalul în toate situatiile, devine mai clar de ce rusii au pus la cale arestarea si înlaturarea lui de la conducerea statului. Cu un asemenea conducator, România nu ar fi putut fi predata în întregime în mâna lor prin actul de armistitiu. Pacat ca cei care s-au coalizat împotriva Maresalului pentru realizarea loviturii de stat de la 23 august 1944 nu si-au dat seama ca fac jocul comunistilor.

La 27 februarie 1944, dându-si seama ca industria românească tine sa se profileze pe productia de razboi, Maresalul a spus:

tjata de ce trebuie sa facem din vreme angajamente cu Germania; ca sa asiguram continuitate functionarii acestor industrii; trebuie sa le facem concesiuni. Atunci când se vor concretiza tratativele care sunt în curs, am sa vin la Consiliu, am sa va expun rezultatul si sa va rog sa alegeti între ele doua alternative.

Iata perspectivele: a doua zi dupa ce se va sfârsi razboiul si vor înceta comenzile Statului, este sortita sa se stinga. Facând însa oarecari concesiuni Germaniei, vom putea asigura continuitatea functionarii ei.

Am pus aceasta chestiune la conferinta economica pe care am avut-o cu dl. Hitler si i-am spus: Aceasta este situatia, suntem la dispozitia dvs, pentru ca tineti cheia în mâna. Daca ne dati ce ne trebuie functionam; daca nu ne dati ce ne trebuie nu functionam, iar daca nu ne dati îndeajuns, functionam partial".

La 6 martie 1941, Când se discuta necesitatea construirii unor rezervoare pentru stocarea produselor petrolifere, Maresalul a prezentat oferta germana de a contribui la suportarea cheltuielilor:

" Va sa zica, dat fiindca construirea acestor rezervoare pentru stocarea produselor petrolifere intereseaza si Germania, va contribui

si ea la cheltuielile ce se vor face. Iata deci înca un punct câstigat în aceasta privinta, în loc ca sacrificiul sa-lfaca numai România, face sacrificiu si Germania. De altfel, propunerea a venit chiar de la Reichsmaresalul Goring".

în Consiliul de Aprovizionare, la 4 decembrie 1941, au fost discutate problemele financiare pe care le ridicau relatiile cu Germania, inclusiv necesitatea unor emisiuni monetare suplimentare, pentru trupele germane din România. Referitor la aceste probleme, Mihai Antonescu a expus urmatoarele:

"... trebuie sa ne mai dea peste cele 40 milioane marci aur pe care le-au dat, ca sa acopar cei 7% - nu 10% - ar însemna ca trebuie sa ne mai dea circa 2 milioane optsute de mii marci si înca 700 000 franci elvetieni, ceea ce este o diferenta foarte mica. Cred ca am sa obtin aceasta ".

"Banca Nationala cere ca si pentru eventualele emisiuni viitoare, sa i se dea aceeasi acoperire.

Am pus principiul acesta. Dar fata de asigurarile pe care le-am primit, ca ni se vor da marfuri, unelte, masini agricole etc, înseamna ca perspectiva unui deficit si a unei neacoperiri a emisiunii noastre, nu se pune. Nu putem pune aceeasi problema, ca sa mai avem o asemenea balanta comerciala ca cea de acum, atunci când germanii au facut acest lucru exceptional ca sa ne dea aur si devize - ceea ce germanii n-au dat nici unei tari mici, chiar tarilor de unde îsi fac ei importuri foarte necesare si nici chiar tarilor care au cooperat cu ei la actiunea militara si ne-au dat noua cari am cooperat la aceasta actiune de pe urma careia am luat teritorii... ".

Este neîndoielnic faptul ca prezenta trupelor germane pe teritoriul României a creat unele probleme, în ciuda acordurilor încheiate. La asemenea probleme s-a referit Maresalul Ion Antonescu, la pct. 3

al Telegramei transmisa lui Mihai Antonescu la 1 septembrie 1941.

" Chestiunea marcilor. Trebuie sa fim vigilenti, altfel ne ducem peste cap. Orice slabiciune sau neprevedere este condamnabila. Toate angajamentele le tinem cu fidelitate. Contribuim la maximum la victorie,

cu toate posibilitatile noastre. Nu facem insa acte care ne vor crea servituti economice mai târziu. Nu dam lei decât într-o foarte restrânsa masura si numai strictul necesar pentru soldatii din România, conform angajamentului care se va face. Tot ce dam mai mult serveste sa cumpere cereale si marfuri si sa se acapareze sursele de productie, ori asta nu se poate. Eu stau si în aceasta privinta pe un teren pe care am tinut sa-l netezesc si l-am netezit în Conferintele de la Munchen si Viena. Pe baza lor am dat în martie comunicatul pe care îl stii. Te rog reaminteste-l tuturor. Daca bazele principale ale acestui comunicat au fost, sunt si vor fi încalcate, asta numai din vina si din nepriceperea departamentelor respective. Sa nu se uite ca în toate razboaiele au fost indivizi care au profitat. Asa a fost de la primul maresal, pâna la ultimul furnizor francez, de la Napoleon si pâna astazi. Nu conducerea statului german este vinovata de ceea ce fac germanii la noi. Noi ne tinem de ceea ce am stabilit clar si categoric cu Hitler si Goring. Daca nu o facem, este ca sunt nemernici si catelusi cari vor sa linga si ei câte ceva. Acestia trebuie stârpiti".

în continuare ma voi referi la unele probe aflate la dosar, din care rezulta ca relatiile economice cu Germania nu au fost relatii de subjugare si, în general, guvernul Antonescu nu s-a manifestat ca un vasal al germanilor.

Mihail Romniceanu - de profesie avocat, fost administrator al Bancii Nationale - a declarat, în fata instantei de judecata, între altele ca acordul economic cu Germania continea "maximum ce se putea obtine în acele timpuri de presiune germana". Mai declara ca, în urma acestui acord, s-au adus din Germania trei vagoane«de aur, iar în urma unui nou acord din decembrie 1943 s-au mai adus 14 000 kg aur. De asemenea, s-a mai adus o alta cantitate de aur, echivalentul a circa 25 milioane franci elvetieni. Mai precizeaza ca Maresalul a dat ordin sa se limiteze penetrarea capitalului strain în industrie si viata economica, iar daca limitele stabilite s-au depasit, sa fie restituite.

în cazul martorului Niculescu-Buzesti - fost director al cabinetului si cifrului de pe lânga Ministerul de Externe - audiat în fata instantei de judecata, s-a încercat denaturarea sensului declaratiilor facute prin consemnarea voit eronata a acestora, ori prin adaugiri, doar, doar

vor rezulta aspecte acuzatoare. Martorul, însa, a sesizat capcana si, înainte de a semna declaratia dactilografiata, a facut corecturile necesare cu stiloul. Citez din declaratia acestui martor:

"...am cunoscut si spiritul în care se faceau negocierele economice fata de Germania si apreciez ca ele erau foarte strânse si se cauta, în general, a se restrânge concesiunile ce se faceau germanilor".

în textul dactilografiat s-a mentionat: "... si evitau concesiunile facute de germani", mentiune taiata de martor cu stiloul si a scris cu cerneala formularea reala asa cum s-a aratat mai sus.

Martorul a mai declarat:

"stiu ca, pe la sfârsitul anului 1943, dl. Mihai Antonescu a întreprins o actiune pentru încheierea unui armistitiu, atât prin Madrid, Stockolm cât si prin Ankara ".

în textul dactilografiat, fraza se încheie cu "... putea fi începute si mai înainte ", mentiune taiata cu stiloul.

La proces s-a vorbit mult, în cadrul acuzatiei de aservire a economiei românesti, despre societatea mixta,,Rogifer", în domeniul metalurgiei, aceasta fiind considerata pilonul de rezistenta al acestei acuzatii. Este vorba de o societate mixta cu capital 50% german si 50% românesc, dar care nu a functionat decât un an "fiind desfiintata din initiativa partii române".

în legatura cu aceasta, martorul V. Damian - avocat (alte date de identitate nu rezulta), a declarat:

"în momentul când s-a facut arendarea de catre stat a uzinelor Malaxa, de catre Rogifer, acuzatul Dobre a reusit sa creeze o situatie favorabila Statului".

"... rolul generalului Dobre a fost de a supraveghea executarea, si cu aceasta ocazie constatând defectiuni din partea germanilor, a

staruit în reziliere, care a avut loc dupa un an de zile de la instalarea

germanilor la putere. Nemtii au plecat de la conducerea societatii Rogifer, pentru ca nu au respectat clauzele contractului".

Mai declara ca acuzatul Dobre avea o atitudine extrem de severa, chiar ostila, în tratativele cu germanii.

Martorul Ghiolu Stavri - fost subsecretar de stat pentru comert, mine si industrie, dupa ce face aprecieri pozitive în legatura cu generalul Dobre, a precizat:

"Directivele în materie economica date de acuzatul Ion Antonescu au fost întotdeauna de a se rezista la patrunderea în economia nationala a infiltratiunilor straine si germane.

Acuzatul I. Antonescu repeta întotdeauna principiul ca nici o apropriere de bunuri industriale de catre germani nu se poate face fara aprobarea guvernului.

Aceleasi principii, care au calauzit pe Ion Antonescu, au calauzit si pe Mihai Antonescu, când negocia conventiunile, în încheierea caror conventii tinea seama de interesele românesti".

Generalul Diaconescu Constantin a declarat:

"în calitate de îndrumator la Malaxa, stiu ca generalul Dobre a ordonat o ancheta, pentru anchetarea activitatii societatii Rogifer, în urma carei anchete a fost scoasa conducerea germana din societate ".

Exista numeroase alte dovezi, care atesta cât se poate de clar ca

Maresalul Ion Antonescu si subalternii lui s-au manifestat în permanenta ca parteneri egali ai germanilor si au aparat cu îndârjire interesele României. în acest sens, mai citez urmatoarele:

Amiralul Gheorghiu Alexandru, a declarat:

"Era un consemn general ca în toate situatiile ce se întocmeau sa se arate un existent de materiale si armament, mai mic decât cel real, pentru ca în acest mod sa se poata justifica si cererile facute de catre nemti si sa se poata crea rezerve chiar necesare în orice eventualitate.

stiu ca în cazul unei importante comenzi de munitiuni la fabrica Skoda, nemtii au cerut sa se trimita munitia direct pe front, pentru a preîntâmpina crearea de stocuri în tara. Generalul Dobre a protestat, aratând nemtilor ca, daca munitiunile nu vor fi trimise în tara, nu vor fi platite, ceea ce a facut ca munitiunile sa fie aduse în tara, astfel ca la 23 august, din aceasta comanda s-au gasit stocuri în tara".

Cu privire la acest ultim aspect, este cunoscuta preocuparea

Maresalului Ion Antonescu de a gasi momentul oportun pentru a

scoate tara din razboi. Acest moment, dupa opinia sa, reclama unele conditii prealabile, care constau în:

- obtinerea unor conditii de armistitiu, cât mai favorabile pentru România. în acest scop se duceau intense tratative indirecte;

- [redacted] asigurarea unui dispozitiv militar românesc, în tara, capabil sa
faca fata eventualelor reactii ale trupelor germane;

- fortele militare germane din Româna sa nu fie deosebit de
puternice.

Aceste conditii erau realizate în luna august 1944, când Maresalul s-a decis sa încheie armistitiul. Prin arestarea lui, la 23 august 1944, s-a pierdut prima din conditiile mentionate si astfel s-a ajuns la subjugarea totala a tarii de catre U.R.S.S. Astazi se stie ca Maresalul obtinuse conditii mai avantajoase prin ambasada sovietica de la Stockholm.

în dosar se afla un extras din dosarul "Vizita Domnului Maresal Antonescu la Fuhrerul Adolf Hitler", cuprinzând discutia care a avut loc între Maresalul Antonescu si ministrul protocolului von Dornberg, la 10 februarie 1942. S-a consemnat ca s-a discutat franc chestiunea Colanului Ordinului Carol I cerut de von Ribbentrop prin diferite organe oficiale germane. Maresalul a consemnat:

"Am aratat domnului von Dornberg greutatea enorma pentru mine ca sa explic opiniei publice românesti aceasta decorare a Ministrului de Externe German, autorul mutilarii frontierei Ardealului si mai ales dupa ce si-a agravat aceasta situatie prin declaratiile de la Budapesta, declaratii în care a repetat ceea ce a spus si la Munchen: «Trebuie facuta justitie Ungariei». Asa zisa justitie pentru Ungaria este o injustitie pentru poporul român si ea a creat o tulburare în aceasta parte a Europei, care nu se va calma decât prin restabilirea situatiei rasturnate prin acel nefericit arbitraj.

Domnul von Ribbentrop a adaugat ca puterile Axei lupta pentru înlaturarea erorilor tratatului de la Versailles.

Verbal si în scris am aratat ca România nu a intrat în Axa pentru rasturnarea ordinei de la Versailles, ci pentru a lupta contra bolsevicilor, care reprezinta un pericol pentru România, Germania si întreaga Europa. Am intrat pentru a duce lupta pentru formarea unei Europe drepte, si noi, în cadrul careia, date fiind sacrificiile noastre,

se va face si României dreptate ".

"Fata de aceasta, ce impresie penibila ar produce la noi, daca s-ar sti ca aceasta distinctie, ce nu s-a dat unui strain de 20 ani, am dat-o aceluia ce, ca protector al ungurilor si bulgarilor, a ajutat acestora ca, fara nici un sacrificiu, sa-si îndeplineasca aspiratiile, depasind

limita lor mai mult decât gândisera. Poporul Român s-ar întreba daca nu tradez interesele Ţarii, decorând pe cei ce au lovit interesele poporului român, când noi luptam, iar ungurii stateau mult departe, în spatele frontului, la adapost de orice risc si pierderi".

Este clar ca Maresalul nu avea cunostinta de tratatul secret Molotov-Ribbentrop, prin care României i-a fost furata Basarabia si Bucovina. Daca ar fi stiut, l-ar fi amintit si pe acesta, fara discutie.

Pâna la urma, Maresalul a cedat insistentelor si i-a dat decoratia respectiva lui Ribbentrop, dar fara brevet si cu angajamentul ca nu va publica aceasta decorare.

Având în vedere ca Maresalul Ion Antonescu a fost acuzat ca s-ar fi pus în slujba fascismului si ca ar fi aservit tara Germaniei, gasesc necesar sa prezint o parte a declaratiei scrisa de Radu Lecca, la Cabinetul II Instructie, în dosarul 138/944 voi. 2. Anexa la dosarul 2/945:

"în toamna anului 1940, fiind guvern legionar, d-l Jîlica loanid, fost subsecretar la Interne în guvernul Goga, mi-a prezentat la bodega Dragomir, pe un domn Feisler, seful politiei germane în România, proaspat sosit. Obiectivul discutiei era prof. Cuza si gardistii. Feisler nu auzise niciodata de prof. Cuza, caci, în Germania, nu învatase decât despre garda, capitanul si Sima. în câteva rânduri l-am întâlnit în urma pe Feisler, în diferite localuri, el fiind mare amator de bauturi. Feisler era un fanatic sustinator al gardistilor si împrastia credinta ca generalul Antonescu si mai cu seama Mihai Antonescu erau piedicile care stateau în calea realizarii totale si rapide a programului gardist. Feisler si ajutorii lui, Dress si Konen, aveau lungi consfatuiri cu Horia Sima, Iasinski, un oarecare Moisescu, Stinga etc, într-o casa din Str. B. Musolini. Din spusele lui Feisler et. co., când erau în stare de ebrietate, am înteles ca atât masacrul de la Jilava cât si înarmarea politiei legionare cu pistoale Walter era opera lor. Tot ei îi îndemnau p& Horia Sima sâ aibe o atitudine intransigenta fata de generalul Antonescu pentru a provoca ruptura si «epuratia» generalului.

Am înteles ca reusita tuturor acestor planuri va întrona în România dictatura teroarei si huliganilor si am luat contact prin dl. Plesoianu, cu dl. prof. Eftimie Antonescu, care l-a tinut la curent atât pe generalul

Antonescu cât si pe Mihai Antonescu cu planurile FeislerSima. Feisler si ajutorii sai nu primeau instructiuni decât de la Gestapo, din Berlin, si aproape nu aveau relatiuni cu legatiunea germana.

în ziua când a izbucnit rebeliunea, vazând ca avusesem dreptate în ce priveste actiunea gardista, mi-a mijlocit o întrevedere cu generalul Antonescu la Presidentia Consiliului de Ministri. Cu aceasta ocazie am expus din nou d-lui general Antonescu originile rebeliunii si opera nefasta pe care-o jucase si o joaca înca Feisler cu ajutorii lui, Konen si Dress, pe lânga legionari. în cursul conversatiei cu dl. general Antonescu i-am spus ca am avut ocazia sa-l cunosc pe noul ministru al Germaniei Killinger, cu câtiva ani în urma în Germania si ca atunci era considerat ca un adversar hotarât al lui Himler. Dl. general Antonescu mi-a ordonat sa ma prezint în numele domniei sale lui Killinger spre a-iface o expunere asupra întregii «opere» gardiste din trecut si spre a-i aduce la cunostinta amestecul d-lui Feisler, Dress si Konen în treburile interne ale tarii. Am executat ordinul d-lui General Antonescu. Dl. Killinger mi-a dat ascultare atenta timp de 2 ore, iar la sfârsit m-a însarcinat sa comunic d-lui general Antonescu urmatoarele:

Dl. Killinger în putinele ore de sedere în Bucuresti s-a convins ca miscarea gardista a degenerat din cauza lipsei de conducatori în miscarea terorista si ca, oricât ar cauta, scormonind sa gaseasca ceva bun în acest noroi nu poate gasi. Nu va discuta cu gardistii si recunoaste numai pe generalul Antonescu. în ce priveste pe Feisler, va desfiinta postul de atasat de politie si va dispune întoarcerea d-sale în Germania, dupa o ancheta prealabila".

Radu Lecca, a declarat, în continuare, ca, la scurt timp, Feisler, Dress si Konen, au fost trimisi în Germania ca indezirabili.

Martorul Gheorghe Davidescu a declarat, între altele, în fata instantei de judecata: "Este adevarat ca, cu ocazia unui conflict avut cu KilUngQr si ministrul Italiei pe de O parte, si Ion Antonescu pe de alta parte, acesta a spus ca România nu va fi niciodata vasala si el nu întelege sa fie generalul Nodici".

S-a sustinut ca datorita exporturilor din ce în ce mai mari, în favoarea Germaniei, ar fi fost grav afectat consumul intern.

Martorul Andonie Gheorghe (nu rezulta alte date), a declarat, în legatura cu aceasta problema:

"Acuzatul Marinescu (ministrul Economiei) si cu mine am sustinut marirea consumului intern de petrol.

în anul 1942 consumul intern a fost marit cu aproape 300 000 tone fata de anul 1941, iar exportul, în anul 1942, pentru Germania a fost de 2 063 633 fata de 2 714 825 tone în anul 1941...

Generalul Dobre mi-a dat ordin sa rezist presiunilor germane de a li se da petrol mai mult. Am primit ordin de a realiza rezerve pentru industria tarii".

Cât de antisemiti au fost colaboratorii Maresalului Antonescu si cât de mult au aservit ei economia româneasca Germaniei rezulta si din declaratia martorei Mally Grigoriu (evreica) din Bucuresti str. Romulus nr. 67:

"Am fost functionara la Societatea Concordia si în timpul cât Dl. Ioan C. Marinescu a functionat ca director al acestei societati, întregul personal, fara deosebire de religie (români, evrei, etc.) s-au bucurat de un tratament cât se poate de bun, fara a se face vreo deosebire între ei.

Chiar dupa aparitia legii Iasinschi, functionarii evrei au fost mentinuti la societate sub pretextul predarii serviciului si, când nu s-a mai putut face aceasta, si functionarii au trebuit sa paraseasca serviciul, Domnul Director Marinescu a dat despagubiri la toti, în bani echivalentul salariului pe un an întreg, plus contravaloarea unui vagon de lemne.

în timpul cât Domnul I. C. Marinescu a fost Ministru, stiu ca fostii functionari evrei continuau sa vie la D-sa cu necazurile lor si erau

întotdeauna bine primiti si întotdeauna ajutati. Unul din ei Domnul

Herzog primind chiar un carnet de scutire de munca în urma interventiei facuta de Dl. Director Marinescu.

Cu ocazia sarbatorilor - Pasti, Craciun - Dl. director Marinescu ajuta din banii sai pe saraci fara nici o deosebire de religie.

Ca fosta sefa a serviciului de export la Societatea Concordia, stiu ca, în anul 1940, din totalul de 200 000produse exportate (petrolifere), s-a exportat în Germania 2 400 tone, iar în Franta (inclusiv Tunisia) 53 000 tone si în Anglia 23 000 tone.

Din cauza atitudinii Dlui Director Marinescu s-a numit la Societatea Concordia, în toamna anului 1940, un comisar legionar".

Declaratia a fost data la 12 mai 1946 si este semnata de Mally Grigoriu, nascuta Schvartz.

O declaratie asemanatoare, dar mai ampla, cu privire la modul în care a fost ajutata de autoritatile române, a dat la 12 mai 1946 si Dr. Emma Iosifescu, evreica ortodoxa, nascuta în Rusia si domiciliata în Bucuresti, str. Dr. Staicovici nr. 29.

Nu mai insist asupra problemelor legate de relatiile economice româno-germane din timpul celui de-al doilea razboi mondial, deoarece acest subiect a fost tratat în diferite publicatii din strainatate,

inclusiv de istorici germani. Este clar ca nu poate fi vorba de O aser-

vire economica a României fata de Germania. Data fiind alianta dintre cele doua tari, evident ca si relatiile economice s-au dezvoltat si ca Germania se bucura de un regim preferential în relatiile comerciale cu România. Aceste relatii s-au desfasurat, însa, pe baza unor acorduri încheiate între parteneri egali, relatii din care România a avut mult de câstigat, asa cum rezulta si din dosarul penal al Maresalului Antonescu. Este adevarat ca au aparut si unele probleme, cum de altfel ele apar în cadrul oricaror relatii, dar un lucru este cert ca germanii nu s-au dezmintit, nici în acele vremuri, ca parteneri seriosi si corecti. Ce bine ar fi fost daca am fi avut aceleasi relatii economice si cu partenerii sovietici.

Daca tot se vorbeste de aservire a vietii economice, nu pot încheia acest capitol fara a face foarte scurte consideratii cu privire la relatiile economice ale României de dupa 23 august 1944.

S-a facut mult caz de fosta societate româno-germana "Rogifer",

dar sa retinem ca era româno-germana si nu germano-româna, cum era si firesc, dat fiind faptul ca functiona în România. Dar si aceasta nu a fiintat decât un an si totusi a fost data ca exemplu de aservire economica.

în anul 1945, abia se terminase razboiul si sovieticii, care aveau la dispozitia lor întreaga economie românească în baza conventiei de armistitiu, dar care se referea numai la perioada razboiului, au gasit formula de a-si permanetiza statutul de stapâni pe bogatiile tarii noastre si în timp de pace, prin înfiintarea asa numitelor Sovromuri, societati mixte sovieto-române (nu româno-sovietice), în toate domeniile vietii economice. Astfel au luat fiinta: Sovrompetrol, Sovrombanc, Sovromtransport, Sovromconstructii, Sovromtractor, Sovromlemn si probabil altele pe care nu mi le amintesc. Deci, toata economia tarii, teoretic cel putin pe jumatate, era în mâna sovieticilor: petrolul, inclusiv minele, padurile, inclusiv prelucrarea lemnului, constructiile, metalurgia, transporturile rutiere, feroviare, navale si aeriene, finantele si altele.

Am spus ca teoretic cel putin jumatate din economia tarii era în mâna sovieticilor, pentru ca, practic, partenerul sovietic, si în calitatea lui de cuceritor, avea puterea de decizie. Oare cu ce s-a ales România din exploatarea minelor de uraniu de la Baita din judetul Bihor? Noi cetatenii de rând nu avem de unde sa stim, dar economistii, care cunosc

în intimitate afacerea Sovromurilor, ar putea si ar trebui sa scrie despre acest lucru, pentru adevar si pentru istorie. Cetateanul de rând stie însa ca tot uraniul extras, probabil pâna la epuizare, a fost transportat în U.R.S.S., în vagoane pazite de santinele sovietice.

Nu am calitatea sa fac o analiza mai ampla a acestei probleme si nu mi-am propus sa caut si sa consult documentele care au stat la baza sovromurilor, dar, gasind doua asemenea documente, îmi permit sa redau pe scurt continutul lor.

Astfel, prin Legea nr. 132/945 (Decretul 714 din 5 martie 1946) se considera înfiintata societatea Sovrombanc, lege din care va prezint continutul a doua articole:

"Art. i. prin efectul prezentei legi se considera înfiintata, fara a mai fi nevoie de nici o alta formalitate, Societatea Anonima Banca Sovieto-Româna S.A. "Sovrombanc", de la data de 7 decembrie 1945.

Art. III. Societatea Anonima Sovrombanc este scutita atât pentru constituirea si înregistrarea ei, cât si pentru emisiunea de actiuni la înfiintare, de toate impozitele si taxele de timbru si înregistrare, precum si de orice alte impozite sau taxe catre stat, sau alte autoritati publice.

Legea nr. 262/946 (Decretul 1 237 din 30 martie 1946 pentru înfiintarea S.A. Sovrompetrol, societate anonima sovieto-româna pentru exploatarea, transformarea si comercializarea brut si derivatelor petrolului.

si aceasta societate se considera înfiintata tot din anul 1945.

Care este componenta adunarii generale a acestei societati:

Din partea grupului sovietic: Andreev Dimitrie Iacovlenici, Galustov Suren Gukasovici si Savelev Constantin Vasilievici;

Din partea grupului român: Grigore Dimitrescu, N. Budurescu si Simons Iassersons.

Avocatii care reprezentau societatea au fost numiti Albert Pauker, asistat de domnul Freinian Boris Solomonovici".

Din aceste succinte date se poate constata, înca o data, predilectia deosebita a bolsevicilor pentru emiterea unor legi cu caracter retroactiv, adica de a consacra prin lege un fapt împlinit. Este clar ca prin asemenea legi bolsevicii au consacrat stapânirea economiei românesti pe care o ocupasera anterior, partea româna fiind pusa în fata faptului

împlinit.

Este clar, de asemenea, ca era vorba de societati sovieto-române, dar tot atât de clar este si faptul ca erau si române, numai pentru ca ele functionau pe teritoriul României si aveau ca obiect bogatiiile tarii noastre.

Daca Maresalul Ion Antonescu, pe baza unei conceptii nationaliste, a încercat sa românizeze economia din România, desi nu el a fost initiatorul acestei politici economice, nu putem sa nu observam ca, din anul 1945, a început un proces invers. Nu ma intereseaza nationalitatea celor care compuneau adunarile generale ale sovromurilor, dupa nume se pare ca existau si unii români, dar cei care reprezentau societatea în mod sigur nu erau români.

Nu pot sa ma pronunt care din cele doua tendinte este cea justa - românizarea sau internationalizarea. Poate nu este justa nici una din ele, dar, sigur, prima nu era împotriva intereselor poporului român, asa CUIÎl S-a retinut în sentinta de condamnare a Maresalului Antonescu.

Iata deci "stimati tovarasi" judecatori de la tribunalul poporului, când am putea vorbi de aservirea economica a tarii.

Am omis sa precizez ca Sovromurile au fost înfiintate pe termen nelimitat. Cu alte cuvinte, pâna la epuizarea resurselor tarii.

* * *

Având în vedere ca în capitolul referitor la "aservirea economica" a tarii, prin antisemitism si prin reprimarea "muncitorilor patrioti", s-a vorbit si de Serviciul Special de Informatii, ca "organul cel mai diabolic de care s-a servit acuzatul Ion Antonescu", ar fi nedrept sa nu aflam si opinia fostului sef al S.S.I., acuzatul Eugen Cristescu, condamnat si el la moarte, dar a carui pedeapsa a fost comutata în detentie pe viata. M-am oprit la memoriul depus de Eugen Cristescu, dupa încheierea dezbaterilor judiciare. De altfel, toti acuzatii care au depus asemenea memorii, determinati de faptul ca, în cursul dezbaterilor, nu au avut posibilitatea sa se apere, data fiind graba judecatorilor pentru a pronunta cât mai repede condamnarea, fiind convinsi, probabil, ca acuzatii aveau posibilitatea sa rastoarne în întregime actul de acuzare.

Sa vedem, deci, ce a spus Eugen Cristescu, în memoriul sau:

" Citind actul de acuzarea mi-am amintit de celebrele cuvinte ale lui Jan Jaures:

«Daca ar trebui sa ma judec dupa valul de ura si incriminari ce s-au ridicat împotriva mea, ar trebui, fara îndoiala sa cad în pacatul megalomaniei».

Examinând apoi raportul de forte între acuzare si aparare, am vazut atunci deosebirea ce exista între posibilitatile acuzarii si ale apararii.

Ancheta era facuta în lipsa mea din tara, sub psihoza unei aversiuni Jara replica din partea mea, iar eu în imposibilitate de a aduce cea mai mica contra-dovada scrisa, mai ales în domeniul problemelor secrete necunoscute marelui public.

Dosarul se compune, în prima parte, din simple note de infor-matiuni, care se repeta de 3-4 ori sub forme variate.

Ele vin din umbra prin Ministerul de Interne, parca nu as sti ca în dosul lor sta directorul Georgescu, scos de la conducerea sectiei de contrainformatii pentru abuzuri si indiscretii de serviciu facute în favoarea germanilor.

Nici o verificare, nici o cercetare asupra originei, substratului si veracitatii acestor note si nici o confruntare cu ancheta facuta asupra lor de Ministerul de Razboi în octombrie 1944 cu rezultat favorabil mie, declarat de magistratii anchetatori.

în schimb, actul de acuzare se întemeiaza pe notite de informare, iar acuzatiile privind asa zisele nereguli materiale, ba mai mult, adopta textual chiar concluzia luata dintr-o asemenea nota care zice:

«Din enumerarea celor de mai sus, ajungem la concluzia ca S.S.I. a vândut interesele natiunii si a jefuit banul public».

Dosarul mai contine câteva declaratii ale functionarilor pedepsiti de mine în majoritate, iar altii, sub stare de arest, dau depozitii imaginare si contradictorii crezând ca vor putea câstiga simpatia anchetatorilor. Dar, probabil la staruinta organului de ancheta de a da preciziuni, ei se retranseaza si se apara ca cele ce au declarat le stiu din auzite, din spusele agentilor, ca nu cunosc date exacte si citeaza apoi pe alti agenti care ar putea preciza, pe care însa ancheta nu-i mai asculta.

Compartimentarea sectiilor unui serviciu secret, atât pe plan orizontal cât si pe plan vertical, nu da acestor functionari posibilitatea de a cunoaste nimic exact peste cadrul lor restrâns de atributii si atunci se marginesc în declararile lor la versiuni create de fantezia agentilor.

Cele 6 declaratii acuzatoare sunt neutralizate prin alte 10 declaratii favorabile mie si care se bat cap în cap cu cele de mai sus.

Pe baza acestor probe mi se cere condamnarea la moarte fara nici o proba scrisa sau documentara.

Toate aceste declaratii au fost luate pe când eu eram plecat în Rusia si acestia s-au gândit ca se poate face (sic.) simpatici anchetatorilor si eventual pot fi scutiti de orice neplaceri, daca arunca totul pe mort.

Unul dintre autorii declaratiilor, jenat ca l-am întrebat daca l-am facut din comisar, sub-director când depunea ca martor al acuzarii, a început sa vorbeasca de niste vârfuri înaintate si aripi flotante, expresii bune pentru profani în materie, dar inadmisibile pentru profesionisti seriosi.

Organele de ancheta gaseau la S.S.I. o vasta arhiva pe care ar fi piitUt'O COnmlta Ca Sa vada adevarul S-au limitat însa la aceste 6 declaratii.

Atunci am cerut eu, prin doua cereri, întreaga aceasta documentatie, 30 de acte si dosare si am propus 35 de martori.

Nu mi s-apus la dispozitie nici un act, n-a venit nici un martor.

Nu pot tolera, domnilor judecatori, ca delatorii pedepsiti disciplinar si unii eliminati din functie sa arunce acuzatii odioase, nefondate, iar ei sa îmbrace mantia alba si sa se situeze în postura de moralizatori ai vietii publice.

Cu privire la acuzatia ca am supus la tratamente neomenoase pe cei aflati sub puterea mea, ca am ordonat sau comis acte de violenta, torturi si alte mijloace ilegale de constrângere în chestiuni cu caracter rasial.

Dosarul nu contine absolut nici o proba.

Nu neg, onorat consiliu, ca am avut câteva semnalari de abuzuri si chiar un act de violenta savârsit de un magistrat capitan.

Destituirea, arestarea si trimiterea în fata justitiei a fost totdeauna raspunsul meu la cea mai mica abatere de la lege.

De exemplu cpt. mag. Ouatu, care întrebuintase violente împotriva unui spion ungur, a fost condamnat la 10 ani închisoare.

Alti 3 cpt. magistrati, pentru abateri mai mici au fost trimisi pe

front în linia întâia.

seful de grupa Covaci Gh. si 4 agenti care au luat 7 kg aur unor evrei, ce i-a cercetat la Chisinau - toti destituiti, arestati si condamnati la Chisinau.

seful de echipa Rizescu, care si-a însusit lucruri casnice din casele parasite la Cetatea Alba, destituit, arestat si condamnat.

Alte abuzuri nu au fost semnalate."

si-a însusit în mod ilicit averi

"Daca în dosar nu e nici o ancheta, în schimb toate aceste afirmatii din note au fost dovedite false de g-ral magistrat Pais si colonel magistrat Rudcanu din Ministerul de Razboi. Ei mi-au declarat la sfârsitul anchetei ca nu au constatat nimic penal contra mea.

GeMmlul CUlin, Controlorul permanent al gestiunii S.S.I. a declarat Tribunalului ca nici în timpul, nici dupa parasirea serviciului, nu a constatat nici o neregula în gestiunea mea.

Cât priveste pogromurile de la Mostovoi, Berezovka si altele, s-a dovedit în dezbateri ca ele au fost executate de S.S.-ul german. "

24 ani am fost si am actionat ca hotarât antilegionar.

Descoperirea planurilor rebeliunii si arestarea comandamentelor legionare, preot Boldeanu si Ovidiu Comsa, sunt opera mea personala.

Salvarea oamenilor politici arestati a doua zi dupa Jilava s-a facut de Riosanu, pe baza informatiei mele.

Ani de zile am fost urmarit de legionari.

Lucrarile dizolvarii Garzii de Fier în decembrie 1933 s-au facut de mine.

La rebeliune, manifestele, cuvântarile la radio ale legionarilor atacau în primul rând persoana mea.

Serviciile de informatii sunt organe odioase în opinia publica, dar absolut necesare în viata tuturor statelor, unde ele au existat, exista si vor exista întotdeauna. "

Dupa audierea martorilor, Eugen Cristescu a simtit nevoia sa faca o serie de completari care depasesc declaratiile initiale, ca întindere. Astfel:

"Deoarece eu am fost acela care am deschis discutia asupra politicii trecutului în România si atitudinei exponentilor partidelor istorice fata de pregatirea, începerea si purtarea razboiului si întrucât s-au prezentat în instanta trei martori ai acuzarii - D-nii Gh. Bratianu, C-tin I.I.C. Bratianu si Iuliu Maniu, carora si eu mi-am îngaduit a le pune unele întrebari - parte privindrelatiunile mele cu d-niile lor, iar parte privind atitudinea lor reala fata de purtarea razboiului alaturi de Germania contra U.R.S.S. si deoarece D-nii Bratianu si Iuliu Maniu au contestat unele afirmatiuni ale mele.

Pentru ca onoratul Tribunal al Poporului sa nu aiba nici o umora de îndoiala asupra sinceritatii mele si veracitatii faptelor a caror confirmare am înteles sa o cer si celor de mai sus.

Am onoarea a expune cele ce urmeaza:

Drept expresiune a constiintei mele de român, a sentimentului meu patriotic si în interesul de a stabili - în fata reprezentantilor poporului - adevarul întreg si obiectiv - m-am ocupat de latura politica a procesului si am cautat sa contribui la fixarea atitudinei reale a partidelor National Ţaranesc si Liberal, fata de problema razboiului.

Dl. Gh. Bratianu a contestat afirmatia ce am facut ca în întrevederea dintre D-sa si mine, în casa Papacostea, mi-a afirmat ca el este acela care a determinat vizita Ex-Regelui Carol la Berchtesgaden la Hitler.

Confirm în totul afirmatia mea, cu adaugirea ca D-sa s-a mai exprimat ca nu este alta politica de facut decât aceea alaturi de Germania.

si aceasta o fac cu atât mai mult cu cât este vorba de un fapt constatat de mine, direct, atât din convorbirea cu D-sa, în întrevederea citata, cât si din toate informatiunile si verificarile mele facute în calitate de sef al Serviciului Secret al Statului.

Cum Dl. Gh. Bratianu a minimalizat relatiunile sale cu Killinger, pentru restabilirea adevarului afirm urmatoarele:

în timpul boalei Maresalului, care n-a fost multa vreme precizata, decât dupa vizita medicala a d-lui Eppinger de la Viena si care a pus diagnosticul - malaria -forurile germane din Bucuresti erau foarte îngrijorate de succesiunea Maresalului, în cazul unui deznoda-mântfatal.

Vorbind întâmplator cu Killinger, într-o chestiune de serviciu, acesta mi-a exprimat grija conducerii germane asupra starii fizice a Maresalului si consecintele dificile în care ar putea fi pusa de a-si da asentimentul la alegerea unui nou conducator. întrebându-l la cine ar reflecta, Killinger mi-a raspuns: «Nu este alta solutie pentru noi decât Gheorghe Bratianu, apreciat de conducerea Reichului».

Din convorbire am înteles ca Killinger avusese mai multe întrevederi cu Gh. Bratianu pe aceasta chestiune. stiam, de altfel, ca dl. Gh. Bratianu avea totdeauna dese consultatii cu Killinger, care-l considera ca un element de pondere în P. L. -pentru neutralizarea even-lUdla d alMdinQi acesM partid, în cazul când ar intentiona sa jeneze interesele Germaniei în România.

Dl. Gh. Bratianu a mai contestat chiar si unele întrevederi cu membrii guvernului, ori eu care aveam un serviciu de paza la Presidentie si locuinta D-lui Maresal si D-lui Mihai Antonescu, primeam foarte

dese comunicari asupra vizitatorilor D-lui Gh. Bratianu la Presedintie si care durau ore întregi. Nu a fost act politic important în timpul razboiului ca dl. Gh. Bratianu sa nu fi vizitat Presidentia si, în special, pe M. A. Antonescu si nu rareori am asteptat sa intru în audienta de serviciu la acesta - ore întregi - din cauza convorbirilor intime cu dl. Gh. Bratianu.

Tot din informatiunile si verificarile mele stiu ca dl. Gh. Bratianu, în diferite cercuri politice din Capitala, apara politica guvernului - ca nefiind alta posibila în acea vreme.

Situatia penibila în care s-a gasit dl. Gh. Bratianu în fata întrebarilor noastre când cauta timp de reflectiuni, printre frazele: «Nu înteleg continutul întrebarii, n-am sesizat ce voiti a spune» - a înlesnit onoratului Tribunal, convingerea ca noi am spus adevarul, iar d-sa divaga informele vagi, spre a contesta faptele petrecute si atitudinile reale ce le-a avut în raporturile cu Germania.

Privind chinuitoarea situatie a d-lui Gh. Bratianu, mi-am amintit legenda noastra din batrâni care spune ca, în momentele când se zbuciuma viata poporului si el îsi cauta drumul adevarului în problemele nationale, spiritele marilor eroi ai trecutului, scoboara deasupra multimilor adunate si vegheaza la soarta generatiilor viitoare. Simteam duhul marelui Nicolae Iorga, care ne întreba cu mustrare: «Acesta este urmasul meu la Academia Româna»?

Avea desigur dreptate, caci, cum va stabili adevarul istoric un om care contesta faptele si atitudinile pe care el însusi le-a avut si le-a manifestat? De altfel, întrebarea unica pusa de dl. acuzator sef Stoian a confirmat si afirmatiile mele si lamentabila postura în care s-a situat în fata onor Tribunalul Poporului, profesorul de istorie si prezumtivul sef al P. L. dl. Gh. Bratianu.

Dl. Iuliu Maniu se preface ca nici nu ma cunoaste.

A fost nevoit sa confirme relatiunile mele directe si indirecte cu d-sa.

De asemenea cu greutate a fost nevoit sa recunoasca interventia mea spre a-l determina sa corecteze anumite imprudente ce puteau fi fatale pentru tara.

A negat ca primele conditii de armistitiu le-a primit de la mine, prin cifrul ce posedam. D-sa si în numele D-lui Dinu Bratianu au comunicat prin mine Maresalului Antonescu ca nu pot fi primite acele

conditiuni, ca tratativele trebuie sa continue, ceea ce desigur a contribuit la întârzierea rezultatelor si crearea unei situatiuni intonabile pentru tara.

Desi a negat, eu confirm însa ca i-am comunicat din partea d-lui Maresal Antonescu ca acesta are conditiuni mai bune, obtinute direct de la U.R.S.S. prin d-na Kolontai.

Daca dl. Maniu avea în adevar relatiuni cu Stockholmul în problema armistitiului, nu era oare datoria sa sa-mi comunice pentru d-l Maresal mersul si rezultatul acestor tratative?

Impresia mea a fost ca d-l. Maniu evita tratativele directe cu U.R.S.S.

* * *

Afirmatia d-lui Maniu ca a fost cu d-l Mihalache la dl. Maresal în seara de 22 august - este total inexacta. Eu eram la Cabinetul d-lui Mihai Antonescu si m-am întretinut cu dl. Mihalache pâna când d-l Mihai Antonescu l-a condus pe d-l Mihalache la d-l Maresal. Am stiut la timp de la serviciul meu de paza al Presedintiei ca d-l Mihalache statuse multa vreme la dl. Maresal.

D-l Maniu a mai afirmat ca organizatia Rica Georgescu era numai pentru legaturi politice externe. Eu, ca cunoscator al dosarului, afirm ca marea majoritate a mesageriilor contineau spionaj în defavoarea armatei române; ca membrii organizatiei, dupa arestare, s-au servit de paravanul asa zisei actiuni politice cautând sa justifice întrebuintarea unei importante sume de bani în propaganda în Ardealul de Nord, fapt verificat si dovedit inexact.

* * *

în legatura cu venirea în tara a echipei de parasutisti englezi, condusa de colonelul De Chastlain, mentionez ca 3 zile înainte de venirea acestora, am fost informat în scris si adresa se gaseste la

Serviciul Secret, venita de la Serviciul de Informatii al Armatei Germane,

care ma aviza ca va veni în tara un colonel englez care se va întâlni cu d-l Maniu la Baile Herculane. Acest fapt ne-a pus într-o situatie critica fata de germani si din aceasta cauza misiunea colonelului Chastlain a fost descoperita de la început.

Mai mentionez ca dl. Maresal Antonescu, în dorinta de a obtine relatiuni directe si rapide cu U.R.S.S. în vederea armistitiului, m-a autorizat sa caut a stabili o legatura directa cu Serviciul de Informatii Sovietice, prin echipa de parasutisti sovietici Petrescu-Kis, ce fusese arestata la aterizare de jandarmi. Aceasta legatura nu a putut fi realizata, întrucât unul din membrii echipei îsi fracturase piciorul la caderea cu parasuta si nu se putea deplasa - iar aparatul de telegrafie ce-l posedase se defectase la caderea pe pamânt si cifrul se pierduse.

Dl. Maniu a negat si faptul ca eu i-am prezentat ultimatumul de 72 ore ale puterilor aliate, cât si discutia avuta cu d-sa în aceasta ocazie. Faptul este perfect exact asa cum l-am relatat eu, iar masurile luate de d-sa cu acea ocazie - chemarea lui stirbei la Ankara si trimiterea lui Visoianu la Cairo - nu au facut decât sa întârzie tratativele.

Cu ocazia ultimei întrevederi cu dl. Maniu, cu 10-15 zile înainte de armistitiu, d-sa a staruit ca dl. Maresal Antonescu sa fie acela care sa faca armistitiul, afirmând ca vorbeste si în numele d-lui Dinu Bratianu. Nu mi-a pomenit nimic de Blocul Democratic si chiar la remarca mea ca germanii au cunostinta de realizarea acestei organizatii politice si-l rog sa-i acopere actiunea, d-sa nu mi-a dat nici un raspuns, ca si cum aceasta organizatie n-ar fi existat. stiam însa din informatiile mele ca intentia care sta la baza constituirii acestei organizatii politice nu era alta decât de a-i tine pe comunisti legati de d-sa ca sa nu faca vreo actiune separata, iar tratativele lui Mihai Popovici nu aveau alt rost decât sa-i poarte pe comunisti cu vorba si sa întârzie cât mai mult o actiune hotarâta a Blocului, asa cum comunistii o cereau.

Dupa armistitiu am vazut la Dobrestipe dl. Mihalache, când d-sa mi-a povestit audienta din seara de 22 august la Maresal - singur, fara dl. Maniu, afirmându-mi ca în acea seara a ramas înteles cu dl. Maresal ca acesta sa faca armistitiul; d-l Mihalache mi-a afirmat ca d-sa a tratat în numele d-lui Maniu si Dinu Bratianu. Mi-a adaugat ca dl. Maresal Antonescu i-a spus ca ultima întrevedere cu Hitler a

fost foarte dezagreabila pentru d-sa, ca d-l Maresal Antonescu i-a

comunicat unele lucruri pentru care i-a luat cuvântul de onoare ca nu le va relata nici d-lui Maniu. Cum dar sustine dl. Maniu ca a fost si el cu dl. Mihalache la dl. Maresal? si, în sfârsit, dl. Mihalache ca dl. Bratianu este acela care a încurcat lucrurile, întrucât din modul cum

[redacted] a relatat întrevederea cu Maresalul în dimineata zilei de 23 august, la Snagov, s-a tras concluzia ca Maresalul nu vrea sa încheie armistitiul, ceea ce si d-sa contesta, întrucât stabilise definitiv cu dl. Maresal, în seara zilei de 22 august si acesta convenise sa faca el Armistitiul.

Acesta este adevarul si nu cel pe care l-au afirmat d-nii Maniu si Gh. Bratianu.

In ceea ce priveste linia generala politica si relatiunile celor doua partide cu guvernul de la septembrie pâna la armistitiu, relatez în rezumat urmatoarele:

Relatiunile erau în permanenta si erau întretinute si erau din cele mai bune. Dl. Gheorghe Bratianu facea legatura cu d-l Mihai Antonescu si d-lMihalache cu dl. Maresal Antonescu.

Ca a existat o întelegere tacita si permanenta ca guvernul sa duca perioada politica cu germanii, iar cele doua partide sa sprijine din umbra aceasta actiune si sa constituie rezerva pentru viitor.

Au stiut de Pactul Tripartit, au fost consultati la începerea razboiului si au consimtit ca numai la terminare sa se faca un guvern de uniune nationala.

Ca nu au protestat nici la Plebiscit, ci s-au abtinut de la vot din tactica politica, nestiind care va fi rezultatul si lasând astfel calea deschisa pentru ambele ipoteze.

Ca au existat mai multe întrevederi directe între dl. Maresal si d-nii Dinu Bratianu si Maniu, iar alte legaturi cu Maniu au fost întretinute prin mine, ca în timpul rebeliunii toti acesti vajnici luptatori si prietenii lor politici disparusera în conspirativitate, iar atunci când noi ceream oameni ca sa organizam redutele de rezistenta pe cartiere contra asalturilor legionare, nu ni s-a dat nici un concurs.

Ca valoarea protestatara a memoriilor, prin însasi actiunea celor doua partide, se reduce la valoarea unor fituici manifeste pe care le împrastiau în public. Era suficient sa aibe acte înregistrate cu data certa la Presedintia Consiliului de Ministri, spre a le putea specula mai târziu ca " acte istorice ".

Dar care era importanta ce o dadeau atunci acestor scrisorele

rog a se vedea declaratia mea din dosar.

Daca am cauta sa facem un tablou al victimelor celor doua partide, în raport cu masurile represive de razboi, nu am avea cu ce sa-l completam.

în schimb, însa, putem scrie registre întregi cu numele organiza-' tiilor bancare si industriale care au profitat de pe urma românizarii, camuflajul întreprinderilor evreiesti, afacerile cu germanii si îmbogatitii de razboi din cele doua partide.

Cu toate negatiile si protestele d-lor, toate aceste afirmatiuni ale mele au fost confirmate în timpul dezbaterilor.

Desigur ca aveau tot interesul ca asemenea destainuiri si altele pe care spatiul restrâns nu mi-lpermite astazi - sa nu se mai produca si astfel m-au trimis în Rusia, ca sa scape de un om incomod si sa adoarma pentru totdeauna glasul aceluia care stia prea multe din subteranele vietii politice românesti, întrucât traise 24 ani în tainele vietii intime de stat.

Erau sclavii convingerii rezultata din propaganda germana asupra asa ziselor metode sovietice de reprimare a oamenilor.

Totul a fost o minciuna si iata ca generozitatea rusa mi-a îngaduit sa pot vorbi astazi si sa spun tot adevarul.

De aceea, sa facem un act de recunoastere publica si sa dam cezarului ce este al cezarului.

Sa aruncam valul minciunei si sa avem curajul a spune realitatea. Toata acea propaganda a fost falsa si n-a urmarit decât sa împiedice orice posibilitate de întelegere între poporul rus si român, caci, d-lor judecatori, am mai constatat, la Moscova, ca factorii responsabili cu care am vorbit depuneau un deosebit interes pentru România si durerile ei, privind cu competenta si seriozitate probleme românesti si cu dorinta ferma de a înlatura toate piedicile si toate asperitatile care stau în calea întelegerii de viitor între cele doua popoare si-mi spuneau:

«Avem datoria sa descoperim aceste surse de neîntelegeri pentru ca guvernele sa poata lua masuri de îndepartare a 1OD>.

Mi-au vorbit sincer si deschis si nu se ascundeau în dosul echi-vocurilor.

si acum, ca ultim cuvânt, va rog a-mi permite sa ma adresez d-lui

acuzator public Saracu,

M-ati cercetat cu toata seriozitatea, dar cu corectivul - pentru aceasta va aduc elogiul meu.

Am avut unele accente tari în apararea mea, pe care va rog sa le iertati, în forma în care ele s-au facut. Cu aceeasi sinceritate însa sunt

nevoit sa va marturisesc ca pastrez în sufletul meu o umbra de îndoiala si de rezerva.

si de aceea cred ca poate acuzarea nu si-a facut datoria întreaga asa cum era dreptul si obligatia ei. Ea a adus pe banca acuzarii un functionar ca sa-lfaca responsabil de actele unui guvern cu puteri depline - dar care a fost sprijinit - direct si indirect - de cele doua mari partide, în declararea si purtarea razboiului.

Ca acuzarea nu a adus în fata judecatorilor poporului pe toti acei ce au participat si colaborat la actiunea guvernarii Maresalului Antonescu, pe toti cei care au acceptat toate compromisurile, pe toti cei ce au profitat în toate felurile din necazurile si durerile acestei tari în epoca zilelor triste pe care le-au trait.

Domnule Presedinte si Onorat Tribunal al Poporului.

N-am avut posibilitatea sa dau oprea mare dezvoltare substratului politic real al întregii perioade de razboi.

Am abuzat destul de întreaga D-vs. rabdare si bunavointa.

Va cer iertare si va rog sa primiti respectul meu si întreaga mea

recunostinta.

Am înteles însa sa spun atât cât timpul si cadrul mi-a îngaduit - adevarul în trista lui realitate ca sa-l stiti si dvs. care trebuie sa judecati pe toti, sa-l afle si tara care asteapta o dreapta judecata si pentru cei ce au fost adusi pe drept sau pe nedrept aici, dar si pentru cei ce au ramas în umbra ca sa profite de toata durerea noastra.

Dupa cum lumina soarelui nu se împiedica de praful ce-l întâlneste în calea ei, tot astfel judecata d-voastra dreapta sa patrunda în toate tainele adevarului".

* * *

Am tinut sa redau integral memoriul lui Eugen Cristescu pentru ca el ne ofera posibilitatea sa tragem unele concluzii importante si cu privire la conditiile în care s-a desfasurat, nu numai acest proces, ci si CU plivire la unele aspecte mai generale.

înainte însa de a-mi expune punctul de vedere doresc sa fac o precizare. Consider ca toti cei condamnati pentru ca au slujit interesele României pâna al 23 august 1944, precum si toti cei condamnati pentru atitudinea lor potrivnica noului regim politic instaurat dupa

aceasta data, trebuie considerati martiri ai neamului românesc, chiar daca unii dintre ei, în cursul cercetarilor la care au fost supusi, ori în timpul proceselor judiciare ce le-au fost intentate s-au abatut de la adevar si au facut unele declaratii contrare convingerilor lor intime. Trebuie sa întelegem ca procesul de dedublare a personalitatii oamenilor, începuse de la primele contacte cu puterea bolsevica. Asuprirea sufletelor începuse. Oamenii au început sa învete ca, într-un regim totalitar, pentru a putea supravietui, trebuie sa vorbesti si ceea ce nu gândesti, sau, mai exact, sa nu spui ce gândesti. Evident ca au fost si oameni care si-au pastrat verticalitatea, dar au fost oameni de exceptie, care au platit scump aceasta pozitie. Nu mai insist asupra acestei probleme, care trebuie sa constituie subiect de analiza pentru psihologi si filozofi si, eventual, sociologi. Ei sunt în masura sa raspunda la întrebarea, cum de a fost posibil ca, aproape 50 de ani, o minoritate sa domine majoritatea.

Ce putem constata din examinarea atenta a memoriului formulat de Eugen Cristescu si în general, a modului de desfasurare a acestui proces?

în primul rând, putem constata ca organizarea proceselor judiciare în fata tribunalului poporului a avut la baza principiul "divide et impera". S-a încercat crearea unor disensiuni între personalitatile vechiului regim politic, pentru a le determina sa faca declaratii unii împotriva altora si a iluziei ca, acuzându-1 pe Maresalul Antonescu, ar exista o sansa de scapare. Aceasta strategie nu a reusit însa, decât în mica masura. Asa se explica aducerea în procesul Maresalului, ca martori ai acuzarii, a liderilor partidelor politice, pentru a pune la stâlpul infamiei politica guvernului Antonescu. Rationamentul celor care au regizat procesul, potrivit caruia Gheorghe Bratianu, Ion Mihalache si Iuliu Maniu, pentru a-si salva propriile situatii, se vor transforma în pionii de baza ai acuzarii, s-a dovedit a fi fals. Aceste personalitati nu au intrat în acest joc, chiar daca, în unele probleme, au oscilat sau au avut retineri, în relatarea completa a adevarului. Era foarte greu în acele împrejurari sa fii chiar si martor în proces, deoarece orice apreciere pozitiva la adresa Maresalului, te putea transforma din martor, în inculpat, asa cum de altfel s-a si întâmplat cu multi martori. Pe liderii partidelor politice nu i-a putut salva de la închisoare nici faptul ca nu

[redacted] au facut parte din guvernul Antonescu si nici chiar împrejurarea ca au facut parte din coalitia care a organizat si realizat lovitura de stat de la 23 august 1944. Asta s-a datorat atât faptului ca faceau parte din partide a caror ideologie era contrara ideologiei comuniste si deci potrivit principiului bolsevic, cine nu este cu noi este împotriva noastra, dar si faptului ca, în cadrul procesului, nu au mai înfierat politica guvernului Antonescu.

In memoriul sau, Eugen Cristescu îsi face apararea sa proprie, aparare de altfel concludenta cu privire la nevinovatia sa pentru "crimele" care i s-au pus în sarcina.

Dar, în loc sa se rezume la aceasta aparare, el a trecut la acuzarea personalitatilor politice, prin faptul ca, în mod insistent, a cautat sa demonstreze ca acestia nu s-au opus politicii guvernului Antonescu si ca, neoficial, au sprijinit acel guvern. Acest lucru este real, dar apare bizara insistenta cu care Eugen Cristescu sustinea ca: "... acuzarea nu a adus în fata judecatorilor poporului pe toti acei ce au participat si colaborat la actiunea guvernarii Maresalului Antonescu...".

Elogiile pe care Eugen Cristescu le aducea U.R.S.S., sunt, de asemenea, surprinzatoare, fiind greu de crezut ca, timp de 20 de luni, cât a fost tinut prizonier în U.R.S.S., s-a reusit convertirea sa la bolsevism. El ne prezinta conducerea sovietica deosebit de interesata pentru "România si durerile ei" si dorinta lor de a înlatura toate asperitatile care stau în calea întelegerii între tarile noastre.

Putem oare crede ca Eugen Cristescu ar fi uitat ca neîntelegerile dintre România si Rusia nu au avut alta cauza decât dorinta imperiului de la Moscova, sau de la Petrograd, de a-si însusi pe nedrept si de a stapâni o parte din pamântul românesc? Nu putem sa credem asa ceva, iar singura explicatie a acestei atitudini consta în aceea ca lui Eugen Cristescu i s-a oferit o sansa pentru a-si salva viata, sansa pe care, în mod firesc, a acceptat-o. Este posibil ca aceasta sa fie si explicatia faptului ca pedeapsa cu moartea aplicata de tribunalul poporului î-a fost comutata în detentiune pe viata. Oricum, condamnarea sa ramâne la fel de abuziva ca si a celorlalti acuzati.

* *

Pentru cunoasterea adevarului, este necesar sa prezentam si declaratiile personalitatilor la care a facut referire Eugen Cristescu:

Astfel, Iuliu Maniu, în fata instantei de judecata, la 11 mai 1946, a declarat urmatoarele:

"înainte deformarea guvernului Antonescu nu am avut ocazia sa-l vad pe Ion Antonescu.

înainte de abdicarea Regelui Carol am avut o întrevedere cu acuzatul Ion Antonescu si ne-am hotarât ca nici unul dintre noi sa nu primim nici o însarcinare din partea fostului Rege. De asemenea, Dinu Bratianu, Gheorghe Bratianu si cu Stelian Popescu. Cu ocazia acelei întrevederi am stabilit ca, daca Regele Carol va abdica, sa participam toti la guvern, fara a preciza cine va fi prezident, Dl Maresal Antonescu rezervându-si Ministerul de Interne si cel de Razboi.

întrevederea a avut loc la Ploiesti, dupa care eu am plecat la Cluj. Urma ca, dupa trei zile, eu sa-l reîntâlnesc la Bucuresti si împreuna sa ne ducem la Regele Carol unde sa cautam a obtine abdicarea.

înainte de a sosi eu la Bucuresti, Regele Carol l-a chemat în audienta pe Ion Antonescu, caruia i-a oferit sa formeze guvernul, ceea ce Ion Antonescu a refuzat, dat fiind întelegerea noastra de a nu primi nici o însarcinare din partea Regelui Carol. în aceeasi seara l-am întâlnit pe maresalul Antonescu, care mi-a comunicat rezultatele audientei avute si mi-a reconfirmat întelegerea avuta.

în aceeasi noapte a fost chemat din nou în audienta maresalul Antonescu. Ce s-a întâmplat însa în acea noapte eu nu stiu. A doua zi am aflat ca Ion Antonescu a primit însarcinarea de a forma guvernul, cu conditia de a fi conducatorul Statului si de a i se transmite unele din prerogativele regale. De la aceasta data nu l-am mai vazut decât dupa ce a format guvernul, dupa abdicarea Regelui Carol.

Dupa constituirea guvernului Antonescu, în întrevederea pe care am avut-o cu Ion Antonescu d-sa nu mi-a propus ca membri ai Partidului National Ţaranesc sa intre în guvern, cred ca nu mi-a facut aceasta propunere si ca Partidul National Ţaranesc nu ar fi putut primi sa participe la o guvernare dictatoriala, însa mi-a cerut a-i da ca tehnicieni unii oameni de ai nostri. Mai precis, nu mi-a cerut a-i da tehnicieni, ci în cazul când va alege astfel de persoane facând parte

din partidul nostru sa ma învoiesc a accepta sa colaboreze. Am învoit acest lucru însa nu sub forma unei colaborari politice, ci numai ca tehnicieni administrativi. în acest fel au fost numiti doi secretari generali, d-l Gerota imediat si, mai târziu, d-l Grigore Popescu, tehnicieni în materie comerciala si industriala la Ministerul Aprovizionarii.

Nu am admis în nici un fel, nici cu aprobarea mea, nici fara aprobarea mea, sa intre vreun ministru membru de partid, iar daca va alege functionari administrativi sa participe numai daca îmi va cere anterior învoirea, înteleg respectivul domn.

Nu poate fi vorba de o rezerva fata de acest guvern, deoarece eu eram categoric contra guvernului.

Am avut contact politic cu toti sefii de partide si toti primii ministri, chiar daca ei erau adversari politici ai mei si în acest fel au fost legaturile mele cât si întâlnirile mele cu Ion Antonescu fara nici o alta semnificatie.

Nu am înteles sa sprijin guvernarea Antonescu. Dar, dat fiind ca tara era în schimbare de regim si cu regele gonit de pe tron, nu întelegeam, ca orice român, sa fac greutati.

Numai din gazete am aflat începerea razboiului României contra U.R.S.S.-ului.

Dl. ministru Antonescu m-a vizitat într-o alta împrejurare dupa începerea razboiului. Nu este exact ca m-arfi vizitat înainte de începerea razboiului.

Este inexact ca la mine în casa s-ar fi purtat conversatii politice pentru formarea unui guvern în preajma razboiului în care sa participe un reprezentant apropiat al meu.

Este însa adevarat ca dl. Ion Mihalache mi-a comunicat ca i s-a facut oferta în preajma razboiului de a intra în guvern ca viceprezi-dent. în urma convorbirilor dintre noi si sfaturile ce i-am dat, am hotarât ca nici dl. Ion Mihalache si nici vreun alt membru al partidului meu sa nu intre în guvern.

In preajma razboiului, într-o întrevedere avuta cu dl. M. Antonescu, i-am declarat ca sunt categoric în contra razboiului cu U.R.S.S., mai ales ca se punea problema a se duce un razboi sfânt împotriva U.R.S.S., dar am fost pentru reluarea Basarabiei si Bucovinei, pentru ca socoteam ca cedarea Basarabiei s-a facut în împrejurari rusinoase, facute

de dl. Tatarascu si pentru ca eram clar fata de întreaga situatie din Europa, ca în prima faza a razboiului, Germania putea avea succese foarte importante fata de Rusia si pentru ca gaseam ca neindicat ca Germania sa puie mâna pe Basarabia si Bucovina, ceea ce ar fi însemnat marirea spatiului ei vital la care tindea.

Asupra pozitiei mele dau urmatoarele explicatiuni: Basarabia, Bucovina este teritoriu national, a fost si este pamânt românesc si a calca armata noastra acest teritoriu este just, pe când a face un razboi de cucerire peste Nistru este injust.

Explicatia ce o dau este ca Basarabia nu putea fi sacrificata nici pe cale de razboi, dar nici pe cale diplomatica, fara acordul U.R.S.S.-ului, dar în acele împrejurari era preferabil sa o ocupe armata româna decât armata germana, asa cum am aratat mai sus.

Sub nici un fel de cuvânt nu as putea spune ca România a facut bine ca a intrat în razboi cu U.R.S.S. Chestiunea prezinta o problema tactica, politica si militara si aceasta trebuia sa fie rezolvata, fireste, de guvernul care conducea tara si apreciez ca si în politica tonulface muzica.

Apreciez ca acuzatii din boxa sunt singurii care au a raspunde de politica lor, deoarece nu au consultat pe nimeni, nici tara si nici opinia publica, ceea ce este necorespunzator si din punct de vedere international si din punct de vedere national.

Ei sunt singurii responsabili ca si-au asumat raspunderea, ca au condus politica gresit, iar noi am protestat prin diferite memorii si întruniri publice.

O politica se poate face bine si se poate face rau. si cea mai buna intentiune se poate transforma într-o crima.

Actul politic al intrarii în razboi nu am avut ocazia sa-l aprob; când mi s-a oferit ocazia l-am dezaprobat.

Dupa izbucnirea razboiului dl. M. Antonescu m-a încunostiintat despre anumite declaratiuni politice pe care le ducea în Madrid cu

ambasadorul Statelor Unite din America.

Cu aceasta oeaziune este adevarat ca am recomandat d-lui M. Antonescu ca, în conversatiunile cu ambasadorul de la Madrid, sa fie utilizat si dl. Dr. Manoila, care nu este membru al partidului nostru si este director general al Statisticii.

în iarna 1943-1944, realizând legaturi cu Natiunile Unite la Cairo, generalisimul Willson mi-a cerut sa trimit acolo un emisar trimi-(andu-mi în acest scop o telegrama, printr-o legatura telegrafica Jara fir ce o posedam. L-am pus în curent pe Ion Antonescu cu aceasta telegrama, trimitându-i textul si am cerut sa dea posibilitati de ple-care, viza de iesire, d-lui stirbei, pentru apleca la Cairo ca reprezentant al meu. Dl. maresal Antonescu mi-a acordat aceasta viza si dl. stirbei a plecat la Cairo, iar mai târziu am mai putut trimite si un alt reprezentant al meu, pe dl Visoianu, ca Consilier al D-lui stirbei.

Nu este exact ca Ministerul de Externe m-arfi informat de cursul tratativelor de la Cairo, ci eu am informat Ministerul de Externe pe dl. M. Antonescu de mai multe telegrame primite de la dl. stirbei, în scopul ca aceste rezultate sa fie cunoscute de d-sa pentru a nu se întretaia cu tratativele ce se duceau la Madrid. De rezultatul tratativelor, adica de conditiunile de armistitiu eu l-am informat pe d-l M. Antonescu si d-lui pe mine.

La data de 13 aprilie 1944 am primit o comunicare radiotele-grajica de la stirbei In care mi se comunicau preliminariile armistitiului. Intr-o întâlnire ce am avut cu M. Antonescu, într-o casa neutra, l-am pus în curent cu comunicarile primite.

Este inexact ca dl. M. Antonescu mi-arfi trimis mie conditiunile armistitiului, încheiate la Cairo si primite de el prin intermediul legatiei de la Ankara.

Este adevarat ca într-o întrevedere ce am avut-o într-o casa particulara la Bucuresti, cât si într-o întrevedere avuta cu d-sa la Snagov, dl. M. Antonescu mi-a comunicat ca ar fi primit comunicari asupra conditiunilor armistitiului de la Stockholm, ca ar fi fost comunicate de d-na Kolontai, ambasadoare sovietica la Stockholm, nu m-a interesat aceasta comunicare a d-lui Antonescu, mai bine spus, nu am pus prea mare cont pe asta, deoarece si eu aveam legaturi cu d-na Kolontai printr-un prieten ce-l aveam la Stockholm si care facea comunicari radiotelegrafice la Bucuresti. Comunicarile de la Stockholm le aveam si pe alta cale.

Nu este exact ca am cerut d-lui M. Antonescu de a trata tot eu cu sovieticii, în numele opozitiei, deoarece un astfel de punct de vedere este contra firei mele sa cred ca ceea ce tratez eu este mai important decât ceea ce trateaza guvernul tarii.

Este adevarat ca rezultatul tratativelor de la Cairo nu m-au multumit complet, din cauze ca, si în aceste preliminarii, se arata ca Basarabia si Bucovina ramân U.R.S.S., si pentru ca U.R.S.S. nu convenise ca armistitiul sa fie semnat la Cairo, ci la Moscova, ceea ce eu nu socoteam de bine pentru tara, deoarece stiam ca, la Moscova, nu se poate semna armistitiul decât dupa ce s-ar fi deschis front pentru Armata Rosie, deci dupa ce noi am fi satisfacut conditiunile oneroase pentru noi, adica noi sa fi iesit din Axa, noi sa fi deschis frontul ceea ce era obligamentul de capetenie al nostru, în schimb restul conditiunilor trebuiau sa se stabileasca ulterior dupa ce noi ne-am fi îndeplinit obligamentele, deci nu era un echilibru între situatia tarii noastre si între aceea a U.R.S.S.

în momentul când s-au cunoscut conditiunile de la Moscova, Maresalul Antonescu facea obiectiuni asupra conditiunii ca armata româna sa întoarca armele contra Germanilor, obiectând ca o chestiune de onoare militara îl oprea a face acest lucru si fiindca nici nu prevedea un rezultat bun din aceasta situatie. Am obiectat ca din punct de vedere politic obiectiunea nu este justa si în aceasta situatie ar fi indicat sa predea altcuiva sarcina de a încheia armistitiul pentru a nu fi pus în conflict cu legile onoarei militare.

Conditiile preliminare de la Stockholm nu le cunosc exact.

Dupa câte mi s-a comunicat însa, erau conditii egale cu acelea de la Cairo. Atât de la Cairo-Stockholm cât si din Londra mi se comunicase ca Transilvania sau cea mai mare parte va fi a noastra, ori evident ca în toate aceste conditii se lasau o latitudine care noua nu ne convenea, dar atât de la Cairo, cât si de la Stockholm mi s-a comunicat ca, daca nu accept aceste conditii, vor veni zile groaznice pentru tara românească si ca tratativele vor fi rupte.

si la Cairo si la Stockholm, în tratativele ce au urmat, mi s-a comunicat ca într-adevar întoarcerea armelor armatei române contra nemtilor nu este o chestiune esentiala si ca dânsa va fi necesara numai în cazul când trupele germane se vor opune guvernului care va semna armistitiul.

si în adevar ca asa a fost, arat ca ma aflam la Palatul Regal în timpul bombardamentului german asupra Bucurestiului si Palatului si a venit generalul Gestemberg care, în conversatiile ce a avut, a comunicat ca trupele germane se vor retrage din Bucuresti, daca vor

fi lasate, încetând bombardamentul si necontinuând marsul coloanei ce se îndrepta spre Bucuresti si el personal o va întoarce înapoi. în aceste conditiuni li s-au dat asigurari ca poate parasi regiunea si a si parasit-o, însa nu s-a tinut de cuvânt continuând bombardamentul si actiunea militara, ceea ce a determinat si începerea ofensivei noastre.

Tratativele de la Stockholm aveau un caracter particular, totusi de la Stockholm mi s-a comunicat ca U.R.S.S. ar fi dispus ca în ceea ce priveste conditiunea de a lupta contra nemtilor, aceasta conditiune sa nu se puna decât în cazul unei atitudini ostile a trupelor germane în cazul semnarii armistitiului tot de la Stockholm s-a comunicat ca o parte a tarii va fi scutita de a fi folosita de trupele sovietice în trecere. Aceste conditiuni au fost comunicate si de d-na Kolontai însa ele nu au capatat forma definitiva si nu au devenit formale în conditiunile de armistitiu, de la Cairo, numai în cele de la Moscova. Dupa semnarea armistitiului de la Moscova, maresalul Malinovschi a declarat ca toate tratativele anterioare ce s-au dus pentru încheierea armistitiului nu mai pot fi tinute în seama din moment ce conditiunile au fost semnate la Moscova, si în aceste conditiuni a trebuit si nu am avut ce face altceva decât sa ducem ofensiva contra nemtilor.

De aceasta modificare a conditiunilor în ceea ce priveste lupta contra nemtilor nu am putut aviza nici pe d-l Ion Antonescu, nici pe d-l M. Antonescu, deoarece ele mi-aufost avizate prin Stockholm, în ultimul moment si nu informa oficiala.

în ziua de 22 august 1944 am fost cu dl. Mihalache la dl. Ion Antonescu caruia împreuna i-am comunicat ca România trebuie sa iasa imediat din Axa si ca trebuie sa încheie armistitiu; d-sa mi-a raspuns atât mie, cât si d-lui Mihalache, ca armistitiul nu se poate face, fiindca armata germana este prea puternica în România. Nu pot preciza la ce ora a zilei a avut loc aceasta întrevedere între mine si d-l Mihalache, pe deoparte, si dl. Antonescu, pe de alta parte.

Deoarece eu consideram ca armistitiul trebuie facut într-un cadru larg national si ca, la armistitiu, era necesar sa participe si Ion Antonescu, datorita autoritatii morale pe care o avea cât si sprijinul armatei de care se bucura, am trimis pe dl. Mihalache sa se duca din nou la d-l maresal si sa insiste la dl. maresal Antonescu, ca el sa ia în mâna, adica maresalul Antonescu sa ia în mâna aceasta mare tranzactiune nationala, care era armistitiul.

în aceeasi seara de 22, dl. Ion Mihalache, reîntors de la maresal, mi-a comunicat pe scurt ca interventia d-salepe lânga maresal nu a avut succes.

A doua zi dimineata l-am însarcinat pe dl. Gheorghe Bratianu de a se duce din nou la Ion Antonescu, pentru a-i preciza ca este necesar ca maresalul sa încheie armistitiul, noi toti acordându-i tot sprijinul nostru politic si social în acest scop, daca Regele va pleca.

Mandatul dat d-lui Gheorghe Bratianu de a oferi sprijin politic era dat în numele si pentru Partidul National Ţaranesc si pentru Partidul Liberal.

si în dimineata urmatoare de aceasta data 23 august 1944 am trimis din nou pe dl. Gheorghe Bratianu pentru a-si repeta mandatul pe lânga I. Antonescu.

întors de la întrevederea cu I. Antonescu, dl. Gheorghe Bratianu mi-a comunicat ca l-a gasit de asta data pe Ion Antonescu mai bine dispus, pentru a încheia armistitiul. Aceasta stire ne-a înviorat si am

capatat speranta ca se va putea ajunge la armistitiu.

Am comunicat palatului aceasta stire, care, determinat de stire, a hotarât audienta d-lui Ion Antonescu în dupa amiaza aceleiasi zile de 23 August, mi separe la 5 d.m., urmând ca în acea audienta sa se stabileasca definitiv lucrurile. Nu stiu ce s-a întâmplat la acea audienta, fiindca nu am fost de fata, nici la Palat nu m-am dus în aceeasi seara.

Nu stiu ce s-a întâmplat în noaptea de 23 August, dupa audienta si din oamenii de pe la palat am auzit ca maresalul Antonescu ar fi fost arestat. Revin si arat ca nu am auzit acest lucru si ca nu am avut nici o cunostinta asupra desfasurarii evenimentelor pâna a doua zi dimineata, în zorii zilei, când a venit la mine dl. Aurel Leucutia si mi-a comunicat ce s-a întâmplat pe scuri si ca e informat ca armata germana vine spre Bucuresti si ca Palatul este bombardat. Atunci eu împreuna cu dl. Leucutia m-am dus la Palat ca sa vad ce este. într-adevar Palatul era sub explozia bombelor germane, au fost omorâti câtiva oameni si mai multi raniti. Eu constatând precis ca armata germana se apropie în mars militar spre Bucuresti, am vorbit cu dl. general Sanatescu care, în timpul noptii, fusese numit prezident al Consiliului de Ministri si, fiind informat de actiunea generalului Gerstemberg, am stabilit cu generalul Sanatescu ca, deoarece trupele germane îsi calcasera

angajamentul, armata româna sa intre în actiune pentru depresurarea Bucurestilor.

Despre tratativele armistitiului nu erau încunostintarile jacute decât pentru un cerc foarte restrâns de oameni, ca dl. Gh. Bratianu, dl. D. Bratianu si 1. Mihalache, în consecinta era greu de facut comunicari si altora. Acest fapt explica ca dl. M. Antonescu nu a fost informat pe cât stiu eu, fiindca eu nu l-am putut informa de schimbarea faurita a conditiunilor prin Stockholm asupra pozitiei armatei si ar mai fi o explicatie ca nu a cunoscut aceasta si modul rapid în care s-au succedat evenimentele. si credeam de asemeni ca nu este necesar, deoarece dl. M. Antonescu a avut si el legaturi cu d-na Kolontai si banuiam ca cel putin cât stiu eu putea sa stie si d-lui.

Nu as putea preciza în amanunte ceea ce am discutat cu Ion Antonescu în seara de 22 august 1944, conversatie la care a fost de fata si dl. I. Mihalache, însa, în general, a fost vorba de raporturi între români si germani si de situatia ce s-ar crea prin rezistenta Germaniei. în general atitudinea lui Antonescu a fost binevoitoare pentru armistitiu si, daca nu am putut ajunge la întelegere cu el, este din cauza ca nu avea încredere, probabil, în reusita loviturii.

Dl. Bratianu nu mi-a comunicat ca maresalul Antonescu i-arfi cerut sa aduca scrisori în care sa se stabileasca si acordul partidelor pentru încheierea armistitiului pentru chestiunea Basarabiei. Nu-mi aduc aminte sa fifost vorba de scrisori în legatura cu armistitiul între mine si Ion Antonescu. Dl. Gh. Bratianu, care a declarat aceasta, putea chiar sa redacteze aceasta scrisoare sau un alt membru al Partidului National Ţaranesc sau National Liberal si nu cred ca redactarea unor astfel de scrisori ar fi necesitat timp, fiindca si dl. Gh. Bratianu este un admirabil stilist si în partidul nostru nu sunt oameni mai buni de pana, în orice caz nu-mi aduc aminte sa se fi pus astfel de chestiuni sau sa se fi facut astfel de comunicari de catre dl. Gheorghe Bratianu.

Eu am fost numit ministru în ziua de 24 august, asa ca nu aveam nici calitatea si nici obligatiunea de a ma interesa asupra evenimentelor în ziua de 23 si în care a fost cuprinsa si noua situatie a mare-salului Antonescu. Obligatiunea de a ma interesa este incontestabil ca o aveam, am satisfacut aceste obligatiuni, dar aici sunt ascultat ca martor asupra unor lucruri pe care le stiu si pe care le-am trait si nu asupra acelora pe care le-am auzit.

Era normal sa ma interesez ce a dus la îndepartarea maresalului Antonescu, când, în dimineata zilei de 23 august, eu socoteam ca e persoana indicata la încheierea armistitiului, de cauzele care au determinat îndepartarea sa, însa aceste informatiuni nu le puteam avea decât de la M. S. Regele, care, în ziua de 24 august 1944, când eu m-am dus la palat, nu se afla în Bucuresti si pe care nu l-am mai vazut decât peste câteva zile, când faptul s-a consumat.

Este adevarat ca am întrebat pe generalul Sanatescu, pe atunci prezident de Consiliu de Ministri, despre arestarea maresalului Antonescu si faptul ca am convenit a intra în guvern în ziua de 24 august dovedeste ca nu m-am desolidarizat de acest procedeu.

Din întrevederile si discutiunile avute cu M. Antonescu pot afirma ca acuzatul a manifestat foarte multa solicitudine pentru ca armistitiul sa poata fi încheiat în conditiunile care corespundeau parerilor sale. De aceea a înlesnit ca oamenii nostri sa poata merge la Cairo.

Am cunoscut programul politic al acuzatului I. Antonescu atât

înainte cât si dupa 6 septembrie 1940 si, din aceasta cauza, n-am fost de acord ca un om politic din Partidul National Ţaranesc sa intre în guvern.

înainte de 6 septembrie am fost de acord cu I. Antonescu, care convenise a nu primi nici o însarcinare de la Regele Carol, care era si el atunci de parere ca o guvernare trebuie întemeiata pe opinia publica. Nu a pastrat însa aceste opinii, facând acte direct contrarii si, din aceasta cauza, nu am mai colaborat în guvern. A facut un guvern dictatorial, a facut întelegere cu Horia Sima, ceea ce de la început facea pentru partidul nostru imposibila o colaborare, deoarece prietenii lui Horia Sima erau antisemiti si noi nu eram si, în principiu, Horia Sima era pentru dictatura, ceea ce nu eram, fiindca noi eram pentru sistem constitutional, parlamentar, precis si clar.

Fiind militar de profesie, dl. maresal Antonescu nu avea propriu-zis un program politic fixat în scris si publicat dupa a mea stire, însa ideile sale politice erau cunoscute, fiindca era o personalitate importanta care avea legaturi politice.

I. Antonescu, neavând în spatele sau o formatiune politica, era natural ca echipa guvernamentala sa si-o formeze din alte formatiuni

politice sau din oameni din afara partidelor si am fost chiar surprins de ce d-sa, ale carui idei fundamentale politice nu erau acelea ale legionarilor, s-a adresat totusi legionarilor pentru a forma echipa guvernamentala si de ce nu s-a adresat Partidului National Ţaranesc sau Partidului National Liberal, pentru a-i da concurs. Câteva saptamâni înainte de constituirea guvernului din 6 septembrie 1940, la întrevederea ce am avut-o la d-sa acasa, am constatat ca era contra orientarii politice internationale alaturi de Germania si deci era de acord cu noi si nu cu legionarii. De aceea nu-mi explic cum s-a întâmplat aceasta schimbare pentru motive pe care nu le cunosc si pe care nu le-am împartasit, deci drumurile noastre s-au despartit.

Nu se poate face o comparatie între apropierea ce a existat între I. Antonescu si legionari si între politica de apropiere tactica temporara ce a existat între alte formatiuni politice, chiar Partidul National Ţaranesc si legionari alta data.

Apropierea între legionari si Antonescu s-a facut pentru guvernare si chestiuni principale de orientarea statului, pe când întelegerea dintre Partidul National Ţaranesc si legionari nu a fost o întelegere nici de guvernare si nici de opozitie si nici politica, ci numai o întelegere tactica cu scopul înlaturarii dictaturii regale si a înlaturarii primului ministru Tatarascu, care a introdus regimul dictatorial în tara, voind ca, prin aceasta colaborare tactica, sa asiguram libertatea alegerilor, ceea ce de fapt am realizat.

Din punct de vedere al scopului de a mentine ordinea în stat, între programul lui I. Antonescu si al nostru era perfecta concordanta, însa dupa noi ordinea în stat se poate mentine si în urma unei libertati de opinii, dar nu numai prin mijloace de constrângere fizica sau prin forta.

Era evident ca, daca I. Antonescu, în calitate de presedinte de consiliu, nu era în masura sa se faca ascultat prin alte mijloace de colegii sai din guvern legionari, sa ia mijloace de constrângere, însa chestiunea alegerii mijloacelor de constrângere este o alta chestiune. Nu cunosc toate mijloacele de constrângere pe care I. Antonescu le-a luat contra legionarilor care au facut rebeliunea, fiindca ele reprezinta un ansamblu. Nu pot face nici o apreciere nici asupra ansamblului masurilor de reprimare ale rebeliunii, deoarece nu cunosc detaliile. Daca mi

s-ar pune întrebarea direct despre fiecare actiune separata în parte, as putea sa raspund.

în timpul guvernarii Antonescu, peste 20 persoane, membri ai Partidului National Ţaranesc au fost arestati si introdusi în lagare, Jara judecata si Jara procedura. Nu cunosc situatia în aceasta privinta în ceea ce priveste Partidul National Liberal. Au Jost câtiva tineri si din Partidul National Liberal. Motivele internarii în lagar a national-taranistilor a Jost propaganda contra guvernului, realizarea unei legaturi telegrafice Jara fir cu strainatatea. în aceasta însa ultima chestiune trebuie sa constat ca dl. maresal Antonescu s-a purtat foarte nobil si întelegator.

Este adevarat ca I. Antonescu a oferit postul de vice-presedinte al Consiliului de Ministri d-lui I. Mihalache, de asemenea a oferit întreg cabinetul, însa nu de maniera de a constitui bazele unei actiuni de stat asiguratoare vederilor noastre.

Scopul Cartelului din 1937 cu legionarii a fost dublu: primul scop

înlaturarea prin înfrângerea în alegeri a guvernului Tatarascu; ceea

ce am realizat. Al doilea scop fiindca eu, în principiu, sunt în contra oricarei actiuni subversive si ascunse, a fost de a scoate la suprafata acele forte legionare care lucrau în umbra, pentru a le cunoaste si a le putea combate. si acest al doilea scop a fost atins, deoarece Garda de Fier a ajuns la ruina, a putut fi cunoscut si, prin modul cum a guvernat, a putut fi înfrânta si convinsa ca drumul pe care l-a apucat este rau. Nu socotesc ca aceasta a Jost o experienta periculoasa pentru tara, deoarece cea mai dureroasa experienta este aceea pe care Natiunea este obligata s-o sufere în urma unei guvernari dictatoriale. Maresalul Antonescu putea la 6 septembrie sa vina la putere fara concursul Garzii de Fier. Garda de Fier însa nu putea veni la putere fara concursul lui I. Antonescu, astfel ca personalitatea lui I. Antonescu a determinat venirea la putere a Garzii de Fier. Exact ca personalitatea d-lui I. Antonescu era hotarâtoare în aceasta chestiune. Maresalul Antonescu a avut cea mai buna intentie când a venit cu Garda de Fier la putere. El nu a avut intentiunea nici de a consacra Garda de Fier si nici dorinti personale nu l-au împins la guvernare. Dar în actiunea sa politica a gresit. Nu pot confirma si nici nega daca Garda de Fier a fost principala Coloana V-a din România. întrebarea mi se

pare neclara, deoarece nu se precizeaza daca este vorba de anumite persoane sau de întreaga corporatiune.

Nici asupra întregei corporatii, nici asupra unor anumite persoane din Garda de Fier nu pot sa fac una sau alta din afirmatiuni, deoarece am gasit ulterior foarte multi membri ai Garzii de Fier care au fost buni patrioti si oameni de buna intentiune.

Am intervenit, fie personal, fie indirect, la acuzatul Eugen Cristescu pentru amicii politici si pentru alti oameni, pentru a li se îmbunatati regimul de lagar sau pentru a fi scosi din lagar. în general era binevoitor si în multe cazuri m-a satisfacut si în multe cazuri m-a refuzat.

în chestiunea cercetarilor cu privire la afacerea cu radio am rugat pe acuzat sa faca personal cercetari; le-a facut el si, într-adevar, a tinut masura justa în aceasta chestiune. Am avut prin maiorul Goruneanu legaturi indirecte cu acuzatul Cristescu pentru a usura situatia d-lui Petru Groza, care era arestat la Siguranta Generala. De asemenea am intervenit la Eugen Cristescu pentru a îmbunatati situatia celor aflati în lagar si pe urma pentru a fi eliberati. Dl. Cristescu i-a dat d-nului Goruneanu o scrisoare a maresalului Antonescu, pentru a mi-o transmite mie. Scrisoarea mi-a transmis-o si mi-a cerut ca, chiar în seara aceea, sa dau un raspuns scris conform ordinului dat de Antonescu. Scrisoarea pe care am primit-o cu aceasta ocaziune o depun Tribunalului.

Raspunsul scris pe care l-am trimis îl depun Tribunalului. Scrisoarea am dictat-o chiar în acea seara si am dat-o d-lui Goruneanu, care a transmis-o lui Cristescu si apoi lui Antonescu.

în cursul dezbaterilor de armistitiu, pe la sfârsit, am avut legaturi directe si indirecte cu acuzatul Cristescu, însa nu este exact ca printr-însul am primit textul conditiunilor de la Cairo. Aceste condi-tiuni le-am receptionat cu propriul meu aparat. stiu ca acuzatul Cristescu avea telegrame din Cairo de încheierea armistitiului în cifru Schslei, însa eu primeam aceste comunicari direct prin cifrul nieV, Care nu era cunoscut. Nu-mi aduc aminte ca, în aprilie 1944, sa fi adus niste conditii de armistitiu de la Cairo si sa fi fost transmise din partea lui I. Antonescu, ca, daca le accept, sa poftesc sa iau guvernul.

Ultimatumul de 72 ore este drept ca l-am primit, atât de la Cairo. Credea l-am primit si de la el, însa, dupa cum mi-aduc aminte, trimis

printr-o alta persoana. Acest ultimatum de 72 ore l-am primit de la Cristescu, indirect dupa cât îmi amintesc, în cursul lunei aprilie, însa l-am receptionat si eu atunci când a fost dat la 13 aprilie 1942.

în aprilie, când am primit ultimatumul cu conditiunile armistitiului, alte conditiuni mai bune nu se pot obtine mai ales ca erau însotite si de un ultimatum.

Nu s-a semnat atunci armistitiul, deoarece atât eu, cât si maresalul Antonescu eram de parere ca armata germana era prea puternica pentru a se realiza armistitiul si, prin urmare, era necesar ca armata rusa sa fie mai apropiata de frontul nostru si, în al doilea rând, ca aliatii sa ne dea anumite mijloace militare care noua ne lipseau, în special aviatie. Raspunsul meu la ultimatum l-am transmis la Cairo cuprinzând în general cele aratate. si printul stirbei mi-a raspuns ca a comunicat raspunsul meu ambasadorilor de la Cairo si totodata ca consiliul ambasadorilor nu putea da nici un raspuns, trebuind sa astepte avizul guvernelor lor, si ne promiteau acest raspuns.

Totusi, desi am cerut raspunsul 6 saptamâni, nu s-a primit raspunsul guvernelor aliate. Prin august, stirbei ne-a avizat ca, deoarece guvernele aliate nu dau nici un raspuns la contrapropunerile în care discutam modalitatea punerii în practica a conditiunilor, de venirea raspunsului însemna ca noi trebuia sa facem armistitiu pe propriile noastre puteri, acest raspuns a venit în mijlocul lui august si îmi imaginez ca, dat fiind importanta lui, nu era o opinie personala a printului stirbei, ci i s-a sugerat de cercurile diplomatice. în urma acestui aviz, prin mijloace proprii ale tarii s-a realizat armistitiul. Din aceasta rezulta ca nu noi am tergiversat încheierea armistitiului si ca întârzierea se datoreste faptului ca aliatii n-au raspuns la modalitatile de executare. Nu am înteles a face actiunea numai pe plan national fara raspunsurile aliatilor la modalitatile depunere în practica, pentru a nu se putea spune mai târziu ca nu am avut asentimentul aliatilor si a se repeta cazul generalului Volgomorovschi, din Polonia, deoarece cred ca acesta este adevarul în chestiunea Poloniei.

Categoric nu am primit nici o comunicare din partea lui I. Antonescu, prin Eugen Cristescu, ca ar exista alte propuneri mai favorabile pentru armistitiu transmise de d-na Kolontai de la Stockholm. Cunoastem însa conditiile de la Stockholm, fiindca le primisem pe alta cale.

Acuzatul Eugen Cristescu m-a avizat ca siguranta germana stie unde se afla postul de radio al meu si, prin aceasta informatie, am putut sa continuam schimbul de informatiuni, întrucât am capatat informatiuni care au dus la realizarea loviturii.

în ceea ce priveste actiunea de desfiintare a legionarilor întreprinsa de I. Antonescu nu pot face nici un fel de apreciere, daca a facut bine sau rau, fiindca nu se stie ce întorsatura ar fi luat evenimentele, daca aceasta miscare rezista mai departe. în ceea ce priveste posturile hotarâtoare din guvern, este adevarat ca am sfatuit pe I. Antonescu a nu încredinta astfel de posturi unor organizatii asupra carora nu dispune, indiferent daca aceste organizatii ar fi fost Garda de Fier sau altele.

La întrebarea ce mi se pune ca, daca cu ocaziunea convorbirii ce am avut într-o noapte cu I. Antonescu la Snagov, la începutul lunei aprilie 1944, la Snagov, când am discutat conditiunile de armistitiu ce le primisem, I. Antonescu mi-arfi spus ca, daca le gasesc aceste con-

ditiuni acceptabile, sau daca d-l Dinu Bratianu gaseste aceste condi-

tiuni acceptabile, sa preluam puterea si sa semnam armistitiul si I. Antonescu sa ne dea tot concursul militar, raspund ca, daca as raspunde ca nu s-a facut aceasta propunere, nu ar fi exact, iar daca as raspunde ca mi s-a facut si nu am primit, as putea avea neplaceri politice, de aceea pentru a se întelege sensul raspunsului meu la propunerea facuta de I. Antonescu, înteleg sa citesc si apoi sa depun Tribunalului punctul de vedere care l-am sustinut atunci si care se gaseste scris si înregistrat în scrisoarea pe care am trimis-o d-lui I. Antonescu prin maiorul Goruneanu la alta propunere scrisa de a prelua guvernul.

Ceea ce se citeste în sedinta si depune este punctul meu de vedere si cred ca elucideaza problema. înteleg a depune copie.

Nu pot face nici o apreciere generala asupra politicei economice dusa de guvernul Antonescu, deoarece în asemenea domeniu pot fi masuri hune si masuri slabe. Incontestabil ca au fost unele masuri care au fost bune, ceea ce este în favorul sau, dar au fost si altele pe care eu nu le-as fifacut.

în ceea ce priveste elementele Partidului Liberal în sectorul vietii economice si mai ales la participarea la societati cu capital german,

nu ma pot pronunta, necunoscând situatia, iar în ceea ce priveste pe camarazii mei de partid, nu stiu ca ei sa fi participat sau sa fi facut societati comerciale ori industriale cu capital german si nici nu cred. Nu pot sa fac nici o confirmare pâna nu vad un tablou.

Nu este exact ca as fi vorbit cu I. Antonescu în legatura cu formarea guvernului la 6 septembrie 1940; când s-a format guvernul nu am avut nici o întâlnire cu el în acest timp si deci nu este exact ca i-asfi oferit ca ministri în guvern pe dl. Aurel Dobrescu si Mihai Popovici.

Ulterior însa am avut într-adevar întrevederi cu I. Antonescu si i-am aratat ca a facut o greseala facând guvernul cu legionarii, indicat ar fi fost sa formeze un guvern tranzitoriu de militari si în orice caz trebuia sa se adreseze Partidului National Ţaranesc si National Liberal. Apreciez ca, în acele clipe, ceea ce numeste dl. maresal presiunea strazii, nu era de fapt legionara, ci Partidul National Ţaranesc si National Liberal reprezentau opinia publica. Tehnicienii care s-au dat de catre Partidul National Ţaranesc nu pot fi socotiti ca un sprijin dat guvernului Antonescu.

stiu ca, dupa ce a trecut rebeliunea, s-a abatut un val de teroare asupra comunistilor cât si asupra legionarilor, fiind vârâti în închisori si condamnati la moarte. Am intervenit uneori pentru comutarea pedepsei capitale. în toate cazurile în care am fost rugat am intervenit, eu am avut succes. în toate cazurile în care am fost rugat, am intervenit dat fiindca maresalul Antonescu detinea puterea, am socotit ca el era cel mai potrivit sa încheie armistitiul, fiindca, în afara de prestigiul moral, avea atât legaturi cu armata, cât si faptul detinerii puterii, ne mai punea în situatia de a obtine mai întâi puterea, de a face legaturi cu armata, pe care nu le aveam, si de abia apoi sa încheiem.

în general popoarele sunt contra rezolvarii pe cale razboinica.

In situatia armistitiului, incontestabil ca poporul ar fi luptat cu placere contra Germaniei, daca armistitiul nu s-ar fi putut încheia altfel, Ceea Ce S-a si întâmplat, dar daca armistitiul s-ar fi putut realiza fara forta armata, cu atât mai bine ar fi fost.

Nu stiu ca I. Antonescu sa fi avut legaturi cu germanii înainte de 6 septembrie 1940 ".

Aceasta este depozitia lui Iuliu Maniu, facuta în sedinta publica, pe care am redat-o asa cum a fost consemnata de grefier, cu unele corecturi facute cu cerneala înainte de semnare. Nu ma voi referi la aceste corecturi deoarece nu prezinta importanta deosebita.

Iuliu Maniu a facut ulterior unele precizari scrise pe care le-a depus la instanta la 15 mai 1946, în completarea declaratiei sale. Precizarile sunt urmatoarele:

"Din presa de azi aflu cu mirare ca depozitia mea din ziua de 11 mai a.c, data în fata Tribunalului Poporului, privitoare la întâmplarile din ziua de 23 august 1944 si împrejurarea ca am afirmat ca nu stiu ce s-a discutat în ultima audienta pe care maresalul Antonescu a avut-o cu M. S. Regele, este interpretata în mod gresit. Astfel presa guvernului interpreteaza ca as fi strain de întreaga actiune de la 23 august 1944. Deoarece nu vreau sa se strecoare aceasta eroare în aprecierea onoratului Tribunal al Poporului, va rog sa binevoiti a lua act ca întelesul depozitiei mele, în conformitate cu realitatea, este urmatorul:

1. Tendinta mea si a partidului meu, manifestata prin memorii,

manifeste, adunari, întruniri, propaganda si alte atitudini publice, precum si prin pregatirea spiritului armatei, a fost înlaturarea grabnica a regimului lui Antonescu si încheierea armistitiului cu Natiunile Unite, a caror concreta pregatire s-a facut prin repetate consfatuiri clandestine, care se tineau atât în diverse întruniri secrete, cât si în sedintele nocturne de la Palat în prezenta Majestatii Sale.

2. In afara de aceasta actiune interna, menita sa pregateasca opinia publica românească, am întreprins si am condus, pentru reusita loviturii de la 23 august 1944, o întinsa actiune pe plan extern, înca din toamna anului 1940, prin intermediul prietenilor mei, Gr. Niculescu-Buzesti si inginer V. R. Georgescu, si cu ajutorul trimisilor mei din strainatate.

Prin desfasurarea acestei actiuni s-au obtinut conditiunile de armistitiu, stabilite la Cairo, pe care eu personal le-am acceptat în

numele Partidului National Ţaranesc, la dorinta exprimata de reprezentantii celor trei guverne aliate.

Evenimentele de la 23 august 1944 au fost, deci, urmarea logica si rezultatul direct al actiunei partidului nostru încoronate prin hotarârile întelepte si energetice ale Majestatii Sale Regelui.

3. Asupra celor petrecute în ziua de 23 august 1944, eu am fost audiat la Tribunalul Poporului ca martor si nu ca istoriograf sau organizator; sub povara juramântului eu nu puteam marturisi decât fapte stiute de mine direct. Am fost întrebat ce stiu despre ultima audi enta de la Palat a Maresalului Antonescu si am precizat ca nu pot da relatiuni nefiind martor ocular. Cât priveste participarea mea la punerea concreta în aplicare a loviturii de la 23 august nu am fost întrebat.

în cazul când mi s-ar fi pus aceasta întrebare, as fi constatat, pentru deplina clarificare a actiunei, ca amanuntele loviturei le-am discutat în repetate întâlniri cu Majestatea Sa Regele, cu dl. maresal Stîrcea, cu d-l. Niculescu-Buzesti - care erau în centrul miscarii, cu dl. general Sanatescu si cu d-l general Damaceanu. în ziua de 23 august 1944 d-lor, între altele, mi-au repetat dorinta Majestatii Sale Regelui de a forma eu guvernul. Nu am acceptat, motivând ca, fiind vorba de aplicarea armistitiului, operatie prin esenta militara, era necesar copresedintele Consiliului sa fie un militar. Am consimtit însa sa intru în guvern ca ministru fara portofoliu, spre a da colorit politic si popular guvernului.

Despre arestarea maresalului Antonescu am fost informat deodata cu ceilalti conducatori ai partidelor din Blocul Democratic imediat dupa savârsirea ei, adica în ziua de 23 august 1944, la orele 17,30, prin dl. dr. Aurel Leucutia, de catre dl. maresal al Palatului Mocioni Stârcea. într-un apartament al locuintei d-luiA. Leucutia se aflau, în acel moment, reprezentantii Blocului Democratic înfrunte cu dl. Patrascanu si Tîtel Petrescu, care asteptau rezultatul loviturii de stat si chemarea la Palat.

4. în zorii zilei urmatoare, dl. Gr. Niculescu-Buzesti m-a anuntat prin dl. Leucutia ca germanii pregatesc atacul împotriva capitalei, rugându-ma sa ma prezint imediat la Palat

în dimineata de 24 august 1944, fiind la Palatul Regal de la ora 6, am contribuit, împreuna cu membrii noului guvern, aflati în Palat, la luarea masurilor pentru respingerea coloanelor germane, ce se îndreptau spre Capitala, deci la întoarcerea armelor împotrivafostilor "aliati"

ai tarii; aceasta în timp ce nemtii bombardau Palatul Regal, pricinuind morti si raniti, jertfe ale nerespectarii obligatiilor de onoare germane. Am stat în Palatul Regal, care era obiectivul de capetenie al avioanelor germane, în tot timpul bombardamentului.

Va rog, Domnule Presedinte, sa binevoiti a dispune ca aceste precizari sa fie alaturate declaratiilor mele din 11 mai a.c, pe care le complecteaza.

Primiti va rog, Domnule Presedinte, asigurarea consideratiunii mele".

Semneaza Presedintele Partidului National Ţaranesc, Iuliu Maniu, la Bucuresti, 12 mai 1946.

înainte de a face unele precizari, este bine sa aflam si pozitia avuta la proces si declaratiile de martori, date de alte personalitati ale vietii politice românesti.

Declaratia lui Gheorghe Bratianu:

"înainte de 1940, cred ca legaturile lui Mihai Antonescu cu germanii erau aproape inexistente. Dupa septembrie 1940, legaturile cu germanii, în mod normal, au fost frecvente din cauza rolului pe care îl avea în guvern.

Legaturile lui Mihai Antonescu cu Fabricius s-au facut prin mine si cred ca tot prin mine s-a facut si legatura cu Schikert, corespondent de presa la agentia D.N.B. Ce alte contacte a stabilit ulterior nu sunt în masura sa spun. stiu însa ca a intervenit la Fabricius pentru ca Ion Antonescu sa fie scos de la Bistrita si pentru aceeasi chestiune am intervenit si eu personal.

La întrebarea pusa de Mihai Antonescu, daca îl socoteam ca a slujit interesele germane, raspundea: îl socoteam în guvern ca un element accesibil de a primi sugestiile pe care, ca reprezentant politic, le vedeam, sugestii de iesire din razboi, si din aceasta cauza am sustinut participarea sa în guvern, adica l-am îndemnat sa continue activitatea sa în guvern, în acest sens si dupa rebeliunea din 1941.

stiu ca Mihai Antonescu a avut dificultati cu germanii si, la un moment dat, acestia au cerut plecarea sa din guvern.

La întrebarea pusa de Mihai Antonescu daca a slujit interesele germane, pot sa raspund ca, în domeniul economic, a opus rezistenta germanilor ca, de altfel, si defunctul Ottulescu; pe plan diplomatic a avut actiuni cu tarile aliate prin intermediul legaturilor din Suedia si

Spania si din aceasta cauza avea neplaceri si cu Germania, însa din punct de vedere militar, politica ce a dus-o nu a fost la fel de eficienta.

Atât prin mine cât si prin altii, Mihai Antonescu a tinut la curent pe Iuliu Maniu si Dinu Bratianu cu tratativele privitoare la iesirea din razboi.

Am fost tinut la curent cu aceste tratative de la începutul lor si pâna la sfârsit.

în ultima faza, tratativele pentru armistitiu au fost duse de Barbu stirbei si Visoianu, la Cairo, de o parte, care erau reprezentanti ai opozitiei, însa cu stiinta guvernului. Pe de alta parte, Mihai Antonescu mi-a transmis mie propunerea unui eventual armistitiu, transmis de la Stockholm prin D-na Kolantay delegata Uniunii Sovietice.

Aceste comunicari, Mihai Antonescu mi le-a transmis în luna aprilie 1944.

Cu aceasta ocaziune, Mihai Antonescu a exprimat parerea ca necesitatea iesirii din razboi se impune într-un termen apropiat.

în aprilie am însotit pe dl. Dinu Bratianu, la Ion Antonescu, aratându-i-se de catre noi, cu aceasta ocaziune, ca necesitatea de a începe imediat a unor tratative de armistitiu, Ion Antonescu a spus ca nu crede momentul potrivit pentru aceasta chestiune, deoarece nu credea în slabirea rezistentei germane, în regiunea noastra. Ulterior armistitiul a mai suferit amânari din cauza ca sectorul german din tara s-a întarit, din cauza informatiunilor capatate de germani, din cauza ca si transmisiunea conditiunilor era neclara, si dadeau loc la nedumeriri.

Nu am intrat în guvern în iunie 1941 deoarece atitudinea Partidului Liberal era ostila unui razboi al tarii împotriva Uniunii Sovietice. In aceste împrejurari nu puteam participa la guvernare.

îmi aduc aminte ca, fiind informat de începerea razboiului, mai bine zis de eventualitatea lui, Dl. Dinu Bratianu a formulat în scris toate rezervele Partidului Liberal, în aceasta chestiune, scrisoarea a fost adresata generalului Ion Antonescu.

Personal nu am ramas indiferent la începutul razboiului, deoarece se punea problema teritoriilor cedate Uniunii Sovietice în 1940, însa, pentru a putea intra în guvern, trebuia sa am aprobarea sefului meu politic, dl. Dinu Bratianu, si de aceea l-am îndreptat pe dl. Mihai Antonescu sa se duca la acesta, cunoscând atitudinea si parerile d-sale.

Nu am fost însa de fata la discutia dintre Dinu Bratianu si Mihai Antonescu.

Dl. Dinu Bratianu, din moment ce razboiul a început, si-a impus rezerva politica a acestor împrejurari în care tara era angajata în razboi. Dupa ce s-au depasit granitele din 1940, linia teritoriului din 1940, a facut memorii si proteste adresate guvernului, cerând retragerea trupelor din Rusia si iesirea din razboi.

Fiind mobilizat, mi-am facut datoria pe front, pâna la demobilizarea mea.

Este adevarat ca am fost în zona operativa afrontului de Est, însa numai datorita unui ordin al fostului conducator, care prevedea ca toti Decanii de Facultati din tara sa faca un stagiu de trei saptamâni în zona operativa. în urma acestui ordin am fost pe front. în timpul când eram pe front, s-a constituit Asociatia Româno-Germana si, la reîntoarcere, am primit o scrisoare prin care mi se oferea vice-presidentia, pe care eu am refuzat-o. Nu este adevarat ca as fi participat la o sedinta anterioara constituirei.

Ţin sa arat ca ultima întrevedere cu Killinger a fost pentru a-i arata ca situatia tarii nu mai permite continuarea razboiului.

în 942/943, când a fost vorba de unele numiri în administratiile locale, nu am facut opunere atunci când dl. Mihai Antonescu a propus câteva numiri din amicii politici ai mei, însa nu a fost vorba de întocmire de liste si de o colaborare dusa în acest sens.

Nu s-au dat instructiuni de catre partidul nostru liberal în sensul ca ocuparea demnitatilor locale se face fara aprobari speciale, ci numai de la caz la caz, nu s-au facut opuneri la numiri.

în dimineata de 23 august 1944, dl. Dinu Bratianu, din partea Partidului National Liberal, Iuliu Maniu, din partea Partidului National Ţaranesc si Titel Petrescu, din partea Partidului Social Democrat, ca reprezentanti ai blocului democrat care se formase, si lipsind Lucretiu Patrascanu, din partea Partidului Comunist, care n-a fost prezent la aceasta convorbire, m-au însarcinat sa comunic Maresalului Antonescu ca îl autoriza ca el sa încheie armistitiul. M-am prezentat la Snagov, unde am comunicat d-lui Antonescu mandatul ce l-am primit si ca sefii opozitiei sunt de acord ca el sa încheie armistitiul în conditiile cunoscute si dl. Ion Antonescu mi-a cerut sa-i aduc un asentiment

scris din partea partidelor politice pâna la ora 3. Am comunicat din nou (celor trei) între timp sefilor politici cererea lui Ion Antonescu de a-i prezenta un asentiment scris Maresalului Antonescu, urmând a se face redactiunea formulei asentimentului, care se va formula în cursul zilei. M-am reîntors la Presidentie la ora 3 si am comunicat luiMihai Antonescu hotarârea luata spunându-i ca, în cursul zilei, va avea si asentimentul scris. Revin si arat ca la ora 3 m-am întâlnit cu Mihai Antonescu. Dupa aceasta, Mihai cât si Ion Antonescu au plecat la o audienta pe care o cerusera înainte, audienta care trebuia sa aibe loc dupa întâlnirea mea cu Ion Antonescu.

Dimineata, când am vazut pe Mihai Antonescu mi-a comunicat ca Clodius avea o atitudine întelegatoare pentru iesirea noastra din razboi, dezmintita mai târziu, iar în ceea ce priveste guvernul, care urma sa se formeze, nu se punea înca problema unei noi formatiuni, deoarece armistitiul trebuia sa se semneze de Ion Antonescu.

Nu este exact ca Partidul National Liberal, deci eu personal, si dl. Dinu Bratianu am fi sprijinit guvernarea Antonescu. Noi am avut o pozitie de rezistenta la politica generala dusa de guvernul Antonescu.

Mijloacele pe care le-am întrebuintat, ca scrisori si memorii, erau singurele mijloace la îndemâna si ele nu ramâneau în cerc închis, ci se difuzau, atât în tara cât si în strainatate.

Reprezentantii întreprinderilor financiare si industriale cu legaturi liberale au aparat întotdeauna interesele economiei românesti, în special împotriva expansiunei germane. în unele împrejurari reprezentantii guvernului au aratat preocupari asemanatoare.

Subscrierile care s-au facut de institutiile financiare liberale s-au facut ca si de celelalte institutii financiare, fara a fi facute cu preocuparea de a sprijini razboiul, ci se urmarea în primul rând mentinerea echilibrului economic al tarii.

In unele împrejurari, comunicari similare, asa cum am aratat mai sus, am facut uneori si d-lui Iuliu Maniu, cu care dl. Mihai Antonescu avea alte mijloace de legatura.

stiu ca în politica generala Mihai Antonescu informa si pe dl. Iuliu Maniu.

în ceea ce priveste problemele diplomatice ale guvernului stiu ca dl. Iuliu Maniu era informat, iar în ceea ce priveste greutatile economice,

politica economica a guvernului, cred ca dl. Iuliu Maniu era informat însa nu prin mine.

Nu recunosc ca as fi declarat lui Eugen Cristescu, cu ocazia unui dineu, care a avut loc la dl. Papacostea, ca eu as fi fost acela care am determinat pe fostul Rege Carol alll-lea ca, dupa vizita de la Londra, sa faca un voiaj si la Berkstengaden, la Hitler. Nu recunosc ca i-asfi declarat acuzatului Eugen Cristescu cu aceasta ocazie parerea mea ca aceasta este singura politica dusa cu Germania.

stiu ca memoriile d-lui Iuliu Maniu si Dinu Bratianu aveau circulatie destul de mare.

Dl. Buzescu a fost arestat tocmai pentru motivul ca au fost raspândite aceste memorii.

în ceea ce priveste pe acuzatul Busila îl cunosc cape un apropiat al partidului liberal, în trecut, si dupa cât îl cunosc nu a manifestat niciodata sentimente de ura rasiala sau alte idei hitleriste, iar în ceea ce priveste cinstea personala, nu am auzit nimic din ceea ce i s-ar putea

reprosa.

în legaturile pe care le-am avut cu Mihai si Ion Antonescu apreciez ca ele reprezentau legaturi de ordin personal, însa comunicarile ce le faceam erau ale partidului.

în conversatiile ce am avut la 23 august 1944, am constatat ca Ion Antonescu avea ezitari determinate la încheierea armistitiului, justificate prin sentimentul onoarei sale de a se desparti de un fost aliat; pâna la urma a biruit necesitatea de a încheia armistitiul".

Declaratia a fost data în sedinta publica din ziua de 9 mai 1946.

Ion Mihalache nu s-a putut prezenta la proces, la timp, astfel ca nu a mai putut fi audiat în sedinta publica, dar a tinut sa-si depuna în scris declaratia sa, care poarta data de 12 mai 1946 si are urmatorul continut:

"Domnule Presedinte

Prezentându-ma la Tribunalul Poporului, astazi 12 mai 1946, la orele 8 dim., în baza mandatului de aducere nr. 847, spre a depune ca martor mi-ati comunicat hotarârea ce s-a luat aseara de a se încheia audierea martorilor.

V-am rugat, totusi, sa binevoiti a ma audia întrucât am venit de la tara în acest scop, imediat ce am fost anuntat prin jandarm, anume alaltaieri seara, vineri; ca obosit fiind si având nevoie sa revad note - am cerut prin trimisul meu, ing. Vasilescu, sa mi se fixeze ora de audiere pentru azi de dimineata duminica - în loc de ieri, la orele 16.

Ati binevoit a-mi comunica ca ma amânati pentru orele 18 în loc de 16; dar trimisul meu m-a gasit dupa aceasta ora, vina fiind a mea, deoarece nu am asteptat raspunsul, socotind ca cererea mea va fi satisfacuta, întrucât vazusem în gazete o lunga lista de martori aflatori în Bucuresti -printre care si membri ai Guvernului, a caror audiere nu se facuse înca.

Mi-ati comunicat astazi, la prezentare, ca audierea mea nu se mai poate face; iar la rugamintea de a mi se arata cine si cu ce scop m-a propus ca martor - ati binevoit a ma informa.

I. Ca am fost propus ca martor în aparare de acuzatul Ion Antonescu prin lista de martori depusa la 1 mai 1946, în care motiveaza propunerea în felul urmator: pentru a dovedi ca, în repetate rânduri, am oferit conducerea Statului oamenilor politici, dat fiind ca socoteam ca nu puteam sa-mi iau singur raspunderea si oamenii politici erau de acord cu razboiul antisovietic.

Ca din cursul dezbaterilor a mai rezultat ca legaturile între Antonesti si oamenii politici au fost foarte desfacute de dl. I. Mihalache si acuzatii îsi fac din acest fapt o aparare.

Tot acuzatii încearca a-si face o aparare si din faptul ca dl. I. Mihalache a participat ca voluntar pe Frontul de Est si pretind acest fapt ca o adeziune la razboiul antisovietic si deci o aparare care lefoloseste.

Multumindu-va pentru bunavointa ce ati avut, v-am comunicat ca problemele de constiinta ma obliga ca, cel putin pe calea unei scrisori, sa raspund la cele de mai sus, cu rugamitea de a fi depusa la dosar, ceea ce Dvs. ati acceptat.

Ma grabesc deci sa raspund la chestiunile puse.

I. La punctul I fac urmatoarele precizari:

A. O convorbire între dl. Maresal Antonescu, dl. Maniu si subsemnatul la locuinta d-lui Antonescu la Baneasa în primavara 1944, dupa dezastrul frontului din S. E.

La un moment dat dl. Gl. Antonescu foarte agitat ofera d-lui Maniu sa-si ia raspunderea.

Dl. Maniu: «Mi-ati mai oferit de doua ori!»

Dl. Antonescu: «Nu de doua ori, ci de cinci ori! si prin d-lui! adica prin mine (fusese ceva vag).

Eu am staruit ca acest lucru sa fie imediat lamurit.

Dl. Maniu a aratat atunci ca chestiunea a fost precizata în scris între d-sa si dl. Antonescu ca sa nu mai fie discutii si interpretari eronate.

si dl. Maniu a repetat înca o data ca e gata sa accepte, daca i se face posibila pregatirea terenului.

«Cum întelegi d-tapregatirea terenului?» a întrebat dl. Antonescu.

Dl. Maniu a precizat ca este necesar contactul cu aliatii, întelegere si pregatire comuna, etc, etc.

Au urmat obiectiunile d-lui Maresal Antonescu oferindu-i înca o data, dar adaugând: «înainte de asta voi consulta pe generali, pe capii bisericii, pe universitari etc. si daca si ei vor fi de acord, sa-si ia dl. Maniu raspunderea!»

Mi-am permis sa reflectez atunci fata de dl. Maresal; istoria nu judeca oamenii politici dupa propuneri irealizabile, ci dupa rezultatele obtinute pentru Ţara în momente grele.

B. Precizarile scrise invocate de dl. Maniu, care fixeaza cele doua atitudini priveau:

a) Scrisoarea dictata de dl. Antonescu d-lui Goruneanu în 25 decembrie 1943, spre a fi încredintata d-lui Maniu;

b) Raspunsul imediat al d-lui Maniu.

Aceste scrisori au fost depuse la dosar de dl. Maniu.

Prin ele se lamuresc pozitia noastra si pozitia guvernului Antonescu atât în ce priveste politica interna; unii pe terenul democratiei, altul al dictaturei; cât si în politica externa; Guvernul cu Axa pâna la epuizarea tuturor sperantelor si încercarilor; noi: retragerea cât mai grabnic posibil din clestele Axei si trecerea lânga Aliati, la momentul favorabil împreuna gasit, spre a fi cât mai util cauzei comune a Ţarei si a Aliatilor.

Citez partile privitoare la oferta de guvernare:

- Punctul de vedere al Maresalului Antonescu:

«Luând act ca aveti la îndemâna solutii personale pentru a crea imediat o situatie mai buna tarei, guvernul este dispus sa va înlesneasca aceste înalte raspunderi; daca: puteti garanta ca ceea ce preconizati n-ar provoca dimpotriva dificultati si suferinte mai mari tarei; daca, prin conflictele ce le-ati deschide în mod fatal, n-ati atrage automat consecinte dintre cele mai grave privind linistea, securitatea si independenta teritoriului nostru national».

- Punctul de vedere al Partidului National Ţaranesc, exprimat de presedintele sau Iuliu Maniu:

«Trebuie sa declar ca sunt dispus sa iau raspunderea pentru o astfel de politica, cu singura conditie ca sa mi se lase urgent posibilitatea sa coordonez aceasta radicala schimbare cu evenimentele internationale determinate. în special sa sincronizez atitudinea schimbata a României cu actiunile Aliatilor si, în consecinta, sa iau de cu vreme garantiile necesare ca atitudinea schimbata a Ţarei noastre sa fie

îmbratisata cu sprijinul necesar al Puterilor Aliate, care, în principiu,

au aceleasi interese ca si noi si au de aparat aceleasi compartimente de configuratie internationale, ce formeaza si principalele noastre preocupari. Ţara nu poate fi aruncata într-o aventura pe baza de simple informatii si vagi promisiuni. Pasii ei trebuie sa se sprijine pe întelegeri precise si mai trebuie sustinuti prin concentrari concrete în care scop este necesara o libertate de miscare si de actiune, de care eu si partidul pe care îl prezidez de atâta vreme au fost lipsiti».

Consider de datoria mea sa adaug ca sunt încredintat ca, personal, dl. General Antonescu - când si-a dat seama de raspunderile grele ce si-a luat - ar fi fost bucuros daca s-ar fi ivit împrejurari care sa-ifi îngaduit a se retrage fara sa-si riste prestigiul si poate libertatea persoanei. L-am vazut traind uneori momente dramatice, precum l-am vazut si pe colaboratorul sau Mihai Antonescu izbucnind în crize deplâns, ca stie ca va avea soarta lui Marghiloman.

N-am ezitat niciodata de câte ori am fost chemat sa le atrag atentia ca o politica se judeca dupa rezultate, nu dupa intentii sau motivari.

Consiliile ce am formulat, în diferite împrejurari când mi s-au cerut, au fost:

- Sa reziste germanilor cazând în picioare, ei si Ţara (aceasta
înainte de intrarea în razboi).

- Sa nu treaca Nistrul (aceasta dupa ce Ţara fusese îmbrâncita
în razboi).

- Sa fie convinsi ca germanii pierd razboiul (aceasta le-am
repetat tot timpul).

- Sa nu aiba alt obiectiv mai important decât scoaterea armatei
si a Ţârei din clestele Axei, crutând fortele armatei.

- Sa ni se înlesneasca contact cât mai intim cu Aliatii, pentru a
pregati iesirea din razboi.

-Dupa ce solutia politica este asigurata, sa fim preocupati, toti, numai de solutia tehnica, adica de lovitura militara, evitând pe cât posibil ocuparea Ţârei de catre germani, ceea ce ne expunea a fi teatrul de razboi, iar pentru Aliati ar fi întârziat succesul general.

- Ca guvernul era cel mai indicat sa execute el lovitura militara
ca având în mâna întreaga armata si întreg aparatul de stat.

- Ca, în cazul când Guvernul nu ar voi sa o faca, o facem noi
opozitia, ei fiind datori sa ne dea tot sprijinul. Cu aceasta procedare
erau de acord si Aliatii.

Toate convorbirile mele au fost purtate în acest sens, având sentimentul ca ele reprezinta punctul de vedere al întregului Bloc Democratic, dupa ce acesta luase fiinta.

Am avut de multe ori impresia ca, în ultimul an, dl. General Antonescu manifesta întelegere pentru actiunea noastra politica.

în noaptea de 22 august când l-am vazut aproape 2 ore - îndata dupa înapoierea de pe front-am înteles din convorbirea cu d-sa urmatoarele: germanii au intrat în anarhie; armatele sovietice vin spre noi; Hitler îi tratase cape vasali; germanii au pierdut definitiv razboiul.

La întrebarea mea daca are forte suficiente sa apere Capitala, pâna la sosirea Aliatilor, dl Antomscu a raspuns: «Acum, da! (mai înainte, cu alt prilej spusese: înca nu!»).

«Atunci ce mai asteptati?» am adaugat eu.

Apoi, recapitulând constatarile d-sale, am cautat sa-l determin sa faca însusi si imediat gestul asteptat de Ţara.

A raspuns cu scrupuluri de constiinta si raspunderi istorice.

Apoi reflectând ca pentru noi dificultatile ar fi îndoite: a lupta si cu germanii si cu Guvernul, iar pe de alta parte ca si Aliatii erau de acord, am continuat: «Luati-va raspunderea! Ati jacut un razboi nenorocit, consecintele trebuiesc trase fara întârziere, cât timp cutitul nu este înca înfipt; nimeni din Ţara nu vi se va împotrivi. Nu Dvs. tradati; germanii au tradat, ei se obligasera sa apere Nistrul. Acum va cer sa-i apere armata româna pe Carpati. Nu trageti în ei? înteleg. Dar daca vor trage ei?»

«Voi trage!» a raspuns dl. Antonescu.

«Asa se va întâmpla!»

Au urmat minute de tacere. Nu i-am cerut raspunsul cunoscân-du-i psihologia.

Ne-am despartit la ora 12 noaptea.

A doua zi, la ora 7 dim., am comunicat d-lui Maniu convorbirea.

Ce a urmat se stie.

* *

Aceasta a fost legatura si personala si a partidului cu guvernarea Antonescu.

Pentru fixarea atitudinii Partidului National Ţaranesc si a exponentilor lui ar fi de-ajuns sa invocam pe cel mai competent martor: inamicul.

Hitler a cerut capul d-lui Maniu. Mi-a comunicat dl. Maresal Antonescu în doua rânduri, adaugând ca Hitler are pe masa dosarul Maniu, întrebând: «Cum nu este înca arestat? în Germania nu ar fi fost tolerat 24 de ore». Generalul Antonescu, spre onoarea lui, ar fi spus:

«Asta nu o pot face. Mi-as ridica Ţara în cap. Pe drept sau pe nedrept, Ţara considera pe Bratieni ca autorii independentei Statului Român sub Regele Carol I si pe Maniu ca autorul Unirei Ardealului sub Ferdinand I. Arestez pe oricine altii, dar pe ei nu!».

* *

*

N-a existat nici un consult asupra razboiului antisovietic.

Cum putea exista deci «acord»?

Cu câteva zile înainte de declararea razboiului am fost chemat de d-nii Ion si Mihai Antonescu spre a-mi propune sa intru în guvern ca vicepresedinte sau chiar ca presedinte de Consiliu. Cu acest prilej am aflat ca Germania va declara în curând razboi Sovietelor si ca România va merge alaturi de Germania.

Am întrebat cum este de crezut ca Hitler sa atace Sovietele dupa ce n-a putut înfrânge Anglia.

Consecvent cu linia mea de conduita nu am primit propunerea ce mi se facea.

Nici consult, nici acord.

* * *

Privind problema pe ecranul raspunderilor istorice, s-ar putea afirma ca, dupa cele întâmplate la Munchen si la Moscova, balaurul

hitlerist, simtindu-se dezlegat, s-a repezit în voie asupra tarilor mici,

aflate în imposibilitatea de a se apara. Astfel s-ar putea sustine ca vinovatia conducatorilor din aceste tari este limitata pe masura în care acestia si-au luat raspunderi de buna voie cu încredere ca vor reusi. Pe ecranul politic însa raspunderile se precizeaza prin legea elementara, politica se judeca dupa rezultate, nu dupa intentii.

II. La punctul 2: «Legaturile politice între Antonesti si oamenii politici au fost foarte desfacute de dl. I. Mihalache si acuzatii îsi fac din acest fapt o aparare».

Raspund: Nu poate fi vorba decât de legatura ce am facut între dl. Maniu si dl. I. Antonescu în momente când acestia nu aveau raporturi directe. Cu alte persoane politice nu am facut legatura.

Cu dl. Maresal Antonescu am avut convorbiri numai când d-sa m-a chemat (cu doua exceptii; dupa asasinarea regretatului Madgearu sî altadata în legatura CU intentia ce aveam de apleca din tara).

Cu dl. M. Antonescu, pe lânga chemarile politice (totdeauna din initiativa sa), mai erau unele de raporturi personale, d-sa fiind, în copilarie, la Topoloveni, unde a învatat scoala primara si unde are înmormântati parintii - d-sa purtând grije bisericesti.

Scopul chemarilor era de a ma informa, pe cât posibil - de mersul razboiului si al demersurilor diplomatice; si în unele împrejurari ma întreba ce cred.

în cursul anului 1941 mi s-au facut staruitoare propuneri sa intru în Guvern.

Am refuzat constant aratând ca întreaga linie de conduita politica, ce mi-am impus, a fost de a-mi lua raspunderi numai pe baza convingerilor mele proprii, confruntate si aprobate de partid si prin aceasta de Ţara. Ca deci nu pot sa-mi asum raspunderi pe politica în care n-am crezut, nu cred - dimpotriva; îi prevad dezastrele; vad interesele Germaniei de a solidariza Ţara cu politica germana, pe care însa ea o detesta, fiind contra intereselor românesti.

O convorbire, avuta în iunie 1941, cu un personagiu german care vizitase Topolovenii, m-a încredintat ca intrarea mea în guvern era sugerata de însusi Hitler în numele unitatei Ţarei în jurul Maresalului, Germania având interese mari de aparat la gurile Dunarii, pe care nu

le-ar putea socoti destul de asigurate printr-un guvern militar nesprijinit

direct de reprezentantii taranimei, marea realitate sociala din România.

Am raspuns categoric si aceluia: marea realitate sociala - taranimea - nu poate primi doua sabii germane; una în inima (Ardealul) si alta deasupra capului (legionarii, adapostiti în Germania). Merg dupa sufletul acestei realitati, care cere justitie nationala si justitie sociala. Ramân acolo unde este sufletul ei.

Am comunicat aceasta convorbire Maresalului Antonescu si de atunci a renuntat sa mai staruie în propunerile de a intra în guvern.

III. La punctul 3: «Acuzatii» încearca a-siface o aparare si din faptul ca dl. I. Mihalache a participat ca voluntar pe Frontul de Est, socotind acest fapt ca o adeziune a d-sale la razboiul antisovietic.

Nu am participat nici o singura zi pe Frontul de Est, nici ca voluntar, nici ca mobilizat

Ca voluntar nu era posibil, întrucât legile militare rezerva voluntariatul pentru cei ce nu figureaza pe tabelele de mobilizare, ceea ce nu era cazul cu mine, eu fiind maior în reg. 30 Muscel.

Iar mobilizat nu am fost, în fapt.

Am lamurit acest lucru fata de organele militare (Marele Stat Major si Ministerul de Razboi) carora Ministerul de Agricultura le-a cerut avizul în urma unor înscenari politice tinzând sa ma exproprieze total.

si tin sa se stie ca, din proprie initiativa, am pus acte originale si fotocopii la dispozitia Statului Major, caruia îi arsese arhiva, deci foaia matricola (care înregistreaza la zi situatia militara) ar fi fost singura suficienta.

Este la mijloc o confuzie voita si o tendinta politica pe care tin sa nu le las nelamurite.

Faptele între care se face confuzie stau astfel:

a) A doua zi dupa declararea razboiului am comunicat Marelui Stat Major ca, în caz de mobilizare, doresc sa fiu mobilizat pe front (iar nu la partea sedentara cum eram sigur ca se pregateste).

Marele Stat Major mi-a raspuns la câteva zile ca a luat cunostinta de dorinta mea, dar ca mobilizarea si repartizarea se vor hotarî de catre organele în drept, dupa cum interesele armatei vor cere.

Aceasta a fost pretinsa cerere de voluntariat si aceasta a fost rezolvarea ei.

Am facut aceasta cerere determinat de urmatoarele motive:

1. Am aflat ca voi avea o utilizare cu caracter politic sub forma unei mobilizari la Comandamentul de Capetenie al Armatei, ceea ce voiam sa evit. Simtamântul meu românesc ma determina sa prefer riscul vietei-care depindea numai de mine -fata de riscul unor even tuale solidarizari la raspunderi politice, fie chiar indirecte - care nu ma priveau numai pe mine.

2. Mai aveam de rezolvat un caz de constiinta morala, era anga jamentul luat prin dimisia din Consilieratul regal, data ca semn de protest, în momentul când fostul rege Carol a înfiintat Partidul Natiunei în serviciul cauzei germane, provocator fata de U.R.S.S.

Evenimentele au confirmat prevederile mele.

b) Pssts 0 luna, dl Maresal Antonescu m-a chemat la Comanda mentul de Capetenie.

Am primit ordin prin Marele Stat Major, Esalonul II Bucuresti. Prezentându-ma aici am fost îndrumat catre Iasi, unde trebuia sa întâlnesc pe Maresal.

M-am prezentat la Iasi, d-lor G-ral Tataranu si Col. Borcescu, care mi-au comunicat ca sunt chemat de dl. Antonescu.

L-am gasit la Chisinau, dupa câteva zile, la 3 august si am avut cu d-sa, la 5 august, o lunga convorbire în trenul Chisinau-Iasi.

l-am comunicat punctul nostru de vedere ca armata româna trebuie sa se opreasca la Nistru. D-sa mi-a raspuns ca, strategic, nu poate fi oprit pe Nistru, dar ca se va opri la Bug. Apoi, mi-a propus ca eu sa ramân pe lânga d-sa pentru discutiuni politice.

Am refuzat categoric.

M-am înapoiat, neprimind nici o solda - deoarece nu m-am considerat mobilizat.

Nu poate rezulta din aceste fapte o «adeziune» la razboiul anti-sovietic ".

Primiti va rog, Domnule Presedinte, asigurarea stimei mele deosebite.

ss. I. Mihalache.

* * *

Este evident faptul ca toate aceste declaratii poarta amprenta starii de tensiune în care s-a desfasurat procesul Maresalului Antonescu. Dupa nici doi ani de la încheierea armistitiului, noua putere care se instalase inspira suficiente temeri în a spune exact ce gândesti si în mod deosebit sa-ti expui în public, în mod deschis, opiniile. în acele conditii era riscant sa spui adevarul despre Maresalul Ion Antonescu si guvernarea sa.

Cu toate acestea, oamenii politici audiati, cu toate rezervele manifestate, nu au putut sa nu confirme faptul ca guvernarea maresalului nu a fost dictatoriala, ca el a pastrat în permanenta un contact cu partidele democrate traditionale, ca între el si aceste partide a existat tot timpul un schimb de informatii, consultari si framântari comune în legatura cu problemele vitale ale tarii. Mai mult, Maresalul, care nu s-a cramponat niciodata de putere, si-a exprimat în repetate rânduri dis-ponibilitatea de a transfera puterea în mâna unui om politic, capabil, eventual, sa conduca mai bine destinele tarii.

Se confirma înca o data ca Ţara întreaga a fost alaturi de Maresal în razboiul pentru eliberarea Basarabiei si Bucovinei de Nord. Au existat unele opozitii numai cu privire la trecerea Nistrului, dar acest lucru nu mai putea fi evitat, din momentul intrarii României în razboi, intrare ce nu poate fi reprosata nici unui român.

Nici unul din oamenii politici audiati nu au declarat ca razboiul antisovietic ar fi fost un razboi nedrept, din punctul de vedere al României, nu au declarat nici ca guvernarea Antonescu ar fi avut caracter fascist si rasial. Nu au confirmat deci principalele doua acuzatii aduse Maresalului, din care au fost tesute toate celelalte. Nu a fost confirmata nici macar asa zisa aservire a economiei tarii Germaniei. De altfel, în conditiile unei economii private, nici nu era posibila o aservire de catre guvern, decât un regim preferential în relatiile economice cu partenerii germani, pe baza unor conventii interguvernamentale.

* * *

înainte de a încheia acest capitol al asa zisei aserviri economice, ar mai fi ceva de spus.

Prin Legea 72 din 31 ianuarie 1945, care contine un singur articol "Se ratifica Conventiunea Nr. 181.918 din 18 ianuarie 1945, intervenita între Ministerul Finantelor, Banca Nationala a României si Regia Autonoma Comerciala a Monetariei Nationale privitoare la vânzarea cantitatii de aur fin necesara pentru baterea unui milion bucati medalii comemorative, în greutate de 6,55 grame fiecare si cu titlul de 900‰ aur fin".

Iata deci ca, la nici 6 luni de la lovitura de stat din 23 august 1944, când înca razboiul nu se sfârsise, noua putere nu mai avea ce face cu aurul obtinut de la germanii care ne-au "acaparat" economia, decât sa bata medalii comemorative, din aur pur, de 24 karate, pentru care au fost scoase din Banca Nationala a României, nici mai mult, nici mai putin decât 6.550 kg. aur. Jefuirea României începuse si în acest mod, concomitent cu constituirea sovromurilor, de care am vorbit anterior.

Ar fi interesant de stiut, cine au fost beneficiarii celor peste 6,5 tone aur pur, distribuit sub forma de medalii comemorative. Nu stiu daca medaliile au fost distribuite gratuit sau contra cost, dar oricum, jefuirea tezaurului national este certa.

Nu trebuie sa uitam ca acest jaf avea loc în conditiile în care poporul român depunea eforturi materiale deosebite pentru sustinerea razboiului antihitlerist si îl asteptau eforturi si mai mari pentru suportarea platii despagubirilor de razboi pretinse de U.R.S.S., fara nici o posibilitate de a le trata.

Dezastrul tarii, de care a fost acuzat Maresalul Ion Antonescu, abia acum începea.

Concluzionând, rezulta în mod evident ca Maresalul Ion Antonescu nu a aservit nimanui economia româneasca, nu a provocat nici un dezastru economic. Dimpotriva, în conditiile unui razboi greu, a reusit, împreuna cu colaboratorii sai sa asigure un nivel de trai mai bun decât în toate tarile afectate de razboi. Foametea în România a aparut în anii 1945-1947, dar ea nu s-a datorat guvernarii Maresalului Ion Antonescu si nici atât de mult secetei din 1946. Ea s-a datorat secatuirii resurselor nationale prin "colaborarea" economica sovieto-româna, prin plata unor despagubiri de razboi greu de suportat si prin onorarea notei de plata a stationarii trupelor sovietice în România, trupe care, spre deosebire de trupele germane, nu au platit nimic.

în consecinta, nu poate fi vorba de nici o raspundere si cu atât mai putin de o raspundere penala.

ADMINISTRAREA TRANSNISTRIEI

România condusa de Maresalul Ion Antonescu nu a provocat razboiul antisovietic si nu 1-a purtat pentru a ocupa teritorii ce nu-i apartineau. Participarea la razboi nu a avut alt scop decât reîntregirea teritoriului stramosesc. Iesirea din razboi în momentul în care a fost atinsa frontiera de pe Nistru nu era posibila, nu numai din punctul de

vedere al strategiei militare. Considerentele pentru care România nu

putea sa opreasca razboiul la Nistru sunt bine cunoscute. Continuarea razboiului si dincolo de Nistru împotriva celui mai periculos dusman, nu numai pentru tara noastra, dar si pentru întreaga Europa, care era bolsevismul, era o necesitate care nu mai trebuie demonstrata si argumentata.

Faptul ca Maresalul Ion Antonescu si-a asumat raspunderea administrarii, pe timpul razboiului, a unor teritorii care nu apartineau României, nu poate constitui un capat de acuzare. Dimpotriva, aceasta administratie a avut o mare importanta în primul rând pentru populatia de acolo, careia i s-au creat conditiile unei existente cât se puteau de normale în timp de razboi. Evident ca buna administrare asigura avantaje si României în efortul pentru sustinerea razboiului. Fara a intra în amanunte, afirm însa ca România si-a platit aceste avantaje prin eforturile depuse pentru refacerea potentialului productiv al acelor teritorii, potential grav afectat, nu numai de trecerea frontului, dar si de numeroasele distrugeri facute de trupele sovietice în retragere.

Cu toate acestea, tribunalul poporului a gasit numerose capete de acuzare si în legatura cu administrarea Transnistriei, pronuntând chiar condamnarea la moarte a lui Gheorghe Alexianu, caruia nu i se poate reprosa decât ca a administrat, în conditii foarte bune, un teritoriu sovietic.

Pentru a vedea cum s-a ajuns la administrarea Transnistriei de catre români, redau o parte a expunerii facute de Maresalul Ion Antonescu în sedinta Consiliului de Ministri din 5 septembrie 1941:

"si Fuhrerul, printr-o scrisoare pe care mi-a trimis-o, m-a rugat daca pot lua asupra mea sarcina pazei militare a teritoriului de Sud al Ucrainei, cuprins între Nistru si Nipru, regiune pe care o cunoasteti si dumneavoastra. Nu puteam refuza aceasta cerere... Iau asupra mea paza militara a întregei regiuni dintre Nistru si Nipru, însa nu pot lua asupra mea si administrarea acestei provincii si organizarea economica a ei, decât numai între Bug si Nistru, adica unde se gasesc moldovenii nostri si partea numita Transnistria".

Pentru administrarea Transnistriei, Maresalul Ion Antonescu, la propunerea lui Ion Marinescu, 1-a numit guvernator, la 19 august 1941 pe Gheorghe Alexianu. Este interesant de stiut si cine era acesta.

Profesor universitar si membru al Institutului de stiinte Administrative, a luat parte la elaborarea tuturor legilor de administrare locala, începând cu anul 1929.

în anul 1938 a fost numit rezident regal al Bucovinei, unde pune în aplicare dispozitiile referitoare la reprimarea legionarilor.

La venirea la putere a legionarilor începe sa fie persecutat. La 30 noiembrie 1940, fiind chemat la Legiune pentru a fi judecat, prefera sa-si ia singur viata, dar glontul s-a oprit în plamân si, dupa 6 luni de interventii si tratamente medicale, este salvat.

Din aceste succinte date biografice putem constata ca Maresalul Ion Antonescu nu a numit un guvernator militar al Transnistriei, ci unul civil, care era nu numai unul dintre cei mai buni specialisti în administratia locala, dar si un anti-legionar notoriu. Acest lucru are o semnificatie deosebita, care pune în evidenta faptul ca singurul scop al acestei numiri 1-a constituit cât mai buna administrare a teritoriului respectiv, în conditii pasnice, asa cum.de altfel s-a si realizat. Cum putea un asemenea om sa organizeze ori sa participe la persecutarea si masacrarea populatiei de sub jurisdictia sa? Cum am putea concepe ca Maresalul Ion Antonescu, preluând administrarea Transnistriei si numind un asemenea guvernator, avea în vedere reprimarea populatiei? Orice om cu mintea limpede nu putea crede asa ceva. Capete de acuzatie grave nu au putut inventa din aceasta opera pasnica decât cei cu

mintea înfierbântata de ura fata de poporul român si fata de conducatorii lui.

înainte de a vedea cum a administrat Gheorghe Alexianu Transnistria, sa vedem ce fapte i s-au retinut în sarcina si pentru ce a fost executat odata cu Maresalul Ion Antonescu.

Redau din sentinta nr. 17, din 17 mai 1946, partea care îl priveste pe Alexianu Gheorghe:

"Acest acuzat a fost Guvernator al Transnistriei de la 17 august 1941 pâna în februarie 1944.

în aceasta calitate, dupa data de 6 septembrie 1940, a militat pentru desavârsitrea intrarii armatelor germane pe teritoriul tarii, prin participarea sa în Consiliul de Ministri, începând de la 7 iulie 1941 pâna la 26 ianuarie 1944.

Ca acest fapt se încadreaza în dispozitiunile art. 1 Ut. b din Legea 312/945 si sanctionata de art. 3 al. 1, din aceeasi lege, texte pe care Tribunalul Poporului le aplica în cauza ".

Pentru aceasta pretinsa infractiune i s-a aplicat detentiunea grea pe viata si 10 ani degradare civica. în afara de enuntarea textelor de lege, nici un fel de argumentare si de motivare.

Lasând la o parte faptul ca intrarea trupelor germane în România, în conditiile date, nu poate constitui infractiune, judecatorul poporului merge cu absurditatea pâna acolo încât îl face culpabil pe Alexianu Gheorghe pentru faptele pe care le-ar fi comis în calitate de administrator al Transnistriei, fapte petrecute într-o perioada în care el nu avea functia respectiva. Probabil ca în viziunea , judecatorilor", Alexianu Gheorghe, stiind ca va fi numit într-o anumita functie la 17 august 1941, el a început înca de la 6 septembrie 1940 sa "militeze" pentru aducerea trupelor germane în tara. La data de 7 iulie 1941, invocata în sentinta, nu numai ca trupele germane erau venite în România cu mult timp în urma, dar începuse si razboiul contra U.R.S.S., de mai bine de doua saptamâni.

Nimic însa nu avea importanta si nimic nu putea sta în calea tribunalului poporului de a pronunta condamnari.

"Având în vedere ca dupa cum rezulta din stenogramele Consiliului de Ministri, acuzatul Gheorghe Alexianu a fost prezent si în sedintele de la 19 iunie 1941, cânds-a hotarât declararea razboiului împotriva U.RS.S.-ului, iar apoi, prin concursul ce l-a dat guvernului Antonescu, a sprijinit continuarea razboiului atât împotriva U.RS.S.-ului cât si împotriva Natiunilor Unite.

Ca acest fapt constituie în totul crima de dezastrul tarii prevazuta de art. 2 Ut. a din Legea 312/943 si sanctionata de art. alin. 2 din aceeasi lege, texte pe care Tribunalul Poporului le aplica în cauza ".

Pentru aceasta îndrazneala de a sprijini razboiul antisovietic, i s-a aplicat pedeapsa cu moartea si 10 ani degradare civica, sub denumirea de crima de dezastrul tarii.

Ca a sprijinit razboiul contra U.R.S.S. este real, dar ca acest razboi a fost purtat pentru apararea libertatii poporului român si pentru alungarea cotropitorilor de pe teritoriul tarii este la fel de real. Pentru asemenea fapte, poporul român nu îsi putea condamna conducatorii si nu a facut acest lucru. Cei ce au facut-o nu au nimic comun cu poporul român.

"Având în vedere ca, dupa cum rezulta din sedinta Consiliului de Ministri de la 13 noiembrie 1941, rezulta ca acuzatul Gheorghe Alexianu a ordonat si desavârsit acte de teroare, cruzime si de suprimare asupra populatiei din teritoriul unde s-a purtat razboiul. Din stenograma acestui consiliu rezulta convorbirile ce au avut loc între Ion Antonescu si acuzatul Gheorghe Alexianu cu privire la represaliile ce au avut loc la Odesa, cu care ocaziune acuzatul Gheorghe Alexianu raspunde ca represiunea de la Odesa a fost destul de severa, ca au fost împuscati si spânzurati pe strazile Odesei populatia civila din acel oras.

Ca acest fapt se încadreaza în dispozitiunile art. 2 Ut. d. din Legea 312/945 si sanctionata de art. 3 alin. 2 din aceeasi lege, texte pe care Tribunalul Poporului le aplica în cauza si care au fost enuntate în sedinta publica ".

Pentru aceasta pretinsa infractiune s-a aplicat pedeapsa cu moartea si 10 ani degradare civica.

Lasam la o parte ca represaliile de la Odesa au fost justificate, nu numai de aruncarea în aer si uciderea sau vatamarea grava a integritatii

corporale a întregului comandament român, dar si de asasinarea zilnica a unor militari români. Lasam la o parte si faptul ca cei care au executat represaliile poate au exagerat, impresionati fiind de ororile suferite de camarazii lor.

Trebuie însa sa spun ca Gheorghe Alexianu nu a avut nimic comun cu acele represalii. Nu avea calitatea nici sa le organizeze si cu atât mai putin sa le execute. Mai mult, el nici nu se afla la Odesa, având sediul la Tiraspol. De altfel, în sentinta nu se arata decât ca Gheorghe Alexianu i-a comunicat Maresalului Ion Antonescu impresiile sale în legatura cu represaliile pe care le-a considerat destul de severe.

Dar, daca si Alexianu Gheorghe trebuia asasinat, era necesar sa se gaseasca pretextul, chiar daca era absurd. Nu-si facea nimeni probleme ca va veni si timpul când aceasta "sentinta" va putea fi vazuta si de altii.

"Având în vedere ca acuzatul Gheorghe Alexianu, în calitatea sa de Guvernator al Transnistriei, a ordonat si organizat munci excesive si deplasari si transporturi de persoane în scopul exterminarii acestora, fapt ce rezulta din ordonanta nr. 26, prin care ordona instituirea muncii obligatorie pentru toti locuitorii Odesei, între 16-69 ani, sub sanctiunea internarii lor în lagar, ceea ce, în realitate, constituia un mijloc de exterminare, iar prin ordonanta 35, din 2 ianuarie 1942, dispune deportarea tuturor evreilor din Odesa în regiunea Berezovca, unde sunt masacrati în masa.

Ca acest fapt, astfel stabilit', constituie elementele crimei prevazute de art. 2 Ut. f din Legea 312-945 si sanctionata de art. 3 alin. 2 din aceeasi lege, texte pe care Tribunalul Poporului le aplica în cauza ".

Pentru aceste acuzatii, Alexianu Gheorghe a fost condamnat la moarte si la 10 ani interdictie corectionala.

Cu privire la organizarea muncii obligatorii, pentru moment ma rezum în a mentiona ca, în timp de razboi, când bunurile de prima necesitate traiului sunt rationalizate, este firesc si legitim sa nu fie hraniti parazitii, ba chiar sa fie obligati toti cetatenii sa munceasca.

l.Cum?(n.a.).

în legatura cu deportarea evreilor din Odesa, rezulta ca ea a fost dispusa din ratiuni de ordin militar. Nu s-a facut în scop de exterminare, cum se sustine în sentinta sî cum prevede si textul aplicat, nu a fost exterminata nici o persoana. Nu exista la dosar nici un fel de proba care sa confirme aceasta acuzatie, desi în anii 1945-46, ar fi fost foarte simplu sa se faca investigatii la Berezovca. Sovieticii ar fi fost bucurosi sa ajute tribunalul poporului. Dimpotriva, rezulta preocuparea guvernatorului de a le asigura toate conditiile pentru existenta. Sentinta merge pâna acolo încât retine ca munca obligatorie constituia, în realitate, un mijloc de exterminare.

Expresia "în scop de exterminare" este folosit în mod obsedant pentru ca una din conditiile pentru existenta infractiunilor prevazute în Legea 312/945, era savârsirea faptelor în scop de exterminare ori de persecutie pe motive rasiale. Aceste conditii au fost pur si simplu afirmate, fara nici o argumentare. Asemenea scopuri au fost straine guvernarii Maresalului Ion Antonescu, asa încât nici nu puteau fi argumentate.

"Având în vedere ca acuzatulAlexianu Gheorghe, în calitatea sa de Guvernator al Transnistriei si-a însusit din acest teritoriu, abuziv, bunuri private. El maijacea si acte de generozitate trimitând în tara, la diverse persoane, nenumarate daruri de mare valoare, comitandprin aceasta crima prevazuta de art. 2 Ut. k din Legea 312/945, sanctionata de art. 3 al. 3 din aceeasi lege, texte pe care de asemeni Tribunalul Poporului le aplica în cauza ".

Le aplica si mai decide o munca silnica pe viata si 10 ani degradare civica.

Lipsa de argumentare si de motivare pe probe continua, numai ca, oricât de nenumarate ar fi fost darurile facute de acuzat, daca le consideri infractiuni, este obligator, ca instanta de judecata sa încerci Sa le numeri, Ori in cel mai rau caz sa enumeri macar câteva din ele pentru a vedea, la concret, ce cadouri si carei persoane le-a facut. în caz contrar apararea nu are obligatia de a dovedi ca faptele neprobate nu exista. Ele ramân simple afirmatii fara alte consecinte decât cele rezultate din calomnie.

" Ca datorita participarii sale în guvernul Antonescu în calitatea sa de guvernator al Transnistriei, acuzatul Gh. Alexianu a realizat averi în mod ilicit, profitând si de legatura cu ceilalti conducatori antones-cieni si de legiuirile si masurile de fapt cu caracter hitlerist si rasial.

Ca si acest fapt constituie elementele crimei de dezastrul tarii, prevazuta de art. 2 lit. I din Legea 312/945 si sanctionata de art. 3 alin. 3 din suscitata lege, texte pe care de asemeni Tribunalul Poporului le aplica în cauza si cari au fost enuntate în sedinta publica ".

Pentru aceasta "crima" s-a aplicat munca silnica pe viata si 10 ani degradare civica.

Este atât de monstruos modul în care tribunalul poporului retinea infractiunile prin simpla enuntare a textelor de lege, încât pare incredibil. Chiar vazând aceasta sentinta, nu îti vine sa crezi ca a fost posibil asa ceva si o citesti si recitesti, crezând ca vei gasi motivarea si analiza probelor mai la sfârsit.

Ce averi a realizat, licit ori ilicit, Alexianu Gheorghe' profitând de... si de..., nu stie nimeni.

‚yAvând în vedere ca dupa cum se constata din actele aflate' în dosarul nr. 55/945 voi. II al Cabinetului de Instructie, acuzatul Gh. Alexianu a ordonat si initiat înfiintari de ghetouri, lagare de internare si deportari din motive de persecutie politica si rasiala, fapt prevazut de ari. 2 lit. m si sanctionat de art. 3 alin. I din Legea 312/945, texte pe care Tribunalul Poporului le aplica în cauza ".

O noua enuntare a unui text de lege si o noua pedeapsa de data aceasta detentiune grea pe viata si eternul 10 ani degradare civica.

Despre ghetouri si lagare vom mai vorbi. Pentru moment ma rezum în a mentiona ca Alexianu Gheorghe nu avea calitatea nici de a ordona si nici de a înfiinta ghetouri si lagare. Nu a luat asemenea masuri, iar cei care le-au luat nu au avut în vedere "motivele de persecutie politica si rasiala", ci motive de ordin militar si ratiuni privind siguranta statului si a trupelor sale.

1. Care acte? (n.a.).

" Ca de asemeni din actele dosarului sus indicat se mai constata ca acuzatul Gheorghe Alexianu a ordonat masuri nedrepte de conceptie hitlerista si rasiala, practicând cu intentie o executie excesiva a legilor derivate din starea de razboi si a dispozitiunilor cu caracter rasial, fapt prevazut de ari. 2 Ut. n din Lege 312/945 si sanctionat de ari. 3 al. I, din aceeasi lege, texte pe care Tribunalul Poporului le aplica în cauza ".

O noua detentiune grea pe viata si 10 ani degradare civica.

în sfârsit, gasim o recunoastere ca au existat si legi derivate din starea de razboi, dar se afirma ca ar fi fost aplicate excesiv. Despre ce legi este vorba si despre ce excese nu intereseaza, fiind suficienta afirmatia cu caracter general, în opinia judecatorilor poporului.

" Ca, în fine, numitul acuzat s-a pus în slujba hitlerismului sifascismului, contribuind prin fapte proprii la realizarea scopurilor sale politice si la aservirea vietii economice a tarii, în detrimentul si interesele poporului român fi în interesul Germaniei hitleriste si pentru

sprijinirea razboiului de agresiune contra U.R.S.S.-ului.

Ca acest fapt constituie crima de dezastrul tarii prevazuta de ari. 2 Ut. o din Legea 312/945 si sanctionata de ari. 3 al. Idin aceeasi lege, texte pe care Tribunalul Poporului le aplica în cauza ".

Tot detentiune grea pe viata si tot 10 ani degradare civica.

Faceau ce faceau toti conducatorii României, chiar si Alexianu Gh. din Transnistria, si se mai ocupau câte putin si de aservirea economiei nationale Germaniei hitleriste si mai loveau în interesele poporului român, sprijinind razboiul contra "U.R.S.S.-ului pasnic".

Nu se poate sa nu sesizam faptul ca Alexianu Gheorghe a mai fost condamnat o data pentru sustinerea razboiului antisovietic si în baza art. 2 lit. a., dar la moarte. Dar, ca sa fie cât mai multe infractiuni, se condamna si de doua sau mai multe ori pentru aceeasi fapta, asa cum am vazut ca s-a procedat si în cazul Maresalului Ion Antonescu.

"Având în vedere ca în ce priveste faptul ca acuzatul Gheorghe Alexianu nu a respectat regulile internationale cu privire la conducerea razboiului, fapt prevazut de art. 2 lit. b din Legea 312/945 ce i se

mai pune în sarcina, Tribunalul Poporului, constatând ca acuzatul nu se face vinovat de aceste crime, deoarece nu el a fost acela care a condus efectiv razboiul, ci conducatorul statului de atunci, si prin urmare urmeaza a pronunta achitarea sa pentru acest fapt".

"Având în vedere ca în ce priveste faptul ca a supus la un tratament inuman pe prizonierii de razboi, Tribunalul de asemeni urmeaza a pronunta achitarea sa, întrucât nu se constata ca acestia au fost supusi la munci si un tratament inuman, din actele dosarului rezultând doar ca ei au fost întrebuintati la munci în minele de carbuni, ceea ce în mod normal erau obligati a presta ".

" Ca de asemeni Tribunalul Poporului urmeaza a pronunta achitarea acuzatului Gheorghe Alexianu din lipsa de dovezi si în ceea ce priveste crima prevazuta de art. 2 IU. e din Legea 312/945 ce i se mai imputa ".

Vazând aceste trei achitari, s-ar putea crede ca , judecatorii" au

apreciat ca suficiente, pentru un administrator al Transnistriei, trei

pedepse cu moartea, patru pedepse cu detentiune grea pe viata si doua pedepse cu munca silnica pe viata, sau pur si simplu s-ar putea crede ca totusi tribunalul a judecat din moment ce, din cele 12 infractiuni sustinute de acuzare, nu a pronuntat condamnarea decât pentru noua din ele. S-ar putea crede, dar s-ar gresi.

în realitate este vorba numai de o diversiune, cine stie de cine dirijata, pentru a se crea impresia ca totusi se judeca.

îmi întemeiez aceasta afirmatie pe împrejurarea ca, asa cum s-au pronunat celelalte noua condamnari, una mai neîntemeiata decât alta, mai puteau fi pronuntate, în conditiile respective, înca trei, pentru ca tot nu trebuiau dovedite, ci numai afirmate. De altfel, aceasta strategie a mai fost adoptata si în multe alte cazuri.

S-a scapat din vedere însa faptul ca argumentele invocate la pronuntarea celor trei achitari sunt valabile si pentru multe din condamnarile pronuntate. Este vorba, în primul rând, de lipsa de dovezi. Apoi

se recunoaste ca, în conditii de razboi, a pune pe cineva sa munceasca, nu înseamna o crima si nici exterminare, uitându-se ca, se afirmase cu putin timp înainte, ca obligarea populatiei apte de munca sa munceasca este o crima. S-a recunoscut si faptul ca nu se poate pronunta

condamnarea unei persoane, pentru unele masuri pe care nu le-a luat el si nu avea competenta sa le ia.

Este necesar sa vedem cum a raspuns Alexianu Gheorghe la acuzatiile ce i s-au adus. Apararile au fost depuse în scris, dupa terminarea dezbaterilor, în cadrul carora, data fiind graba celor care dirijau procesul, nici el, la fel ca si ceilalti acuzati, nu au avut posibilitatea sa se apere. Este putin probabil, însa, ca memoriile depuse de acuzati, au mai fost macar citite de cineva. Firesc era ca sustinerile facute în aparare sa fi fost combatute în sentinta cu contraargumente si cu trimiteri la probe, daca ar fi existat probe. Nefacându-se acest lucru, memoriile depuse în aparare trebuie acceptate ca exprimând adevarul. De altfel, credibilitatea apararilor se impune si pentru ca în multe probleme se fac referiri la date si documente, ori la alte probe, prin care puteau fi verificate cu usurinta.

Cum s-a aparat Gheorghe Alexianu?

A recunoscut ca a fost un înalt functionar, care a executat cu fidelitate ordinele guvernului sau, atâta vreme cât ele se întemeiau pe

legalitate si umanitate, refuzând pe cele nedrepte si influentând guver-

nul sa revina asupra lor.

Un profesor universitar nici nu putea proceda altfel. Este, de altfel, modul de actiune impus de însusi Maresalul Ion Antonescu, în sensul ca subordonatii sai sa-i atraga atentia în cazul în care va da un ordin ilegal ori nedrept.

Cu privire la instituirea muncii obligatorii, Gh. Alexianu sustine ca prin aceasta nu a facut altceva decât sa dea eficienta prevederilor Constitutiei U.R.S.S., potrivit careia "Munca în U.R.S.S. este o datorie si o chestiune de onoare a fiecarui cetatean capabil de munca, dupa principiul - cine nu munceste acela nu manânca", facând chiar precizarea, acest principiu este consacrat în art. 12.

Acest lucru, Gh. Alexianu 1-a aflat probabil în timpul celor 20 de luni de captivitate în U.R.S.S. în orice caz, ironia pe care si-a permis-o acuzatul nu a scapat judecatorilor bolsevici si probabil a avut o oare-câfe influenta la respingerea cererii de comutare a pedepsei cu moartea.

Dupa aceasta gluma periculoasa, Gh. Alexianu se refera la continutul art. 2 din ordonanta nr. 26, la care s-a referit si sentinta, potrivit caruia "Numai cei ce muncesc se vor bucura de concursul autoritatilor pentru procurarea celor necesare existentei", iar potrivit art. 7 "celor

ce presteaza munca în conformitate cu prezenta ordonanta li se vor elibera cartele de alimente si articole de prima necesitate, în raport cu numarul membrilor de familie", ceea ce înseamna ca prin munca unui singur membru al familiei se asigura existenta întregii familii.

Erau scutiti de prestarea muncii toti bolnavii, infirmii, barbatii în vârsta de peste 60 de ani, femeile gravide, cu începere de la a 5-a luna, femeile cu copii mai mici de 5 ani si femeile cu mai multi copii sub vârsta de 10 ani.

Prin ordonanta nr. 64 din 27 mai 1942 a fost reglementata durata zilei de munca la 8 ore, cu mentiunea ca, atunci când nevoile productiei, precum si urgenta executarii unor lucrari, durata zilei de lucru putea fi prelungita pâna la 10 ore. Pentru orele suplimentare, retributia era majorata cu 20%.

Acesta este, în linii mari, regimul de munca impus în Transnistria, pe care instanta 1-a numit de exterminare. O munca retribuita, timp de 8 ore pe zi, cu plata majorata a orelor suplimentare, în timp de razboi

- curata exterminare! Orice discutii pe aceasta tema sunt de prisos.

Nu am gasit în voluminosul dosar al cauzei cele doua ordonante la care s-a facut referire. Am gasit însa un exemplare al ordonantei nr. 82 din 9 septembrie 1942, data la Tiraspol si semnata de Gh. Alexianu, în care au fost contopite, toate reglementarile de pâna atunci privind regimul de munca instituit în Transnistria. Având în vedere ca, din aceasta problema tribunalul poporului a confectionat o infractiune pentru care Gh. Alexianu a fost condamnat la moarte, pentru adevar si pentru nevoia unei aprecieri în cunostinta de cauza gasesc necesar sa redau integral continutul acestei ordonante.

" Art 1. Pe tot timpul duratei razboiului, functionarii apartinând Guvernamântului si tuturor serviciilor publice, angajati de orice fel, muncitorii din întreprinderile publice sau particulare autorizate, precum qi cei din diferite organizatii sau santiere de lucrari, se considera

rechizitionati în serviciul administratiei Transnistriei.

Art. 2. Pentru nevoile administratiei românesti, vor putea fi rechizitionate orice persoane, indiferent de sex, de la vârsta de 15 ani pâna la 60 ani, pentru barbati, si pâna la 45 ani pentru femei.

Rechizitionarea se va face prin Inspectoratul de Jandarmi al Transnistriei si Directia Muncii, la cererea autoritatilor directiilor, întreprinderilor publice si particulare autorizate sau serviciilor publice recunoscute.

Art. 3. Sunt scutiti de rechizitie: bolnavii si infirmii declarati ca atare de medici oficiali, batrânii în vârsta de peste 60 ani barbati si 45 ani femei, femeile gravide cu începere de la a cincea luna, femeile cu copii mai mici de 5 ani si cele ce au mai mult de 3 copii sub 10 ani.

Art. 4. Persoanele aratate la art. 1 si 2 nu vor putea parasi serviciul în care au fost numite, angajate sau rechizitionate, fara învoire prealabila sau o cauza de forta majora, bine dovedita.

Cei ce vor contraveni acestei dispozitiuni, se vor pedepsi dupa cum urmeaza:

a)-cu internarea în lagar de la 2-6 luni, daca lipsa nu depaseste 8 zile;

b) - cu internarea în lagar de la 6 luni la 1 an, daca lipsa este mai mare de 8 zile;

c)~cu internarea în lagar de la 1 la 2 ani, daca lipsa a fost mai mare de 15 zile sau în caz de recidiva.

Art. 5. Masura internarii în lagar se va putea lua si în contra tuturor persoanelor suspecte care, prin activitatea lor, ar periclita ordinea si siguranta administratiei românesti.

Art. 6. Internarile în lagare se vor ordona numai de catre Guvernatorul civil al Transnistriei sau împuternicitii sai, prin decizie speciala, în urma anchetei efectuate de catre autoritatile, directiile, serviciile si întreprinderile publice sau particulare autorizate, de care apartin functionarii sau muncitorii respectivi.

Pentru cei prevazuti la art. 5, internarea în lagar va fi ordonata în urma rapoartelor organelor militare sau civile însarcinate cu paza si siguranta teritoriului.

Art. 7. Guvernamântul va putea ordona contra-anchete, care se

vor face de catre inspectorii administrativi sau referentii Oficiului de

Studii pentru functionari si de inspectoratul de jandarmi sau organele

însarcinate cu paza si siguranta teritoriului, pentru celelalte persoane.

Art. 8. Cei care, fiind detasati, numiti sau trimisi în interes de

serviciu în orice parte a Transnistriei, nu se vor prezenta la post în

termenul fixat de ordinul de serviciu primit, cu exceptia cazurilor de forta majora, se vor pedepsi cu închisoarea de la 3-5 ani si cu pierderea dreptului la pensie.

Aceeasi pedeapsa se va aplica si acelora care vor parasi serviciul fara a li se fi primit demisia sau înainte de a fi autorizati sa paraseasca lucrul pentru care au fost angajati sau rechizitionati.

Art 9. Cei ce vor sabota buna functionare a administratiei instituite sau vor instiga prin orice mijloace la acte de sabotaj, se vor pedepsi cu închisoare de la 3-10 ani.

Art. 10. Cei care vor savârsi acte de violenta sau amenintari grave fata de autoritati, în scopul de a împiedica masurile luate de administratia românească, se vor pedepsi cu închisoare de la 5-20 ani.

Art 11. Functionarilor veniti din tara prin detasare sau numire noua li se vor aplica dispozitiunile decretului lege nr. 151 din 10 ianuarie 1942, privitor la chemarea salariatilor publici în serviciul natiunii.

Art 12. Infractiunile prevazute la art. 8, 9 si 10 vor fi judecate de Curtile Martiale...".

Exemplarul aflat la dosar este tiparit în limbile româna, germana si rusa, într-un format care facea posibila afisarea.

Acesta era regimul de munca "fortata" instituit în Transnistria, cu mentiunea ca, si în tara, existau reglementari similare în serviciile publice si în sectoarele de baza ale economiei, unele fiind chiar militarizate, prin asa numita mobilizare la locul de munca.

O absurditate mai mare nu se putea sustine decât ca asemenea reglementari constituiau de fapt mijloace de exterminare.

Aceasta ordonanta ne lamureste si cu privire la ratiunea si scopurile lagarelor de munca de care face atâta caz sentinta. O disciplina mai severa în timp de razboi era absolut necesara, ea fiind si în interesul cetatenilor. Sanctiunile prevazute, gradate si ca durata si ca mod de executare, în functie de gravitatea faptelor, nu are nimic comun cu pretinsa persecutie rasiala si cu atât mai putin cu "scopul de exterminare", Chiar daca în lagare si închisori au ajuns si evreii care nu au respectat ordinea reglementata. închisori au existat si exista în toate timpurile, atât timp cât exista si încalcari de lege.

Sa urmarim în continuare apararile pe care si le-a formulat Gh. Alexianu.

Cu privire la deportarea evreilor din Odesa a mentionat ca masura nu a fost luata în scopul de exterminare, ci pentru ratiuni de siguranta.

Masura a fost ordonata de Maresalul Ion Antonescu la 16 decembrie 1941 la cererea Marelui Stat Major.

S-a argumentat aceasta masura prin aceea ca, datorita rezistentei Sevastopolului, era posibila o debarcare sovietica la Odesa. "Eu credeam ca Sevastopolul va cadea mult mai curând. Astazi însa datorita faptului ca flota ruseasca are posibilitatea sa utilizeze Sevastopolul, poate sa ne faca o surpriza dezagreabila".

în executarea acestei dispozitii armata a dat ordonanta pentru îndepartarea evreilor din Odesa.

La cererile insistente ale armatei, Gh. Alexianu a emis ordonanta nr. 35, stabilind prin art. 4, 5 si 6, conditii cât mai umane, obligând autoritatile administrative si politienesti, din regiunea de plasare, sa asigure evreilor buna convietuire în mijlocul populatiei bastinase.

Nu exista nici o dovada ca autoritatile române ar fi ucis evrei.

în instanta, Gh. Alexianu a fost acuzat si pentru faptul ca ar fi constituit instante de judecata represive. La aceasta a raspuns ca instantele de judecata de pe lânga Pretorate si Curtile Martiale nu au fost înfiintate de guvernator si nu îi erau subordonate lui, ci guvernului tarii. Nu are însa cunostinta de faptul ca instantele de judecata ar fi comis abuzuri.

Era normal ca si în Transnistria sa functioneze instante de judecata, iar cele penale au în mod obligator si caracter represiv, asa cum l-au avut si îl au în toate timpurile si în toate locurile.

Existenta instantelor de judecata nu poate fi decât un fapt pozitiv, deoarece prin ele se asigura supremaţia legii si înlatura domnia anarhiei si a abuzului.

Cu privire la participarea la "masacrele" de la Odesa.

Represaliile au fost aprobate de Maresalul Ion Antonescu la cererea Comandamentului Armatei a IV - care le-a si executat.

Se pare ca s-au comis si unele excese, dar acestea nu îi pot fi imputate lui Gh. Alexianu si adaug ca nici Maresalului Ion Antonescu.

A fost acuzat în sedinta de "criminalitate salbatica", la care raspunde:

1. Care îsi vedea zilnic efectivele afectate prin asasinate miselesti fn.a.)

- [redacted]La Cernauti a refuzat sa predea germanilor 400 evrei;

- A staruit pentru acordarea de gratieri si reduceri de pedepse, ceea ce s-a si realizat prin decretele nr. 5 din 19 decembrie 1942 si nr. 8 din 16 aprilie 1943;

- A propus, în mod frecvent, comutarea pedepsei cu moartea si gratieri individuale, propuneri însusite de conducatorul statului;

- Salveaza de la moarte 18 partizani condamnati de Curtea Mar tiala din Odesa, intervenind la Maresalul Ion Antonescu, care, initial respinsese cererile de gratiere;

- Peste drepturile sale, ia unele masuri la închisoarea Vapniarka, pentru a se constitui un comandament civil. Aproba majorarea alo catiei peste valoarea solicitata de Directia închisorilor;

- S-a bucurat de simpatia localnicilor, dând exemplu o împre jurare în care, un cantonier localnic de cale ferata, cu riscul vietii sale, a oprit trenul Guvernatorului, aflând în ultimul moment ca linia ferata era minata;

- în februarie 1944, când a fost înlocuit cu un guvernator mili tar, pentru ca se apropia frontul - generalul Potopeanu - reprezentantii Universitatii, Conservatorului si populatiei din Odesa i-au adus mul tumiri în public pentru grija ce a purtat populatiei autohtone.

Cu privire la lagarele si ghetourile din Transnistria:

Deportarea evreilor din Basarabia si Bucovina a fost hotarâta în conducerea statului, hotarâre ce i s-a transmis prin doi colonei de la Statul Major sositi la Tiraspol, în septembrie 1941.

Guvernamântul avea îndatorirea sa asigure hrana si gazduirea în haltele fixate prin planul prezentat de cei doi ofiteri. Evreii urmau sa fie trecuti peste Bug si predati nemtilor.

Când prima coloana a ajuns la Bug si a fost predata germanilor, colonelul Isopescu, prefectul judetului Golta, i-a comunicat lui Alexianu ca germanii i-au omorât pe evreii predati si nici nu au dat dovada de primire a lor.

în aceasta situatie, Gh. Alexianu a oprit imediat trecerea coloanelor peste Bug, i-a oprit pe evrei în localitatile în care se aflau si le-a organizat viata în centrele respective, prin ordonanta nr. 23 din 11 noiembrie 1941, pentru a-si putea gasi mijloace de existenta, stabilind urmatoarele:

- Cazarea evreilor se va face în locuintele parasite de refugiatii rusi sau evrei (art. 2). Daca nu sunt suficiente, vor fi cazati în locuintele particulare, cu plata chiriei.

- Evreii se administreaza aparte, de catre seful coloniei evreu, care raspunde de prezenta tuturor membrilor în colonie (art. 5).

- Cei utilizati la munca vor primi un bon de alimente pentru o zi de munca, în valoare de o marca, pentru muncitorii cu bratele, si doua marci pentru profesionistii calificati (art. 6).

- Evreii specialisti vor putea fi utilizati, cu aprobarea Guvernamântului, în toate lucrarile necesare refacerii industriei distrusa de razboi, punerea în functiune a fabricilor sau în orice întrebuintari se vor socoti necesari (art. 9).

Gratie acestor masuri luate de autoritatile române, 120 000 evrei au ramas în viata si s-au întors ulterior în Basarabia si Bucovina.

Martorul dr. Filderman - presedintele Comunitatii Evreilor - a declarat ca, în anul 1943, s-a dus la Gh. Alexianu si i-a spus ca stie ca

germanii fac presiuni asupra sa pentru a-i deplasa pe evrei peste Bug

si ca asta ar însenina pieirea lor. Alexianu i-a spus ca nu va face acest lucru si s-a tinut de cuvânt si i-a salvat pe evreii veniti din Transilvania.

Ca evreii au trait greu în iarna 1941, ca au fost si functionari abuzivi, se poate, dar si aici s-a facut tot posibilul si arata ca patru prefecti au fost schimbati, numerosi functionari si jandarmi au fost pedepsiti.

Situatia mai grea era la Moghilau, unde se îngramadisera un numar enorm de evrei, care nu vroiau cu nici un pret sa se deplaseze în satele din Est, preferând sa traiasca în cea mai mare aglomerare.

Când veneau vizite germane la Moghilau, Guvernatorul dadea ordin prefectului sa-i scoata, în camioane pe evrei în afara orasului, pentru a evita neplaceri.

în primavara anului 1942, Guvernatorul se adreseaza Consiliului de Patronaj si se organizeaza ajutorarea evreilor, de catre evreii din tara, cu medicamente si îmbracaminte, în acest mod situatia lor îmbu-natatindu-se mult. Aceasta îmbunatatire a fost constatata si de Crucea Rosie Internationala si de Nuntiul Papal, care a adus, la Odesa, multumiri publice lui Alexianu si i-a dat ca recunostinta medalia Papei, de fata fiind si generalul german Hofmazer - seful S.S.

Cu privire la evreii din lagarul de la Vapniarka: Guvernamântul nu avea decât sarcina sa puna la dispozitia comandamentului lagarului alimentele necesare.

Fiind informat de dr. Tataranu - medicul sef al Guvernamântului, de epidemia ce se ivise acolo, face o inspectie inopinata si, constatând situatia igienica si hrana proasta, a luat urmatoarele masuri peste drepturile sale:

- acorda evreilor dreptul de a-si procura hrana de pe piata, prin alti evrei;

- dispune ca o comisie sa verifice situatia evreilor care sustineau ca nu au nici o vina si sa fie eliberati.

Pe raportul Inspectoratului Penitenciarelor-V. Dogaru din 16 iunie 1943, înregistrat la Guvernamânt la nr. 105 611 din 19 iunie 1943, Gh. Alexianu a aprobat majorarea alocatiei de hrana de la 0,50 marci la o marca pe zi (se ceruse 0,80 marci).

I s-a imputat faptul ca, desi a stiut ca si românii au executat evrei, nu a luat masuri.

Gheorghe Alexianu sustine, pe buna dreptate, ca nimeni nu a declarat acest lucru. Singura referire evaziva o face dr. Filderman în sensul ca nu poate sti cine a omorât evreii de la Golta, deoarece omorau si românii si germanii.

Alexianu Gh. nu se putea îndoi de sinceritatea colonelului Isopescu, care, dimpotriva, a venit la el din proprie initiativa si 1-a informat ca germanii i-au omorât pe evreii trecuti peste Bug.

Ma vad nevoit sa adaug ca, daca într-adevar la Golta au fost masacrati evreii, logica elementara duce la concluzia ca Golta aflân-du-se peste Bug, deci în afara Transnistriei administrata de români, masacrele nu le puteau face decât cei care administrau teritoriul de peste Bug, care nu erau români.

De altfel, oprirea trecerii coloanelor de evrei peste Bug a fost facuta de români, tocmai pentru a evita masacrarea lor. Acest lucru rezulta în

mod cert si nu trebuie uitat.

Alexianu Gheorghe a mai fost acuzat ca a organizat jaful Transnistriei. A raspuns urmatoarele:

La intrarea administratiei române în Transnistria situatia se prezenta astfel:

- Provincia era distrusa de retragerea armatei rosii, care a arun
cat în aer toate fabricile si instalatiile si evacuase în interiorul U.R.S.S.
tot ce a fost mai important.

- Distrugeri datorate luptelor.

- Bunurile care au mai ramas erau risipite.

în aceasta situatie au aparut Etapele (sic) române, care, alaturi de administratia germana instituita în prima faza a ocupatiei, au început sa ridice captura de razboi si chiar vite si cereale. Dupa caderea Odesei s-a constituit Comitetul de capturi, care a predat administratiei întreprinderile si fabricile.

Pe aceasta stare, Guvernamântul Transnistriei a început opera de creatie, de refacere, reusind ca, în anul 1942, sa realizeze o frumoasa productie si refacerea, în cea mai mare parte, a întreprinderilor.

La ordinul guvernului, aceste bunuri în care s-a investit capital românesc au fost evacuate în tara, pentru ca altfel ar fi trebuit distruse conform planului de razboi.

Toate capturile au avut o evidenta stricta, astfel ca, dupa razboi, au putut fi restituite toate. Daca ramâneau acolo erau distruse, iar despagubirile de razboi ar fi fost mai mari.

Acuzatia de profit personal este total nefondata.

La cererea acuzatorului public, toate bancile, casele de schimb, institutiile economice, au atestat ca n-au facut niciodata operatiuni de bursa de schimb, sau orice alte operatiuni financiare pentru Alexianu, ca n-a avut Safe, ca nu are nici un depozit în banci, cu exceptia Bancii Române, unde are 261 500 lei si la C.E.C. unde are 12 000 lei, pe care îi are înainte de a fi guvernator, provenienta fiind gasita justa de Comisia pentru Controlul Averilor în 1940.

Alexianu Gh. a fost acuzat ca a silit pe tarani sa munceasca sub amenintarea împuscarii, pentru a alimenta trupele germane cu cereale si alte alimente.

Este adevarat, spune Alexianu, ca taranii au muncit în Transnistria, dar n-au fost amenintati. Au muncit pentru a primi jumatate din recolta. Ordonanta nr. 5 din 7 septembrie 1941'.

1. în mod cert, taranii nu primeau de la colhozuri si sovhozuri jumatate din recolta (n.a.).

Dreptul cuvenit statului a fost adus în tara, desi conventia Haufe-Tataranu, de la Tighina din 30 august 1941, prevedea ca aceste cereale vor servi pentru aprovizionarea trupelor germane si române, iar ceea ce va prisosi, se va împarti pe din doua, între România si Germania.

Din probele administrate rezulta ca nu s-a dat nimic din Trans-nistria germanilor, fara plata, ca si ei au cumparat, în total, din acest teritoriu, cereale în valoare de aproximativ 1 500 000 R.M, fapt atestat prin contul în R.M. al Guvernamântului Transnistriei de la Banca Nationala.

Cu privire la prizonieri, Gh. Alexianu sustine ca, în Transnistria, nu existau lagare de prizonieri si ca oricum aceste lagare erau administrate de armata.

Ca a facut donatii Consiliului de Patronaj.

Este exact ca Guvernamântul Transnistriei a dat diferite bunuri Consiliului de Patronaj, cum a dat si Crucii Rosii, Societatii Doamnelor Române, românilor din Ardealul de Nord, copiilor din Franta ocupata, copiilor din Grecia, etc. Toate au fost date cu acte în regula, trecute în scriptele de contabilitate si aprobate de Guvern.

Gestiunea Transnistriei a fost verificata pâna în martie 1942 de Curtea de Conturi.

Cu privire la acuzatia de a se fi pus în slujba hitlerismului:

într-un teritoriu în care eram în condominium cu germanii si unde ei aveau la început prezenta asupra noastra si într-o vreme în care germanii au executat pe toti evreii, când s-a petrecut cel mai mare pogrom din lume, Guvernatorul Transnistriei a dat ordonanta nr. 23 din noiembrie 1941, prin care organizeaza si asigura convietuirea evreilor în Transnistria, scapându-i de la moarte.

Refuza, la presiunea germanilor sa-i treaca peste Bug pe evrei, salvându-le viata (declaratie Filderman), refuza sa-1 evacueze din Moghilau (declaratie Verenca).

Mentine organizarea economica sovietica, împotriva avizului

consilierilor germani, pastrând colhozuri, sovhozuri, magazine generale

etc (declaratii Râmniceanu, Rotaru, Verenca, ordonantele nr. 5/1941 si 18/1941).

Deschide Universitatea din Odesa, scolile primare si secundare, Conservatorul si Opera din Odesa, toate în limba rusa si cu artisti si

profesori rusi, în contradictie cu normele stabilite de germani în celelalte teritorii ocupate din Rusia Sovietica.

Da ordin, în noiembrie 1943, sa se instituie comitete locale si sa se predea toate bunurile la sovietici, nu la germani (depozitii Râmniceanu, Verenca, Potopeanu).

La acuzatia privind participarea la pregatirea si continuarea razboiului, Gh. Alexianu raspunde ca, la 19 iunie 1941, a participat la sedinta Consiliului de Ministri ca simplu tehnician, nu era membru al guvernului si nu avea calitatea de a angaja statul.

în calitate de Guvernator al Transnistriei nu facea parte din guvern.

Am vazut, deci, care era situatia din Transnistria în momentul în care administrarea ei a fost preluata de autoritatile române.

In toamna anului 1943, când razboiul se apropia din nou de aceasta provincie, de data aceasta dinspre Est, administratia româna a luat o serie de masuri de retragere. Au fost luate însa si unele masuri deosebit de importante, care astazi ne ofera posibilitatea unei corecte aprecieri a ceea ce a însemnat administratia românească a Transnistriei.

Aceste masuri se refera, în primul rând, la constituirea unor comitete

formate din cei mai de vaza localnici, carora li s-au predat judetele provinciei, în starea în care se aflau ele dupa trei ani si jumatate de guvernare românească. Cu ocazia acestor predari s-au întocmit procese verbale, care puteau fi usor gasite si consultate, originalele aflându-se în arhiva fostului Guvernamânt al Transnistriei. La dosar a fost depus un singur asemenea proces verbal de catre aparatorul acuzatului Alexianu Gheorghe.

Acest document este deosebit de concludent, motiv pentru care, îi voi reda continutul integral.

Proces verbal Astazi 9 noiembrie 1943

Noi, ColonelulIoan. D. Constantinescu, PrefectulJudetului Oceacov, din Guvernamântul Transnistriei, asistat de domnul Vasile Dragomir, Subprefectul acestui judet.

Având în vedere ordinul Guvernamântului Transnistriei, Directia Administratiei si Personalului Cabinet nr. 1334 din 3 noiembrie 1943,

[redacted] am procedat la alegerea unei comisiuni locale, aleasa dintre localnicii cei mai proeminenti din orasul Oceacov, careia sa-i predam judetul si lucrarile cele mai importante facute sub administratia românească: în consecinta, în urma investigatiilor Jacute si datele ce am cules prin informatiuni personale, am constituit aceasta comisiune compusa din:

1. Agronov Arcadie - Controlorul Uzinei Electrice - Prefect al Judetului - seful comisiei.

2. Alexandru Rodin - inginer, ajutor - Subprefect.

3. Mihai Silvestru - Contabil - membru - Primarul orasului;

4. stefan Deadic - seful Moarei - seful Politiei,

5. Ion Dimcenco-sejiil Uzinei Electrice-sef al Raionului Oceacov;

6. Danii Kolomeitov - sejiil brutariei - seful raionului Varvarovca,

7.VasileLuchin - Conducator tehnic - seful Raionului Alexanderfeld.

întrunându-ne astazi în localul Prefecturei din Oceacov, am procedat, primul la predarea si Comisiunea în plenul ei, la primirea judetului Oceacov si lucrarile importante facute de noi, dupa cum urmeaza;

8. Localul Prefecturei în perfecta stare, cu toate anexele din curte,

9. Uzina Electrica în perfecta stare si în functiune, cu instalatii la populatie.

10. Uzina de Apa în perfecta stare si în functiune, cu instalatii la populatie,

11. Moara orasului în perfecta stare si în functiune,

12. Brutaria orasului în perfecta stare si în functiune,

13. Localul Primariei-local monumental perfect renovat de noi,

14. Localul Spitalului Judetean în perfecta stare,

15. Biserica în perfecta stare, refacuta din ruina în care a fost gasita,

16. Localul Cinematografului comunal, în perfecta stare,

17. Parcul cu crucea zidita pe locul fostei catedrale,

18. Tot orasul cu cladirile refacute si locuite de populatie.

19. Localurile Politiei, Jandarmeriei, etc, în perfecta stare, refacute.

20. Fabrica de unt din oras, în perfecta stare si în functiune.

21. Cele doua localuri de scoli, renovate de noi si în functiune.

22. soseaua Oceacov-Niceainoe, 42 km, facuta de Administratia
româna, cu piatra depozitata pe 1/2 din întinderea ei,

23.121 obstii agricole în judet (colhozuri) corespunzând comunelor din judet, cu vitele si uneltele agricole ce le posedau la venirea noastra,

24.11 ferme (sovhozuri) cu vitele si uneltele agricole ce au posedat la venirea noastra,

25. 58 mori taranesti renovate de noi.

26. 71 comune resedinta si 94 sate pendinte, conduse deprimari localnici,

27. 106 localuri de scoli, toate renovate de noi,

28. 9 localuri de biserici, toate construite de noi,

29. 9 case de rugaciuni facute de noi,

30. Doua comune model, construite de noi, comuna "Maresal Antonescu ", cu 26 case, si comuna " Guvernator Alexianu ", cu 25 case, toate model tip românesc, din care o parte complet terminate, iar altele în curs de acoperire, constructia lor fiind complet terminata.

31. Populatia orasului Oceacov compusa din 5 021 suflete, cu hrana asigurata,

32. Populatia rurala din judet compusa din 74 564 suflete, cu hrana asigurata.

Activitatea noastra, în tot timpul ocupatiei, s-a extins asupra reparatiunilor tuturor cladirilor publice si locuintele locuitorilor, carora li s-au dat tot materialul de care am dispus.

Am exploatat terenurile arabile cu mijloacele proprii de care am dispus si am repus în functiune morile si uleinitele ce le-am gasit distruse, pentru a reda hrana necesara populatiei locale, gasita complet lipsita de cele necesare hranei si chiar muritori de foame.

Am avut deplina satisfactie a constata, în tot timpul administratiei românesti, multumirea populatiei locale, care s-a bucurat de un regim civilizat si care n-a avut nimic de suferit în ce priveste hrana lor si a copiilor lor.

Privind judetul, ne facem o placuta datorie de constiinta si onoare nationala, ca am facut tot ce omeneste a fost posibil, în vremuri de razboi, pentru a asigura buna convietuire cu localnicii si asigurarea hranei si linistii în judet.

Ramâne Ca Dvs. sa conduceti mai departe destinele acestei populatii ramasa azi lipsita de protectia si grija noastra.

Drept care am adresat prezentul proces-verbal în 4 exemplare, din care trei exemplare le-au luat depredator si un exemplar de primitori.

Acest proces verbal a fost redactat în limbile româna si rusa si a fost semnat de toate persoanele mentiune în preambul.

Documentul, pe care îl consider de o importanta covârsitoare, ne ofera posibilitatea unor concluzii si aprecieri deosebite.

în primul rând, ca profesionist, nu pot sa nu constat cât de usor era pentru un organ de ancheta, adevarat si corect, sa reconstituie întreaga perioada de guvernare românească pe întreg teritoriul Transnistriei si sa se concluzioneze pe probe, daca exista sau nu, vinovatii. Era suficient sa fie examinata arhiva Guvernamântului. Nefacându-se acest lucru, apare evident faptul ca nu s-a dorit aflarea adevarului, ci numai încriminarea cu orice pret a guvernarii Maresalului Antonescu.

Putem apoi sa constatam ca Transnistria a fost gasita de români în ruine si a fost predata la retragere complet refacuta. Mai mult, s-au mai construit case de locuit, biserici, sosele si altele. Populatia a fost gasita înfometata si a fost lasata cu existenta asigurata.

Rezulta înca o data generozitatea si umanismul poporului român, care, în loc de distrugeri, în retragere, a lasat totul în buna stare.

Nu stiu daca a mai existat în lume un asemenea "cuceritor", care sa se comporte în acest mod cu populatia ocupata si care, în retragere, nu numai sa nu distruga nimic, dar sa-si predea cu proces-verbal teritoriile parasite. Daca a mai existat undeva un asemenea cuceritor, cinste lui. Noi românii, însa, avem cu ce ne mândri si din acest punct de vedere.

Unde este jaful, unde este exterminarea populatiei autohtone, retinute de tribunalul poporului si pentru care a aplicat pedepse deosebit de severe, unele chiar cu moartea, unor români nevinovati?

Modul cum a înteles Maresalul Ion Antonescu sa administreze Transnistria rezulta, în mod elocvent, si din decretul pe care 1-a emis si semnat la 19 august 1941. Este important de a fi cunoscute prevederile acestui decret.

" Vazând ca armatele de sub conducerea noastra au liberat teritoriul dintre Nistru si Bug din stapânirea necredintei si ca este nevoie sa se procedeze la administrarea acestui teritoriu,

Decretam "

Dupa ce în art. 1 este delimitat teritoriul luat sub administratie românească, în art. 2 se prevede:

"Numim împuternicit al nostru în aceasta provincie, cu dreptul de a lucra cu depline puteri, pe Dl. Profesor Universitar GheorgheAlexianu ".

Apoi în art. 3:

"împuternicitul nostru va lua, prin ordonante, toate masurile socotite necesare pentru functionarea Administratiei si pentru continuarea activitatii în toate domeniile, în conformitate cu instructiunile ce le-am dat".

Daca scopul ar fi fost jaful si exterminarea populatiei se pune fireasca întrebare daca, în aceasta functie, ar fi fost numit un profesor universitar. Raspunsul nu poate fi decât negativ.

Art. 4;

"împuternicitul nostru va fi ajutat în conducerea provinciei de urmatoarele Directiuni;

a) Directiunea Administratiei si Comunicatiilor

b) Directiunea Agriculturii si Economiei

c) Directiunea învatamântului, Cultelor si Propagandei

d) Directia Sanatatii

e) Directia Financiara ".

Aceste organisme, constituite, stabilesc si principalele sarcini si atributii ale administratiei românesti, precum si caracterul ei civil.

în continuare, prin acest decret este reglementat regimul functionarilor din Guvernamânt, modul lor de retribuire. Se mai stabileste ca singura moneda circulatorie în provincie este marca germana si resedinta Guvernamântului la Tiraspol.

O serie de alte acte normative confirma, de asemenea ca Maresalul Ion Antonescu nu s-a gândit sa anexeze la România, nici macar temporar, teritorii straine, precum si caracterul corect al administrarii Transnistriei.

Este vorba, în primul rând de Decretul-Lege nr. 1059 din 5 decembrie 1941 referitor la regimul vamal al schimburilor de marfuri între Regatul României si Transnistria.

Mai este vorba de doua Conventii încheiate între Ministrul Finantelor si Guvernatorul Civil al Transnistriei si anume:

- Conventia nr. 164.221 din 3 iulie 1942, "referitoare la traficul de plati între România si Transnistria" si

- Conventia nr. 164.221 din 3 iulie 1942, "referitoare la schim burile economice dintre România si Transnistria".

Rezulta deci ca nici macar din punct de vedere economic si financiar, România nu a asimilat Transnistria, ca între România si aceasta provincie, schimburile economice si regimul de plati s-au desfasurat dupa toate regulile de import-export.

Nu putem sa nu constatam si faptul ca toate aceste reglementari (probabil au mai fost si altele), au avut drept scop tocmai evitarea jefuirii Transnistriei si asigurarea refacerii economice a ei si a prosperitatii locuitorilor. De altfel, instructiunile Maresalului Ion Antonescu au avut în vedere ca cetatenilor Transnistriei sa nu li se diminueze veniturile avute anterior razboiului si, daca este posibil, sa li se asigure chiar venituri mai mari. Indiferent daca aceste masuri ar putea fi apreciate ca având caracter propagandistic, pentru cetateni, care si-au vazut necesitatile de trai satisfacute, un asemenea eventual scop era irelevant.

Toate aceste documente la care am facut referire, care constituie probe deosebit de concludente, exista la dosarul penal, evident depuse de aparare, dar nu au fost luate în considerare, fiind pur si simplu ignorate, confirmându-se înca o data afirmatia pe care am facut-o ca nu s-a dorit aflarea adevarului, ci numai condamnarea cu orice pret.

întrucât s-ar putea spune ca una este reglementarea si alta poate fi punerea ei în practica, ma vad nevoit sa prezint, în continuare, si alte probe.

Martorul Aurel Râmniceanu, fost director de cabinet al Guvernatorului Gh. Alexianu, a confirmat, în sedinta publica, urmatoarele:

Ordinea economica în Transnistria a fost pastrata aceeasi ca în timpul sovietelor. Ca au existat dese discutii între consilierii germani si guvernatorul Alexianu. Consilierii cereau desfiintarea colhozurilor

si sovhozurilor, dar Alexianu s-a opus tot timpul.

Alexianu a destituit o serie de functionari abuzivi.

Ca, în anul 1943, guvernatorul a dat dispozitii ca în fiecare întreprindere sa se constituie comitete de localnici carora sa ii se predea materialele si bunurile care au fost administrate de români.

Ca Nuntiul Papal, dupa ce a vizitat lagarele din Transnistria, i-a oferit guvernatorului Alexianu o placheta, însotita de multumiri publice.

La plecarea din Odesa, fruntasii locali ai vietii publice i-au adresat lui Alexianu multumiri pentru modul cum s-a comportat cu populatia.

Mai mentioneaza ca evreii din Transnistria traiau în libertate, cu exceptia câtorva lagare.

La aceasta trebuie sa fac precizarea ca în lagare nu erau tinuti numai evrei, ci si alti cetateni, dar acest lucru nu se datora originii etnice, ci faptului ca au încalcat reglementarile legale în vigoare. Asa cum am vazut, în lagare si închisori nu erau trimisi decât cei sanctionati pentru diverse încalcari de lege.

Mai departe, martorul confirma faptul ca Alexianu a oprit executarea a 18 condamnati la moarte, ale caror cereri de gratiere fusesera respinse initial. De asemenea, ca Alexianu a luat masuri pentru salvarea unei comisii de evrei, care venise în Transnistria pentru a verifica modul cum erau distribuite ajutoarele. Comisia a fost în pericol de a fi exterminata de germani.

Confirma si faptul ca Alexianu lua masuri ca evreii din Moghilau sa fie scosi afara din oras, cu camioanele, când veneau germanii, pentru a evita reprimarea lor. Ca guvernatorul dupa ce a vizitat lagarul de la Vapniarka, a luat masuri de marire a alocatiei de hrana si de a li se permite detinutilor sa se aprovizioneze din piata orasului.

Martorul Rotam Mihail, fost director al personalului la Guvernamântul Transnistriei, a facut o declaratie prin care confirma, în fata instantei, în mare, aceleasi împrejurari: Salvarea celor 18 condamnati la moarte, ca evreii din Transnistria traiau liberi si ca au fost pastrate toate formele de organizare economica si locala.

Generalul Racovita Mihail, dupa ce relateaza în fata instantei ca, la începutul razboiului, a primit ordin scris din partea Maresalului Ion Antonescu, potrivit caruia armata nu face razboi cu populatia civila, care trebuie sa fie bine tratata la fel si prizonierii, ordin repetat de mai multe on, â declarat ca, în zonele de operatii ale armatei, populatia era evacuata. Ca în calitate de comandant militar, a evacuat, pe a sa raspundere, evreii din Iasi, Tg. Frumos, Podul Iloaiei si Tg. Neamt. Daca martorul ar fi fost întrebat, sigur ar fi fost în masura sa relateze si ratiunile care au impus asemenea evacuari. în declaratie nu s-a consemnat o

asemenea precizare, absolut necesara, pentru a se vedea ca nu era vorba de ratiuni de ordin rasial si ca masurile respective nu au fost luate în scop de exterminare.

Unul din martorii de baza al acuzarii a fost Benvenisti M. Nu rezulta cine era de fapt acest martor, dar din relatarile lui aflam ca, în timpul guvernarii Maresalului Antonescu, a fost arestat pentru ca avea legaturi si corespondenta cu strainatatea, dar ca, la interventia lui Mihai Antonescu, a fost pus în libertate, fiind cercetat în continuare pâna la 23 august 1944.

Acest nou "patriot antifascist", în realitate suspectat de tradare de patrie, a declarat ca pierderile evreiesti din Bucovina, Basarabia si Transnistria ar fi fost de 270 000 vieti omenesti. Nici o alta precizare cu privire la sursa acestei cifre exacte, dar mai mult ca sigur ca sursa o constituiau ziarele vremii.

Am vazut însa si în decembrie 1989 cât de "exacte" au fost datele ce ni le-a furnizat presa, dornica de senzational.

Oricum, o asemenea declaratie nu poate avea nici o valoare juridica.

Martorul mai declara însa ca o scutire de munca la Centrala Evreilor se putea obtine numai platind "sume exorbitante lui R. Lecca". De asemenea, ca, platind asemenea sume, se puteau aduce evrei si din Transnistria.

Nu este exclus sa fi existat de asemenea "afaceri", dar nu stim cine erau cei care au profitat de pe urma lor.

* *

Este locul si momentul sa aflam si pentru ce a fost asasinat Constantin Z. Vasiliu, cel de al patrulea condamnat la moarte si executat o data cu Maresalul Ion Antonescu.

Nu voi mai reproduce continutul sentintei de condamnare, partea

referitoare la Constantin Z. Vasiliu, pentru ca, ar însemna sa repet formulari stereotipe, reproducerea textelor legale aplicate si celorlalti condamnati. si în acest caz este vorba de simpla enuntare a continutului legii, fara nici o referire la probe si mai ales fara nici o referire la apararile pe care si le-a formulat acuzatul.

A fost condamnat tot pentru ca ar fi militat pentru fascism, pentru intrarea trupelor germane în România, pentru declararea si continuarea razboiului contra U.R.S.S., pentru ca s-ar fi purtat rau cu evreii si cu prizonierii de razboi, ca ar fi contribuit la aservirea economiei tarii si alte asemenea ineptii, incriminate în faimoasa lege anticonstitutionala nr. 312/945.

Constantin Z. Vasiliu a fost Subsecretar de Stat la Ministerul Afacerilor Interne si sef al Inspectoratului General al Jandarmeriei.

Redau continutul Memoriului depus în apararea sa, dupa terminarea dezbaterilor judiciare.

"Dupa o detinere de 20 luni în Uniunea Sovietica, reîntors în tara la 9 aprilie 1946, am luat cunostinta de actul si dosarul de acuzare, în ziua de 3 mai 1946, în care timp am fost audiat de domnul acuzator public, o singura data, numai asupra unor aliniate din actul de acuzare.

Timpul fiind foarte scurt nu a mai fost timp necesar a cere sau depune acte sau martori, asa ca ma servesc în apararea mea, numai de dosarul acuzarii.

Rog sa binevoiti a vedea ca faptele ce revin Subsecretarului de Stat al Ministerului Afacerilor Interne din anul 1941 si sunt în dosar, sa nu îmi fie atribuite, eu nefiind în acea functie în acel an si nici cele ce revin generalului ing. D. Vasiliu - sef al capturilor din Transnistria, desi sunt trecute în rezumatul stenogramelor de la dosar.

în guvernarea Maresalului Antonescu, am ocupat, în doua perioade, 2 functiuni administrative; de la 12 septembrie 1940 la 10 iunie 1942 - Inspector General al Jandarmeriei, în zona interioara si apoi pâna la 23 august 1944 si Subsecretar de Stat la Ministerul Afacerilor Interne.

In ambele functii administrative nu am avut nici un rol politic si nici legislativ.

Sunt militar de 40 ani, din care 35 ani în serviciulJandarmeriei,

nu am avut nici o credinta politica si, deci, nici hitlerism sau fascism.

Nu am avut legaturi de serviciu cu reprezentantii civili sau militari ai Germaniei, ele facându-se la nevoie prin Presedintia Consiliului de Ministri sau Marele Stat Major. Nu am avut legaturi cu organele de politie germane, ele lucrând cu Serviciul Special de Informatii

(Declaratie Cristescu). Nu am primit nici o decoratie germana de pace sau razboi.

Ca Subsecretar de Stat nu am edictat legi sau regulamente, cu orice caracter, neavând acest atribut (nici un act la dosar).

Legea de organizare a Basarabiei si Bucovinei s-a întocmit de Dl. Prof. M. Antonescu si complectat împartirea administrativa la propunerea generalului Popescu. Nu am contribuit la ea, neavandnici un atribut sau pregatire. (Declaratii în instanta a luiM. Antonescu si gl. Popescu.)

Ghetouri: Au luat fiinta în Moldova la ordinul Subsecretarului de Stat al Ministerului Afacerilor Interne, general Ion Popescu, ca urmare a ordinului Marelui Stat Major (ordin nr. 45999/94 Dos. 44 pag. 50), fiind în orase unde locuiau evrei. Jandarmeria sau Inspectoratul General al Jandarmeriei nu au avut nici un atribut.

Ele s-au desfiintat la finele anului 1941.

Lagare: Dupa ce am propus si executat desfiintarea Lagarului Caracal, prin ordin a luat fiinta Lagarul din Tg. Jiu - ordin nr 689 din 12.11.1942 al Maresalului Antonescu, transmis de gl. I. Popescu, Ministr. de Razboi (dosar 44 fila 46), iar cel de la Vapniarka ia fiinta prin ordinul Marelui Stat Major Nr. 51714 (pag. 51 dos. 44).

Celelalte lagare sau ghetouri din Transnistria apartineau guvernamântului si au luat fiinta si au functionat fara cunostinta Ministerului Afacerilor Interne, de care nu depindea Transnistria, ca fiind direct sub ordinele Marelui Cartier General.

Subsemnatul la venirea ca Subsecretar de Stat la Ministerul Afacerilor Interne fiind sesizat de existenta înca de lagare în Moldova, cu ord. Nr. 37.215 din 9.II. 1942, le-am desfiintat pe toate (dos. 44 pag. 159).

S-a urmarit verificarea celor internati si eliberarea celor pe nedrept internati, caci cu un aparat politienesc de zeci de mii de oameni, din nestiinta sau venalitate, s-au putut face si greseli. Dovada, eliberarea a 800 internati din Vapniarka si readucerea restului de 385 la Tg. JiU îfl anul 1945 - 44 (ord. nr. 59.108, pag. 36 dos. 44 si nr. 55.055 din 6 martie 1944, pag. 77 dos. 44).

Asupra echipajelor de agenti hitleristi ai Inspectoratului General al Jandarmeriei, ce au terorizat populatia înainte de razboi, nu e nici un act la dosar si nici nu am fost interogat asupra acestor acuzari.

Masacrele de la Iasi, s-a jacut dovada în instanta si din depozitia D-lui Maresal Antonescu, ca ele s-au /acut de germani.

Despre Mastovoi sau Berezovca din Transnistria, nu am nici o cunostinta (De asemenea, nici un act la dosar).

Deportarile din Bucovina si Basarabia s-au jacut din ordinul M. St. Major cu nr. 6651/40, Dos. pag. 47.

Ele s-au executat de Marile Unitati din acea regiune cu trupele lor si companiile de Politie. S-a Jacut dovada în instanta ca Jandarmeria din zona interioara si Inspectoratul general al Jandarmreiei nu au avut nici un rol în executarea lor.

Declaratia de razboi U.R.S.S. si Americei, nefiind în anul 1941 Subsecretar de Stat, nu am luat parte la nici un Consiliu de Ministri, dovada, tabloul de la dosar 44, pag. 2, unde se vede ca primul Consiliu de Ministri, la care am participat, e 10 ianuarie 1942.

Deportarile de sectanti s-au aprobat de Presedintia Consiliului de Ministri la cererea Ministerului Cultelor, în principiu pentru 2 000 persoane, dar nu este nici un act ca s-a executat.

Deportarile tiganilor s-au facut din ordinul Maresalului Antonescu

si s-au transferat de jandarmi pâna la Nistru, unde au fost predati Administratiei Transnistriei.

S-au luat masuri pentru buna lor îngrijire pe drum (dos. 44 pag. 58) apoi s-au trimis 3 comisii de control, caci organele în subordine facusera greseli cu unii - ord. Nr. 4823 din 27 octombrie 1942 si s-a cerut guvernatorului Transnistriei a da un tratament special pentru femeile celor mobilizati ce ramasesera în salasele lor si nu voiau sa ramâna în tara. Apoi, când au revenit sotii lor, li s-au dat si transportul gratuit si bani pentru a le readuce în tara (Dos. 44 pag. 58 si pag. 133).

Asupra categoriilor de comunisti trimisi la Vapniarka, se vede clar, în Dos. 44 la pag. 48, ord. Nr. 11.563 al Presedintiei Consiliului de Ministri, care indica cele 3 categorii;

a) din închisori condamnati pentru comunism (72)

b) aflati liber si trecuti pe tabelele Marelui Stat Major, suspecti
categoria I-a (746)

c) Cei din Tg. Jiu (385).

Concorda si cu aratarile domnului acuzator public. Nu s-a extins de mine nici o categorie si nu s-a trimis nici unul cufamilia.

Comandamentul Armatei a IV-a si Comandamentul German au cerut imediata evacuare a evreilor din zona Roman - Bacau. Maresalul Antonescu a propus 3 solutii:

- evacuarea în târguri din Moldova,

- evacuarea în Sudul Moldovei,

- izolarea în ghetouri.

Eu am propus solutia 3-a, cea mai usoara de executat si cea mai favorabila pentru populatia evreiasca.

Tot atunci s-a dat ordin sa se trimita batalioane de premilitari evrei pentru a lucra la fortificatii.

Când au plecat evreii din Bucuresti, la cererea doctorului Ghuigold am fost cu D-sa la gara B. M. pentru a le duce 2 camioane de hrana, îmbracaminte si medicamente. Am propus martor pe Dr. Ghuigold; nu a venit, dar faptul a fost confirmat de Dl. Lecca.

Tratamentul neuman prizonierilor sovietici

Din declaratiile din instanta al Dl. general Steflea si Pantazi a rezultat clar ca nici Ministerul de Interne si nici Inspectoratul General al Jandarmeriei nu a avut nici un atribut în administrarea sau întrebuintarea prizonierilor sovietici.

Sunt acuzat ca am dat sugestii rele în Consiliul de Ordine, ca sunt un om crud si cinic.

Daca se examineaza notele luate de Colonelul Davidescu de la acele Consilii, nu se vede nici o sugestie rea. Din contra am aratat întotdeauna lipsurile si greutatile muncitorilor. însusi domnul acuzator public a relevat cazurile de la Petrosani si Anina.

Rezultatul a fost ca am obtinut, în serii, la 3 luni, câte 20 vagoane faina, 5 vagoane zahar, 3 vagoane sapun, 3 vagoane marmelada si pe care m-am dus personal si le-am distribuit la lucratori, cum si 5 000 perechi bocanci, ce am obtinut de la Dl. general Dobre. Acelasi lucru am facut la Resita. Am tinut legatura cu muncitorii prin conducatorii lor si ajunsesera, când aveau o nevoie la un Minister în Bucuresti, veneau la mine si mergeam cu ei Pana si contractul de munca, în anul 1943, cei de la Petrosani l-au facut prin mine, obtinând pentru ei casa, lumina si carbuni gratuit.

Le-am trimis, fiind lipsiti de asistenta medicala, 22 medici si 9 farmacisti evrei.

La Resita am staruit la Ministerul Muncii si li s-a terminat Spitalul.

în zona petrolifera, cu un delegat al Patronatului, am cercetat nevoile lucratorilor si li s-a distribuit hrana, îmbracaminte si s-au facut cantine gratuite.

Daca s-ar fi chemat câtiva conducatori de lucratori din acele regiuni, as fi facut dovada.

Dl. martor Dr. Filderman a aratat ce larga asistenta a avut de la mine pentru evreii din Transnistria intervenind a li se satisface cererile, cum si pentru cei din tara; daca venea si dl. Zissu, ce a fost citat, confirma acelasi lucru.

Am privegheat cu deosebita grija asupra persoanelor proeminente din partidele politice, care erau urmarite si amenintate de serviciile de politie clandestine germane, dovada ca nu au avut nimic de suferit.

Am citat martor pe dl. general Tataranu si M. Ghelmegeanu, pe care i-am scos cu Riosanu din mâinile legionarilor si apoi i-am tinut la Ministerul Afacerilor Interne si Inspectoratul General al Jandarmeriei, concentrându-i ca ofiteri de jandarmi pâna dupa rebeliune.

în lagarul Caracal l-am cunoscut pe Dl. Prof Constantinescu-Iasi care, fiind grav bolnav, înainte de a avea aprobarea Ministerului Afacerilor Interne, l-am trimis la Spitalul Coltea, unde a fost operat si salvat.'

Am avut câteva întrevederi cu Dl. Ministru Patrascanu, caruia i-am acordat permanent sederea în Bucuresti, desi era dat de Directia Generala a Politiei cu domiciliul obligator la Zamora si l-am avertizat repetat a fi prudent si a se feri sa nu fie suprimat de politia germana. L-am citat ca marior, nu am avut norocul sa vina.[2]

în ziua de 23 august 1944 am fost chemat la Palatul Regal. Din declaratia fostului ministru de Interne din acea zi, Dl. general Aldea,

1. Constantinescu-Iasi a facut apoi parte din guvernul de "concentrare democrata" care a dispus trimiterea în judecata si condamnarea tuturor celor care au participat la guvernarea Antonescu, inclusiv pe Constantin Z. Vasiliu, care i-a salvat viata (n.a.).

2. Recunostinta acestui ministru comunist a fost aceeasi ca si a lui Constantinescu-Iasi, ambii având contributia lor activa, ori pasiva, la asasinarea fostului lor protector (n.a.).

desi nu era martorul meu, s-a vazut felul cum am executat ordinul M. S. Regelui si D-lui general Sanatescu de a preda comanda si toate unitatile de jandarmi din capitala succesorului meu, general Anton, pentru care M. S. Regele m-a asigurat ca, dupa depunerea juramântului a noului guvern, voi fi liber.[1]

Totusi la ora 1, noaptea, am fost dat delegatului Blocului Democrat ce constituie guvernul, dar în momentul când D-sa a venit sa ma ia din cazinoul ofiterilor de garda, unde eram cu generalul Pantazi si colonel Elefterescu, s-a îndreptat spre mine si m-a întrebat: «Dvs. sunteti gl. Vasiliu?» am raspuns da, atunci d-sa a zis: «Va felicit pentru atitudinea dvs. corecta si loiala!» si apoi aplecat si, peste câteva zile, am fost predat comandamentului armatei sovietice.[2]

Daca se vor examina vinele ce mi se pun în sarcina, în lumina declaratiilor ce fac si, daca se va verifica si Dosarul 44, coroborându-se cu faptele, asa cum s-au luminat în audierele orale ale celorlalti, acuzati si martori, nu ramâne în sarcina mea decât vina, daca poate fi considerata, pentru un militar de cariera, de a fi servit în guvernarea Maresalului Antonescu.

Astept cu deplina încredere hotarârea onor Tribunal al Poporului, care nu poate fi decât dreapta si data în spiritul poporului român, pe care îl prezinta".

Daca Tribunalul Poporului ar fi reprezentat într-adevar poporul român, hotarârea ar fi fost sigur dreapta; dar cum nu a fost asa, hotarârea aceasta, ca si altele, a fost o monstruozitate împotriva poporului român, în ultima instanta.

Acest memoriu documentat, cu trimiteri la probe, necombatut prin nimic, ne arata cât de "odios" a fost seful unui organ represiv al guvernarii Antonescu. Unde este represiunea nemiloasa împotriva muncitorilor, a unor grupuri etnice, ori a unor personalitati politice, despre care încearca sentinta sa ne convinga? Ne amintim cum erau prezentati jandarmii români în filmele construite dupa normele "realismului socialist". Se încerca sa ne convinga de faptul ca mai fiorosi oameni

1. Nu numai recunostinta nu mai exista, dar nici cuvântul dat nu se mai respecta (n.a.).

2. Perfidia bolsevica intrase în functiune (n.a.)-

si mai lipsiti de scrupule nu mai exista în lume decât fosti jandarmi si politisti români din vremea regimului burghezo-mosieresc. Pe noi care am trait alaturi sau chiar în familie cu acesti umili slujbasi ai statului, nu putea nimeni sa ne convinga de asa ceva. Dar, imaginea românului în lume, în mod sigur a fost deformata si prin asemenea "opere".

întrucât s-ar putea afirma ca imaginea unui sef nu este si imaginea subalternilor sai, ceea ce, în principiu, este adevarat, ma vad nevoit sa fac o prezentare si a unui alt dosar în care Tribunalul Poporului a condamnat jandarmi din esaloanele inferioare. Cazul prezinta importanta si pentru dosarul Maresalului Antonescu, mai ales ca cei la care ma voi referi si-au desfasurat activitatea si în Transnistria.

Este vorba de dosarul nr. 7/1945 al Tribunalului Poporului, în care s-a pronuntat hotarârea nr. 4, din 2 iulie 1945, prin care au fost condamnati, de aproximativ acelasi complet, ca si în cazul Maresalului Ion Antonescu, cu deosebire ca acuzatori publici au fost Constantin Mocanu si Alexandra Sidorovici, urmatorii:

1. General de Jandarmi Topor Ioan, fost mare pretor al armatei în

perioada 22 iunie 1941-31 octombrie 1941 la;

- Temnita grea pe viata pentru infractiunea prevazuta de art. 2 lit. e, din Legea 312/945, care incrimina ordonarea sau savârsirea de represiuni colective sau individuale, în scop de persecutie politica sau din motive rasiale asupra populatiei civile. în concret s-a retinut ca a ordonat si initiat personal deportarea evreilor din unele parti ale Basa rabiei si Bucovinei "si aceasta din motive de persecutie rasiala".

- Detentiune grea pe viata pentru infractiunea prevazuta de art. 2 lit. n, din aceeasi lege, care incrimina ordonarea, initierea înfiintarii de ghetouri, lagare de internare ori deportari din motive de persecutie politica sau rasiala.

A fost achitat (sic) pentru faptul ca ar fi ordonat sau savârsit acte de teroare, cruzime sau de suprimare asupra populatiei din teritoriile

unde s-a purtat razboiul.

2. Maiorul de jandarmi Oraseanu Romeo, fost comandant al Legiu nii de Jandarmi Moghilau la:

- 20 ani munca silnica pentru infractiunea prevazuta de art. 2 lit. c din Legea 312/945;

- 19 ani munca silnica pentru infractiunea prevazuta de art. 2 lit. 1
din aceeasi lege, pentru faptul ca ar fi realizat averi în mod ilicit.

Achitat (sic) si el pentru acuzatia de a fi comis acte de teroare ori cruzime, ca ar fi ordonat înfiintarea de ghetouri, ori acte de tortura.

3. Maior de jandarmi Botoroaga Gheorghe, fost si el comandant al Legiunii de Jandarmi Moghilau la:

- Munca silnica pe viata, pentru ca ar fi ordonat represiuni indi viduale si colective din motive rasiale asupra populatiei civile, iar în calitate de ofiter de politie judiciara, în chestiuni cu caracter rasial si politic, ar fi comis acte de teroare (art. 2 lit. e si h).

A fost achitat (sic) pentru alte trei acuzatii prevazute de art. 2 litd, i, 1.

4. Colonel Loghin Constantin, fost prefect al Judetului Moghilau si Tulcin, cavaler al ordinului„Mihai Viteazul", din campania 1916-1918, si cavaler al Crucii Militare Engleze, din aceeasi campanie la:

- Munca silnica pe viata pentru fapte prevazute de art 2 lit. e si f, pentru ca ar fi ordonat represiuni individuale si colective si ar fi orga nizat munci excesive, în scop de exterminare.

-Detentiune gtea pe viata, pentru faptele prevazute de art. 2 lit m, constând în trimiterea evreilor la munca peste Bug, la germani. A fost achitat (sic) pentru faptul ca ar fi realizat averi ilicite.

5. Sergentul major Barbulescu stefan, fost sef al unor circum scriptii politienesti si comandant al ghetoului din Moghilau la:

- 25 ani munca silnica pentru faptele prevazute de art. 2 lit. e, g si h, constând în faptul ca ar fi savârsit represiuni individuale si colec tive din motive rasiale, ar fi supus la tratamente neomenoase pe depor tati si ca pentru aceleasi motive rasiale ar fi comis torturi.

- 20 ani detentiune grea, pentru ca ar fi realizat beneficii mate riale de pe urma masurilor cu caracter rasial.

6. Fruntas Dan Nicolae -jandarm, la 15 ani munca silnica, pen tru ca ar fi supus la tratamente neomenoase pe cei aflati sub puterea sa, la Moghilau.

7. Capitan Iliuta Mihail, fost comandant al Companiei de jandarmi Moghilau, la 25 ani munca silnica, pentru ca ar fi ordonat represiuni

individuale si colective si ar fi comis acte de violenta si teroare, din motive rasiale.

8. Donilov Mihail - avocat - la:

- 20 ani temnita grea pentru faptul ca, fiind si el evreu deportat, pentru a-si asigura o viata mai buna, ar fi savârsit acte de represiune individuala sau colectiva si ca i-ar fi instigat la asemenea fapte si pe ceilalti inculpati, jandarmi;

- 12 ani detentiune simpla, pentru ca ar fi înlesnit autoritatilor antonesciene sa înfiinteze ghetouri si sa efectueze deportari din motive politice;

- 19 ani detentiune grea, pentru ca ar fi realizat beneficii mate riale, profitând de masurile cu caracter rasial.

A fost achitat (sic) pentru faptul ca ar fi ordonat sau desavârsit acte de teroare sau de suprimare a populatiei.

9. Marcu Goldemberg, la 10 ani închisoare corectionala, pentru ca ar fi fost informatorul Legiunii de Jandarmi.

10. Mazilu Ioan - capitan, fost comandant al închisorilor militare Chisinau si Braila, la munca silnica pe viata, pentru ca, în calitatea mentionata, ar fi supus la tratamente neomenoase pe detinutii politici aflati sub puterea sa.

Aceasta hotarâre a fost atacata pentru motivele de neconstitutiona-litate a instantei de judecata si a dispozitiilor Legii 312/945, dar recursul a fost respins cu motivarea:

"Ca potrivit înaltului Decret Regal nr. 1626/944 puterea legislativa se exercita pâna la organizarea Reprezentantei Nationale de catre Rege la propunerea Consiliului de Ministri...".

Din aceasta motivare putem întelege, fie ca Regele este autorul tuturor legilor neconstitutionale, despre care am vorbit anterior, fie ca Regele nu a contat ca sef al statului si a semnat tot ce i se prezenta de catre guvernul de "concentrare democrata". Nici într-un caz, nici în altul, pentru monarhie nu este o onoare.

Facând abstractie, si în acest caz, de motivele de neconstitutiona-litate a instantei de judecata si a legii aplicate, constatam aceeasi lipsa de probe de Vinovatie, aceeasi simpla enuntare a faptelor cu caracter general, nimic concret, de fapt o reproducere a textelor de lege aplicate.

S-a vorbit, si din pacate se mai vorbeste, de unele persoane de rea credinta, de "masacrele" la care ar fi fost supusi evreii în Transnistria guvernata de români. Cauza pe care am prezentat-o priveste persoane

din jandarmeria româna din Transnistria, pâna la ierarhia cea mai de jos, deci, prezumtivii executanti ai "masacrelor". Era obligator ca, macar la acest nivel, sa fie prezentate probe concrete cu privire la eventualele crime pe care le-ar fi comis românii, împotriva unor persoane, ori grupuri de persoane, din motive de ura ori persecutie rasiala. în anul 1945 era foarte usor de gasit asemenea probe, daca acuzatiile ar fi fost reale. Multi evrei care au fost deportati în Transnistria se aflau în România si s-ar fi gasit macar unul sa relateze un caz de ucidere, de torturare ori de tratamente neomenoase aplicate de autoritatile române.

în tot acest proces, nu a fost audiat nici macar un martor care sa relateze un caz concret. Mai mult, martorii audiati, din care multi evrei, au cautat sa-i apere pe jandarmii judecati si sub autoritatea carora au trait în perioada de deportare. Au existat si martori ai acuzarii, care, însa, nu au facut decât declaratii cu caracter general.

Nici unul din acuzati nu a recunoscut ca ar fi dat ordin ori ca ar fi comis acte de violenta fata de evrei si cu atât mai putin ca ar fi comis acte de tortura ori de exterminare a vreunei persoane. Dimpotriva, declara ca, atât cât au putut, i-au ajutat pe evreii deportati, lucru care vom vedea a fost confirmat de aproape toti martorii evrei.

Cel mai aprig martor acuzator a fost inginerul Zigfrid Lagendorf, care, declarând ca jandarmii români i-ar fi batut pe deportati si ca trei evrei ar fi fost împuscati pe malul Nistrului, dar nu poate concretiza nimic, macar un nume de persoana batuta ori împuscata. Martorul precizeaza ca cele declarate le stie din auzite.

Depozitia acestui martor este deosebit de contradictorie si se simte, din lecturarea ei, dorinta de a face pe plac celor care au înscenat procesul, fara însa a putea prezenta date concrete, desi un timp a fost presedinte al comunitatii evreilor. în schimb, la întrebarile puse de acuzati, a fost nevoit sa confirme împrejurari concrete, în care jandarmii români i-au aparat pe evrei. Razbat si din acest proces presiunile care se exercitau asupra martorilor.

Martorul face la un moment dat urmatoarea afirmatie, sau cel putin asa a fost consemnata:

"Acuzatul Botoroaga se purta totdeauna bestial cu internatii". Trebuie mentionat ca pe timpul acestui acuzat, martorul a fost schimbat din functia de presedinte al comitetului evreilor.

în fraza urmatoare însa, martorul face precizari care rastoarna afirmatiile anterioare.

"La repatriere, am reusit sa luam clandestin 430 copii[1]. La aceasta ne-a ajutat si acuzatul Barbulescu, însa maiorul Botoroaga ne-a amenintat ca ne va preda Curtii Martiale, însa nu ne-a predat. în general însa, avea o purtare rea fata de evrei si populatia bastinasa, cautând sa terorizeze ".

Confirma însa ca Legiunea de jandarmi le-a pus evreilor la dispozitie carute pentru transportul alimentelor.

Martorul declara ca purtarea cpt. Iliuta era pornita si din ura rasiala, dar ca fata de el nu îsi manifesta ura rasiala.

"La retragere, prin ianuarie 1944, am avut un sprijin al acuzatului Barbulescu, când eram jefuiti de nemti.

stiu ca a intervenit sa-l salveze pe Dr. Filderman, când a fost atacat de nemti.

La retragere stiu ca acuz. Barbulescu a tras si cu arma contra nemtilor.

In timpul retragerii comandantul Legiunii de jandarmi a fost

acuzatul Botoroaga ".

Se poate observa cu usurinta cu câta greutate catadicsea martorul sa faca declaratii în apararea acuzatilor. Cauza nu putea fi alta decât teama.

"Eu am gasit tot timpul întelegere la maiorul Orasanu. Nu acelasi lucru as putea sa spun si fata de Botoroaga ".

Are ce are cu maiorul Botoroaga, dar nu poate sa confirme faptul ca, la retragere, Legiunea de jandarmi de sub comanda acestuia nu i-a lasat pe evrei în parasire, ci s-au retras împreuna cu ei asigurându-le si protectia împotriva germanilor. Fata de asemenea comportari, cum se poate vorbi de bestialitate! Numai mintind, pentru a nu supara pe cineva.

Martorul Teich Meier, fost sef al biroului de munca de la Sargorod, declara ca, pe vremea colonelului Loghin, evreii erau dusi la munca si în afara judetului.

"în Sargorod acuzatul Botoroaga a avut o purtare buna salvând 2 copii veniti de peste Bug"'

1. Nu precizeaza însa ce era cu acei copii. Probabil tot ca urmare a unei comportari "bestiale" (n.a.).

"Despre Danilov stiu ca, câteodata, lovea oamenii, însa eu sunt de parere ca era necesar, deoarece altfel nu se puteau aduna oamenii".

"Barbulescu stefan la repatrierea evreilor a ajutat la înapoierea copiilor chiar si a celor care nu erau trecuti pe tablou ".

Martora Miler Riva;

"L-am cunoscut si pe maiorul Orasanu si el a avut o atitudine omeneasca ajutându-ma, atât pe mine cât si pe mama mea, cu pâine si bani".

Kahane Feibis declara ca a fost transferat de la Moghilau la Pecioara din cauza lui Danilov, care 1-a batut pe cel care a încercat sa-i ia apararea si numai politia evreiasca 1-a scapat de el".

Tot despre Danilov, martorul declara ca ar fi afirmat ca " nu e nici un pacat daca vor muri evreii saraci, pentru ca astfel s-ar putea trai mai bine cu cei bogati".

Dimitriev Eugen declara ca a fost condamnat pentru actiune subversiva si detinut în închisoarea Chisinau, unde detinutii politici aveau

un regim special. Nu precizeaza în ce a constat regimul special. Mai declara ca, pe parcursul transferarii de la Chisinau la Aiud, au avut la picioare bare de fier.

" Cred ca scopul pentru care acuzatul ne aplica tratamentul atât de dur era exterminarea noastra "'

Alt martor, tradator si spion bolsevic, fost detinut la Chisinau, Vasiliev Vladimir îsi da si el cu parerea ca "... scopul pentru care acuzatul ne-a supus la acest tratament era de a ne scade moralul si de a ne extermina ".

Nici pe acesta n-a reusit comandantul penitenciarului sa-1 extermine.

Curios ca acesti doi martori, probabil originari din Basarabia, unul în vârsta de 21 ani, iar altul de 23 ani la data audierii (29 iunie 1945) erau functionari de stat si aveau domiciliul în Bucuresti. Nu se spune ce fel de functionari, dar probabil si ei, ca si alti "patrioti" de felul lui Nikolski A., dupa 23 august 1944, fiind pusi în libertate, prin asa numita Conventie de armistitiu, s-au adunat toti în Bucuresti, sau au fost

1. Dar iata ca nu a reusit sa-i extermine, au supravietuit tradatorii de tara, ca sa poata fi martori ai acuzarii. Palida acuzare (n.a.).

adunati, pentru a pune bazele "securitatii poporului". Tradatorii si spionii aveau pregatirea necesara.

Un alt asemenea martor, fost detinut în închisoarea Braila, Eugen Ber, la data audierii de 24 ani, cu domiciliul în Bucuresti, de profesie militar (nu se specifica ce fel de militar), arata ca regimul din închisoarea Braila aplicat de acuzatul Mazilu era un "regim de teroare, în scopul de a se ajunge la exterminarea detinutilor politici". Bolsevicii erau foarte puternici, asa încât nu s-a reusit exterminarea nici unuia. Fraza cu "în scop de exterminare" era luata din Legea 312/945 si constituia o conditie pentru existenta infractiunii.

"Martorul" mai declara ca, dupa 23 august 1944, în loc sa fie pusi în libertate imediat, au fost transferati la Rosiorii de Vede si ca acuzatul "a maltratat pe detinuti si prizonierii sovietici, intimidându-ne prin tragere de focuri". Curata exterminare!

Probabil, la întrebarea acuzatului Mazilu, fostul spion bolsevic îsi încheie declaratia cu mentiunea ca: "în trenul cu care am plecat noi de la Braila am vazut ca erau si niste magistrati". Deci, grele conditii de transferare, daca au calatorit în acelasi tren cu magistratii.

Harabagiu Idei, liber profesionist de 22 ani, si el cu domiciliul în Bucuresti, declara ca a fost si el în lagarul de la Pecioara, de unde a fugit împreuna cu familia înapoi la Moghilau.

" Cred ca, pe malul Nistrului, s-a împuscat din ordinul Col. Loghin circa 500 de evrei". Când s-a întâmplat? Ce îl face sa creada acest lucru? Nu interesa pe nimeni, bine ca a facut afirmatia.

Segal Moscu Leizer, tot din Bucuresti, de ocupatie - liber - declara ca la Moghilau "noaptea" se împuscau oamenii si stia ca aceste împuscaturi se faceau de acuzatul Dan..." De unde stie, ce oameni erau împuscati, de cine? Nu interesa. Deduce însa din împrejurarea ca fruntasul Dan vindea în lagar unele obiecte, care, zice martorul, ar fi

apartinut celor împuscati.

Filderman Vilhelm este audiat si în aceasta cauza si în calitatea lui de sef al comunitatii evreiesti, cu o mai mare libertate de miscare, ar fi putut furniza date foarte importante, daca ar fi existat masacre si alte asemenea grozavii. Ce declara însa:

' "La Moghilau am fost atacat într-o seara de nemti si acuzatul Barbulescu a intervenit în apararea mea.

Auzeam tipetele oamenilor care erau batuti la postul de jandarmi, unde era sef Barbulescu. Cine batea nu stiu.

Despre maiorul Botoroaga am auzit ca din ordinul lui ar fi fost împuscati 3 evrei pe malul Nistrului. Auzeam ca de catre jandarmii de sub comanda sa bateau oamenii si ca îi punea la munca excesiva. Altii vorbeau bine despre el. Personal nu pot sa dau nici o referinta.

întors ulterior în tara am facut reclamatie ca în Transilvania se împusca oamenii. S-a facut o ancheta si de catre Inspectoratul de Jandarmi, mis-a comunicat negativ".

Atât a putut sa declare unul din cei mai importanti martori.

Edelstein Leon, fost deportat si el, nu face nici o declaratie acuzatoare. Dimpotriva:

"Acuzatul Orasanu a fost regretat la plecare de unii din evrei, cu care se purtase bine si stiu ca unii din evrei au facut rugaciuni în templu

pentru însanatosirea fiului sau.

Nu a facut sicane evreilor care îsi faceau cumparaturi laAtachi."

Martorul, om serios, de profesie dentist, în vârsta de 39 ani, nu este singurul martor onest.

O atentie deosebita merita si alti doi martori evrei, care, auzind ca este judecat fostul maior de jandarmi Orasanu, s-au prezentat din proprie initiativa la familia acestuia pentru a fi propusi martori în aparare. Initiativa lor nu a fost agreata de instanta de judecata, care i-a supus la o adevarata ancheta pentru a se afla cum de au ajuns sa fie martori în apararea jandarmilor. Ambii au fost deportati din Bucovina la Moghilau, iar dupa razboi s-au stabilit în Bucuresti. Acestia sunt:

Iosef Goldestein, care a declarat:

" Cred ca la Scazinet a plecat toata lumea dupa o lista întocmita de comitet, fara amestecul legiunii de jandarmi.

stiu ca cei care fugeau de la Scazinet la Moghilau nu erau

împuscati, ci tolerati de maiorul Orasanu. stiu ca unul a fost împuscat de un ucrainian contra carora maiorul Orasanu a luat masuri. Maiorul Orasanu tinea usa deschisa si primea pe oricine.

stiu ca la Moghilau exista comert clandestin si piata era libera.

La Scazinet, am fost deportat în primul lot. Eu singur m-am oferit sa fiu martorul lui Romeo Orasanu aflând ca este trimis în judecata".

Mai declara ca a aflat de proces de la Malamet Bruno, caruia i-a si dat adresa sa. Confruntat cu acesta, Malamet Bruno a negat, fiindu-i teama sa recunoasca actiunea sa în ajutorul unui acuzat.

Bruno Malamet, în declaratia sa, pâna la urma, a fost nevoit sa recunoasca, "acuzatia" de a fi avut initiativa ajutarii lui Orasanu si anume:

"Eu aflând de la D-na Paisse, care era functionara la Tribunalul Poporului, ca dl. maior Orasanu e trimis în judecata si cum maiorul Orasanu îmi facuse mie un mare bine îngrijindu-se de copilul meu, m-am dus la d-na Orasanu, careia i-am luat adresa din cartea de telefon si i-am spus sa ma propuna martor, atunci spunându-i ca mai este si martorul Iozef Goldstein.

Arat ca la maiorul Orasanu acasa am fost de 2 ori, odata pentru mine si a doua oara pentru Goldstein ".

Acestor doi martori li s-au luat declaratiile sumare, iar cea mai

mare parte o constituie explicatiile date cu privire la modul în care au ajuns martori.

Stroh Rita:

"stiu ca maiorulBotoroaga era un om corect.

stiu ca a luat masuri contra unui sef de post abuziv.

Nu stiu daca acesta, personal, a comis acte de atrocitati, nici nu stiu daca a dat ordin în acest sens.

A facut si un teatru evreiesc pentru copiii din orfelinat. stiu ca Barbulescu se purta bine cu copiii".

Ghersenovici Ana:

"Fata de mine maiorul Botoroaga s-a purtat bine. în unele privinte stiu ca a avut purtari bune, era sever, dar drept.

In timpul comenzii acestui maior s-a desfiintat garzile ucrainiene, înlocuindu-se cu politia evreiasca".

si aceste doua martore au fost audiate foarte superficial, pentru ca nu se dorea aflarea adevarului.

Companiet Vili:

"Inprivinta col. Loghin stiu ca s-a îngrijit de soarta evreilor din judet, facând o colecta în ghetoul Tulcin pentru evreii din alte parti a judetului. De asemenea, circa 20 de evrei ce trebuiau trecuti peste Bug au fost retinuti la Tulcin si cred ca datorita lui.

Atitudinea lui nu era antisemita ".

Alti evrei din cei care au fost deportati, fiind audiati în fata instantei de judecata, nu li s-a consemnat decât ca "Mentin în totul declaratia data la cabinetul de instructie"; Schertzer Friderich, Apel Iacob, Marcu Solomon, Averbach Arnold.

Cum am putea aprecia aceasta superficialitate decât prin faptul ca acesti martori nu sustineau acuzarea. Instanta de judecata, aflata într-o criza acuta de probe de vinovatie, nu putea trata cu superficialitate, eventuale probe în acuzare.

Martorul Vladescu Marcel - colonel magistrat, fost sef al Parchetului Curjii Martiale cnisinau, relateaza, în fata instantei:

" stiu ca acuzatul Mazilu a facut îmbunatatiri în ceea ce priveste cazarmamentul si echipamentul închisorii Chisinau, dovedindu-se un bun organizator. Asistenta medicala stiu ca era asigurata si functiona normal si nu mi s-a semnalat nici o data ca n-ar fi fost oferita tuturor detinutilor. De asemenea, nu mi s-a facut, în timpul cât am fost sef al Parchetului Curtii Martiale, nici un fel deplângere contra conducerii închisorii".

Generalul Topor Ioan, fost mare pretor al Marelui Cartier General pâna la 31 octombrie 1941, dupa care s-a înapoiat la Inspectoratul General al Jandarmilor a declarat ca nu a ordonat deportari si nici înfiintarea de lagare si ghetouri, întrucât nu avea calitatea sa ia asemenea masuri.

A transmis, însa, dispozitia guvernului de a se face evacuari din Bucovina, Ordinul nu prevedea nici o masura de exterminare.

Cu privire la aceste masuri, a declarat ca internarea în lagare a unor categorii de cetateni, în timp de razboi, este prevazuta de legiuirile internationale si de regulamentul internatilor si suspectilor de razboi, aceste masuri fiind impuse de siguranta statului si de starea de necesitate.

Se mai refera la faptul ca asemenea masuri sunt pregatite înca din timp de pace, prin întocmirea de tabele si situatii pe categorii de nationalitati si suspiciuni, iar în timp de razboi, Guvernul poate ordona internarea tuturor strainilor si suspectilor, ori numai a unor categorii.

Ca este asa, ne-o dovedeste si faptul ca, dupa atacarea de catre japonezi, în timpul celui de al doilea razboi mondial, a bazei militare americane de la Pearl-Harbour, în S.U.A. toti cetatenii de origine japoneza au fost adunati în lagare. Cel putin asa am putut vedea în serialul cinematografic intitulat "Al doilea razboi mondial" si nu avem motive sa nu credem ca a fost asa.

Cu toate acestea, conducatorilor S.U.A. si celor care au pus în aplicare aceste masuri care vizau siguranta statului nu li s-au intentat procese pentru persecutia rasiala si nici pentru ca s-ar fi urmarit exterminarea pe motive rasiale. Este normal, nici nu trebuiau facute asemenea procese.

De ce atunci a trebuit sa se însceneze asemenea procese în România? De ce trebuie sa fim mereu certati si pusi la zid pentru ca procedam, în anumite situatii, la fel cum procedeaza si alte tari? Raspunsurile pot fi multe, dar cel mai evident apare interesul, dupa 23 august 1944, de a se decapita statul român, pentru ca, dupa aceea sa poata fi dominat si supus total, asa cum s-a si întâmplat.

Acest lucru nu a fost facut în interesul poporului român si nu putem accepta pâna la infinit ca acele procese au fost legale. Noi trebuie sa restabilim adevarul si, chiar daca nu mai putem repara nimic, macar sa reabilitam memoria acelor români care au fost sacrificati de catre si în interese straine neamului si tarii românesti.

Este necesar sa vedem si cum au raspuns acuzatii la învinuirile aduse. Este o obligatie a noastra, ca macar dupa ce acesti oameni au trecut în nefiinta, sa facem sa se auda cuvântul lor, chiar si numai în partile lui esentiale.

Maiorul Orasanu Romeo, dupa ce arata ca o parte din evreii de la Moghilau au fost transferati la Scazinet, atât de sever era regimul lor, încât mai mult de jumatate s-au înapoiat clandestin la Moghilau, declara ca, în loc sa ia masurile prevazute de ordinele în vigoare, i-a lasat sa traiasca acolo unde doreau.

Ordinele erau într-adevar foarte severe, data fiind starea de razboi. Maiorul Orasanu se refera la ordinul potrivit caruia evreii ce vor fi gasiti în alte locuri decât cele stabilite, fara autorizarea jandarmilor, trebuie împuscati ca spioni. Declara însa ca acest ordin nu a fost pus în executie, desi erau frecvente cazurile în care unii evrei erau gasiti în alte locuri. Vom vedea si cazuri concrete confirmate chiar de evrei. Maiorul Orasanu R. îsi încheie memoriul astfel: " 1. Nu am omorât pe nimeni si nu am ordonat omorârea nimanui, fie colectiv, fie individual, din nici un fel de motive.

2. Nu am batut, terorizat sau persecutat pe nimeni, fie din motive rasiale, fie din alte motive.

3. Nu am supus pe nimeni la nici o masura excesiva.

4. Nu am torturat pe nimeni si nu am supus la nici un act de vio lenta pe nimeni.

5. Nu mi-am însusit nici ilicit, nici licit, vreun bun public sau pri vat din teritoriul Transnistriei.

6. Nu am realizat nici un fel de avere în Transnistria ".

" Totusi, departe de a face rau, am facut tot binele pe care un om, în calitatea pe care o aveam eu, o putea face, fara deosebire de origine, religie sau avere.

Din acest punct de vedere ma prezint în fata Domniei voastre cu constiinta împacata si va rog sa ma judecati omeneste, asa cum oamenii judeca pe oameni".

Maiorul Botoroaga Gheorghe:

"Din anul 1915 si pâna în prezent, cu educatia primita în familia de tarani din Ardeal a parintilor mei si scrupuloasa pregatire ostaseasca, am luat parte efectiva la acte istorice pentru neamul românesc;

- Revolutia ungara din 1919;

- Formarea garzilor nationale ardelene si dezarmarea unita tilor germane în retragere;

- înrolarea ca voluntar în armata româna si participarea efec tiva la razboiul de dezrobire a Ardealului;

- De la 24 august pâna la 29 august 1944, cu un Bat. de jan darmi comandat de mine, am luptat în Bucuresti contra cuiburilor de rezistenta germane si izgonirea lor din capitala.

Din ianuarie pâna în aprilie 1945, când m-am prezentat la Tribunalul Poporului am luptat pe frontul din Slovacia, contra trupelor germane ".

Deci, acest brav ofiter român, de pe front a fost adus direct la închisoare. Din nefericire, nu a fost singurul caz.

Maiorul Botoroaga Gh., expune o serie de masuri luate de el în favoarea deportatilor. Ma rezum a le expune pe cele mai importante:

"Am arestat doi germani SS, trimisi de la Odesa de serviciul secret german în ghetoul Sargorod, în scop de a ridica metale pretioase si a extermina evrei".

"Am desfiintat paza de ucrainieni, înlocuind-o cu politie de evrei pentru mentinerea ordinei interne ".

"Am atras atentia comitetului din Moghilau si am luat masuri cu spitalul si orfelinatele evreiesti din Moghilau sa functioneze în conditiuni mai bune, strângând copiii orfani care cerseau pe strazi.

Am intervenit chiar la autoritatile ad-tive pentru a le distribui alimentele necesare. Am dat autorizatii comitetelor de conducere pentru a pleca în Judet, în scop de a-si procura alimentele necesare cu preturi mai reduse. Pentru marirea veniturilor orfelinatelor am dat voie sa se organizeze serbari în ghetouri".

"Ghetoul Moghilau a fost în doua rânduri atacat de coloanele germane, când am intervenit trimitând trupa si ofiteri de la Legiune, care, la unire cu circumscriptia de politie respectiva, au luat masuri de salvare a populatiei".

"în luna ianuarie sau februarie 1944 un detasament SS german a venit la Moghilau anume pentru exterminarea evreilor. Aflând de sosirea si scopul acestui detasament, am intervenit la Comand. German îndepartând astfel acest detasament fara a se întâmpla ceva ".

"M-am opus si nu am predat pentru lucru germanilor evreii din ghetoul Smerinca, cu toate insistentele depuse de germani".

"în anul 1943 s-a cerut evacuarea pe Bug a evreilor din ghetoul Moghilau; m-am opus stiam ce-i asteapta si evacuara nu s-a facut".

Se refera apoi la grija pe care a avut-o cu ocazia retragerii luând chiar în carutele Legiunii câteva familii de evrei.

"în ce priveste faptul executarii a 3 evrei pe malul Nistrului, ramâne valabila dovada jacuta prin martorii Dr. W. Filderman, ing. Jogendorfsi cpt. Vasilevschi, ca acestia au putut cadea victime bestialitatilor ostasilor germani cu ocazia probabila a încercarii de trecere clandestina a Nistrului, opinie ce am exprimat de altfel în urma cercetarilor întreprinse pe vremea aceea martorului Dr. Teich Meier, audiat la instructie. Cum s-ar putea interpreta altfel vizita mea la spitalul din Moghilau pentru a ma interesa personal de starea supravietuitorului ranit? Cum s-ar putea explica faptul ca o atare situatie nu s-a mai repetat si ca cei 45 000 deportati s-au putut repatria ".

în legatura cu acest caz s-a facut multa vorbire în cursul procesului, fiind de altfel singurul caz concret mentionat. Cu toate acestea, acel supravietuitor nu a fost chemat în instanta, desi era deosebit de important. Din nou suntem nevoiti sa credem ca acest martor nu convenea acuzarii.

Colonel Loghin Constantin:

"Am fost persecutat de legionari în anul 1940, având o serie de cercetari, perchezitionari si terminând prin arestarea si încarcerarea mea la Prefectura Politiei Capitalei în ziua de 7 noiembrie 1940".

"Predarea evreilor pentru munci la Germani s-a facut din ordinul Guvernamântului si toti s-au înapoiat.

Se sustine contrarirul, de catre persoane din judetul Moghilau, cari spun ca au auzit ca evreii din judetul Tulcin au fost predati nemtilor pentru munci si acestia i-au exterminat.

Daca lucrurile s-ar fi petrecut astfel, se pun în mod firesc întrebarile:

a- De ce nu reclama nimic presedintele muncitorilor evreiesti din judetul Tulcin, care trebuia sa cunoasca mai bine situatia decât cei 2 martori din judetul Moghilau?

b - De ce nu reclama nici un membru al familiilor celor pretinsi exterminati?

c - De ce nu reclama nimic nici un evreu din ghetoul din judetul Tulcin, întrucât foarte multi au fost repatriati în vara anului 1943-1944 prin Moghilev si chiar dupa 23 august 1944? "

"Singurul arestat si trimis în judecata înjud. Tulcin am fost eu. Or s-ar fi putut savârsi de catre o singura persoana, fie el chiar prefect, o serie de fapte criminale ce mi se pun în sarcina? "

Sergentul major Barbulescu stefan.

Dupa ce expune si el foarte multe împrejurari în care i-a aparat si ajutat pe evreii deportati, concluzioneaza:

"Iata deci acuzatiile ce mi se aduc si tratamentul salbatec pe care un om cu frica lui Dumnezeu, pe care un om, care a mostenit de la parinti dragostea si iubirea aproapelui, l-a aplicat deportatilor. Faptele expuse mai sus vin singure sa spuna si sa rastoarne acuzatia ca am aplicat deportatilor tratament salbatec si crimele de care sunt acuzat".

Capitan Iliuta Mihail.

Dupa ce arata ca, la Moghilau, în loc de 10 000 evrei câti se prevedeau în dispozitiile autoritatilor, s-au adunat peste 50 000, iar jandarmii aveau mari dificultati în mentinerea ordinei, mentioneaza ca;

"... pentru o buna paza si datorita momentelor de învalmaseala când unii dintre deportati se bateau între ei, altii se jefuiau sau erau jefuiti de persoane straine, prin forta lucrurilor si pentru pastrarea ordinei, am fost nevoit de a aplica câtorva lovituri de palma sau de cravasa. Aceste lovituri nu le-am aplicat nici din sadism si nici din ura de rasa; n-am comis nici acte de cruzime si totul am facut numai pentru pastrarea ordinei si pentru faptul ca alt mijloc de sanctionare nu era. Cred ca este admisibil ca în numar de 56 000 deportati sa se gaseasca 10-20 care se tineau de jafuri sau batai contra conationalilor lor".

Capitanul Mazilu R. Ioan - în rezerva.

"In scurtul timp care îmi este harazit pentru a ma apara, voi cauta sa arat daca este îndreptatita aducerea mea pe aceasta nenorocita banca.

In anul 1942, desi eram la o vârsta invocata de numerosi ofiteri de rezerva care se numarau printre profitorii de situatii, constiinta mea de om cinstit m-a facut sa ma prezint atunci când am fost chemat sa-mi fac datoria fata de Ţara, desi ranile din razboiul trecut si distinctia «Mihai Viteazul» - recompensa comportarilor mele - mi-arfi dat dreptul sa stau linistit".

I s-a dat comanda unei închisori militare.

"Acuzatiile ce mi se aduc sunt spulberate de numeroasele scrisori trimise mie de fostii detinuti. Am depus aceste scrisori la dosar, în copii legalizate si le prezint în original astazi".

" Un numar de 8 denuntatori, dintre care nu s-au prezentat în fata Domniilor Voastre decât 3, probabil fiindca îi mustra constiinta, ma acuza ca stiu, fara sa faca precizari si fara sa arate fapte concrete, ca as fi înfometat alti detinuti, ca as fi batut, ca as fi brutalizat, ca as fi asmutit câinii".

"Eu n-aveam, dupa lege, dreptul sa eliberez detinutii, iar eliberarea lor nu se putea face decât la Rosiorii de Vede, unde arhiva închisorii fusese trimisa de la Braila înainte de 23 august 1944".

Deci, veteranul primul razboi mondial, ranit în lupta pentru dezrobirea neamului românesc, cavaler al ordinului "Mihai Viteazul", a raspuns chemarii Patriei, îndeplinind misiunea care i s-a dat, aceea de comandant al unei închisori militare. A dovedit ca si-a îndeplinit misiunea cu demnitate si omenie si, bineînteles, cu respectarea legilor.

Pentru faptul ca, în închisorile pe care le-a comandat, erau detinuti si spioni sovietici si tradatori de tara în favoarea U.R.S.S., bolsevicii l-au condamnat la munca silnica pe viata.

Nu i s-a putut reprosa de catre cei trei fosti detinuti - tradatori si spioni - audiati în instanta, decât faptul ca a instituit un regim "special pentru asa zisii detinuti politici si ca, în loc sa-i elibereze imediat dupa 23 august 1944, i-a transferat la Rosiorii de Vede în conditii grele". Se omite faptul ca abia la 12 septembrie 1944 s-a semnat asa numita conventie de armistitiu prin care România era obligata sa-i puna în libertate pe toti condamnatii politici, precum si faptul ca un comandant de închisoare nu are dreptul nici sa aresteze, dar nici sa-i puna în

libertate pe cei detinuti cu forme legale, decât la expirarea pedepsei

ori când intervine o dispozitie de amnistie sau gratiere.

Aceasta condamnare, ca si celelalte pronuntate de tribunalul poporului, constituie un abuz grosolan si nu poate provoca decât revolta si indignare oricarui om de buna credinta.

Procesele s-au desfasurat într-un ritm foarte alert, fara nici o preocupare pentru stabilirea adevarului. Hotarârile de condamnare au retinut faptele asa cum au fost mentionate, chiar daca probele administrate nu le confirmau. Asa cum s-a vazut, o serie de probe deosebit de concludente solicitate în aparare au fost respinse. Ca urmare, dupa judecata, inculpatii, prin familiile lor s-au straduit sa gaseasca martori care sa combata acuzatiile si s-a reusit acest lucru. S-au formulat cereri de revizuire, depunându-se declaratii autentificate ale unor martori noi, dar cererile au fost respinse.

în sustinerea unei asemenea cereri de revizuire în favoarea maiorului Botoroaga, au fost prezentate urmatoarele declaratii, autentificate:

"Subsemnatul Max Dauber locuitor din Botosani, Str. Armeana nr.1h

Prin prezenta declar ca pe când eram deportat în Transnistria, Ghetoul Moghilau, în anul 1943 am fost dat în judecata de jandarmi pentru parasirea de ghetou.

Am fost chemat la Legiune urmând a fi judecat si depus la închisoare. Acolo mai erau doi sau trei evrei.

A doua zi, fara a mai fi judecati, am fost eliberati cu totii. Eliberarea celorlalti s-a facut o data cu a mea.

Numele lor nu-mi amintesc decât a unuia si anume Iablonover.

stiu ca unul era din Suceava si altul din Transnistria.

A doua zi dupa ce am fost eliberat, m-am întâlnit cu Mozes Katz, presedintele ghetoului si i-am istorisit ca am fost închis la Legiune.

stiu ca maiorul Botoroaga nu a executat pe nimeni si pe timpul sau umblam fara grija.

Maiorul Botoroaga era Comandantul Legiunii". "Subsemnata Saly Dauber, locuitoare din Botosani, Str. Armeana

nr. 11, sotia lui Max Dauber.

Prin prezenta declar cape când eram la Moghilev cu sotul meu, jandarmii, nu stiu pentru ce, au dresat acte sotului meu.

Fiind chemat sotul meu la legiune m-am interesat si am aflat ca ar fi vinovat pentru parasirea de ghetou.

A doua zi s-a înapoiat acasa spunându-mi ca nu i s-a facut nimic si ca au fost eliberati înca 2 sau 3 evrei ce erau la închisoare.

Pe atunci comandantul Legiunii era maiorul Botoroaga.

stiu ca acesta, împreuna cu un avocat evreu Stern, s-a interesat cum traiesc evreii saraci la periferia orasului ducându-se la fata locului.

Drept pentru care dau prezenta declaratie".

Ambele declaratii au fost autentificate la Judecatoria Botosani la 8 august 1947.

" Ghersanovici Nisen, domiciliat în Gura Humorului, Piata I. G. Duca nr. 8, judetul Câmpulung, fost deportat în Transnistria în Ghetoul Moghilev si înapoiat în România la sfârsitul lunii iulie 1945, declar prin prezenta ca, la Moghilev, am stat din anul 1941 pâna la evacuarea de catre români a Transnistriei.

Cunosc pe maiorul Botoroaga Gheorghejost comandant al Legiunii de Jandarmi Moghilev.

Pe timpul sau familia mea am trait în conditiuni omenesti, fara frica de persecutie sau sa fim trecuti în alte lagare.

Maiorul Botoroaga a aratat bunavointa la toti evreii la fel, atât pentru cei saraci, cât si fata de cei mai avuti.

Oricine apela era satisfacut în limitele posibilitatilor.

A aprobat Comitetului evreiesc înfiintarea unei cooperative înlesnind aprovizionarea cu alimente.

A permis serbari în ghetou în scop de binefacere pentru orfelinate.

Nu stiu si n-am auzit ca ar fi fost împuscati evrei din ordinul maiorului Botoroaga.

Tot dânsul a schimbat politia ucrainiana înfiintând politia evreiasca în ghetou.

Drept care semnez prezenta declaratie în 5 exemplare originale.

Brasov la 11 august 1947".

Declaratia a fost autentificata la Notariatul Brasov.

Culmea abuzurilor o .constituie faptul ca în acest dosar au fost condamnati, este adevarat cu o oarecare "blândete", si doi evrei, fosti si ei deportati, considerati drept participanti la comiterea unor crime de razboi împotriva propriilor lor conationali.

Din sentinta de condamnare rezulta, cum s-a vazut, ca s-ar fi pus în slujba jandarmilor români, ajutându-i pe acestia la reprimarea evreilor. Nu ni se ofera, însa, nici un caz concret de reprimare, nici cu ajutorul lui Danilov Mihail si Goldemberg Marcu si nici fara ajutorul acestora. Nici o proba de vinovatie.

Pentru salvarea în special a lui Danilov Mihail, au intervenit numerosi evrei, fosti deportati, dar totul a fost zadarnic. Fiind trecuti pe ordinul guvernului "de concentrare democrata", între persoanele care trebuiau judecate si condamnate, nimic si nimeni nu îi mai putea salva.

S-au trimis la tribunalul poporului o serie de declaratii colective si individuale, din care prezint urmatoarele:

" Declaratie

Subscrisii evrei, meseriasi, comercianti, liber profesionisti, toti domiciliati în orasul Dorohoi, ca unii ce am fost deportati în Trans-nistria, vazând ca avocatul Mihail Danilov din Dorohoi a fost arestat de politia Dorohoi în ziua de 30/1111945, fiind învinuit ca, în calitatea sa de conducator al ghetoului din Moghilev, nu s-ar fi comportat omeneste încercându-se a-l califica ca criminal de razboi, declaram pe a noastra constiinta si onoare ca acuzatiunile ce i se aduc nu corespund realitatii si protestam cu toata energia contra arestarii si retinerii sale ".

Dupa ce se expune activitatea desfasurata în interesul comunitatii evreiesti, declaratia se încheie:

" Va rugam deci, în mod staruitor sa interveniti pe toate caile sa

i sc faca dreptate pentru ca juram cu totii ca este nevinovat si ca nu

s-a nascut omul care sa poata satisface multimea în timpuri normale, când nimeni nu are nevoi, dar mai ales în Transnistria, unde domnea foamea, mizeria si teroarea ".

Declaratia este semnata de 370 evrei din Dorohoi.

Un memoriu asemanator a fost trimis de evreii din Saveni, semnat de 78 persoane. De asemenea au fost trimise si 96 declaratii indivi-duale, din care, prezint câteva, nu atât pentru a demonstra nevinovatia celor doi evrei condamnati, care de fapt nu era dovedita, ci pentru a ne putea face o imagine cât mai fidela cu privire la asa zisele atrocitati comise de autoritatile românesti în Transnistria.

"Subsemnatii evrei din Bucovina, Stein Favel, Elenbughen Eva si Rozemberg Golda, deportati în Transnistria în anul 1941 declaram urmatoarele:

între cei care ne-a salvat viata si ne-a pazit în lipsurile atât de vitrege, a fost si avocatul Danilov care, desi Jacea parte dintre si ca reprezentant al evreilor regateni, totusi n-a facut nici o deosebire si a ajutat pe oricine îi cerea.

A înfiintat de asemeni policlinici, unde mii de suferinzi îsi gaseau alinarea primind consultatii si apoi, pe baza de retete, medicamente gratuite.

In octombrie 1942 a intervenit sa se suspende evacuarea la Fecioara si a obtinut aprobarea si eliberarea din lagar a 200 oameni cari erau sa fie evacuati.

Cât timp el însusi a fost presedinte, nu s-a facut nici o evacuare din Moghilev, ci din contra s-au suspendat cele în curs. Nu a facut deosebire între evreii din Bucovina si Regat, întotdeauna tinând seama numai de saraci si bogati. în octombrie 1942 a facut o colecta, a cumparat opinci distribuindu-le saracilor. Hainele de la centrala au fost distribuite numai celor nevoiasi de catre comisiuni din fiecare oras, care refereau daca acela care a cerut are sau nu nevoie.

Ori de câte ori un evreu era arestat sau era adus din judet si închis la Moghilov, alerga si-l scotea.

A satisfacut si a intervenit pentru a se rezolva favorabil orice cerere adresata de vreun evreu autoritatilor.

Cu riscul vietii lui, oridecâte ori raporta numarul evreilor care

mergeau la munca, ori a celor care trebuiau sa fie evacuati, adauga câteva sute mai multe. si pentru ca odata n-au venit oamenii la lucru, un plutonier neamt a vrut sa-l împuste tinându-i revolverul în piept".

Grubiin Iser- face aceleasi declaratii în legatura cu activitatea lui Danilov, ca s-a îngrijit de înfiintarea bucatariei populare, consultatii medicale si medicamente gratuite si altele.

"Oridecâte ori a fost nevoie de oameni, atât pentru munca, cât si pentru evacuare a dus în eroare autoritatile dând un numar mai mare decât era în realitate... ".

" Subsemnata Estera Lithman din Dorobani (sic), judetul Dorohoi, declar urmatoarele:

în iarna anului 1941/42 la reîntoarcerea mea dimpreuna cu 6 copii de ai mei din satul Trapova, în orasul Moghilau, eram cu totii în cea mai neagra mizerie, lipsiti de îmbracaminte, de hrana, bolnavi, tot ce poate fi mai rau.

Venind în oras, de-abia am mai putut umbla, caci nu mâncasem de câteva zile. în drum spre oras ma întâlnesc cu Dl. Mihail Danilov, care ma recunoscu, oprindu-ma si-mi zice: «De ce ma las într-un hal asa rau încât vom ramâne fara copii. De ce nu manânci?» I-am raspuns ca nu am un ban la mine nici pentru copiii mei. La auzul aces-

tor cuvinte mi-a poruncit sa ma duc la restaurantul indicat de D-sa, nu-mi aduc aminte cum îi zicea, sa manânc cu copii mei de doua ori pe zi pe cheltuiala D-sale; îmi dadea câte o pâine de 1 kg. zilnic. Am mâncat un timp îndelungat atât eu cât si întreaga mea familie.

Mi-a luat pe baiatul meu mai mare si l-a trimis cu un convoi la Ataci, unde s-a platit pentru munca. Baiatul îmi aducea zilnic bani pe valuta în urma muncii sale. Cu acesti bani mi-am întretinut familia în modul cel mai frumos. Aveam de toate de ale mâncarii. Aparte i-a dat banisi baiatul meu cumpara marfa în Ataci pentru vânzare. Din urma acestui câstig mi-am îmbracat copiii. Pot sa scriu ca datorita D-sale am scapat cu viata atât eu cât si cei 6 copii de ai mei. Acest fapt nu-l vom uita toata viata mea.

într-una din zile, pe când baiatul meu era cu munca în Ataci, Dl. Maior al Legiunii Moghilev a fost dat un ordin în care toti de la

munca Ataci sa fie trimisi la padure sa munceasca acolo.

Baiatul meu era descult. Tocmai în toamna anului 1942/43, când baiatul meu a plecat în padure, Dl. Mihail Danilov a trimis special o masina cu o pereche de bocanci, plus bani schimbati în marci pentru cheltuieli ca sa-si cumpere pâine.

De doua ori am fost trimisa împreuna cu copiii mei în lagarul din Pecioara si am fost scoasa de catre Dl. Mihail Danilov.

La venirea echipamentului din Bucuresti, atât eu cât si întreaga mea familie am primit din partea D-lui Mihail Danilov îmbracamintea necesara si cât i-a fost posibil. Nu am cuvinte de multumire fata de D-sa asupra caracterului fin de care-l are nu numai pentru mine, chiar si pentru oricare.

Ma duceam la el acasa, îmi dadea zilnic lemne, cartofi, sapun pentru spalat rufe. Din casa sa am luat toate acestea, din partea D-sale personal.

îmi trimitea prin cumnata sa un ceainic de 5 litri cu mâncare, crupe cu carne, îndestulatoare pentru întreaga mea familie.

Am primit 4 perechi opinci pentru copiii mei, care au purtat o iarna întreaga ".

Schofer Iosif

"Danilov mi-a dat concursul în lagarul Moghilev. Nu mi s-a adus la cunostinta ca ar fi facut abuzuri. stiu ca batea si i-am atras atentia asupra acestui lucru. Odata a batut chiar în fata mea si atunci avea dreptate.

Acuzatul Danilov ducea un trai normal si stiu ca avea o partici-patie la o fabrica de sapun ".

Este interesant de vazut si declaratia Dr. Lupescu Constantin.

"Acuzatul Loghin mi-a dat concursul pentru combaterea tifosului exantematic dând un ajutor material, lemne si petrol.

Cred ca mortalitatea se datora atât epidemiei cât si subalimentatiei.

Eu aveam calitatea de medic al unei formatiuni militare si în aceasta calitate am primit ajutorul descris mai sus la lagarul din Pecioara.

în cele câteva inspectii pe care le-a facut Col. Loghin, a recomandat curatenie si sa ne adresam pretorilor pentru ajutor. La venirea mea la Pecioara starea sanitara era deplorabila. Mai târziu starea s-a ameliorat datorita masurilor de deparazitare luate si datorita verii care a contribuit si ea.

Lagarul de la Pecioara era un lagar complet parasit, lipsit chiar si de comandament".

Cornisteanu Sura din Dorohoi

" Copiii mei, 4 la numar, fiind bolnavi de tifos, am fost ajutata de D-nulDanilov cu medicamente care nu puteam sa le procur singura, deoarece nu aveam situatie materiala ".

" Tot în acest timp fiind o epidemie grozava în sat, jandarmii au vrut sa izoleze pe toti evreii într-un grajd la 5 km, de Trapova. Atunci D-nul Danilov a intervenit iar, altfel am fi murit cu totii".

O declaratie interesanta a facut Clari Moisi din Dorohoi, din care citez:

"La Moghilau erau 2 tabere, evrei bucovineni (oameni bogati) si evrei dorohoieni (oameni saraci). Cum bucovinenii erau veniti înaintea noastra si având o situatie materiala buna, au pus mâna pe conducerea comunitatii evreiesti...".

Poate si din aceste conflicte de interese a rezultat si condamnarea celor doi evrei, dar s-ar putea crede ca inculparea lor s-ar fi putut

datora si faptului ca nu au fost dispusi Sa faca jOCUl acuzatorilor publici

de a relata fapte neadevarate în legatura cu autoritatile române cu care au colaborat în interesul comunitatii evreilor.

* * *

Am vazut, deci, în ce a constat, în linii mari, dar si prin unele detalii semnificative, administrarea românească a Transnistriei. Ea a fost o administratie civila, civilizata si binevoitoare fata de populatia autohtona. Transnistria a avut o administrare separata de aceea a României si, departe de a avea scopul jefuirii acestui teritoriu, a avut drept scop, pe care 1-a si realizat, reconstructia si refacerea potentialului economic, în primul rând pentru asigurarea unei existente decente a locuitorilor si evident si în interesul autoritatilor române. Nici vorba de atrocitati, nici vorba de masacre. Nici o dovada ca s-ar fi comis ceva de catre autoritatile române ale Maresalului Ion Antonescu. Daca au existat si unele abuzuri, ele nu s-au datorat guvernului tarii. Dimpotriva, autoritatile au luat masuri, în toate cazurile sesizate, împotriva celor care comiteau abuzuri.

Ca au existat închisori în Transnistria este un lucru firesc. Ele au existat si exista în toate timpurile ca un rau necesar pentru mentinerea ordinei si legalitatii.

Au existat si lagare, dar tot ca locuri de ispasire a unor pedepse pentru încalcarea unor norme legale. Conditiile de razboi impuneau masuri mai severe pentru mentinerea ordinei.

în închisori si lagare nu au fost retinute persoane pe considerente de persecutie rasiala, ci exclusiv pentru încalcarea legii.

Au existat si ghetouri dar, probele examinate ne-au demonstrat ce au fost ele în realitate si mai ales ca nu erau menite sa duca la exterminarea evreilor.

S-a vazut cât se poate de clar ca, în România, nu a existat o masura generala de deportare sau de încarcerare a populatiei evreiesti.

Au fost încadrati acei evrei, dar nu numai ei, care erau dovediti ca desfasoara activitate clandestina bolsevica si potrivnica statului român. Erau masuri legitime.

Deportarea evreilor în Transnistria s-a facut ca o masura de siguranta a statului, în timp de razboi. Deportarea evreilor din Basarabia si Bucovina s-a datorat ostilitatii manifestata de multi dintre ei fata de România. Din Moldova au fost deportati evreii - nu toti - din unele localitati din zona de operatii a armatei, ori situate pe directiile principale de afluire a trupelor si materialelor de razboi, spre si dinspre front. si aceasta masura a fost determinata tot de atitudinea pro-bolsevica a multor evrei.

S-a urmarit oare, prin aceste masuri, exterminarea populatiei evreiesti? Nici vorba. Comit o grava infamie fata de poporul român si fata de Maresalul Ion Antonescu cei ce sustin acest lucru, fara a-1 putea însa si demonstra. Dovezile prezentate în acest capitol sunt deosebit de semnificative.

Conchizând, se poate constata ca asa zisele ghetouri nu erau locuri în care oamenii erau privati de libertate, ci locuri de încartiruire, în diverse localitati stabilite de autoritati, cu limitarea libertatii de circulatie în alte locuri. Dar si aceasta limitare a libertatii avea corectivele ei. Am vazut ca, în foarte frecvente cazuri, unitatile de jandarmi însarcinate cu supravegherea ordinei în acele localitati, eliberau autorizatii de circulatie, chiar si pâna la Bucuresti, în scopuri bine precizate, cum

ar fi aprovizionarea cu alimente, medicamente si toate cele necesare traiului, deplasari pentru tratamente medicale, ori internari în spitale si altele.

Cu toate ca dispozitiile superioare prevedeau sanctiuni severe împotriva celor care nu respectau regimul stabilit, în practica, Legiunile de Jandarmi nu le-au aplicat, nici chiar atunci când unii evrei erau gasiti circulând fara autorizatii prin alte localitati si nici atunci când unele familii de evrei preferau sa locuiasca în alte localitati decât cele stabilite de autoritati. Este cazul orasului Moghilau, în care, probabil ca se putea trai mai bine si ca urmare s-a ajuns la o aglomerare deosebita. Legiunea de jandarmi i-a tolerat pe cei veniti clandestin si s-au instalat la Moghilau. Chiar si atunci când supraaglomerarea orasului a impus masuri de transferare fortata a unui numar de evrei în alte localitati, aceste masuri s-au aplicat partial, iar cei care urmau a fi transferati erau stabiliti de conducerea comunitatii evreilor.

Evreilor li s-a permis sa faca si negot, sa-si organizeze scoli, policlinici si chiar sa organizeze serbari, care aveau si scopul de a-i ajuta

pe orfani.

Multe din declaratiile pe care le-am prezentat confirma sustinerea Maresalului Ion Antonescu potrivit careia, inspectând Transnistria, a constatat ca existenta evreilor era asigurata si cei cu care a vorbit erau multumiti.

Ca o parte din evrei au fost obligati sa presteze diferite munci în interesul Guvernamântului este o realitate, dar acest lucru a fost si în interesul lor si în nici un caz nu avea scopul exterminarii. Deosebit de concludenta, în acest sens, este declaratia doamnei Estera Lithman, din care aflam ca din retributia primita de fiul sau cel mare, singurul din familie care a muncit, a reusit sa-si întretina întreaga familie compusa din 7 persoane, în conditii foarte bune. Ea confirma pe deplin sustinerile fostului guvernator Gheorghe Alexianu, care elaborase instructiuni care reprezentau un adevarat cod al muncii - durata zilei de munca 8 ore, repaus duminical, reglementarea, în cazuri deosebite a orelor suplimentare si plata lor majorata, reglementarea unei retribuiri si pentru perioadele de întrerupere a lucrului, neimputabile oamenilor si altele. Reglementari mai umane si cu mai multa grija fata de oameni, aproape ca nu pot exista nici în timp de pace. Erau prevazute si categoriile de persoane scutite de munca.

Evident ca situatia grea, determinata de starea de razboi, a impus instituirea unei discipline, a muncii mai riguroase.

Unde sunt, domnilor tovarasi, care ati judecat aceste parodii de procese "muncile excesive în scop de exterminare" pe motive politice ori rasiale?

Ca nu a fost o placere si nici usor sa fii dislocat din localitatile de bastina, ca au existat greutati, ca hrana si asistenta medicala nu au fost întotdeauna suficiente, ca au existat si epidemii si mortalitati, mai ridicate decât în timp de pace, sunt realitati de necontestat. Aceste servituti au fost resimtite, într-o masura mai mare sau mai redusa, de întreaga populatie a tarii si chiar de întreaga populatie a lumii afectata de razboi.

Sa nu se creada ca românii care au fost nevoiti sa-si paraseasca domiciliile si avutul, din Ardealul de Nord, Basarabia si Bucovina, au trait mai bine pe drumurile bejeniei.

în refugiu fiind, o familie compusa din 5 persoane am trait, mai mult de un an, în orasul Turda, într-o camera, de cel mult 8 m.p. fara nici o dependinta si plina de plosnite.

Dupa 23 august 1944, când speram ca a venit pacea, am cazut din nou sub ocupatia straina.

Trei saptamâni au durat, apoi, luptele pentru eliberarea orasului Turda, timp în care, 5 familii cu copii si mai mici si mai mari, între care si o familie numeroasa de evrei de pe strada Crisan - regret ca îmi scapa numele - am trait ziua si noaptea într-o pivnita de cel mult 24 m.p. Va pot spune ca am împartasit frateste aceste necazuri si nimeni nu îsi facea probleme ca unii eram români si altii evrei.

Dupa ce linia frontului a depasit orasul, dar fara a se departa prea mult, am luat din nou drumul bejeniei spre interiorul tarii, pentru a iesi din zona razboiului. Ajungând cu întreaga familie la Alba Iulia, primul lucru pe care l-am facut, a fost sa ne ducem la baia comunala pentru a ne deparazita. Au urmat alte încartiruiri în conditiile limitei de jos a posibilitatilor de trai, dupa care alte si alte necazuri, care însa nu au luat sfârsit nici chiar în toamna anului 1945, când, dupa patru ani, am reusit sa ne înapoiem la casa noastra din Tg. Mures, aproape numai cu ce aveam pe noi.

Nu am intentionat sa scriu un capitol autobiografic, dar am dorit sa demonstrez ca pentru nimeni nu a fost usor. A cauta însa si a gasi

"criminali" vinovati pentru aceste suferinte, este nu numai greu, dar si inutil. Nu ne-ar folosi la nimic altceva decât la dezgroparea unor stari tensionale, pe care este mai bine sa le uitam si sa cautam sa traim în pace si în buna întelegere.

Vinovat a fost razboiul, iar cei vinovati de faptul ca razboiul s-a declansat sunt agresorii, indiferent daca au fost fascisti ori bolsevici si nu cei care au încercat sa-si apere pamântul strabun, suveranitatea si indepedenta.

Revenind la Transnistria, nu pot omite împrejurarea ca, în momentul în care autoritatile române au început evacuarea Transnistriei, nu i-au parasit pe evreii deportati, ci au luat toate masurile pentru repatrierea lor. îi pot uita oare evreii pe jandarmii români care, în retragere, au luat în carutele lor familii de evrei? Nu pot si nu au dreptul sa uite nici faptul ca militarii români i-au aparat si împotriva aliatilor lor germani, iar, când a fost nevoie, i-au aparat chiar si cu focuri de arma.

Asemenea fapte au savârsit autoritatile României, la conducerea careia s-a aflat Maresalul Ion Antonescu si nu cele retinute în hotarârile de condamnare.

Am intentionat sa închei acest capitol, dar nu o pot face înainte de a prezenta un document aflat în dosarul generalului Topor Ioan, document care mi se pare interesant si semnificativ.

Este vorba de o "Nota" cu antet D.S.C., cu nr. 14 din 26 septembrie 1949, cu urmatorul continut;

"în Str. Unirii nr. 59 locuieste numitul Goldemberg Marcu, zis Luciu, care la locuinta sa are un depozit de materiale chimice, special numai pentru piele si stofe.

în depozitul susnumitului se gasesc diferite cantitati de coloranti, cari nu se gasesc în comert si pe care susnumitul le speculeaza la negru.

Printre altele acesta are si crom, produs chimic foarte cautat.

în prezent susnumitul are o fiica în Canada în orasul Montreal, cu care întretine legaturi de corespondenta si care-i trimite pachete.

în corespondenta pe care o trimite susnumitul fiicei sale întrebuinteaza cuvântul " ciocolata ", aceasta însemnând dolari si pe care fiica sa îi trimite în pachete ce contin si alte obiecte.

Sursa - Proiectil-Serioasa".

Pe aceasta nota s-a pus urmatoarea rezolutie;

"Tov. Huda. Copie dupa nota fara indicative la C.M.C" semnata indescifrabil.

Cu ce i-a putut supara atât de mult pe bolsevici Goldemberg Marcu, care dupa ce a fost condamnat împreuna cu asa zisii criminali de razboi, a fost pus sub o supraveghere stricta, nu stim, deoarece condamnarea s-a facut fara probe, ca si a celorlalti acuzati.

Este clar ca "Proiectilul" nu putea fi decât un "prieten" intim al celui în cauza.

Mai mult ca sigur ca domnul Goldemberg Marcu nu facea parte din categoria evreilor bolsevici, care, dupa 23 august 1944, au pus mâna pe pârghiile de baza ale "Securitatii poporului". Nu stim ce a mai patimit în continuare acest om.

* * *

Capitolul acuzatiilor nedrepte aduse Maresalului Ion Antonescu si prin aceasta poporului român, constând în pretinse masacre comise în rândul populatiei evreiesti, nu poate fi încheiat, mai ales ca sunt si astazi unele persoane rau intentionate, care le afirma, fara însa a le putea dovedi.

Cât de usor era în anul 1945 sa fie elucidata aceasta problema, daca se dorea, ne-o demonstreaza numarul mare de evrei repatriati din Transnistria si care puteau foarte bine sa fie chestionati si sa relateze daca autoritatile române au comis sau nu atrocitati. Multi evrei care au fost audiati, sau care au trimis declaratii si memorii din proprie initiativa, nu vorbesc de masacre ori de atrocitati. întrebarea fireasca este: cine putea cunoaste mai bine realitatea decât evreii deportati si functionarii români detasati în Transnistria? Evident ca nimeni.

Cine vine astazi, dupa 50 de ani, si face afirmatii, pe care nu le-a facut la timpul respectiv, în fata autoritatilor, nu le poate face decât cu rea credinta si în necunostinta de cauza.

Retin o asemenea relatare facuta de un domn, a carui vârsta ar trebui sa impuna respect, în cadrul unei emisiuni T.V. intitulata "Semitism si antisemitism", gen "masa rotunda" de pe vremurile nu de mult trecute, în care ceea ce se urmarea sa rezulte era bine stabilit si regizat

dinainte. Domnul, al carui nume nu l-am retinut, dar a evitat sa-si spuna nationalitatea, desi a fost întrebat, a prezentat urmatoarea istorioara, menita sa cutremure auditoriul:

Originar din Basarabia, unde a avut o frumoasa mosioara. în timpul razboiului, într-o zi a trecut clandestin Nistrul cu barca si a observat, pe firul apei, plutind între ape niste paianjeni mari. Apropiindu-se, a constatat ca, în realitate, între ape, pluteau cadavre, iar parul lor plutea în evantai, lasând impresia ca sunt paianjeni uriasi.

Pâna aici, totul era impresionant, numai ca cel care conducea "dezbaterea" i-a pus onorabilului domn o întrebare si anume, daca acele cadavre erau ale unor evrei, la care a raspuns prompt: "Numai evrei". Nu i-a mai pus întrebarea fireasca, de unde stie ca erau evrei si cum a constatat acest lucru.

Prin acest raspuns, stimabilul domn ne-a demonstrat totala sa rea credinta, iar istorioara sa nu ne-a convins decât ca este o nascocire.

Este clar ca vazând multe cadavre plutind "între ape", nu ai cum sa constati, nu numai identitatea lor, daca nici macar apartenenta lor la o nationalitate sau alta. O fi fost venerabilul domn de astazi, pe atunci un tânar deosebit de perspicace, dar nici chiar asa. Perspicacitatea ne-a demonstrat-o prin acest raspuns prompt, prin care s-a discreditat total.

Am mai auzit, în cadrul acelei emisiuni, si alte enormitati. S-a afirmat ca Maresalul Ion Antonescu ar fi fost mai rau cu evreii decât Hitler, ca în Transnistria românii i-ar fi masacrat pe evrei si altele. îmi permit sa-mi exprim parerea ca asemenea afirmatii nu pot fi facute decât de catre bolsevici, al caror dusman neîmpacat a fost într-adevar Maresalul Ion Antonescu. Nu pot sa-mi dau seama cui folosesc asemenea afirmatii grave fara nici o acoperire, dar am convingerea ca ele nu folosesc evreilor. Am, de asemenea, convingerea ca românii vor da dovada de discernamânt si nu îi vor confunda pe evrei, în general, cu unele persoane care îsi permit sa ne ultragieze pe noi si pe fostul nostru mare conducator.

Este cazul Sa revenim CU totii la ratiune si sa nu abordam asemenea probleme decât prin prisma unor documente si probe certe si incontestabile.

ULTIMUL CUVÂNT AL MAREsALULUI ION ANTONESCU

Ultimul cuvânt al Maresalului Ion Antonescu constituie, de fapt, un memoriu întocmit în graba dupa terminarea dezbaterilor judiciare. Fata de ritmul galopant al desfasurarii procesului, care a facut, practic, imposibila pregatirea si sustinerea apararii, Maresalul, ca si ceilalti acuzati au simtit nevoia sa-si depuna, ulterior, în scris, apararile.

Dar si în acest memoriu, Maresalul nu a avut posibilitatea decât sa enunte problemele esentiale ale apararii sale, suficient însa, pentru ca orice om de buna credinta sa-si dea seama de totala sa nevinovatie. Redau în întregime acest memoriu, care reprezinta ultimul sau cuvânt:

MEMORIU DEPUS ONOR TRIBUNALULUI POPORULUI

LA 15.V.1946 DE ION ANTONESCU

Neavândputinta, în timpul desbaterilor, sa prezint Tribunalului elementele, strict indispensabile, pentru aprecierea, la justa lor valoare, a învinuirilor care ma privesc si cari sunt cuprinse în actul de acu-laft)i în afirmarile facute de D-nii acuzatori publici, am onoarea a depune acest memoriu.

în el se arata, punct cu punct, însa foarte pe scurt elementele esentiale, pe care aveam intentiunea sa le dezvolt, în apararea mea în sedinta publica.

Sunt acuzat:

Ca am pus la cale venirea Coloanei a V-a in România la putere.

- Codreanu a murit în 1938.

- Cu nici un alt sef sau element marcant legionar nu am pus la cale nimic, fiindca nu am cunoscut si nu am vazut pe nimeni din statul major legionar.

- Pe Horia Sima l-am vazut o singura data, în iulie 1940, când era Ministru. Frontiera de Est a Ţarii era prabusita. Simteam ca se vor prabusi în curând si celelalte, daca în Ţara nu ar fi fost ordine.

Scrisesem în acelasi sens o scrisoare Regelui CaroV, si într-o audienta i-am dezvoltat aceasta temere. Tot aceasta temere m-a determinat sa accept întrevederea cu Horia Sima.

Doua zile mai târziu am fost închis la Bistrita, unde nu am avut nici o întrevedere politica.

- Cu germanii nu am avut niciodata, nici direct, nici indirect, nici o legatura.

Fiindca economic, politic si militar devenisem dependenti total de Germania, prin prabusirea Europei prin repudierea garantiilor engleze, prin conventiile economice de petrol, -foarte oneroase -, prin primirea garantiilor germane si prin chemarea misiunii militare de instructie, am socotit (pe baza informatiilor ce primisem) ca mi se va încredinta în curând conducerea) ca era în interesul Ţarii sa clarific unele principii de baza cu Germania.

Prin doua note succesive am aratat Legatiei Germane cari sunt principiile economice si politice pe care înteleg sa stau.

în rezumat aratam ca:

- în politica interna nu voiu admite nici o imixtiune.

-în politica externa, înteleg ca România sa aiba toata libertatea.

- în politica economica, înteleg ca România sa fie singura stapâna a avutiilor sale, aratând ca nu admit penetratia capitalului

——————l.CarolII(n.r.).

strain decât pâna la o limita plafon care sa nu ne îngradeasca libertatea noastra de deciziune.

- în politica petrolului aratam dorinta mea de a readuce în patrimoniul national fondul acestei bogatii si intentia ce aveam de a face totul ca sa împiedic epuizarea acestei materii prime, indispensabile desvoltarii statului si apararii lui.

Deci nici o premeditare cu coloana V-a si sustinatorii ei pentru a lua puterea.

Nici nu aveam nevoie. Puterea mi se oferise în 1937 si 1938 de acela care singur avea caderea sa o faca: de Rege.

Sunt acuzat ca am facut primul guvern cu baza legionara.

Am explicat si la instructie si în sedinta publica ca nu era în tara, la acea epoca, alta baza politica.

Era de ales între anarhie cu consecintele ei - Protectorat si prabusirea totala a granitelor - si încercarea de a linisti, de a canaliza, de a domina sau de a stinge o miscare al carui caracter terorist putea prabusi total neamul românesc.

Am ales " încercarea " si, în cele cinci luni de guvernare legionara, am tratat Ţara în bolnav, lasând poporului posibilitatea ca, prin convingere, sa extirpeze singur virusul care-l contaminase si-i ameninta existenta.

Sunt acuzat ca am sprijinit România pe Germania despartind-o de aliatii ei firesti.

"Aliatii ei firesti" de la acea epoca se prabusisera; se prabusise Franta, se prabusise Mica întelegere si întelegerea Balcanica; si se prabusise Polonia, Ţarile Baltice si Finlanda, se prabusise Liga Natiunilor si securitatea colectiva.

Se prabusisera si toate granitele noastre si procesul nu era terminat.

Ungurii pretindeau tot Ardealul. Rusia, dupa cum ne-a declarat-o de mai multe ori D-nii Ribbentrop si Hitler, pretindeau Moldova pâna la Carpati, Delta Dunarii si baze strategice în Dobrogea, ceea ce însemna si pierderea acestei provincii.

în fata acestei perspective si, în lipsa de altceva, Regele Carol, pentru a salva Ţara si pe el, a dat, pe plan economic, Germaniei tot ce i s-a pretins; a admis cursul marcii la 60 si chiar la 80; a repudiat public garantiile britanice; a propus Germaniei un pact de alianta

perpetua militara si politica, a cerut trimiterea unei misiuni militare germane, atât pentru instruirea cadrelor noastre, cât mai ales ca un simbol al garantiilor date; a acceptat aderarea la Pactul Tripartit; a dat Germaniei monopolul exportului petrolului în schimbul armamentului necesar armatei, intrând astfel total si fara putinta de esire din orbita germana.

Aceasta este situatia economica si politica internationala pe care am gasit-o în septembrie 1940.

Orce alta politica nu era posibila.

Orce gest de esire Jacut ar fi dus la Protectorat, sigur la pierderea Ardealului de Sud si la ocuparea Moldovei, a Deltei si a Dobrogei de catre rusi.

Propunerile facute Rusiei de întelegere în noembrie 1940 au ramas jara raspuns.

Raporturile între noi si rusi au fost între iulie 1940 si iunie 1941 foarte încordate.

In arhiva Marelui Stat Major si a Cabinetului Militar se gaseste

o documentare complecta.

Stâlpii granitei provizorii stabilite dupa acceptarea ultimatului erau zilnic deplasati; se schimbau zilnic focuri; dupa urma lor cadeau morti si raniti; avioanele rusefaceau zilnic incursiuni pâna în Carpati. Dl. Lovrentiev mi-a cerut Condominium la Dunarea Maritima si dreptul pentru vasele de razboi ruse de a patrunde pâna la Braila; tot D-sa mi-a cerut sa dau din vasele si materialul rulant si locomotive, cota corespunzatoare suprafetei teritoriului ocupat, ceea ce nu era prevazut în conditiile ultimatumului; s-a ocupat cu forta insulele din bratul Chilia - decembrie 1940 si s-a încercat sa se patrunda cu forta în Canalul Sulina la 2 ianuarie 1941.

Toate aceste acte de agresiune erau cunoscute de ministrii Marii Britanii si Americei.

în conclmie am mers cu Germania, fiindca am gasit Ţara angajata în aceasta politica si nu putea nimeni atunci, orcine ar fi fost el, sa-i dea alta orientare, Jara riscul de a prabusi total Ţara.

Trebuia deci facuta o politica de moment pentru a evita protectoratul cu toate consecintele lui cunoscute.

Sunt acuzat ca am adus misiunea militara germana. Am aratat realitatea.

S-a afirmat ca scopul ei era de ocupatie "apunctelor strategice cheie, economice si militare" si ca efectivele ei depasiau necesarul pentru instructie.

Aveam 1200 000 soldati mobilizati si misiunea germana 19 000.

Cu aceste efective nu se putea ocupa "pozitiile cheie strategice " si militare si economice.

Documentarea existenta la Marele Stat Major si la Cabinetul Militar fac dovada ca instructorii germani au fost repartizati numai la centrale de instructie.

Aveau o atitudine foarte corecta si nu au facut nici un act de imixtiune în problemele economice.

Conventia semnata în ianuarie 1941 dintre Ministerul Economiei Nationale si Neubacher prevedea sa se dea lunar acestei misiuni pentru nevoile de hrana:

14 vagoane mazare, 7 vagoane linte, 3 vagoane sapun, 100 vagoane orz si ovaz, 50 vagoane paie.

Acuzarea a vorbit de 7 corpuri de armata. A facut confuzie între aceasta misiune si armata germana care a trecut pe la noi, în Balcani, în februarie si martie 1941, pe care nu am avut nici o obligatiune de hranire.

Tot ce a luat aceasta armata cât si misiunea de instructie a fost prin intendenta româna si numai în cadrul contigentelor ce trebuia sa dam Germaniei pe baza conventiilor economice anuale.

Ceva mai mult, am pretins ca preturile alimentelor livrate sa fie sporite cu costul transportului pe care l-ar fi încasat caile ferate, daca contingentele mergeau în Germania.

Misiunea militara germana trebuia sa stea în tara numai 3-4 luni, dupa care lasa materialul la dispozitia noastra: tancuri, avioane, tunuri anti-aeriene etc.

Em platita CU 100 000 000 lei lunar, însa suma era recuperata, fiindca benzina necesara tancurilor si avioanelor costa mai mult. Instruiam ofiterii si pilotii nostri pe socoteala germanilor.

-în ce priveste trecerea armatei germane prin România în Balcani nu aveam de ales.

Când mi s-apus aceasta problema, în ianuarie 1941, legionarii organizau rebeliunea în Ţara si la Bucuresti, se înarmau si ocupau militareste toate autoritatile de la Primarii pâna la Prefecturi; statiile de radio si depozitele "Distributiei" erau în mâna lor: trupele germane se gaseau cu capul lor de coloane pe linia Cluj-Oradea-Arad-Timisoara; Ungaria si Bulgaria acceptase.

Daca refuzam ar fi trecut cu forta, cum au trecut si fortele ruse Prutul în 1877-78, fortând pe Domnitor, guvernul si armata sa se retraga în Oltenia si sa lase restul tarii la dispozitia ocupatorului.

De data aceasta perspectiva era mai grava, fiindca, daca respingeam propunerea, Horia Sima ar fi învins cu concurs german la 23 ianuarie 1941. Consecintele se pot deduce.

Regim Horia Sima sau ocupatie cu forta a teritoriului nostru ar fi însemnat: omorârea tuturor evreilor, a tuturor comunistilor, a tuturor cadrelor politice si intelectuale, ar fi însemnat jefuirea pâna la secare si fara nici o contravaloare a avutiilor si muncii românesti.

Am fi avut, din 1941, soarta Serbiei.

S-a spus de acuzare ca, cu aceasta ocazie, toata tara a fost ocupata.

Nu este exact. Trupele germane s-au concentrat în lungul Dunarii, între Giurgiu si Bechet (exact cum au facut trupele ruse în 1877-78) si la sfârsitul lunii martie nu mai era nici un soldat din aceasta armata în România.

- Cum însa am sa mobilizez pentru a nu provoca Rusia - cu care, mi s-a spus ca erau întelesi - germanii au trimis prin Galitia 2 divizii, nu 7 cât s-a afirmat.

Prezenta lor acolo avea numai un caracter simbolic.

Am fost acuzat ca am premeditat razboiul în contra U.R.S.S.

S-a sprijinit aceasta afirmatie cu planurile gasite la Marele Stat Major si cu crâmpeie de discutii extrase din conversatiile pe care generalul îoanitiu le avea cu generalul Hansen, seful misiunii militare.

Am explicat în sedinta publica ca planurile se încadrau în lucrarile cu caracter tehnic al ipotezelor de razboi, defensiv sau ofensiv, pe care orice armata din lume le întocmeste anual, pentru apararea granitelor Ţarii în eventualitatea razboiului. Ar fi o crima de tradare, daca nu s-ar face. Franta a fost zdrobita în 1870 pentru ca nu a avut pregatite aceste planuri.

Discutiile cu Hansen erau o consecinta a cadrului politic international în care eram situati.

Primisem garantiile germane.

Germania trebuia sa lupte, conform acestor garantii, alaturi de noi în caz de violare a granitelor.

Aveam astfel de planuri militare si în cadrul Micii întelegeri, a întelegerii Balcanice si cu Polonia.

Pentru ca sa ajungi la planuri, trebuie sa ai discutii.

Dar germanii afirmau întotdeauna ca au întelegere cu Rusia si la graba si dorinta ofiterilor nostri de a spala onoarea armatei si a înlatura nedreptatea din 1940, ei raspundeau ca: " nu vor ataca Rusia si planurile trebuiau sa fie numai de aparare".

Eu însumi, dupa întoarcerea de la Berlin si în alte ocazii pâna în aprilie 1941, am declarat textual în Consiliile de Ministri, când se analiza politica externa: "Problema granitelor de Est este mai complicata. Nu o putem solutiona noi. Se va rezolva la pacea generala pe

plan European si în cadrul politicei mondiale".

Pentru problema Ardealului am repetat în Consiliul de Ministri ceea ce-i spusesem lui Hitler: " O vom solutiona singuri când va veni momentul potrivit", facând afirmatiunea ca: "Daca 16 milioane de români nu vor fi în stare sa scoata din sclavia ungureasca 1 300 000 de români, sa piara cei 16 milioane".

lata pozitia luata de mine fata de solutionarea problemelor pe care le puneau României "Arbitrajul" de la Viena si ultimatumul rus.

Nici o premeditare.

Am fost acuzat ca am facut un razboi de agresiune în 1941 si deci România trebuie sa sufere consecintele agresorului si eu am fost pus în categoria criminalilor.

Am aratat mai sus care erau raporturile cu Rusia în 1940 si 1941.

Adaog ca, pe când Rusia a tinut în lungul noii linii circa 35

divizii, eu demobilizasem toata armata si nu lasasem în Moldova

decât 4 divizii infanterie, cu efective sporite, 3 divizii de cavalerie si 2 Vânatori de Munte, nemobilizate (valoare 1,1/2 divizii).

Am fost pus la curent de hotarârea luata de-a se ataca Rusia numai în mai 1941 si de data atacului la 10 iunie 1941.

Dovada ca nu am avut intentia sa participip la operatiuni decât pâna la revendicarile si drepturile noastre, o face faptul ca nu am mobilizat decât o treime din forte si nu am exercitat comanda decât pâna la Nistru.

Nu pot fi socotit agresor, fiindca România era în stare de razboi cu U.R.S.S. din 1940 iunie, când Rusia a fost agresorul.

Acceptarea ultimatumului nu a fost decât o retragere strategica si politica la care recurge orice Ţara, orce om, când este surprins fara sprijin si nu este în masura de a se apara.

Din iulie 1940 pâna în aprilie 1941, actele izolate de agresiuni partiale ruse au continuat. Am aratat aceasta mai sus.

Deci în 1941 iunie a fost o actiune care se încadra si era o urmare a agresiunilor pe care le suferise poporul român.

în iunie 1941 am atacat în cadrul unui razboi început în 1940 si cum orce atac este un act de agresiune nu pot fi considerat agresor, decât numai în acest sens si deci nu pot fi încadrat în Pactul Kellog.

Am trecut Nistrul la început numai cu Cavaleria si 3 divizii de

Vânatori de Munte, pentru ca mi s-a cerut scris de Hitler dupa dispozitia ce luasem ca trupele române sa nu treaca Nistrul.

Ulterior situatiile militare succesive au impus modificarea hotarârei initiale ce luasem de a nu ma angaja în nici un fel.

Dovada o face faptul ca nu am mobilizat întreaga armata, decât când fortele ruse de la Odesa, ramase în coasta armatelor germane care ajunsese la Bugsi în poarta Basarabiei, mi-a impus-o.

Dupa Odesa am adus întreaga armata, care participase la aceste operatiuni, în Ţara si am demobilizat-o.

Nu am remobilizat decât în iunie 1942, tot la cererea scrisa a d-lui Hitler si, dupa dezastrul suferit de noi, le-am demobilizat în noiembrie 1942, pentru a le remobiliza în martie 1944, când rusii patrunsese în Basarabia si Moldova de Nord.

Sunt fapte care dovedesc lupta continua pe care o duceam pentru ca sa menajez fortele noastre militare.

Dar oricum ar fi interpretate aceste actiuni pâna la Crimeea, Caucaz si Stalingrad, ele nu pot fi încadrate în crime de razboi, fiindca sunt impuse de legile razboiului, care cer imperios când începi o actiune sa o duci pâna la sfârsit, urmarind fortele inamice pâna la distrugerea lor totala.

Aceste legi au dus pe Scipione de la Roma pâna la Cartagina, pe Napoleon pâna la Moscova; pe Alexandru Ipâna la Paris; pe americani si englezi pâna la Tokio si Berlin.

Ocuparea si administrarea Transnistriei

Nu a fost premeditata.

Dovada o face: Legea de baza a instituirii guvernamântului, care a fost facuta pe front, în tren, la Tighina, unde era Cartierul meu. Acolo am vazut pentru prima oara pe dl. Alexianu.

Personalul necesar pentru administratie a fost cautat cu începere de la acea data.

De ce am acceptat, la propunerea ce mi s-a facut, sa ocup si sa administrez teritoriul rus pâna la Nipru nu numai Transnistria?

Am facut-o în primul rând pentru un interes economic. în toate timpurile armatele s-au alimentat din teritoriile ocupate.

Alta posibilitate nu este.

Principiul este ca razboiul sa se întretina singur. Nu puteam ca

Ţara mica si saraca sa derog de la acest principiu.

De astfel lungimea liniilor de comunicatie si criza care era înca în tara în vara 1941 nu ar fi îngaduit alimentarea trupelor în bune conditii.

Din punct de vedere politic, Transnistria era un gaj si o prevedere politica pentru cazul unei victorii germane.

Se stiu încercarile germane de a ajunge la Bagdad.

Doua cai duc catre fiefurile asiatice germane. Una pe dâra de populatii germane care, din Boemiapâna în Banat, duce la Salonic si Constantinopol. Alta dâra depopulatii germanice care se întinde din Sileziaprin Lemberg, la Odesa.

România ar fi intrat într-un cleste germanic, care ar fi subjugat-o economiceste si politiceste.

Pentru a înlatura aceasta eventualitate m-am decis sa ocup

Transnistria si în special Odesa.

Nu am facut însa nici un gest public sau oficial în aceasta privinta.

Din contra, am declarat la Berlin când, la cererile noastre de a se reveni la Arbitrajul de la Viena, ni se raspundea: «Luati la Est cât vreti!» La care eu am raspuns:

«România nu se maghiarizeaza la Vest si nu se slavizeaza la Est!».

Iar la o nota diplomatica scrisa, prin care dl. Ribbentrop ne întreba, în 1942, care sunt pretentiile noastre la Est, dl. Mihail Antonescu a raspuns, dupa instructiunile mele: «Atât timp cât nu cunoastem statutul politic european de mâine, nu putem raspunde!».

Nici o declaratie publica nu cuprinde intentiile noastre în privinta anexarii Transnistriei.

Citatiile facute de acuzare constituiesc simple discutii teoretice, care totdeauna cautau gasirea unei solutii definitive în cadrul oricarei actiuni omenesti individuale sau colective.

Nu conteaza însa decât manifestarile oficiale.

Sunt acuzat de jafurile si ororile din Transnistria.

Jafuri, propriu zis organizate, nu au fost.

Transnistria a fost model de administratie. Au constatat-o ministrii straini, ziaristii nostri si straini, Nuntiul Papal, seful Crucii Rosii Internationale.

în Transnistria era o stare economica mai înfloritoare ca la noi. Acolo se putea cumpara orice fara cartela.

MaresalulPetin a spus d-nei Cantacuzino în fata ministrului nostru la Vichy: «Cea mai mare glorie a Dv. de totdeauna va fi modul civilizat în care administrati Transnistria!». Documentul se gaseste în Arhiva Statului.

Lucrurile ridicate din Transnistria în 1943-43 s-au facut în scopul de a ne pune la adapost de raspunderi. Era si rezultatul muncii si investitiilor noastre. Balanta noastra de schimburi cu Transnistria era în dezavantajul nostru.

Daca lasam bogatiile realizate, erau sa fie ridicate de nemti sau distruse din cauza luptelor si tot noi raspundeam.

Au fost ridicate din ordinul meu.

ObÎQCîele de arta de asemenea.

însa a fost ordin scris «sa fie înregistrate si pastrate în bune conditii pentru a putea fi restituite Rusilor la pace». Aceasta este adevarul.

ORORILE. Nu-mi însusesc crimele. Nici aceea îngrozitoare de la Odesa.

Am dat ordin de represalii. Eram în cadrul dreptului international care autoriza represaliile, când adversarul întrebuinteaza mijloace nepermise:

- înarmare si lupta populatiei civile
-partizanii

- masini infernale, etc.
Era cazul în plin.

Am ordonat represalii si am indicat câti sa fie omorâti. Nu stiam câti cazuse victima masinii infernale. stiam ca Comandamentul unei Divizii are 7-8 ofiteri si 13-20 secretari.

Dar când operatia s-a transformat în masacru, Comandamentul Armatei si seful lui de Stat Major care erau prezenti trebuiau sa intervina si sa ma avertizeze. Nu au facut nici una, nici alta.

Ceva mai mult, nici nu au raportat ce s-a întâmplat.

Totul mi s-a tinut ascuns.

Onor Tribunalul a constatat, în sedinte, ca nu a fost nici un caz în care ni s-a cerut clementa, iertare, sau renuntare la o dispozitie cu caracter penal, fara sa dau curs, imediat si fara ezitare, cererei.

Eu am crezut atunci ca cazuse victime 5-6 ofiteri si 10-15 soldati.

Eram si într-o stare sufleteasca grea. Dimineata vazusem la un spital un ofiter si patru soldati orbi si cu toate membrele amputate de la baza.

Erau toti victimele unei masini infernale, atasata de clanta unei usi care, când s-a apasat pe ea de ofiter, a explodat.

Primisem în acea vreme un raport prin care Guvernatorul Basarabiei raporta ca se deportase în 1940, 50 000 de tarani români din cei mai vrednici si bogati si nimeni nu stie de ei. îmi trimite în acelasi timp fotografiile cadavrelor - gasite în pivnitele localurilor în care functionase politia rusa.

Mai mentionez ca, daca am pus atâta timp si am sacrificat atâtia

oameni ca sa iau Odesa - operatiune ca caracter strategic, imperios impusa de siguranta militara a României - a fost mai ales din cauza ca lucratorii si lucratoarele din Odesa, în numar de 300 000, au luptat, din ordinul Comandamentului Suprem Rus, în rândurile soldatilor.

Dintre acesti lucratori s-au recrutat continuu partizanii din Catacombe. Acesti partizani au omorât în 2 ani câteva mii de soldati români în Odesa. (Declaratie facuta de însusi seful partizanilor din Odesa într-o brosura oficioasa care apare la Moscova.)

Care este realitatea în privinta masacrelor de la Odessa?

în brosura rusa, care a aparut la Stockholm, în iulie 1944, s-a afirmat ca au fost masacrati 27 000.

La Moscova mi s-a impus sa semnez, în iunie 1945, un protocol în care se afirma ca au fost omorâti 225 000 rusi.

Tot la Moscova mi s-a impus, în ianuarie 1946, sa semnez un protocol în care se afirma ca au fost masacrati 100 000.

Dl. acuzator public a afirmat în sedinta ca au fost omorâti 20 000, adaugând ca au fost încolonati pâna la 4 baraci - de 25 metri pe 16, aflate pe drumul Dalnicului.

Dalniculse afla la 4-5 km. de Odesa. 20 000 de soldati, încadrati militareste, se întind, pe sosea, pe 20 km.

Patru baraci a caror dimensiune era 25/16 reprezinta 1 200 m. Socotind 2 si chiar 5 oameni pe metru patrat, ceea ce este o imposibilitate, nu depasim cifra de 3 000 de oameni.

lata, Domnule Presedinte, ce am de subliniat pentru Domnia Voastra si pentru onoratul Tribunal în aceasta privinta.

Ca sa faca dovada criminalitatii mele, D-sa a citat dintr-o stenograma o conversatie pe care am avut-o cu dl. Alexianu, 2-3 luni mai târziu, pentru evacuarea evreilor din Odesa.

Conversatia a avut loc în noembrie 1941, când Sevastopolul nu cazuse si întreaga flota de razboi rusa si de transport era acolo.

Informatiuni date de germani si de serviciile noastre de spionaj ne avertizau ca rusii pregateau o debarcare la Odesa.

Nu avem acolo decât 20 000 soldati, raspânditi pe o mare lungime

în lungul coastQi. în oras se gaseau peste 100 000 de comunisti evrei. Nu puteam risca o debarcare cu inamici în spate si în fata. S-ar fi întâmplat un masacru general, de pe urma caruia ar fi cazut multe victime si în oras si printre soldatii români. Aveam datoria sa evit aceasta eventualitate.

Aceasta este rostul conversatiei cu Alexianu din care dl. acuzator public nu a citit decât pasajul care recunosc ca era un lucru neserios si sinistru sa-i arunci în mare, sa faci ce stii, numai sa ma scapi de ei.

Dar dl. acuzator public a omis sa citeasca totul. în aceeasi conversatie spuneam: "Domnule Alexianu, ce s-a întâmplat la Odesa s-a întâmplat, dar sa nu se mai întâmple. Te fac raspunzator pe D-ta. Du-i într-un loc sigur!".

Iata, domnule Presedinte, adevarul.

D-voastra stiti ca tribunalul revolutionar din Paris, în timpul teroarei, a condamnat pe un om de stiinta pentru o fraza în care, schimbându-se locul virgulei se schimbase si întelesul frazei. Când s-a observat eroarea, voita desigur, era prea târziu.

S-a pus la dosarul acuzarii copii dupa declaratiile facute la Consiliile de Ministri sau în alte ocazii din care s-a omis, aratându-se cu puncte puncte la unele începuturi de fraze; la altele mijlocul; la

altele sfârsitul si la unele si începutul si mijlocul si sfârsitul si la unele

si începutul

Este usor de închipuit la ce poate duce acest sistem.

Citez ca dovada: raspunsul la memoriul Garofild; exemplul de mai sus si documentul prin care încercandu-se sa se demonstreze ca eram total în serviciul nemtilor, se citeaza ca am afirmat: "... dau pâna la maximum nemtilor".

Ori, începutul frazei este: "Dupa ce se satisface total nevoile noastre economice, din ce ramâne dau pâna la maximum nemtilor".

Este cu totul altceva.

La fel s-a procedat si cu declaratia facuta la Cabinetul de instructie de Colonelul Davidescu.

S-a citit în sedinta mijlocul si sfârsitul depozitiei care se referea la o conversatie avuta cu dl. Ribbentrop, dar nu s-a reprodus în documentul îmborderat în dosarul acuzarii si nu s-a citit si începutul depozitiei.

Profit dQ 0Ca2Îe Sapun si în aceasta privinta lucrurile la punct.

D-niiHitler si Ribbentrop mi-au facut, la o întrevedere, imputarea ca, la Bucuresti mai ales, si în Ţara Românească, în general, unele persoane se manifesta ca anti-germani si detesta poporul german, pe când soldatul german lupta si moare pentru apararea noastra.

Raspunsul meu a fost: "Nu puteti pretinde ca poporul român sa va iubeasca, când el stie ca si-a pierdut granitele datorita consimtamântului sau sprijinului Dv. Poporul român este loial, lupta camara-dereste alaturi de Dv. fiindca are interes sa o faca ".

Trebuie sa tineti seama ca, la 7 septembrie 1940, fara sa întreb poporul - caz unic - am facut - etc.

Este ceea ce s-a retinut în dosarul acuzarii si s-a citit de dl. acuzator public.

Va reamintiti, Domnule Presedinte, ca cu acest crâmpei de fraza, dl. acuzator a încercat sa faca dovada ca am antrenat poporul în politica germana printr-un gest brutal si dictatorial.

- Revenind la ororile comise în Transnistria, va declar, si cu aceasta ocazie, ca în marea lor majoritate nu mi-aufost comunicate si ca tot ce am cunoscut - cum este cazul Prefectului de la Ovidiapol - am sanctionat foarte grav prin justitie. Acest prefect a fost condamnat la 10 ani, pentru ca a tolerat asasinarea a 40 de rusi.

Este usor de închipuit ca as fi procedat la fel pentru orice caz similar care mi s-ar fi semnalat.

Afirm însa ca asasinatele comise în lagarul din lungul Bugului este opera sinistra exclusiv germana.

Administratia româneasca nu a intrat în functiune în judetele din lungul Bugului decât târziu, în primavara anului 1942, când asasinatele erau înfaptuite.

Prezenta unui prefect, pe care nu-l cunosc în judet pe când se comiteau asasinate nu cred ca poate constitui o vina a sa.

El nu avea aparatul administrativ instalat în functiune când s-a comis crimele.

îl apar, fiindca m-am gasit si eu într-o situatie similara în Basarabia, în 1941 septembrie.

Fiind instalat în spatele frontului în Jîghina, m-am plimbat într-una din seri pe strada. Când am ajuns în apropierea cetatei, care era ocupata de germanii am auzit tipete si împuscaturi. Trimitând pe colonelul

Elefterescu sa vada ce se petrece, mi-a raportat ca se împuscau evrei. -Am chemat pe generalul Haufe, atasat pe lânga Comandamentul nostru pentru a face legatura operativa cu înaltul comandament german, i-am spus;

"Daca nu înceteaza imediat aceste crime comise pe teritoriul românesc în contra unor cetateni români, dau telegrama Fuhrerului, si ma retrag din razboi".

Masacrele au încetat, dupa cum încetase si la Iasi, în urma demersului ce am facut când s-au omorât evreii de coniventa cu legionarii.

- în ce priveste tratamentul la care au fost supusi evreii deportati în Transnistria din Basarabia si Bucovina, si din tara (1944) afirm ca se exagereaza si se va dovedi aceasta mai târziu, atât în privinta mortilor, cât si în privinta tratamentului. Afara de cei pusi în lagarul de la Vapniarka, toti ceilalti au fost liberi în orasele si oraselele în care au fost internati.

Personal am vizitat în 1942 pe cei de la Moghilev, Râbnita si alte doua localitati, al caror nume îmi scapa.

Lucrau în fabrici de unt, de sapun, de cârnati etc. Erau foarte grasi, bine îmbracati si voiosi. Locuiau în case similare cu acelea pe care le aveau în Basarabia.

Regiunea era sanatoasa, pitoreasca si foarte bogata. Multi nu s-ar

mai fi întors.

Aceeasi constatare au facut-o ziaristii, Nuntiul Papal, seful Crucii Rosii Internationale de la Geneva.

Declaratiile cari mi-au fost facute, dupa întoarcerea lor, se gasesc în arhiva Statului.

Se gaseste la Ministerul de Externe si copia unui raport, facut în aceasta privinta de seful Crucii Rosii Internationale si trimis la Geneva.

Trec la morti. Aici se fac cele mai mari exageratii.

Dl. Filderman a afirmat în fata tribunalului ca s-au întors în tara numai 150 000 si au murit 150 000. Dl. Benvenisti a afirmat ca au fost omorâti în Transnistria 270 000.

Ori statistica din 1930 a stabilit ca, în Basarabia si Bucovina, erau - dau cifre din memorie - 270 000 - 300 000 evrei.

între 1930-1940 multi evrei au parasit în special Basarabia si s-au raspândit în tara, în regiunile mai propice comertului si îmbogatirii. In 1940 multi s-au refugiat în tara, fugind de rusi, în timpul ocupa-tiuni ruse multi evrei au fost deportati odata cu românii deportati. Când am revenit noi, foarte multi evrei din acei cari ocupase functiuni administrative sub ocupatie au urmat trupele ruse în retragere.

în sfârsit la intrarea trupelor germane în Basarabia, multi evrei, profitând de confuziunea care urmeaza imediat trupelor, pâna la instalarea noilor autoritati, s-au strecurat printre trupe în tara.

Nu au fost deportati, dupa calculele mele, decât maximum 150-170 000 evrei

15 000 au ramas la Cernauti. Multi din cei dati pe lista mortilor sunt în viata. Dau un singur exemplu:

S-aprins la Bucuresti un aparat de emisiune servit de un capitan rus si de un evreu din Cernauti, care era pe lista celor morti în Transnistria. Capitanul s-a împuscat, dupa ce a ars cifrul, iar evreul a fost arestat.

Dar cum poate dl. Filderman sa afirme ca s-au întors 150 000, fiindca numai rusii cari au ocupat provinciile pierdute ar putea sti?

si cum poate afirma dl. Benvenisti cu certitudine ca au murit 270 000. Ce pot sa confirm este ca, daca nu-i duceam în Transnistria, nu mai ramânea nici unul în viata astazi.

Iata Domnule Presedinte aspectul problemei!

Desigur, în vâltorile luptelor care au avut loc în 1944, când noi parasisem Transnistria si tinând seama de confuziunea sângeroasa pe care o producea actiunea foarte violenta a partizanilor, au putut cadea multe victime. Regiunea fiind accidentata si foarte paduroasa, cine a fugit la timp în padure a scapat.

Pentru a termina cu analiza complecta a acestei probleme reamintesc ca acuzarea a subliniat " masura care s-a luat în 1943 sau 1944 de a se ridica în masa populatia din Transnistria".

Ce a fost cu aceasta problema? Din 1941, la cererea lor, am aprobat sa se libereze din lagar 75 000 soldati rusi si 5 000 ofiteri prizonieri originari din Transnistria - afirmau ei.

Acestia au fost înarmati prin baloturi lasate de avioane si s-au transformat, cu începere din 1943, în partizani.

în fata acestei situatiuni, am dat ordin sa fie ridicati si retrimisi în lagare.

Iata adevarul si în aceasta privinta.

- Pentru a termina cu Transnistria, este necesar sa arat ca, din cauza Germaniei, am luat în stapânire succesiv diferitele regiuni ale provinciei. Operatiunea a durat din septembrie 1941 pâna în aprilie 1942. Nemtii nu îngaduiau autoritatilor noastre sa se instaleze decât dupa ce terminau de ridicat toate depozitele.

în al doilea rând toate fabricile si instalatiile au fost distruse, chiar din ordinul Comandantului Suprem Rus, de trupele ruse în timpul retragerei.

Exista un album fotografic în care se arata cum a fost gasita fiecare institutie economica si în ce stare a fost predata în 1944 nemtilor.

Dl. acuzator public vroindsa dovedeasca "slugarnicia" cu care " m-am pus în serviciul nemtilor, a citat în întregime scrisoarea trimisa d-lui Hitler, când mi-a cerut sa administrez si sa ocup cu forte românesti tinutul si prin care afirmam ca accept, dar nu pun nici o conditie".

îmi permiteti sa afirm, Domnule Presedinte, ca interpretarea este

total gresita.

Era un schimb de documente între doi sefi de state. Este evident ca prin faptul ca am subliniat ca " nu pun nici o conditie " am vroit tocmai sa marchez ca România nu are nici o pretentie politica asupra Transnistriei, fiindca alte conditii economice sau militare nu se trateaza decât prin organe tehnice, care încheie si semneaza conventiuni.

In concluzie generala; Transnistria, Domnule Presedinte, nu a fost "jefuita". S-au facut acolo scoli, biserici, sosele, aerogari, cum nu avem în tara.

S-au reparat toate spitalele, care erau un model de ordine si de curatenie, s-a reparat portul Odesa, îndiguirile, s-a pavat cu granit drumul nepietruit Odesa-Jlraspol; s-au reparat colhozurile, s-au facut plantatii de pomi fructiferi. Pentru punerea în functiune afabricelor, S-dU adus masini si motoare din Elvetia si Germania. S-au facut peste tot cantine pentru copii si saraci. Totul a fost vizat de mine.

Peste 80% din pedepsele cu moartea au fost comutate de mine.

Piata de la Odesa era mai abundenta ca aceea din Bucuresti. Libertatile au fost complecte.

Cu ocazia primei mele vizite facuta în aprilie 1942, am declarat în fata Guvernatorilor, a generalilor germani si a capeteniilor ruse ramase în Odesa:

"Nu am venit aici în cuceritori. Vom sta cât operatiunile militare ne vor impune. Nu ne amestecam în ideologia Dvs. Crede cine vrea în cine vrea si în ce vrea ".

"Ne vom stradui sa aveti tot ce va trebuie. Numai din acest punct de vedere sa ne ajutati.

Va cerem ordine si munca în folosul Dv."

Declaratia a devenit publica prin publicarea ei în jurnale si transmiterea prin radio.

Sunt acuzat de deportari.

- Am deportat evreii din Basarabia si Bucovina pentru motive

de siguranta politica, militara si pentru siguranta lor proprie.

Siguranta politica si militara.

Am aratat mai sus ca, profitând de confuziune, multi evrei au trecut prin front.

Siguranta Statului cerea sa nu-i lasam sa patrunda în Ţara si mai ales în Capitala.

Organele de siguranta semnalase ca multi din ei urmase scoli speciale de spionaj si erau prevazuti cu aparate de receptie si emisiune (s-au si gasit).

Marele Stat Major cerea internarea lor pentru motive de siguranta militara.

In fata acestei situatii am dispus formarea ghetoului de la Chisinau, unde se gramadise evrei din târgurile arse din jurul orasului, într-un ghetou.

Amficut-o si din cauza ca, în Chisinau, nu ramasese ne ars decât cartierul românesc si populatia românească nu a acceptat cu nici un pret sa-i primeasca.

Evreii din regiunea Balti au fost internati în lagar de germani într-o padure din vecinatatea orasului.

Balti era complet ars. Incendiile fusese provocate, dupa declaratiile locuitorilor români, tot de evrei, care au executat ordinele Comandantilor militari rusi.

Pe când românii s-au refugiat, românii erau foarte agitati si porniti în contra evreilor din cauza atitudinei. Reamintesc ca Bucovina, regiunea Balti, Soroca si Chisinau, erau centrele cele mai puternice naziste si antisemite pe care cuzistii si codrenistii îsi sprijineau agitatiile lor.

De acord cu germanii se punea la cale un Sf. Bartholomeu românesc.

Având în vedere ce se petrecuse la Iasi, la lîghina si la Floresti, peste vointa si intentiile noastre, am hotarât sa-i scot din zonele de etape pe care se miscau catre front rezervele si coloanele germane si sa-i trimit în Nordul Transnistriei.

Operatia evacuarii lor era ceruta si de comandantii militari.

Se stie ca toate armatele evacueaza populatia din spatele frontului pe o adâncime de 30-40 km. Am facut aceasta operatiune si cu românii.

Acestea sunt cauzele care au determinat deportarile evreilor. Germanii au cerut sa le predam pe toti evreii, pentru ca sa-i duca la lucru în Germania; am refuzat.

Executia a fost însa detestabila, mai ales din cauza starii de spirit care domnea atunci.

A mai intervenit si iarna timpurie si extrem de aspra, care a facut multe victime si în rândurile armatelor beligerante si a populatiei rusesti, care fugea catre Urali din cauza invaziei.

Tot aceasta a fost cauza pentru care germanii au pierdut batalia de la Moscova. Au cazut cu ocazia deplasarii din aceasta cauza si evrei surprinsi în curs de deplasare. Ţaranii nu-iprimeau în casele lor.

Vina a fost acelora cari erau însarcinati cu executia, fiindca nu au oprit coloanele.

Am ordonat o ancheta si se stie rezultatul Un colonel de Stat Major si un capitan a fost degradat si trimis pe front ca soldat unde a murit eroic.

Au mai fost $i alte grave sanctiuni

Cert este ca, daca-i lasam pe loc, ar fi fost toti omorâti de germani cu sprijinul unor fanatici teroristi din rândurile populatiei românesti.

Ţiganii

Din cauza camuflajului populatia oraselor era noaptea terorizata de bande sau de indivizi, de multe ori înarmati, care jefuiau si uneori chiar omorau. Autorii erau tiganii. Toti cereau împuscarea lor. Am pus sa se studieze facerea unor sate în Baragan pur tiganesti.

Transnistria ducea mare lipsa de brate.

Atunci am hotarât ca tiganii cari aveau la activele lor crime sau mai mult de trei furturi, sa fie deportati în Transnistria.

Evreii comunisti

Au fost deportati 1 120. în tara aveam nevoie de liniste. Statul Major cerea arestarea tuturor acelora cari erau trecuti pe tabelele lor ca... comunisti.

Cunosteam abuzurile cari se faceau la întocmirea acestor tabele - abuzuri politienesti si acte de razbunari; am hotarât sa se trimita numai cei condamnati.

Nu stiam cum se vor desfasura activitatile.

Toata populatia evreasca si comunista ar fi riscat viata, daca operatiunile germano-ruse s-ar fi desfasurat pe teritoriul nostru.

Aceasta este problema deportarilor.

Nu numai noi am recurs la aceasta masura. Rusii au deportat în 1942 toata populatia germana din regiunea Volga si, în 1945, drept pedeapsa, toata populatia tatara din Crimeea, desi ambele populatii erau constituite în republici.

în fine, ca sa termin capitolul "ororilor" comise în teritoriile dezrobite în 1941, îmi îngadui a reaminti ca în actul de acuzare se afirma ca "nu este sat cât de mic din Bucovina si Basarabia în care sa nu sefi comis crime si orori".

Nu s-a citat nici un singur caz.

Am vizitat personal mare parte din satele acestor provincii, nimeni nu mi-a semnalat, din populatie, nici un caz. Am declarat ca taranii aveau putinta sa comunice direct cu mine prin intermediul cutiilor de posta, instalate în sate, din care corespondenta era ridicata de oameni straini de sat. Ţaranii se plângeau de cel mai mic abuz. Din aceasta cauza nici jandarmii, nici perceptorii nu se mai comportau cu ei ca înainte de 1940.

Sunt acuzat de crime politice

Nici un om politic proeminent nu a fost arestat, trimis în lagar sau în judecata. Toti dictatorii suprima, chiar în timpurile actuale, adversarii politici.

Se vorbeste de numeroasele lagare cari erau raspândite pe toata suprafata tarii.

Când am luat conducerea, am gasit lagarul de la Caracal, în care erau peste 2 000 comunisti.

Am fost la Jilava în noiembrie 1940, unde am gasit 1 000 de internati dezertori, hoti si comunisti. Am vorbit cu fiecare si pe loc am eliberat 700, majoritatea învinuiti de comunism. Am fost de 2 ori la Vacaresti cu Ministrul de Justitie, care, pe baza instructiilor primite de la mine, în urma constatarilor facute, a întocmit "Decrete de amnistie" prin care au fost eliberati, ca si la Jilava, mii de oameni dintre cari unii stateau de luni de zile nejudecati.

Le convenea, fiindca scapau de razboi.

Multi comiteau furturi, dezertau, faceau acte de sabotaj economic, se declarau comunisti ca sa fie bagati în lagar sau închisori, pentru a scapa de razboi.

Pentru toata tara nu a fost decât lagarul de la Tg. Jiu. Capacitatea era de 2 000 locuri. Nu a fost plin decât în timpul rebeliunei si câtva timp dupa.

Dupa aceea nu au fost decât între 800 si 1 000. Majoritatea pentru sabotaj. Nu au fost mai mult de zece oameni politic de a 2-a si a 3-a mâna, trimisi în lagar timp de 4 ani.

Au fost trimisi în lagar în 4 ani, 2 ziaristi. Unul care a fost audiat

si altul, un om cu un trecut detestabil, care a fost surprins redactând un manifest de trivialitate josnica la adresa unei femei.

Era nevasta mea.

S-a afirmat ca în lagare domnea cruzimea si cea mai neagra mizerie. Nu era exact. Se facea din ordinul meu un control riguros.

Când s-au gasit nereguli, s-au aplicat grave pedepse, care au mers pâna la destituire.

S-a facut un cap de acuzare ca prizonierii din lagar erau pusi la munca.

Am mai fost în Moldova, în câteva centre, lagare mici, înfiintate, de Marele Stat Major la începutul razboiului. Când am aflat de ele - începutul 1942 - le-am desfiintat.

Se vorbeste si de lagarele de prizonieri, afirmându-se ca prizonierii erau tinuti în conditii salbatice, maltratati, nehraniti, dezbracati.

Am vizitat personal mai toate lagarele din provincie. Am gasit peste tot cu totul alta situatie ca aceea aratata.

într-adevar am semnalat în termeni aspri Ministerului de Razboi ca, într-un lagar, murise 600prizonieri, si i-am cerut sa ia masuri severe.

Dar când si unde nu au murit prizonieri în lagar?

Ei sosesc acolo extenuati de razboi, de marsuri, multi sunt tuber-culosi în ultimul grad.

Am afirmat în sedinta publica ca, în Alsacia, se gasesc 30 000

cruci românesti. Procentul celor morti la noi nu depaseste 5%.

Ar fi o fericire ca si cu prizonierii români s)a se fi petrecut la fel.

Au fost într-adevar în zdrente la început. Era epoca când eram în mare criza.

Dar ulterior situatia s-a îmbunatatit foarte mult, fiindca s-au facut haine speciale.

Lagarele au fost vizitate de mai multe ori de Mitropolie, în cap cu Mitropolitul Balan, de Nuntiul Papal, de sefiil Crucii Rosii Internationale.

Toti mi-au declarat ca le-au gasit foarte bine. Era o constatare pe care o facusem si personal, la Calafat, Corbeni, Timis, Vadeni, Baneasa, Stoenesti si altele 2 cari nu-mi mai reamintesc numele localitatilor.

- în privinta legilor penale si executiilor capitale am dat expli-

catii în sedinta publica.

Au fost legi exceptionale, asemenea legi sunt consecinta starii de razboi si se fac în toate tarile. La noi, în marea majoritate, nu le-am aplicat.

Nu s-a executat si nici judecat nici un evreu intrat clandestin în tara.

Nu s-a executat si nici judecat nici un evreu fugit din Transnistria.

Nu s-a executat nici un evreu fugit de la munca de folos obstesc. Cazurile de condamnari la alte pedepse sunt si ele foarte putine.

Nu s-a executat nici un sectant.

80% din dezertorii condamnati la moarte au fost gratiati.

Am aratat în sedinta publica procedura la care am recurs pentru ca sa frânez executiile.

Justitia

Am aratat în sedinta instructiunule date D-lui Lupu, dupa formarea primului meu guvern.

Nimeni nu poate afirma si dovedi ca m-am amestecat vreodata în Justitie, fie în materie de procese, fie în materie de numiri.

Ca sa dau independenta si parchetelor, am introdus inamovibilitatea lor.

Nu cred ca se pot aduce critici serioase legii judecatoresti; s-a lucrat doi ani la ea. A fost de 5-6 ori la mine.

Nu am promulgat-o decât dupa ce am luat avizul tuturor magistratilor, de diferite trepte si avocatilor.

Dl. Docan a afirmat în fata D-voastra o inexactitate.

Rog luati volumul 27, sedintele Consiliilor de Ministri din 3 si 17 februarie 1941, singurele în care a participat D-sa ca Ministru.

Dl. Docan mi-a spsu cu aceea ocazie ca "a 2-a zi expira termenul de lichidarea bunurilor comerciale evreestiprevazuta de legea Gruia ".

A afirmat ca este "de perfect acord" cu aceasta masura si a facut apel la " întelepciunea " mea, pentru a decide daca nu se poate prelungi termenul.

Nu numai ca nu am prelungit termenul, dar nu am aplicat-o niciodata.

Dl. Docan vroia micsorarea la 57 ani a vârstei magistratilor superiori si aceasta o data pentru totdeauna pentru "descongestionarea magistraturii[11] spunea d-sa.

M-am opus. A insistat foarte mult.

Aceasta este cauza care a determinat esirea sa din guvern. Vroia sa-si deschida cu orice pret si imediat poarta catre postul de Prim Presedinte la înalta Curte.

Românizarea si legile rasiale

Problema s-a dezbatut pe larg în fata onoratului Tribunal. Nu mai insist. îmi îngadui însa sa reamintesc ca le-am facut ca sa potolesc strada, dar le-am aplicat cu omenie.

Dl. Vladescu avea în pregatire un nou statut care desfiinta orice era cu caracter rasial în legile existente.

Daca nu eram eu, nici un evreu si nici un comunist nu mai erau azi în viata.

Pierderile razboiului

S-a afirmat ca am pierdut peste 600 000 de oameni. Cifrele sunt date de Marele Stat Major la data de iunie 1945, deci cuprind pierderile suferite în operatiunile în contra Ungariei.

Marele Stat Major arata ca, pe categorii, cifra aceasta se împarte în:

morti = 87 000

raniti = 260 000

prizonieri = 290 000

Dau cifrele din memorie.

Este de remarcat ca 75% din raniti se recupereaza, asa încât numarul mortilor într-un razboi crunt si distrugator se reduce la 150 000 oameni la o populatie de 17 milioane locuitori.

în razboiul trecut România mica la o populatie de 7 milioane a avut 800 000 de morti, într-un razboi care a durat mai putin de 2 ani.

Dar, pentru a se vedea mai bine realitatea în privinta pierderilor avute pe faze de operatii pâna la sfârsitul anului 1943, dupa care nu am mai participat la operatiuni pe teritoriul rus, rog a se examina cifrele aratate la pagina 25 în brosura Trei ani de guvernare.

- Sunt acuzat ca am distrus Economia Nationala, am pus totul
la di$p62itia nemtilor si am aservit Ţara, încheind conventii oneroase.

Onorat Tribunal, situatia economica a unei tari se judeca dupa:

- modul cum se echilibreaza bugetul

- modul cum se acopera cheltuielile extraordinare, investitii, razboi
-puterea de cumparare a monedei

-functionarea creditului - Dobânzi

- volumul afacerilor

- abundenta pietii

- stocurile de materii prime

- circulatia bunurilor

- volumul depunerilor

- balanta comerciala

-potentialul industrial si agricol

- numarul lichidarilor si al falimentelor

- Starea sociala: greve, somaj, sabotaj etc.

Ori, care era situatia din toate aceste puncte de vedere? As fi fost în masura sa dezvolt întreaga aceasta complexa problema în sedinta publica în apararea mea, daca mi s-ar fi dat timpul necesar si posibilitatea s-ofac.

M-am rezumat atunci, dupa cum binevoiti sa va reamintiti, la câteva cifre.

Rog onoratul Tribunal sa cerceteze brosura "Trei ani de guvernare"pe care am onoarea sa o depun odata cu acest memoriu.

Veti gasi în aceasta brosura date complecte si riguros exacte, care arata adevarata situatie a Ţarii din acest punct de vedere.

Pentru a înlesni munca D-voastre, dau câteva date rezumative:

Potentialul general industrial a crescut, dupa 1940, cu 122%. Potentialul carbunelui a sporit cu 51%, al acidului sulfuric cu 69%, acidului azotic cu 150%, glicerinei 175%, fabricatia munitiei artileriei cu 210%, fabricatia pulberilor cu 68%, fabricatia pielariei cu 140% (s-a afirmat ca a fost distrusa prin export masiv în Germania, fabricatia cânepei a sporit cu 841%, fabricatia carutelor standard introduse pentru prima oara în tara, a sporit cu 1000%.

La armata, datorita investitiilor de 2 883 000 000, facuta în patru ani, fata de 880 000 000 cât s-a dat în 20 ani între 1920-1940 s-a ajuns în urmatoarele rezultate:

Arsenalul putea sa repare 1 000-1 300 tunuri în loc de 80-120.

Resita a ajuns la ofabricatiune de 110 tunuri lunar, fata de 4 tunuri cât fabrica înainte.

Productia siderurgica a fost sporita cu 65%: 70% mergea la economia generala si anume din 340 000 de tone de otel numai 100 000

tone se dau armatei si restul mergea la economia generala. Se afirma în actul de acuzare ca tara a suferit lipsuri groaznice, fiindca industria nu era decât în serviciul razboiului.

S-a dezvoltat pentru prima oara industria cauciucului la noi si s-a facut o fabrica de tractoare, la care s-a trecut o comanda de 4 000 de tractoare.

La agricultura, s-au importat în baza acordului de credite din 4JQI. 1940 (prin care s-a afirmat ca am dat totul si nu am primit nimic) si distribuit 8 500 tractoare (în 1940 am gasit numai 3 260 tractoare în toata tara si la 23 august 1944 am lasat 11 000).

S-au importat 14 200 grape; 5 600 semanatori; 70 852 pluguri de cai, 3 890 pluguri de tractoare, 1 300 discuri, 550 selectoare, 530 motoare. Pe lânga aceste unelte s-au mai importat 11 300 tone de masini si unelte si înca 1 300 tractoare importate de firmele particulare si vândute la preturi duble.

Finantele. Bugetul razboiului reprezinta 48,2% din totalul bugetului ordinar, pe când în toate celelalte tari, bugetul armatei consuma 75%) din bugetul general.

Acoperirea cheltuielilor razboiului, s-a facut numai din efortul bugetar, din resurse cu caracter exceptional tezaurului si din doua împrumuturi pe piata interna.

Starea înfloritoare economica se vede din examinarea capitalului "încasari". Astfel, pe 1942/1943 bugetul ordinar prevedea la încasari 112 911 900 000 lei cu un spor de 55,7% fata de prevederi si cu un spor de 75% fata de încasarile din anul precedent.

Bugetul special al apararii nationale a realizat " la încasari", 31 629 900 000 lei cu un spor de 50% fata de evaluari, stabilite la 21 miliarde si 75% în plus fata de încasarile realizate în 1941.

Veniturile se sprijina pe impozite indirecte - 56,6% impozite directe - 18% si veniturile monopolurilor 18% în plus pe veniturile extrabugetare, formate din creditele de furnituri si armament obtinute de Germania în virtutea acordurilor din 4 decembrie 1940,17 ianuarie lt)4l, ameliorate la 17 ianuarie 1943, când s-a stabilit ca 50% din costul furniturilor germane sa fie lichidate la sfârsitul razboiului.

Aceasta a îngaduit ca eforturile facute de Banca Nationala sa fie reduse la minimum. în primul razboi trei sferturi din cheltuielile de razboi au fost suportate de Banca Nationala.

în ultimul razboi, efortul Bancii Nationale pentru razboi este cu mult sub 10% si în ultimele trei luni se redusese la zero.

Iata situatiunea reala.

Expertii Bancii Internationale a Reglementelor au declarat, într-un act oficial, "ca Banca noastra nationala are una din cele mai puternice pozitii monetare de pe Continentul European ".

Pentru a se vedea care era situatia reala monetara, rog a se vedea Trei ani de guvernare pag. 222 si 230 si în special pagina 234.

Datoria publica consolidata, rog a se vede pag. 239 din acelasi volum. Subliniez ca datoria publica interna si externa în 1943 a fost similara cu datoria interna, existenta în 1940, deci în trei ani de guvernare ea nu a sporit cu nimic.

Caile ferate au cedat 7 miliarde între 1940 si 1943 pe când în 1920-1940 au cedat 22 miliarde.

La pagina 240-241, din aceeasi brosura se arata excedentele varsarilor Casei Monopolurilor, iar la pag. 242, se arata care era balanta veniturilor si cheltuielilor.

Din toate acestea, Onorat Tribunal, cât si din abundenta pe care o cunoasteti ca a existat în acea epoca în tara, puteti sa trageti concluzia care se impune.

Armistitiul

Am aratat la Instructie si a reiesit si din dezbateri ca, înca din 1943, cautam bazele si pândeam momentul potrivit pentru a iesi din razboi.

Dl. Mihai Antonescu si cu mine cautam, pe cai diferite, sa obtinem de la adversari formula care sa îngaduie României sa iasa în conditii acceptabile din lupta.

Primele conditii au fost primite de la Cairo, în aprilie 1944. Ele nu erau acceptabile, fiindca ni se impunea sa întoarcem armele în contra germanilor, ceea ce dezonora armata si Ţara; sa acceptam CSdaVea Basarabiei si Bucovinei, ceea ce, facea sa pierdem beneficiul " Cartii Atlanticului", care prevedea ca, la Pace, "nu se va recunoaste nici o cesiune de teritoriu care nu a fost liber consimtita" si, în fine, lasa o poarta deschisa în privinta drepturilor învingatorilor între armistitiu si pace.

Erau necesare preciziuni în aceasta privinta, pentru a evita o ocupatie militara de lunga durata cu consecintele ei.

Am discutat cu oameni politici aceste conditiuni si toti au fost de acord ca nu sunt acceptabile si ca trebuie sa continuam tratativele.

Oamenii politici au perseverat a-mi cere sa închei eu Armistitiul, ca singura persoana în masura sa o faca, Jara prea mari riscuri pentru tara din partea Germaniei.

Putin timp dupa aceea s-au primit si conditiunile de la Stockholm, date de d-na Kolontay.

Aceste conditiuni erau mai acceptabile. Dar totusi si pentru aceste conditiuni, oamenii politici au fost de acord sa continuam tratativele pentru a încerca sa obtinem si mai bune conditiuni.

Subliniez ca totusi, în cazul unor conditiuni mai bune, nu puteam la acea epoca sa iesim din razboi, în contra vointei Germaniei, fiindca am fi riscat o distrugere în ultimul moment al bogatiilor tarii si a oamenilor ei, de la comunisti pâna la evrei si de la populatiunea de

jos, pâna la oamenii politici, aceasta fiindca germanii aveau în tara

peste zece divizii blindate.

Când în august 1944, tara a fost golita de trupele blindate din cauza evenimentelor de la Varsovia, atunci abia s-au realizat conditiunile de securitate care ar fi putut sa ne dea putinta sa iesim din razboi contra vointei Germaniei cu mai putine riscuri.

Prin organele de executie pregateam, înca din luna mai 1944, posibilitatea iesirii din razboi, chiar în contra vointei Germaniei, dispunând pe toata suprafata tarii forte capabile sa se opuna unei rezistente germane si sa împiedice distrugerea depozitelor si masacrarea populatiei.

Aceste forte au fost în pozitii de lupta, în ziua de 22 august am cerut Germaniei libertatea de actiune si în dimineata de 23 august, dl. Clodius a raspuns ca are de la Berlin împuternicirea sa discute

aceasta problema. Raspunsul fiind favorabil.

Dl. Mihai Antonescu îi daduse întâlnire pentru ora 6. Cum însa la ora 4 am fost arestati, în Palat, întâlnirea nu a mai avut loc si iesirea din razboi s-a facut fara o întelegere prealabila cu Germania.

Consecintele se cunosc.

CONCLUZII

Domnule Presedinte si onorat Tribunal, am facut razboiul în contra U.R.S.S.-lui, fiindca mi-a impus-o onoarea poporului românesc si imperativele sacre ale tarii noastre.

Istoria si D-voastre veti aprecia.

Am continuat razboiul, fiindca nu puteam iesi la timp din el, fara a risca distrugerea tarii si protectoratul.

De altfel orice s-ar afirma astazi, nici un om politic nu a voit sa-si asume aceasta raspundere.

Pe plan international, atât dl. Mihai Antonescu, cât si eu, faceam continuu eforturi sa gasim o baza acceptabila pentru iesirea din razboi.

în ce priveste ororile ati vazut, Domnule Presedinte si onorat tribunal, si se va vedea mai târziu, când se vor cerceta complet arhivele,

care a fost adevarata mea pozitie, în ceea ce priveste omenia, care

trebuie respectata în raporturile cu poporul si cu inamicul.

Se va vedea de asemenea câte eforturi faceam zilnic sa readuc pe toti, prin sfaturi si sanctiuni, pe calea omeniei, a legii si a dreptatii.

Am fost depasit.

Nu arunc nimic pe nimeni.

în Consiliul de Ministri am afirmat, de mai multe ori, ca tot ce s-a facut bun sub guvernarea mea, apartine Ministrilor si ca-mi iau raspunderea pentru tot ce s-a facut rau, în afara de abuzuri si crime.

Ca sef este drept sa trag consecintele.

Nu aprob însa crimele, ma aplec respectuos în fata umbrelor lor si cer iertarea acelora care au avut de suferit de pe urma lor.

Domnule Presedinte, nu am cerut niciodata nici o favoare, cu atât mai mult când atinge interesele altora.

Nu o cer nici astazi. Dar cred ca este drept ca, atunci când sunt eu si altii judecati pentru crime de razboi, sa se tina seama ca nu a fost razboi, de la imperiile asiatice si pâna astazi, în care sa nu se comita, de multe ori peste capul sefilor, crime odioase de pe urma carora au cazut victime mii si mii de fiinte omenesti.

Reamintiti-va, va rog, ce s-a petrecut în razboiul de secesiune a Americei în a doua jumatate a Secolului XlX-lea; ce s-a petrecut în primii ani ai Sec. XX-lea în razboiul Bur, când populatia, luptând în armata ca sa-si apere caminele si libertatea, a fost considerata ca franctirori si pedepsita cu o cruzime care nu s-a uitat.

Au trecut numai 40 de ani de când boxierii chineji, într-o lupta inegala, au fost exterminati împreuna cu familiile lor de armatele coalizate a patru puteri europene.

în razboiul actual, aviatia de bombardament si de vânatoare a distrus, contra legilor razboiului si fara scuza necesitatii represaliilor sau a lovirii centrelor militare, sate, orase, spitale, cartiere de muncitori, de pe urma carora au cazut zeci de mii de victime (batrâni, femei si copii).

Unii au fost omorâti la munca câmpului, fiind mitraliati de avioanele de vânatoare.

Onorat tribunal, sa nu consideram numai soldatii nostri si ofiterii români ca au calcat legile razboiului si ale umanitatii. Toti au facut greseli în acest razboi. Sunt greseli fatale.

- în ce priveste aservirea în interesul strainilor a avutiilor tarii, acuzatia este cu totul nedreapta. Am dat unele indicatiuni cari sunt, cred, suficiente pentru a se vedea realitatea.

Starea înfloritoare, abundenta în toate domeniile în 1942, 1943 si primavara anului 1944, unica în Europa în acea vreme, face cu prisosinta dovada contrarie.

Realitatea este ca, daca nu ar fi fost nemtii în tara, as fi putut, în afara de stofe, bumbac si pielarie, sa desfiintez rationalizarea si cartelele.

Am facut mari investitii în timpul razboiului în agricultura, industrie, comunicatii, telefoane, scoli, biserici, armata si opere sociale.

Toate au fost acoperite cu veniturile ordinare si cu creditul de 80 miliarde acordat de germani cu dobânda de 3,12%pe 7 si 15 ani, fara a da nici un gaj. în afara de doua apeluri la subscriptia publica, care au dat circa 30 miliarde, nu am facut nici un împrumut strain. Din contra am cumparat cu 20 si 30%, daca memoria nu ma însala, creante debitoare românesti.

Am redus astfel în timp de razboi, caz unic, nu numai în istoria economica a României, cu 26 miliarde stabilizati dintr-o datorie totala de 105 miliarde mostenit.

Am adus, prin straduintele supraumane ale d-lui Mihai Antonescu, 7 vagoane de aur.

Subliniez ca, pâna la 1940, în timp de 25 de ani de pace, Banca Nationala nu reusise sa realizeze decât o acoperire în devize si aur echivalent cu 16 vagoane.

La 23 august 1944, Banca Nationala avea în consecinta 23 vagoane aur.

Datorita acestui fapt si apoliticei monetare prudente, acoperirea leului ajunsese la 27,1/2 suta, pe când Statutul Bancii Nationale, prevede 25%.

Iata situatia monetara. Din ea si din munca ordonata a poporului român decurge adevarata situatie economica a tarii.

Am pus accentul, în aceasta privinta si pe munca ordonata a muncitorului si taranului român.

Domnule Presedinte, în patru ani de guvernare, spre cinstea muncitorului român, care si cu aceasta ocazie a dovedit întelepciunea si patriotismul, nu a fost o greva, nu a fost o manifestare de strada.

Nu am scos în patru ani niciodata armata în contra multimii.

Am gasit instalata baioneta (sic) de la licee la universitati, de la sate, pâna în toate institutiile administrative de pe toata suprafata tarii.

Când regimul legionar a fost lichidat, toate baionetele au fost retrase în cazarmi si nici odata nu au mai fost scoase pâna în august 1944.

Am fost prezentat în fata D-voastre drept dictator.

Dv. onorat Tribunal, stiti ca de la Cetatea Antica si pâna astazi dictatorii, toti, fara exceptie, au exterminat adversarii lor politici.

Care din adversarii mei politici sau militari au fost exterminati de mine?

Se invoca lipsa Constitutiei din 1938. Am facut-o fiindca era o constitutie terorista, care nici nu corespundea cu constitutia discutata, admisa si votata de Consiliul de Ministri.

Tendinta mea era sa revin la Constitutia democratica.

Dovada O face Ca am introdus nu numai inamovibilitatea magistratilor, dar si pe aceea a parchetelor.

Care dictator pâna la mine a renuntat la cel mai puternic instrument de constrângere: Justitia? Eu am renuntat. Ceva mai mult, am declarat Domnului Prim Presedinte al înaltei Curti de Casatie urmatoarele:

"Domnule Prim Presedinte, nu am sa îmi permit a va da decât o singura indicatiune; sa supravegheati sa nu execute nici ordinele mele «ilegale» ".

în privinta presei, marturisesc ca nu a fost complet libera. Dar în care tara se lasa, în timp de razboi, presa sa scrie tot ce vrea?

Sub guvernarea mea presa avea latitudinea de a semnala publicului tot ceea ce se referea la administratia politica interna si economia nationala.

Nu avea însa dreptul sa comenteze faptele semnalate înainte ca ele sa fie anchetate de comun acord cu reprezentantul presei.

Dar Dv. Domnule Presedinte, stiti ca, din initiativa d-lui Mihai Antonescu, se instalase în toate satele, cutii speciale cu scrisori, prin care taranii puteau sa se adreseze direct mie. Toate reclamatiile sau cererile lor erau cercetate si toti au primit raspunsul semnat de mine.

Nu am avut Parlament. Nici nu puteam avea, fiindca nu puteam face alegeri din cauza miscarii legionare si mai ales din cauza ca

granitele erau prabusite si o treime din tara era cotropita.

Nici organizatiile politice nu au fost de acord sa se faca alegeri în timpul regimului legionar, fiindca 100% ar fi învins legionarii.

Dupa rebeliune a venit razboiul si nimeni nu poate afirma astazi ca s-ar fi putut face alegeri în timp de razboi.

Anglia, si chiar Rusia au prorogat Parlamentele lor a caror mandat expira în timpul razboiului.

Se poate invoca legile penale.

Ele au fost dictate de nevoile de moment. Dar nu au fost executate.

Am aratat-o mai sus.

Sunt masuri impuse de conditiunile exceptionale pe care le creaza peste tot razboiul.

în sfârsit, Onorat Tribunal, cine poate invoca un singur caz când "dictatorul" Antonescu a scos armata în strada si a tras în multimea

agitata de o problema, economica sau politica?

Pot guvernele democratice, cari m-au precedat, sa prezinte o pagina curata în aceasta privinta?

Poate cineva sa afirme ca, cu ocazia plebiscitului, alegatorii au fost adusi cu forta, loviti, amenintati, platiti etc?

Poate cineva sa afirme ca continutul urnelor a fost mistificat? Se va spune ca votul nu a fost secret. într-adevar am facut-o si vad ca am gresit, pornind de la dorinta curata de a face educatia caracterelor.

Vroiam ca fiecare sa aiba curajul opiniei sale. Dar mi-am dat cuvântul de ostas ca nimeni nu va avea de tras consecinta votului sau si m-am tinut de cuvânt.

Iata, Domnule Presedinte si onorat Tribunal, numai câteva fapte capitale, care va îngaduie sa apreciati în ce masura am fost sau nu dictator.

Domnule Presedinte si Onorat Tribunal, am terminat

îmi îngadui, cu permisiunea D-voastre, sa va reamintesc ca Scipione Africanul, dupa ce a batut pe Anibal, în Italia, l-a urmarit prin Franta Meridionala, a strabatut toata Spania, a trecut în Africa si, dupa ce l-a zdrobit la Zama, a ras de pe glob, pentru totdeauna, cea mai puternica si temuta cetate a lumii din acele timpuri, Cartagina.

Prin aceasta stralucita si unica actiune, Scipione a pus bazele economice si militare pe care Roma antica a cladit cel mai vast

imperiu care a existat vreodata.

Ca si Temistocle si Napoleon, ca si multi altii care au servit omenirea într-un fel sau altul, de la Socrate si pâna astazi, Scipione, drept rasplata, a murit în exil si a terminat Testamentul sau politic cu urmatoarea sentinta:

"Ingratpopor, nu vei avea nici corpul meu!".

Departe, Domnule Presedinte, de a ma situa în istorie pe acelasi plan cu cei patru mari oameni reamintiti mai sus, voiu spune totusi în testamentul meu politic, daca voiu avea timpul sa-l scriu:

"Scump popor român:

Sunt mândru ca m-am nascut si am trait într-o natiune cu îndoita ascendenta imperiala si cu un trecut de doua ori milenar;

Sunt mândru ca am avut în viata, drept far stralucitor si calauzitor, Coroana de lauri a marelui Troian si sublimul sacrificiu al Regelui Dac;

Sunt onorat ca am putut sa lupt în patru razboaie pentru onoarea ta, scump popor, pentru drepturile tale si pentru libertatile tale;

Sunt fericit sa cobor si sa ma asez, cu un minut mai devreme, atât alaturi de martirii si luptatorii nostri de peste veacuri, cât si de aceia ai adversarilor nostri, fiindca, desi în câmpuri diferite, toti am luptat pentru dreptatea si libertatea noastra si pentru înfratirea tuturor neamurilor cari va trebui sa vina".

- Domnule Presedinte si Onorat Tribunal, s-a dat aici, în fata poporului nostru, a istoriei noastre si a constiintei universale, un penibil si trist spectacol

Majoritatea fostilor mei colaboratori au gasit ca este de demnitatea lor si a neamului nostru sa se desolidarizeze de guvernarea la care au participat

Eu, Onorat Tribunal, declar solemn, în acest ceas, ca, în afara de crime si de furturi, ma solidarizez si iau asupra mea toate greselile pe care, eventual, cu stiinta sau fara stiinta mea, le-au facut

I. ANTONESCU 16.V.1946

Modul în care se încheie acest memoriu este impresionant. El ne face convingerea ca Maresalul Ion Antonescu era constient de faptul ca, indiferent de apararile pe care si le-ar formula, suprimarea lui fizica era hotarâta cu mult timp în urma. Nu mai era nimic de facut, decât a lasa posteritatii cuvântul sau cu privire la învinuirile ce i se aduceau, îmi fac o datorie de onoare prin publicarea cuvântului Maresalului Ion Antonescu, cuvânt pe care nu 1-a luat nimeni în seama si a zacut în arhive timp de 45 de ani.

Mai ramâne sa luam cunostinta de ultimul act al acestei odioase înscenari judiciare, astfel cum a fost consemnat în procesul verbal întocmit dupa executarea sentintei. La dosar se afla un exemplar al acelui proces verbal, înregistrat la Parchetul Tribunalului Ilfov - Registratura Generala - la nr. 76.970 la 1 iunie 1946. Data înregistrarii este îndoielnica, daca avem în vedere ca procesul verbal respectiv a fost întocmit la Penitenciarul Jilava la 1 iunie 1946, ora 20. Important este, însa, ce s-a consemnat în acest proces verbal, pe care îl redau integral:

PROCES VERBAL

Astazi 1 iunie 1946, ora 20

Noi, Alfred V. Petrescu, Procuror la Parchetul Tribunalului Ilfov, în asistenta D-lui Gheorgfie Sandulescu, Procuror la Parchetul aceluiasi Tribunal si a D-lui Gheorghe Colac, Grefier la Tribunalul Poporului din Bucuresti, completul I de judecata:

Având în vedere delegatiunea scrisa cu No. 107 007 din 1 Iunie 1946, prin care Dl. Prim Procuror al Parchetului Tribunalului Ilfov, ne-a delegat a aduce la îndeplinire hotarârea Nr. 17/1946 a Tribunalului Poporului din Bucuresti Completul I, ramasa definitiva, în ce priveste pe condamnatii: Antonescu Ion, Antonescu Mihai, Vasiliu Z. Constantin siAlexianu Gheorghe, toti condamnati sa sufere pedeapsa cu moartea;

Având în vedere adresa No. 1285/din 31 Mai 1946 a Tribunalului Poporului din Bucuresti Completul 1 de judecata, prin care ni se face cunoscut ca hotarârea No. 17/1946 a acelui Tribunal a ramas definitiva prin respingerea recursurilor declarate de susnumitii condamnati;

Având în vedere si ordinul No. 53875 din 1 Iunie 1946 al Domnului Ministru de Justitie, Lucretiu Patrascanu, prin care ni se face cunoscut ca Majestatea Sa Regele a respins cererile de gratiere facute delonAntonescu, Mihai Antonescu, Constantin Z. Vasiliu si Gheorghe Alexianu, condamnati la moarte prin hotarârea din 17 Mai 1946 a Tribunalului Poporului, ordonând totodata a ne conforma pentru executarea hotarârei dispozitiunilor din Regulamentul No. 12 din 27 Aprilie 1942, asupra normelor de urmat la executarea pedepsei cu moartea;

Vazând si dispozitiunile art. 14 aliniatul final din Legea No. 312/ din 24 Aprilie 1945 care prevad ca hotarârile Tribunalului Poporului vor fi executate prin procurorii Tribunalului de la resedinta Instantei care le-a pronuntat;

Constatam, prin prezentul, cele ce urmeaza:

La ora 16,15 ne-am deplasat la închisoarea militara Jilava, unde erau detinuti numitii condamnati;

Aici am gasit prezenti pe Domnii: Coloneljand. Pristavu Dumitru Comandantul închisorii Jilava, Inspector de politie Gavrilovici Mihail din Directia Generala a Politiei, delegat al Ministerului de Interne, Doctor Alexandru Gr. Ionescu, medic legist de pe lânga Tribunalul Ilfov si Preotul Totolici Teodor, confesorul închisorii militare Jilava.

Dupa ce am expus celor de mai sus calitatea si scopul venirii noastre, am fixat pentru executie ora 18.

Conformandu-se dispozitiunilor art. 11 din Regulamentul No. 12/1942, la ora 16,45 am vizitat, însotiti de Domnul Colonel Pristavu Dumitru si de Domnii avocati Constantin Paraschivescu-Balaceanu, Decanul Baroului Ilfov si avocat Constantin Stroie, din Baroul Ilfov, în celulele lor în parte, pe fiecare condamnat.

Mentionam ca Domnul Decan Constantin Paraschivescu-Balaceanu a oferit tuturor celor patru condamnati susnumiti asistenta sa, asistenta pe care condamnatii ne-au declarat ca o accepta. Domnul avocat Constantin Stroie a asistat si Domnia sape condamnatul Ion Antonescu.

Vizitând celula în care era detinut condamnatul Ion Antonescu, am procedat la interogarea sa asupra identitatii si numitul ne-a declarat ca este nascut în orasul Pitesti, judetul Arges la 2 Iulie 1882, din parintii Ion si Chiriachita, nascuta Niculescu.

I-ampus apoi în vedere ca cererea sa de gratiere a fost respinsa de Majestatea Sa Regele si ca executarea hotarârii No. 17/1946 a Tribunalului Poporului din Bucuresti Completul I de judecata va fi executata la ora 18.

întrebându-l care este ultima sa dorinta înainte de executare, ne-a declarat textual:

"Cer sa nufiu legat de mâini si nidla ochi, când se va trage în mine".

Am vizitat apoi celula în care era detinut condamnatul Mihai Antonescu, unde procedând la interogarea sa asupra identitatii, sus-

numitul ne-a declarat ca este nascut în comuna Nucet-Cazaci, judetul Dâmbovita la 5/18 Noembrie 1904, fiul lui Aurel si al Anei, nascuta Ogrezeanu si este vaduv prin divort.

I-am pus apoi în vedere ca cererea sa de gratiere a fost respinsa de Majestatea Sa Regele si ca hotarârea Nr. 17/1946 a Trib. Pop. din Buc. Completul I de jud. va fi executata la ora 18.

întrebându-l care este ultima sa dorinta înainte de executare, ne-a declarat textual:

"N-am nici o dorinta de ordin special Cer numai hârtie pentru a scrie familiei Cer de asemenea ca biblioteca mea, daca se poate, sa ramâna Facultatii de Drept din Bucuresti

Neavând nimic de comentat în ce priveste pedepsirea mea, consider ca o datorie sa exprim convingerea ca se savârseste o mare greseala prin executarea MaresaluluiAntonescu. Rog, daca este posibil, ca acest lucru sa fie comunicat chiar Majestatii Sale Regelui

Cer, daca e posibil, sa se publice apararea scrisa de mine si depusa la dosar; ma refer la ultimul memoriu depus de mine**.

Trecând la celula în care era detinut cond. Constantin Z. Vasiliu, am procedat la interog. sa asupra identit. si susnumitul ne-a deci ca

este n. în or. Focsani, judetul Putna, la 16 Alai 1883, Jiul generalului

Zamfir Vasiliu si Elenei Apostol, casatorit cu doamna doctor Gabriela Vasiliu, nascuta Paraschivescu.

I-ampus apoi în vedere ca cererea sa de gratiere a fost respinsa de M. S. Regele si ca hot. No. 17/1946 a Trib. Pop. Din Buc. Compl. I de Jud. va fi executata la ora 18.

întrebându-l care este ultima sa dorinta înainte de executare, ne-a declarat textual:

"Doresc sa-mi vad familia si sa ma spovedesc".

Trecând în sfârsit în celula în care era det. condamnatul Gheorghe Alexianu, am proced. la interog. sa asupra identit. si numitul ne-a deci. ca este nascut în orasul Panciu, jud. Putna, la 1 Ianuarie 1897, fiul lui Ion si al Adelei, nascuta Teodoru, divortat, fost casatorit cu Amarilis stefanescu.

I-am pus apoi în ved. ca cererea sa de grat. a fost respinsa de M. S. Regele si ca hot. No. 17/1946 a Trib. Pop. din Buc. Completul I de Jud. va fi executata la ora 18.

întrebându-l care este ultima sa dorinta înainte de executare, ne-a declarat textual:

"Doresc Neamului Românesc sa-si îndeplineasca idealurile pentru cari cad eu astazi aici[u].

Mentionam ca am pus la dispozitia cond. Mihai Antonescu hârtia pentru scrisoarea ceruta si am luat act de dorintele celelalte ale tuturor condamnatilor.

Am dispus apoi si s-a permis condamnatilor ca, în conformitate cu dispozitiunile articolui 13 din Regulamentul No. 12/1942 sa se poata întretine cu rudele lor apropiate, care venisera sa-i vada si carora Domnul Prim Procuror Jean Nicolau le permisese accesul în incinta închisorii. Aceasta operatiune a durat de la ora 17pâna la ora 17,30.

între orele 17,30-17,45 Preotul Totolici Teodor, confesorul închis, milit. Jilava, a luat contact cu cei patru condamnati sus aratati, si i-a împartasit, dupa care a ramas permanent lânga dânsii pâna la aducerea lor la stâlpii de executie.

La ora 17,45 condamnatii escortati de catre patru gardieni ai Penitenciarului si însotiti pâna la stâlpii de executie de Preotul Totolici Teodor si de domnul Colonel Jand. Pristova Dumitru comandantul închis, milit. Jilava au fost transportati de la celule pâna la stâlpii de executie.

La ora 18, dupa ce am primit raportul Comandantului Grupei de executie, am dispus si Domnul Grefier Gheorghe Colac, de la Trib. Pop. a citit dispozitivul hotarârii No. 17/1946 a Trib. Pop. din Buc. Completul I de Jud.

S-a facut în fata oamenilor o scurta expunere a faptelor savârsite de condamnati.

Voind sa procedam conform dispozitiunilor ort. 18 din Regulamentul No. 12/1942, la legarea condamnatilor la ochi si apoi la stâlpul de executie, toti cei patru condamnati ne-au declarat ca vor sa 3(661 CU fata Catre grupa fa executie si nelegati, cu exceptia condamnatului C-tin Z. Vasiliu, care a cerut sa fie legat numai la ochi, cu propriul sau fular.

Luând act de aceste dorinte, am dispus si s-au executat întocmai.

Dupa îndeplinirea tuturor formalitatilor de mai sus,-la^ora 18,03 am ordonat Comandantului Grupei de executie, executarea.

Conformându-se dispozitiunilor articolului 19 din Regulamentul No. 12/1942, Comandantul Grupei a comandat pregatirea armelor, ochirea si focul, care s-a executat cu arme de tip militar.

Dupa încetarea focului. Domnul Medic legist Doctor Alexandru Gr. Ionescu, constatând ca cei executati dadeau înca semne de viata. Comandantul Grupei de executie a executat loviturile de gratie, tragând cu revolverul în capul fiecarui condamnat.

La ora 18,12 Domnul Medic legist a constatat moartea tuturor celor patru condamnati mai sus aratati, prezentându-ne separat actul sau de constatarea mortii, act ce se anexeaza în original prezentului proces-verbal.

Cadavrele condamnatilor executati au ramas pe loc timp de o ora sub paza unei garzi formata dintr-un sef si opt gardieni publici.

La orele 19,15, cadavrele au fost luate în primire de Domnul Procuror Gheorghe Sandulescu, pe care l-am însarcinat sa procedeze la perchezitionarea lor si sa dreseze proces-verbal de cele ce va constata. Dupa aceasta Domnia sa a luat masuri pentru transportarea cadavrelor la Crematoriul Cenusa din Bucuresti în vederea incinerarii lor, urmând ca, potrivit dispozitiunilor primite de la Domnul Prim Procuror Jean Nicolau, sa se dispuna ulterior asupra eventualei lor predari catre familiile respective.

Mentionam ca dintre rudele celor executati. Doamna Lita Colonel Savovici-Baranga, mama lui Ion Antonescu, si Doamna Doctor Gabriela Paraschivescu-Vasiliu, sotia lui Constantin Z. Vasiliu ne-au spus (sic) prin Domnul avocat Constantin Paraschivescu-Balaceanu câte o petitiune prin cari solicitau fie sa li se predea cadavrele, fie - în caz de incinerare - sa li se predea urnele cu cenuse.

Aceste cereri se anexeaza de asemeni la prezentul act.

Mentionam în mod expres ca, pâna în momentul executarii, nici unul dintre condamnati nu ne-a încredintat nici un fel de înscris sau vreun obiect.

La ora 20, s-a parasit de noi si de domnul grefier incinta închisorii militare Jilava.

Drept care am încheiat prezentul proces-verbal în patru exemplare, urmând ca, potrivit art. 22 din Regulamentul No. 12/1942, primul exemplar sa fie trimis Tribunalului Poporului din Bucuresti, Completul I de judecata, spre a fi atasat la dosarul cauzei, al doilea exemplar

sa fie trimis Ministerului Justitiei, al treilea exemplar sa fie pastrat în arhiva Parchetului Tribunalului Ilfov, iar al patrulea exemplar sa fie trimis Domnului Comandant al închisorii Militare Jilava, pentru a-l trimite Oficiului Starei Civile pentru înscrierea mortilor în registrele starii civile.

Se va raporta Ministerului de Justitie ca cei patru condamnati despre care se vorbeste în prezentul act au fost executati.

PROCUROR PROCUROR ASISTENT

Alfred V. Petrescu Gheorghe Sandulescu

Acesta este actul care marcheaza sfârsitul tragic al unuia dintre cei mai mari patrioti români.

Asasinii Maresalului Ion Antonescu nu trebuie considerati cei care au pus în executarea hotarârea de condamnare la moarte.

Am convingerea ca procesul verbal nu reproduce, cu fidelitate absoluta, modul în care s-a desfasurat executia. Unele detalii, suparatoare pentru cei care au pus la cale aceasta înscenare judiciara, mai mult ca sigur, nu au fost consemnate.

Se pune întrebarea, cine si de ce a refuzat predarea cadavrelor celor executati ori a urnelor cu cenusa rezultata prin incinerare, asa cum s-a solicitat, familiilor lor? Din dosar nu rezulta cine a rezolvat aceste cereri, absolut justificate. Nu stim pâna la ce nivel al conducerii statului au fost prezentate aceste cereri legitime. Oricum, o asemenea problema importanta si riscul rezolvarii ei necorespunzatoare nu si-1 puteau asuma decât cei care se aflau în fruntea tarii. Rezolvarea nedreapta si profund inumana a acestor cereri nu exprima decât teama de Maresalul Ion Antonescu si dupa moarte, pe care o inspira dusmanilor României. Teama de un eventual mormânt sau de o urna cu cenusa Maresalului.

Aceasta teama nu s-ar fi justificat, daca ar fi fost o judecata dreapta si daca Maresalul Ion Antonescu ar fi tradat într-adevar interesele poporului român, daca într-adevar ar fi fost judecat în numele poporului român.

CONCLUZII

Ajungând spre finalul acestei lucrari sunt constient ca, din foarte multe puncte de vedere, ea poate fi considerata ca nereprezentând o reusita. O premiera constând într-o carte scrisa la prima mâna nu putea fi altfel. Am însa credinta ca ceea ce mi-am propus de fapt sa realizez, am realizat. Prin datele pe care le-am adunat si prezentat, chiar daca nu în cea mai perfecta ordine si sistematizare, am reusit, sper, sa-mi aduc o modesta contributie la restabilirea adevarului despre

Maresalul Ion Antonescu si prin aceasta la reîntoarcerea la locul de

cinste ce i se cuvine în tara sa a unuia dintre cei mai mari patrioti ai neamului românesc, pe care 1-a slujit cu credinta si cu tot devotamentul pâna în ultima clipa a vietii sale.

Eroii si personalitatile de seama ale unor popoare pot constitui persoane negative pentru alte popoare. Noi românii am putea sustine si nu fara temei, ca fostii conducatori ai SUA si Anglia, prin modul în care au împartit lumea împreuna cu Stalin, dupa cel de al doilea razboi mondial, poarta o parte din vina pentru toate suferintele îndurate de poporul nostru, din care o mica parte am încercat sa le prezint în aceasta carte. Avem noi oare dreptul sa pretindem poporului american si poporului englez sa-i scoata pe acei conducatori din galeria marilor lor personalitati? Evident ca nu avem acest drept. Fiecare popor are singurul drept si datoria sa-si judece personalitatile, exclusiv dupa modul în care i-au slujit interesele. Acest drept îl pretindem si noi fara ca prin aceasta sa încalcam demnitatea nimanui.

în ultima scrisoare pe care i-a trimis-o sotiei sale înainte de executie, Maresalul Ion Antonescu spunea, între altele:

"Judecata lui patimase de azi nu ne înjoseste si nu ne atinge";

"Judecata lui de mâine va fi dreapta si ne va înalta ".

Numai un om cu cugetul curat si cu constiinta ca si-a facut datoria pâna la capat putea rosti asemenea cuvinte, care exprima si resemnarea în fata mortii nedrepte, dar si încrederea în dreptatea istoriei.

îmi permit însa sa fac unele precizari. Ca judecata a fost patimasa si nedreapta este o realitate. Aceasta judecata nu a fost facuta de poporul român. Un tribunal neconstitutional, orcât s-a autodenumit al poporului, nu putea judeca în numele poporului. Acel asa zis tribunal a judecat în numele învingatorului, nu al poporului român, învingator orbit de ura si patima împotriva unei mari personalitati care a refuzat sa se aplece în fata lui.

Poporul român este vinovat de faptul ca 1-a uitat prea repede pe Maresalul Ion Antonescu si pentru faptul ca în tara lui a fost asasinat miseleste.

A venit însa timpul acelei judecati de mâine la care se referea Maresalul în ultima lui scrisoare. Acel mâine a sosit, iar judecata nu mai poate fi decât dreapta.

Ca judecata a fost patimasa si ca sentinta era data înainte de asa zisa judecata, rezulta cu prisosinta din cele expuse. Nici nu putea fi altfel, în conditiile date. Ar fi suficient sa observam si numai unele aspecte formale ale procesului, pentru a ne convinge de faptul ca procesul nu a putut fi judecat.

Dupa cum am vazut, s-a dat cuvântul în fond în ziua de duminica 12 mai 1946, întelegând prin aceasta, cuvântul acuzarii care a trebuit sa analizeze situatia fiecarui inculpat în parte, apoi cuvântul aparatorilor, care trebuiau sa dezvolte, pentru fiecare acuzat si pentru fiecare din numeroasele infractiuni ce li se puneau în sarcina, sustinerile în aparare, eventualele replici ale acuzarii si contrareplici ale aparatorilor si, în final, ultimul cuvânt al acuzatorilor.

într-un proces de o asemenea amploare, toate cele mentionate nu puteau sa se desfasoare si sa se termine într-o singura zi, decât în conditiile în care timpul acordat apararii si ultimului cuvânt a fost limitat în asa masura încât sa nu poti sa faci decât referiri cu caracter general. Asa s-a si întâmplat.

Operatiunea urmatoare, aceea de deliberare a completului de judecata, a putut avea loc în ziua de 16 mai 1946, deoarece pronuntarea s-a dat în ziua de 17 mai. O zi pentru deliberare, s-ar putea aprecia

ca suficienta, dar numai de cei care nu au judecat ori solutionat nici un dosar penal complex. Un profesionist îsi da seama ca, la un numar relativ mare de inculpati si de infractiuni ce li se puneau în sarcina, o zi era insuficienta pentru deliberare, care presupune o analiza a situatiei fiecarui acuzat si a fiecarei infractiuni pusa în discutie, comparând sustinerile acuzarii cu cele ale apararii si o trecere în revista a probelor administrate.

Presupunând ca în ziua de 17 mai, imediat dupa deliberare a început operatiunea, deosebit de importanta si anevoioasa a redactarii hotarârii, judecatorii poporului au continuat însa seria recordurilor si în ziua de 19 mai era gata redactata sentinta compusa din 135 pagini dactilografiate. Acest record de timp explica de ce hotarârea nu a fost motivata sub nici o forma si de ce a iesit, de fapt, o caricatura de sentinta.

în ziua de 20 mai 1946 dosarul a fost înregistrat la înalta Curte de Casatie si Justitie la nr. 009209, stabilindu-se termen de judecare a recursurilor declarate de acuzati la 25 mai 1946. Lasam la o parte faptul

ca instantei de recurs nu i s-a trimis din dosar decât voi. I COmpUS din

496 file si voi. II, compus din 186 file, din care 135 pagini reprezentau sentinta; lasam la o parte si faptul ca dreptul la recurs a fost redus, contrar prevederilor constitutiei si ale codului de procedura penala, numai la doua motive formale: reaua compunere a instantei, ori gresita aplicare a pedepsei.

Trecând deci peste aceste chestiuni formale, daca le putem numi astfel când era în joc viata unor oameni, constatam ca înalta Curte de Casatie si Justitie - Sectiunea Ii-a a judecat recursurile la 25 mai 1946 si a pronuntat la 27 mai decizia nr. 1134, prin care au fost respinse toate recursurile asa zis ordinare, dispunându-se trimiterea cauzei la înalta Curte de Casatie si Justitie - Sectiunile unite pentru judecarea motivelor de neconstitutionalitate invocate de toti aparatorii, unde cauza este înregistrata în aceeasi zi, stabilindu-se termen la 30 mai 1946.

MOtlVCle de neconstitutionalitate au fost multe si pe larg dezvoltate, în scris, de aparatori: neconstitutionalitatea Legii 312/945, neconsti-tutionalitatea trimiterii în judecata de catre guvern, neconstitutionalitatea instantei extraordinare de judecata, neconstitutionalitatea retro-activarii legii penale, neconstitutionalitatea pedepsei cu moartea si a

confiscarii averii, neconstitutionalitatea limitarii dreptului de recurs la doua motive formale si altele.

Toate aceste motive deosebit de clare si reale, nu au fost în masura sa determine Sectiunile Unite sa nu le respinga prin Decizia nr. 21 din 31 mai 1946. Judecatorii nu mai aveau protectia inamovibilitatii.

Totul In acest proces a fost în afara legii, dar o împrejurare întrece orice imaginatie. La judecarea recursului de neconstitutionalitate au participat si doi magistrati, decedati la data respectiva - Dimitrie Apostolide si I. Mureseanu. în numele lor a semnat prim-presedintele Oconel Gh. Cires, atât pe Jurnalul din 30 mai 1946, prin care s-a amânat pronuntarea pentru a doua zi, precum si pe decizia de respingere. Acceptând ca cei doi magistrati au putut deceda imediat dupa terminarea judecarii recursurilor, ei nemaiputând participa la deliberare, nu mai puteau figura în decizia prin care au fost solutionate recursurile. Dupa cum am vazut însa, au putut participa la judecata si doi magistrati decedati. în România începuse era tuturor posibilitatilor.

Acest lucru ar putea fi considerat incredibil, motiv pentru care

mentionez ca cele doua documente care atesta acest lucru se afla în

volumul 5 al dosarului la filele 115 si respectiv 117, în care se precizeaza negru pe alb completul de judecata cu precizarea: "Membrii prezenti D-nii", dupa care sunt enumerati inclusiv cei doi decedati.

Rezulta deci ca în decurs de 15 zile (12-31 mai), aceasta cauza deosebit de complexa a fost Judecata" de trei instante diferite, iar în cea de a 16-a zi, sentinta de condamnare la moarte a si fost executata, dupa ce au fost rezolvate si cererile de gratiere adresate regelui. Operativitate nu gluma, la toate nivelurile. în aceste conditii, numai cineva complet strain de problemele justitiei poate crede ca aceasta cauza a fost judecata cu adevarat.

Am vazut conditiile deosebit de tensionate în care s-a desfasurat acest simulacru de proces judiciar. Presa vremii a avut si ea rolul de a pregati opinia publica, mai precis de a dezinforma.

Ma rezum în a arata ce a scris un oarecare "Ad" (om cu simtul raspunderii) în nr. 16.566 de duminica 19 mai 1946 al cotidianului , Adevarul vremii", între altele:

" Oroarea pe care românii o au în genere pentru excese a agravat si mai mult pozitia acuzatilor. Calcarea cinica a oricarei reguli morale,

nesocotirea brutala a dreptului, seria infinita de crime si grozavii au cântarit greu în judecata Tribunalului Poporului.

Sentinta a pedepsit pe cei care, confiscând puterea printr-o lovitura de stat, au ignorat vointa tarii si interesele ei superioare si condusi numai de o pofta vulgara de putere ne-au împins în cele mai mari nenorociri.

O epoca neagra din istoria tarii noastre se închide ".

Nici un fapt concret care sa sprijine aceste afirmatii infame. Este un adevarat record de minciuni concentrate pe decimetru patrat. Sunt minciuni, pentru ca ele s-au referit la perioada anterioara zilei de 23 august 1944. Daca aceste afirmatii s-ar fi referit la perioada care a urmat si s-ar fi încheiat cu "O epoca neagra în istoria tarii noastre a început" era perfect.

Singurul adevar, exprimat de anonimul "Ad", consta în oroarea pe care românii o au fata de excese, numai ca în fruntea acestor români s-au aflat si acuzatii care au dat nenumarate dovezi, în decursul activitatii lor, Ca au fost români si nu au facut exceptie de la omenie, dreptate,

corectitudine si atasament dus pâna la sacrificiu fata de poporul român.

încalcarea, cinica ori necinica a regulilor morale, nu putea constitui obiect al unui proces verbal. Nici o proba nu confirma însa ca Maresalul Ion Antonescu ar fi încalcat vreo regula morala.

Nici o proba care sa confirme încalcarea brutala sau mai putin brutala a dreptului. Dimpotriva, rezulta cu pregnanta faptul ca principiul fundamental, care 1-a calauzit în întreaga sa activitate pe Maresal, a fost respectarea legilor. Nu o data a cerut sa i se atraga atentia daca o dispozitie pe care o da este în afara legii.

Pentru "seria infinita de crime si grozavii" nici o proba care sa le confirme.

Seria minciunilor continua cu afirmatia ca sentinta i-ar fi condamnat pe cei care "confiscând puterea printr-o lovitura de stat...".

Maresalul Ion Antonescu nu a confiscat nici o putere si nu a savârsit nici o lovitura de stat. El a acceptat sa preia conducerea tarii în conditii deosebit de complexe si grave, numai dupa insistentele repetate ale regelui, care 1-a considerat, pe buna dreptate, ca singurul om care, în acele împrejurari, putea salva tara si tronul...

"Pofta vulgara de putere..." la care se refera mincinosul domn Ad. s-a manifestat prin acceptarea raspunderii conducerii tarii, în conditiile mentionate si prin oferirea, în mod repetat, unor oameni politici sa preia ei puterea, în cazul în care au solutii mai bune pentru conducerea tarii. Am vazut ca toate aceste oferte au fost refuzate. Este o mârsavie sa sustii ca Maresalul Ion Antonescu ar fi fost animat de pofta de putere.

Mi-am propus sa evit comentarii de natura politica, dar, îmi dau seama ca, în interesul restabilirii adevarului si pentru a demonstra nevinovatia Maresalului Ion Antonescu, nu am reusit acest lucru. Numai în acest scop, ma vad nevoit sa fac si unele consideratii de ordin politic.

Am vazut ca acuzatia adusa Maresalului ca ar fi preluat puterea printr-o lovitura de stat, nu are nici un temei de fapt si de drept. Pentru a demonstra netemeinicia acestei acuzatii, în afara argumentelor invocate, trebuie sa facem o comparatie cu actul de la 23 august 1944, care a fost o veritabila lovitura de stat, printr-un complot pregatit si realizat cu sprijinul direct si decisiv al fostului rege Mihai I. Spun decisiv pentru ca, fara implicarea regelui în acest complot, nimeni nu ar fi reusit sa-1 aresteze pe Maresalul Ion Antonescu.

Maresalul a mai fost tinta unui complot, pus la cale de legionari în ianuarie 1941, complot pe care însa 1-a zdrobit, poate si din cauza ca regele a fost împiedicat sa intervina si macar prin prezenta sa în capitala.

De ce n-a reusit Maresalul Ion Antonescu sa contracareze complotul si lovitura de stat de la 23 august 1944? Tocmai pentru faptul ca, având cugetul curat, nu si-a putut imagina si a refuzat sa creada ca palatul regal poate fi terfelit în asemenea hal încât sa fie transformat, de însusi regele, într-un cuib de complotisti. Spun ca a refuzat sa creada acest lucru, deoarece a fost sfatuit de cei apropiati sa nu se duca la Palat, având în vedere precedentul oferit de regele Victor Emanuel al Italiei care, încalcând cele mai elementare norme ale ospitalitatii si ale demnitatii regale, 1-a invitat la Palatul sau pe Benito Mussolini pentru a fi arestat. Cele doua situatii nu sunt însa identice, deoarece, la data arestarii, Mussolini nu mai avea nici o functie în stat si nici în partidul sau, deci nu a fost vorba de o lovitura de stat. Probabil si acest act nedemn al regelui Italiei a contribuit la compromiterea, în asa masura

a casei regale, încât dupa abdicarea lui Victor Emanuel, la 9 mai 1946, regalitatea în Italia a luat sfârsit.

Ceea ce a facut regele României la 23 august 1944 întrece cu mult gravitatea actului produs în Italia. Mussolini a fost arestat în curtea palatului când intentiona sa plece. Maresalul Ion Antonescu a fost arestat în asa numitul salon galben din palatul regal. Mussolini era la data arestarii o persoana particulara, pe când Maresalul Ion Antonescu era conducatorul României si nimeni în tara, cu exceptia bolsevicilor si a unui grup de tradatori, nu reclama înlaturarea lui. Gravitatea deosebita a arestarii Maresalului Ion Antonescu consta în faptul ca beneficiarii acestui act incalificabil au fost bolsevicii, care, prin reprezentantii lor în România, Bodnaras Emil - dezertor la inamic din armata româna, si Lucretiu Patrascanu, au fost invitati la Palat pentru a-1 prelua pe Maresal si a-1 preda rusilor.

Se afirma, astazi, ca nu regele 1-a predat pe Maresal comunistilor si apoi rusilor. Evident ca regele nu putea coborî pâna la aceste "mici" detalii, dar oare regele, când a hotarât arestarea, nu trebuia sa se gândeasca si nu s-a gândit cum va proceda în continuare. Era oare un lucru atât de neînsemnat încât sa nu se gândeasca si la acest lucru. Cum poate fi apreciat faptul ca dupa ce, personal, i-a instruit pe executanti cu privire la modul în care se închide si deschide seiful în care a fost închis Maresalul, în jurul miezului noptii, împreuna cu mamica regina, a parasit palatul si capitala refugiindu-se, sau mai exact ascun-zându-se, undeva prin Gorj, decât o fuga, ca unul care era constient ca a savârsit ceva rau? Practic, prin aceasta dezertare de la datorie, lasând tara fara guvern si fara suveran, regele, înca de atunci a încetat sa mai conduca tara, iar abdicareaa de la 30 decembrie 1947 a consfiintit aceasta stare de fapt. Cu alte cuvinte, dupa ce regele si-a facut "datoria" semnând cele mai neconstitutionale legi, din care am vazut o parte în capitolele anterioare, a putut sa plece.

Consecintele arestarii Maresalului Ion Antonescu au fost deosebit (lC grave pentru România. Disparând singura personalitate a României, asa cum însusi Stalin recunostea, armata româna a primit ordin de încetare a luptelor, fara ca aceasta sa fie corelata cu încetarea luptelor si de catre armata rosie. Cine sa faca acest lucru daca Ţara nu mai avea nici guvern si nici rege. Ca urmare, armata rosie a continuat actiunile de

razboi, luând prizonieri zeci de mii de militari români, care nu mai opuneau nici o rezistenta considerând ca s-a facut pace si sa ocupe rând pe rând orasele Moldovei, iar în final sa intre în Bucuresti în chip de eliberatori. în realitate Bucurestiul nu a fost ocupat de nimeni pâna la acea data, iar pretinsa eliberare nu a fost altceva decât ocuparea de catre armata rosie. Abia de atunci putem vorbi de o subjugare.

Consecinta cea mai grava, însa, a constat în faptul ca, prin disparitia Maresalului Ion Antonescu, Stalin nu s-a mai vazut nevoit sa respecte conditiile de armistitiu pe care i le-a acceptat acestuia, iar armistitiul s-a transformat într-un act de supunere totala a României fata de U.R.S.S. si de recunoastere a statutului de tara învinsa, statut care nu a mai putut fi schimbat nici la Conferinta de pace, desi s-a recunoscut ca România s-a situat pe locul patru prin contributia adusa la înfrângerea fascismului. Consecintele nerecunoasterii României ca tara cobeligeranta au fost nefaste pentru Ţara. Cu Maresalul Ion Antonescu la conducere nu s-ar fi întâmplat acest lucru.

Prin arestarea Maresalului Ion Antonescu, cei care au organizat si realizat acest lucru au comis cea mai grava infractiune contra statului român.

Daca este sa vorbim de infractiuni, trebuie sa ne referim la sediul materiei, respectiv la codul penal, nu la asa zise legiuiri prin care se confectioneaza infractiuni numai pentru a putea condamna pe cineva pentru activitati trecute. în cazul complotului pus la cale si realizat la 23 august 1944, împotriva Maresalului Ion Antonescu si a României, gasim texte care îl incrimineaza, chiar în Codul Penal intrat în vigoare la 1 ianuarie 1937. în acel cod penal, complotul era reglementat în art. 227 astfel:

"Când doua, sau mai multe persoane, de comun acord, au luat hotarârea de a savârsi vreuna din crimele prevazute de art. ..." între articolele enumerate se afla si art. 186 potrivit caruia: "Cetateanul român care unelteste sau se pune la întelegere cu guvernele straine sau cu agentii lor ori cu partide, asociatiuni sau grupari straine, cu caracter politic, spre a provoca razboiu contra statului român, spre a înlesni ori aduce ocupatiunea straina, comite crima de tradare...".

în cazul în speta, cine erau comunistii carora li s-a dat mâna libera si au fost ajutati în mod direct sa-1 aresteze pe Maresal? Erau

reprezentantii unei puteri straine, al unui partid strain, interzis în România, tocmai pentru caracterul lui de reprezentanta straina. Ei au participat la lovitura de stat pentru a înlesni ocupatiunea straina pe care Maresalul se straduia sa o evite. Armata româna ramasa fara conducator, cu ordinul de încetare a focului a fost lasata la discretia armatei rosii "eliberatoare" si prin aceasta întreaga tara, iar realizatorii loviturii de stat au semnat capitularea si supunerea totala unei puteri straine. Ce a urmat s-a vazut si nu mai necesita comentarii.

Un domn strain de neamul nostru, dar cetatean al României, ne întreba pe noi, românii, în cadrul unei emisiuni a Televiziunii Române din ziua de 2 mai 1992, de ce încercam sa-1 aparam pe Maresalul Ion Antonescu, câta vreme, nici un francez nu îi ia apararea maresalului Petain.

în primul rând, i-am putea raspunde acelui domn ca nu stim daca nici un francez nu îl apara pe maresalul Petain. Probabil ca domnul în cauza a organizat un referendum pe aceasta tema în Franta.

Apoi fara a cunoaste situatia juridica a maresalului Petain, eu nu cred ca un maresal al Frantei si-a tradat patria. Un maresal care si-a luat raspunderea de a conduce poporul francez în vremuri de restriste, ocupat de o putere straina, parasit de propria armata si de autoritati, nu poate fi tradator. Ocupantul strain si-a impus ordinea sa, iar poporul cotropit trebuia sa o respecte neavând posibilitatea de a i se opune decât prin provocarea unor sacrificii inutile, care nu duceau la elibera-rea sa, data fiind disproportia imensa de forte. Nu stiu cu cât a grabit ora eliberarii asa numita rezistenta franceza, dar un lucru este sigur si anume ca a provocat multe tragedii în rândul populatiei.

Daca maresalul Petain a dorit sa asigure francezilor o existenta cât de cât normala în acele conditii deosebit de grele, el nu poate fi tradator al poporului sau chiar daca, pentru asigurarea ordinei, absolut necesara supravietuirii, a fost nevoit sa ia si unele masuri represive.

Aceste aprecieri le-am putea face, în conditiile unei informari

minime de care dispunem, dar, noi, nu ne putem substitui în drepturile

poporului francez, singurul judecator legitim al maresalului Petain.

în legatura cu Maresalul Ion Antonescu, însa, avem nu numai dreptul, dar si obligatia, de a ne aduce, fiecare român, contributia la restabilirea adevarului si la o judecata dreapta. Acest lucru am dorit

sa-1 fac si eu prin prezenta carte.
Pentru o mai buna întelegere, voi relua învinuirile pentru care Maresalul Ion Antonescu a fost condamnat si asasinat, precum si raspunsurile, în sinteza, la acuzatiile respective privite din punct de vedere juridic.

Sa recapitulam deci:

Maresalul Ion Antonescu a fost condamnat la detentiunea grea pe viata pentru ca "militând pentru hitlerism sau fascism" a permis trupelor germane sa intre în România. Deci, pentru existenta acestei pretinse infractiuni, se cereau doua conditii cumulative. Maresalul, însa, nu a militat nici pentru hitlerism si nici pentru fascism. Dimpotriva, el a fost cel care a reprimat miscarea de tip fascist din România si a pus-o în afara legii, iar principalii ei sustinatori au fost nevoiti sa fuga în Germania. Chiar daca ar trebui sa ne oprim aici, am constata ca elementele constitutive ale acestei prime infractiuni nu sunt întrunite, lipsind una din cele doua conditii.

Cu privire la cea de a doua conditie trebuie sa constatam ca un conducator al unui stat suveran are dreptul ca, în anumite conditii, sa permita intrarea unor trupe straine pe teritoriul tarii, fara ca prin aceasta sa comita o infractiune.

In cazul Maresalului Ion Antonescu, am vazut ca nu exista nici o posibilitate de a se opune traversarii teritoriului României de catre trupele germane. Din punct de vedere juridic nu se poate pune problema raspunderii, fiind vorba de un caz fortuit[1]. Daca avem în vedere si faptul ca venirea trupelor germane în România a constituit si singura garantie a supravietuirii tarii, atât cât mai ramasese din ea, atunci trebuie sa spunem ca acest fapt a fost facut si în interesul poporului român. Acest lucru i-a suparat rau însa pe bolsevici, care îsi vedeau stopate intentiile de a-si muta treptat frontierele, cât mai spre vest posibil.

Maresalul Ion Antonescu a fost, apoi, condamnat tot la detentiune grea pe viata pentru ca "dupa 6 septembrie 1940, a militat pentru pregatirea sau desavârsirea faptelor de mai sus, prin graiu, prin scris sau prin orice mijloace".

Este un non-sens a condamna pe cineva si pentru savârsirea unei fapte si pentru militarea pentru pregatirea si desavârsirea faptei. Este si nejuridic sa condamni pe cineva, distinct, pentru fiecare faza a

1. Aici cu întelesul de fortat (n.r.).

infractiunii, cât timp, infractiunea consumata le înglobeaza pe toate - acte preparatorii, tentativa.

Fiind vorba de aceleasi fapte, dar privite pe faze diferite, argumentele pentru inexistenta infractiunii sunt comune.

Maresalul Ion Antonescu a fost condamnat la moarte pentru ca a hotarât declararea sau continuarea razboiului contra U.R.S.S. si Natiunilor Unite.

Da, ce sa spunem, este cel mai grav fapt comis de Maresal, care a avut curajul sa declare razboi împotriva unui agresor care ne-a cotropit o parte din tara si se pregatea sa ne cotropeasca si Moldova cuprinsa între Prut si Carpati si mai manifesta si alte pofte cu privire la teritoriul românesc.

La aceasta pretinsa crima de razboi nu am replica, dar, daca exista un jurist adevarat care sa considere ca, prin cele de mai sus, Maresalul a comis o infractiune, ma înclin, ori mai bine zis, ma închin de uimire.

Reluând în discutie aceasta problema ma vad nevoit sa fac o mica paranteza.

Am vazut lipsa oricaror probe de vinovatie a Maresalului Ion Antonescu pentru "crimele" ce i s-au pus în sarcina. De acest lucru si-au dat seama si organizatorii odiosului proces, motiv pentru care s-au gândit sa-si procure, daca nu probe, macar pretexte pentru condamnarea la moarte a Maresalului.

Astfel, în volumul 7 al dosarului de la fila 706 la 1037, se afla, o serie de motiuni si telegrame, pretins trimise tribunalului poporului de diverse "colective", cum ar fi: "Cetatenii cartierului Motoi" din Ploiesti, "Membrii sindicatului salariatilor CFR Mizil", "Femeile sindicaliste din Ploiesti", "Cetatenii orasului Mizil", "Muncitorii, muncitoarele si functionarii Industriei Textile Fabian" din Bucuresti si altele. Multe asemenea "motiuni" nu poarta nici o semnatura, dar, prin continutul lor aproape identic, demonstreaza ca au un autor comun. Se cerea prin aceste "motiuni" condamnarea la moarte a Maresalului Ion Antonescu,

pentru razboiul nedrept dus împotriva U.R.S.S. si inculparea si judecarea lui Bratianu si Maniu, ca principali sustinatori ai guvernului Antonescu.

Spre exemplificare redau un fragment din "motiunea" sindicalistilor de la CFR Mizil, datata 15 mai 1946, dar nesemnata de nimeni:

"... cerem cu hotarâre pedeapsa cea mai aspra a tuturor criminalilor de razboi în frunte cu Ion Antonescu, atât si celor din umbra, care au intentia vadita si cauta sa-si apere complicii, tradatori ai poporului nostru, punându-se în slujba lui Hitler, care prin politica lui fascista, a împins popoarele într-un razboi nefast, contra popoarelor Sovietice, care ne-au iubit mereu si sunt dornice de libertate".

Numai naivii pot crede ca asemenea gânduri puteau proveni de la poporul român.

Cât priveste, iubirea de care ne-am bucurat mereu din partea popoarelor sovietice, avem posibilitatea sa luam cunostinta chiar si în aceste zile în care armata a 14-a, fost sovietica, s-a implicat direct în agresiunea contra Republicii Moldova. Este de fapt o continuare a iubirii de secole pe care imperialistii rusi au manifestat-o fata de români.

Mai citez din "Motiunea" Cartierului Motoi din Ploiesti:

"Cerem cu totii condamnarea lor la moarte pentru crimele comise de ei. Considerând ca, dupa felul cum decurg dezbaterile procesului[1] reiese ca cea mai mare contributie a avut-o din partea Dl. Bratianu si Maniu cerem arestarea lor imediata si trecerea lor în boxa acuzatilor alaturi de antonesci...".

Am redat acest fragment deoarece el confirma pericolul deosebit la care s-au expus toti cei citati ca martori în procesul Maresalului, în cazul în care nu sustineau acuzarea. Mai rezulta ca, prin aceste motiuni, pe care si le-au confectionat bolsevicii pe lânga justificarea condamnarii Maresalului, urmareau si sa-si asigure "front de lucru" pentru continuarea "operei" de distrugere a poporului român.

Faptul ca soarta personalitatilor politice ale partidelor democrate era hotarâta înca din acele zile, rezulta dintr-un amplu articol anonim publicat în ziarul "România Libera" de sâmbata 11 mai 1946, din care voi reda numai titlul scris cu majuscule pe prima pagina:

"Audierea martorilor dezvaluie dedesubturile politicii de tradare nationala a guvernului Antonescu. Agrementul d-lui Dinu Bratianu pentru formarea guvernului Antonescu. Legaturile D-lui Gh. Bratianu si ale acuzatului M. Antonescu cu Legatia germana. D-l Gh. Bratianu l-a sfatuit pe M. Antonescu sa ramâna în guvern. D-l. Dinu Bratianu a aprobat razboiul împotriva URSS pâna la Nistru. A fost vorba de

1. Probabil, în cartierul respectiv, aparuse televiziunea (n.a.).

intrarea mea în guvernul Antonescu - afirma Dl. Gh. Bratianu. Partidul D-lui Dinu Bratianu n-a existat sub nici o forma în anii de dictatura. Ac. M. Antonescu îl tinea la curent pe D. IuliuManiu. Sprijinul dat de partidele istorice guvernului Antonescu ".

Toate acestea sunt realitati rezultate din dezbaterile procesului, dar, a le transforma în acuzatii este o absurditate bolsevica. Dar absurditatea cea mai mare consta în faptul ca a fost considerat razboi nedrept contra URSS si cel desfasurat pe teritoriul românesc dintre Prut si Nistru.

Nu a durat mult si a venit rândul la, judecata" bolsevica si altor personalitati marcante ale României. Nu doresc decât sa am ragazul necesar pentru a examina cât mai multe alte mari procese din acele vremuri întunecate.

Maresalul Ion Antonescu a fost apoi condamnat a doua oara la moarte pentru ca nu ar fi respectat regulile internationale ale razboiului. Nici macar un exemplu de asemenea regula încalcata de Maresal sau de armata româna si, deci, nici o proba de vinovatie.

Probabil ca , judecatorii" s-au gândit ca ar exista o regula internationala potrivit careia o tara mica nu ar avea voie sa se ridice împotriva unui agresor mai puternic si, mai ales, nu are voie sa-i mai traga si câteva batai zdravene. Aceasta "regula" a fost într-adevar încalcata de Maresalul Ion Antonescu si de armata româna, spre onoarea poporului român.

Maresalul Ion Antonescu a fost condamnat la 20 de ani temnita grea pentru ca ar fi supus la un tratament inuman pe prizonierii sau ostatecii de razboi. Nici o proba, nici un exemplu macar. în consecinta, nici o obligatie legala de a combate o asemenea pretinsa infractiune decât prin simpla negare, potrivit principiului ca ce nu este dovedit nu exista, în justitie bineînteles.

Probabil "tratamentul inuman" a putut consta în neacordarea prizonierilor sovietici decât a unor norme de hranire egale cu ale soldatului român. Adevarata barbarie, nu?

Maresalul Ion Antonescu a fost condamnat pentru a treia oara la moarte pentru ca ar fi ordonat acte de teroare, cruzime sau de suprimare asupra populatiei din teritoriile în care s-a purtat razboiul.

Singurul caz la care se face referire sunt represaliile de la Odesa, aprobate de Maresal, pentru curmarea repetatelor asasinate comise de

pasnica populatie civila împotriva militarilor români, acte de banditism interzise de conventiile internationale si împotriva carora sunt admise represalii.

Concluzia care se impune este ca prin aprobarea acelor represalii nu s-a comis nici o infractiune. A fost un act regretabil ca a trebuit sa se produca, dar a fost un act legitim de aparare.

Maresalul Ion Antonescu a fost condamnat pentru a patra oara la moarte pentru ca ar fi ordonat represiuni colective sau individuale în scop de persecutie sau din motive rasiale asupra populatiei civile.

Daca deportarea unor categorii de persoane si obligarea lor sa locuiasca si sa traiasca în anumite localitati stabilite, poate fi apreciata represiune, prin asocierea acestor masuri cu starea de razboi si cu necesitatea apararii sigurantei statului, ele apar ca masuri legitime pe care are dreptul sa le ia orice stat în timp de razboi, asa cum, spre exemplu, a procedat SUA în momentul intrarii în razboi contra Japoniei si când toti cetatenii americani de origine japoneza au fost internati în lagare pâna la terminarea razboiului.

Textul de lege invocat pentru condamnarea Maresalului Ion Antonescu prevedea ca o conditie pentru existenta infractiunii, ca represiunea sa fie exercitata în scop de persecutie politica sau din motive rasiale. Nici aceasta conditie nu a fost îndeplinita, deoarece masurile luate de Maresal nu au avut alt scop decât apararea sigurantei statului, împotriva pericolului pe care îl prezentau anumite categorii de cetateni neloiali tarii în care traiau. Daca, din aceste categorii, faceau parte comunistii platiti la Moscova si evreii din unele zone ale tarii, unde s-a manifestat ostilitatea evidenta fata de armata româna, nu înseamna ca masurile luate au avut în vedere convingerile politice ori apartenenta la o anume nationalitate. Ca nu apartenenta la comunitatea evreiasca a fost motivul deportarilor o dovedeste împrejurarea

ca, din teritoriile României, care nu au fost ocupate de bolsevici, foarte

putini evrei au fost deportati.

în concluzie deci, nu poate fi vorba de o infractiune în cazul unor masuri impuse de necesitatea apararii sigurantei nationale, în timp de razboi.

Maresalul Ion Antonescu a mai fost condamnat la moarte, a cincea oara, pentru ca a " ordonat sau organizat munci excesive sau deplasari si transporturi de persoane în scopul exterminarii acestora ".

Nu exista nici o dovada cu privire la organizarea unor munci excesive, iar transporturile si deplasarile de persoane au fost organizate pentru considerentele aratate anterior si oricum lipseste scopul exterminarii, pentru a putea vorbi de existenta unei infractiuni. Faptul ca scopul nu a fost exterminarea o dovedeste împrejurarea ca, dupa ce s-a aflat ca primul grup de persoane trecute peste Bug, a fost exterminat de germani, autoritatile române au oprit celelalte convoaie în Trans-nistria administrata de români.

Am aratat în capitolele anterioare, în detaliu, cum au trait si muncit evreii deportati în Transnistria si nu a rezultat nici un element al intentiei de exterminare. Dimpotriva, am vazut ca, în momentul în care razboiul s-a apropiat din nou de Transnistria, evreii deportati s-au înapoiat la domiciliile lor, odata cu autoritatile române si sub protectia acestora. Am vazut ca au fost cazuri, când jandarmii români, în retragere, i-au luat pe evrei în carutele lor, iar uneori au tras cu armele împotriva unor militari germani care încercau sa-i atace pe evrei. Sunt adevaruri pe care le-au expus în fata instantei de judecata martori evrei.

în zilele noastre are loc o disputa pe tema "Semitism-Antisemi-tism", în cadrul careia un domn si-a permis sa afirme ca Maresalul Ion Antonescu s-ar fi purtat cu evreii mai rau decât Hitler. Nu am mai auzit pâna la data respectiva o asemenea enormitate, dar sunt sigur ca domnul respectiv si-a dat seama, ulterior, ca în focul disputei a facut o afirmatie, cel putin ne la locul ei si neîntemeiata.

Dupa dezbaterea ce a avut loc la televiziune, domnul respectiv a simtit nevoia sa-i trimita o scrisoare directorului saptamânalului "Expres", scrisoare publicata în nr. din 12-18 mai 1992, în care încerca sa-si

arpmenteze afirmatiile prin probe incontestabile.

Probele prezentate, pe care nu le contestam, nu dovedesc decât o atitudine fata de evrei, dar nu confirma sub nici o forma afirmatiile grave pe care continua sa le faca domnul respectiv, privind "masacrarea evreilor".

[redacted]. Sa vedem care sunt probele pe care domnul în cauza le prezinta în scrisoarea mentionata.

Se arata ca în sedinta Consiliului de Ministri din 8 aprilie 1941, Maresalul Ion Antonescu si-a expus parerea ca "va trebui sa inspiram românilor ura împotriva dusmanilor natiei..." iar la 1 octombrie 1941, la conferinta cu prefectii, Maresalul a afirmat, între altele: "... Voi face din neamul românesc un grup omogen. Tot ce este strain, încet-încet, trebuie sa plece... Am început acest deziderat cu înlaturarea evreilor... Am început cu Basarabia. Basarabia nu va mai avea nici un picior de evreu. De asemenea, Bucovina va fi si ea purificata cu 80% din evreimea aflata acolo.

Tot ce este element dubios evreiesc, toti comunistii evrei, vor fi destinati sa mearga acolo de unde au venit. îi împing spre Bug si de acolo vor trece mai departe".

Apoi, se face referire la o rezolutie pusa de Maresal pe un referat al Institutului de Statistica referitor la rezultatul recensamântului populatiei din anul 1941, în care, impresionat de proportia evreilor în populatia urbana a concluzionat ca va trece peste toti si peste orice greutate pentru a purifica total natia de aceasta neghina.

Domnul în cauza îsi încheie aceasta prezentare de probe zdrobitoare prin afirmatia:

"Ceea ce crede d-sa prin purificare de aceasta neghina nu mai e nevoie sa fie explicat!" si se opreste aici cu mentiunea ca mai are si alte amanunte. Noi credem însa ca s-au prezentat argumentele considerate cele mai concludente.

Ma vad nevoit sa afirm ca nu sunt de acord cu mentiunea ca cele afirmate de Maresal "nu mai e nevoie sa fie explicat" si sustin "dimpotriva, ca trebuie explicat!".

Explicatiile le voi începe cu o întrebare: "De unde rezulta, din cele expuse, ca Maresalul Ion Antonescu a organizat, ordonat, ori ca macar si-a propus masacrarea evreilor, asa cum autorul scrisorii nu se sfifeste sa afirme*?"

Sa luam pe rând afirmatiile Maresalului Ion Antonescu, pe care le "incrimineaza" autorul scrisorii.

La 8 aprilie 1941 Maresalul a spus ca trebuie sa inspiram românilor ura împotriva dusmanilor natiei. Ce este incorect în aceasta? Ce

ar fi trebuit sa faca Maresalul? Probabil trebuia sa-i învete pe români sa-si iubeasca dusmanii care încercau sa-1 sfâsie, nu numai din exterior, dar si din interior. Probabil ar fi trebuit sa faca o opera de evanghelizare a poporului român. Românul are o inima mare si stie sa iubeasca, poate mai mult decât altii, cu singura conditie: sa fte respectat.

Ce a spus Maresalul IonAntonescu la 11 octombrie 1941? A spus ca va face din neamul românesc un grup omogen si ca tot ce este strain "încet-încet trebuie sa plece". S-a referit într-adevar la evrei, dar, cu o precizare deosebit de semnificativa. S-a referit la elementul dubios evreiesc, la toti comunistii evrei, care vor trebui sa plece. Unde sa plece? Acolo de unde au venit, spunea Maresalul, la bolsevicii pe care îi iubeau, as adauga eu. Am vazut însa, ca, la prima semnalare ca evreii care sunt trecuti peste Bug se afla în mare pericol de exterminare, autoritatile române i-au oprit în Transnistria.

Apoi, se refera la recensamântul populatiei, care a evidentiat o mare concentrare de evrei în România, unde foarte multi s-au refugiat

din Ungaria si Polonia, în principal, pentru a-si salva viata. Pentru

orice tara concentrarea unor straini ridica probleme deosebite, chiar si în timp de pace si în conditiile unei vieti economice normale si prospere. Cu atât mai mult în timp de razboi problemele erau mai complexe si nu numai de ordin economic, ci si problemele privind siguranta statului. îmi este neplacut sa reamintesc, dar sunt nevoit, ca o serie de evrei desfasurau activitati speculative, este adevarat, nu numai ei, activitati care perturbau viata economica a tarii. Ca evreii pro-comunisti desfasurau activitati de sabotaj si chiar de spionaj în favoarea URSS. Ne amintim câta suparare îi provoca Maresalului Ion Antonescu aceste situatii si cât i-a avertizat pe evrei, prin seful comunitatii lor, sa înceteze asemenea activitati, pentru a nu fi nevoit sa ia masuri pe care nu le dorea. Cum putem oare interpreta afirmatia Maresalului ca "aceasta rasa se omoara singura", decât prin aceea ca masurile luate împotriva evreilor, dar nu de exterminare, au fost provocate tocmai de unii membri ai acestei comunitati. Maresalul dorea pe buna dreptate sa aiba liniste si ordine în tara si a cerut intransigenta fata de toti cei ce nu respecta legile, nu numai fata de evrei. Este ceva normal si legitim.

în conditiile deosebit de vitrege în care i-a fost dat sa existe, oare Israelul ar fi putut supravietui daca nu-si lua toate masurile referitoare la siguranta statului? în mod sigur nu putea supravietui. Nu este cazul sa comentez legitimitatea acestor masuri.

Din probele prezentate în scrisoarea mentionata nu rezulta ca Maresalul Ion Antonescu s-ar fi gândit, macar, sa extermine pe cineva, si nici ca ar fi comis asa ceva. Este o mare deosebire între a considera pe cineva criminal de razboi, sau pur si simplu criminal, ori vinovat de dezastrul tarii si între a-1 considera nationalist. Aceasta deosebire trebuie foarte bine înteleasa.

Cu privire la purificarea neamului românesc, am vazut ca Maresalul, referindu-se la evrei, i-a împartit în trei categorii, în functie de momentul venirii lor în România. în prima faza îi avea în vedere pe ultimii veniti si care i-au creat cele mai mari probleme. Pe acestia i-a ajutat sa plece mai departe în occident, punându-le la dispozitie, în unele situatii, chiar si mijloacele de transport. Cu privire la evreii veniti în România cu multe decenii în urma, a precizat ca vom avea o atitudine aparte, iar în final arata ca problema evreilor fiind o chestiune continentala si chiar intercontinentala, urma sa fie rezolvata la nivelele respective, gândindu-se probabil la crearea unor conditii internationale care sa le faciliteze evreilor sa se adune în tara lor.

In finalul scrisorii, autorul recunoaste ca evreii supravietuitori îi datoreaza viata Maresalului Ion Antonescu. Este un lucru corect si merita a fi apreciat. Când se afirma, însa, ca "Putea sa ne omoare pe toti..." si apoi când se întreaba cum ramâne cu cei care au murit, se lasa sa se înteleaga ca vinovatia ar apartine Maresalului. Pâna în prezent, însa, nimeni nu a putut sa prezinte o proba macar, în cadrul procesului, ori în afara lui, ca din ordinul Maresalului Ion Antonescu ar fi fost omorâti evreii. A povesti astazi despre unele grozavii din timpul razboiului, este cu totul insuficient pentru a-1 putea învinovati pe Maresal. Razboiul are grozaviile lui si prin el însusi este o grozavie. Toate natiunile implicate în razboi, într-un fel sau altul, au suferit grozavii, dâf Vinovatii trebuie cautati între cei care au provocat razboiul. Maresalul Ion Antonescu nu se afla între acestia.

Se spune apoi, în scrisoare ca va trebui sa se prezinte "... realitatea istorica si conditiile în care maresalul si-a schimbat oarecum linia politica fata de evrei, dar nu din toleranta sau generozitate".

Ca este necesara restabilirea adevarului istoric este cât se poate de corect si acest lucru nu trebuie sa supere pe nimeni. Exista, însa, în afirmatia de mai sus unele inexactitati regretabile.

Este nereal faptul ca Maresalul Ion Antonescu si-ar fi schimbat atitudinea fata de evrei, presat de convingerea ca razboiul va fi pierdut de Germania. Atitudinea binevoitoare fata de evrei s-a manifestat de la început. O dovedeste si domnul A. Safran în memoriile sale, asa cum am aratat anterior, cu referire la prima perioada a guvernarii. Daca Maresalul ar fi avut de gând macar sa-i extermine pe evrei, sau sa scape de ei oricum, fara a se gândi la soarta lor, i-ar fi predat pe toti germanilor, asa cum s-a întâmplat în Ungaria, spre exemplu. Este un lucru, de acum incontestabil, ca de pe teritoriul aflat sub jurisdictia României, nici un evreu nu a ajuns în lagarele de exterminare naziste, iar românii nu au avut asemenea lagare.

înainte de a încheia aceasta lunga paranteza, doresc sa fac o precizare. Etnicii straini dintr-o tara, pentru a se bucura de toleranta si generozitatea la care se referea autorul scrisorii trebuie neaparat sa manifeste loialitate fata de tara în care traiesc si sa-i respecte legile. Acest lucru este valabil si pentru nationalitatea majoritara, asa încât etnicilor minoritari nu li se impun obligatii suplimentare.

Maresalul Ion Antonescu a mai fost condamnat la moarte pentru a sasea oara pentru ca " Comandantii, directorii, supraveghetorii si paznicii de închisori, de lagare de prizonieri sau de internati politici, de deportati sau de detinuti politici de lagare sau detasamente de munca obligatorie, ar fi supus la tratamente neomenoase pe cei aflati sub puterea lor, ca Maresalul i-ar fi instigat la asemenea fapte prin "politica sa fatisa... ".

Este o noua perla juridica si o absurditate, atât prin modul în care a fost formulata aceasta acuzatie, cât si prin lipsa ei de continut.

în primul rând, nu exista nici o proba ca în locurile de detinere mentionate s-ar fi practicat tratamente neomenoase. în al doilea rând, daca se dovedeau asemenea fapte comise de cei mentionati, fapte care, în cazuri izolate, este posibil sa se fi întâmplat, era absolut necesar sa se stabileasca ce contributie directa a avut Maresalul Ion Antonescu la eventualele abuzuri. Nici o dovada, iar contributia prin "politica fatisa" ca simpla afirmatie, este demna de o colectie de "perle".

Dimpotriva, am vazut ca Maresalul s-a manifestat în permanenta împotriva oricaror abuzuri si nu a ezitat sa dispuna masuri împotriva tuturor celor vinovati, când i s-au sesizat abuzuri de orice fel. Mai mult, toate locurile de detinere, ori de dislocare a unor persoane, cu aprobarea Maresalului Ion Antonescu, au fost vizitate, nu o data, de reprezentantii Crucii Rosii Internationale, de Nuntiul Papal si de reprezentantii unor partide politice. Desi s-a cerut în aparare procurarea si atasarea la dosar a documentelor în care au fost consemnate rezultatele, respectiv constatarile acestor vizite, nu s-a realizat acest lucru. Este evident ca aceste probe scrise ar fi infirmat aceasta acuzatie. Oricum, ea nu a fost dovedita cu nimic.

Daca veni vorba de tratamente inumane, nu pot sa nu ma refer la perioda care a urmat datei de 23 august 1944 la noi în tara. Am vazut în capitolele anterioare, cât de umane au fost tratamentele la care au fost supuse zeci de mii de persoane, internate sau arestate, fara vina, în lagarele de munca fortata comuniste, internari si arestari la care si-au adus o importanta contributie si comunistii evrei, tocmai cei care l-au obligat, nu cu mult timp în urma, pe Maresalul Ion Antonescu sa ia unele masuri represive, care fatalmente i-au afectat si pe multi evrei nevinovati.

Pentru a fi mai bine înteles, doresc sa fac o precizare. Nu am nimic cu evreii, în general si nici cu o alta nationalitate. Daca indirect am adus unele învinuiri, m-am referit la persoane concrete, indiferent de nationalitatea lor. Faptele unor indivizi, nu trebuie sa atraga învinuiri ori resentimente asupra întregii colectivitati din care acestia fac parte. învinuirea si raspunderea colectiva a fost o inventie bolsevica si este contrara principiilor de baza ale dreptului.

Pentru a vedea cât mai bine diferenta de tratament a detinutilor în România, în diferite perioade, voi recurge la compararea modului de reglementare a dreptului detinutilor la vorbitor, pachet si scrisori.

în regulamentul din anul 1942, pe când se pretinde ca oficialitatile antonesciene supuneau detinutii la tratamente neomenoase, se prevedea ca acestia aveau dreptul de 3 ori pe luna la pachet, scrisori si vorbitor.

în regulamentul din anul 1952, aceste drepturi s-au redus la o data pe luna, în regulamentul din 1955, de doua ori pe an, iar din anul 1962, numai cu aprobarea ministrului Afacerilor Interne.

Aceasta este reglementarea, dar, în anii 1952-62 nu stiu câti detinuti politici si de câte ori au beneficiat de aceste drepturi. Pentru a vedea cine erau detinutii politici, voi recurge la o singura cifra. Numai în anii 1951-52, anii de "glorie" ai faimosilor Pantiusa Bodnarenco .- adjunctul ministrului Afacerilor Interne, Goldberg Boris - seful securitatii poporului si Dulberg Misu, seful directiei de anchete a securitatii, au fost arestati 4 606 tarani, pentru ca au "comentat în mod dusmanos" colectivizarea agriculturii, mai precis, au refuzat sa se înscrie în gospodariile agricole colective.

Nu pot încheia comentariul pe aceasta tema fara a pune si în scris o întrebare, pe care mi-am pus-o de multe ori în ultimii doi ani, dar la care nu am gasit raspuns.

Am vazut ca, în timpul guvernarii Antonescu, locurile de detinere, lagarele de prizonieri, ghetourile au fost vizitate de delegati ai Crucii Rosii Internationale, de Nuntiul Papal si de alte delegatii. începând din decembrie 1989, mai ales în cursul anului 1990, s-a dezlantuit un adevarat asalt al unor delegatii din strainatate care i-au vizitat

pe detinuti si în mod deosebit pe cei arestati pentru fapte în legatura cu reprimarea revolutiei. La fel ca si pe vremea Maresalului Ion Antonescu si acum s-a putut constata ca detinutii preventivi sau condamnati se bucurau de toate drepturile prevazute de lege si ca nici unul nu a fost torturat ori maltratat. Probabil ca delegatiile straine se asteptau sa constate asa ceva în România. Regretam, dar nu le-am putut oferi subiecte de senzatie.

întrebarea care mi-am pus-o si mi-o mai pun este: Unde au fost reprezentantii Crucii Rosii si ai altor organizatii internationale pentru apararea drepturilor omului, în perioada 23 august 1944 - 22 decembrie 1989 si mai ales pâna în anul 1946, când nu am cunostinta sa fi vizitat penitenciarele si lagarele din România. Atunci aveau ce constata, dar se pare ca România nu prezenta interes, tocmai în perioada în care

drepturile omului erau încalcate cu cea mai mare brutalitate. Daca mi

s-ar spune ca acest lucru s-a datorat faptului ca exista cortina de fier, care nu putea fi penetrata, nu m-ar satisface si nici nu m-ar convinge. Cum însa nu mi-am propus sa descifrez enigme, voi continua expunerea faptelor.

Maresalul Ion Antonescu a fost condamnat la 20 ani temnita grea pentru ca "Ofiterii de politie judiciara sau anchetatorii cu orice titlu în chestiuni cu caracter politic su rasial au comis acte de violenta, torturi sau alte mijloace ilegale de constrângere".

Aceleasi absurditati ca si la "infractiunea" anterioara. Nici o dovada ca s-au comis asemenea fapte de cei enumerati si ceea ce este mai important, nici o dovada ca asemenea fapte s-ar fi comis din ordinul sau cu stirea Maresalului.

Mi se pare însa curios faptul ca pentru violente, torturi si alte mijloace de constrângere, i s-a aplicat Maresalului 20 ani temnita grea, iar pentru tratamente neomenoase i s-a aplicat pedeapsa cu moartea. Probabil exista un alt mod de individualizare a pedepselor pe care eu nu îl cunosc, dar oricum, daca tot a fost condamnat pentru fapte pe care nu le-a comis, ce mai conta ce pedepse se aplica, apreciindu-se probabil, ca sase condamnari la moarte sunt suficiente.

Maresalul Ion Antonescu a fost condamnat apoi la 20 ani temnita grea, pentru ca "Procurorii sau judecatorii civili ori militari au ajutat sau savârsit cu intentie - acte de teroare sau violenta". Maresalul fiind vinovat tot "datorita atitudinei fatise, a politicii antidemocratice..." Aceeasi lipsa de probe atât în ce priveste existenta unor asemenea fapte cât si în ce priveste implicarea directa ori indirecta a Maresalului în asemenea fapte.

Maresalul Ion Antonescu a fost condamnat la detentiune grea pe viata pentru ca a ordonat înfiintarea de ghetouri, lagare de internare ori deportari "din motive de persecutie politica sau rasiala".

Pentru asemenea fapte, dar altfel prezentate, Maresalul a mai fost condamnat o data (a cincea condamnare în ordinea expunerii), este adevarat, la moarte, dar deosebirea nu consta decât în diferentierea pedepselor. Din aceasta cauza ma vad nevoit sa nu mai repet argumentatia si sa ma rezum în a reaminti ca masurile respective nu au fost luate din motive de persecutie politica sau rasiala, lipsind deci o conditie esentiala a existentei pretinsei infractiuni.

Maresalul Ion Antonescu a fost condamnat la 20 ani detentiune riguroasa, pentru ca ar fi ordonat edictarea de legiuiri sau masuri nedrepte de conceptie hitlerista, legionara sau rasiala, ori a practicat - cu

intentie - o executie excesiva a legilor derivate din starea de razboi sau a dispozitiilor cu caracter politic si rasial.

Am redat, ca si în cazurile anterioare, continutul textului de lege aplicat.

Exemple de asemenea legi, masuri ori executii excesive nu se dau, astfel ca, acuzatia având un caracter cu totul general, exprimata prin "toate legile", apararea se poate rezuma la o simpla negare. în capitolele anterioare m-am referit la unele legi care mi-am imaginat ca ar fi fost avute în vedere.

Maresalul Ion Antonescu a fost condamnat, la sfârsit, la detentiunea grea pe viata pentru ca "S-a pus în slujba hitlerismului sau fascismului si a contribuit prin fapte proprii la realizarea scopurilor lor politice sau la aservirea vietii economice a tarii, în detrimentul poporului român".

Iata deci, s-ar putea spune, cât de mult tineau bolsevicii la poporul român, condamnând pe cei care i-au aservit economia Germaniei. în realitate bolsevicii n-au putut ierta faptul ca petrolul românesc, cumparat de germani cu bani si cu aur, a fost utilizat în razboiul contra lor. Noi însa, nu putem sa omitem faptul ca, daca România nu semna conventiile de colaborare economica cu Germania, inclusiv, sau mai ales referitoare la petrol, germanii si-1 luau singuri în conditiile pe care le impuneau ei. într-adevar, afirmatia ca petrolul românesc a alimentat masina de razboi hitlerista suna ca o acuzatie grava la adresa tarii noastre. Dar, în cazul în care România s-ar fi opus, era o simpla formalitate pentru Germania, aflata la apogeul puterii, ocuparea tarii si transformarea ei în asa numitul protectorat. în aceste conditii este nedrept si nejuridic sa-i consideri vinovati pe conducatorii de atunci ai României, referindu-se si la cei care l-au precedat pe Maresalul Ion Antonescu si care au pus bazele colaborarii economice româno-germane.

Din punct de vedere juridic ne aflam în prezenta unui caz tipic de constrângere morala, care constituie o cauza care înlatura caracterul penal al faptei. Aceasta, în cazul în care am putea vorbi de o fapta prevazuta de legea penala, când este vorba de conventii de colaborare economica cu o anumita tara.

în ce priveste aservirea economiei românesti unei puteri straine, despre asa ceva putem vorbi abia dupa 23 august 1944, realizata atât prin "Conventia de armistitiu, cât si prin asa numitele sovromuri.

în legatura cu viata economica, cei care au regizat si interpretat procesul Maresalului Ion Antonescu au retinut, pe de o parte, o infractiune constând în politica de românizare a economiei si pe de alta parte o infractiune constând în asa numita aservire a economiei unei puteri straine.

Doua lucruri care nu pot fi conciliate. Ori românizarea economiei, ori înstrainarea ei. Amândoua nu pot coexista. Dar, ce conta pentru ei lipsa de probe de vinovatie si tratarea contradictorie a aceleiasi probleme, câta vreme se simteau în siguranta ca nimeni nu îi va putea cenzura.

în realitate, nu a existat decât politica de românizare a economiei. Ce a însemnat si ce s-a urmarit prin aceasta, putem afla din "Cuvânt înainte" al volumului "Românizarea" care se referea la perioada 6 decembrie 1941-6 decembrie 1942, din care citez:

"Românizarea, care înseamna nu numai curatirea domeniilor proprietatii si vietii economice de prezenta dominanta si acaparatoare a elementelor evreiesti si straine de neam, dar mai mult decât atât si consecutiv, o opera creatoare de asigurare temeinica a unei proprietati si vieti economice pur românesti sanatoasa si trainica.

Colonizarea, care cuprinde astazi, problema reinstalarii vechilor colonisti deplasati din cauza împrejurarilor grele si a modificarilor teritoriale si un nou plan de colonizare, tinzând la constituirea unor grupuri de colonisti, bine organizate prin viata de familie si de proprietate, model, precum si dublarea hotarelor geografice si istorice, cu granite de puternica viata românească, zid viu, de nepatruns.

Inventarul, care, în conceptia de astazi, pe lânga evidenta complecta si metodica a bunurilor publice, îmbratiseaza si oglindirea totalitatii avutiei românesti, urmarita cu grija stiintifica si cu atentie neîn-Cetata \Yi eVOlllfia ei, pentru a Orienta aceasta evolutie a patrimoniului national în sensul unui cât mai bogat progres" (voi. 8 pag. 14).

O politica economica nu poate intra în discutie si nu poate fi tratata ca infractiune, chiar daca este nationalista, în nici o împrejurare.

Cu atât mai putin se poate vorbi si este chiar absurd sa se vorbeasca de crime de razboi, de crime de dezastrul tarii ori de tradare a intereselor poporului român, asa cum s-a retinut prin sentinta de condamnare. Dimpotriva, ne aflam în prezenta slujirii, în cel mai înalt grad, a intereselor poporului român. Ce era rau în intentia Maresalului Ion Antonescu de a pune bazele unei burghezii românesti puternica, în care vedea temelia statului român? Oricum, despre infractiuni nici nu poate fi vorba.

* * *

Facând o sinteza a concluziilor, se poate constata ca Maresalul Ion Antonescu a fost trimis în judecata, pentru ca ar fi comis toate infractiunile prevazute în legea 312/945 - art. 1 literele a si b, art. 2 literele a, b, c, d, e, f, g, h, i, k, 1, m, n si o - aproape întregul alfabet, mai putin litera j, care prevedea infractiuni comise de cei care au parasit teritoriul national si s-au pus în slujba fascismului. Este adevarat ca instanta de judecata a mai redus doua litere - k si 1 - din pomelnicul de acuzatii, achitându-1 pe Maresal pentru ca ar fi agonisit averi de pe urma guvernarii si a razboiului, dar aceasta nu schimba constatarea ca legea respectiva a fost confectionata în mod special pentru condamnarea Maresalului. Este o mare mârsavie.

Asistam, în zilele noastre, la o campanie acerba, pe care unele persoane de rea credinta o duc împotriva Maresalului Ion Antonescu, dar ea nu este întâmplatoare. Se pune fireasca întrebare: Ce rost are aceasta campanie, acum dupa 48 de ani, dupa ce, în timpul guvernarii comuniste, nimeni nu a încercat sa ne demonstreze câti evrei au exterminat românii sub conducerea Maresalului. Am vazut, din examinarea dosarului penal, ca Maresalul Ion Antonescu nu a ordonat nici un fel de masacre si cu atât mai putin din motive de persecutie rasiala ori politica.

Eu cred ca, prin atacurile lansate la adresa Maresalului Ion

Antonescu, se încearca o culpabilizare a poporului român, pentru ca

acesta, simtindu-se "vinovat", sa nu mai riposteze în fata unor nedreptati si în fata unor tendinte de a fi dominat, din nou, în tara sa. Este greu sa-mi imaginez ca se va reusi acest lucru. S-ar putea, însa, ca efectul acestei campanii sa fie exact contrariul celui scontat.

Doresc, în final, ca cititorul sa retina aspectele concrete si nediscutabile pe care le-am expus, iar parerile personale, pe care mi-am permis sa le expun, sa fie luate ca atare.

Nu mi-am propus sa dau verdicte definitive.

în orice caz, faptul ca Maresalul Ion Antonescu nu a comis nici una din crimele ce i s-au pus în sarcina, ca si-a dedicat întreaga viata slujirii cu credinta a intereselor poporului român si a României, ca este un erou martir al neamului românesc, rapus de gloante dusmane, dupa parerea mea este incontestabil.

Fie ca poporul pe care 1-a slujit cu credinta si cu un devotament iesit din comun, sa-1 repuna în istoria sa, în locul ce i se cuvine unui mare patriot si uneia dintre cele mai mari personalitati ale sale, pe cel care a fost Maresalul ION ANTONESCU.

CUPRINS

Prefata de Radu Theodoru 5

Cuvânt introductiv 9

Date biografice 17

Acte preparatorii 32

Pregatirea si desfasurarea dezbaterilor - 110

începutul guvernarii 137

Intrarea armatelor germane în România 173

Alianta cu Germania si razboiul antisovietic 201

Chestiuni crestine privitoare la evrei 229

Relatiile economice româno-germane 276

Administrarea Transnistriei 339

Ultimul cuvânt al Maresalului Ion Antonescu 401

Concluzii 441

Fotografii 469

Regele Minai I si gi. ion Antonescu inspectând linia frontului, Basarabia.

Maresalul Ion Antonescu strânge mâna unui ostas

în Ucraina, întretinându-se cu un batrân moldovean care participase în razboiul din 1877 pentru independenta

Rasplatirea vredniciei, a devotamentului si a jertfei

celor care au cazut pentru pamântul stramosesc,

dupa cucerirea Odesei

Ion Antonescu în Basarabia

Maresalul Ion Antonescu, gri. Petre Dumitrescu, pe front

MS Regele, D-l Maresal Ion Antonescu si D-l profesor Mihai Antonescu, Presedintele Consiliului de Ministri în inspectie pe Frontul de Rasarit la Mariopol

Maresalul Ion Antonescu

si guvernatorul Transnistriei prof. Gheorghe Alexianu în gara de la Tiraspol

Maresalul Ion Antonescu printre ofiteri

Maresalul Ion Antonescu,

rugându-se, calm si demn,

cu putine momente înainte de executie

Maresalul Ion Antonescu, împreuna cu Mihai Antonescu,

Gheorghe Alexianu si Constantin Vasiliu

sunt escortati pe ultimul drum

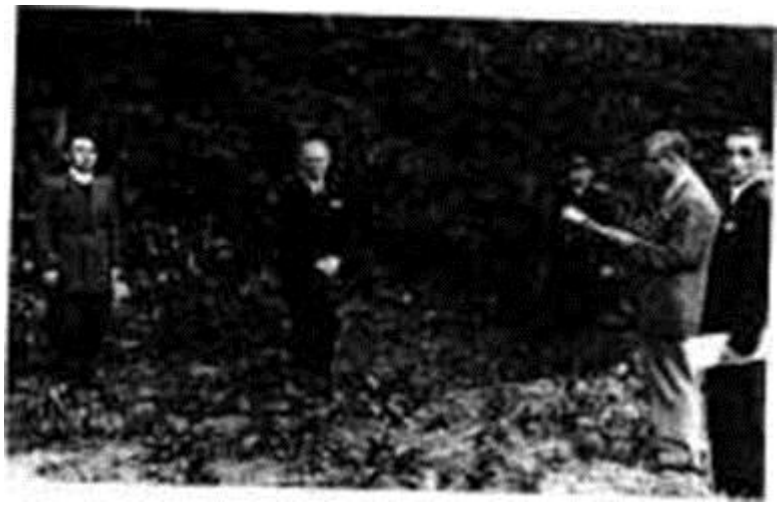

Li se citeste verdictul de respingere a cererilor de comutare a pedepsei cu moartea

Desavârsirea asasinatului

La Editura LUCMAN,

în colectia "Istorie-Document",

a aparut

"România ca o prada",

de

RADU THEODORU

B-dul Tudor Vladimirescu, nr. 31.

sector 5, Bucuresti, ROMÂNIA

fedprint

t i p o g r a f i e

Tel.: 411.00.55; 411.47.76 fed@promo.ro

Ioan Dan

„PROCESUL"
Mareşalului
ION ANTONESCU

LUCMAN

ISBN 973-723-036-1

www.lucman.ro
comenzi@lucman.ro